

UKRAINAE TABULARIUM

Collegii Archaeographici Academiae Scientiarum Ucrainae cura collectum
Volumen II. Liber iudicialis Codniensis

УКРАЇНСЬКИЙ АРХІВ

видає

Археографічна Комісія
Всеукраїнської Академії Наук

ТОМ ДРУГИЙ
КОДЕНЬКА КНИГА СУДОВИХ СПРАВ

У КИЄВІ—1931

Бібліографічний опис цього видання
вміщено в „Літопису Українського Друку“
„Картковому репертуарі“ та інших покаж-
чиках Української Книжкової Палати.

Дозволяється випустити в світ.
Неодмінний Секретар Академії Наук.
акад. *О. Корчак-Чепурківський*.

Київський Міськліт № 232.
З друкарні Всеукраїнської Академії Наук. Київ, Печерське (Цитаделя 9).
Зам. № 257—1200 прим. 27¹/₂ др. арк.

збережено для історії - balik2

Так звана „Коденська книга“, що її текст становить зміст другого тому „Українського Архіву“, є збірка судових справ польського військового суду партій Української й Подільської найбільше за роки 1771—1772, а поміж них встановлено кілька справ, здебільшого при кінці книги, за роки 1769, 1770 та 1773.

Ця книга відома, як збірка справ та документів, що стосуються до гайдамащини, але в дійсності в ній міститься чимало справ звичайного кримінального характеру, що їх розв'язував той таки військовий суд; можливо, що тут зібрано всі справи, які відав цей суд за роки 1771—1772, з додатком справ за інші роки, які чимось стосувалися до попередніх.

Справ або документів, тим чи іншим способом зв'язаних з гайдамащиною, приблизно половина всіх справ уміщених у книзі; друга половина — це справи кримінальні різного характеру: крадіжки, грабунки, зловживання, шахрайство, дезертирство тощо. Здебільшого ці справи такі шабльонові, що може виникнути питання, чи варто їх друкувати; але зважаючи на те, що в літературі відомі сумніви, щодо вірності передачі змісту Коденської книги, як про це буде сказано далі, увесь текст книги надруковано від початку до кінця без ніяких змін.

Щодо назви цієї збірки справ, яка зафіксувалася за нею в літературі — Коденська книга — то ця назва не зовсім відповідає місцеві, де найбільше розв'язувано справи, в цій книзі уміщені.

Найчастіш військовий суд засідав, за вказані роки, в Троянові (23 справи), потім у Кодні (17 справ), в Тетійові (9 справ); решта або у випадкових місцях, як Гумань, Димир, Котюжинці, Корсунь тощо, або місце на справі не зазначене. Притім хоч на Кодню й припадає з 17 справ — 16 гайдамацьких, але з цих 16-ох — 14 справ помічені роками 1769—1770 р. (2 справи без дати). А в Троянові зазначено за рік 1770 тільки 2 справи гайдамацьких, та ще 4 за пізніші роки. З цього видно, що за роки 1771—1772 військовий суд засідав найбільше в Троянові, де здебільшого розв'язувано не гайдамацькі справи; але дослідники звернули були увагу якраз на справи про гайдамак, розглядувані найбільш у Кодні, хоч і за раніші часи, і це дало назву цій книзі Коденської.

Коденська книга має свою історію в літературі. Цей рукопис роздобув М. О. Максимович, що, студіюючи гайдамаччину, збирав до неї й архівні матеріали, які передав В. Б. Антоновичеві. Документи, що торкаються історії гайдамаччини, Антонович видрукував у третьому томі третьої частини „Архива Юго-Западной Россиі“, а Коденську книгу доручив використати своєму учневі Я. М. Шульгінові. Студію Шульгіна¹⁾, в якій він між іншим користувався і матеріалами з Коденської книги, Антонович ухвалив, але вона викликала гостру оцінку в польській історіографічній публіцистиці, як от у Ф. Равіти-Гавронського; так само скептично поставився до цієї роботи й такий солідний представник польської історіографії як Т. Корзон²⁾. Він між іншим висловив недовіру щодо цитат, які Шульгин навів з Коденської книги. Обороняючись, виступив проти Корзона Шульгин³⁾, Антонович і собі підтримав його⁴⁾.

Але не ці суперечки викликають потребу археографічно-науково видати текст Коденської книги; книга ця містить у собі цінний матеріал для історії соціальних рухів на Україні, і матеріал цей Шульгин використав далеко не весь, і не всюди висвітлив відповідно.

Року 1921 заходивсь готувати до друку Коденську книгу І. М. Каманін, але смерть його перервала цю підготову, і розпочату роботу його взяла на себе Археографічна Комісія ВУАН.

Книгу розпочато друком навесні 1927 р. і мала вона вийти, як перший том Українського Архіву, але різні обставини затягли її вихід,

Археографічна Комісія тільки тепер має можливість випустити між люди цей пам'ятник, як другий том Українського Архіву.

Щодо зовнішнього вигляду, то Коденська книга, що належить тепер К. М. Антоновичевій, це рукопис *in folio*, оправлений в картон з шкурятною спинкою. Оправа дуже попсована, того ж часу як і сам рукопис; це видно з того, що задня її половинка обклеєна шматками рукопису, писаного тією ж рукою, що й деякі справи в самій книзі. На передній половинці оправи такі обклейки очевидно обідрані. На внутрішньому боці попередньої половинки написано атраментом: „1771“.

¹⁾ Я. Н. Шульгинъ, Очеркъ Колієвщины по неизданнымъ и изданнымъ документамъ 1768 и ближайшихъ годовъ. Кіевская Старина, 1889 г., февраль, мартъ, апрѣль, іюнь, іюль.

²⁾ Kwartalnik historyczny 1892 r., zeszyt III, T. Korzon, Nowa kseążka o koliszczyznie.

³⁾ Я. Н. Шульгинъ, „Правда“ о колієвщинѣ польскаго историка г. Корзона, Кіевская Старина, 1893 г., январь, 126—160 ст.

⁴⁾ Отъ редакціи (Нѣсколько словъ г. Корзону), Ibid. 161—166 ст.

Перший й останній аркуші в книзі, що становлять окремий документ (див. примітку на ст. 1), вліплені так, що четвертину кожного з них приліплено до справи, через те вони досить попсовані. На першому аркуші з правого боку написано олівцем рукою І. М. Каманіна: „Коденская книга проф. В. Б. Антоновича (Гайдамаки)“. Зазначені два аркуші не мають пагінації, а всі останні (крім одного білого в середині) нумеровані чорним атраментом пізнішого часу ніж самий рукопис (це видно між іншим і з того, що видерті аркуші не були понумеровані), при чому пораховані сторінки, і числа зазначені тільки з лівого боку аркушів, себто самі непаристі: на першому аркуші — 1, на другому — 3, на третьому — 5, і т. д.; на останньому аркуші позначено — 607. В середині книги денеде видерті або вирізані цілі аркуші або половинки¹⁾; мабуть здебільшого вони були білі. Як збірка окремих справ Коденська книга писана на різному папері²⁾ і різними руками; зразки письма подаються

¹⁾ Вирізано або видерто після таких аркушів: 13, 231, 243 (2 арк.), 319, 355 (2 арк.), 393, 437 (2 арк.), 443 (2 арк.), 455, 465, 475, 477, 517 (2 арк.), 587 і на самому кінці 3 арк. Половинки обрізані у таких аркушів: 281, 407, 411, 473. Вліплено аркуш до обрізаного 299 арк.; 391 — вшити після того, як оправлено книгу.

²⁾ Філіграні папір має такі: 1. Арк.: 1—23, 317—319, 367, 421—425, 461—465, 475—479, 489, 499, 521, 523, 597—607 мають знак, що надруковано у Л і х а ч о в а, Палеографическое значение бумажных водяных знаков, ч. III, табл. CCCCLXXXII, № 3568—фабрики Гончарових. — 2. Арк.: 15—21, 31—169, 223—241, 273—279, 297, 309—315, 341—355, 383—391, 427—437, 445—449, 455, 519, 529—541, 547—585, 593—595, теж фабрики Гончарових, тільки коло літер А. Г. ще рисунок „pro patria“ без лева, досить неохайної форми; на другій половині аркушу знак валюти; знак „pro patria“ в більшого і меншого розміру. — 3. Арк.: 23—29, 501—517, мають складний філігран, в овальних рамках із зигзагів, що форму його не можна зрозуміти; внизу літери: Н А І; на другій половині аркушу ніяких знаків нема. На арк. 439—449 цей самий філігран без літер, а вказані літери знаходяться на другій половині аркушу. — 4. Арк.: 171—221, 589—591, мають філігран типу з Л і х а ч о в а, ор. cit., ч. III, табл. CCCXC, № 3579, тільки ведмідь знаходиться в середині складного картуша, з короною нагорі, літери на другій половині аркуша визначають: Ярославська мануфактура Савви Яковлева. — 5. Арк.: 243—271, 277, 281, 283, 287—295, 301—307, 357—365, 369—381, 395—397 мають з одного боку аркушу літери WTL, а на другій половинці філігран з двох фігур чоловічої й жіночої в убранні часів Людовика XVI, вона з букетом, він з чашею; над ними літери: LEGENDORF. — 6. Арк.: 392—407, 481—485 мають кручені фігури, різні на кожну половину аркушу, можливо, що це монограми. — 7. Арк.: 409—411 має на одній половинці маленький філігран, що виображає верхівня, а над ним літери GHK; другу половину аркушу (411) обрізано, і тому можна тільки побачити половину геральдичного орла й літери В І... — 8. Арк.: 413—419 має великий складний картуш з квітів з короною в горі і в ньому риба; на другій половині літери: Н А І. — 9. Арк.: 451—453 має на одній половинці орел (одноголовий?), а на другій літери MWN. — 10. Арк.: 457—587 має складний філігран типу нашого № 3, але тут ясно можна побачити 2 голови в коронах. — 11. Арк.: 459 має корону з 5 зубцями і під нею літери PFM. — 12. Арк.: 469—473 має літери MWN, а над ними рисунок, якого не можна розібрати. — 13. Арк.: 491, 493, 497 за Л і х а ч е в и м, ор. cit., табл. CCCXXVII, № 3560. — 14. Арк.: 575—581 має на одній половинці геральдичну лілію, а на другій дуже незграбно зроблені літери К Ф П П (?). — Ті аркуші, що тут не зазначені, або не мають філігран, або їх не можна розібрати. Папір різний завбільшки: найбільший розмір аркушу 35×22 (арк. 467), найменший 32×19 (арк. 245).

на шістьох окремих таблицях. Рукописа писано за невеликими вийнятками чітко і письменно; але по багатьох місцях папір забруднено, заллято чимось; і час наклав свою руку: краї паперу оббилися, атрамент денеде зблід або стерся. Ці жиби заваджають іноді читати деякі місця; такі непрочитані місця в друку зазначено крапками. Є сліди й пізнішого неуважного ставлення до рукопису, як значки чорним і червоним олівцем: хрещики, числа, підкреслення тощо.

Правила друку прийняті в цім томі в дечім відхиляються від звичайних правил Археографічної Комісії: зачaste вживання великих літер. Зазначення в друку *j* та *i*, *V* та *U*, надрядкових знаків, — так як вони стоять у рукопису. Додатні слова поставлено поміж двома рисками. Розділові знаки розставлено в дуже обмеженій кількості.

У червні 19 0 р.

[ДОПИТ ХВЕДОРА ОСАДЧОГО, ОБВИНУВАЧЕНОГО В РОЗБИШАЦТВІ
11 ЧЕРВНЯ 1771 Р.]¹⁾.

Die 11 junij 1771 Anni w Trojanowie.

Od sądu w[oysk]owego wypadła sętecyą na pracowitego Chwedora Osadczezo [wsi] Czerwoney do kluczu Fastowskiego należącey, desty (nowa) nowanie tego na korporalne konfessata aby wyznał o rabunkach zydow Białocerkiewskich Leyby Giergiela zony y innych Białocerkiewskich w roku 1... przed rzezią haydamakow uciekających, y przez hułtajow y za innych ludzi ze wsiow przed Fastowem, tychze obrabowanych y dwóch podklutych, na którym rabunku będąc niegdy pra[cow]iły Zacharko Winaręko z Berdyczowa, y przy ... ci gdy ... mierał w Białycerkwi wyznał na Chwedora Osadczezo z Czerwony, ze ten Osadczy zone zyda Giergiela z innemi ludzmi y hułtajami na szlaku rabował, y tenze Osadczy z woza tey zydowki konia bułanego wyprząg ktorego Zacharko Wyniaręko ..y Osadczezo²⁾ wsi Czerwony odprowadził, y jako zydow rabował, ze w domu we czwartek nie nocował y zona, azeby poszła, zes u tych zabrał serebla y sukna, iako tez iakiebys sukna swemu panu sprzedawał, czyli dał, y który iemu ieszcze rzeczy dawał, tego sąd woyskowy sętecyą swoją, na korporalne destynuię konfessata, azeby Chwedor Osadczy przez mistrza sprawiedliwosci opisem pozwolonego prawa, był potrzykroc ciągnięny z przydaniem ognia, iezeli tego³⁾ będzie potrzeba ... ała. Termin tey exekucyi dzien dziesieyszy w akcie wyrazony, naznaczając, który exekucyi urod. instygator w ... pilnowac y punkta podane fideliter ad not..... powinien dekretu tego mocą.

Punkta na korporalne konfessata destyn. Osadczezo ze wsi Czerwoney Fastowskiey.

1-mo. Pytany za co by się zapierał wyznania Zacharka Winiaręka zes rabował uciekających zydow y zone Leyby Giergiela pod Fastowem y wyprzągłes z jey woza konia bułanego, ktorego do zony twej tenze Zacharko odprowadził y u ciebie się został.

2-do. Pytany zes w domu z czwartku na piątek w zony nie nocował ktora za tobę posyłała Zachara Wyniaręka się o tobie dowiedział gdzie się znayduiesz z większymi zdobyczami który Zacharko gdy na te mieysce przyjechał złapany został a tys uciekł.

¹⁾ Акт на двох аркушах: вліплений з початку і з кінця книги, коли вправлявано її в палятурки, і тому досить пошкоджений. ²⁾ Закреслено: до.

³⁾ Закреслено: вусіагас.

3-tio. Pytany ja... sukna y srebra od tych zydw jakim pozabierał y komus one spr....ał, czyli oddał czyli tyz Zacha.... y iakes panu swemu iako inni oddali y siłas tey zdo... we czwartek przywiozł y gdzie się po-dział, y jaką z was rabunkow którą zabrał y dzie się oni ...żucili.

4-to. Jakie sukna y rzeczy JPanu Dunajewskiemu panu swemu sprzedał lub kto więcey onemu przedawał lub dawał, iacy ludzie y zkađ rabownicy.

5-to. Siłaby zydwstwa zabili na tę czas lub innych czasow.

[В кінці останньої сторінки вгорі з зворотного боку приписано]:

Початокъ мудрости боятся
Святого Господа люди своя а
благослови достояния
побѣди благовѣрному.

[А поміж пунктами різним письмом понаписувано]:

„Probatum callami et attramentarii

P. Wielmozny mei Dobr...

Wielmozny mei Serdeczny Dcbr. moy.

i цифри:	215	1805
	16	
	59	1783
	61	— — 22 — 12.
	<hr/> 351	

[На початку збоку иншою рукою приписано:]

$\frac{13}{12}$ 39.

[ДОПИТ 49-х ЗАПІДОЗРЕНИХ В ГАЙДАМАЦТВІ В СЕРПНІ МІСЯЦІ 1771 РОКУ.]

[1] 1. Kondrat Pismenny Szczerbina rodził się w Krzemęczuku za granią, ztamtond przeniosł się z oycem do Kulikuwki pod Zabotyń, gdzie lat zupełnych był w Mohyłowce w serbach w Czarnym Pułku lat 5, zkađ uciekł nazad do Kulikuwki przed dwoma laty, potym zawierbowany od teraznieyszych unterofficierow do Pułku Węgierskiego, ani na rabunki w Polsce wysyłali ich y tenze niewolnik był z kapralem swoim Burchalem zaporozcem, Ilkem zaporozcem, Michayłem Nazarenkem, u mielnika pod Telepinem ktorego piekli, męczyli y 5 rubli wzięli, a ten niewolnik za wsio trzymał im konie, z ktorych rubli z podziału wzięł ninieyszy niewolnik rubla iednego y w Jablonuwce przepili, ten widząc ustawicznie expedycie za rabunkami, uciekł od nich do matki swoiey do Kulikuwki, wzięty z domu od atamana, y zaprowazony do Zabotyń, y do Korsuniu oddany, wyznaie, ze y Karpo namawiał go, aby z niemi szedł rabować strażnika, ale on tego nie słuchaiąc w sobote uciekł, a ci dopiero we wtorek zrabowali pisarza; więcey do niczego nie przyznaie się.

[Збоку приписано:] Ten konfrontował.

2. Olexij Boyczęko rodził się w Bijowcach w Bohusławszczyźnie, a zrosł w Czerkasczyźnie, y tam zaczął był gospodarować, potym gdy woził

moskalow do Subotowa, tam są zawerbował wachmistrz Semen Andrejowicz Siła, gdy się wypraszał z tey służby Czerwonego Pułku Husarskiego, został zabity w dyby y pogrozony botożem, musiał zapisać się w służbę, a gdy ruszyli do Jabłonowki, zona iego przyiechała y prosiła o męża, tę wachmistrz postraszywszy łozami, odpędził, a niniejszy niewolnik myśląc o ucieczce zone odesłał, kobyłe wzioł od niego wachmistrz, a on uciekł w sobote kwietney niedzieli ruskiey; uciekszy nie siedział w domu, ale ukrywał się przed huzarami, za nich goniącemi w wsi Kapitanuwce, potym w Zaymiatniey pod Medweduwką, gdzie wzięty od kozaka Zabotynskiego, y do rotmistrza tamecznego przyprowadzony, potym do Korsunia oddany a do zadnych rabunkow nie przyznae się, y był w serbach od masnicy, od kwitney soboty, wyznae za przed Imc. Panem Zapłatynskim za nim swiadczył y straznik że on gą nie rabował.

[Збоку приписано:] Konfratował.

3. Pilip Rozumowiczko rodził się y wychował w Bohusławiu, naypierwey kozakował w kluczu Rokiciuńskim, u Fedora Kirpicza w Teleszuwce, zkąd pod czas rzezaniny wzięty przez haydamakow pod wataho Szwaczki będących, do Humania, y tam obwarty bez konia y oręza uszedł do Bohusławia, y kozakował w Semihorach w kluczu Bohusławskim przez niedziel 2, gdzie na Dmytra w roku przeszłym 1770 namowiony y zawerbowany, od huzarow Pułku Węgierskiego, pod komędo Semena Andrejowicza wachmistrza, wzięty do Lipowego nad Dnieprem blisko Kryłowa, ztamtond ruszyli do Subotowa, a potym do Jablunuwki pod Smiłę, zkond ich wachmistrz wysłał na rabunki, gdzie zrabowali straznika krolewskiego, wzeli pare pistoletow, karabin, ładownice, kozuch, pas, y chustkę, to spełniwszy przecz uszli, a im zalecił wachmistrz, aby nie rabowawszy, powracali do Nosaczuwki, gdzie on miał stac, y aby z nim rabunkem ktory by mieli dzielili się, w tey ucieczce nocowali niniejszy inkarcerat z Karpem Petrenka z Hołowkuwki, pod Manasterem Onufrejowskim, gdzie złapany od lesniczego z Czaliowki oddany do Zabotyńa, ztamtąd do Korsunia przysłany; więcey do nieczego nie przyznae się, y owszem zapiera się, ze nie namawiał Kondrata Pismienego by z niemi rabował.

[Збоку приписано:] Ten do stani wzięty bez konfratacyi zadney.

4. Iwan Mielnik rodził się za Dnieprem, ztamtąd wyszedł przez Kijow z zoną y przyszedł do Kwitek, gdzie od ludzi gromadskich przytrzymany aby tam mieszkał, pierwey siedział w młynie przez zimę, potym, sobie chałupę kupił, do ktorego przyszedł zaporoziec na przemieszkanie jaki czas, gdy zaczęła się rewolucia, y orda do słobod wychodziła tenże zaporoziec poddał mu klacz cudzą Kwitczanską, y iakoby gwałtem go przymusił, jako człowieka zagranicznego, aby z nim iechał na orde, y zaraz poszli pod watazkę Romanczenka do Olszany, gdzie po trzy dni pod kalaurem trzymali, potym uwolniwszy oręż mu dali y z sobą za granice wzeli, gdzie przysięgł na... jako stawac będzie przeciwko ordzie, iakoz y poszedł z Moskwą za ordą, aż do Tekuczy gdzie wypuszczoną, aby kazdy do swego szedł domu y zabrawszy zone dzieci y wszystko, y przenosili się za granice, zkąd po-

wrociwszy do Kwitek z swoim zaporozcem, który zaporoziec przystał do Huby watazki, stojącego w Łebedynie, y jego z sobą wabił, a on ze nie chciał, ... ay zaporoziec naiechał w Petrykach y zbił gą, potym niniejszy niewolnik wyiechał do K.....ki y ztamtąd przyiechał do Krasnosiołki na jarmark, tam od gromady Kwiteczanskiej wzięty do komędy oddany a potym do Korsunia przysłany, zeby zaś miał z Romanczenko w Kwitki rabować, abo tez z Capenkem wybiegać na zdobycz nie przyznaie się, lecz gromada swiadczy ze palił y z temi watazkami rabował²⁾).

[2] 5. Wasyl Łobrunenko rodem z Szarogrodu przeniosł się do Woronuwki pod Winnice gdzie się ozenił, ztamtąd (ztamtąd) przeszedł do Ositniażki nad granice gdzie mieszkał lat 7, potym namowiony od brata swego ciołecznego, w Pułku husarskim Mohyłoskim będącego, przeszedł za granice y tam osiadł na gospodarstwo, który wyznaie że nim poszedł za granice był okradziony y z uboza... a gdy zaczęła się Kolijewszczyzna, do niego przyszło dwóch kolijow, y domagali się gorzałki, on ni mając u siebie powiedział: — u mnie niema, ale może bydz u atamana,—gdzie przyszedł, ciż koliie kazali dac sobie gorzałki, którą pijąc naciskali na atamana, aby im oddał rzeczy zydowskie, ten się ekusował, że niema procz dwóch siermieg y kilima, a gdy odszedł (a gdy odszedł) z karczmy niniejszy niewolnik, zawrucił gą ataman, y wezwawszy kilka gromadzkich ludzi, temi słowy oswiadczył się, niech sobie zabiorą te rzeczy, aby mie więcey nie napastowali, jakoż y wzięli, gdy zas uspokoiła się rzezanina, zyd arędarz powrocił się do Ositniażki do swoiey arędy, upominał się u atanama, który ekuzował się, że zabrali koliie, a gdy poiawił się dzisiejszy niewolnik, do Krasnosułki na jarmark, za naprowadzenie jakoby kolijow, od zyda oskarżony wzięty, do Bałandyny oddany a potym w Korsuniu wsadzony; więcey do niczego nie przyznaie się.

[Збоку приписано:] Concordat.

6. Ihnat Martynenko rodził się na Wołoszczynie w Kasauczynie y zimowali w Umanszczynie, po Wielkiej Nocy poszli na słobodę do Klitini y tam zimowali mieszkając y chowali się siedmiu puść pod pretextem do lasa po jabłka, gdzie przenocowałszy y narwałszy iablek oradzali się aby czekać na jarmarkowych z Kalnybłot iadących dla rabunku, Ihnat Martynenko nie chciał, y wyszedł z lasu z Hryckem Wdowyczkem tamci ich zawrucili mówiąc, że wy nas obwiescicie, to nam będzie licho, tym czasem poszli w las, gdzie naciągnął podjazd polski y wkoło las ten obłoczył, Iwana Łebedija zabito, Iwana Iwanowicza postrzelono trzech uciekło, a tego z Hryckem Wdowyczkem wzięty do Korsunia przyprowadzono, wyz[n]aie Ihnat, że tam praporczycha zawsze ich trzymała y zdobycz z niemi dzieliła się, jako swiadczy indagacia Iwana Iwanowicza bo y ten przyznaie, a Hrycko Wdowyczeko z drugimi dawniej w Oknince rabowali; ten zaś do niczego nie przyznaie się.

[Збоку приписано:] Ten także bez kafrontowania do stani wzięty.

7. Hrycko Wdowyczeko rodził się w Kazauczynie na Pobereżu, zgadza się ze wszystkim z Ihnatem Martynękem, nad to wyznał że ieszcze przed

¹⁾ Напис збоку стерся.

tym rabunkem był z Iwanem Łebediem y innemi w Oknince za wiadomością praporczychy, tam chłopą napadłszy w nocy, rozumiejąc, że ma zatiżkie pieniądze, bili, rubli 9 y ₥ 1 u niego wydarli, zwał się ten chłop Andrij Poliszczuk, potym wyszli, za ktolemi Iwan Poliszczuk wybiegłszy zachęcił ich, kiedy jego zrabowali, azeby do jego brata Kuzmy Poliszuka wrucili się, upewniając, że ma sto rubli gotowych, ci zawróciłszy się napadli y pięćdziesiąt rubli wydarli, z tych pieniędzy kazdemu po dziesięć rubli przypadło, dwóch co byli zawsze przy praporczyse, wszystkie pieniądze oddali; a ci drudzy tylko po rublowi jey dali, y terazniejszy inkarcerat dał rubla iednego; a więcej do niczego nie przyznaie się.

[Збоку приписано:] Hrycko także bez konfratowania do stani wzięty.

8. Semen Pidopryhoręko sotnik kozacki Obodowskiego, rodził się w Koniuchach na Polesiu dziecięciem przeniosł się z rodzicami do Cybuluwki tam się bawił gospodarstwem y ożenił się, był atamanem lat 10 nad kozakami, a drugie 10 lat jak wyznaie sotnikował, y chodził za haydamakami w Koliwyszczynie sam adwent roku przeszłego 1770, znowili się z czterma innemi tamecznemi mieszkańcami, pierwszym Mykitą Bednarzem, który młucił y Michayła Riznyczęka w Cybulowie, a ten chłop chodzi zawsze z wołami do Wrocławia y m[iał] pieniądze na kupno wołów, te chował w szopie, które podeyrzał pomieniony młodek, ten przyszedłszy z Michayłem Rabokona (Rabokona) synem do sotnika ninieyszego inkarcerata, namowił gą z sobą te pieniądze zrabować, potym przyieli do swoyey kompanij Hrycka Hołyczęka y Kyryla Skrypnyczęka, y szukali po szopie pieniędzy, ale nie znalezi, niewolnik teraz stawiony stał za wrotyma, a Michayło syn Rabokonow, przyszedłszy do okna, y Michayła Riznyczęka do siebie przywołał, za piersi gą wzięszy kazał dać sobie pieniądze, ten zu... ny zaprowadził do szopy dobył pieniądze, y im oddał, nategoż podwurzu Pilip somsiad Riznyczęka ...szkał, do kotoiego wpadł Mikita Bednarz y z pulki z garczem wzięł 9 ₥ złotem, a gdy się dzielili ...bydwóch zdobyczy przypadło kazdemu po 12 ₥, na zajutrz przyszedł z kozakami Dąbrowski pisarz y... wey wzięł ninieyszego niewolnika w areszt, Mikita Bednarz y Michayło syn Rabokona uszli, tych trzech y oyca Rabokona za syna wzięto w areszt co się nizey wyrazi; a więcej do niczego nie przyznaie się.

[Збоку приписано:] Konkordat we wszystkim.

[3] 9. Hrycko Hałyczęko rodził się w Bondaruwce niedaleko Torkanuwki, y służył u rotmistrza Nieziackowskiego za kozaka, we wszystkim zgadza się z sotnikiem wyżey N-ro 8 indagowanym, nad to przydał, że sotnik po niego y Kyryla Skrypnyczęka syna Rabokonoiowego posyłał, gdy przyszli oswiadczył im zdobycz po którą poszli, y iako wyżey namienioną wykonali; więcej do niczego nie przyznaie się.

10. Kyrýło Skrypnyczęko rodził się w Torkanuwce y tam się wychował na gospodarstwie, we wszystkim zgadza się z Hałyczękem, a do zadnego rabunku więcej nie przyznaie się. Ten wydał niewolnikow, że namawiali struza, aby szedł za granice oswiadczać koligatom swoim aby ich wyręczyli, ale na tego wyznaie Mykita Krys, że on sam chciał się widziec z huzarem, aby

się widział z bratem jego który teraz w husarach prosząc go aby się starał o uwolnienie jego.

[Збоку приписано:] Kyrilo bez konfratowania do stani wzięty.

11. Klim Morhun przysłany z Moszen zdawna mieszkaniec Moszenski, wyznaie, że Wasyl Kyryłko ataman, który pod czas haydamacczynny dysponował miasteczkiem Mosznami, wyprowadziwszy gubernatora a potem powrociwszy do Moszen wezwał niniejszego niewolnika, aby iechał z nim, ten niewolnik (:iako wyraża:), zbraiał się y niechciał iechać, powiadaiać, że ja nie wiem dokąd mam iechać, on mu przykazywał, aby tam iechał gdzie wyzey rzeczony Kiryczeko y wiezie, ten konia okulbaczyłszy poiechał, y nayprzod zaiechali do domu Kiryczekowego, dzie zastali otca Filimona popa cerkwi Mikulskiej w Mosznach, Szymona Krołenka brata Filimonowego, Tarabancyka Drobotunońkowego, tak zebrawszy się w pięciu poiechali do manastyra Moszeńskiego, tam nayprzod zastali kobite trzymającą dzie na rękę, poczeli Kiryceńko y Tarabancyk ją napastować, że ty polskie dziecie nosisz, która im się exkuzowała, że już dziecie wykrzciła y za swoje mieć chce, zaniechali tedy tey kobity ale Tarabańczyk u niey wzioł kobyłę y radno, którą potym oddali, potym zaszli do humena, y u niego gorzałkę pili po kilka razy, ztamtąd poiechali do Budyszcz y popodpijali sobie dobrze, zkađ do Moszen wrucili się, y zaszli do domu Kiryczekowego gdzie niniejszy niewolnik zasnoł (:jako powiada:), az na zajutrz dowiedział się, że zarznięto czerca jakiegos, ale on się do tego nie przyznaie, podano na niego, gdy go do kordygardy oddawano, że on sam z Kiryczekem y Dudą y Tarabancykiem, zastawszy czerca, wzioł za brodę, y od chałupy na smierce odprowadziłszy oddał rusznice Dudzie, sam zas dobywszy noza z zacholewy zarznoł; ale on się do tego nie chce przyznać.

[Збоку приписано:] Konfratnie, ale do zaboystwa nie przyznaie się czyrca.

12. Ihnat Szczerbina rodził się w Kniaży Krynicy, potym gdy się ożenił mieszkał w Popudni, oddał ją do kordygardy [ImcP. Koncewicz, y obwinia go o to, że on w czasie haydamacczynny chodził z watazką nazwiskem Paraluszem y atamanem Panasiukem; z temi rabowali, stado pod Cybulowem zabrali; kosciół w Manastyrzyskach spalili y wielu szlachty w lesie Cybuloskim pozabijali, co przyznaie y szlachcic Dziekuński w Połoneckim mieszkaiący, że na nim widziano czapkę z siwym baranem oyca tego Dziekuńskiego zabitego, iednakowoz nie wyznaie tego wyraznie, aby ten Szczerbina sam miał rznonć, tylko, że był z temi haydamakami, czego y on się zapiera, tylko wyznaie, że gdy kozak nazwiskem Paralusz przyiechał do Umaniu do Ochrymuwki, y złączywszy się z Panasiukem który przed tym mieszkał w Ochrymuwce, a teraz w Turyi, porobili się naczalnikami, y zaciągali haydamakow, do tych przyłączyło się wiele hultaioy y przybiegli do Popudni, gdzie zastawszy szlachty wyrzneli y potym po kilka razy nabiegali z Popudni Umancow, brat tego niewolnika y Iwan naymit y wielu innych poszli z tym watazko y staneli w Leskowy po wielu wsiach rabuiąc, potym przystali do kozakow popudianskich, aby stawali do watahy jego, z którym poszli w las Cybuloski y kazał im szukać w tym lesie szlachty, gromada

popudiańska y niniejszy niewolnik szli obławą przez ten las, a watazka ich z swoją watahą po futorach y gdzie szlachcie znaleźli, rzneli, y kłuli, ale niewolnik nie przyznał się, aby którego zabił, potem gdy wyszli z lasu, wyznał niewolnik ze szlachcica spotkał na drodze Panasiuk, y kazał swemu kozakowi zakłuć, potem tego niewolnika posłali po rzeczy tego szlachcica z drugim kozakiem, lwasiowym synem z Popudni, ci pojechałszy wykopali te rzeczy, y kozak z nim posłany wziął sobie zupan y czapkę, reszta zostawił a ten niewolnik nic nie wziął (:jako powiada:) ztamtąd powrócili do swojej watahy, y gdy staneli w Kniaży dano im znać z Zarubiniec, że jacyś kozacy cerkiew zrabowali, Panasiuk tedy posłał terazniejszego aresztanta do Zarubiniec na wywiady, gdzie go gromada związała y odwiozła do Tytnik, gdzie stała wataha od Zeleznika przysłana tam tego niewolnika zbili y porzucili, sami poszedłszy do Umania, ten zbity odwieziony ze Zubrychi do Popudni; więcej do niego przyznać się nie chce.

[Збоку приписано:] Konfratnie ale nie przyznał wszystkiego.

[4] 13. Musiy Wysniuczeko rodził się za Ostrogiem, potem ożenił się w Nikonuwce pod Kodnie zaszedł do Taszlika y osiadł, gdzie mieszkając, jako on sam wyznał, wdał się z swoją pasierbicą y z nią grzeszył, co gdy doniesiono do dworu, odebrał za to kare, obwinia ją dwór, że po karze miał (ze po karze miał) ją zgwałcić, ale on się do tego nie przyznał, zabrał mu podstarosci bydło y konie y inne sprzęty, a jego do Bałandychi odesłał, z kąd do Korsunia oddany; więcej do niego nie przyznał się.

[Збоку приписано:] Concordat.

14. Zacharko Kalużny z Makijuwki z klucza Wasyloskiego oddany od Kondrackiego y Chwedoroskiego podstarosciemu tamecznego oskarżony od Kondrackiego, że w czasie haydamaczyny, był w hultajstwie, a gdy z zagranicy wyjechał, złapany w Makijuwce on zaś do tego się nie przyznał, tylko wyraża, że gdy brat jego wyszedł z Makijuwki z chudobą, y osiadł w Kijowie, dawniejszy gubernator Makijowski kazał niniejszemu aresztantowi, aby szedł do Kijowa y przyprowadził brata swego do domu, on poszedł do Kijowa brata nie przyprowadził, tylko assekurował się za niego że powróci, a na znak ten przypędził bydło brata swego na zimowle, po skączonej przeszłej zimie przyjechał brat jego, chcąc odebrać woły, aby szedł na Don, ale gubernatora nie zastał, czekał na niego tydzień albo więcej, tym czasem moskale wszystkie woły z Makijuwki zabrali, brat jego swoje woły już na drodze zastawszy, wykupił, y poszedł prosto na Don, kazano mu powtórnie iść po brata, on gdy poszedł zaskoczyło go powietrze w Obuchowie o dwie mile od domu, gdzie sobie chleba zarabiał, po usmierzonem powietrzu, powrucił do domu, że w czasie bytności jego za granicą zgineli woły popowi y innym z gromady, na niego to składano y powiadano, że on zapewne znowu za granicę ucieknie, za to tedy go odesłano ale on ani do haydamactwa, ani do kradzieży tych wołów nie przyznał się.

[Збоку приписано:] Concordat.

15. Andrij Hołowko rodził się w Łukomiu Pułku Lubeńskim, tam kozakował, potem (potem) przyniósł się do Bubnowa, gdzie służył u Chwesuna

sotnika, przysłany z Moszen z Stefanem Czorneńkim y Wasylem Uszeńkem, którzy chodzili pod czas haydamacczynny z Bandurko, ci dwóch uciekli z kordygardy w wilią S. Stanisława, y on z niemi zabierał się uciekac, ale złapany y bity, nie przyznaie się do niczego, tylko że przewioził z tamtey strony Stefana Czornenka y z nim złapany razem do Korsunia odesłany; więcej nic nie wyznaie.

[Збоку приписано:] Konfrātuie we wszystkim.

16. Wasyl syn Fedora Wisznioskiego rodził się w Granowie y tam wychowany, przyznaie dobrowolnie, iż będąc za chłopca przy ImcPanu Szaroworskim, przed buntem haydamackim namowiony, od kozaka przysłanego od Zeleznika dla podmowy do buntow do Granowa, wzięszy konia pańskiego, iechał do Motrenina, z którym jadąc więcej z sobą namowili, zkąd z Zeleznikiem cało czało był w Korsuniu, Bohusławiu, Łysiance, y Humaniu, gdzie szlachcica iednego y pięciu zydow (iako wyznaie:) zakłół, potym woyską rossyiskie gdy ich rozgromiło wielu innych, y ninieyszego aresztanta wzięli do Elisawetu, gdzie siedział niedziel sześć, potym zaporoziec nazwiskem Orlik, ataman korenia Stebloskiego, 26 z ninieyszym aresztantem wyprosiwszy, pusił wolno, on wolny będąc poszedł w Nowy Kodak pod Elisawet, potym do Elisawetu, gdzie służył u wachmistrza Pułku Udzumskiego, ztamtąd z Iwanicą kapitanową rotę piątą poszedł pod Beder, zkąd do Połtawy dostał się z innemi, ztamtąd iedni poszli na rabunek do Polski ci szesciu którzy połapani, y do Korsunia oddani, wzięwszy od protopopy wałszywą karte, ktoremu zdobycz dawac mieli, ninieyszy zas niewolnik, zszedłszy się w Kreмієczuku, który się nazwał bratem rodzonym Zeleznika, namowiany od niego, aby iść szlachty y zydow rznąc, poszedł do lasu Czuty, gdzie ich się zebrać miało 100. Ten sam gdy był bity w Szpole powiedział, że 1000 w Korsuniu zaś gdy był bity tylko 400 wyznawał na teraznieyszey zaś indagacij wyznał że tylko 100 ich bydz miało, w Czucie nie długo bawiąc, gdzie żywność mieli z slobod Husarskich, koren no co brali, y tychże samych slobodzianow namawiali, bo sloboda Pisarzowka rotę Cybuloskiej cała do nich przystała pozostawiać zy zony, ten niewolnik nocą od nich uszedł do Mohylowa rotę iedynastey y służył u praporczyka Andrejowicza niedziel dwie, zkąd uszedłszy noco chcąc iść do Granowa do rodzicow, w Masłowy złapany y do Korsunia od... przyznaie, że o ich zbiorze haydamackim wiedzą officierowie pułku Czarnohusarskiego jako to kapitan z Mohylowa rotę... y Lochwin porucznik z Cybulowa, o tych szesciu, którzy są w Korsuniu powiadaie, że w przeszłym roku do w Zielonych Świątek na polskiey stronie rabowali bo y konie ich poznał, a pod czas tego rabunka ieszcze piesi byli y ci którzy Tyszkutki są odebrani do Myrhoroda zimowali w Kulikowym futorze u Iwana Neszczadyma gospodarza, [wię]cey do niczego nie przyznaie się.

[Збоку приписано:] Zgadza się we wszystkim.

[5] 17. Hrycko Beznosko rodził się pod Korostyszowem, zkąd poszedł z oycem do Lukie, ztamtąd podrozłszy poszedł do Wirzbuwki pod Kalneblota, gdzie gospodarował lat ozim, zkąd poszedł do slobody Ukoty-

czowa kapitana odstawnego Pułku Czarnego gdzie bawił lat cztery, zkąd wyszedł roku terazniejszego 1771 w maju na polską strone, dla doniesienia o wołach gospodarzowi Wirzboskiemu, ktoremu przed tym ukradzione były, wyznaie, że pod czas buntow haydamackich mieszkaiąc ieszcze w Wirzbuwce, przystał do Remeza watazki z ktorym innych pietnastu Wirzbowieckich poddanych, Sawka Sobko, Trochym Kuliczek, Mykita Hanczarow brat, z temi razem (razem) rabowali Wirzbuwką z Remezem watażką, potem poszli do Papuzyniec, gdzie od umańskich kozakow rozpędzeni, iedni poszli za granice, y ninieyszy niewolnik ci zaś trzech wyzey wyrażeni, do Wirzbowki nazad, gdzie do tych czas mieszkaią, nad to powiada, że Chwesko Kukulow zięc był w Umaniu pod czas rzezaniny, zkąd powrociwszy mieszka do tych czas w Wirzbuwce; więcey nic nie wyznaie.

[Збоку приписано:] Zgadza się.

18. Olexa Jeuchymęko rodził się w Jackach w kluczu Wasyloskim y tam się wychował potym kozakował, wyznaie, że pod czas haydamacczynny, gdy przyszedł Szwaczka z swoją wataho do Wasylowszczyzny zabrali kozakow tamecznych, z ktoremi y ninieyszy niewolnik przystał do Szwaczki; potym gdy ruszył Szwaczka do Hrebinek, tam niniecyszy niewolnik zabił szlachcica Siemaszka y innych 4, o ktorych nie wie jak się nazywali, sam wyznaie, że na perswazią oyca swego uciekł z Hrebinek, Szwaczka zas ztamtąd ruszył do Chwastowa, gdzie wyrznołszy szlachte y zydow, stanął powtornie w Hrebinkach, gdzie od woyska Rossyiskiego wzięty, a haydamacy jego iedni pobici drudzy zywcem pobrani; więcey do niczego ni przyznaie się.

[Збоку приписано:] Zgadza się.

19. Mykyta Krysa rodził się w Archanelskim na Moskiewskiey stronie na przeciwką Targowicy Umańskiego miasta, tam się wychował, gdy Uzary osiedli w Archanelskim, ich wygnali, zkond oni poszedłszy osiedli w Lipniażce, gdzie mieszkali lat szesnascie, gdy ich w roku 1769 tatarowie rozpędzili, osiedli w Czerneczy Słobodzie u majora Korby Pułku Zułtego, wyznaie, że gdy przyiechał z Dykuwki praporczyk Leur Mała, zięc majora Korby d Czerniczy Słobody, wzioł go z sobą, zkąd poiechali do Subotowa w Czehryńszczyzne po kamienie młyńskie, na ktore przed rokiem uf praporczyk dał zadatek, gdzie stanowszy nayprzod pytał się praporczyk, o atamana, ktory że się nie chciał przyznać uderzył gą kilka razy laską, a naiechawszy do chałupy atamańskiej, kazał sobie dać iedzenie, za ktore zapłacił, poty posłał po kamieniarza, ktoremu dał zadatek na kamienie, a gdy kamieniarza nie zastali zone jego przyprowadzili, pytana o kamienie y pieniądze dawane na zadatek zapierała się, za to praporczyk bił ją, na co nadiechałszy Kostrzycki pułkownik Czehryński z kozakami po nad granice idący kazał ich powiązać y praporczyka odwiozł do Borowicy, a ninieyszego niewolnika razem z Mironem Szewcem odesłał do Zabotyńa zkąd do Korsunia oddani co zaś należy do namowienia stroza Korsuńskiego jako ich wydaie Kiryło Skrypnyczęko N-ro 10 indagowany, że oni namawia tegoz struza aby szedł za granice, y oswiadczył ich relligatom w husarach będących, że przy nich Polacy mieli zabic wielkiego officera Moskiewskiego, a

zaś ich pobrali do Korsunia, y do Kodni odesłać mają dla tego aby się te zabuystwą nie wydało, ninieyszy zaś niewolnik nie przyznaie ale tak opowiada, że on, Miron Szwec z Dzikuwki, Kondrat Pismienny Szczerbina, y Kyrło Skrypnyczęko który doniosło ich radzić, muwili struzowi kazdy z osobna, jako to Miron Szwec z Dzikuwki prosił tegoż uzara, aby tylko dał znac do Cybulowa zone jego, aby się starała o uwolnienie jego, za którą uczynność obiecywał mu rubla, ninieyszy zaś niewolnik o toż samo prosił struza, y także mu rubla obiecywał, Kyrło zaś Skrypnyczęko który objawił ich myski, cisnął się do okna, chcąc widzieć uzarów będących z xięcem Buratowem, czy nie poznał by brata swego, o którym powiadał, zem gdy powracał z pod Bendera ze zdobyczą Polacy mu zdobycz odebrali, a on uciekł za granice y zapisał się w serby, gdy tedy niedopuczczoną gą do okna, mówił:—gdy by kto o mnie dał znac, nadgrodził bym za to,—o struzu zaś ninieyszy niewolnik powiada, że nie chciał iść za granice bez pisma polskiego; więcey do niczego nie przyznaie się.

[Збоку приписано:] Konfrātuie.

20. Miron Szwec z Dzikuwki rodził się w Zabotyńie z kąd z matką przeniosł się do Cybulowa za granice, potem do Łelekuwki pod Elisawet y tam osiadł robionc rzemiosło, gdy tatarowie nadeszli, ninieyszy niewolnik poszedł do Dikowki, y tam osiadł pod praporczykiem Małem, z którym za rozkazem jego wyjechał (wyjechał) do Sobotowa w Czehryńszczyzne razem z wyzey indagowanym niewolnikiem, dla kupienia kuł y odebrania kamieni, na które dał zadatek tam gdy stał praporczyk obrałszy sobie kwatere u atamana, poznał się z straznikiem Skarbu Koronnego, z którym pił przez dwa dni, gdy on miał wyjeżdżać nadszedł z objazczko pułkownik Kostrzycki któremu gromada Sobotoska poczęła się skarżyć, że ich ten praporczyk biie y obdziera, Kostrzycki na to uzalenie witaiećego się z sobą praporczyka zwać kazał, y do Borowicy odprowadził, a zaś ninieyszego niewolnika y wyzey indagowanego powiązanych do Zabotyńa odesłał, z kąd oddani do Korsunia, przyznaie to Miron Szwec, że praporczyk bił atamana y kamieniarke y z innemi ludzmi gromadzkimi po pianu miał jakoś zaczypkę; więcey do niczego nie przyznaie się, co zaś do namawiania się z struzem, wyznaie, że tylko prosił gą, aby doniosł do Cybulowa do żake jego, aby się starała u panów swoich, o wydzwignienie jego z niewoli z Korsunia, potwierdził to, że Kyrło Skrypnyczęko (:gdy już struz wyszedł:) życzył sobie widzieć się, z którym uzarem przez oknem aby do brata swego nakazał prosić o uwolnienie siebie.

[Збоку приписано:] Konfrātuie.

[6] 21. Prokop Hałaburda rodził się w Starosileczku pod Smiło potem przeszedł do Jabłonuwki Smilańskiey, tam służył za parobka, bawił lat z dziesięć, y zaczął gospodarować, pod czas buntów haydamackich, gdy Zeleznik z swą wataho stał w Jabłunuwce, y kazał dawać dla swych haydamaków gorzałki po zydach pozostałe, zaprosił gromadzkich ludzi y ninieyszego niewolnika, aby też gorzałkę pili, wypilszy gorzałkę ruszył do Smilanki, ninieyszy zaś niewolnik wiedząc doskonale, że w Smilance lepsza gorzałka jak w Jabłunuwce, poszedł za nim z innemi ludzmi z Jabłonuwki, gdzie

się gorzałko poupijali, y jako on powiada zastali zyda już zarzniętego, a lubo na niego podano, że on sam zarznoł, jednak do tego przyznać się nie chce, tylko że upiwszy sin powrucił do domu, a inni koledzy jego poszli z Żelizniakem, wyznaie y to że był w niewoli w Smiły, y za zydoską gorzałkę ktore pod czas haydamacczyny wypili wypłacił się, potym uszedł za granice do Nēstēruwki pod Krylow, skąd na odwrot powrocił się w lat 2, wzięty do Zabotyńa y do Korsunia oddany; więcey do niczego nie przyznaie się.

[Збоку приписано:] Zgadza się.

22. Roman Diak Szostaczęko rodził się pod Szarogrodem w Boruwce zkąd zaszedł z diakami do Kalnybłot, gdzie bawił lat 5, potym zaszedł w Czerkaszczynie, gdzie po roznych wsiach diakując przez lat 5, potym ożenił się w Zmahayłuwce y bawił lat 9, potym przenosił się do Hudylejuwki, y tam diakował, do niczego się nie przyznaie, nawet co podano iest że zapisalszy się w serby napadł na kwatere ImcPana Wyczałkoskiego, chciał broń zabrać, do tego tylko przyznaie się że zapisał się w serby y trzeciego dnia od nich uciekł powrociwszy do domu upominał się u gromady Chudyleiowskiey o pieniądze należące sobie za diakowanie, kromada nie chcąc mu wypłacić miała gą przez złość oskarżyć przed ImcPanem Wyczałkoskim dla czego wzięty y do Korsunia oddany; do zadnych buntów, rabunków, ani napadnienia na kwatere ImcPana Wyczałkoskiego nie przyznaie się.

[Збоку приписано:] Zgadza się.

23. Wasyl Horoszko rodził się w Kropiwny pod Dnieprem, na Moskiewszczyźnie tam zrosł ożenił się y mieszkał, a przed lat pientnastu wyprowadził się do Elisawetu, gdzie bawił się rzeźnictwem, gdy się wszczęło powietrze w Elisawecie, zona iego y dzieci wymarli, a dom jego zabito, on zostawszy się w jedney tylko koszuli poszedł do Lityńska, do słobody pułkownika Szczorby, Pułku Żułtego, y tam zarabiał sobie na chlib, po usmierzonem powietrzu pusił się do Elisawetu, y na drodze zpodkał się z Kostiem Kacanowem nizey wyrażonym y Ostapom Bazyłskiego zięciem, ktorzy mu oswiadczyli, że wiedzą gdzie pieniądze, u czerca w Mikulskim manasterze ale sie Motryneńskim mieszkaiącego, z temi on zaszedł do tego czerca pieniędzy nie zastali tylko naczynie tokarskie, jako to siekire y inne zelaza pozabierali, ninieyszy niewolnik od tamtych dwóch odłączył się, a pan Zapłatyński rotmistrz Zabotyński z kozakami ninieyszego niewolnika, y Kostia Kacanowa, niżej wyrażonego zabrał, y do Korsunia odesłał; więcey do niczego nie przyznaie się.

[Збоку приписано:] Zgadza się.

24. Kost Kacanow syn rodził się w Tyszkuwce, potym przeszedł do Hłyńska, wyznaie, że go Ostap Bazyłskiego zięc namowił, aby szedł w las Motryneński do rzerca na rabunek, we wszystkim zgadza się z Wasylem Horoszkem wyżej N-ro 23 indagowanym z ktorym w raz na rabunek chodzili, a więcey do niczego ni przyznaie się.

[Збоку приписано:] Konfrātuie.

25. Iwan Cionkało rodził się w Jałynkach za Dnieprem potym małym ieszcze chłopcem przeszedł do Czehryno zkład wrucił się na Zaporozie, bawił lat 15 potym nauczywszy się krawiectwa powrócił za Dniepr pod Mirhorod, tam bawił lat 10; ztamtąd przyszedł do Perewodczykowy Słobody pod Kryłow y tam robił u perewodczyka, gdzie zobaczyłszy się z Zaporazcami wybierającymi się do Siczy zabrał się razem z nimi y wzięli pismo od protopopy w Kryłowie, zkład ruszywszy obaczyli się z huzarem prowadzącym prowiant do pana swego, który ich namawiał aby z nim szli do armij, oni na to zezwolili y poszli za biletem protopopskim w polskie granice, chcąc ciągnąć do armij, gdy stanęli w Tyszkowce zatrzymano ich zabrano do Szpoły, żeby zaś mieli myśl rabować w Polsce nie przyznaie się, a gdy był pytany dla czego mieli obuwie na kopyta końskie, wyznaie że Zaporozcy będąc ieszcze przeszłego roku w armij te obuwia porobili, on nie wie na co to robione, że zaś Wasyl syn Fedora Wiszniowskiego N-ro 16 indagowany powiada, że oni w przeszłym roku około Zielonych Świątek rabowali na polskiej stronie y że zimowali w Kulikowym futorze do tego nie przyznaie się tylko się zupełnie zasadza na bilecie od protopopy Kryłoskiego, który im dany do Siczy, zabrani z innemi w Tyszkowce y odprowadzony do Szpoły zkład oddany do Korsunia.

[7] 26. Juzko Perewertajło rodził się w Muszarowie pod Kremenczukom tam wyrosł y służywał u ludzi, gdzie wysłużywszy sobie pare wołów chodził do Siczy po rybe dwa razy, a poznawszy się z kozakami, w Siczy osiadły, tam bawił lat kilkanascie, wyznaie dobrowolnie że pod czas haydamaczczynny, bawił się rybactwem, potym przedałszy rybe kupił sobie chałupę nad rzeką Omylnychą, y tam siano robił, te siano zprzedawszy na wiosne za ukazem koszowego, poszedł z Zaporozcami roku 1769 pod Oczakow do armij, gdzie cale lato stawił na wojnie, ztamtąd powrócił się na Zaporozie y tam zimował, na wiosne roku 1770, powtore poszedł w pochod pod Oczakow gdzie podobniez lato y jesień bawił, zkład komęderowany był razem z innemi Zaporozcami na konwoy tatarom Biłahorodzkim, którzy się poddali, gdzie przyprowadziwszy nad rzyczkę Sakxahanni, niniejszy arestant z czterma niezey wyrażonemi swemi kolegami zostali się od woyska swego z racij że im konie poprzystawali y zimowali w Protopopowej Słobodzie pod Kryłowem, opowiedziałszy sie u Kryłoskiej kancelarij, po skąconey zimie wzięli od protopopy bilet na Zaporozie y byli w kancelarij Kryłoskiej, ale im ztamtąd biletu innego nie dano tylko za prototopskim iechać pozwolono, ktorych huzar mający wieść żywność dla Graffowa majora Pułku Zułtohuzarskiego, namowił aby szli do perwey armij, do jego pana, na co oni pozwolili, y byli w Nesterowce w kancelarij, prosząc o inny bilet, ktorego im nie dano assekuruiąc że za prototopskim bezpiecznie iść mogą, y kuzar który ich namawiał przyrzekł im, że ich doprowadzi do pana swego stojącego z woyskiem nad Kodymo za Sawraniem, gdy tedy wyszli w Polskie stanęli w Tyszkowce pod Turią, gdzie pytany o bilety, huzar pokazał swoje, które miał że idzie do armij, a oni pokazali swoje od protopopy ze idą do Siczy; y za to zostali w podeyrzeniu, komęda polska w Szpole stojąca za-

brała ich y uf huzar za niemi nie stawał, tylko za swoim biletem wypuszczony pojechał, a niniejszy niewolnik z drugimi kolegami do Korsunia odesłany, nie przyznaie się aby szedł do Polski na rabunek tylko to twierdzenie namowiony od huzara szedł do armij, że podano, na nich ze jakieś maia obuwia na konskie kopyta, przyznaie ze tylko on a swęgo konia miał pare obuwia aby zamiast podkow według zwyczaju żaporozkiego podszył nogi koniowi, a ze Wasyl Wisznioski, poznaie konia ninieyszego niewolnika, to on się ekskuzie, ze gą kupił w Przewodczykowy Slobodze u cygana pod czas zapust w roku terazniejszym 1771; tu będąc mocno na wszystkie strony bity do niczego nie przyznał się, a Wasyla Wisznioskiego ani zna, ani gą widział, ani z nim zimował y nie wie gdzie ten Kulikow futor leży.

[Збоку приписано:] Ten konfrontuie swe wyznanie a do więcy wcale ne przyznaie y o koniu pytany tu stawiony Wisniowski opowiada, zem tego konia tylko wiedział pod Bederem.

27. Tymisz Biły rodził się w Prochiruwce w Pułku Periasławskim y tam się wychował, zkąd chodził do Siczy handlując to rybami to sola Krymską, aż do zaczętej wojny z Turczyнем we wszystkim zgadza się, z Juzkem Perewertayłem, przydaie y to że Wasyla Wisznioskiego który powiada na nich, że koło Zielonych Świąt rabowali w Polsce nigdy nie zna ani z nim zimował co większy że w przeszłym roku 1770 kolo Zielonych Świątek z swoimi kolegami ruszył pod Oczakow y już był w pochodzie, a choć mocno był bity więcey do niczego nie przyznaie się.

[Збоку приписано:] Konfrātuie.

28. Stefan Bileć rodził się w Prochiruwce w Pułku Perijasławskim, wyznaie, że gdy szli kozacy z Kijowa na Zaporozie y jegoż z sobą wzięli, gdzie on osiadł w korzeniu Kaniowskim, y był lat 10 az do wojny z turkami z wyzey indagowanemi, przydaie, że on miał pistoletow pare 1, a Juzko Perewertayło pistolet 1, Tymisz Biły pare, Maxim Magro pare, z czym mieli iść do armij, przydaie y to ze uzar który ich prowadził assekurował ich że gdy ich gdzie zatrzymaia to on się miał wrucić y swiadectwo im przywieźć, czego nie uczynil gdy oni zabrani byli, ale prosto do pana swego jechał, co y wyzey wyrazoni przyznali, wrescie zgadza się z wyzey indagowanemi.

[Збоку приписано:] Konfrātuie.

29. Maxym Magro rodził się w Kiełyberdy tam y zrosł, potym poszedł na Zaporozie, y tam się bawił az do terazniejszey wojny, wyznaie ze roku 1769 nie był w armij bo chorował, w przeszłym zaś roku był razem z wyzey indagowanemi w armij, y z niemi we wszystkim zgadza się, a zaś na powieść Wasyla Wisznioskiego powiada, że na Mikołe przed Zielonemi Świątami ruszyli do armij, tym się ekskuzie ze nie mogł tu bydz.

[Збоку приписано:] Konfrātuie.

30. Iwan Hładarenko rodził się w Kodakach na Zaporozu y tam zrosł, potym poszedł do Siczy y tam był kozakem w korzeniu Kaniowskim, we wszystkim zgadza się z wyzey indagowanemi y do zadnych rabunkow nie przyznaje się y na powieść Wasyla Wisznioskiego nic nie przyznaie, tylko to że ani go zna ani go nigdy widział.

[Збоку приписано:] Konfrātuie.

Ci szesciu zaczowszy od Iwana Ciomkayła N-ro 25 indagowanego do Polski na rabunek wyszli są zaporozcy, y chcieli bydz watazkami, tylko im się nie dano rozpostrzeć, ale połapano także z ich kompanij siedmiu w Myrhorodzie, a do tego Wasyl Wisznioski przyznaie, że ich zna y konie ich poznał y przyznaie ze rabowali za pewne.

[8] 31. Jan Starzeski pop z Zawaduwiki rodził się w Wachutyńcach pod Bohusławiem, wyznaie dobrowolnie że będąc w Berezniakach w parafij Moszeńskiej gdy się zaczęła kłotnia o unie y już wielka część parafij Moszeńskiej przystała na schizme, on przyjechał do xiędza Mokrzyckiego, officiała chcąc prosic o inne beneficium, gdy stał przed xiędza officiała, kazał go zaraz wziąć wyraziwszy, że już cała Moszańszczyna odstąpiła unij y ty musiałeś odstąpić, y odesłał do Radomyśla gdzie skarany, po karze uciekł, powrociwszy do Berezniak zastał innego na parafij swojej przysłanego z Periasławia, ten zaś nie mając się gdzie podzieć, udał się za granice, gdzie go konsystorz Periasłaski niechciał przyjąć y przez niedziel 10 służby odprawiać niepozwolone aż na tydzień iedynastym niaoł się w manasterze Periasłaskim za pięć rubli na rok do odprawiania służby po wypełnioney przysędze na błahocześciu, w tym gromada Zawadoska mając swego popa Mikołaja Falinkowskiego uniata na ktorego on powiada, że był pierwszy w Motreninie y odstąpił unij z gromadą po ukroczeniu zas woyska polskiego in anno 1767 w Ukraine, tenże xiądz Falinkoski miał się powrócić do unij, w czasie tedy buntów ukraińskich gromadcy ludzie Zawadoscy jeździli do Periasławia prosząc o innego popa, gdzie naznaczoną niniejszego oycza Jana Starzaskiego ktorem gdy przyjechał, nie dopuścił gą do cerkwi nieboszczyk xiądz Falinkoski, zkąd powrócił nazad do Periasławia, gdzie y powtore gromadcy jeździli prosząc o popa na których prozbe tegoz samego Starzaskiego przysłano, ale y powtore nie przyjęny do cerkwi musiał siedzieć na wsi, gdy zaś Zelezniak ieszcze nie stał u Korsuniu gromada odebrała klucze od xiędza Falinkoskiego y wprowadziła oycza Starzeskiego do cerkwi, za przybyciem zaś Zelezniaka kilka haydamakow gdy wpadło do Zawaduwiki wzięli nayprzod oycza Starzaskiego do Korsunia, aby się pokłonił Zelezniakowi, y w tym czasie gromada Zawadoska złapała xiędza Falińskiego z synem starszy y zawieźli do Korsunia, gdzie obidwoch zabita co y oyciec Starzeski widział, zeby zas miał bydz przyczyną smierci xiędza Falińskiego nie przyznaie się, tylko powiada że powrociwszy do Zawaduwiki z Korsunia aż do tąd spokojnie siedział y nic z majątku nieboszczykoskiego nie brał.

Punkta podaną na oycza Starzeskiego N-ro 31 indagowanego.

1-mo. Fomętował gromadę aby xiędza Falinkoskiego parocha swego niechącego odstąpić unij ze wsi wypędzili a jęgo za blahoczystywego swego parocha przyieli.

2-do. Gdy Zelezniak przyszedł do Korsunia powtore oyciec Jan Starzaski zbuntował gromadę, a wielebny niegdy xiądz Falinkoski porozumiały uchylił się ze wsi, w tę czas ociec Jan Starzewski umowiwszy się z prinaypalnieysemi buntownikami gromady Zawadoskiej, Iwanem Moysienkem, Iwanem Wasyleńkem, Wasylem Jaremenkem, Ihnatem Kuliszem, Wasylem

Tercytnym, Pilipem Drozdem rozkazali (:sprowadziwszy do wsi haydamakow:) Nazarowi Moysienkowi, Chwedorowi Drozdenkowi, Michajłowi Proczuchraienkowi, Panasowi Naymybudce, Tarasowi Hałuszczenkowi y Chwedorowi Kuliszowi społobywatelom Zawadowskim aby WX-a Falinkoskiego złapali, co uczyniono y wraz zonę złapano y zbitą, a zbitego samego xiędza Falińskiego do Korsunia do Zeleznika odprowadzili.

3-tio. Użalony syn nad rodzicami swemi przybiegł porwał się do nich chcąc odbić przynajmniey matkę swoju lecz chłopstwo cało gromadą odstępiwszy wzięli y związali, bili y do Korsunia do Zeleznika odprowadzili.

4-to. Oyciec Jan Starzeski w Korsuniu wraz z wybranymi z gromady dopraszali się u Zeleznika aby przyprowadzony nieboszczyk xiądz Falinkoski z synem swoim na śmierć byli zkarani, jakoz obydwu okrutnie zamordowani z między innych okrucieństw największe te były że piersi za cel wgrzynali y do takiego celu strzylali, szkure z twarzy zdzierali.

5-to. Powrociwszy oyciec Jan Starzeski z swoimi adherentami powrociwszy do Zawaduwki podzielili się substancją pomienionych zabitych (:y lubo się zapierał ociec Jan Starzaski że nic nie brał z pozostałych rzeczy jednak odał teraz expostulującemu sierocie namitek 3, buty safianowe y trzewiki ¹⁾).

32. Demko Winniczenko rodził się w Ladynie w Przyłuskim Pułku za granico, ztamtąd ociec go zawiozł na polską strone, tam zrosł ożenił się y mieszkał lat 40, ztamtąd przeszedł do Krasnosielicy y tam siedział az dotąd, do niczego się nie przyznaie chociaż na niego gromada Krasnosielicka podaie, że on syna wysyłał umyslnie w haydamaki do Dzurdy y Bohuna watazkow, rabuiących na polskiej stronie, (:ktorych wysyłał na rabunek Mananowicz porucznik Pułku Czarnohusarskiego:) do Lisianki y że namawiał aby zonkę swoje zabił, on się do tego nie przyznaie owszem powiada, że syn jego bez wiadomosci jego poszedł, ktorego on sam złapał y oddał do Ositniazki do załogi Czarnohusarskiego Pułku y tam był karany, potym gdy syn jego corkę swoię zabił, on dobrowolnie oddał gą gromadi pod sąd, ktorego osędzili na grzywny ktorę on wypłacił, nareszcie syn jego uciekł do-wiedziałszy się że po zapłaceniu ma bydz bity od gromady, on zaś zadney winy na siebie nie wyznaie, y powiada, że gromada na niego dla tego instyguie że się im naraził jak był atamanem ²⁾).

[9] 33. Fedor Hanczaręko urodził się w Sobyczowie w Pułku Nizeńskim tam zrosł y kozakował w tym że Pułku, ztamtąd uciekł na polską stronę do Taszlika zkąd potym nazad wrucił się za granicę, gdzie zpodkawszy się z kapitanem Czerniewiczem Pułku Czarnego, y przystał do niego na służbę, wyznaie że gdy był u tegoż kapitana słobodzie pod Elisawetem, pod ten czas posyłał ten kapitan nayprzod Pawła Pohrebnego, poddanego swego do Turij, gdzie ten Pawło ukradł wołow sześć y przyprowadził do niego, ktore on kapitan kazał na salhan pobic, o czym gdy się w Turij dowiedziano mu-

¹⁾ Punkta, починаючи з 1-го — окреслено на маргінесах рисою.

²⁾ Запис № 32 — ззкреслено.

siał zapłacić, powtore tenże Pawło Pohrebny ukradł 6 wołów z których on 5 sprzedał, a szostego mającego piętno na udzie zostawił y jest u niego, na ostattek niniejszego niewolnika wyprawił tenże kapitan do Polskie, aby kradł woły, przyrzekłszy mu, że się z nim będzie dzielił to kradzieżą, który jak tylko w Bołtyszu na stepie ukradł wołow parę, zaraz gą gromada Bołtyska złapała, y do komędy w Bałandyne stojącey oddała, zkąd do Korsunia odesłany, indagowany, nie przyznaie się więcej.

[Збоку приписано:] Tu w Troianowie swe konfessata zgadza do więcej nie przyznaie.

34. Wasyl Capęko rodem z Mohyłowa z zagranicy, oyciec jego z polskiego Mohyłowa małym ieszcze zaprowadził za granice, wyznaie, że przed Bozym Narodzeniem ruskim w roku 1770 wyszedł sobie niedaleko Mohyłowa na futor Szczorbyn zwany, tam go przydybali Iwan Romanczeko sotnik pikinierski z sotnio w Wisce stojący y drugi Wasyl Szczerbina pikinier, y namówić go mieli z sobą, aby szedł z niemi na polską stronę na szlaki dla zdobyczy bydła na mięso, powieda dali że przyido do ich kompanij szesciu hetmancow z reduty Mohyłoskiey, ktorych gdy się nie doczekali, samotrzeć ruszyli na polską stronę, gdzie napadli ludzi z Stawideł prowadzących furaz Moskiewski do Umania, nayprzod tedy ten niewólnik wpadł do podwodników, y chleba sobie wyprosił, a tamci dwóch zdaleka jechali za nim, gdy zaś on powracał z chlebem, koledzy jego łając gą poczełi mowić:—ty u nich chleba prosisz, a my o nich inaczey myslemy, potrzeba będzie wziąć kilka wołów na mięsą,—y tak gą z sobo zawruciwszy, sami pierwei uderzyli na podwodników, oni widząc, że się chłopi bronio odszkodzyli od nich opodał, a niniejszy niewólnik wpadł między podwodników, ktorzy go złapali podkłuli y do Stawidl oddali, ztamtąd do Bałandyne do komędy polskiey odesłano ten zaś niewólnik wyznał y to, że idąc na ten rabunek wzioł oycia swego kobyłę, a Iwan Romanczeko sotnik który iest rodem z Olszany, z drugim swoim Szczerbino poddali mu kulbakę y oręż od tych podwod, niemogąc m dac rady zagranice uciekli, wyraża y to że ciotka Romanczenkow iest w Mohyłowie na futorze, Romanczenko, zaś ieden sotnikiem do tych czas, a drugi był pisarzem nim zachorował; więcej nic nie wyznaie.

[Збоку приписано:] Konfrātuie.

35. Iwan Szwiec z Ryzyny Krynicy wszystkie wine na siebie tak wyznał:—ja wuyt wyzey opowiedział, przydał ieszcze że gdy on bił straznika, Iwan woyt odtrącił gą od straznika y zaczął bić kiem, narzekając tak na niego, jako y na załogę, że tako krzywdę czynio straznikowi, przez co w bidę wprowadzić mogo gromadę, przyznaie y to, że na zajutrz pogodził się był, z tym straznikiem, który dał na siebie assekuracją, że już krzywdy swojej poszukiwac nie będzie którą assekuracio podarł, potym y dał znac Imc-Panu Barszczeskiemu pisarzowi o tey akcji, za co wzięto niniejszego areztanta y do Korsunia oddano; więcej do niczego nie przyznaie się.

[Збоку приписано:] Konfrātuwał.

36. Jurko Biłowusenko rodził się w Andruszuwce tam zrosł, y ożenił się, ztamtond przeniosł się do Dachnuwki w Czerkaszczyzne, wyznaie, że gdy potym w Piekarach do pilnowania młyna u gospodarza, gdzie y zonka u tegoz gospo-

darza osiadła w lat kilka nie on zonkę, ale żanka tego porzuciła y poszła do oycy swego, za którą on poszedł szukając jej, a dopytawszy się, że jest w oycy swego nakazywał do niej kilka razy, aby się do niego wrociła, która gdy nie chciała się wrocić, on nie widząc się z żoną, poszedł do Andruszówki pod Kryłów, gdzie siedym lat wysiedziawszy bez żony, ożenił się z terazniejszą żoną swoją; do żadnych rabunków ani hultajstw ani nic na niego niema więcej podano.

[Збоку приписано:] Concordat.

[10] 37. Korniy Benderczenko zięć Biłowuska wyzy indagowanego rodził się za Dnieprem pod Periasławiem, a małym ieczczem z oycem swoim przeszedł na polską stronę y osiadł w Czerkaszczyni, kąd zaszedł do Osoty y tam się ożenił z córką wyzey indagowanego; wyznaie dobrowolnie, że jego test Jurko Biłowusenko namowił na słobode, z którym on poszedł w Chyrynsczyzne, test jego był mierocznikiem w Woronuwce nad Dnieprem, a on osiadł w Medweduwce za winnika, potym namowił się z nim test wykraść rzeczy jego, pozostałe w Osocie y sam po nie pojechał, które mu w Osocie zaaresztowano kobyłę y wzięto do dworu, a on sam uciekł do zięcia swego którego namowił, aby szedł kobyłę wykraść, zięć niniejszy niewolnik poszedłszy nie mogąc odekraść swojej ukradł popowe, za to wzięty, do Korsunia odesłany; indagowany do rabunków żadnych nie przyznaie się.

[Збоку приписано:] Concordat.

38. Iwan Prudkoho zięć rodził się w Antonuwce pod Wołodarko, z tamtąd zaszedł z szwagrem swoim do Elisawetu y bawili się szynkiem, z kąd niniejszy niewolnik powrucił do Prus pod Zabotyń, gdzie ożenił się y robił kowalstwo; do niczego się nie przyznaie, lubo na niego podano iest, że był w rizunach, ienakowo nie przyznaie się owszem powiada, że gdy robił kowalstwo w Prusach, a potym przeszedł do Zabotyń, y łapał haydamaków z Szamraiowym zięciem którzy palili chalupy w Zabotyń y oddawał i do Mirhoroda, a drugich niedobitków powtórnie połapawszy, którzy szlachcica Jukata w Zabotyń mieszkającego rabowali, tych oni bili a niedobitków pozakopywali żywcem, potym gdy na niego odgrazali się haydamacy, iako on wyznaie, y gdy gą bili w Zabotyń raz napadłszy, uść musiał za granice, z kąd nazad w tym czasie powrócił się do Zabotyń; oskarżony o haydamactwo, do czego się nie przyznaie, wzięty y do Korsunia odesłany.

[Збоку приписано:] Konfratował.

39. Iwan Warmicienko rodził się w Zabotyń y tam siedział aż do haydamacczyni robił na maydanie, lubo na niego podano iest, że był w rizunach, a potym zabrawszy sztuk 9 bydła pańskiego uciekł za granice, iednakowoż on do tego nie przyznaie się ale tak powiada, że gdy robił na maydanie arędarz tameczny dał im po parze wołów na odróbkę, jak zaś zaczęło się szerzyć haydamactwo arędarka im powiedziała, aby się wszyscy maydannicy chowali z bydłem, co oni uczynili chowając się przez dni kilka po lesie, z kąd nie powrucili do Zabotyń, ale prosto poszli do Cybulowa, zabrawszy swoje woły, y dziewięć sztuk bydła pańskiego, gdzie podzieliłi

się na trzy części tym byłem, ztąd niniejszy niewolnik zabrawszy 9 sztuk bydła uciekł z niemi do ozudarowey slobody Wesoły Kut zwany, ponieważ jako powiada, te było pańskie chcieli huzarowie Czarnego Pułku pòodbierać, w terazniejszym zaś czasie do braci swoich do Zabotyńa w goscinie wzięty za to że pańskie bydło zabrał y do Korsunia oddany, iednakże ekskuzie się, że on miał intencio te bydło oddać nazad, tylko gą z byłem z zagranicy nie puszczono; do haydamactwa zaś zadnego nie przyznaie się owszem powiada, że gdy niniejszy niewolnik z Fedorem Perehudenkem, y drugim Panasa Bondara synem dowiedzieli się, że w Zabotyńie szlachcie wyrzneli, oni dla tego za granice (:iuz nie będąc w Zabotyńie:) poszli.

[Збоку приписано:] Konfrātuie.

40. Iwan Raboszapka rodził się w Łochwicy y tam wychował się gdy był wzięty w pohoncy dla odwożenia prowiantu do Dunaju, tam krutko zabawiwszy uciekł, w drodze napadli gą Doncy pod Lachowcami y wzięli byli, gdy on im się przyznał, że ucieka z pohonców puscili go, y przykazali, dawszy parę koni krostawych, aby ich odprowadził do Elisawetu y goił, gdzie jadący złapani do Korsunia odesłany; do rabunku zadnego, ani kradzieży nie przyznaie się.

41. Kondrat Karłasz rodził się w Olszanie Xięży koło Białey Cerkwi, wyznaie dobrowolnie, że kozakował w Koszowaty potym wzięty z kozakami do konfederacji, z których pod Lipiatynem iednych pobito, innych w niewolo pobrano, reszta pouciekali, y niniejszy niewolnik z Ułasenkowym kozakiem na imie Mikoło, drugim Pańkem Markowym kozakiem, trzecim Niesmichowym, pouciekali pieszą y bez oręza nazad do Koszowaty, gdzie się chowali zpodziwając się, że ich powtore wezmą do konfederacji; a gdy assekurował ich pułkownik Ziębicki, że już więcej nie będą brani, oni powrocili do gospodarzów swoich; w tym czasie nastąpiły bunt y haydamackie, y gdy zaczęli szlachta y zydzi uciekać, y pułkownik z innemi uciekł, gdy iuz klucz Koszowski został się bez zwierzchności, y gromada Bereziańska, zabrawszy się szukała pozostałych [11] szlachty, kryjących się po lasach gdzie znaleźli trzech, dwóch Lisoskich trzeciego Łozackiego y tych przyprowadzili do Berezianki, których w dybki zabili, y iako powiada niniejszy niewolnik przyszli po niego Wasyl y Mykita Gudżekowie wzięli go gwałtem, y kazali kłuć tych szlach[t]y, on się pierwey zbraniał, aby tego nie czynili, nareszcie przymuszony wziął spise y phnął Lisoskiego w udo nie chcąc na śmierć zabijać, od którego Kondrat Poliszuk odebrał spise y ubił onego, drugich dwóch oni sami zabili, on zaś niewinnym się bydz zdaie, y do zadnych rabunków ani hultajstwa ni przyznaie się, powiadaiać, że był do tego przymuszony, iednakowo na śmierć nie zabijał, to ieszcze przydaie, że szlachta z Wielkiej Berezianki przybiegali do niego y prosili, aby ich odwoził do Małej Berezianki do pòpa, który ich kazał krzyc na ruską wiare, a ci szlachta na to dobrowolnie zezwolili, on ich odwodził, y gdy potym haydamacy na tych że szlachty już przekrzczonych zbierali się przestrzegał ich aby uciekali; więcej do niczego nie przyznaie się.

[Збоку приписано:] Konfrātuie słowo w słowo.

42. Iwan Botwinenko rodził się w Chryszczanuwce za granicą w Pułku Lubenskim z kąd wyszedł na polską stronę, osiadł w Segidyńcach y tam się ożenił, a gdy nastąpiły bunt (y) haydamackie watazka nazwiskiem Nieżywy z swoimi haydamakami przyszedł do Segiedyniec, y czytał jakieś ukazy zachęcając gromadę, aby się zbierali y szli do Zeleznika, do słuchania tych ukazow zesła się gromada, y niniejszy niewolnik ubrałszy się wyszedł po przeczytanych tych ukazach, Nieżywy poszedł ku Lesiance, gdzie znajdował się Zeleznik, a Michayło Tymisz y Ryzniczekowie, trzeci Iwan Popowicz przyszedli do niniejszego niewolnika namawiając gą, aby szedł zaraz z nimi do haydamakow, ten się zrazu opierał, a wręczcie namowiony poszedł z nimi, dopędziwszy zaś Nieżywego w Wereszczakach do którego przystawszy poszli z nim do Lisianki, gdzie zastali Zeleznika, ale niniejszy niewolnik powiada, że się z nim nie widzieli, ani tych ludzi których on rznąć kazał, Zeleznik wymaszerował, z którym Ryzniczeki obydwaj poszli ku Umaniu, a Nieżywy samo siodm został się, między kotremi niniejszy niewolnik, gdy potym przyszedł Nieżywy z Lisianki wybiegł naprzeciwko niego jakiś chłop z Tarasuwki y prosił go o pomoc, skarżąc się, że jacyś haydamacy wieś rabują gdzie on poszedł, a nie zastawszy haydamakow zegnał gromadę tamieczną y poszedł w poguń do Kyrłuwki, z kąd podobnie zpendziwszy gromadę, do Pedynuwki poszedł, y tam zszedł się z Haydaszem watazką który go osądził bydz lachem, poty poki mu nie przysiągł, że razem chce iść do Umanie, ruszyli potym z sobą y zaraz za Pedynuwko, kazał Haydasz tego Nieżywego rozstrzylać, a będących przy nim powiązać, których uwolniwszy potym wził z sobą do Segiedyniec y tam zabrał rzeczy Imc Pana Czeksunskiego u słuszarza złożone, niniejszy zaś niewolnik powiada, że żadnych tych rzeczy nie brał tylko Haydasz kazał go zaprowadzić do domu iego, pytając się, czyli on zapewne mieszka w Segidyńcach, potym wził go z sobą, jako on powiada że z pod Czahroskiego lasu od niego uciekł, y nigdzie więcej nie był, ani żadney rzeczy Imc Pana Czekońskiego nie brał, ani słuszarza segedyńskiego nie rabował, to tylko przydaie, że y Nieżywy będąc pierwey wził iakies suknie od słuszarza Imc Pana Czekońskiego, ale niniejszy niewolnik nawet o tym depozycie nie wiedział y ni do czego się więcej nie przyznaie.

[Збоку приписано:] Z [t]emi konfessatami zgadza się.

[12] 43. Michayło Kazan rodził się w Orłowcu w Smilanszczyźnie, z kąd poszedłszy kozakował w Korsuniu, wyznaie dobrowolnie, że w czasie haydamacczyny ieszcze nie wiedząc o tym pojechał z Korsunia do Orłowca w goscinie do swoich, gdzie gą zastał Iwan Czarny, ataman od watahy Zeleznika, niniejszy niewolnik y wielu innych z gromady Orłowickiey poszli z nim do Korsunia, ale niewolnik powiada, że nikogo nie zarznoł bo ieszcze na ten czas sami haydamacy przyzwyczajali się do rznienia, a tych którzy potym przyszedli nie dopuszczano, potym uciekł od Zeleznika y nie był więcej nigdzie, gdy zas za wkorczeniem woyska polskiego w Ukraine w roku 1770 niniejszy niewolnik był wzięty, do komędzy oddany, Imc Pan Dunin będąc na komędzie w Korsuniu uwolnił gą y na służbę do siebie przyiolił, od którego on w roku terazniejszym z koniem y orężem uciekł, złapany powtornie

do Korsunia oddany, y tu wyłamał się z kordygardy uciekł był z Stefanem Czornękem y Wasylem Moszenkëm, tamtych nie znaleziono, a niniejszego niewolnika w Budkach pod Smiło złapano, y trzeci raz do Korsunia oddano.

[Збоку приписано:] Konfratuię swe konfessata.

44. Wasyl Biłyczeko rodził się w Olszance pod Białocerkwią zaszedł potym do Kuryłuwki y tam kozakował, wyznaie dobrowolnie, że gdy nieboszczyk P. Szostakoski z zono swoją iechał z Tahańczy do Kuryłowki, był piany y spał na wuzku, Chleboski zas z niniejszym niowolnikiem iechali konno przed wuzkiem, w drodze ieszcze pani Szostakoska zawoławszy Chleboskiego kazała mu zabiać spioncego męża swego, czego on się w ten czas nie podiół, dopiero przyiechawszy do Kuryłuwki pani Szostakoska kazała przynieść gorzałki, y niniejszego niewolnika podpoila, gdy on wyszedł napili, Chleboski poczoł gą namawiać do zabicia nieboszczyka Szostakoskiego, czego on się pianym będąc podiół (:ktoren swoją rzecz okryśla że był przymuszenie namawiany:) iednak że przyszedł razem z niżey wyrażonemi kolegami swemi, wyznaiąc, że jak zasnoł pan ich, sama P. Szostakoska kiwała nogę na nich, że już spi dobrze, teraz go ubic, co y uczynili wziowszy Korczyński chłopiec za garło, a niniejszy niewolnik za gentylicia, a Chleboski u piersi pistoletem bił, tak w rękach ich zkączył życie nieboszczyk Szostakoski; po zabiciu zas przyszedł Chleboski do pani swoiey która się pytała: — czy już zabity, — a gdy usłyszała od Chleboskiego, że już nie żyje, rzekła te słowa: — chwała Boga zem się bida zbyła. Sama pochowałszy wszystkie swoje rzeczy uciekła z dworu do chłopca, a im dała prochu, aby strzelali udiąc, że haydamacy napadli y pana zabili; po pogrzebie zaś przeczuwszy, że to ich robota wzięty razem z niżey wyrażonemi, y do Korsunia odesłany.

45. Wojciech Korczyński rodził się w Stratynie w ziemi Halickiey służył u nieboszczyka Szostakoskiego za chłopca, we wszystkim zgadza się z wyzey wyrażonym kozakem, że byli namowieni od pani swoiey, przydaie y to że ruznemi zieleńmi szkodliwemi truła go P. Szostakoska z ona iego a niemu nie szkodziło, potym poradsiłszy się swoiey gospodyni, z którą raz nazawsze umuili się, aby go życia zbawic posłali do jakiś czernicy, która miała przysłać trucizne bardzo szkodliwą (:y iako wyznaie:) gdy tego zazył bardze go piekło w piersiach, że do śmierci już przychodziło, y pokilka razy dawano mu, ale gdy się wina napił zawsze zdrow został, y gdy mu nie stało wina w tę czas mu naybardziey dodano trucizny, a gdy sobie połał po wino do Pana Nowickiego tegoż samego Korczyńskiego, obligowała gą pani Szostakoska, aby nie przywoził, a gdy przywoził gniewała się mocno y łajała, bo gdy się napił zdrow został.

[13] 46. Juzef Hleboski rodził się w Wohiłowie potym dostał się na Pobereże, gdzie ożenił się y przyiół służbę u nieposzczyka Szostakoskiego, wyznaie, że kupowała arsennik ImcPani Szostakoska dla męża swego y dała schować Chleboskiemu, u ktorego z ona wyiółszy z kieszeni w piec w ogień wrzuciła, potym dając rozne trucizny, że mu nic nie szkodziłi posyłała do Kaniowa do czernicy jakieysie, zkąd przywiezlie mocney trucizny, ale od tey winem salwował się, to wyraża, że namowieni wszyscy lubo się zbraniiali długo iednak popiłszy się wódkę, którą ich traktowała P. Szostakoska, że-

zwolili na te niegodziwo akcją, y gdy na nich kiwała nogo daiać znać że juz spi, przyszli y udusili, wreszcie z we wszystkim z wyzey wyrazonemi zgadza się, za co wzięty y do Korsunia oddany.

47. Mikołaj Kowalski rodził się w Czerniawce koło Biłohuwki, zkąd osiadł w Bereziance, wyznaie dobrowolnie, że kupiłszy u chłopu sul, pojechał z nim na jarmarek do Potoku, z którym nazad powracaion staneli na noc w polu pod lasem y tam zaczęli się klucić o to, że uw chłop nie chciał iechać do wsi, tylko na polu zanocował, dał na ostatek ow chłop nuz w ręce temuz Kowalskiemu, aby ukroił słoniny na wieczerze, w tym razie zklucili się mocno y chłop gą w gębe uderzył, poczoł nuż od niego wydzierać mówiąc do niego:—nauczę ja ciebie jak to na podwodach cudzych iezdzić — zaczęli się bardziey bić, ninieyszy niewolnik pchnoł onego chłopu nozem y zabił onego; więcey do niczego nie przyznae się.

[Збоку приписано:] Concordat.

48. Hrycko Kowaleko rodził się w Orłowcu y tam się wychował, do niczego przyznac się nie chce, powiada, że niewinnie wzięty iest, tylko wyznaie, że gdy Zeleznik szedł z swoją wataho przez Orłowiec wzioł pare koni oycy jego, za ktoremi oyciec jego szedł przy Zelezniku, az do Bohusławia, tam bity, nie odebrawszy koni powrucił y potym umarł, ninieyszy zaś niewolnik ani przy oycu na ten czas nie siedział tylko w Komornym, ani nigdzie nie chodził w haydamaki, tylko stry jego poszedł do Umania z Zeleznikiem y tam zginął.

49. Anton Korobczenko rodził się w Czerkasach, gdzie przedawszy młyn pojechał do Marianowki, gdzie kupił dwadziestcia głuw ryby, powrociwszy iechał do Hołowkukwi, a niedoiechawszy do wsi zanocował pode wsio, gdzie pod ten czas jacyś ludzie ukradli cztery woły w Hołowkukwie, y szlakem powracali y prowadzili te woły, za ktoremi pogoń idący odebrali te woły a ci złodzieie pouciekali; oni zaś wiedząc nocuiącego pode wsio człowieka cudzego y bez biletu wzieli go powiadaiać, że y ten musi bydz tamtych złodziejow kompanij, a co obwinienego do Korsunia odesłali, ninieyszy zas niewolnik powiada, że ani o tych złodziejach, ani o wołach nie wedział y do niczego nie przyznaie się.

[Зізнання Коробченка підкреслено і під рисою приписано:]

Jako mu nic nie iest dowiedziono wolnym z sekwestru czyni.

Tych inkarceratow te konfessata wyprowadzały się w Korsuniu pod komędą W^o Dzierzka die 12¹⁾ julij 1771 Anno zkąd odesłani tu do Troianowa.

[ДОПИТ НА ТОРТУРАХ ГАЙДАМАКІВ: ГАВРИЛА ДЯКУНЕНКА, МИКОЛИ КОХАНЧЕНКА, ВАСИЛЯ ВИШНЄВСЬКОГО, ЗАХАРКА КАЛЮЖНОГО, ЯКОВА РҮДЕНКА, КІНДРАТА ПИСЬМЕННОГО, МАРКА МАґРА І ЮСЬКА ПЕРЕВЕРТАЙЛА.]

[15] Punkta na korporalne konfessata pracowitego
Hawryła Diakunena z Daszowa.

1-mo. Ze był między haydamakami w Humaniu y po innych mieyscach na rabunkach.

¹⁾ Виправлено з „16“

R. dobrowolne, iż byłem w Humaniu y tam rżnoł zydow, zydowek y dzieci zydowskie.

2-do. Z ktoremi haydamakami rabował y gdzie zdobyczy podziewał, y gdzie rabował Andriy Nahurniaczuk.

3-tio. Kto zabił pana Macewicza w Daszowie y gdzie ieszcze koledzy twoie rabowali.

R., iz w ten czas nie byłem w Daszowi, ale w Humaniu.

4-to. Andriy Nahurniaczuk czy był z nim w kompanij hultayskiej y kogo rabowali.

R. Na rabunku był zyda z lliniec w ktorego wzięli ził 9, pasy y wilki.

[16] Punkta na korporalne konfessata pracowitego
Mikoły Kochanczeka ze wsi Bubnowki.

1-mus. Gdzies rabował y z kim y zkąd te zdobycz wzięles którą odebrał ImcPan Wielogorski:

Katenek podszytych kitayko dwie

Pas iedwabney mędelkowej

Zupan karmazynowy

Rządziki dwa srebrny, y drugi pozłocisty.

R., iz nie miałem zadney zdobyczy, y zadney ode mnie ImcPan Wielogorski ni odebrał.

Zgadzając się z dobrowolnemi konfessatami.

2-do. Zkąd miałes pieniądze ktoreś dawał ImcPanu Wielogorskiemu rubli sto.

R., zem zadnych pieniędzy nie miał, y zadnych nie dawałem IPanu Wielogorskiemu.

Do niczego więcey nie przyznaie.

Punkta na Wasyla Wiszniowskiego inkarcerata.

1-mum. Czy byli w Umaniu Jurko (y) Maxym Magro y inni czy rabowali, czyli nie, gdzie y kiedy.

R., iz nie byli, tylkom się przez iednego konia zbałamucił zem na nich powiedział.

2-m. Za co pierwey powoływał tych ludzi, a potym odwołał, kto go namowił na to y iak go namowiali.

R., iz mnie nie namowiali tylko mnie perswadowali, abym ich na dusze swoje nie brał, co teraz wszystko rewokuie zem ich nie widział ani ich znam.

[17] Punkta na korporalne konfessata przeciwko
Zacharkowi Kaluznemu.

1-mo. Bywszy w haydamacstwie gdzie rabował, y z kim siła ludzi sabił y jakich.

R., zem w zadnym haydamacstwie nie byłem y nigdzie nie rabował, ani brat moy nigdzie z nikim nie wychodził.

Пункта пошліво
сепарат # 17 жовтня 1918 року на кореспонденцію
нашого товариства

Дякую за лист і за те, що ви писали про наше товариство
до Польщі і про інші інші

Якщо можете допомогти, тоді ми маємо
дуже важливу роботу до армії, але не наразі
Завдяки

До вболівлого гонимого польського товариства
Ново-литовського товариства

2-do. Jak długo w tym haydamacstwie był.

R., zem w zadnym haydamazstwie nie był.

3-tio. Siła wołów kradł y gdzie ich podział.

R., zem zadnych nie kradł, tylko brat moy wzięszy swoje woły poszedł do Kijowa za granice.

[На прикінці сторінки приписано:]

Wyrwy serce z wnętrznosci wkorc dłuższe lata

Zabic przenikające niech za syna strata.

[18] Punkta do konfessat dobrowolnych pracowitego Jakowa Rudenka ze wsi Szpiczyniec Pawo-
łockich.

1-mo. Siłas szlachty do zabicia wraz z innemi odprowadził, y w ktorych miescach rabował.

R., zem zadnedo nie odprowadzał, y w zadnych mieyscach nie rabowałem.

2-do. Za co za gumienną lachowką gonił y te na smierc zabił.

R. Y za gumienną nie goniłem ale niebozczyk Łoboda z Jackiem Łobodę, ktorzy znajduie się w Humańszczyźnie.

3-tio. Siłas koni ukradł y czyich.

R., iz tylko dwoie koni ukradłem z Andrijem Dzamanickiem.

4-to. Chwaląc się zes dla tego przystał do hetmancow, zebys lachow rznął y z nich żyły pruł.

R., zem na podstarosciego tak laiał, bom się na niego gniewał, y z tey złości ze wsi poszedłem ze sucho rate ze mnie zdarto.

[19] Punkta na korporalne konfessata przeciwko pracowitemu Kondratowi Pismięnemu.

1-mo. Ze chodził na rabunki z underofficerami serbskimi y był pod Telepinem u mielnika, ktorego rabowali y ogniem piekli, wzieni rubli 5.

R., przed konfessatami dobrowolnie ze na tym rabunku mielnika byłem, y z payki rubla wzięłem, z temi samemi co w konfessatach dobrowolnych opowiedziałem.

2-do. Siła ci się pieniędzy dostało z rabunku mielnika paju.

R., iz rubla iednego.

3-tio. Gdzies więcej rabował y z kim y gdzie się więcej takich hultaiow znajduie.

R. Do więcej rabunku nie przyznaie.

[20] Punkta przeciwko Maxymowi Magrze y Juskiowi Perewertajłowi na korporalne konfessata.

1-mo. Dla czego wyszedł z zagranicy z Juskiem Perewertajłem do Polskiej z drugimi z nim będącemi.

In illo puncto dormiebat et nihił dixit Maxym Magro.

R. Juzko Perewertajło, iz wyszlis my do armij, ale nie na rabunki zadne.

2- do. W Polsce będąc gdzieście rabowali szlachty, żydów, muzyków, y siłascie ich zabili.

Etiam et in illo dormiebat propterea nihil dixit.

R. Perewertayło, iz nigdies my nie rabowali szlachty ani żydów y zadnych nie zabijalismy.

3- tio. Gdzieście zdobył y komu te z rabunków oddawali.

Et in illo dormiebat puncto, etiam nihil dictum ab illo est.

R. Juzko Perewertayło, ze żadney zdobyczy nie mieliśmy, ani nikomu nie oddawaliśmy, y wcale do niczego nie przyznaie y w Humaniu nie byłem, y koniam tego swego którego Wiszniowski miał poznać kupiłem, zgłoś wszystko do konfessat dobrowolnych tylko przyznaie.

[ПОСТАНОВА ВІЙСЬКОВОГО СУДУ УКРАЇНСЬКОЇ Й ПОДІЛЬСЬКОЇ ПАРТІЙ ПРО ДОПИТ НА ТОРТУРАХ КІНДРАТА ПИСЬМЕННОГО, ЗАХАРКА КАЛЮЖНОГО, ЯКОВА РУДЕНКА, ГАВРИЛА ДЯКУНЕНКА ТА МИКОЛИ КОХАНЧЕНКА.]

[21] Działo się w Kodni u szwadronu stojącego w obkwarterze szwadronowej dnia szóstego miesiąca listopada 1771 Roku.

Miedzy urodzonym instygatorem wojskowym powodem oczewisto a pracowitemi Kondratem Pismienym, Maxymem Magrem, Zacharkiem Kaluznym, Jakowem Rudekiem, Hawryłem Diakunękiem, Mikołaj Kochanczkiem inkarceratami z sekwestru stawionemi y obwinionemi oczewisto sąd wojskowy Parthiów Ukrainskiej y Podolskiej odebrawszy z pracowitych inkarceratów dobrowolne konfessata tak w Korsuniu jako y tu wyprowadzone z których przeczytanych nie mogąc się dostatecznie dowiedzieć o niegodziwych akcyach pracowitych inkarceratów o jich zaboystwach rabunkach, do których się dobrowolnie przyznac nie chcą, przeto tychże wszystkich w komparcyi wyrażonych inkarceratów, sąd niniejszy na korporalne konfessata destynuje y mistrzowi odsyła, ażeby przez tegoż podług prawa pozwolonego y opisanego, po trzykroć pociągnięni byli z przydaniem ognia iezeliby tego potrzeba wyciągać miała, którzy na spisane punkta kazdemu z osobna przeczytane z przyznaniem opowiedzieć mają, termin tej exekucyi dzień siódmy z rana o godzinie czwartej miesiąca tegoż listopada, naznaczając, który urodzony instygator dopilnować bydz będzie powinien, y na punkta spisane odpowiedz inkarceratów fideliter opisać, y sądowi swemu podać, dekretu niniejszego mocą.

[ДОПИТ В ТРОЯНОВІ ТА КОДНІ 52-х ЗАПІДОЗРЕНИХ В ГАЙДАМАЦТВІ В СЕРПНІ МІСЯЦІ 1771 РОКУ З ПОМІТКАМИ ПРО ВИРОК ТА ПРО ЙОГО ВИКОНАННЯ.]

[23] 1-mus. Działo się w Troianowie przy Komendzie Generalney Woyska Koronnego Partyów Ukrainskiej y Podolskiej dnia drugiego miesiąca augusta 1771 Roku.

Konfesata dobrowolne z stawionego inkarcerata Kondrata Pismiennego rodem z Krzemienczuka zagranicznego zkond wyszedł z oycem swoim, temu lat dwadzieścia dwa tu w polskie granice do wsi Kulikowki Smielanskiej y tam zrusł. Ozeniwszy się we wsi Bałaklii Smielanskiej z dziewką Habko

Диалогъ въ Троицкомъ монастырѣ
двѣ генералнѣйшійхъ Высшаго Кавказскаго
Партизанскаго Училища въ Пятигорскѣ
Два Другаго Кавказскаго Училища
1771. Кавказ.

Свѣтъ

Конфессіа добровольнаго и стоило одного и Французскаго Кондота въ
мѣстѣ нѣмъ и Кавказскаго Заграничнаго и Кавказскаго
и Кавказскаго, Кавказскаго и Кавказскаго, Кавказскаго и Кавказскаго
Французскаго и Кавказскаго и Кавказскаго, Кавказскаго и Кавказскаго
Кавказскаго и Кавказскаго и Кавказскаго, Кавказскаго и Кавказскаго
Кавказскаго и Кавказскаго и Кавказскаго, Кавказскаго и Кавказскаго
и Кавказскаго и Кавказскаго, Кавказскаго и Кавказскаго

u człeka Waszyla Bednarza, będnąc iuz w służbie kozackiey nadworney Smielanskiey od kozaka Biegana z Kulikowki rok ieden, a o'd drugiego kozaka z Bałakliy Andryia Kotołuby przez pułtora roku służąc, a gdy tam do Smilanszczyczny przysło woysko polskie, niegdy Wiel. Zielonka komende mając zebrawszy nas kozakow Smilanskich na 150 poslismy nad granice od Serbow od miasteczka naszego polskiego Tuli y a od Moskiewzkiego Mirchoroda od ktorego to Mirchoroda uczynili serbi most do Tuley, ktory nigdy nie bywał ani bydz nie powinien wedlug opisanych granicz, ktory most gdysmy podcinali, napadle na nas serbi na stepie stoiąci naszym polskim, ktorego byli odebrali do swych granic na mil dwie a gdy ogniu z armaty do nas wydali, kon pode mno upadł, z ktorego sam zspadł, kon poszedł, a sam od serbow został wzięty w sekwestr do Mirchoroda w ktorem byłem rok bez niedziel trzech, a gdy Horwatt generał wydał swoy ukasz y arestantom ogłosił, ze kto z niewolnikow zaprzysięze słuzyć, ten będzie wolny y do służby przyięty, tak sam uczynieł zaprzysiększy przysłałem do pułku Czarneho, w ktorym byłem serbinem prostym przez latt 5 a potem kapralem przez lat dwie w tym ze pułku pod roto Salynasto, do czasu do przeszlego Dmitra, y z tamtond iuz z zono ze mno będąco uciekle do wsi Kulikowki do matki swey gdzie [24] siadzał do przeszlego postu wielkiego gdzie przyiechali do mnie do Kuliwki trzech ludzi Burchal zaporoziecz y Ilko nazwany zaporoscom ze wsi Haczek Czerkawskich y Michayło Hazenko z Czerniawki Czerkawskiey, ktorzy potym pouciekali nie wiedzie gdzie a mnie namawali na rabunek mielnika pod wies Telepin, ktorego ia nie znałem ani znam z ktoremi ia na ten rabunek isc nie chciał y nie byłem anim tego mielnika rabunku y pieczenia onego nie widział.

Pytany Kondrat Pismienny iak to na tym rabunku nie byłeś kiedy się sam w Zabotyńie y Korsuniu przyznał ześ z niemi był y konies im trzymał y z tey payki rubla wziołes iednego.

R. Kondrat ze mi to niesłuznie w Korsuniu napisali, bom ia na tym rabunku nie był a iezelim im konie trzymał to we wsi Kulikowce w ten czas gdy mnie namawali y gorzałkiem z niemi pił y rublia od nich zadnego danego nie brałem, tylko mi tak powiedzieli ze my ci mieli dac rubla, ale go wolemy z tobą przepic y tak my w Kulikuwce rubla przepili y oni sami na ten rabunek mielnika chodzili, iuzem się więcy z niemi nie widział; a gdy zaśła rekwizycia od pułku Czarneho za mno aby mnie gubernator zabotyński wydał, ktore mnie miał wydac a ze komendant polski w Zabotyńie stojący nie pozwolił mnie wydania, ale do wyszey komendy do Korsunia kazał odprowadzic, a nastompi wola komendy iak zechce, y tak mnie do Korsunia oddano; y tam do Zabotyńa przyidział ten sam mielnik zrabowany dla poznania mnie, ktory to mielnik powiedział na mnie, zem ia tego człeka na swym rabunku nie widział.

Pytany Kondrat przez kogo wy moskalow obwiescili o sobie w Białey Cerkwi ktorzy za wami gnali y odbic chcieli.

R. Kondratt, iz gdy wziento popa ze s'łobody, Imc Pana Lopatynskiego, popadia dała znac do Białey Czynki moskalom, ktrzy gdy goniąc za

podiażdem polskim przysli do wsi Poczuiek, a po rozmowieniu się z panem komendantem polskim przysli do nas officierowie moskiewscy oblokowanych w stajni przy Wie'możnym komendancie polskim Dzierzku, [25] pytali się nas który by z nas był w służbie moskiewskiej y tak my o sobie opowiedzieli: ia iakom służył w Czarnym pułku, a dla tegom uciekł zem więcy służuc nie chciał y niemaz nas tu więcy iak trzech ktorzysmy byli w służbie serbskiej ia, Kondrat, Roman Diak, y Olexa z pułku Czerwonego, inni zas przed tymi officierami moskiewskimi opowiedali ze som pikinierowie, a to dla tego aby się mogli uwolnić przez tych samych moskalow, ktorzy się popa mocno odebrać namagali; w innych zaś pytaniach wcale nie przyznaie.

(Збоку приписано: Scięnty).

Demissus ad carceres.

Sub eodem actu.

2-dus.—Roman Dziak rodem ze wsi Zborowki zpod Szarogrodu polskich granic i bawiąc się dziakcwanim po roznych mieyscach, gdzie się y ozenił we wsi Czerkawskiej z Machajłowce y tam przemieskał latt dziewięc, a gdy mu zona umarła tamze poioł drugo siedząc tam do czasu przeszłego postu w tydzień a gdy tam przyiechali serby z Mochyłowa, ktorzy werbowaly do swęgo pułku Czerwonego, z ktorymi ia napiwszy się gorzałki y gdym się upił wymowiłem się, ze do was przystane y tak mnie pijanego y spiącego wzięli y zawieźli do wsi Sobotowa, a gdym się nazaiutrz dnia wytrzyził pomiarkowałem zem złe uczynił, muwiłem, ze ia służyć nie będę za co mnie palkami bić usiłowali y iuz rozebrali y musiałem chcąc niechcąc w koło ich zapisac się u który dwa dni tylko byłem, a na dzień trzeci od nich uciekłem do wsi Iarowaty Zabotinskiej y tamem się od serbow przechowywał a w niedzielę potym 13 poszedłem do wsi Hodoliiowki, do tamtejszey gromady aby mi oddali należące za diakowstwo zasługi rubli dziesięć, ktorych mi oddac nie chcieli y nie oddali, ale mnie ieszcze udali przed ImcPanem Wiciołkowskim tam stojącym iakobym miał u niego zabrac bron y puys[c] do serbow czegom nigdy nie pomysłał, zggadzaiąc z swemi przysłanemi konfessatami, a do rabunku ani zabuystwa zadnego nie przyznaie, odwołując się na IP. Penczalskiego na ten czas gubernatora Czerkawskiego, ze pod czas ryzaniny wraz z nim był, przy IP. Zalewskim namiesniku wsi Hudiakow; w innych pytaniach do niczego nie przyznaie.

(Збоку приписано): Wypuszczony.

Dimissus ad carceres.

[26] Sub eodem actu.

3-tius. — Konfesata dobrowolne stawionęgo inkarcetara pracowitego Koscia Koconowego syna ze wsi Tyszkowki zagranicney rodem, gdzie y zrosł siedząc przy oycu swym, od ktorego bez wiadomosci namowionym został od Chorożka, który tu jest y Ostapa Bazylskiego zięcia z Chlinska który uciekł tu w polskie granice na rabunki, y tak wysli we trzy osoby y przysli do lasu Motryninskiego do pasieki y tam czerca siedzącego w pasiece zrabo-

wali co miał, zabrawszy mu zelazne instrumenta do robienia łyzek, y gdy wysli z lasa słapani przez rotmistrza zabotynskiego zostali: ia z Horowskim, a Ostab Bazylskiego zięc uciekł, gdzie by zaś usilowali rabowac do tego przyznac nie chce. Pikinierem zadnym nie iestem tylko to moy ociec był, ale y teraz siedzi w domu; do więcy nie przyznaie, to tylko opowiada, iz mu się to pierwszy raz trafiło, ze go na ten rabunek namuwia Horosko z Bazylskiego zięciem, o których przed tym rabunkach nie wiem.

(Збоку приписано) Scięty.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

4-tus. — Konfesata dobrowolne stawionego inkarcerata Mykity Kressy rodem z Anchanroda będąc poddanym pikiniera kozaka Iwana Kowalenka mieszkającego we wsi Lipniance ten do zadnego rabunku ani zabuystwa się nie przyznaie, tylko ze tu w polskie granice wyszedł do Sobotowa z praporczykiem Matto od pułku Serbskiego Zułtego, dla kamieni młynskich kupiena, na ktore tenze praporczyk od roku dał rubla zadatku churnykowi czyli kamieniarzowi, a gdy tego kamieniarza nie zostali tylko zone jego, ktora gdy kamieni nie miała ani rubla oddac nie chciała uderzył ją praporczyk razy kilkanascie kijem. Na ten sam czas przyiechał tam IP. Kostrzyski pułkownik Czechrynski, zabral nas wszystkich, y oddali nas do komendy do Zabotyńa, a ztamtąd do Korsunia. O struzu w Korsuniu będącym y onego namawianiu zgadza się z swemi przysłanemi konfesatami, alem go tylko namawiał aby donosił zonie moiej o sekwestrowaniu moim abym mógł bydz wyręczonym z niego; a do więcy wcale haydamactwa [27] (chaydamactwa) rabunku y zabuystwa nie przyznaie.

[Збоку приписано:] Wypuszczony.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

5-tus. — Konfesata dobrowolne stawionego inkarcerata pracowitego Mirona Szewca rodem polskich granic z Zabotyńa zkond przesli z oycem swoim za granice do wsi Załobeczki y tam siedząc pod Martynem Szewczkiem pikinierem, ktory teraz znayduie się za granico w domu swoim pod Cybylowem, zkond ia po Wielkiej Nocy wyiechałem na jarmarek do Sobotowa dla kupienia kuł y zabrania kamieni młyńskich z praporczykiem Matto, zkond nas zabrał J. Kostrzycki pułkownik Czechrynski do Zabotyńa a ztamtąd do Korsunia, zgadzając się we wszystkim z Mykito Kryssą y o struzu ze go namawiali, aby o ych sekwestrowaniu donosił zonom za granice; do zadnego zas haydamactwa y rabunku nie przyznaie.

[Збоку приписано:] Wypuszczony.

Dimissus ad carceres.

6-tus. — Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerata pracowitego Olexy Boyczęka ze wsi Czerniawki Czerkawskiej, rodził się we wsi Bijowcach Bohusławskich tu w granicach polskich z oycą Ołexyia matki Horpiny

Boykow, sam lat mający 21, wyniesiony małym do wsi Czerniawki Czerkaskiey y tam zrosł y tam się ożenił z dziewczko Domało u człeka Supruna, z którą tam mieszkał będąc na kozacztwie przez rok ieden u kozaka Pilipa w Czerkasach, potym powrucił do Czerniawki y siedział z zono do czasu przeszłych Wodochrysz w roku terazniejszym, do ktorey to wsi Czerniawki przyiechali moskale y wzięli mnie w podwodę do Sobotowa, ktorych iam odwoził, a gdym przyiechał do Nowosielicy tam mnie moskale podpoili tak dobrze, że nie wiem iakiem przyiechał do Sobołowa y tam mi dawali gorzałki do zwalenia się, a gdym się nazaiutrz dnia wyspał y zabirał się do dodomu powracac przysli do mnie serby nie dając mi iechac, opowiadając mi, że ty się [28] wczoray na służbę zapisał, od czego iam się zbraniał mówiąc, że tego nie czynił żebym się do wasz zapisał y teraz nie chce, a gdym tak powiedział rozkazali mnie w dyby zabic y batoza przynieść y do bicia rozebrali, tuż ja przez boiażń bicia musiałem onym przyrzec służyć y tak służyłem do Werbney soboty, od ktorych porzuciwszy tam swoją klacz uciekłem do Czerniowki, z[t]amtąd poszedłem do wsi Kapitanowki Czerchrynskiey y tamem się przechował, że mnie serbi z tego pułku tego Czerwonego szukając nie znaleźli, a przeszedłszy do wsi Zamialyncey pytał mnie kozak zabotyński, abym był za człowieka, ktoremu odpowiedziałem, że ja od serbow uciekłem, który to kozak mówił, że kiedyś ty od serbow uciekłeś ty zrabowałeś strażnika w Iabłonowce, bo go zrabowali ktorzy od serbow puciekali, y tak mnie wzięto y do komendy polskiey odprowadzono, a gdy przyiechał ten sam strażnik, wypraszał mnie że nic nie winien y aby mnie nie biło bo mnie na swym rabunku nie widział; do więcy rabunku ani zabuystwa nie przyzna się.

[Збоку приписано:] Wypuszczony.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

7-mus. — Konfesała dobrowolne z stawionego inkarcerata Iwana Mielnika rodem z zagranicy powiadał się że wsi Hyzek z pułku Nyzynskiego y tylko co się zowie pikinierem bo nas trzech na iednego kozaka expensuie, ktorego dali mnie do pikinierow y tylko się z tego nazywam pikinierem.

Pytany Mielnik, za co z Kwitek wsi polskich granic uciekł za granice, toć już nie dla czego innego uciekłeś, tylko że z watazko Romanczenkiem y Lapem zaporosem rabował y Kwitki wies palił iakos jest od tey samey kwitkowskiey gromady ludzi złapany o tych samo od tych [29] licy oskarżony o rabunek y palenie wsi y że wsi o ucieczenie y chałupy swojej własney ktoros kupił w Kwitkach wsi porzucenie, toć już oczywistość pokazuje się że rabował y zabijał z watazką Romanczenkiem.

R. Mielnik, że nigdzie nie rabował ani palił, a gdy mnie wziął gwałtem Romanczenko za granice, zaprzysiągłem w służbę do pikinierow y siedziałem za granicą, zprowadziwszy z siebie swoją z Kwitek nie będąc już więcy w Kwitkach, a przez całą ryzaninę u nich w Kwitkach siedziałem, dopią na zimę poszedłem w pikiniery; do więcy wcale nie przyzna się.

[Збоку приписано:] Scięty.
Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

8-vus. — Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerata pracowitego Wasyla Horoszka ze wsi Kropiwny zagranczney lat mający około 60, swe kontessata w Korsuniu wyprowadzone tu konfrātuie, nic nie ublizając, iz zmowiwszy się z Kosciem Kocanękiem, który tu iest y Ostapem Bazylskiego zięciem który uciekł, wszystkimi zagrancznemi, isc w polskie granice na rabunki, co uczynili ze napadszy futor Mikulski nazwany w kilkanastu chałupach y młynie będący, tam czerca mieszkającego z czego miał zrabowali, a gdyby byli y tysięce pieniędzy zastali, y te by byli zabrali, czego wszystkiego nie taj co u tego czerca wzięli, iako Kosc wyznał; zeby zas gdzie przed tym rabowac mieli, do tego nie przyznaie.

[Збоку приписано:] Scięty.
Dimissus ad carceres.

[30] Działo się w miasteczku Kodni ziechawszy z Trojanowa do szwadronu W. Drohojowskiego szwadronisty do wyprowadzenia dobrowolnych konfessat z bendącego w sekwestrze szlachetnego Woyciecha Korczyńskiego. Dnia 22 Wrzesnia 1771 Roku.

Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerata szlachetnego Woyciecha Korczyńskiego chłopca służącego u niegdy urodzonego Michała Szostakowskiego, ktorego z roskazu pani swey Bregidy z Kalimowskich Szostakowskiey we wsi Kuryłuwce Kaniowskiey na smierc dusząc zabili w osob trzech.

Ja Woyciech Korczyński chłopiec trzymałem za rękę,

Kozak Wasyl dusił pro jentilicys,

Jozef Chlebowski podstarosci dusił za gardło,

ktorego dusząc do smierci samey dokonał; konfrātuia swe konfessata w Korsuniu wyprowadzone, zgadzaiąc się, ze we trzech pana swego zabili z roskazu pani swey.

[31] 9 nus

10	Działo się w miasteczku Kodni
11	ziechawszy z Trojanowa do szwadronu W-o Drohoiewskiego szwadronisty do wyprowadzenia dobrowolnych konfessat z znaydujących się
12	nych konfessat z znaydujących się
13 ci pięciu zaporozczy	tu inkarceratów. Dnia 24 miesiąca
14 Wiszniowski chłopiec	Wrzesnia 1771 Roku.
Zelezniaka.	

Konfessata dobrowolne z pracowitego inkarcerata Juska Perewertała, rodzącego się w Muszurowie zagrancznym, do tych czas bezzęnym będąc, który tu konfrontuie swe dobrowolne wyznania w Korsuniu, ze iest człek

zagraniczny, bywając w Siczy przez lat 10, tam rybe łowjąc, tu w polskie granice wraz z solą handlując wywoził y sprzedawał, co się działo iezcze w haydamaczynne przez którą nie wychodziłem z zagranicy w polskie granice, alem siedział w swej własney chałupie kupioney na zimownikach za Dnieprem pod stepami tatarskimi, temu zas trzeci rok iakiem wyszedł w pochod z koszowym Petrem Kalnyszem pod rzykie Boh, zkąd uczyniwszy znaczny podjazd ku Oczakowu, sam się wrocil nad Sieniuche y stał do zimy czasu Pilipowki, a potym ruszył do Siczy y tam zimował, przy którym y ja ni zime poszedłem takimze sposobem y na drugie lato wyszedłem z tymze koszowy[m] pod Oczakow, ztamtąd kommęderowalismy zabranych tatarow na kilka tysięcy z zakaami z dziecmi y chudobą, ktorzy nas wyrzneli na kilka dziesiąt kozakow, ale to juz powtornym prowadzeniem takowych, zaprowadziwszy ich do rzyczki Saksahanu, tatarow zabrali do Siczy, a nas pięciu przystałych konie mających tamze zostało się w słobodzie protopopy ¹⁾ kryłowskiego Dmytra

Ja Jusko Perewertayło,

Tymosz Biły,

Stepan Bilec,

[32] Maxym Magro,

Iwan Hładyrenko, ktorzy tu są,

z ktoremi to u tego protopopy w słobodzie przezimowalismy siedząc tam po przeszłych przewodach w roku terazniejszym niedziel dwie czyli trzy, zebrawszy się isc wszyscy osob pięciu do Siczy, przybrawszy szostego Iwana Krawca w polskich granicach rodzącego się, dawszy nam swoy poszpört pomieniony wyz Dmytro protopopa, z którym paszportom bylismy w kancelaryi Kryłowskiej, przętując ten paszport od protopopy dany, na co kancelaryi odpowiedziała, nie dawszy nam swego pasportu, mówiąc ze za tym paszportem moziecie pusc gdzie chcecie, ztamtąd poiechalismy do Hlinska, tam nas spodkał Iwan Lysenko przykazczyk majora Graffawa, który nas do tegoz maiora namawjał w pochod do Dunaju do pierwszej armij, dawszy się namowic nas osob szesciu, mając wuz z legominą, ruszylismy do wyrzeczoney armij z tymze przykazczykiem Iwanem Łysękiem mający takze z legominą ładownych wozom dwa, wprzęgłych po wołow cztery, z nami tam dwoma y bratem swym, a gdy przyszlismy w polskie granice do wsi Tyszkutki pod miasteczką Turia, tam zostalismy przytrzymani od towarzysza polskiego stojącego na furwackie, który nas odesłał do Turij do komędy swoiey tam stojącej, a gdy nas komendant tam stojący pytał, za jakim paszportem bysmy wyszli y dokąd, odpowiedzielismy ze idziemy za paszportami mającemi do Dunaju, do pierwszej armij, a gdy pan komędant rozspatrzywszy się w paszportach zas my nie mieli z kancelaryi paszportu zadnego, tylko od protopopy Dmitra wyrzeczonego, y to do Siczy nie w granice polskie napisanego, wszystkich nas szesciu wyzey wyrazonych z Iwanem Krawcem iako podeyrzanych bez paszportu idących z kancelaryi do wyszey komędy do Korsunia

¹⁾ Закреслено — prot.

odesłano, a z Kor[33]sunia tu do Trojanowa do Komedy Generalney, zostawiwszy tam Iwana Krawca.

Iwana zas Łysenka z bratem swym y naymitami dwoma, przykazczyka z wozami dwoma po wołow cztery, mającym z kancellaryi paszportem, ci bez zadnego zatrzymania w Turij traktem swoim poszli do armij, iak im wyraźny paszport roskazał.

Pytany Jusko Perewertayło, czemu by z kancellaryi paszportu nie miał, a bardziey z mającym sobie od protopopy, czemu do Siczy nie poszedł.

R. Jusko zesmy paszportu z kancellaryi nie wzięli z tey racyi ze gdysmy wszyscy przyszli osob szesciu do Nesteruwki, już my nie zastali wyzrzeczonego Iwana Łysęka, już był ruszył do armij, chodziliśmy do kancellaryi po paszport, gdziesmy ławnika nie zastali, tylko praporczyka młodeńskiego, który nam nie dał zadnego paszportu, muwiąc mu, że y tak przejdiesz do armij z tym przykazczykiem, a zesmy do Siczy nie poszli z danym paszportem od protopopy, to z tey racyi, że nas ten przykazczyk Łysenko namowił do armij, mając u siebie ułożone wolne przeyscie, alesmy niedaleko przeszli tylko pod Turią gdziesmy wzięci w sekwestr zostali.

Pytany Juzko Perewertayło, że sam widzisz sprawiedliwe twoie z innemi zabranie bez paszportu zadnego o wyscie w granice polską, bo przykazczyk o którym opowiesz mając prawdziwy paszport iscia do armij, ten naymniy nie został zatrzymany¹⁾, a wy gdyscie wyszli bez paszporta, tylko pry iego niby szczegulnie protekcji z bronią, prochem y spisami, toć już nie na inną imprezę, tylko przeyscia za furwakty polskie, w polskich granicach rabowac usiłowaliscie, iako przez siebie opowiadasz wiadomosc kraju tego, ktoregos przed tym siedział kupczuiąc solą y rybami, w czym oczewiscie teraz istotnym haydamaką uczyniłeś się, żeś w osob szeysciu bez zadnego [34] paszportu wyszedłeś.

R., iz na zadne rabunki nie szli, tylko prawdziwie do armij.

Pytany Juzko Perewertayło, za co by tak wielką zyczliwosc czynił, bez zadnego ukazu od komedy y z nich zadnemu dania pozałowania iednego szeląga.

R., zem był w armij y dla tegom y teraz zyczył sobie pusc.

Pytany Iwan, gdzie ma te dokumęta, że był w armij, wszakze kazdemu dają dokumęta kto powraca z armij.

R., iz ia tylko z koszowym byłem pod Oczakowem z którym powrociłem y na to zadnego dokumętu nie mam.

Pytan Juzko, gdzie był na ten czas pod czas rzezaniny haydamackiey.

R., iz byłem na ten czas pod Krymskim stepem w swey kupioney chałupie iakom wyzey wyraził, a tu na zadnym rabunku ani zabuystwie nie znaydowałem się.

Pytany Jusko Perewertayło, iak to opowiadasz żeś na zadnyh rabunkach nie był, gdy chłopiec własny służący u pryncypała haydamaki Zelizniaka, będąc z tymże z swym panem w Humaniu na zabuystwie szlachty

¹⁾ Закреслено три літери.

y zydow na tysięcy osmnascie y zrabowaniu, tenze sam chłopiec Wiszniowski u ciebie poznał konia, teraz gdy cie złapano na tymze siedzącego, ze y w ten czas na tymze samym koniu byłeś w Humaniu.

R. Jusko, iz w Humaniem nie byłem na zabuystwie ani rabunku ani tez w Lisiance y nigdzie, a iezeli ten chłopiec konia poznał, bydz moze, ze kto inszy był na nim, gdyz ia onego nabyłem w przeszło masnice wse jedney od cygana za granicą atamana cyganakiego, gdyz ich tam na słobodzie Przewodczyka znajduię się szatrow pięć ¹⁾, dawszy onemu rubli szesnascie, y konia wartującego rubli [35] cztery, który cygan opowiedział, ze miał miec tego konia od huzara Osadczege, ale nie wiem z jakiey wsi, ale w Przewodczykowy słobodzie wszyscy ludzie wiedziec mają o tym koniu, ktorego, ia przewozczyka nazwiska nie wiem.

Tu sprowadzony Wasyl [1] Wiszniowski, chłopiec Zelizniaka, aby opowiedział na oczy Juzkowi Perewertajłowi, gdzieby widział konia teho pod nim, czy w Humaniu czy w Lisiance.

R. Wiszniowski chłopiec Zeliznika, zem tego a nie inszego konia widział y poznał, ale nie pod Juzkiem Perewertajłom, ale pod inszym kozakiem niewiadomym, widziałem go pod Benderem, gdym służył u sekretarza Zinowla kancelaryi rothy trzeciy Karabinierskiey, a co tego Juzka w Humaniu ani zadnego ktorzy tu są nie widziałem, od ktorego ja sekretarza uciekł, idąc tu do matki do Granowa, złapany przez nadwornych ludziy zostałem y do Komędy Generalney Woyska Kor. odesłany z wyznania swego za zabuystwo w Humaniu zydow pięciu y szlachcica iednego

A tych zas szesciu w jamie

[Збоку приписано:] Scięty.

Jusku Perewertajło,

Stefanie Bilcu,

Tymoszu Biłym,

Maxymie Magrze,

Iwanie Hładyręku,

y Iwanie Krawcu

w swych konfessatach dobrowolnych tenze Wasyl Wisniowski wyznał, ze oni w przeszłym roku o Zielonych Świątkach w polskich granicach rabowali, ²⁾ y na tym sam koniu, ktoregom ia poznał byli w Zabotyńie, w Smiły, w Korsuniu, ci rabowali y rzneli, ktorzym to wszystkim tenze Wasyl Wiszniowski, lat 19 mający, zosobna kazdemu na oczy dowodzi, zescie byli na rabunkach poczawszy [36] od Zabotany, Smiły, Korsunia, Bohusławia, Lisianki Sokołowki w Humaniu y po wszystkich mieyscach, gdzie się przytrafiło szlachte, zydow na smierc rzneli, a osobliwie w Humaniu, zkąd ia byłem wzięty do moskalow, iakom wyzey opowiedział, od ktorzych uciekłem do Granowa do matki swey, a gdy mnie złapano y do woyska polskiego oddano, na ten czas sam przyprowadzono w sekwestr Juska atamana czyli

¹⁾ Закреслено: dawszy onemu.

²⁾ Закреслено два слова.

watazkę w osob pięciu y szostego Krawca ktorego ia nie znam, ale tych wszystkich pięciu osobliwie Juska po koniu znajomym uznałem y tych w Korsuniu na inkwizycyi przed komędą wyznałem, iako y tu kazdemu zosobna dowodzę y wyznaię, ze wraz z moim panem Zelizniakiem rabowali y zabijali.

Do czego tu wszyscy wraz słową w słową, gdyby ze szkoł teologii wyszli zgadzają się z Juskiem Perewertajem swym atamanem, do tego tylko co Jusko w swych konfessatach powieǳiał.

[Збоку приписано:] Powypuszczani.

Dimissi ad carceres.

Sub eodem actu.

15.—Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerata pracowitego Iwana Weremijęka z Zabotyńa oskarżonego przez dwor Zabotyński, że pod czas wszczętej haydamaczyzny najętym będąc do roboty w maydanie saletranskim z odrobieniem wziętych parę wołów od arędarza tamtejszego, które terazniejszy inkarcerat bydz czyni zarobione, które to woły dwa y do tego sztuk 9 skarbowego panskiego zabrawszy za zagranice z żoną ze wszystkim uciekł, nie wychodząc ani bydła panu nie oddając do tego czasu, w pozniejszym czasie przeszłych Świątek Zielonych wyszedłszy z zagranicy tu do ¹⁾ Zabotyńa do krewnego swego, a gdy się o nim dwor dowieǳiał, został w sekwestr wzięty y do Korsunia [37] odesłany, a z Korsunia tu do Trojanowa do Komędy Generalney, jako tenże inkarcerat od tegoż dworu o haydamacstwo zostaje oskarżony, do czego w Korsuniu w swych konfessatach nie przyznał, ani tu przyznać nie chce.

Pytany Iwan Weremijęko, czemu się do haydamacstwa przyznać nie chcesz, kiedys oczewiscie od dworu swego oskarżony iestes y na ten czas byłeś, kiedy tam IPana Stempowskiego zabito y zydow, ktorego to pana y zydow rabowałeś, y z tej racyi bydło zabrawszy uciekłeś y dopiero roku czwartego y to potajemnie pokazałeś się, a moze bardziey tu wyszedłes na przejrzenie rabunkow z drugim Iwanem Słusarzem który iest w Trojanowie, toć już nie bez racyi dwor obydwow was w sekwestr zabrac kazał tylko was mając aktualnych ¹⁾ hultajow.

R., iż na ten czas ja w Zabotyńie nie byłem bom woły pas w dąbrowie z panskim byłem przy którym był y ataman kozacki, który był poszedł do domu na noc do Zabotyńa, a gdy się ztamtąd rano powrocił do dąbrowy ataman kozacki opowieǳiał, że zydow wyrżnięto a pana ieszcze zywego w zamku zostawił z arędarzem y arędarką, gdzie ja już w mieyscie nie byłem, y nie wiem iak pana z arędarzem zabito. Zabrawszy swoje woły y sztuk 9 panskiego bydła poszedłem za granice.

Pytany Iwan Weremijęko czemu by tego bydła panskiego po uspokoieniu zaraz nie oddał, ales one za swoje przywłaszczone do tego czasu trzymał, moze y poprzepijał.

¹⁾ Закреслено: Зувотова.

²⁾ mając aktualnych написано над закресленим: уиураї за подеиурианих.

R., zem tego bydła nie przepił, ale iest za granice w moiey własny chałupie w słobodzie Wesołym Kącie, osudarskim nazwanym, dochowawszy się z tego dziewięciorga zabranych krow dwie, którym zostawił ieszcze cielne, a więcej przyplodu z nich nie mam anim miał.

Pytany po co tu z tobo wyszedł Iwan Sluzarz.

R., iz w goscine wyszedł ze mną do swego tescia, zeby na iakie haydamacstwo do tego nie przyznaie jako sam na siebie więcej nie opowiada.

[Збоку приписано:] Wypuszczą.

Dimissus ad carceres.

[38] *Sub eodem actu.*

16. — Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerat[a] pracowit[ego] Andrija Hołowka zagranicznego rodzącego się w Łukomlu pułku Lebedynskiego, tam się wychował, zrosł y ozenił z dziwką Marusią u Iwana Mysłaczęka, z nią przy gospodarstwie bawiąc się hendłem soli krymki, którą wywoził y przedawał tamze za granicą, a tu opowiada iako w polskich granicach nie był, a gdy się zawierucha stała przestał czumakowania, siedział w chałupie w Łuklimie, ztamtąd rok temu jak wyszedł do Bubnowa nad sam Dniepr z zoną, y tam obsiadł, na przeszłego Wasylla po Ruzdwie, gdy mu się trafiał człek powiadający się z Bohusławia Stepan, najoł gą dla przewiezienia siebie przez Dniepr, ktorego gdy przewiozł na polskie strone, wzięto ich obydwóch w sekwestr y do Korsunia odprowadzono.

Pytany Hołowko, za co by cie miano brac w sekwestr za przewiezienie człeka, tadze tam dniem y nocą przewożą a nie biorą ich, ale wy musicie się przewiezć tu na rabunki do mających juz sobie więcej kolegow z którym byście rabowali, gdyz tam y trzeciego przy was wzięli.

R., Hołow[ko], iz nie na zadne haydamacstwo tego Stepana z Bohusławia przewiozłem, tylko zwyczajnie iak rybak ze mnie o to prosił, zapłacił mi y przewiozłem gą.

Pytany Hołowko, to widzisz ze juz oczewistosc pokazuie się, ze ty nie przewoznik y do przewozu nic nie należysz y czegos nie powinien czynić, chibas to uczynił na hultaystwo rabunku zas siebie z drugim przewiozł.

R., iz dał mi grzywne, przewiozłem gą, ktoregom nie znał ani znam zkąd iest, tylko się powiadał ze z Bohusławia Stepan, y tego trzeciego ktorego nie wiem, z jakiey wsi wzięli, nie znałem, tylko ze nas razem do Korsunia przyprowadzili.

Pytany Hołowko, gdybyscie byli niewinni nie ucieklibyscie byli zpod warty z Korsunia, ale was rabunkowe excessa y zabuystwa do tego przyprowadziły, zescie z kordygardy [41] uciekli, a ciebie przecie złapali.

R., Hołowko, ze my siedzieli w przysięgach od kardygardy y ci dway Stepan Bohusławski y Wasyl, nie wiem zkąd, porozdymali sobie dyby y mówili do mnie, ze będziem uciekac, y ty uciekay bo choc winienes, choc y nie, to będziesz w Kodni, tak ia za niemi wyszedł, ze żołnierze nie postrzegli przez bramę ieszcze nie zamkniętą z wieczora, y tam wpadlismy w row

zaczyniam ia dyby przełamał, żołnierze się postrzegli wypadli za nami, tamci dwa uciekli a mnie złapali y bili gdzieś się do niczego nie przyznał, bom nie był na zadnym rabunku ani zaboystwie.

Pytany Hołowko, ze bys był podsciwy człowiek y nic niewinien, była by iakaz kolwiek o ciebie rekwizycya, ales znac nie po co inszego się tu przewiozł tylko na rabunki o czym wszyscy ludzi¹⁾ wiedzą, y widzieli gdy cie brali, a osobiwie gdyście nocowali tam u krawca y tegoż brat o was wiedział, to by przecie na tamte strone o tobie donosił iako tez o Stepanie Bohusławskim o którym tym opowiadasz ze u iego diadkow nocowaliscie, o którym to Stepanie y z diadkow zaden rekwizycyi nie zaniesli.

R. Hołowko, ze ia tamtym ludziom nie byłem wiadomy, to o mnie nie doniesli, a ze o Stepana diadki zadney rekwizycyi nie zaniesli, o tym nie wiem, a o tym trzecim jakim opowiedział nie znam gą; do więcey przyznac nie chce.

[Збоку приписано:] Wypuszczony.

Dimissus ad carceress.

[39] Indagacya z pracowitego Andrija.²⁾

Pytany Andriy Hołowko, kogo tu ma przewodnika do komory panskiej y komomu rzeczy wydawał, y co bydz moze pańskiego u kogo, co wydał, z kim gorzałkę wynoszoną pijał y komu kury panskie wydał.

R. Hołowko Andrij, iz pory wieczornej zmrok juz padał po odiezdzie pańskim, gdyś szedł ze stayni od koni, wyrzałem od komory drzwi nie zamknięte, tak zaraz przysła mi na pamięć gorzałka, która znayduie się w komorze, y wzięszy hładuszczyk, poszedłem do ko[mo]ry y wtoczyłem z baryłka, moze³⁾ kwart ze dwie, y tey samego dnia napiłem się razy ze trzy, toz samo y drugiego dnia. A trzeciego dnia znalezi w sienie hładuszczyk⁴⁾ ieszcze było cos w nim gorzałki, y tak mnie w areszt zaraz dali, a kur zas zadnych nikomu nie wydawałem.

Pytany Andriy Hołowko, iz ty nie tylko raz ten te gorzałkę toczyłeś, ale razy kilkanascie, gdyz całe baryło wytoczyłeś y do komory drzwiami nie chodziłeś, ales okno⁵⁾ wyłupawszy tym łąziłeś, y nietylko gorzałkę toczyłeś, ale y rozne rzeczy legominy, mięsa wynosiłeś.

R. Andriy, iz iakom wyzey opowiedział, zem tylko raz ieden gorzałki utoczył moze kwart ze dwie drzwiami wszedłszy [do] komory, zadnych rzeczy nie biorąc więcey, y nikomu nie wydawaiać, y oknem nigdy nie łąziłem do komory y jak mi um[rzec] trzeba, tak sprawiedliwie opowiadam.

Pytany Andriy Hołowko, o jakich łyżkach srebrnych powiadał y koniach dobrych mających u siebie za granicą.

R. Andriy, iz prawda ze miałem, a moze y teraz są za granicą u zony konie dobre, ale własne moje, z pracy y s..nia mego chodząc w droge y czumakuiąc mające, a o łyżk[ach] zas srebrnych zebym miał mowic tego. nie wiem y nie pamięć[tam] pijany chiba moze ztym przez chlube wymowilem się.

¹⁾ Закреслено: знаја.

²⁾ Indagacya вклеєна на окремому аркуші в зізнання Головка.

³⁾ Закреслено: було.

⁴⁾ Закреслено: в скриніє.

⁵⁾ Закреслено: wyiowszy.

Pytany Andriy, komu by trzy konie pański wydał, które pod twoim dozorem przepadli, dwa w Tetyiowie, a jeden tu w Trojanowie.

R. Andriy, ze koni panskim nikomu nie wydawałem, y nie wiem ¹⁾, gdzie się z pola podzieli w Tetyiowie y o tym co tu w Trojanowie wybieg ze stani nie wiem gdzie zabiegł, ktoregom nie wydawał.

Pytany Andriy, jak ty mógł bydz przewoźnikiem za granicą, gdy nie umiesz czołnem iedzic, tylko ty sam z drugim kolegą swoim który uciekł przewiozłes się tu w polskie granice na kradziez a... ze y rzezbe, mając więcej takich swoich kolegow hultajow.

R. Andriy, iz ia czołnem umiem dobrze iedzic, o przewiezieniu się zas tu w polskie granice w swych pierwszych konf[essa]tach opowiedziałem, a więcej do niczegom nie przywinien nic nie opowiem.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu ²⁾.

17.—Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerata pracow. Hrycka Beznosęka rodem zpod Korostyszowa ze wsi Radowki z oycy Petra matki Kudyny Dubkow, sam lat mający 24, wyszli z oycem do wsi Luki pod Międzyrzycz y tam zrosł y tam się ozenił z dziwką Ustią u wdowy Tarasychy, ztamtąd wyszli z oycem swym na slobode do wsi Wirzbowca Smilanskiego, siedząc do wsczętey [42] haydamaczyzny przebywszy one w roku ³⁾ 1768 do Pilipowki w którą poszedłem za granice do slobody kapitana Uchotycza, z zoną swą, y tamem obsiadł a potym poszedłem do Elisawetu, przysięgłem na pikiniery y wrociłem się do kapitana Uchotycza y siedziałem do terazniejszego roku w którym wyszedłem tu w polskie granice do Wirzbowca z obligacyi człeka wirzbowieckiego Wasyla Czornego, który mnie upraszał o woły abym one wyszpiegował od niego za granice ukradzione, o których dowiedziawszy się u człeka Zaiąca Klima u kapitana Artyparmaka slobodzie, donosząc temu Wasylowi Czarnemu zamiast wziowszy nadgrody w sekwestr wzięty zostałem.

Pytany Hrycko Beznos, zes się pomylił w swej powiesci, masz tu pierwey opowiedziec jakis wysedł ze wsi Wirzbowca do haydamaki Remezy watazki gdzieście z sobą rabowali y zabijali masz wszystko opowiedzieć.

R. Beznos, ze ze wsi Wirzbowca gdy tam przyszedł watazka haydamacki Remeza z swemi kozakami, namowił mnie z sobą iscia opowiadając mi zaciąg na pikiniery iako y innym tamze mieszkającym:

Sobka Sawkę który iest w Wirzbuwce,

Trochyma Kuliczka który iest w Wirzbuwce,

Mykitę Hanczaręka iest w Wirzbuwce, poszlismy z tymze haydamaką watazką wprzod zrabowawszy tez same wies Wirzbowiec z oręża y odzienia dla siebie iako y charczy, udał się z nami wszystkiemi watazka, nie wiedząc gdzie na rabunki, przyszlismy do wsi Papuzyniec Humanskich

¹⁾ Закреслено: зкід się зн.

²⁾ Продовжується текст 41-ої стор.

³⁾ Закреслено: terazniejszym.

y tam nas kozacy humanscy attakiem napadli y watazkie naszego Remeze zabili, y kozakow 20 z armaty mającey, z nas zas zaden nie wystrzeliwszy pouciekali gdzie ktoren mógł, zaszedlszy ia za granicę przysiągłem ja na pikiniery, nie wychodząc ztamtąd, az w roku 1771 [43] w maju do człeka Wasyla Czarnego opowiadając mu o wołach ukradzionych, ktory mi za to doniesienie deklarował dac za to pięć rubli, gdzien w sekwestr wzięty został iakiem wyzey opowiedział.

Pytany Beznos ze to y te woły o ktoryches Wasylewi Czarnemu opowiedział przez ciebie samego ukradzione zostały, bo gdy cie wzięto w sekwestr, gromada cała wsi Wirzbowca na ciebie instygowali, zes haydamaka y wielke złodziey, ze gdybys daley pozył, zadnego by bydlenca u nich nie zostało, bo wszystkie za granice wyprowadzi.

R. Beznos, iz ia zadnego bydlenia od nich nie wyprowadził, y to niewinną na mnie napasć powłuczą, tego zas nie zapieram zem przystał do watazki Remezy, z ktorym ieszcze nie rabowałem nigdzie, ani tez zabijał, ani tez przed tym na zadnym zabuystwie w Humaniu, ani w Lisiance nie byłem.

Pytany Beznos, jacy by ludzie z Wirzbowca byli na rabunkach y zabuystwie w Humaniu y Lisiance.

R., ze z tey gromady było ich dwoch w Humaniu Chwesko Kukutenko, ktory tu iest w Wirzbuwce y Wasyl Chomęko, ten uciekł za granice y jest w słobodzie kapitana Artyparmarka w Lisiance zas, ktory był nie wiem, ci rabowale y zabijali będąc z Zeleznikiem.

Pytany Beznos jacy tam ludzie wychodzą tu w polskie granice na rabunki, y bydła od mizernych ludzi polskich granic bez liczby zabierają y tam sprzedają jako y ty to samo czyniłeś, iakos iest oskarzony od gromady wsi Wirzbowca Smilanskiego.

R., iz nie wiem takowego zadnego człeka; o sobie więcey nie powiadam.

[Збоку приписано:] Scięty.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

18.—Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerata pracowitego [44] Wasyla Capenka rodzącego się nad Dniestrem w mieyscie Mohylowie, zkad wyniesiony małym na słobode do Mohylewa pogranicznego Moskiewskiego mając relacją od oycy swego Iwana, matki Katry Capow, tez miasteczko Mohylew w małej osadzie ludzi zastalych, gdzie wzrosł do lat teraz mających 21 na futorze Szczorby pod Mohylowem będącym czensto bywałem, gdzie gdy przyjechał watazka Romanczęko haydamacki, obywatel Lisianski, do siebie mnie namowił, z ktorym dawszy mi pistolety, kulbakę którą okulbaczyłem klacz oycy mego y z tym poiechałem do wsi Nadzianowki, zkad mnie zaraz posłał Romanczenko watazka, a z rezolucją u siebie na kradzenie wołów y sam wziowszy do mnie kozakow dwoch, poiechalismy woły kras[c] 'u w polskie granice do wsi Nadzianowki, gdzie zaiechawszy w pole do pasących ludzi woły pod laskiem stanelismy, moy watazka Romanczęko

Iwan który ieszcze zyie, a brat iego zginol, y znayduie się teraz za granicą w pikinierach, nie wiedząc w iakiey slobodzie, tam gdy przy kradziezy wołow ludzie pasący ostrożność mając, złodziejow swych postrzegłszy, kradziezy nie dopuscili, pałkami przegnali y do ucieczki nas przymusili, iadą juz dali ku domowi w nocy, gdy mi się iesć zechciało, wiedziawszy o taborze stojącym na nocy furaz dla moskalow ze wsi Stawydyl do Stawiszcz czyli do Humania wiezącym, do których ja bez wiadomosci swego watazki Iwana Romanczka wyboczył do tabora przyiechawszy chleba wyprosiłem, z którym chlebem ieszczem pana swego watazkie wyprzedził, a gdy mnie pytał gdzieś był, opowiedziałem zem głodny byłem w taboru tu stojącego, który dla moskalow furaz wiezą, y dałem swemu watazu tego samego chleba y iadł, który mi naganił bytność u taboru, zem ludzi pokłucił, a bylibysmy iakich kilka wołow zabrali, iednakowoz wataz na ten tabor z nami napadł a gdy się muzyki obruszyli do drągow wołow zabierać nie dopuscili, y do ucieczki nas przymusili, gdzie ja mając kobyłę niezdolno [45] do uciekania od tychże złapany zostałem, y do Bałandychy do stojący tam komedy polskiej z swą kobyłą oddany zostałem, a pistolet przy mnie będący chłopci z taboru odebrali y od tych chłopow podkłuty zostałem; zgadzając się we wszystkim w pierwszych wyprowadzonych w Korsuniu konfessatach.

Pytany Capenko, zkąd to tobie przypadło udanie się w hultajstwo, mając oyca swego dobrze się mającego w niczym nie zbywałego, a ty porzuciwszy oyca w te niecnote udałeś się.

R., iz o tym oyciec nie wiedział gdy mnie watazka namowił, z ktorego namowy odwazyłem się wziąć oycowsko kobyłę y z nim poiechac.

Pytany gdzie by przecie umyslił ten watazka rabowac.

R., iz mi tego nie powiedział, gdziby miał rabowac na potym gdym się juz więcy z nim nie widział, bom ¹⁾ złapany został, a choc bym był przy watazce swoim, tom bym był nie poszedł na rabunki, bo gdy by się oyciec moy dowiedział, moze by mnie był odebrał.

Pytany, kiedys ty się teraz wazył rok będzie do Romanczka hultaja przystac, juz przeciez troszką w uspokoienu, a coż w same ryzanine, moze y z oycem swym wychodziłeś, z którym rzeliscie y rabowaliscie.

R., iz pod czas ryzaniny na zadne zaboystwo ani tez rabunki nie wychodziłem, ani oyciec moy stary y do tego niesposobny, da mi na to swiadetstwo IPan Radoszewski, gubernator tuteyszy Kodenski, który zbiegłszy przed haydamakami salwując zycia swego z granic polskich do Mohylowa Moskiewskiego y tam u oyca mego przesiedział, widząc mnie przy oycy przytomnego, na ktorego to IPana Radoszewskiego przy oycu moim siedzącego namawiali mnie ludzie tamteysi parobcy na zabicie tegoż IPana Radoszewskiego mówiąc mi temi słowy, ze zarznimi tego lacha, bo teraz ten czas lachow wyrznąc, iako ich rzną a on tu od rzniencia uciekł, y tego iak zarzniemy, przy nas chudoba iego zostanie się, czego ia uczynic nie chciał y nie uczyniłem, o czym moy oyciec nie wiedział [46] tylko ia z parobkami temi.

¹⁾ Закреслено: się.

Iwanem Burnazękiem syna Burnazia serbina z pułku Czarnego
y Jakimem Mikoły bratem także serbina z tegoż pułku Czarnego rothy
jedynastey Mohylowskiey sam o sobie do zadnego rabunku ani zabuystwa
nie przyznaie.

Pytany Capenko, iakich by tam ludzi wiedział, który haydamacstwem,
zaboystwem, rabunkiem y kradzieżą bawili się, która kazdego czasu prakty-
kuie się w kraju naszym polskim z tamtejszey granicy.

R., iz nie wiem zadnego takiego człowieka; do więcey nie przyznaie.

[Збоку приписано:] Wypuszczony.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

19.—Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerata pracowitego
Wasyla Łoburęka rodzącego się w Szarogrodzie a potem przeszłego do
Mohylowa nad Dniestr, a ztamtąd do Woronowicy pod Tywrow, gdzie się
ożenił z dziwką Nastią¹⁾ sierotą bez oycy y matki, przemieszkając lat szesć
udałem się z żoną za granicę Moskiewską do Mohylowa, temu trzeci rok
do brata swego tam mającego Martyna Łoburęka y w serbach służącego,
z kąd poszedłem na jarmark do Krasnosiłki y tam od zyda poznany zostałem
arędarza Sitnianskiego Smilanskiego, przez ktorego za doniesieniem komędie
polskie w sekwestr wzięty iestem.

Pytany, za co to wzięty w sekwestr iestes.

R., iz sidząc we wsi Sitniance Smilanskiey pod czas ryzaniny przyie-
chało do wsi Sitnianki dwóch haydamakow nieznajomych, którzy mnie idą-
cego na drodze spodkali y kazali mi się prowadzić do szynku gorzałki,
których ia doprowadził do woy(s)ta tamtejszego który szynk trzymał, a gdym
ich tam [47] zaprowadził, pijąc haydamacy gorzałkie, pytając się haydamacy
woyta o zostawione rzeczy zyda arędarza tamtejszego, którym on odp-
owiedział, ze zadnych u mnie niemasz, a gdy się z biciem na wuyta namogli,
musiał im oddać pozostałe rzeczy zydowskie — swit dwie grabiznych chłop-
skich y kilim zydowski ieden, y te haydamakom oddał, a gdym ia potem
poszedł za granice do Mohylowa do brata swego, włożył na mnie zyd sup-
pozycyą, zem ia tych haydamakow naprowadził y przeze mnie uwiadomione
te rzeczy zabrali, o których ia nie wiedział, anim przed haydamakami opowiadał.

Pytany Łoburczęko, iakies to o tych rzeczach nie wiedział o których
y haydamakom opowiedziałes, bos nie z inney racyi ale z tej zagranice
uciekł, y tam cie zyd scigał, złapał, y w detencyą oddał.

R., iz nie s tey racyi uciłem, ale przez zubozenie y ukradzenie mi
wołów brat moy rosказаł mi do siebie przysć, u ktorego do tego czasu
zona moja zostaje; do więcy zadnego rabunku nie przyznaie.

[Збоку приписано:] Po karze wypuszczony.

Dimissus ad carceres.

¹⁾ Закреслено: u człeka.

Sub eodem actu.

20.—Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerata pracowitego Prokopa Hałaburdy rodzącego się we wsi Starosileczku Smilanskim z oycy Juska matki Odarki Hałaburdow, sam lat mający około 25 lub więcej, wzrosłem w Jabłonowce Smilanskiey y tamem się ożenił z dziwką Nascią u człeka Kuczera mieszkając do samey rezaniny, w ktorey gdy przyszedł Zeleznik do Jablonuwki rozkazał dac gorzałki dla swych kozakow, do ktorey gorzałki y ja wkroczył y pił z niemi y upił się, a gdy Zeleznik wyszedł do wsi Smilanki o puł mili będącey, [48] poszedł y ja z niemi na lepszą gorzałkę y tamem się upił.

Pytany Prokop, za co ty zabił zyda y kto ci kazał zabić przyszedłszy do Smilanki za Zelizniakiem.

R., iz gdy przyszedłem za Zelizniakiem do wsi Smilanki juz zyda tamiecznego zostałem zabitego, ktorego ja nie zabijał y tam upiwszy się do nalezytosci, przespawszy się, poszedłem do domu, a Zeleznik w swoje droge poiechał.

Pytany, czego by się zapierał zaboystwa zyda tego, na ktorego gromada swiadczy ze nie chto inszy, ales ty zabił zyda, czynią przysługę Zelizniakowi, kiedys o puł mili onego wyprowadzał y z tey racyi za granice uciekłeś.

R., iz tego zyda nie zabiłem, anim go ruszył, juz zabitego zostałem, a iezelim uciekł za granice to nie z racij zaboystwa zyda, ktoregom ia nie zabił, ani wiem, ktoby go zabił, bom go juz niezwywego zastał, y za te gorzałkie com wypił w Smilankach dałem rubli dziesięć y w Jablunowce musiałem zapłacił rubli dziesięć, jako y ludzie inni ktorzy pili płacili się podług proporcyi, tylko poszedłem za granice, zem był winien dług za wołów parę dopłacenia rubli siedm czleku Woronie, ktory poszedł na Ukraine, a dla tego mnie samego wyciągnął z zoną,¹⁾ zeby mnie miał blizszego spłacenia siebie, y tak poszedłem za granice, a gdym na przeszłe przewody w goscinie przyiechał do Jabłunowki do diadka y szuryna swego, wzięty zostałem w sekwestr y do Korsunia oddany a z Korsunia tu do Komędzy Generalney; do więcej w innych pytaniach nie przyznaie.

[Збоку приписано:] Po karze wypuszczony.

Dimissus ad carceres.

[49] Sub eodem actu.

21.—Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerata pracowitego Iwana Botwinęka rodzącego się we wsi Chrystynuwce zagranicznej z oycy Semeną matki Warki Botwinow, sam lat mający ex fisci około 35, tamem zagranicą zrosł, wyszedłem tu w polskie granice temu lat szesc do wsi Segedyniec y tamem się ożenił z dziwką Mariją u wdowy Karpenczychy z którą przemieszkiałem tam przez lat trzy, potym poszedłem z zoną za granice do słobody Artyparmarka, kapitana pułku Czarnego pod Mirhorodem futorem nazwany, a to dla tego uciekł za granice, ze chodził z haydamakami

¹⁾ Закреслено: nie.

Niezywym watazką nazwany y Haydaszem z Segedyniec do Olszany z Olszany do Lisianki, z Lisianki wrocil się nazad do domu do Segedyniec, do więcey nie przyznaie zeby dzie rabował, albo zabijał, zgadzając się z swemi konfessatami z Korsunia, ze tylko z haydamakami.

[Збоку приписано:] Scięty.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

22.—Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerata pracowitego Olexy Juchymęka ze wsi Jackow Wasilowskich y tam zrodzonego z oycy Juchima matki Warki Jedutynkow, sam lat mający około 25 będąc bezzennym, słowo w słowo zgadza się z przysłanemi konfessatami z Korsunia, ze pod czas haydamaczyzny gdy Szwaczka watazka do Fastowa przyszedł, przystał do niego, z ktorego kozakami z swego naprowadzenia do wsi Hrebieniek tam swoią ręką terazniejszy Olexy spisał na śmierć skłul niegdy IPana Siemaszka tamze [50] drugiego IPana Kądrackiego dzierzawce y innych trzech szlachty nieznajomych wszystkich na śmierć zabił, w Wasylowszczyźnie zabili pana gubernatora IP. Staszewskiego y stangryta iego mazura, w Fastowie zas y nie wi[e] liczby, siłaby zabili szlachty, zkąd poszli na Bialecerkiew Białeycerkwi dobywac, bywszy nas koło tysiąca, alesmy iednakową z boiaznią nie przypuscili attaka, poszlismy do wsi Płoszczyniec y tam przez moskalow zabrani zostalismy y inni rosproszeni, kto zginoł to zginoł, kto uciekł to uciekł, a nas 500 zabrano do Kijowa y trzymano nas blisko roku, iednych na siłke odesłano a z drugimi mnie wypuszczono, a gdym przyszedł do oycy swego roskazał mnie wziąć w sekwestr pan moy IPan Kondracki stary, ktoregom syna zabił z innemi y do Korsunia odesłał, a z Korsunia odesłał tu do Trojanowa do Komędy Generalney; do więcey nie przyznaie.

[Збоку приписано:] Pierwy pasow dwa udarto a potym zostal scięty.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

23.—Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerata pracowitego Kondrata Karłasza rodzącego się we wsi Olszany z oycy Hrycka matki Katry Nosulow, sam lat mający około 23 bezzennym będąc, ten kafałujący swoje konfessata przyslane z Korsunia, ze będąc wysłany do kafederacyi kozakiem, a gdy rosproszeni zostali pod Łypiatynem przez moskalow, powrocił do Berezianki Koszowackiey, ktorego ludzie tamteysi za ostatniego cz'owieka bydz mieli, y szlachte mu na śmierć kluc roskazywali, od czego on się zbrania, iednakowoz musiał, ale jak powiada ze zadnego na śmierć nie zabił tylko iednego y to w udo podklul IPana Lisowskiego, a gdy się [51] chłopci rozniewali, spise mu wydarli y sami trzech szlachty na śmierć skłuli—Lisowskich dwoch y trzeciego Łozowskiego —

Kondrat Kowal ktory uciekł na Polisie,

drugiego zabito, a trzeciego powieszono w Lisiance.

Pytany, iacy chłopi szukali w lesie szlachty do zabicia tych samych których pobili.

- R., iz 1. Bubyło który iest w Bereziance,
 2. Tereszko Marczęko ten we wsi iest,
 3. Stepan Wirczęko y ten w Bereziance,
 4. Szla[hcic] Witkowski ten z musu iezdził.

Więcey nie wiem onych, gdyz pouciekali niejacy, więccey nie powiada tak na siebie jako y na innych y w haydamakach nie był.

[Збоку по раніш написаному Вypущчонy — написано:] Сціту.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

[Bropи приписано:] Zonce dana do Sabarowki testimonia.

24.— Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerata pracowitego Michayła Kazana rodem w Dackach Korsunskich, wychował się w Orłowcu z oycy y matki nie pamięta Szepelenkow, poszedł do Budek do wsi Smilanskiej, ozenił się z dziwką Marusią u wdowy Sawkunky, sam lat mający około 21, potym kozakował w Korsuniu, iako ztąd konfessata swoje konfrātuie, ze pod czas haydamaczyzny z Korsunia poszedł z Czornym Iwanem watazko, atamanem Zelezniaka, zeby gdzie rznął, nie przyznał; za którą bytność z haydamakami wzięty był w sekwestr do Korsunia temu rok trzeci, z ktorego wyproszony został przez IPana Dunina towarzysza chorągwi Pancerney IW^o Stty Koropecckiego, służąc przez pułtora roku czyli mniej, od tego uciekł z koniem kulbaką y wiazia [52] do Doncow moskiewskich, u których więccey dwóch niedziel bawił, czego on nie przyznaie, tylko ze go ci Donce wzięli, a gdy IPan Dunin swych dwóch kozakow posłał szukać za nim pod Nosaczówką, jadącego do Orłowca spodkali, wzięli y do pana przyprowadzili, ktorego sam pan oddał w detencyą; do więccey nie przyznaie.

[Збоку приписано:] Сціту.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

25.— Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerata pracowitego Zacharka Kaluznego ze wsi Makijowki klucza Wasilewskiego, konfrātuie swe konfessata wyprowadzone w Korsuniu, który się do haydamacstwa zadnego nie przyznaie, ani mu zadne haydamacstwo dowiedzione iest, iako opowiada ze go bardziey wzięto w sekwestr za brata, który przez kłutnie z panem swym Fedorowskich, z tychże dobr z pomieszkania swego uciekł za granice do Kijowa; do więccey nie przyznaie.

[Збоку приписано:] Wypuszczony.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

26.— Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerata pracowitego Musija Wyszniuka ze wsi Nikonowki z pod Kodni, który uciekł z Nikonowki

na słobode w roku przeszłym y obiadł w Tepliku Smilanskim, iako konfrātuie swe konfessata w Korsuniu wyznane, równie y tu, że się dopuścił cielesnością do pasierbicy swojej, rodzoney corki zony swej, przyznając się tylko do tego excessu uczynionego razy dwa która była ¹⁾ tała castitate nie wiedząc z kim, o com się nie pytał, dosyc że ia dwa razy zruszył, a gdy mnie zona moja dostrzegła, udała mnie do popa, za co tylko szczególnie jest [53] w detencyą od tamtejszego podstaroskiego oddany.

[Збоку приписано:] Scięty.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

27.— Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerata pracowitego Klima Morhuna z miasteczka Moszen w lat około 70 z brodą swą ²⁾ mający, który konfrātuie swe konfessata w Korsuniu wyprowadzone, że iedząc ³⁾ z Moszon do manastyrza Moszanskiego za rozkazem atamana swego za jakowos marmozelo z tymże atamanem, która się w tymże manastyrze znaydowała z benkartem ⁴⁾ bydz byłem ludzkim, nad którą to kobieto z urąbaniem bicie nahaykami od atamana będącą y od teyże kłacz mającą tężę ataman odebrać rozkazał, zaiechali na Budyszcza, kwarte gorzałki wypiwszy powrocili do Moszon nayprzod miescie do gospody atamana Wasyla Kyryczęka wszyscy ktorzysmy do manastaru iedzili —

Wasyl Kyryczęko ataman,

Pop Filimon Mikulskiey cerkwi Moszenskiey,

Semen popow brat,

28. — Tarabaczuk czyli dobosz kozacki Moszenski,

i ia Klim Morhun;

tam my się napijali, gdzie ja mocno piany będąc poszedłem na przyzbe na ktorey położywszy się spałem, gdy mi moy koń do gospody moiey uciekł, śpiąc do połnocy moze, z ktorey przyzby porwawszy się poszedłem prosto do chałupy swojej nie wstempując nigdzie, sam ieden idąc zaszedłem do chałupy swej y spałem, dopiero nazajutrz dzien wstawszy gdym poszedł na miasto, dowiedziałem się o zarznięciu iakiegos czerca, ktoregom ia anim widział anim znał, y na tym się to zakączyło, lecz gdy ludzie o tym szemrac poczeli, gdzieby był ten czerniec zarznięty, na jakim mieyscu y tego [54] dochodząc uformowali na mnie, zem ia był u atamana y przyzbie spałem, toc już ia mam wiedziec z czyiey namowy czylilez przeze mnie ten czyrniec został zabity, o czym ia nie wiedział ani wiem, tylko to opowiedzieli że musze wiedziec o tym zaboystwie tego czerca, nie widząc nigdy tych ludzi przed sobą ktorzy by mi zawdawali, tylko tak gadali, iakobym ia zpod przyzpy siedzącego czyrca wzioł za brode y odprowadziwszy na snieci z dobyciem noza z zacholewy na smierc zarznoł, czego mi nieht nie dowiedzie, bom tego czyrca nie widział na oczy swoje na tey

¹⁾ Закреслено: in.

²⁾ Закреслено: Swą.

³⁾ Закреслено: po rosnych.

⁴⁾ Закреслено: byd.

przyspie ktorey spał u atamana, ale na innym mieyscu, więcey mieysca na stają iedne od tego mieyscu czyniec został zabity, nie wiedząc przez kogo, bom ja przy sobie y noza nie miał, iak powiadają, zebym onego z zacholewy dobył y nim tego czyrca zarznoł, o czymem nie wiedział ani wiem.

Pytany Klim, ze gdys był tak bardzo piany to nie pamiętasz natenzenia swego, cos moze uczynił zes zarznoł tego czerca jako ludzie opowiadają, cos przy starosci swoiey swiatu zgorszenie uczynił, y przeciw przykazaniu Bożkiemu, ze sam Bog przykazał nie zabijac, częgos się pijany dopuścił.

R., ze byłem pijany, ale nie bez przytomności, zaszedłem do gospody z wszelką pamięcią y z tą przenocowałem.

Pytany Klim kto ci¹⁾ o tym opowiedział ze na ciebie iest ta napasc czyli sama prawda zes ty tego czyrca zarznoł.

R., iz gdy mnie brał w sekwestr lesniczy tamteyszy wymawiał mi temi słowy, ze ty dziadu wiesz kto czyrca tego zarznoł gdys był na ten czas, od ktoregoscie pieniądze zabrali, gdym się lesniczemu z siebie ekuzował ze nie ia, odpowiedział mi lesniczy:—ty o tym musisz wiedziec, gdys tam był w pięciu osobach, to kiedy nie ty, to ataman Kiryczęko, albo Semen Krotenko, lub Zahika Duda, albo Tarabanczyk, popa ublizając zabiliscie tego czyrca,—kto[55]remu ja niewiadomością ekuzując się, iednakowoz wzięł mnie w swoją detęcyą pan lesniczy, ktorego nazwiska nie wiem, a gdy tam nagodziła się komęda polska oddał mnie w detęcyą do Międzyrzyczca a z tamtąd do Korsunia, a z Korsunia tu do Komędy Generalney nieuciekającego, gdyz po tym zaboystwie czyrca zaraz uciekli Semen Krotenko, Duda Zahika, Barabanczyk czyli Dobosz, a atamana Kiryczęka po tym ze krotkim czasie haydamacy na smierc ubili takim sposobem, ze u tegoz znajdowało się panskich koss w beczkach napakowanych beczek pięć, na których beczkach były wypalone herby czyli inne znaki przedazy zelaza, gdy napadli haydamacy na tegoz atamana, usiłowali te kossy odbiwszy zabierac, lecz tym się bronił ataman, ze to iest towar własny Jego Krolewskiey Mosci—patrszaycie na pieczęci, ktorym haydamakom od zabierania wstręł uczynił, lecz tylko do pietnastu, za czym im to obiasnienie uczynił, haydamacy zabrali y między siebie rozrzcili, więcey nie biorąc odjechali, potym w niedziel kilkanascie moze w cwierc roku gdy się ci sami haydamacy czyli inni dowiedzieli ze ten ataman Kiryczęko wyzrzeczone kossy sprzedawał, y za iedne po trzy grzywny brał iuz nie do skarbu Krolewskiego, ale do pana własnego z przedazy pieniądze składał, tegoz atamana powtornie haydamacy napadszy tychze pieniędzy dopominali się, gdy im onych oddac nie chciał, bili go, z ktorego biciu iednakowoz musiał im dac rubli²⁾ 30, salwując zdrowia swego, iuz po odysciu haydamackim z tego bicia zycia swe zakńczył, a ja iako o zadnym zabuystwie czyrca nie wiem, anim go sam nie zabił, gotowem pusc na smierc.

[Збоку під № 27 приписано:] Ten umarł w jame, w Kodni, pochowany pod cerkwą w 8—brze R. 1761.

Dimissus ad carceres.

¹⁾ Ci — написано на закресленому—ми.

²⁾ Закреслено 40.

[56] Sub eodem actu.

28.—Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerata pracowitego Juska Białouseka ze wsi Mielnikow Smielanskich oskarzonego o mających zon dwi szlubnych, rodzącego się we wsi Andruszuwce w polskich granicach z oycy Iwana Białousa matki Anny Białousow, sam lat mający około 51, zrosłszy udałem się po mielnikach dla uczenia się rzemiosła w rożnych młynach, gdzie przyszedłszy do wsi Daszowski Czerkaskiey tamem się ożenił z dziwką Małaszką y człeka Olexy Tracza, z którą przymieszkalem przez lat cztery, która ode mnie uciekła, nie będąc oney przez lat siedm, ktorey szukając nie znalazłem, poszedłem do wsi Andruszuwki y tam pojąłem drugą dziwką Małaszkę u człeka Hrycka Mielnika, z którą żyłem we wsi Mielnikach gdzie pierwsza zona do tej wsi Mielnikow przyszła do zwierzchnosci dworskiej opowiedziawszy o mnie mężu własnym, a gdym był do pana sprowadzony, nie zaparłem swey zony pierwszy, mówiąc iey—gdzie ty była, iam pojął drugę,—za co przez pana własnego odprowadzony zostałem do Korsunia do Komędy w sekwestr; konfratując wraz z nim przysłane z Korsunia konfessata, do zadnego się zas haydamasztwie nie przyznaie.

[Збоку приписано:] Wypyszczony do O. O. Augustianow Kodenskich.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

29.—Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerata pracowitego Ignata Szczerbiny rodzącego się we wsi Kniazey Krynicy z oycy Hrycka matki Maryny Neczyporow zięciow, sam lat mający około 33, tam zrosł y ożenił się we wsi Popudni z dziwko Tytiano u człeka Matwija Rybaka ze wsi Zubrychy, z którą do tego czasu przemieszkał; konfratując swe [57] konfessata z Korsunia przysłane, ktoremi oskarżony, ze był pod czas ryzaniny haydamackiey z haydamakami

Karapiszem zagranicznym,

Panasiukiem ze wsi Ochimowey

y Paraluszem zagranicznym watazkami,

z ktoremi to szlachty zydlow zabijali, w Manastyryskach kosciół spalili y zrabowali, szlachty zachowanych po lasach szukali, znalezionych na smierc kłuli, do czego wszystkiego terazniejszy inkarcerat nie przyznaie, zeby miał kosciół palic, szlachte na smierc zabijac, tylko to przyznaie, ze wypędzony z drugimi ludźmi był ze wsi Popudni do lasu szlachty szukac, y tam gdy ktorego znaleźli na smierc skłuli, ale insi haydamacy, a nie terazniejszy inkarcerat, który wcale do zadnego zaboystwa nie przyznaie, tylko ze chodził w las szuka(ka)c z innemi szlachty.

Pytany Ignat Szczerbina, czego się iuz taisz zaboystwa y palenia kosciola, iako y rabunkow, kiedy cie Imc Pan Koncewicz y Dziekunski z dowodem oskarżają zes rabował, zabijał y palił.

R. Szczerbina, zem do zadney rzeczy, zaboystwa, rabunku y palenia, nie przywinien, tylko com szlachty chodził szukac, bom był przymuszony.

Pytany Ignat, jacy tam ieszczé ludzie zabijali y koscioł palili.

R., iz Semen Humańczyk brat moy rodzony, Panasiuk Zamulony, oby-dwa z Ochrimowki ktorych więcey z teyze Ochrimowki nie zna, byli ze wsi Baczkuryna y tych nie znam; do więcey nie przyznaie.

[Збоку приписано:] Ścięty.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

30.—Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerata pracowitego Kornija Będarczeka rodzącego się za Dnieprem pod Perija[58]slawiem z oycy Michayla matki Wiwdi Bendercew, sam lat mający około 32 z zagranicy wyniesiony małym w starostwo Czerkaskie w granice polske, gdzim zrosł y tam ozeniłem się z dziewczką Motrą u człeka Haraska Rybałki, z którą prze-mieszkawszy przez lat 9 poiołem drugą wdowę Marusią, z którą dotąd mieszkałem we wsi Osoce ¹⁾ Smilanskiej przeszedzy z samych Czerkas, która to Marusia iest własna corka Juska Mielnika, który tu iest w sekwestrze oskarżony o mających zon dwie, który to Jusko Mielnik zostając w opressyi od przyszłej do niego zony pierwszej z drugą mieszkając, zabrany został od dworu ze wszystkim majątkiem, a gdy mu się nie chciało powtorney zony odstompic, umyslił Jusko Mielnik z nią uciekac, namowiwszy mnie abym iego własną klacz zabrano do dworu, z tego z dwora odkradł, com uczynił, y gdy m poszedł z Medweduwke od przyszłego tam do mnie tescia ze wsi Osoty wykradac tesciowe klacz, zabrano do dwora, nie trafiwszy na mego tescia klacz w polu na przeszłej wiosnie pasąco się, który podobno wziołem tamteyszego popa wsi Osoty, którą to klacz przyprowadziwszy do tescia swego do Medwedowki, na którą moy tesc czekał te same zapsząglszy, zonkie y dzieci zabrawszy ucieklismy do wsi Woronowki Czeherynskiej, a gdy pop wsi Osoty za zgubą swoją szukał, którą przy nas znalazzy zab-rano mnie y tescia mego Mielnika Juska w sekwestr wzięto y do Korsunia odprowadzono co z Korsunia tu do Komędy Generalney.

Pytany Kornii, co by był za człowiek w swey robocie.

R., iz iestem winnik po winnicach rabjając.

Pytany, toc pod czas rzezaniny, nie nie robily winniki, tylko lachow y zydlow rzneli y rabowali, to y ty musiales to czynic.

R., izem siedział we wsi Osoce na co cała gromada przyswiadczy nie będąc w zadnym haydamastwie tylko com klacz tescia mego a zamiast iey popowe [59] odkradł.

Pytany, kiedy ty się wazył klacz te ukrasć, tos iuz miał przed tym więcey kradac.

R., iz nigdzie więcey nie kradalem, procz to raz zem miał obowiazaną obli-gacją od tesciu swego com tylko uczynił y ta klacz odebrana została od popa; do więcey przyznac nie chce.

[Збоку приписано:] Wypuszczony.

Dimissus ad carceres.

¹⁾ Закреслено: Czerkaskiej.

Sub eodem actu.

31.—Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerata szlachetnego Miłkołaja Kowalskiego ze wsi Czerniawki klucza Biłyłowskiego, w Czerniawce zrodzonego z oycy Jana matki Katerzyny z Makarewiczow Kowalskilch, sam lat mający około 25, ritus graeci będący, sam się obwinia ze gdy ¹⁾ ze wsi Berezianki ²⁾ Koszowacky gdzie z żoną swą mieszkał Marianą z Starzynskich umowiwszy się z tamtejszym człękem jechac na jarmark do Potoku Kaniowskiego Hryckiem Kostenkiem, na który jarmark zprzągszy się po konia, iednym wozem obydwu tylko poiechali dla skupienia pszona, ktoregos my nie kupili, gdyz nam się drege sdało, y tymże samym proznym wozem do dodomu powracalismy, obydwu napili y przyiechalismy pod wies Łukie Koszowackie w dembine, y tamesmy na noc staneli rozłożywszy ogen dla ugotowania kaszy, zaczowszy się klucic za rubla, com dał żołnierzom, którzy nam byli konie zabrali w podwoide iadąci do Bohusławia, a gdy mi nie chciał przyiąc przez połowe tego rubla żołnierzom danego, ktorych było szesciu, w czasie przewodow ruskich iadących, zkąd wienksza kłutnia uczyniła się, gotując wyrzeczoną kaszę do ktorey słoniny potrzeba było, którą mielismy w wozie, mowiłem do Hrycka:—day noza słoniny ukroie do kaszy,—ktorego mi Hrycko dał, którym to nozem krając słonine w ten czas między nami naywiększa kłutnia była y łaienie ieden drugiego, w którym łajaniu gdym słonine krajał uderzył mnie Hrycko w gębe, do ktorego ia się obrucił, porwał mnie za łeb y noz mi widziiał, y w tym razie ręcesmy sobie popodrzynali, a gdy mnie [60] powalił na ziemie, pchnołem go mnie przyległego na wirszetra w brzuch nozem, ktorego trafiłem w same serce y zabiłem, konie zaprzągszy ieszcze dychającego odiechałem, y przyiechałem do Berezianki do zony swey, a gdy się zona Hrycka zabitego o przybyciu moim dowiedziała natychmiast przysłała do mnie pytając się o męża, ktorey ia odpowiedział ze pijany został się w Łuce, ktora poiechała po męża do Łuki, a gdy go tam nie znalazła, przybiegła do dodomu naszego opowiadając ze mego męża Kowalskiy nie przywiozł, za co mnie zaraz wzięto do dworu y tam opowiedziałem, zem ia tego człeka Hrycka zabił, za co zostałem w sekwestr do Korsunia odprowadzony, a z Korsunia tu do Komędzy Generalney; więcęcy niema co powiedziec.

[Збоку приписано:] Wysiedźlalszy wiezy rok szesc niedziel wypuszczony.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

32.—Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerata pracowitego Semeną Podepryhoreką, sotnika kozackiego Obodowskiego, rodzącego się we wsi Koniuchach na Polesiu z oycy Iwana matki Chweski Podepryhorow, sam lat mający około 45, w Cubulowce zrosłem y tamem się ozenił z dziwką

¹⁾ Закреслено: Z tey

²⁾ Berezianki — написано над закреслением: Czerniawki

Nastia u człeka Chwedora Obertuna, z którą tam do tych czas przemieszkając bawjąc się służbą kozacką. a potym atamanską przez lat 10, a teraz sotnikiem lat 10 dobrze podsciwie służąc, y w ryzaninie dobra panskie oganiając, temu rok będzie w przyszło Pilipowkie przyszedł do mnie Mykita Bednarz w Trorkanowce mieszkający, który uciekł, namowił mnie na zabranie pieniędzy od siebie przepatrsonych u człeka Mlchayła Ryzniczeka y Pilipa braci rodzonych we wsi Cybuluwce o ćwierć mili ode mnie, po które pieniądze przybrawszy sobie tenze Mykita Bednarz mnie . •

Semena Podepryhorenka,
Hrycka Hołyczeka krawca

y Kiryła Skrypniczeka chłopca, którzy są w Trojanowie; z ktoremi tenze Mykita Bednarz poszedł pieszą do Cybulówki, a jam na koniu y wszyscy wraz przyszlismy do pomienionych Ryzniczekow w nocy haydamackim sposobem po zachowane upatrzone pieniądze, których gdy tenze Bednarz który uciekł po kłuni szukając znalezc nie mógł, tam psy gdy nas osczekali, [61] tenze sam gospodarz wyszedł, którego poymał Mykita Bednarz y tego nie wiem czyli go bił czyli nie, bom ja daleko na koniu spał, który to Ryzniczeko musiał opowiedziec o swych zachowanych pieniądzach, którą miał za sprzedane woły, które Bednarz Mykita wszystkie odebrał, y z temi jak przyszli pieszą, tak nazad piesze do swej wsi powrocili, a jam na koniu powrocil się, z których to pieniędzy nie dochodząc wsi nastąpił między nami podział, kazdemu z nas przypadło po ₰ 11 co wszystkiej summy wynosi ₰ 44 y rubli 3 srebrnych, które wzioł Mykita Bednarz, tego zas nie wiem czyby więcej pieniędzy było czyli nie, bom tylko widział u Mykity Bednarza dane nam do działu, który nasamprzod uciekł, a nas rano pobrano y w zekwestr do wojska polskiego oddano.

Pytany Semen Podepryhora, ze kiedy się teraz na starość tego excessu dopuścił, toć w młodszych latach tym bez przestania bawiłeś się nie iednego szlachcica albo zyda zdarł.

R., iż przez całe życie tegom nie czynił, dopiero to teraz pianego na to mnie podwiodł, zem się tego dopuścił na co mocno płacze; do więcej nie przyznaie.

[Збоку приписано:] Wypuszczony. Hrycko Hołyczeko konfratuie swe konfessata do tych wrasze z tego rabunku wziol payki ₰ 12 y te powrocil.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

33.—Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerata szlachetnego Woyciecha Korczyńskiego chłopca służącego u niegdy urodzonego Michała Szostakowskiego, którego z rozkazu pani swej (:we wsi Kuryłuwce Kaniowskiej:) Breidy z Skulimowskich Szostakowskiej na śmierć dusząc zabili w osob trzech.

vide pod aktem
22 wrzesnia 1771 roku Ja Woyciech Korczynski chłopiec trzymałem za rękę, a kozak Wasyl dusił za jentilia, Josef Chlebowski podstarosci dusił za gardło,

ktorego dusząc do śmierci samey dokonał, konfratując swe konfessata w Korsuniu wyprowadzone zgadzając się ze we trzech pana swego zabili z roskazu swej pani ¹⁾).

[Збоку приписано:] Pierwiej rękę ucięto, a potem y łeb ucięty.

[62] Sub eodem actu.

34.—Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerata pracowitego Jakowa Rudenka ze wsi Szpiczyniec Pawołockich, oskarzonego ze pod czas haydamaczyzny szlachte szukali, łapali y do zabicia odprowadzali, iako tez Macka gumienego zone tenze Jakow Rudenko pomagał łapac wuytowi, który woyt Martyn Loboda za swoje excessa śmiercią w Kodni exekwowany został, jako tenze Rudenko ukrywając swoje excessa, które czynił przystał do zatiazcow temu rok trzeci, przyiechawszy do Szpiczyniec, chlubiąc się ze dla tegom samego przystał do zatiazcow abym lachow rżnoł y żyły pruł, tenze Rudęko przed tym konie kradął, na co ludzie przyswiadcza iako y przeszłego roku przyiechawszy do Szpiczyniec z Andrijem Dzamaniukiem, który tam przed tym służył, wzięli u Nauma Neczyporowego syna poddanego Szpiczynieckiego koni pare.

Pytany Rudenko, gdzie się rodził.

R., iz rodził się we wsi Zołobnym za Zwiahlem z oycy Iwana matki nie wie Kusznirow, sam lat mający około ex fisci 35, w Zołobnym zrosłem y tamem się ozenił z dziewką Wiwdzio u człeka Procka mieszkając z nią lat ze cztery przeszedłem tu z żoną na slobode do wsi Szpiczyniec Pawołockich y siedziałem do czasu ryzaniny, po ktorej z Szpiczyniec uciekłem do kozakow Doncow, u których zapisałem się służyć, y byłem z niemi w Stanisławowie przez trzy cwierci roku, a gdy tych kozakow z Stanisławowa w pochod na Turka wyprawiono uciekłem od nich pod Pohrebyszczu do wsi Szyrmowki, siedząc tam od Bozego Narodzenia do Wielkiej Nocy w przeszłym roku 1770 y bez lato gdzieś chleba zarobił, y po Wielkiej Nocy przeszłej, pojechałem do Szpiczyniec wykrasć zone a gdym przyjechał, dowiedziawszyszy o mnie pan Jasinski podstarosci wzięł mnie w sekwestr y odesłał do Trojanowa.

[63] Pytany, za co iest odesłany do Trojanowa w sekwestr.

R. Rudenko, iz za to mnie pan podstarosci odesłał zem uciekł z Szpiczyniec do Doncow kozakow zapisawszy się do nich y o zabranie koni pare od Neczyporowego syna, których ja koni nie zabierał kłacz z rzebieciem tylko kozak Andriy Dzumaniuk, który służył y tegoz Neczyporowego syna za kozaka, przystawszy wraz ze mną do Doncow, który wraz ze mno uciekł z Stanisławowa, y do tego czasu nie wiedzieć gdzie tuła się nie przychodzi do Szpiczyniec, a koni żadnych przed tym nie ukradłem, y tego mi nieht nie dowiedzie.

Pytany Rudenko, za co by uciekł w służbę ze Szpiczyniec do kozakow.

R., iz za to ze mnie zdar podstarosci na suchą rate krow dwie y nazimkow dwa.

¹⁾ Написане під № 33 перекреслено навхрест.

Pytany Rudenko:—o nie dla tegos ty uciekł do kozakow, ale dla tego zes rabował y zaboystwa dopomagałes Martynowi Łobodzie woytowi tamteyszemu szukac, łapac y złapano zabic zone Macka gumięnego mazura, ktoromescie zabili za co Łoboda stracony został.

R., iz niechay gromada stanie, niechay przyswiadczy iakom ia za to lachowką gonił y one zabijał albo bym gdzie rabował, ale sam woyt Łoboda y z drugim ktory takze stracony został ktorego nie pamietam iak się zowie, a trzeci J a c k o H a m a n ktory uciekł y iest w Humanszczyźnie nie wiedząc w ktorey wsi.

Pytany Rudenko, gdy przyjechał do Szpiczyniec z kozakiem iednym duncem, co by tam mówił z odgrozką y dla kogo y komu.

R., iz zadney odgrozki nikomu nie czyniłem.

Pytany Rudenko, jak to nie czyniłeś gdys to powiedział ze ia niedawno przysłałem do Doncow, będę lachow rżnoł y żyły pruł.

R. Rudenko, zem tych słow nie mówił chcibabym był pijany czego nie pamietam, mozem co wybomknoł alem potrzyzwie tego nie mówił i więcej przyznac nie chce.

[Збоку приписано:] Scięty.

Dimissus ad carceres.

[64] Sub eodem actu,

35.—Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerata pracowitego Olexy Buhaięka rodzącego się we wsi Sołowinkach Białocerkiewskich, konfratując swe konfessata dobrowolne autentyczne z maydeburyi Białocerk[ie]wskiej przysłane, ktore y tu zgadza bez więcej przydania y tych umniejszenia haydamacy rabując tu wyrazajo się:

1. Jakow Chweszczęko za granicą w Kijowie.
2. Hawryło Popok takze w Kijowie.
3. Kuzma Popok za granicą w Kijowie.
4. Wasyl Rudy watazka za Dnieprem ozenił się.
5. Chwedor Irsza znayduie się w Kijowie.
6. Mykita Dawidenko y ten w Kijowie.
7. Kyrło Szapowa ten pod Wasylkowem mieszka.
8. Petro Czorny nie wie gdzie się znayduie.
9. Pawło Odarenko ten pomarł.
10. Suprun z Bohusławia teraz w Kijowie.
11. Iwan Kosy zagraniczny y ten pod Wasylkowem.
12. Ja Olexa Buchajęko,

rabując we wsiach w Pinczukach zyda, ktorego z pieniędzy rubli 55 zrabowali, w Połochach y Salamonkach, takze zyda arędarza z konij y pieniędzy zdarli, a dowiedziawszy się tam w Połochach o noczącym IPanu Mileckim namiesniku Hrebinski, ktorego z koni y sukien zrabowac usiłowali y zabrali w Salamakach zyda arędarza tylko z pieniędzy nie wiem siła y płutna kupnego sztuk kilka zrabowali, y na tym stanowszy teyze nocy iedney spiesząc za granice odjechali, ktorym nam wszystkim dostało się w payce po rubli 15, a fanty ktory brał to w takie między sobą, y ten

pieniędzy już nie brał pomiarkowawszy aby mu wynosiło na rubli 15; do więcej przyznać nie chce.

[Збоку приписано:] Сціęты.

Dimissus ad carceres.

[65] Wypis z konfessat dobrowolnych pracowitego Olexa Buhojanka z xiąg spraw Maydeburij I^o/c Imci Mieyskiej Białocerkiewskiej, słuchanych roku tysiąc siedymset siedymdziesiąt pierwszego miesiąca maia cztyrnastego dnia.

1-mo. Pytany Olexij Buhajęko, zkąd rodem, jakich obrządkow, jak wiele lat ma, y czy ma zone.

R., iz rodził się w Saławonkach wsi Białocerkiewskiej w obrządkach ruskich z oycą Stepana Buhaia a matki Oleny Ossadczukowny, lat mający koło 28. Zenił się w Saławonkach z dziwką Oxaną bierący w Połochach wsi Białocer. od wdowy Anny, z którą ozeniwszy się, mieszkał z nią tamże w Saławonkach lat 3, a na czwarty rok teraz mieszkający pod czas haydamaczczyzny, przeniósł się y z żoną zagranicę w Kijow, y teraz tam zona zostaje w futorze czerneczym Peczerskim nad Nieprem.

2-do. Pytany, po co tu teraz na polskiej granicy jawił się, y za co wzięty w sekwestr.

R., jako zamysliwszy na Don dla zarobotku a nie mając ieszcze według zamysłów swoich czym dobrze iechać y za czym, tedy umyslił sobie nasamprzód z oycem swym widzieć się y prosić oycę aby go wspomógł jakąś charczą na drogę, y natychmiast będąc w Kijowie obaczył się z swoim szurynem Kuźmą Popkiem, ktoremu zmówił, iż myśli puść do oycę na polską granicę, a Kuźma odpowiedział, iż poszedł by y ja tylko się boie, y tak na tym słowie zostając rozeszli się, a gdy nazaiutr dzień sam Kuźma przyszedł y wywoływał terazniejszego inkarcerata mówiący:—teraz idźmy— a gdy obaczył zeznany u Kuźmy spis y pistolet, tedy spytał:—na co to bierzesz,—a Kuźma odpowiedział:—dla przygody. A gdy ydąc w drodze gadałi sobie, jak nazad powracać będziemy to czy woły się nam trafią albo konie na polu to weźmiemy, ale ich nadzieja omineła, bo gdy przyszedli pod Pinczuki rankiem, a widząc ludzi po polu, których aby nie widzieli wystrzegali się, y pokładli się w burianie myśląc do nocy zaczekać, y nocą iść [66] do Saławonek do oycę, ale gdy postrzegli ludzie Pinczukowzkie łąpali ich, tedy Kuźma do spisy y pistoletu porwawszy się, ludzie na ten czas odstąpili bojący się, y natychmiast Kuźma obaczywszy klacz czyli konia na niwie, do ktorej dopadłszy wszedł y uciekł porzuciwszy spis y pistolet, a zeznanego inkarcerata łapawszy wzięli y związali we srodę d. 8 majj a na drugi dzień we czwartek do Białej Cerkwi dworu do więzienie przywiezli.

3-io. Pytany tenże zeznany inkarcerat Olexij Buhajęko, czyli był na ten czas z innemi haydamakami gdy rabowali Pinczuki, Połohy, y Saławonki pod czas Pilipowki w roku 1770 y jak wiele ich było, y który iak się zowie, y zkąd.

R. Tu na te pytania gdy nie chciał dobrowolnie przyznać, tedy po zacięciu razy kilkadziesiąt pod prętami przyznał, jako według pytania był y z innemi w Pinczukach, Połohach, y Salawonkach w których wsiach rabowali po karczmach żydów. A to ti byli y rabowali: 1-mo Jakow Chweszczenko z Hrebionek, który teraz mieszka w Kijowie na Padole na Kozemiakach w swoym obejściu; 2-do Hawryło Popok z Połohów, teraz tamże na Padole na Kozemiakach mieszka w swojej chałupie, y nazywa się tam teraz Hawryło Szczerbyna. 3-io Kużma Popok z Połohów brat tegoż Hawryła z którym wraz mieszka y tam Szczerbynami nazywaią się oba.

4-to. Wasył Rudy Wąsaty który watazkował, tego nie wie z kąd, tylko wie że się tam za Dnieprem ożenił, y mieszka na Padole.

5-to. Chwedor Irsza z Trylis, teraz w Kijowie na Padole Hołotą nazywa się.

6-to. Mykita Dawydenko z Motowilowki, teraz w Kijowie na Padole.

7-mo. Kiryło Szapował z Brusłowa, teraz pod Wasyłkowem mieszka.

8-wo. Iwan Kosy zagraniczny, y ten pod Wasyłkowem mieszka.

9-no. Petro Czorny zdrowy człek nie wie z kąd

10. Pawło Odarczenko z Połohów, ten pomarł.

11. Suprun z Bohusławia, teraz w Kijowie na Padole.

12. Zeznany inkarcerat [67] Olexij Buhaięko który po czwarte pytany gdzie wiele czego zrabowali y czy zabili kogo.

R., iz w Pinczukach u żyda w karczmie pieniędzy rubli 55, a z fant, jako y z pieniędzy więcej nie brali, tylko te pieniądze pomienione, y tey samey nocy (:bo w nocy rabowali:) byli w Połohach y Salawonkach, gdzie w Połohach żyda arędarza z koni dwoyga zrabowali, y tamże w Połohach niespodzianie dowiedziawszy się o nocującym tam IPanu Milewskim namiesniku Hrebinskim, któremu wzięli zupanów starych 2, bekieszką zieloną, pościel y z tłućmukiem, y koni 2 a pieniędzy nie miał, y w Salawonkach tylko żyda arędarza zrabowali z pieniędzy tego nie wie jak wiele, y z płućtna konopnego sztuki, y na tym stanowszy teyze nocy jedney spiesząc nazad za granicą odiechali.

5-to. Pytany jak wiele się wam któremu w payce czego dostało.

R., iz dostało się kózdemu za rowno po rubli piętnastie, a fanty który brał, to w taxie między sobą, y natomiast ten pieniędzy nie brał, miarkując do fant wiele nie dostawało do taxy któremu, to pieniędzmi dobierali, aby kózdemu za rowno dostało się. Tylko Wasył niby watazka in super wzioł jupkę zieloną IPa Milewskiego.

6-to. Pytany o Dmitrze Seredzie futorzaninie ante Białocerkiewskim czy był z wami na rabunkach.

R., nie był, tylko pozyczył rusznic trzy, y radził nasamprzód do IPa Milewskiego namiesnika Hrebinskiego rabować, mowiący, iz teraz pieniądze ma, bo nabrał na żyto, co się tak nie stało, bo go zastali w Połohach nocującego y zrabowali jako się namieniło wyzey.

7-mo. Pytany, co Seredzie w payce dali.

R., iz darowali mu konia od zyda z Połohów valoris rubli 8 a więcej nie dali.

8-wo. Pytany tenze zeznany inkarcerat Olexij Buhajęko jak wiele wołów, albo koni wychodząc z zagranicy wykradał.

[68] R., iz zadney rzeczy tak z wołów iako y koni nie kradał, to tylko raz pierwszy teraz zamyslił, y to nie z siebie a z drugiego Kuźmy. Popka szuryna swego (:co uciek':) zamyslił kraść, ale się nie udało, któren inkarcerat nie mając więcej co do odpowiedzi missus ad carceres.

Y ten wypis słowo w słowo ekstraktem przy zwykłej pieczęci Maydeburij Miesskiej Białocerkiewzkiej wydaie się die 27 augusti Anno ut supra.

Jan Rychlowski woyt Białocer.

Lukian Warenik burmistrz.

(M. П.).

M. Bielski notarius, m. p.

[Унизу приписано:]

Olexa Buhajęko swe dobrowolne konfessata konfrontował do których nic nie przydał ani tez zaparł, którą podpisuię Dziwczopolski avditor m. p.

[69] Sub eodem actu.

36.—Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerata szlach. Jozefa Kucharskiego rodzącego się w Markuszach Berdyczowskich z oycy Antoniego matki Anny z Kowalskich Kucharskich, sam lat mający około 27, obrządku polskiego będący oskarżony o kradzież wołów, konie, komor z rzeczy gospodarskich y fantow, poddanych WIPana Łempickiego dzierzawcy wsi Bystrowki który tegoz Kucharskiego oskarża listem swoim o pomieniono kradzież, do ktorey kradzieży tu Kucharski stawiony wcale o zadney przyznać nie chce.

Pytany Kucharski, jak to nie kradałeś kiedys się przyznał do kradzieży wołów trzech, koni pary, komor czterech przed własnym panem.

R., iz mnie pan moy bił, palce w kurki wkrencał, iednakze do niczego nie przyznał się, bom tych wołów ani komor nie kradł, ale te woły ukradł chłop Kondrat czeladnik Wasyla Tkacza, o czy[m] ia nie wiedział tylko słyshał od ludzi, anim koni zadnych nie kradł.

Pytany Kucharski, siłas komor wykradł.

R., iz zadnych komor nie kradłem procz tylko u człeka swite iedne y motkow osm u człeka Wasyla Tkacza, y tom¹⁾ swite oddał, a motkim przepił, za ktore motki dac musiałem butow par dwie nowych, kozuch, hreczki puł korca, ow[s]a puł korca, i panu pieniędzy położyłem grzywien trzy; do więcej kradzieży nie przyznaie.

[Збоку приписано:] Po karze wypuszczony.

Dimissus ad carceres.

¹⁾ Закреслено — w.

Sub eodem actu.

37.—Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerata pracowitego Iwana Mąkosijczuka rodzącego się w Humanu [70] z oycy Petra matki Chimy Mąkosijow, sam lat mający oko[ło] 19 lub 20, w Humanu zrosł przy rodzicach swych, którzy gdy zmarli w wielki post wyszedłem z Humanu udawszy się pusc do brata do Niemierowa, a gdym przyszedł¹⁾ do Piatyhor miasteczka Tetyiowskiego wzięli mnie do siebie dziady zebracy ci co wozkami po wsiach iezdzą, włócząc si z niemi od postu wielkiego az do Petra ruskiego, z ktoremi dziadami przyszedłem na jarma[r]k do Zywotowa, y tam gdym się opił na jarmarku będąc rano w cerkwi na służbie bozey na przedmieściu Jakimowką nazwanym, stojąc pijany na służbie widziałem człeka tytora, ze dobył ze skarbony rubla y miniał ludziom y tego rubla nazad w karbone włożył, tego momętu taka mnie chciwosc opanowała ze bym tego rubla koniecznie dostał y więcej tam pieniędzy będących, y myśliłem o fortylu iakby do tey cerkwi wlizc choc będzie zamknięta, poszedłem nieznacnie do drzwi pobocznych ktore na ten czas zamknięte byli na dzewiano zasuwe, do ktorey ia zasuwy przyblizywszy się odsuynołem one z kony tylko na drobinie zostawiwszy, aby się same drzwi nie odtwożyły, czego pałamarz nie uważał, y wyszedłem z cerkwi wraz z ludźmi wychodzącemi, pałamarz cerkiew zamknoł, ia idąc wraz z ludźmi do miasta nie opuściła mnie natenzona chciwosc na owe pieniądze, wrociłem się nazad do cerkwi, ktora juz była zamknięta, a zaszedłszy do drzwi południowych iuz mi nagotowanych, dobywszy mającego noza ruszyłem nozem zasuwe, odemkneły mi się drzwi, ktorem za sobą w²⁾ cerkiew wszedłszy zamknoł, przezegnawszy się przed nayswiętszą Paną wzięłem się szczerze do skarbony, gdym one mocno nozem swym zawazywszy drewnem tam leżącym w cerkwi wziętym noz uderzywszy, ktory się złamał y głośną trzasnoł, iako tez y uderzenie onego dało słyszec dzieciom [71] koło cerkwi chodzącym stuknienie, z czym dzieci pobiegli do diaka do szkoły, mowjąc diakowi, ze tam cos stuka po cerkwi, my rozumieli, ze ty tam iest; na co diak odpowiedział, zem cyrkiew zamknoł, przy mnie klucze, ktory diak pobiegłszy do cyrkwi, gdy zachodnie drzwi poczoł odtwierac, ia posłyszawszy południowemi drzwiami swemi uciekłem z cerkwi, y tam w będący burjan na cmentarzu zachowałem się, pijany będąc zasnołem, diak widziawszy cerkiew obszedłszy palami ogrodzono ze nieht wrotami nie wyszedł, szukając po burianie, znalazł mnie, wzięł y zaprowadził do popa tam mi się dali przespac, dopiero, mnie pytali, po co bym był w cerkwi, ktorem wszystkie rzecz opowiedziawszy, wzięto mnie do dworu Zywotowskiego, trzymawszy mnie w sekwestrsze dni dwa odesłali mnie do Trojanowa do Komędy Generalney.

Pytany Iwan Mokosijczuk, czyś był na ten czas w Humanu, kiedy rzneli tam szlachte rozney płci małych y starych jako y zydlow y dzieci.

R., iz byłem.

Pytany tenze Iwan, tos y ty rznoł.

¹⁾ Закреслено: ем. ²⁾ w — написано по — за.

R., iz nie rzołem będąc w mieyscie w swey chałupie z oycem y bratem swoim.

Pytany Mukosiyczuk, jak to ty nie miał rznąc y zabijac gdy tam wszyscy zabijali strzelbą, spisami, nozami, cepami, y zastupami, chiba rąk nie mjał, to ten tylko nie zabijał, na tysięcy osmnascie, ze y małych małym zaboycy roskazywali zabijać; na tym pytaniu gdy się przyznac nie chciał bity łożami wyznaie, zem ja z Humania dla tego uciekł gdy moy brat ode mnie starszy, Sawka Mąkosiyczuk przyszedł do Humania, ludzie wzięli szemrac o nim jako y o mnie, ze wy obydwu chodziliście rznąc po miescie, y tak moy brat Sawka uciekł nie wiedziec gdzie, a ja [72] z Humania także uciekłem do Zywołowa, dla istotnego zaboystwa, ktorem z innemi chłopcami y parobkami będąc nas około 20 Humanskich w kupie samych, roskazali nam haydamacy z postrachem rznąc y zabijac zydow, gdysmy wpadli do iednego domowstwa, tam my zastali zydow osob 12 rozney płci starych y małych, trupem położyliśmy tamze w lochu zydow czterech, potym chodząc do domowstw pięciu, cosmy gdzie zydow zastali po izbach, lochach, piecach, wszystkich na smierc zabijali bez liku y z tych starszyzna y my zdobycz zabierali, a ci zas ktorzy nie rzneli w studnię w staw trupa rzucali, mając ja od haydamakow sobie spiesą dane, jako y innym podawali ktory nie miał, zdobyczy zas zadney nie miałem bo mi starszyzna odbierała, tylko gdiem grosz iaki mogł złapać tom go zachował, zebrałszy na złł. 40.

Pytany Iwan, jacy tam ieszcze humanscy parobcy chłopcy rzneli lachow y zydow.

R., iz Andruszko Saszczuk z Chwedorem parobkiem y Stepanem zięciem swym, ktorzy pouciekali,

Andruszko Seheniuk wdowiec,

Harasym Korczak iest w Humaniu,

Danyło Burłaka uciekł,

Pawło Miziuk iest w Humaniu,

Panas Udud, wszyscy z Starego Miasta, a z Nowego Mjastą nie wiem jacy by rzneli, ale ich było wiele czeladzi rzemieśników roznych; więcey nie pamięta.

[Збоку проти слів: Панас Udud приписано:] Udud iest w Huma[niu].

[Збоку приписано:] Ścięty.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu—już w Trojanowie.

38.—Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerata pracowitego Fedora Hanczaręka, rodzącego się we wsi Sobycowie zagra[73]nicznym z oycą Petra matki Pałazki Hanczerenkow; sam lat mający około 27 będąc bezzęny, tam zrosł y tam kozakował w pułku Nizynskim sotni Boturzynkiey, temu lat cztery¹⁾ iakiem wyszedł tu w polskie granice przed rzezanino, konfratuie swe konfessata z Korsunia przysłane, ze po ryzanine udał się nazad za granice Moskiewską, a gdym się spodkał z kapitanem Czerniewiczem pułku Czarnego Husarskiego, wypytywał mnie, zkąd bym był, ktoremum

¹⁾ Cztery — написано над закресленим — dwie.

odpowiedział, że idę służby szukać dla siebie, tak mnie wzięły kapitan w areszt mówiąc, że ty jesteś szpieg polski, trzymając mnie w areszcie¹⁾ dni trzy, a gdy mnie z grozbą zaczął na służbę do siebie namawiać, przystałem do niego, u którego byłem rok ieden, y posyłał mnie na kradzież wołów przyrzekłszy mi ze się dzielić będziemy, którego usłuchałszy poszedłem na step Bółtaski y tam ukradłem wołów parę, gdzie zaraz tam mnie trzech chłopów złapali, y do Bałandychy do komędy polskiej oddali.

Pytany, z kim jeszcze kradł więcej y z kim rabował w same ryzaninie.

R., iż więcej nie kradłem, tylko to o którym wyżej opowiedziałem, wołów dwa, a Pawło Pohrebny poddany tegoż kapitana Czerniewicza ukradł wołów szesc y do kapitana Czerniewicza odprowadził, które kapitan kazał porzucić na sałhan alias na łuy, o czym gdy się z Turij dowiedziano, zapłacić musiał, powtore tenże Pawło Pohrebny wołów²⁾ szesc, z których pięć sprzedał a szóstego zostawił piętnowanego, ażeby miał gdzie bydz w haydamacstwie nie byłem y więcej kradzieży Pawła nie wiem, ani też o haydamacstwie³⁾ bom nie długo z nim był⁴⁾, a w iame ryzaninie nigdzie nie posłał, bom leżał chory; do więcej przyznac nie chce.

[Збоку приписано:] Pawło zaś złodziey siedzi u tegoż kapitana zagranicą.

[Пізніше приписано:] Ze pod czas ryzaniny chorował we wsi Kuryłówce Smilanskiej, na co świadczy zydowska arędarka Kuryłowska która się teraz znajduje w Trojanowie.

[На початку № 38 збоку приписано:] Hanczaręko po karze y wypieczeniu na czole szubienicy wypuszczony.

Dimissus ad carceres.

[74] *Sub eodem actu.*

39.—Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerata pracowit[ego] Iwana Raboszapka, rodzącego się we wsi Łochwicy za Dnieprem w pułku Lubenskim sotni Łohwinskij z oycy Petra matki Małaszkij Wyyczekow, sam lat mający około ex fisci 34, w Łochwicym zrosł y tamem się ożenił z dziewką Tytiano u człeka nazwiskiem Andrija Ierozolima, gdzie mieszkający za Kijowem o mil 20 temu rok minął na Wielkanoc gdy moskale szli w pochod, przykazano mi, abym poszedł w podwodach, w które pusc musiałem za ukazem, z którymi podwodami pod komędą Iwana Wędela sierżanta zaszliśmy na Wołoszczyznę pod miasteczko Stepaneszty, y tam gdy byłem zgłodniały w wielkiej nuzie uciekłem sam ieden, umysliwszy puscć w polskie granice, idąc z Stepaneszty miasteczka ku polskiemu Mohyłowu, wstąpiłem do będącego tam(a) manasteru nad Dniestrem y tam przenocowałem, po przenocowaniu prosiłem się człeka czercow tamtejszych aby mnie przewieźl prze Dniestr, który mnie przewiozł nie do Mohyłowa, bo tam czuma była, ale do wsi będący prosto manastyra na polskie granice, zkąd poszedłem do Hruszki wsi na Borenkie wies, a potem na Niemirow, z Niemirowa do Lipowca, z Lipowca do Czerniawki, z Czerniawki do Tetyjowa, z Tetyjowa na Buki, z Bukow na Rizane Krynice z Rizany do Jerek⁵⁾, gdzie w sekwestr wzięty został y do Korsunia odesłany.

¹⁾ Закреслено: lat. ²⁾ Закреслено: pięć. ³⁾ Закреслено: Pawła nie wiem. ⁴⁾ Закреслено: em. ⁵⁾ Закреслено: z Jerek.

Pytany Raboszapka, że nie swym traktem szedłeś, zkądes się opowiedział wyzey iz z-za Kijowa, ale samym wiadomym haydamakom, gdzie się sami haydamacy znayduią y przechodzą, y ty wyszedłszy od serbskiej granicy do Ierek do swych kolegow haydamakow nie sam ieden iako opowiadasz, ale y więcej was było, y umysliliście rabowac tylko tak swoje niecnote zdobisz, zes z pogonczykow uciekł, ktorych pogonczykow tak wielu uchodzi iedna[75]kwoz tym traktem powracają ktorym z swej granicy wyszli, a ty pokazujesz się bydz oczewistym haydamaką gdys nie poszedł swym traktem należącym, ale haydamackim, bo tędy zaden za Kijow niechodzi.

R., iz tym traktem nie poszedłem na Połonne iakiem szedł z tey racyi, że bez paszportu, a znowu obawiałem się, żeby mnie moskale nie złapali, bo tych do śmierci zawsze bic zwykli, ktorzy uciekają z pogonczykow.

Pytany, tadze już ci przełożył przed oczy twoy trakt zły, gdyz tędy nigdy pogonczykowie z za Kijowa nie przechodzą, y w pogonstwie nie byłeś zadnym, tylkos od Mirhoroda, iako zwazając, wyszedł dla kradziezy y rabunku, wiadomy kraju, gdzie cie złapali.

R., iz szedłem tam gdzie mnie ludzie sprawiali.

Pytany Raboszapka:—o nie, wiemy my dobrze że nie na kilkaset pogonczykow uciekało, ale nie tamtym traktem haydamackim, bo za czym zaszedłeś do Ierek byłbys w domu jako opowiadasz.

R. Raboszapka, że bez Dniepr nie przeszedł bym tamtendy, alem tu sobie trakt obrocil.

Pytany Raboszapka, że te tylko twoy wybieg twogo iscia z pogonczowstwa co się rozumiec może, y kazdemu oczewistość, zes z Mirhoroda wyszedł na kradzieżstwo y rabunki tu w granice polskie.

A gdy do zadney rzeczy nie przyznał się natychmiast bity łozami, ktorzy na bicie dobre, do niczego nie przyznał się.

[Збоку приписано:] Raboszapka wypyszczony.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu w Trojanowie.

40.—Konfessata dobrowolne z ztawionego inkarcerata pracowitego Antona Korobki, rodzącego się w Czerkasach z oycą Chwedora matki Tytiany Korobkow, sam lat mający około [76] więcej ex fisci 40, w Czerkasach zrosł y tam się ozenił z dziwką Motrą która mu umarła, poioł drugą dziwkę Pryskę sierotą bez oycy y matki, z ktorom tu przemieszkał do roku terazniejszego 1771, mając młyn ktoregom sprzedał, wzięłem się do czumakowania czym się y przed tym bawiłem, bawiąc się¹⁾ na Dnieprze, zsprowadzając²⁾ młyn wniz z Czyrkas Dnieprem do Misurowa o mil pietnascie, ktorzy młyn spuszczałem przez niedziel siedm, powracając do Cyrkas, wstąpiłem po drodze do miasteczka Marzanowki, gdzie kupiłem ryb suchych leszczow y szczupakow, mając kupiony woz z parą koni, a w tymże miasteczku Marzanowce kupiłem klacz z rzebienciem dla zabrania pomienionej ryby,

¹⁾ Закреслено: од. ²⁾ Закреслено: т.

a gdy nie miał koł poufałych, na ktoreń czas nagodził mi się człek Michajło Szabas ze wsi Hołowkunki, o mili od miasteczka Marzanowki, mówiąc do mnie, że iedź do naszey wsi a tam koła kupisz tainio y u mnie, a gdy nie miał interess zabawienia się w tym miasteczku, sprawując sobie odzież y co mi było potrzebnego, przed wieczorem zaprząwszy wuzek poiechałem do pomienioney wsi Hołowkunki dla kupienia woza y koł pod drugi wuz, co się działo o samym świętym Onufrym, a gdy nie ziechał do tey wsi na noc upatrzwszy paszą nocowałem, tam na śpiącego w nocy napadli na mnie chłopcy ze wsi Hołowkunki osob z osiem, pytając mnie, zkąd bym był, którym należycie o sobie opowiedziałem, a to taka się rzecz ma o ktorey ia nie wiedział, że tey nocy tym samym ludziom złodzieje pokradli woły, za ktoremi złodziejami gonili się, od ktorych woły odbili, a złodzieje pouciekali, y powracają z wołami nazad na mnie nadiechali, pytając mnie o paszport, którym ia opowiedział, że mam paszport alem go zostawił tu w miasteczku Marzanowce, czego oni nie uważając zabrali mnie ze wszystkim—wuz, koni para, chomąt z licami rzemiennemi, zupan granatowy, pas kałamaykowy nowy, oponczą sukna czemlitowego, czapkę nową szarowary [77] domowey roboty, pieniędzy puł trzecia rubla, ktorzy to chłopci sami odprowadzili mnie do Zabotany do komędy tam stojącey polskiej, a ztamtąd do Korsunia, a z Korsunia tu do Trojanowa do Komędy Generalney.

Pytany Korobka, nie tak to musi bydz, za cos to inszego musieli ciebie zabrac, bos musiał pod woły te same podiechac krasć, y z tamtymi złodziejami iednosc rozumiał, oni uciekli a ty się został.

R., iz nie inacey, tylko tak iak opowiadam, a do zadney kradziezy wołow nie znam się.

Pytany Korobka, zebys ty był człek podsciwy, iako opowiadasz, kiedys do tey wsi iechał koła kupowac, gdzie cie wzieli, a czym ze ty nie zaszedł do tego człeka, ktoreń ci chciał koła przedać, toby cie ten był windykował od tych ludzi,

R. Korobka, że było to samo z opowiedzeniem, zem tu przyiechał do człeka Szabasa konie kupowac, ktorego człeka Szabasa w domu nie było, orał, tylko zona iego przyszła, przyniosła mi chleba, perswaduując tym ludziom aby mnie nie wiezli, poki mąż iey nie przydzie, czego oni nie słuchając porwali mnie na woz y zawiezli do Zabotyńa, a ztamtąd do Korsunia, y tak ia bez zadney racyi z tego uczynku siedze w sekwestrsze, a więcey nie mam co powiedziec.

[Збоку приписано:] Anton Korobka wypuszczony.

Dimissus ad carceres do emundowania się.

Sub eodem actu.

41.—Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerata pracowitego Hrycka Hołyczęka rodzącego się we wsi Bądarowce, konfrātuie swe, konfessata, zg[adza]jąc się z Semenem Podipryhorem, sotnikiem wsi Cybulowki o zrabowanie Ryzniczękow braci rodzonych z pieniędzy 60 ₰ y rubli trzech we wsi Cybulowce, to tylko przydając Hrycko Hołyczęko, że był y piąty,

¹⁾ Закреслено—у.

ktory uciekł wraz z Mykito Bednarzem Rabokon z Torkonawki wsi [78] ktorey także wzioł payki 12 zł., które y ten oddał na co ia byłem namowiony od Rabokonja, ktorego po mnie posyłał sotnik Podopryhoreko; do więcey się nie chce się przyznac.

[Збоку приписано:] Hrycko Holyczeko wypuszczony.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

42.— Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerata pracowitego Iwana Kowala, Prudkowego zięcia, ze wsi Prus Smilanskich, rodzącego we wsi Antonowce, pod Wołodarką, z oycy Jozefa Czarnickiego, matkie Jewdochi z Beresteczka z slusarzow, sam lat mający okolo 30, w Antonowe zrosł y tam przy oycie rzemusła się ucząc, ktore robił wyuczone u stryia swego Hrycka Czarnickiego, we wsi Prusach mieszkającego, temu rok siedmy, iakiem wyszedł z szwagrem swoim za granice do Mirhoroda; ktory to szwagier moy, kupczując gorzalką, tamze szynkował one, przy którym bawilem się niedziel 15 bez żadney u niego roboty, tylko co koni doglądając. od ktorego to szwagra Stepana Kyktenka wrociłem się do stryia do wsi Prus, y tam siedząc przy rzemesle przez pułtora roku, ozeniłem się z dziwką Paską u człeka Iwana Prudkiego, z którą mieszkalem do wzięcia mnie w sekwestr,

Pytany Iwan Kowal, za co iest wzięty w sekwestr.

R., iz wzięty w sekwestr zostałem przez udanie człeka Riwenka, mieszkającego we wsi Kulikowce Zabotynskiey, ktory mnie udał, jakobym ja z haydamakami chodził y gorzalkie z niemi pijał, spiesy onym robił, czegom nigdy nie czynił, anim gorzalki pil, anim spiesy robił, anim z niemi nie chodził. Ale owszem złączywszy się z ludzmi dwoma: z Onyskiem y z Szamrajowym zięciem ze miasteczka Zabotyńa juz o tey porze, gdy haydamakow znosili; w roku 1768, czasu jeseni, chodzilemy za grassującymi ludzmi tuteyszemi, gdzie my na ten czas złapali syna wyrzeczonego człeka Rewenka, ktory to syn iego rabował y chałupy palił, iako y mnie samemu y innym [79] chałupe spalił; nie będąc ia na ten czas w domu, gdym był w Lublinie z ImcPanem Czaykowskim ¹⁾, podstaroscim wsi Prus Smilanskich, bawjąc się z nim w drodze niedziel 14; a gdym się powrocił z tymze panem Czaykowskim, złapalismy syna tegoz Rewenka za rabunek y palenie chałup, y oddalismy go kommędzie Serbskiey zagranicznej do Czarnego pułku, a przy tym takowychze hultajow, od nas złapanych y zabitych trzech, IPan Czaykowski oddał, za ktorego to syna Rewenka zemsty na mnie teraz poszukał y udał, zem z haydamakami chodził y onym spiesy robił, czegom nigdy nie czynił, y syna tegoz Rewenka niemasz, nie wiem, gdzie się podział.

Pytany Iwan Kowal, ze to musi bydz inaczy, zes został w sekwestr wzięty, zes z haydamakami chodził, spiesys onym robił, zabijał y rabował, co bydz ma sama prawda, do ktorey ty nie przyznaiesz.

R., ze mi niekt tego nie dowiedzie, abym miał z haydamakami chodzic, zabijac y rabować.

¹⁾ Закреслено — губернаторе.

Pytany Iwan Kowal, gdybys nic nie winien, nie byli by cie w sekwestr brali, a jako niewinnego podstarosci lub ludzie z gromady ręczyli by za tobą, zes ty podsciwy człowiek, czego za tobą nieht nie uczynił, mając czasu przez niedziel dwie, kiedys siedział w sekwestrze w Korsuniu.

R., iz było za mną ludzi w Korsuniu trzech: z gromady wsi Prus dwóch, Hrycko Szwic y Semen Paliwoda, a z Zabotyńa — nazwiskiem Ma-syczęko, nie będąc podstaroscięgo, bo wyjechał na Wołyń do pana; ktorzy to ludzie nie zastali na ten czas W^o komędata jeneralnego podjazdowego w Korsuniu, gdyz miał iedzić do kniazia Baratowego, czekając ludzie trzy dni, a gdy się doczekac nie mogli odiechali do domow swoich, y tak ia w sekwestrze został się y tu odprowadzony.

Z nim przysłane konfessata konfratując, do więcey nie przyznaie, przy-dając to, ze komęda podjazdowa po tego Rewe człeka, który go tu zasadził, posyłała do Kulikowki; ktorego komęderowane nie zastali: uciekł nie wied-zie gdzie.

[Збоку приписано, а потім закреслено і витерто:] Hrycko Kowal wypyszony.
[Нижче збоку приписано:] Die 14 8-bris uciekł będąc przy robocie kowalskiej u w^o majora od piehoty Kamenecky.

Dimissus ad carceres.

[80] Sub eodem actu.

43.— Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerata pracowitego Hrycka Kowałenka kowala ze wsi Orłowca Smilanskiego, tamze rodzącego się z oyca Iwana matki Małaszkii Kowalow, sam lat mający ex fisi około 26, w Orłowcu zrosł przy uczeniu, robieniu rzemiosła kowalstwa, y tam się ozenił z dziwką Motro we wsi Smilanskim Wiązuwku u cłeka Moszanskiego, z którą w Orłowcu mieszkając do wzięcia onego w sekwestr.

Pytany Hrycko Kowal, za co iest wzięty w sekwestr.

R., konfratując swe konfessata z Korsunia przysłane, iz pod czas hay-damaczynny, gdy do Orłowca przyszedł główny watazka Zelezniak, zabrał mu koni pare, za ktoremi konmi szedł za watago Zelezniaka, oyciec moy, za ktoremi zawlekli oyca mego az do Bohusławia, a gdy się tam swych koni oddanie upominał, ktorych mu nie oddano, ale ieszcze tak zbity, ze ledwie zywego naięty człek od niego z Bohusławia do Orłowcu przywiozł, który w niedziel dwie umarł, za ktorego to oyca mego chodzeniu za konmi udał człek Pawło Biłuszęko ze wsi teyze Orłowca, ze moy oyciec nie za konmi, ale z haydamakami rabowac chodził, o czym ia nie wiem anim wiedział, tylko to wiem, ze za konmi oyciec moy poszedł, gdym ia nigdzie nie wychodził ze wsi Orłowca, na co cała gromada przyswiadczyć moze.

Pytany Hrycko Kowal, jakby cie to bezdaremnie brano, ale twoy oyciec juz w samey rzeczy z haydamakami chodził, y nie od haydamakow zbity, tylko moze od tych ktorych rabował y do ciebie zdobycz przywiozł, gdyz by cie y ten człek Pawło Biłuszęko daremnie nie udawał.

R., iz moy oyciec na zadne rabunki nie chodził, ani tez zadney zdo-byczy do mnie nie przywiozł, tylko smier[c] swoją a Pawło Białuszęko nie mając się tam czy przypodobac żołnierzom, ktorzy przyszli do Orłowcu, opo-

wiedział o mnie niegodziwie, iakoby moy oyciec chodził w haydamaki, a to uczynił bardziey dla siebie, a bawiając się zeby go nie [81] wzięli za syna iego który był w Humaniu z Zeleznikiem, y tam miał zginąć, a gdy mnie wzięto w sekwestr, nie wiedząc przez czyje oskarżenie, zawiezli mnie do Wiązuwka, y tam dopierom się dowiedział, zem przez tego Biłyszęka oskarżony, po ktorego gdy posłali z Wiązuwki do Orłowca, już go nie zastali, uciekł za granicę, a mnie do Korsunia odesłano.

Pytany Hrycko Kowal, gdy się tak czynisz niewinnym, za[co] by ludzie gromady za tobą nie przyswiadczyli, o czym wszystkim wiadomi są, czego za tobą nie uczynili, toć już tym samym oczewistosc, że musisz bydz haydamaka z oycem swym.

R., iż bez pana bytnosci który do Pawołoczy odiechał, gromada za mną nie przysła, o czym mi bywająca u mnie w Korsuniu zona moja opowiadała, zeby przysła gromada, ale czekają powrotu pana z Pawołoczy, bez ktorego powrotu do Orłowca zostałem odesłany tu do Trojanowa do Komędy Generalney; do więcey nie przyznaie.

[Збоку приписано:] Hrycko Kowal wypuszczony.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu¹⁾.

Dnia 28 wrzesnia 1771 roku w Trojanowce.

44.—Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerata, pracowitego Wasyla Biłyczęka, kozaka we wsi Kuryluwki Kaniewskiey, niegdy urodzonego ImcPana Szostakowskiego, possessora teyże wsi Kuryluwki, rodzącego się we wsi Olszance Koneskiey z oyca Stepana, matki Oleny Biłych, sam lat mający około 20 ex fisci, bezżenym będąc, w Olszany zrosł, bawjąc się po służbach u ludzi tamtejszych za chłopca poganicza, temu lat szesć, gdy będący tam w Olszanie kramarz Maxim Grabarz iechał z kramem swoim do Kaniewa na jarmark, z którym y ja poiechał a gdym się tam w Kaniewie zobaczył z Maximem Kowinko, diadkiem swoim, wzioł mnie do Kuryluwki y tam mnie oddał na służbę do Wasyla Iwaniuty, u ktorego służyłem przez lat szesć za pohanicza; od tegoż postanowiony zostałem na kozactwo zamkowe Kaniowskie temu lat dwie, służąc do przeszłego Ruzdwa; a gdy te wies Kuryluwkie [82] obiół w possessią IPan Szostakowski, zostałem mu przydany za kozaka, u ktorego służyłem do wzięcia siebie w sekwestr.

Pytany Wasyl kozak, za co iest wzięty w sekwestr.

R., iż za zaboystwo pana własnego IPana Szostakowskiego.

Pytany Wasyl, iakies to zabił tego pana z kim y za co.

R., iż ia, nie wiedząc o niczym, iadąc z panem do Tahanczey, niedaleko o mil cztery z domu ze wsi Kuryluwki, gdziesmy z panem bawali przez dzień y noc, y odiechali z Tahanczey wraz z panem.

Ja, Wasyl kozak, jadąc wirszchem,

Jozef Chlebowski, podstarosci takze wirszchem y Woyciech Korczynski, chłopiec, powozil pana wuzkiem parą koni wraz z panią Szostakowską.

¹⁾ Sub eodem actu — закреслено і над ним приписано дальший рядок.

Który to IPan Szostakowski pijany na wuzku zasnowszy, zawołała pani do siebie podstarosciego Chlebowskiego; do ktorej Chlebowski do wuzka pojechał, a mnie naprzod kazał iechać; po co by się tam Chlebowski wracał do pani, tego nie wiem, bom nie słyszał, tylko mi potem Chlebowski powiadał, że mu z pistoletu pani pana kazała zabic, czego on na drodze nie chciał uczynić y nie uczynił; przyechawszy iuz wieczorem do Kuryluwki, pan się polozył spać; zawoławszy mnie pani do siebie, dała mi połkopy pieniędzy, alias gro. 52 na gorzalkie, abym poszedł y za tego całego pieniądze przyniosł; którą gorzalkie przyniosłszy pilismy wszyscy y pani piła, a gdym się upił, poszedłem spać na wuz y spałem; przyszedł po mnie zbudziwszy chłopiec Korczyński, wołając do pani, czego było po razy dwa, a za trzecią razą gdym przyszedł do pani do pokoju, znowu mi dała gorzalki, mówiąc mi pani:—co tobie Chlebowski rozkaze abys czynił, a na ten czas przyszedł Chlebowski, mając pistolety nabite za passem; mówił mi:—chodź ze mno, jako y Korczyński chłopiec, z pistoletami, mówiąc do mnie obydwu [83], abym z niemi szedł do pana na wozie pod szpieklerzem śpiącego y tam go zabijemy; a gdym się ia od tego odmagiał, mówił mi Korczyński chłopiec, że jak nie poydziesz to ci w leb strzele, y takim musiał puść, gdzie mi Chlebowski mówił:—beritsia,—a razem Chlebowski wzięszy za rękę pana, chłopiec Korczyński za gardło, a ja pana za jayca, y tak my do śmierci pana udusili, a Chlebowski mającym pistoletem kupturkiem razy trzy pod piersi uderzywszy dokonał tego zaboystwa¹⁾).

Pytany Wasyl Kozak, gdzie pani była kiedy pana dusili.

R., iż była układała się koło pana na wozie, a gdysmy go poczeli dusic skoczyła z woza y uciekła do pokoju, a gdysmy iuz na śmierć pana zabili przyszlismy do pani do pokoju, która mówiła:—a co już—na co Korczyński się chłopiec odezwał, że już, na co pani odpowiedziała:—chwalaz Bogu zem się licha zbyła, mówiąc do Chlebowskiego, dając mu prochu:—pudźcie na ulice a strzelaycie, a gdy się ludzie zeydą opowiedzie, że haydamacy napadli y pana zabili, co się tak stało, y zbiegłym ludziom na trwogę taką relacją uczynili, porossyłając pani atamana tamtejszego o niczym nie wiadomego do Masłuwki do pana gubernatora Kaniowskiego, innych zas ludzi do innych wsiow, chłopiec Korczyński pojechał do Tahanczy z rozgłoszeniem, że haydamacy napadli y pana Szostakowskiego w Kuryluwce zabili na znoszenie o nych, których nigdy nie było, tylko my samy zaboycy, y tak się to usmierzyło, nazajutrz dzień pana odwiezli do Hryszczewa y tam pochowali, po którym pogrzebie nazajutrz dzień, gdy pojechał Chlebowski na jarmark do Potoku, gdzie w sekwestr wzięty został, nie wiedząc z jakiego o tym doniesienia przez komędanta w Masłuwce stojącego, który [84] z Masłuwki do Kuryluwki zjechałszy, nas z chłopcem Korczyńskim w sekwestr wziawszy do Mikołajuwki odprowadził, gdzieśmy siedzieli przez tydzień y do Korsunia odwiedzeni zostali; a z Korsunia tu do Trojanowa wszyscy trzej, nie będąc więcej wiadomych o tym zaboystwie, tylko nas trzech.

¹⁾ Закреслено три літери.

Pytany Wasyl, czemu by taki był zapomniały w rozumie już doskonałym, że się na tak wielką niegodziwość y obrazę Bożką na zaboystwo pana własnego swego odwazył.

R., iż com uczynił to z namowy y przymusu Chlebowskiego y Korczynskiego chłopca; więcey niema co powiedziec, a pani zas nie wie gdzieby uciekła.

[Збоку приписано:] Scięty.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

45.—Konfessa[ta] dobrowolne z stawionego inkarcerata szlachetnego Jozefa Chlebowskiego służącego za podstarosciego u niegdy IPana Michała Szostakowskiego possessora wsi Kurłuwki, rodzącego się w miescie Woniłowie w ziemi Halickiej z oycą Marcina matki Rozalij z Krynickich Chlebowskich, sam lat mający iako opowiada 25, w Woniłowie zrosł do lat 12, y tam cwiczony będąc nauką w szkule tamteyszej, potym oddany byłem na służbę do IPana Swiederskiego Chorągwi Pancerney IW^o stty Baranowskiego towarzysza, u którego służyłem za chłopca przez lat 4, potym tenże pan gdy mnie chciał osadzić na szereg, nie chciałem, odprawił my się y przystałem do podstarosciego Stupnickiego we wsi Dołhey, w którego był za pysarza przez rok ieden, odstawszy poszedłem do oycy, siedząc u oycy do wszczętej konfederacyi pierwszej pod Podhaycami, do ktorey konfederacyi przystałem, alem nie był dłużej iak dni dwa, y o komędujący ¹⁾ kăfederacyj ²⁾ [85] nie wiem, od których uciekłem do Halicza y tam w dominikanow przesiedziałem przez lato, a na zime znowu poszedłem do oycy, do Woniłowa, y tam przystałem do gubernatora za pisarza, u którego służyłem rok, odstawszy poiechałem na koniu swym do miasteczka Stratyna y tam przystałem na podstarostwo dwóch wsi, służąc przez lat dwie, y tamem się ozenił z IPaną Wiktoria z Surowskich, z którą tam na służbie przesiedziałem przez pułtora roku, odstawszy bez zadnego kwitowania, rachunki tylko zdawszy, poiechałem na Pobereze do miasteczka Czerniowice, miawszy tam służbę u IPana Trzeciaka, który mnie ustąpiwszy szwagrowi swemu IPanu Michałowi Szostakowskiemu, do którego przystał y tu na Ukraine do wsi Kuryłuwki w possessyi nabytey w starostwo Kaniewskie z nim przyiechałem.

Pytany Chlebowski, za co iest w sekwestr wzięty.

R., iż za zaboystwo pana własnego IPana Szostakowskiego.

Pytany, za cos zabił swego pana.

R. Chlebowski, iż z namowy pani zony tegoz IPana Szostakowskiego.

Pytany Chlebowski, jak to go namawiała na to zaboystwo na co y za co.

R., iż ia służąc u tego panstwa, widziałem IPani Szostakowskiej nie ukątetowanie pozycie, z ktorego ktora wynaydowała rozne sposoby smierci męża swego, nayprzod gdy m ia ³⁾ iechał do Szarogroda, pana zostawiwszy

¹⁾ 3 літери закреслено.

²⁾ 2 літери закреслено. ³⁾ ia—написано над закресленим словом.

w Kuryłówce do pani w Szarogrodzie będącey, a gdy przyjechał do Wołodarki, tam spodkałem się z panią do pana do Kuryłówki iadącą, którą z interessu p[ienięd]znego zawrociłem nazad do Szarogroda, y ta lokowane pieniądzą w klasztorze u O. O. Bazylianow odebrawszy powrociliśmy nazad na tez same Wołodarki, [88] iadąc wraz pani z ImcPanem Michałem Lewickim wuiem swoim y panną swą służącą. Marianną Ruszkowską, w ktorey to Wołodarce, ieszcze pierwey będąc kupiła pani nasza arszeniku sama z panną do kramu chodząc, o czym y na co wiedział IPan Lewicki y panna Ruszkowska, ze to na strucie pana, o czym y mnie pani moja Szostakowska sekret zalicając opowiedziała, y ten arszynik dała mi do schowania, ktorego było więcey iak tabaki za szeląg, który to arszynik miawszy ja zawijazany w chustce, gdy zona moja własna wyiowszy mi chustkie z kiszeni poznała, ze arszynik, opowiadając matce swey, ze mąż moy ma arszynik, nie wiedząc na co y dla czego, strworzili się między sobą matka z corką, a gdy mnie teszcza mocno natarła abym powiedział o tym arszyniku, dla czego to y na co, opowiedziałem ze to nie ja ale IPani Szostakowska kupiła, nie wiem na co y po co, który arszynik teszcza odebrawszy ode mnie w piec wrzuciła, a gdysmy przyjechali do pana do Kuryłówki pytała mnie pani Szostakowska o ow arszynik, ktorego umysliła panu zadac, nie wiem iak, o którym ia pani opowiedziałem, co się z nim stało, za co mnie pani łając zem tak uczynił, y tak się to mineło, potym szukając sposobu innego pani Szostakowska zguby męża swego pytała gospodyni swey Marianny żołnierki czy nie znalazła by iakiego sposobu skrocinia zycia męża iey, która ¹⁾ odpowiedziała pani, ze ia tu wiem tako czernice, ze jak da ziela y tego pan zazyie wkrotce zycie skączy, którą to gospodynią pani do tey czernicy posyłała do manasteru Kaniewskiego, a gdy nic nie skurała, posłała pani y po drugi raz, obydwia razy iedząc taz gospodyni z drugą szlachciąnką Grodecką, y te jakiegos ziela przywiezły y pani z gospodynią te ziele gotowały y pic panu [89] dawały, z ktorego ziela pan chorował y do samey ²⁾ smierci zdrowia nie miał, potym wyprosiła się pani u pana niby dla skupienia ryb pod Kaniow, a gdy tam ryb zskupiła zaiechała do Kaniowa, y w Kaniowe wuz y konie z rybami porzuciła przy kozaku, a z chłopcem Korczyńskim ³⁾ Dnieprem ⁴⁾ dowiozła się do manasteru, coby tam czyniła y kupiła tego nie wiem, y jak panu dawała zazywac juz tego nie wiem, iednakowoz pan bardziey chorowac zaczął, y do samey smierci do zdrowia nie przyszedł, potym gdysmy poiechali na jarmark do Tahanczey o mil cztery pan z panią ktorych powoził chłopiec Korczyński, a ja z Wasylem kozakiem konno jechali, na którym jarmarku potrzeby swe pokupiwszy, do wsi Kuryłówki powracali, gdzie stepem jadąc przyjechawszy niedaleko lasu pan napiły zasnoł na wozie, a przy tym y słaby, a jam iechał napzrod a kozaka pan posłał ieszcze napzrod do wsi za podwodą pod kupione koła, gdzie na mnie zawołał chłopiec Korczyński y krząkał abym się do pani powrocił czegom ia

¹⁾ Закреслено 2 літери. ²⁾ Закреслено — сме.

³⁾ Закреслено: през. ⁴⁾ Закреслено 3 літери.

nie wazał, a gdy sama pani na mnie zawołała, przyjechałem do wuzka, y mówiła do mnie:—masz pistolety, wez a zabij męża mego, a uydzie to zaubite powiemy ze haydamacy,—czegom ia uczynic nie chciał y nie uczyniłem, natychmiast mówił do mnie Korczyński chłopiec:—day ty mnie pistoletow, a ia go tu zaraz zabiję,—będąc pistolety nabite kulami, jam pistoletow dac nie chciał y nie dałem, y nayprzod sobie poiechałem, przydając ieszcze to ze sama pani¹⁾ u mnie się pistoletow domagała na zabicie męża własnego, ktorey nie dałem, a gdysmy już do Kuryluwki przyechali wieczorem pani posłała kozaka po gorzałkę nas trzech napawając mnie, chłopca y kozaka, namawając [90] koniecznie aby pana zabili, co uczyniliśmy zgadzając się z kozakiem Wasylem słowo w słowo, ja trzymałem pana za rękę, Korczyński chłopiec za gardło dusił, a Wasyl kozak za ientilia y tak do śmiercismy zadusiliśmy pana iako nam pani strzelac kazała, y jakom przyjechał na jarmark do Potoku, y tam w sekwestr wzięty zostałem, y przybiciu mnie wszystek excess prawdziwie opowiedziałem; więcej nie mam co powiedzieć.

Pytany, cos wzięł za to zaboystwo od pani, y co drugim podawał za to samo zaboystwo.

R., iz mi zadney rzeczy nie dała, tylko wszystko dac obiecywała przez całe życie, gdyz mnie y o to pytali w Potoku y Korsuniu, Wasylowi kozakowi obiecała rubli 15, z ktorych obiecanych dała mu dwa ruble, y temu chłopiec Korczyński ukradł, a chłopiec Korczyński po zaboystwie pana złupił, bo wzięł od niego zegarek y rubli 18. Zegarek pani oddał, a osmnascie rubli z dwoma ukradzionymi u kozaka w Kuryluwce w stayni zachował, jako mi się przyznał, zem rubli 20 tam w Kuryluwce w stayni pod zołobem zachował.

Tu zas zanoszą swoją uzalenie na IPana Żołynskiego z Przedniey Straży towarzysza, ze u mnie odebrał pieniędzy zł. piędziesiąt y trzy, gro. 15, szable, pass rzemienny, kontusz zielony, oponczu, chustkie valoris 6, szeregowy iegoz wzięł zupan, co wszystko dopraszam tey łaski odebrać, y za dusze moję dysponowac z sciągniętego na siebie sądu.

Pytany, gdzie się pani podziła.

R., iz nie wiem, ale IPan Żołynski wiedziec będzie ktory mi przyrzekł do mnie one sprowadzić, zem ia przyznał ze mnie pani namawiała na to zaboystwo czego ona zaparła, a wziwszy od niey donatywe IPan Żołynski pass stambulski, sztuciec [91] w srebro oprawny, pistolety y sukien pare y chustkie, przez co mam krzywde ze się pani zapiera swego dzieła, ze nas na to samo namowiła, wiem zem zasłużył y śmiercią gine, a powiadam ze z iey namowy to zaboystwo stało się.

[Збоку приписано:] Первий пасов два ударто а потым сціты zostal.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

46.—Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerata pracowitego Iwana Szewca ze wsi Rizaney Krynicy Humanskiej rodem ze wsi Zozuliniec

¹⁾ Закреслено: ieszcze.

zpod Mikołajowa z oycą Semeną matki Marusi Rybakow, sam lat mający ex fisi około 44, w Zozulincach zrosłem do lat 12, udawszy się do rzemiosła szewskiego poszedłem do Mikołajowa y tamem się uczył przez lat trzy; z Mikołajowa poszedłem do miasteczka Stryzawki, gdzie nie bawił tylko przez post poszedłem do wsi Ryzaney Krynicy temu lat 14 y tamem obsiadł, ozeniwszy się z dziwką Marusią córką Juchima Krawca, z ktorom do tych czas przy rzemiosle przemieszkowałem.

Pytany, za co jest wzięty w sekwestr.

R., iż w roku terazniejszym o świętym Janie polskim poszedłem na jarmark do miasteczka teraz nowego Bukow Humanskich dla kupienia xiążki dla syna czasowca, ktoregom dostac nie mogł kupic, y s tym powrociłem do Ryzaney Krynicy zwyczajnie z miasta napiły, mając w głowie xiążkie dla syna w aprehęsy, poszedłem prosto do szkołki, y będącą tam xiążkie swoię cześłowiec, na ktorey się syn moy uczył, aby mi wdoma czytał, z którą xiążką ¹⁾ nie idąc prosto do swej chałupy ale do karczmy, przed którą karczmą, zastałem tam straznika komor Jego KMsci, kupcow przechodzących expediującego, który do mnie przystąpił pytając mnie, cobym miał pod pachą, ktoremum ia [92] odpowiedział, że xiążkie mam, którą mi ten straznik wydarł zpod pachy, pytając mnie, gdzie bym ia te xiążkie kupował, czy w Kijowie czy w Poczaowie, ktoremum odpowiedział, zem iak iedził z borosznem do Kijowa kupiłem te xiążkie, za którym słowem p. straznik uderzył mnie w pysk, mówiąc: — skurwy synu tys te xiążkie ukradł, — wziowszy mnie za łeb bił do swej ²⁾ chciwosci, a potym ze mnie pass zdjowszy związał, y do kupieckiego woza przywiązał, o czym gdy się dowiedział załoga moskiewski tam stojący przyszedł przed karczmę, y zaraz tego straznika za me związanie w gębę uderzył, y sam moskał mnie rozwiązał y pusił, a gdy się załoga moskał rozgniewał mocno na straznika potracając y bijąc, ze straznik od konia swego uciekac musiał, za uciekającym straznikiem moskał przybrawszy sobie Hrynka parobka panskiego, tegoż straznika znającego popowicza z Smilaszczyzny zbili, y moskał wziowszy gą do karczmy wartował, mając onego odwiezc nazajutrz do komędy swoiey, gdzie y ja przyszedł do karczmy, y tamze ten straznik prosił się zeby go nie odwozili, mówiąc do mnie, ze pogodzmy się: — ja byłem napiły y ty także pogodzmy się, za xiążkie, zem ci ją rozbił zapłace, — gdzie się przeprosili, y rospiskie zgody między sobą uczynili, która rospiska mniey potrzebna była; tez rospiskie straznik zdał y poiechał do Buhusławia do komędy swej pisarza komory, przed którym opowiedział, ze mnie ludzie w Ryzaney Krynicy expedycyi kupca przeszkode uczynili y zbili, z który relacyi pan pisarz komory poszedł do komędy polskiey tam będącey w Korsuniu z uskarzeniem, y tak kommęderowani zolnierze przyszli do Ryzaney Krynicy y wzięli mnie w sekwestr, szczegulnie tylko za to jakim opowiedział; zkąd tu [93] do Trojanowa odesłany iezdem.

¹⁾ Закреслено — т.

²⁾ Swey -- написано по -- samey.

Pytany Iwan Szwiec, że nie za to ty odesłany iesdes, że tego straznika moskał pobił, ale za to zes ty sam bił tego straznika.

R., iz nie biłem straznika.

Pytany Iwan Szwiec, iak to nie biłeś kiedy przyswiadczył woyt tamteyszy Rizaney Krynicy w Korsuniu ześ bił.

R. Iwan Szwiec, że prawda na mnie przyswiadczył woyt, ale niesprawiedliwie, y za to od straznika wziół grzywne iedne, y w oczy mi wmawiał, mówiąc, że przyznay się zes raz uderzył, za co mi odebrano w Korsuniu konia z wozem, którym mnie przywiezli, nie wiedząc ktoby onego wziół.

Pytany Iwan Szwiec, że gdy teraz swoje zufałość pokazuiesz, a co przed tym pod czas ryzaniny, gdy tam w Ryzaney Krynicy szlachty wyrzneli czynić musiałeś, y hultajom rznąc dopomagałeś.

R. Szwiec, że pod czas ryzaniny tam w Ryzany Krynicy szlachty, byłem we wsi, gdy Zelezniak szedł do Humania wstąpiło kilkadziesiąt haydamakow zaraz tam będącą szlachtę, niegdy IPana Jankowskiego we trzech osob szlachty w chałupie zatarasowanych się atakowali haydamacy, którzy szlachta z chałupy odstrzeliwaniem bronili się z postrzeleniem kilku haydamakow, y człeka gromady Rizanskiey postrzelili, który za musem haydamackim do zapalenia chałupy słome woził, którą chałupę haydamacy zapaliwszy szlachta nie wychodząc¹⁾, starszego IPana Jankowskiego w chałupie zabili, szlachcic Husakowski z ogniu gorejącej chałupy uciekawszy, tego zdogonieniem na śmierć skłuli, gdzie y trzeci młodszy Jankowski z teyze chałupy ognia uciekając złapany od haydamakow został y wzięty, z którym gdy wyszli za Rizane Krynice ku Humanu idąc tegoz [94] na drodze na śmierć zabili, y ciało na drodze porzucili, którą ludzic z naszey gromady wzięli y pochowali, innych zas szlachte²⁾ szrednich y starych y małych gdzie zastali haydamacy zachowanych po zytach, Kądrackiego w zycie potym znalazlesmy zabitego, szlachcianek dwie matkę z curką Husakowskich y innych szlachty ciała znachodzili, których nie pamiętam pochowalismy, na trzeci dzień, gdy już haydamacy do Humania poszli, poschodzili się niejaci szlachta y szlachcianki od zaboystwa uchronieni do wsi, a gdy tam znowu haydamaka w pięciu osob z Bukow do teyze Rizaney przyszedł, ktorego powiesili, tam szlachte ukrytych się gdzie, kto mógł wywłoczył y na śmierć zabijał, IPanią Kondracką z dziecmi troygem zabili, panio Baczynską takze zabili a do mnie iey dzieci corka z synem uciekli, y te u mnie wychowane od śmierci zostały.

Pytany Iwan Szwiec, zes to dobrze uczynił zes dzieci zachował, ales starych kluc rosказыwał³⁾ y przyprowadzał.

R., iz anim szukał tey szlachty, anim onych przyprowadzał, anim nie rosказыwał onych zabijac, ale tamteyszy parobek Łysyczkow syn ten szukał przyprowadzał y zabijał, za co w Humanu powieszony został, a oyciec iego uciekł za granice.

¹⁾ Закреслено: але.

²⁾ Закреслено нерозбірне слово.

³⁾ Закреслено: е.

Pytany Szwiec iacy tam ieszczcie ludzie gromadscy szlachty szukali y do zabicia haydamakom przyprowadzali.

R., iz:

1 - mo. Ilko Dziakowski na ten czas wuyt uciekł za granice,

2. Andrij Diak y ten uciekł za granice,

3. Jakow Oleynik Pobereznik y ten za granicą.

Pytany, za co wuyta puscili z Korsunia, a ciebie tu przyprowadzili, toc oczewistosć bydz musi, zes pomagał haydamakom szlachty szukac, y do zabicia przyprowadzac małym [95] wypraszac, a starych zabijac roskazywac.

R., iz ja zadnego szlachcica nie przyprowadziłem y szlachcianki do zabicia, ale ci o których wyzey opowiedziałem szukali y zabijali, o wuycie zas terazniejszym, który niedawno postanowiony, nie wiem zadnego excessu, y teraz tylko za to miał bydz wzięty, ze tego straznika miał roskazac w dyby zabijac, który wypuszczony z Korsunia został.

Pytany Szwiec, kto zdobycze po szlachty zabitych zabierał.

R., iz ci co pouciekali pozabierali, a jam nic nie brał; do więcey nie przyznaie.

[Збоку приписано:] Wypuszczony.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

47.— Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerata pracowitego Procka łamkowego za kozaka służącego u ImcPana Piaseckiego rothmiestrza nadwornego Milicyi Białocerkiewskiej z Przedniey Strazy towarzysza, którego to Procka od siebie zbiegłego y haydamacstwem bawjącego, tenze ImcPan Piasecki z ImcPanem Grodzickim na jarmarku w Berdyczowie złapawszy, tu do Komędzy Generalney z instancyami swemi podpisanemi odesłali iako był w haydamakach.

Pytany Procko, gdzie się rodził.

R., iz rodziłem się we wsi Radowiczy pod Kowlem z oycy Michayła matki Anuski Jamkowych, sam lat mający jako sam opowiada 30 bezzennym będąc, z Radowicz wsi wywieziony małym chłopcem przez ImcPana Szyman-skiego do Medweduwki pod Berdyczow, y tamemem zrosł służąc przez lat 14, od ktorego odstawszy przystałem do ImcPana Piaseckiego w Kamięnym Brodzie Białocerkiewskim rothmiestrza, u ktorego za parobka służyłem przez [96] lat sześć do samey wszczętey haydamaczyzny porzuciwszy mnie pan przy gospodarstwie w Kamięnym Brodzie, ucieklszy sam do Białey Cerkwi salwując zycia swego, na ktoren to Kamięny Brod szedł z watahą swoją do Humania Zeleznik, który Kamięny Brod z kretezem zrabowali y poszli, a iam się został, iuzem nie miał czego doglądac iednakowoz siedziałem, a gdy tam pan moy przyjechał z panem Piotrowskim gubernatorem Kamięnego Brodu y IPan Drozdowicz namiesnik Bojarski nieco rosdysponowawszy się IPan Piotrowski w Kamięnym Brodzie a IPan Drozdowicz w Bojarce, przez dni kilka haydamacy idąci od Lisianki napadłszy nayprzod na Kamięny Brod w nocy atakowali IPana Piotrowskiego, ktorego atakiem

dobyli, y z wielkim tyranstwem zabili wraz z pisarzem iego, a moy pan Piasecki uciekł z Kamiennego Brodu, y Grodzicki chorąży, potym poszli haydamacy do Bojarki y tam IPana Drozdowicza attakowali, który się przez cały dzień cnym bronił z bramki dobrze ubudowanej, iednakowoz słomą bramki opasając -dobyli y tego z okrucienstwem zabili, a kozakow z nim będących Białocerkiewskich z sobą pobrali szeysciu iednakowoz tych żywo popuszczali, y potym ia siedząc w Kamiennym Brodzie iuz podjazdy polskie poczeli chodzieć za hultaiami, tam ludzie kamiennobrodscy niejacy sami uciekali y mnie strachali, że iak podjazd przydzie będą nas brać y bić za za-boystwo pana gubernatora, choc my w tym nic niewinni, gdzie y ja takze bojąc się od pana swego że niejake rzeczy panskie, ktorych ia pilnował ludzie pozabierali, tak y ia sobie uciekł nie do haydamakow u ktorychem, ani był anim z niemi chodził, alem tu przyszedł pod Berdyczow do wsi Medweduwki na stare mieyscie przed Pokrową w roku 1768 y poszedłem na [97] służbę do Policzyniec y tam służyłem przez lat trzy na folwarku panskim za parobka, tamze u człeka służyłem puł roku u Fedka Lysego, od ktorego na przeszłego Onufria pojechałem do Berdyczowa na jarmark, y tam przez panow Piaseckiego y Grodzickiego obaczony zostałem y przez nich wzięty y tu do Trojanowa odesłany.

Pytany, za co tu iestes odesłany.

R. Proćko ¹⁾, że ImcPan Piasecki ma te do mnie pretensyo, zem z Kamiennego Brodu uciekł, y o rzeczach iego nie opowiedział, ktorzy by zabrali ludzie, a IPan Grodzicki ma do mnie pretensyą o wykopano skrzynie z rzeczami iego, który ia nie widział anim wykopywał, ale inni ludzie u ktorych sam na swoię oczy widziałem w chodzących sukniach tegoz IPana Grodzickiego jako y szlachcianka Rucka toz samo widziała wraz ze mno jako to:

u Semena Koryniuka w Kamiennym Brodzie mieszkającego widzilismy zausznicę ktore miały bydz w skrzyni IPana Grodzickiego,

u Fedka syna Demka cechmistrza tkackiego widzilismy bekieszkę zieloną futrem białym podszyto y ta miała bydz w skrzyni IPana Grodzickiego, który to tkacz cechmistrz z synami swemi zabierali zboże mego pana IPana Piaseckiego, y te zboże wołami panskimi na przedaz woził do Kijowa. Takze y Pilip woyt pana mego zboże woził na przedaz do Kijowa, a innsi zas ludzie z gromady brali po miszku, który co ²⁾ chciał o czym ia już panu doniosł, a jam nic panu nie zabrał, anim przepił, bom tylko w iedney swiecie uciekł, y za tom tylko winien, zem uciekł y to pan na mnie niewinie oskarzenie zaniosł zem był [98] w haydamakach u ktorychem nie był, y tego mi nieht nie dowiedzie; do więcey w innych pytaniach nie przyznaie.

[Збоку приписано:] [D]ie 13 maj 1772. A. Proćko umarł.

[а трохи нижче:] Umarł w kordygardzie die 13 maj 1772 A., pochowany pod cerkwią.

Dimissus ad carceres.

¹⁾ Поверх — ze — було написано — Prokor — виправлене на Proćko.

²⁾ що — написано по — kto.

Sub eodem actu.

W Korsuniu przy indegacyi u Komędy Generalney podiazdowey wyprawzoney z popa Jana Starzewskiego przed tym parocha wsi Smilanskiej Zawadowki na tegoz podane punkta przez Semiana Falinkowskiego także będącego pod czas buntow haydamackich parochem oyciec tegoz Semiana Falinkowskiego, którą punkta nie są od nikogo podpisane, iednakowoz tu do konfessat bydz potrzebne tegoz samego popa Starzewskiego, którą są napisane tenorem takim.

1 - mo. Fomętował gromade, aby xiędza Falinkowskiego parocha swego nie chcącego odstompic unij ze wsi wypędzili, a iego za błahoczystywego parocha swego przyieli.

2 - do. Gdy Zelezniak przyszedł do Korsunia powtore oyciec Starzewski zbuntował gromade, a wielebny niegdy xiąd Falinkowski porozumiały uchylił się ze wsi, w ten czas oyciec Jan Starzewski umowiwszy się z pryncypalniejszymi buntownikami gromady Zawadowskiej:

1. Iwanem Musijękiem,
2. Iwanem Wasylemkiem,
3. Wasylem Iaremękiem,
4. Ihnatem Kuliszem,
5. Wasylem Terczyczynym,
6. Pilipem Drozdem,

Roskazali (:sprowadziwszy do wsi Haydamakow:)

- Nazarowi Mosijenkowi,
Chwedorowi Drozdenkowi,
Michajłowi Proczuchraienkowi,
Panasowi Naymudzie,
Tarasowi Hałuszczekowi,
y Chwedorowi Kuliszowi,

społobywatelom Zawadowskich, aby W^o xiędza [99] Falinkowskiego do Korsunia do Zelezniaka odwiezili.

3 - tio. Uzalony syn nad rodzicami swemi przybiegł, porwał się do nich chcąc odbic przynajmniej matkę swoją lecz chłopstwo całą gromadą obstał piwszy wzięli y zwięzali, bili y do Korsunia do Zelezniaka, odprowadzili.

4 - to. Oyciec Jan Starzewski w Korsuniu wraz z wybranymi z gromady dopraszali się u Zelezniaka, aby przyprowadzony niebozczyk xiąd Falinkowski z synem swoim na..... byli skazani, iakoz obydwu okrutnie zamordowani z między innych okrucienstw naywieksze te były, że piersi za cel wyrzynali, y do takiego celu strzelali, skure z twarzy zdzierali.

5 - to. Powrociwszy oyciec Jan Starzewski z swoiemi adherentami do Zawadowki podzielili się substancją pomienionych zabitych (:y lubo się zapierał oyciec Jan Starzewski, że nic nie brał z pozostałych rzeczy, iednak oddał teraz expostulującemuserocie namitek trzy, buty safijanowe y trzewiki.

48.—Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerata wielebnego w Bogu oycia Iana Starzewskiego ¹⁾ parocha wsi Zawadowki Smilanskiej, konfratują-

¹⁾ Закреслено: przed.

cego swe wyprowadzone dobrowolne konfessata w Korsuniu u Komędy Po-
djazdowej wiciagniene.

Pytany paroch Zawadowki, gdzie się rodził.

R., iz rodziłem się we wsi Wachutyncach Bohusławskich z pradziada,
dziada, oycza Jana matki Paraski kapłanow Starzewskich, sam lat mający 33,
edukowany byłem w Wachutyncach w szkółce nauką do lat 15, potym od-
dany byłem przez oycza swego do Perijasławia do szkół, ktorem kontynował
przez lat pięć do poetyky, w ktorey byłem rok ieden, powrociwszy do rod-
zicow swoich pobawiwszy przy nich rok ieden, oddał mnie oyciec moy do
Imc xiędza Lubinskiego instruktora konsystoru ruskiego u ktoregom się edu-
kował na kapłanstwo przez rok ieden, w drugim roku ozeniłem się z panną
Jewdokijo u kapłana parocha wsi Derenkowca Smilanskiego, potym wszystkie
święcenia na kapłanstwo odebrawszy w Radomyszu na parafiją oycza swego
do cerkwi wsi Wachutynec, przy [100] ktorym oycu na wikarij bawiłem
przez pułtora roku, a gdy nastąpiła łaska Wl xiędza Prymowicza officjała
dał mi konfens na parafią w klucz Moszanski do cerkwi wsi Berezniakow,
na ktorey byłem przez lat cztery do roku 1767, w ktorym nastąpiły między
popami zagranicznymi y tuteyszymi seyssye y z zagranicy sprowadzenie
schyzmy z donoszącemi ieden drugiemu praktykami z klucza Smilanskiego
poczętami się, ze gromady zaprzysiąwszy w Perijasławiu na schyzme, klucze
od nashych unijackich popow odbierali y ze wsiow od parafij zganiali,
a syzmatykow z Perijasławia dysponowanych na tychze parafiach osadzali,
w czym między nami popami unijackimi niemałe stało się potrwozenie, prze-
ciez ieden z drugim radząc się w tey okolicznosci, aby się utrzymać przy
parafij poiechałem do Bohusławia do mających tam krewnych swych do
pana tamtejszego Iana Jarockiego parocha cerkwi Pokrowy tytuła, który
mi radził poiechac do Imc xiędza Mokrzyckiego officjała Ukrainskiego, iako
mi y inni popi toz samo radzili, iako to wsi Zielonek paroch szwagier moy,
y Wachutynski paroch brat moy rodzony, do ktorego Wlmc xiędza officjała
sedentarią będącego w Korsuniu przyechawszy zaraz mnie z tym przywitał: —
kłaniam xięże shyzmatyku, — ktoremum odpowiedział, ze ia ieszcze nie shyz-
matyk y nim bydz nie chcę, na co mi odpowiedział, zes ty z klucza Mo-
szanskiego, gdzie wszyscy popi shyzmatykami pozostawali, tos y ty taki
shyzmatyk iak y drudzy, a gdy mi się wyexkuzowac nie dał, zem do niego
do porady przyjechał, roskazał mnie wziąć do turmy, trzymając mnie przez
dni trzy do Radomysza na mey własney podwodzie dwienastu kozakami
Korsunskimi do Bohusławia, a z Bohusławia dwoma metropolitanskimi ko-
zakani odesłał, gdzie siedział przez niedziel szesc, y tam rozgami za ros-
kazem [101] Wlmc xiędza officjała Imc xiędzu sierogatowi siedmiecset rozg
karany byłem, y potym w turmie trzymanym, a gdy Moskwa z zagranicy
swey w granice polskie gensto isc poczeła, pilnujące nas dwa kozacy swoiey
warty nam ublizyli bo się popili, a widziawszy czas do ucieczki ucieklismy:

Ja Jan Starzewski,

Jędzey Tahaniecki paroch za granice uciekł,

Monach czyrniec z manastyru Korsunskiego, który teraz w nim znayduie się,

Jan człek świecki nieznajomy y ten uciekł,

Szlachcic Czyzewski z żoną y tesczą sam uciekł, a żonę y tesczę tamże porzucił,

Litwin człek nieznajomy y ten uciekł, nie wiem gdzie,

Pop z Pisek nazwaney siedzący za utracone pieniądze y dziad litwin nie uciekali tam się zostali;

z ktorey ucieczki przyszedłem do Berezników do swej parafij, gdzie mnie już tamteysi ludzie gromadscy do cerkwi parafij mojej przyjąć nie chcieli y nie przyieli, mając już inszego z Perijasławia osadzonego przez tamteyszą gromadę postarającego się z Moszon Mikołaja Babiczęka, który y teraz na tej parafij zostaje, nie miałszy się czego iść przy nastompionym rozruchu między popami schyzma z unią, zostałem przymuszony iść za granicę do Perijasławia, z racji, że się nie miał gdzie podzić, gdyż mnie w konsystorzu źle traktowaną, z ktoregom uciec musiał, wracać mi też nie można było przez samą ucieczkę, umyśliłem w Perijasławiu iaki wziąć proceder do życia, tam gdy przyszedłem, y tam mnie przyjąć nie chcieli, uwodząc się z myślami, co bym miał czynić, że mnie y tu przyjąć nie chcą y nazad się nie mam po co wracać, musiałem na kapłanów Perijasławskich p[er]swadzać przystać, gdym się nie miał za co pożywić, bo mi służby bożej nie dopuszczili odprawiać przez niedzielę dziesięć, pokim na szym nie zaprzysiągł, przusiwszy mnie do tego, że tylko za rubli pięć na rok cały odprawiałem służby [102] boże w manastyrze cerkwi S. Michała, ktorych odprawiłem 91, przy wychodzącym mi roku służąc w manastyrze przyiechali tam ludzie z gromady wsi Zawadówki do archijereja Perijasławskiego, dopraszając się o innego popa do swej cerkwi, gdyż y ten terazniejszy Mikołaj Falinkowski uniatem smierdzi, y tego dalej cierpieć nie możemy, na co im archijerey odpowiedział: — czy nie macie u siebie jakiego okolity, — to bym wam onego poświęcił y do was odesłał, — a gdy gromadcy ludzie odpowiedzieli, że nie mamy takowego, przysłał do mnie bilet archijerey do manastera, gdzie się znajdował, abym przed nim stawał, a gdy przed nim stanął rozkazał mi napisać instrument do pomienionej cerkwi wsi Zawadówki, y z temi ludźmi gromadzkimi wraz iechać rozkazał z danym instrumentem, który y teraz przy mnie znajduje się, a przyiechawszy do Zawadówki nie przepuścił mnie do cerkwi paroch tam będący Falinkowski, a gdy mnie do dnia trzeciego przypuścić nie chciał, powrociłem do Perijasławia y poszedłem na swą miejscę do manasteru, powtórnie znowu w ćwierć roku ta sama gromada tymże sposobem do archijereja przyjeżdżali, aby im koniecznie dał swego kapłana schyzmatyka, oskarżając mnie że nie siedział tylko przez dni dwa u nich, y tak archijerey wydał mi ukaz na piśmie, abym zaraz za tym ukazem do tej cerkwi iechał y one objął, gdzie gdym przyjechał z gromadą do Zawadówki z swym danym mi ukazem, tam zaraz gromada odebrała klucze do siebie cerkiewne od popa Falinkowskiego nie wyganiając onego ze wsi, tylko go już do cerkwi nie przepuszczali, siedząc do czasu przybycia do Korsunja watazki głównego Zeleznika, a ja gromadzie po ich żądaniu nabożeństwa odprawiał już schyzmatyckie, siedząc tam na tej parafij do wzięcia mnie w sekwestr.

Pytany pop Jan Starzewski, za cò iest w sekwestr wzięty.

[103] R. Jan Starzewski pop, iz w sekwestr zostałem wzięty przez udanie Semena syna popa Mikołaja Falinkowskiego, iakobym miał oycą iego wydac Zelezniakowi za uniata, ktorego Zelezniak wraz z synem starszym tegoz popa Falinkowskiego na smierc pozabijac roskazał, a to tegoz samego popa od ktorego gromada Zawadowska cerkiew odebrała a mnie oddała.

Pytany Jan pop, iakim to sposobem tego popa do zabicia odprowadzili za co y kto.

R. pop Starzewski, iz gdy Zelezniak z niemałą kwotą hultajstwa szedł do Korsunia, wsie pobizsze traktu idącego Zelezniaka wychodziły gromady z pokłonem do tegoz Zelezniaka, o czym gromada Zawadowska aby inne wsie wychodzili nie wiedziała, y przeciw Zelezniaka nie wychodziła, do ktorey wsi Zawaduuki przybiegło kozakow haydamakow osmiu pytając się, czy niema tu jakiego lacha albo popa uniata, którym tamteysi ludzie odpowiedzieli, ze iest lach podstarosci y pop - uniata, wczym podstarosci uciekł, a popa uniata Falinkowskiego napadli chałupę, którą ze wszystkim co było zrabowali, nie zastawszy popa w chałupie, gdyz się ucieczką salwował, tylko popadzie, którą gdy nahałem zacieli, o swej chudobie zachowaney opowiedziec musiała, y te zabrali, a gdy skrzynie odbili, w ktorey haydamacy nalezli antymys alias portatel, tego zaden haydamaka w ręcę brać nie chciał, przez obserwe koscielných rzeczy, a gdy się haydamacy wzili pytac, czy iest u was pop błahoczystywy, którym ludzie odpowiedzieli, nie wiedzieli y z gromady, ze iest u nas pop z Perijasławia przysłany błahoczystywy, y tak zaraz po mnie posłali pałamarza tamtejszego Trochyma Baranija, który [104] gdy mnie znalazł u tytora tamtejszego Iwana Wasylenka, u ktoregom mieszkał, opowiedział mi, ze ciebie, oycze, haydamacy wołają, abys do nich poszedł, ktorých ia roskazowi zadosyc uczynił, a gdym do nich przyszedł, pytali mnie, zkad bym był, czy iesdem błahoczystywy, którym odpowiedziałem, zem z Perijasławia błahoczystywy, y roskazali mi dobyć ze skrzyni antemisu mówiąc:—wez ty, bo nam się nie godzi, y odday do cerkwi,—gdzie ze mno tam będący tytor wzioł ten antemis do cerkwi y niejake xiazki cerkewne, ktore tam w skrzyni¹⁾ byli, iako y ewanjolij dwie, ktorem wszystkie zrestrowawszy do cerkwi tytorowi odnieść kazał, a mnie ciz sami haydamacy, darem darując z tey skrzyni namitek kobicych 4, płachet dwie, butow pare, y trzewikow parę z skury iedney safijanowy czerwoney, y te darowizne do swej gospody odniosłem, iednakowoz nie będąc oney chciwy, natychmiast po odiezdzie haydamakow, gdy do mey gospody gromada przysła z tym umowieniem się, ze nam ci haydamacy przykazali, abysmy zaraz szli do Zelezniaka z pokłonem iemu oddania, te rzeczy ktorem miał od haydamakow dane popowe wszystkie oddałem do rąk gromadzie, za rewersem od nich mi danym, a to dla tego, abym nie miał na potym kłutni, potym umowiwszy się z gromadą o wyiedzie do Zelezniaka z pokłonem ludzi osob pięciu, a mnie szostego przybrali, y poiechalismy do Korsunia wozem iednym:

Sawka wuyt ten uciekł za granicę,

¹⁾ Skrzyni — написано по затертому слову.

Iwan Wasylenko tytor terazniejszy iest we wsi,
 Iwan y Ichnat Kuleszenki bracia, ci we wsi,
 Stepan Dziublenko, ten we wsi,
 y ja Ian pop Starzewski.

Nie doiechawszy my do Korsunia, nagnali nas ludzie [105] z teyze samey gromady Zawadowskiej wozem iednym iadąci wioząc co tehu złapanego popa z synem iego starszym Wasylem Falinkowskich do Korsunia do Zelezniaka, ktorzy to ludzie nas pominołszy Zelezniakowi odwiezli:

Nazar Owsijęko, który iest we wsi,
 Michayło Nos ten iest we wsi,
 Danko Dubynenko ten iest we wsi,

Stepan Dziublenko, który ze mno iechał wraz zsiadszy z woza, a na ten wuz wsiad, gdzie pop siedział ktorego wiezli; ktorzy iakby tamtego popa z synem do zamku Korsuńskiego do Zelezniaka przywiezli, y iak onych Zelezniak przyioł y odebrał, o tym ia nie wiem, ale gdy my iuz w pięciu osob w zamek Korsunski do Zelezniaka przyiechali, iuz my zastali zabitego syna popa Falinkowskiego, nie wiedziec od kogo y za czym roskazem na smierec postrzelany został, tylkosmy słyszeli tak, ze ten Wasyl popow syn, przedtym przystał do tychze haydamakow, y tez same wies Zawaduwkie rabował z niemi, od ktorych był uciekł y złapany został przez milicią Smilanską siedząc tam w detęcyi, z ktorey przez oyca swego wyręczony był, y siedział przy oycu, a gdy z nim oyca iego ludzie gromadscy Zawaduwki wsi złapali y na zamek Korsunski przyprowadzili, tam tenze Wasyl syn popa Falinkowskiego od haydamakow poznany został, mówiąc: — ha, to ten co do nas przystał y z nami rabował, a potym do lachow konfederatów od nas uciekł, — y tak go zaraz wziąć mieli do słupa przywiązali y na smiereć rostrzelali, czegom ia nie widział, bom ieszczę był nie przyiechał do zamku; my przystompiwszy z pokłonem do Zelezniaka, pytał nas nayprzod z iakieybysmy byli wsi, ktoremusmy opowiedzieli, pytał nas powtore czemubysmy nie wychodzili ku niemu z pokłonem, na cosmy odpowiedzieli, zesmy nie wiedzieli [106] o przyjezdzie Wielmoznosci waszey, ale iakmy się prędko dowiedzieli nie omieszkalismy zaniesc naszego pokłonu, po trzecie pytał nas, czy byli u was moię kozacy, na co my odpowiedzieli, ze byli, po czwarte pytał nas, czy rabowali, my odpowiedzieli, ze nie rabowali, a to dla tego my tak powiedzieli, aby nas przez to nie uznał iakiemi przeciwni sobie, bo zebysmy byli powiedzieli, ze rabowali, to by nam moze odpowiedział iak y innym: — zescie przeciwni mnie byli, dla tego was rabowano, — co się tak dobrze stało, bo nas upewnił, ze wam krzywdy zadney czynic nie dopuszczę iednakowoz tegoz samego dnia ieszczesmy byli w Korsuniu inni haydamacy nabiegłszy dwor y arędę zrabowali.

W ktorzych to rozmowach naszych z Zelezniakiem nie wiedziec zkąd się wzięł pop Falinkowski moy antecessor przyszedł wolny z chlebem bez zadnego człeka ktorzy go przywiezli, y bez wartującego kozaka stanowszy w oczy Zelezniaka pokłon onemu oddał y chleb od niego odebrał, pytając go Zelezniak, co ty takiego będąc w podley odzieży w zupanie granotowym

swite na wirszchu mający, odpowiedział Zelezniakowi, ze iesdem pop, a jaki ty pop ze wsi Zawaduŭki, a pewnie uniat, odpowiedział:—iesdem uniat,—na którą słowo zawołał Zelezniak:—wezice tego uniata, posadcie go na chudobie,—którę słowa usłyszawszy kozacy porwali w iamę na dziedzincu będącą wrzucili, y tam go z rusznic na śmierć postrzelali, a my po tym ukłonie oddanym do domow swoich do Zawadowki poiechali.

Pytany Jan pop Starzewski, ze to z twej namowy niegdy pop Mikołay Falinkowski od tamtejszych ludzi złapany [107] y do Zelezniaka odprowadzony został, gdys się na to z tamtejszą gromadą umowił zfomętowawszy one, ze cie do parafij przypuscic nie chciał, iako na ciebie swiadczą punkta podane od Semena Falinkowskiego pozostałego syna młodszego po niegdy xiędzu Falinkowskim.

R. Ian pop Starzewski, zem gromady na sprowadzenie haydamakow ani tez zrabowanie niegdy xiędza Falinkowskiego, ani onego zaprowadzenie do Zelezniaka nie fomętował y zadnego z ludzi nie namawiał, bo gdy go złapali o tym nie wiedziałem, bom do Korsunia wyiechał, iakom wyzey opowiedział.

Pytany pop Starzewski iakzes się z gromadą nie namawiał kiedy ci oczewistemi punktami syn niegdy xiędza Falinkowskiego zarzuca zes sam był przy śmierci iego czego się nie taisz y upraszales o te Zelezniaka, aby niegdy xiędz Falinkowski z synem swoim zabici zostali, y pozabitych zdobycz zabrales.

R. pop, ze do tych wszystkich pięciu punktów podanych nie znam się w niczym bydz winnym, bom chłopow nie namawiał zeby niegdy xiędza Falinkowskiego łapali y do Zelezniaka odwiezli, a bardziey, zebym miał Zelezniaka o śmierć dla tego xiędza upraszac, iako y dla syna niecht mi tego nie dowiedzie, wszakzem był z ludzmi wraz niech(:ci:) y na korpòralnych konfessatach przyznają, y zdobyczy więcey nie wziołem od haydamakow mi daney, iak namitek 4, płachet dwie, buty y trzewiki safijanowe, com wszystko gromadzie oddał, a przyczyną zabuystwa niegdy x-za Falinkowskiego z synem nie iesdem, ale gromada gdyz się płaciła Semenowi synowi niegdy xiędza Falinkowskiego siudmiudziesiąt czterema rublami, jako kwit dany teyze gromadzie od Semiana Falinkowskiego opiewa, ktorego tu przętuie; więcey nie mam co powiedziec [108] tylko com powiedział.

Dimissus ad carceres.

Działo się w mieyscie Trojanowie przy Kommędzie Generalney Woyska Koronnego Parthyiow Ukrainskiey y Podolskiey die 14 8-bris 1771 Anno.

49.—Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerata wielebnego w Bogu oycu Matwia Suchocza parocha wsi slobody Jankuwki w starostwie Białocerkiewskim będący w possessyi W^o ImcPana Lopatynskiego, wzięty w sekwestr z teyze slobody przez komędą podiazdową W^o Dzierzka komędanta, y tu do Komędy Generalney do Trojanowa przyprowadzonego.

Pytany Matwi pop gdzie się rodził.

R., iz rodziłem się we wsi Białocerkiwskiej Nastasce z oycą Łazara matki Motry z Suchoczow Szapowałow kozaków, sam lat mający iako opowiada 32 w Nastasce zrosł y tam edukowany nauką w szkołce do swych lat 15, tamże trzy lata dziakując w dziewiętnastym roku, gdy oyciec mój na kozacstwo naymita nie miał wysłał mnie na kozacstwo do Białey Cerkwii. na którym byłem przez rok cały, a gdy oyciec mój przyiōł naymita siedziałem przy oycu do roku 20, y tamże upatrzywszy sobie za żonę dziewczynę w Stawyszczach w mieyscie u mieszczanina Olexy Swiatyny Domachę ożeniłem się, z którą mieszkalem w Nasztasce przez lat osm przy oycu swym, temu rok czwarty iakiem wyszedł od oycy w roku 1768 iuz troszke po usmierzonych zniesieniem haydamaków w samey iesieni do Perijasławia do archijereja Perijasławskiego Herwazego, ktorego iuz nie masz, bo był został wzięty [109] w sekwestr do Kijowa y tam osadzony został za to, że mu człek z [S]milanszczyzny ze wsi Mlijowa exequowanego oycy czyli krewnego w obozie pod Olszaną w roku 1767 zdiōłsze głowę z pała exequowanego excessanta zaniōł do Perijasławia, y temuz archijerowi oddał który archijerey te głowę za osobliwsze reliquie przyiōł, którą z pompatyczną processyą z sprowadzeniem wielkim mnostwem kapłanow do kościoła swego katedralnego wprowadził, y tam pod drzwiami siwirskimi pod magestatem zachował, za co wzięty w sekwestr ¹⁾ do Kijowa y w tym umarł, że processyą niepotrzebną y pochowanie tej głowy bez wyszego doniesienia y pozwolenia pochował, który ieszcze będąc na archijereystwie w Perijasławiu poświęcił mnie na kapłanstwo ²⁾ do słobody Jankowki ImcPana Lopatynskiego, nie mając zadney erekcyi ani też prezęty od pana tylko od gromady tamteyszey słobody Jankowki dokument ugodzenia, mnie do siebie na kapłanstwo poświęciwszy się na błahoczystyą temu lat dwie będzie w roske zapusty, powrociłem z Perijasławia poświęciwszy się nie jadąc do wyz spomnionej słobody Jankowki z tej racyi, że widział pomieszanie między popami, że nie jednakowo trzymali bo iedni unią a drudzy dyzunią ³⁾ tak ia zaiechał do Nastaski do oycy swego y tam czekając nastąpioney iednosci dyzuniy ⁴⁾ lub też unij mając intencyą iscia do Radomysza do konsystorza y upraszac abym przy mey rewokacyi do unij przyięty został do czego mi nie przyszło w czasie iesieni w roku przeszłym 1770 o czym ia nie wiedział, że gromada słobody Jankowki po kilkakrotnym mnie do siebie wokowaniu na parafią gdym im się odmawiał do tej iscia udali się do protopopy Bazylego Zrazewskiego parafią mającego we wsi Husaczuwce, która gromada o mnie opowiedziawszy [110] temuz protopopie że iest od nich zgodzony na tę parafią, a z nami siedzieć nie chce, a my zadnego nabożenstwa nie mamy, do ktorego protopopy chodzili ludzie ci:

Iwan Kawun który iest we wsi,

Bidnoszya y ten iest we wsi,

¹⁾ Закреслено: wzięty.

²⁾ Закреслено: za.

³⁾ Написано над закреслением: błahoczystyą.

⁴⁾ Написано над закреслением: błahoczystywy.

Towstyga który iest we wsi; o więcej zas nie wiedząc którzy by chodzili do protopopy, od którego odebrali rezolucya ze miał proto[po]pa posłać po ukaz do Perijasławia, po ktorem y posłał, a gdy mu przyszedł ten ukaz odesłał mi onego, za którym nie poiechałem do tej pomienioney słobody, gdyz tam na ten czas powietrze grasowało, y tak się to odwlekło aż do wielkiego postu przeszłego, w który przysłał do mnie do Nastaszki Zrazewski protopopa Husaczowski dwóch moskalow z Białey Cerkwi aby mnie ze wszystkim, z żoną, dziećmi zabrali y do pomienioney słobody lankuwki na parafią zaprowadzili, z ktozem to moskalami sam ieden do teyże lankuwki poiechał y tem parafio obiół, y tam w tydzień do mnie protopopa Husaczowski przyiechał z moskalami trzema y cerkiew nieposwiećcano będącą poswiecił y odiechał do Husaczowki, zostawiwszy mi wszelkie ubezpieczenie przy błahoczysty¹⁾ siedząc na tej parafij przez niedziel iedynascie, z kąd w sekwestr zostałem wzięty nie znając się za co by mnie więcej wzięto tylko chyba za to zem na błahoczystyo poświęcony y tum błahoczją odprawiał.

Pytany Matwiy pop, aby opowiedział o swych akcyach którą czynili wraz z protopopo Husaczowskim iedząc wraz z nymi moskalami po miastach miasteczkach y wsiach z odbieraniem cerkwi uniackich, y popow uniackich oddalając a dyzunitow²⁾ nastawując, iakos y ty sam słobode Jankuwkie na dyzunia³⁾ odebrał.

R. Matwiy pop, iż ia z tym protopopo Husachowskim Zrazewskim nie iedziłem, y z nim cerkwi zadney nie odbierałem procz te iedne lankowiecko odebrałem na którą mi przyszedł ukaz z samego [111] Perijasławia, za którym ia te cerkiew obiół, y tylko com słyszał ze ten protopopa Husaczewski iedzeniem swoim z moskalami nie wiedząc z jakimi by popami odebrał na dyzunio⁴⁾ w Białey Cerkwi cerkiew dwie Pokrowską za rzyką a Rozdestwensko w miescie we wsi Szkarawce pod Białocerkwą także cerkiew odebrał, po innych zaś wsiach sami popi na tez dyzunio⁵⁾ od dawniejszych czasow poprystawali y te trzymają y do protopopy Husaczowskiego ze wszystkim się referują a to ci: w Białey Cerkwi: Michał szwagier protopopy Husaczewskiego u cerkwi Rozdowiecki, Hawryło Połonski w cerkwi Pokrowskiej. We wsi Szkarawce: pop Durduk syn popa z xieżey wsi Olszanki a uniat odpendzony. W Błoszczynskach: Stepan pop stary z synem. We wsi nazwaney Czyrkas: Kyryło pop. W Olszance xieżey: Iwan Durduk pop stary. W Nastasce: Bazyli wikary pop. W Polijuwce: Iwan pop wikary. W Ruzkach: Teodor pop; — wszyscy w starostwie Białocerkiewskim. We wsi Hermanuwce: Olexy pop błahoczystywy; więcej onych błahoczystywych nie wiem.

¹⁾ Над — блahoczystыі — надписано — dyzunij.

²⁾ Надписано над закресленим: блahoczystywych.

³⁾ Надписано над закресленим: блahoczystyя.

⁴⁾ Надписано над закресленим: блahoczystyo.

⁵⁾ Надписано над закресленим: блahoczystyo.

Pytany Matwiy pop, gdzie był na ten czas pod czas ryzaniny ieszcze popem nie będąc.

R. pop Matwiy, iz byłem w Nastasce przy oycu swym Łazaru kozaku.

Pytany tenze, iak pod ten czas w Nastasce haydamakow przy [112] mowali z oycem swym kozakiem, y gdzie z niemi chodzili z Nastaski na rabunki y zaboystwa, y kto tam usiłował IPana Czechowskiego namiesnika zabić, cobyscie byli wykonali zeby był do Białey Cerkwi nie uciekł, tylkoscie z kretesem zrabowali.

R. Matwiy pop, iz iak prendko haydamaczyzna wszczęła się przyszli haydamacy do wsi Pocijuwki do ktorych tam niedaleko z Nasztaszki Petro Kucęko pop Nastaski pojechał, a gdy się tam haydamakom sprzeciwił ze nie był w Perijasławiu obili go nalezycie haydamacy y iak powrocił do Nastaszki zaraz się wybrał iechac do Perijasławia po błahoczystyo wzięszy z sobą człeka z gromady Iwana Wdowyczęka y mnie za powoziciela y zaiachawszy do Perijasławia do archijeraja, y tam niebozczyk pop który tam umarł w Kodni Petro Kucęko na błahoczystyą przy człeku gromadzkim przysięg, przy który przysiędze ia nie byłem gdyz koni pilnowałem, y powrocilismy do Nasztaszki y tak przyiętą błahoczystyą bylismy wolnemi od haydamakow, ktorych my iuz w Nastasce nie zastali, gdyz poszli do Błoszczyniec wsi, y tam się skupiali na Białocyrkiew na którą¹⁾ y chodzili dobywac, ale nic nie skurali, ktorzy powrociwszy się znów do Błoszczyniec tam przez moskalow iedni zabrani drudzy rosproszeni zostali, a ia z oycem moim ani zaden od oycy mego naymit z haydamakami nie chodzili, bo iak wzięto do konfederacii od oycy mego naymita y dotąd nie powrocił y gdyby o mnie albo o oycu moim było przekonane haydamacstwo dawnoby ludzie nas wydali, ale mi nikt ani oycu memu zadnego haydamacstwa nie dowiedzie, procz tylko za to winnym się bydz sądzę zem iezdził za granice tamem się poświęcił y błahoczystyo dotąd trzymam.

Pytany Matwi pop, w jakiey się obrządku wieri²⁾ urodził.

R. Matwiy pop, zem się urodził w uniackim obrządku z prapradziada, dziada y oycy y matek.

Pytany Matwi pop, jakiby znał obrządek³⁾ lepszy czyli⁴⁾ dizuniacki czy uniacki.

[113] R. Matwiy pop, iz uniacki miałem y mam za dobry y naylepszy.

Pytany pop na co zes uniackie obrząki porzucił a do błahoczystywych wzięłes się zaprzysięgłes y poświęciłes się.

R., iz na ten czas bałamucstwo haydamackie y popom rozum odebrali, nie wiedziec czego by się trzymac było.

Pytany pop, gdys pomiarkował to bałamucstwo na co do tego czasu w tym zostajesz.

R., iz prawda ze do tego czasu zostaę zapatrując się na innych popow ktorzy oczekują iakowegos konca y ia wraz z niemi ktorych wyzey wyraziłem.

¹⁾ Закреслено: іе.

²⁾ Вієрі — виправлено з иншого слова, од якого на кінці залишилися літери: зе.

³⁾ Писано над закресленим: вієріє униацькє горсзє чи лєпсзє.

⁴⁾ Закреслено: czyli.

Pytanie popa Matwija: — **wszak** wy dobrze wicie ze przed tym w kraju polskim takich *seyssyi* między popami nie bywalo, a na coż wy niesprawiedliwe czyny utrzymuiecie, y w tych samych zostaiecie, y onych przestac nie chcecie.

R., iz z moiey osoby zyczył bym sobie na iakim kolwiek koncu dobrym zostac czego się doczekac nie mozna a ztąd między nami trwa bałamucstwo które sam zwazam; więcęcy nie mam co powiedziec.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

50.—Konfessata dobrowolne z stawionych inkarceratow synow nigdy zmarłych rodzicow Pawła oyca matki Horpyny popów parochow wsi Olszanki Białocerkiewskiej nad granicą Moskiewską będącey, tam się rodzących lat mających:

Zachar starszy iako sam opowiada lat 17,

Omelko młodszy lat 15 z oyca nazwisko mając,

Tchorzewscy,

y Olszance zrosli y tam do tamteyszey szkołki na edukowanie byli oddani potym przez oyca swego oddani byli obydwu do Lubaru do OO. Bazylianow do szkoł, gdzie chodzili do infimy puł roku, a gdy im rodzice umarli temu rok piąty w iednym roku odebrani ze szkoł zostali przez stryia swego, który ich w domu uczył Olszance, gdzie y [114] ten umarł, sami bez zadney kolegacyi zostali się, po ktorego smierci, udalismy się przeszłej zimy isć do wsi Husaczuwki do tamteyszego dziaka na wysłuhe aby nas uczył, w ktorey szkołce bawilismy się do wzięcia nas w sekwestr.

Pytany starszy Zacharko, za co iest wzięty w sekwestr.

R., iz będąc u diaka na posłudzę zazwał nas do tamteyszego protopopy Zrazewskiego abysmy poszli do winnicy pomagac koło gorzałki robić, koło ktorey ia dopomagałem¹⁾ przez całą noc, do ktorego to popa w nocy przyizdzali iacys kozacy, ktorzy go chcieli wziąć, y słyszałem w winnicy strzelanie, z pomieszkania popowego moskale strzylali do kozakow, a pop im strzelby nabijał, iako mi naymiczki kobity opowiedziały, bom ia tam nie był, a gdy się kozacy usuyneli, pop protopopa wraz z swoim pisarzem uciekł, gdzie y ja przyszedłem rano z winnicy iesć do plebanij na ten czas nadeszło woysko polskie obstompili plebania, do ktorego to woyska polskiego komędy IPana Siminskiego, moskale zatarasowani się w plebanij ogniu wydali z ztrzelby, od naszego zas polskiego woyska nie bylo zadnego ogniu, tylko ieden wystrzelił, a gdy się moskale woysku polskiemu opierali²⁾, z plebanij wysć nie chcieli do woyska strzylając, tak polacy plebania z niemi zapalili, y dopiero moskale wyszli y my³⁾ ludzi ktorzysmy tam byli nas czterech ktorzysmy tu są y kobiet trzy, a czwarta mała dziewczyna, a iam z piecu wylazł w ktorymem się był zachował, a gdy moskale wyszli, pytali

¹⁾ Закреслено—а гдым. ²⁾ Закреслено: y bez racyi. ³⁾ мы—написано по—з нас.

ich się polacy o protopopie Husaczowskim, którzy moskal odpowiedzieli ze uciekł, y tych wszystkich moskalow szesciu komęda polska dyzarmowała, ale potym tym moskalom broń oddali tylko nas czterech mnie z bratem moim Omelkiem, Olexyiem pałamarzem y Stefanowiczem dyrektorem dzieci tegoz protopopy, szegulnie tylko z tey racyi ze mianych bydz nas synami [115] tegoz protopopy; więcęcy niema co powiedziec.

Stawiony tu Omelko brat Zacharka popowicza pytany, za co iest wzięty.

R., iz ia o niczym nie wiem bom tam nie był na ten czas w plebanij, byłem na noclegu, z ktorego gdym powrocił wziętym zostałem w sekwestr, bydz mianym synem protopopy; więcęcy niema co powiedziec.

Stawiony tu Olexa syn pałamarza ze wsi Husaczuwki lat mający 17, w Husaczuwce rodzący się z oycza Romana matki Oryszki Pałamarzow od lat szesciu posługę czyniąc gromadzie w cerkwi, iako tez y popowi.

Pytany Olexa, iak dawno ten protopopa Husaczowski w Husaczuwce iest na parafij.

R. Olexa, iz ten protopopa terazniejszy objoł parafią po tesciu ¹⁾ swym własnym po smierci iego dawno, czego ia nie pamiętam, będąc uniatem, a co teraz to błahoczystwym czego ia nie rozumiem, bo y do służby nigdy nie służyłem tylko oyciec moy zgadzając się z Zacharem popowiczem pierwszym, ze wraz byli w winnicy, z ktorey przyszli do plebanij y iak wzięci zostali; więcęcy niema co przydac.

[Збоку приписано:] Wypuszczony.

[При кінці справи проти візнання Олексі теж написано:] Wypuszczony.

Dimissi ad carceres.

Sub eodem actu.

51.—Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerata utsciwego sławetnie Piotra Stefanowicza dyrektora dzieci protopopy terazniejszego Husaczowskiego wziętego w sekwestr przez ImcPana Siminskiego komędanta podjazdowego w plebanij Husaczowskiey.

Pytany Piotr dyrektor, gdzie się rodził.

R., iz rodziłem się w Kijowie na Podolu z oycza Jakowa matki Marij Stefanowiczow mieszczanow na Podolu Kijowskim sam lat mający iako sam opowiada wiadomie 27, ritus graeci będący, przy rodzicach zrosłem y tamze do szkolnych nauk edukowany byłem od infimy [116] do teoloji nauk ruskich uczyłem się do roku 14 a łacińskich przez dwanasie będący na teologii puł trzecia kursa wyuczony, będąc w szkołach do roku pszeszlego 1770 w którym o Pietrze świętym ruskim wyszedłem tu na kądycyą dyrektorską do wsi Sałtanuwki Białocerkiewski do popa parocha Moyzesza Zrazewskiego oycza protopopy terazniejszego Husaczowskiego, u ktorego za dyrektora dzieci byłem przez rok ieden, to iest uczywszy syna iednego tegoz popa Moyseja Teodora starszego a drugiego młodszego Jana Zrazewskich popo-

¹⁾ Закреслено — оуцу.

wiczow, od ktorego popa swego Moyseja wsi Sałtanuwki poiechałem w gos-
cine do protopopy Bazylego Zrazewskiego do wsi Husaczuwki przed Petrem
ruskim przeszłym u pułtory niedzieli, w ktorej to Husaczuwce miałem tylko
bawic dni trzy w goscinie, a powrociwszy do swego popa Moysija, umusli-
łem się odprawic y do Kijowa nazad powrocic do dokączenia reszty kursow
teologii, ale gdym się bawił w Husaczuwce przez poniedziałek, wtorek, mia-
łem w srodę wyiechac, nocując z fłorku na srodę z dwoma czercami wo-
łoskimi podroznymi, którzy szli do Kijowa, w stodole, zostawiwszy w izbie
protopope Husaczowskiego z iednym moskałem, a drudzy moskale nocowali
w chliwku na podworzu, na kturą to plebanią Husaczowską przede dniem
napadli kozacy od podjazdu polskiego dla złapania popa Husaczowskiego,
o czym ia nie wiedział, anim tego słyszał spiac w stodolę, alem gdy rano
przyszedł rozpowiadali mi moskale, ze kozacy naiechaly, chcieli wziac popa
Husaczewskiego, który przecie uciekł, nie wzieni gą, w ktorej to rozmowe
przyszedł podjazd polske rano po wschodzie słońca, y obtoczył plebanią,
moskale którzy tam byli szesciu zatarasowali się w plebani, a mnie wtrą-
cili w alkырz y nie wiem kto z nich poczoł strzylac, słyszawszy grającą
trąbę u polskiego woyska, umysliłem przez alkырz uciekac, odtworzywszy
drzwi z alkырza na podwodze, a skorom wyszedł trafiłem na kozaka stoją-
cego, który do mnie strzelił y w uchą prawę srotem iednym y pelce serdeczny
postrzelił, tylko nie [117] szkodliwie, iednakowoz za tym postrzałem upadłem
na ziemie y zaraz wzięty w sekwestr zostałem, leżąc z puł godziny na zieme
przełękniony nie pamiętam strzelania ani chałupy palenia, dopiero otrzy-
wiwszy się, widziałem ze wirszch w chałupy spalony, takim zaraz wzięty
był przez szeregowego y zaprowadzony do komędanta polskiego, który iuz
był bron y pantrątasi moskalow oddawał, y wolnych uczynił, a nas czterech
mnie, popowiczow chłopcow dwoch y syna pałamarzowego wziac w sekwestr
roskazał, y tu do Trojanowa przyprowadził.

Pytany Piotr dyrekt, za co wzięty tych dwoch chłopcow Tchorzewskich
popowiczow.

R., iz rozumiejąc na tych chłopcow z mniemania synow protopopy
Husaczowskiego, którzy aktualnie y prawdziwie nie są synowie, ale pozos-
tałe sieroty po zmarłych rodzicach parocha Olszanskich, y ten protopopa
Husaczewski prawda ze ma pięciu synkow ale najstarszy około lat 10
mający, a to wszystko drobiazk y tego starszego żołnierze byli wzieni, ale
pomiarkowawszy się ze mały na miejscu zostawili.

Pytany syn pałamarza, za co iest wzięty.

R., iz nie wiem tylko mu mowili żołnierze polscy ze miał strzylac wraz
z moskalami, czegom ia nie widział bo uciekł przez alkырz iakiem wyzey
opowiedział.

Pytany dyrekt, co by tamten pop Husaczewski przeciwnego czynił, co-
kolwiek wisz masz opowiedziec, iakieby miał sekreta zagraniczne z Kijowa
Perijastawia luz z innych miejsc y za czym ukazem tu cerkwi uniatskie
odbiera, a błahoczystą oddaie.

R. Piotr dyrektor, iz o tego popa przeciwnosci więcej nie wiem iak tylko to, ze kilka cerkwi uniackich na błahoczystyo oddał, com tylko słyszał nie wiedząc y jakie y tego za czymby ukazem nie wiem, a sekretow mi tez zadnych które by miwał z zagranicy nie pozwalał¹⁾, y choc kiedy przyiechał protopopa do [118] oycy swego zawsze mnie od swych dyskursow ublizali, ktorych ia nie pretędował patrząc swojej kondycyi uczenia dzieci, gdybym poszedł y na dopros więcej nie powiem bo o niczym nie wiem, w innych pytaniach pytany we wszystkich czyni się bydz niewiadomym, dodając ze, co bym wiedział bez zadney bojazni opowiedział bym, alem nigdy między niemi oycy z synem dyskursu nie słyszał, gdyz oni tam sami z sobą rozmawiali, ani mnie tez do zadnego interessu napisania y przeczytania nie zazywali, gdyz protopopa Husaczowski ma swego pisarza własnego z Perijasławia z którym na ten czas uciekł; więcej niema co powiedziec.

[Збоку приписано:] Wypuszczony.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

52. Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerata pracowitego Matwija Horbachuka ze wsi Silnicy za Bohem będącey miła od Tulczyna, wzięty w sekwestr we wsi Bałabanuwce przez tamtejszego Kommissarza y odesłany do komędy ImcPana Suchodolskiego na ten czas w Zywtowie stojącego, od ktorego tu do Trojanowa odesłany iest.

Pytany Matwi Horbachuk, gdzie się rodził.

R., iz rodziłem się we wsi Sołodkowcach w Podolu Kamienieckim z oycy Danyła matki Kateryny Horbatych, sam lat mający iako sam powiada 26, zrosłem we wsi Silnicy do ktorey przyniesionym będąc małym z Sołodkowiec, w ktorey to Silnicy przy rodzicach moich bawiłem się robocizną gospodarską, będąc dotąd bezzennym do roku 1768, a gdy tam wsie tatarowie poroznosili y ludzi pozabierali, oyciec moy poszedł pod Bar, a iam się w Silnicy został przy ciotce swey Chwesci Czarnowolisze mając tam y braci swych Wasyla Horbachuka rodzonego od siebie młodszego, y drugiego ciotecznego Iwana Czarnowoliczuka, [119] u ktorych przesiedziawszy od wyz wyrazonego czasu az do terazniejszy wiosny, zkąd wyszedłem we trzech niedzielach po Wielkiey Nocy szukając gdzie służby, idąc z Sielnicy na Tulczyn, tam tylko przenocowawszy poszedłem do wsi Kryszczyniec, tamem się bawił z tydzien u Danyła y Jacka krawca Ioykow diadkow swych, ztamtąd wyszedłem do Ladyzyna, przenocowawszy poszedłem do Granowa, przenocowawszy poszedłem do Lipowca, przenocowawszy idąc na wsie Kozankię, Czerniawkie do Diunkowa, y tam zaszedłem do mieszkającego znajomego szlachcica Łuszczynskiego, ktory przed tym mieszkał we wsi Silnicy a tu przeszedł na mieszkanie do Dziunkowa, u ktorego bawiłem się przez niedziel dwie nie znalazzy u niego służby, gdyz y on sam służy za podstarosciego, udałem się isć daley, gdym przyszedł do Bałabanuwki y tam zaszedłem do

¹⁾ Закреслено: nie wiedząc.

popa tamtejszego u ktoregom się naiół za parobka rokowego za rubli pięć, koszul dwie y spodnice, butow dwie nowe y przyszyć, a gdy tam w drugim tygodniu służby moiej przyjechał czyrniec z manastyra Wołoskiego z za Dniestru, rodzony brat mego gospodarza popa Bałabanowskiego, którzy to moy gospodarz z tymże przybyłem gościem czyrnem bratem swoim napijali się, o którym to czyrcu gdy się tamtejszy kommissarz Bałabanowski dowiedział y rospytał, za wagabundą uznał y w sekwestr wziół y przez dni kilka trzymał, przeciez pop tamtejszy iako brata swego wyręczył, a gdy tenze kommissarz o mnie znaydującym się u tegoz popa dowiedział, zem iest obcy człowiek, przysłał po mnie kozakow do popa, którzy mnie wzięli y przed kommissarza zaprowadzili, który mnie pytał, zkądbym był y jakbym tu przyszedł y po co, ktoremum to samo opowiedział, com tu opowiedział. zem z Silnicy byłem w Dziunkowie a z Dziunkowam tu przyszedł dla służby przystawszy do tutejszego popa, który kommissarz nie dając mi w zadney powiesci kredytu, zem bez zadney był testimonij, za haydamakie uznał, bic rozkazał, przy którym biciu do zadnego excessu haydamackiego nie przyznałem się, bom nie był w haydamakach, y odesłał mnie do Zywotowa do komedy podjazdowej IPana Suchodolskiego, od ktorego tu do Trojanowa odesłany iesdem, wzięty w sekwestr [120] w Bałabanuwce.

Tu człek pomiarkowany przebieglec nurowaty postraszony biciem łozami wyznał, ze na samym początku wszczętey haydamaczyny ze wsi Silnicy porzuciwszy oyca zmowiwszy się we trzech osob:

1. Ja Matwiy Horbaczuk,
2. Stepan Berebynosęko ten iest w Silnicy,
3. Iwan Fedorowicz y ten w Sielnicy,

posłuszawszy fomęta haydamackie udalismy się isć do Humania, y tam przyszlismy do Gąty, do ktorego za kozakow wszyscysmy trzey przystali, y byli z temze Gątą do rozproszenia y zabrania nas, z ktorey rozproszki wszyscy trzey ucieklismy do Sielnicy.

Pytany, siłas zarznoł szlachty w Humaniu.

R., iz z szlachty nie zabiłem zadnego, a co studentow nie wiedząc jakiey kądycyi skłułem na śmierć spisą swoją ręką ¹⁾ trzech, dwoch około lat 20 a trzeciego młodszego, tamze na ten czas zydow trzech starych y moze w lat 15 czwartego na śmierć swą ręką spisą skłułem, zyduwek dwie starą y młodą.

Pytany Matwi, siła Stepan Perebynosęko zabił z szlachty zydow ²⁾ rozney płci.

R., iz y ten Stepan tak rznoł iak y ia, tylko nie wiem siła czego zabił, ale mi sam powiadał ze w Humaniu zabił zydow czterech y zydowek pięć.

Iwan Fedorowicz takze przede mną powiedział ze tylko zabił na śmierć swą ręką osob roznych 14, studentow pięciu, zydow czterech y zydowek pięć, nie wiedząc o więcej takowych ryzynow.

¹⁾ Закреслено — pięć.

²⁾ Закреслено — y.

Pytany, iako zdobycz wywiezli z Humania.

R. Matwi, iz ia miałem pieniędzy rubli pięć, zdobyczy sukien parę sukiennych niebieskich z studenta y rusznice, pas czerwony.

Stepan Perebynosęko miał zdobycz pieniędzy węzeł, który widział u niego, a powiadał tylko ze rubli trzy, buty, pass, zupan ieden sukieny, rusznicę y spise.

[121] Iwan Fedorowicz zdobył rubli 12, sukien parę, zupan karmazynowy, kontusz granatowy, czapkę, y każdy konia, na których przyiechali do wsi Selnicy, siedząc tam wraz do tego czasu, których ia tam porzucił a sam wyszedłem iakom wyzey opowiedział trzeciego tygodnia po Wielki Nocy nie na haydamacstwo, ale żeby mi się gdzie służba trafiła, idąc tym szlakiem, iakiem opowiedział y gdzie był, z Dziunkowa udałem się ku Teleżyńcom, nocojąc we wsi Michajłowce, rano szedłem ku Żywotowu na Teleżyniec, słyszałem od ludzi w Teleżyncach, że haydamacy zrabowali popa onegdajszej nocy, o których to haydamakach anim myślał, a przyszedłszy pod las tam będący na gurzę, nie las ale bardziej czahary, wyszedł z lasu do mnie haydamaka, do ktoregom ia kiwającego ia przyszedł, który mnie wził z sobą w las, mówiąc mi, że będziesz z nami, ktorego ia przed tym nie znał, y tych do których mnie przyprowadził w czahary, zastawszy ich przy zdobyczy siedzących 4 pieszych, a ten który mnie sprowadził piątu, a ia byłem iuz szosty, częstując mnie gorzałką mając oney flasz trzy, y rybami zdobycznymi, którą zabrali u popa Teleżynieckiego, pokazując mi y pieniądze mówiąc, że y tobie damy, gdy się z nami wiernie trzymać będziesz, siedząc na temże mieyscu samym trzy dni y nocy, umyslając mieysca na ten z onych rabunkow, umyslili mnie sprobować wysłali mnie do Bałabanuwki na szpiegi, dawszy mi na drogą kopijek szesć, chleba y ryby, ktorey było wur pełny, napiwszy się gorzałki poszedłem, a gdym przyszedł do Bałabanuwki zaszedłem do popa, a gdy mie tam u popa obaczyli, zaraz mnie poznali podeyrzanego, dali znac do dworu do kommissarza, który mnie tego samego dnia wził nie tak iekiem wyzey opowiedział w sekwestr y do [122] Żywotowa do komedy IPana Suchodolskiego odesłał, a z Żywotowa tu do Trojanowa do Komedy Generalney.

Pytany, iacy to haydamacy byli y zkad.

R., iz:

1. Wasyl Czepki watazka który przed tym mieszkał w Oratowie,
2. Andrij nazwiska nie wie, zagraniczny,
3. Maxym nazwiska nie wie, zagraniczny,
4. Wasyl nie wie nazwiska, zagraniczny,
5. Iwan nazwiska nie wie, zagraniczny,
6. Pawło ze wsi Zubrychi Tetyjowskiey,
7. Tymko z teyze wsi Zubrychi.

Których wszystkich było nas już osob osiem, y ci sami mieli zrabować wies Oczeretne; do więcey nie przyznaie w roznych pytaniach.

[Збоку приписано:] Scięty.

Dimissus ad carceres.

[КОНТРОВЕРЗІЯ МІЖ СЕМЕНОМ ФАЛІНКОВСЬКИМ, СИНОМ ЗАБИТОГО ЗАЛІЗНЯКОМ УНІЯТСЬКОГО СВЯЩЕНИКА ФАЛІНКОВСЬКОГО ТА БЛАГОЧЕСТИВИМ ПОПОМ ЯНОМ СТАРЖЕВСЬКИМ, ОБВИНУВАЧЕНИМ У ПЕРЕСЛІДУВАННІ ПОКІЙНОГО ТА В ПІДГОТОВІ ВБИВСТВА.]

Działo się w mieyscie Troianowie
przy Komendzie Generainey Woyska Koronnego Parthyiow Ukrainskiej y Podolskie Die 2-da 9-bris 1771 Anno.

Stanowszy tu osobiscie przed aktami woyskowemi utsciwy Semen Falinkowski popowicz syn niegdy wielebnego w Bogu xiędza Mikołaija Falinkowskiego parocha wsi Zawadowki, Smilanskiej, windykując zabuystwa oyca swego przez zaprowadzenie do tegoz zaboystwa onego do Korsunia do będącego tam na ten czas głównego watazki haydamaki Zelezniaka od gromady Zawadowskiej y terazniejszego popa Jana Starzewskiego teyze wsi parocha, y tam na śmierć z okrucienstwem wraz z bratem rodzonym moim starszym Wasylem zabicie, za ktore tenze paroch Zawadowski tu w sekwestrze woyskowym przez moię doniesienie Komendzie Polskiej w Ukrainie stojącej, wzięty y osadzony zostaje. Przybywszy tu [123] na tegoz kapłana z konwinkęią iakom bydz miec mogą słyszając, bom przy braniu brata mego ani tez oyca przez gromadę Zawadowską y przez Jana Starzewskiego kapłana nie znaydowałem się ani przy zaboystwie oyca mego, ale tylko com mógł słyszeć o zaboystwie oyca z bratem moim, to wszystko opowiem sprawiedliwie bez zadnego umnieyszenia ani tez przydania.

A słysząc tu czytane oyca Jana Starzewskiego dobrowolne wyznanie, przy nas obydwóch nam czytane, iakowoś o zacne zwazam Jana Starzewskiego popa w punktach tu wyrazonych:

1 - m.o. Ze gdy był oyciec Starzewski wzięty do Radomysza do konsystorza zkąd uciekł prosto do Perijasławia nie będąc w swej przeszłej mianey parafij we wsi Berezniakach Moszanskich.

R. na to pop Starzewski, iz byłem y bawiłem się niedziel trzy co się działo ieszcze w roku 1767¹⁾ y dopiero z tey parafij poszedłem do Perijasławia umysliwszy przyieć shyzme, ktora się na ten²⁾ czas zaczynała po całej Ukrainie, ktory ia tak dalece nie pretędowałem, ale z tey racyi, gdy mnie zewsząd gromada moiey parafij namagała, poszedłem się skarzyć do W^o xiędza officjała Mokrzyckiego, ktory mnie do Radomysza odesłał y tam karac roksazał iakiem wyzey opowiedział w swych konfessatach. Do mnie zas będącego w Perijasławiu dwa razy gromada przyizdała obligując a bardziey prosząc archiieraia, aby im dał popa błahoczestwego, gdyz choć iuz przyioł shyzme xiędz Falinkowski, nie była gromada z niego kontenta, ktora powiedziała, ze choc przyioł błahoczystyo iednakowo unią smierdzi, y ja nie wyganiałem z parafij x. Falinkowskiego, ale gromada sama nie chciała.

Na to odpowiada Semen Falinkowski popowicz popowi, iz prawda ze moy oyciec przyioł był błahoczystyo którą trzymał moze przez niedziel osm,

¹⁾ 7 — виправлено з - 8.

²⁾ Закреслено — сза.

a gdy się to gromadzie nie zdało ze z unij błahoczystyo przyioł, pojechało [124] z gromady do Perijasławia ludzi dwóch starac się u archiiera o błahoczystyo:

Iwan Wasylenko
y Iwan Owsienko.

Ktorzy tegoz popa Starzewskiego z sobą przywiezli do Zawadowki, z tym oświadczeniem oycu memu, że iuz mamy popa inszego, takiego iakiegosmy żądali. Moy oyciec na to nic nie dbał, y kluczy im od cerkwi nie dał mówiąc: — robcie wy sobie co chcecie, a ia sprawiedliwy uniat y z was zadnego do cerkwi nie przypuszcze, — do ktorey oni tez chodzic przestali ieszcze pierwiey, iednakowoz pop Starzewski niedługo bawiąc w Zawadowce, wyjechał do tescia swego do Derenkowca o mile od Zawadowki y tam u tescia swego siedząc przyidzał do Zawadowki do umowionej się z sobą gromady w nocy dzieci krzcić, a bardzo rano ciała zmarłych po ogrodach chować, siłaby zas dzieci okrstić y ciała pochował tego nie wiem, ale moy oyciec wszystko sobie notował, ktore notowanie pod czas haydamacyzny przepadło z innemi papierami; siedząc u tescia swego pop Starzewski przez niedziel kilkanascie, tenze namowiwszy gromade azeby cerkiew odebrali, ktorzy wraz z tymze popem Starzewskim zebrawszy się całą gromadą przysli do cerkwi, posyłali do oycy mego, aby od cerkwi klucze oddał, czego on nie uczynił, ale ieszcze sam y memu starszemu bratu rozkazał przychodzących po klucze ludzi przegnac y bić, a gdy nie odebrali od oycy mego kluczy rozniewawszy się całą gromada drzwi do cerkwi z odbiciem szpongi wystawili, y wszyscy w cerkiew weszli, opatrzywszy wszystkiego w cerkwi nic nie biorąc wyszli, y tylko co cerkiew przymkneli, a gdy się gromadscy ludzie do domow poroschodzili, pop Starzewski, takze wsiadшы na sanki w roku 1767¹⁾ pojechał do tescia swego, za którym moy brat Wasyl starszy, wsiadшы na konia z rusznicą y spisą gonił za popem Starzewskim, ktorego dognawszy o puł mili z tym usiłowaniem, aby więcey do wsi [125] Zawadowki nie pokazał się obic obedrzyć y głowe ostryc usiłowali²⁾ iako shyzmatykowi, co moy brat uczynił, że go dwa razy szturchnoł rusznicą y obdarł, a swoię chęć ostrzyżenia popa darował, iednakowoz za to gdy się moy brat powrocił do wsi Zawadowki gromada tamteysza z dragami mu zastąpiła, a gdyby się był nie salwował ucieczką do tamteyszego dworu do podstaroscięgo, pewnie by brata mego zabili, y nazaiutrz dzień popowi suknie czarne ktore był wzioł odesłali, y tak się to było troszkie utarło, że moy oyciec znou cerkiew do siebie odebrał, a pop pojechał za granice do Perijasławia, będący tam podstarosci IPan Michał Zerebko łąiał gromade za to sprowadzenie popa y cerkwi odbierania, mówiąc, że ia wam tego popa Starzewskiego na wirzbie obwiesic rozkazę, y zatym się gromada trochay uspokoila.

Na to pop Starzewski odpowiada stronie powodowey, że prawda że do Perijasławia dwóch ludzi wyzezwyrazonych do archiiera przyjechało upraszać o inszego kapłana, ktory archiirey mnie wyznaczył, dałszy mi

¹⁾ 7 — виправлено з — 8.

²⁾ Слово — usiłowали — приписано иншим чорнилом.

swoy ukaz, ktory tu iest, ia suponuiac ze się na tey parafij utrzymam, poiechałem, a przyiechawszy do Zawadowki, gdy mi cerkwi x. Falinkowski oddac nie chciał, zabawiwszy się tylko dwa dni y u tescia dwa dni, poiechałem do Perijasławia, nie krzcząc tam dzieci, ani tez ciała zmarłego zadnegom nie pochował y siedziałem za granicą od tegoz czasu cwierć roku, znowu powtornie z teyze wsi Zawadowki przyszło ludzi trzech:

Iwan Wasylenko tytor,
 Pilip Drozd,
 y Zinec Kot ktory umarł,

nie będąc u archiereia tylko u mnie samego aby koniecznie na ich parafią iechał za mianym sobie ukazem czyli orderem, com uczynił zem z niemi poiechał, [126] a gdy mi powtornie x. Falinkowski cerkwi oddac nie chciał,¹⁾ ieszcze mnie syn iego Wasyl ze wsi wygnał, dopędziwszy o puł mili, zbił y obdarł.

Pytany pop Starzewski, za coby czynił gwałt cerkwi odbierając one czy swiadomoscią tamteyszego podstarosciego y czy pozwalał ezy nie pozwalał.

R. Pop Starzewski, ze ia o tym nie wiem czy podstarosci tamteyszy pozwolił czy nie pozwolił, gdym ia u niego nie był, y mówiłem gromadzie azeby poszli do pana podstarosciego o te pozwolenie aby cerkiew odebrać, ktorzy powrociwszy się mówili przede mno, ze pozwolił odebrać cerkiew, ale takim sposobem, aby pierwiey gromada poszła do x. Falinkowskiego y upraszali go oddania kluczy do cerkwi, a odda wam — dobrze, a nie odda to sobie cerkiew odbiciecie, a iakiem się potym dowiedział, to w tym był podstemp pod ludzmi gromadzkimi, gdyz się pierwiey umowili podstarosci z x. Falinkowskim, ze iak sam przydzie, pięciu ludzi z gromady, ktorych ia dysponowac będę, obic ze ich nalezycie, azeby wstręt od tegoz insi wzieli, na co się był x. Falinkowski z synami przysposobił, a ze się ta rzecz nie udała przez przyscie ludzi nie pięciu ale 15, nie mógł im obicia sprawic, iednakowoz z swey plebanij nie dawszy kluczy z potrąceniem powypychał, y tak prosto do cerkwi poszli y te odbili, y mnie iako iuz swego kapłana do tey cerkwi zwokowali, abym obaczył wszystkie potrzeby do odprawiania służby, a gdy wiele rzeczy nie dostawało manipularza y ewangelij, mówiłem, ze nie mogę odprawiac, bo nie mam na czym, y powychodziliśmy z cerkwi, ia wsiad na sanki poiechałem [127] do Derenkowca do tescia mego, od ktorego miałem przywieść niedostawaiących sztuk do apparatu odprawiania służby, na ktorey drodze dogoniwszy mnie Wasyl Falinkowski zbił y z futra obdarł, dopiero w ten czas y iuzem więcey nie chciałem powrocic się do Zawadowki, poiechałem do Perijasławia od tescia mego y tamem siedział przez miesiąc ieden, znowu po trzecie przyszło z gromady ludzi tychze do archijereja z tym samym uproszeniem o popa inszego, a gdy mnie koniecznie archijerey wyprawiał na te parafią, exkuzowałem się aby inszego posłano, gdyz mnie mało nie zabito, w czym prawda ze ci sami ludzie gromadscy:

Iwan Wasylenko
 y Iwan Owsienko

¹⁾ Закреслено — poiechał do tescia swego o mile.

przed archijereiem oskarżyli x. Falinkowskiego z synem iego, wraz y podstaroscię wsi Zawadowki, że cerkwi oddać nie chcą, kapłana nam danego od waszey wielmożności wypędzają, y tego mało nie zabili, na co archijerey Herwasy tymże ludziom dwóm gromadzkim zapewnieniem mianego kapłana przyrzekł z tym dokładem, abyscie mu krzywdy czynić nie dopewnili w biciu y zaboystwie iego, oni też to samo archijereiowi przyrzekli, że ieden na drugim ligac będziemy a swemu kapłanowi krzywdy żadney czynić nie dopuscimy, y tak mi archiiercy na ich fudamencie ukaz napisać rozkazał który tu iest, za którym z temiz ludźmi do Zawadowki przyjechałem, dawszy mi pomieszkania u lwana Wasylenka tytora tamtejszego, siedząc sam ieden od Pilipowki do Stritenia w roku 1768 z 1767, gdyż mi odprawy błahoczystywy x. Falinkowski nie dopuścił, iednakowoz iuzem w ten czas dzieci krścił, y zmarłych chował, y w swej gospodzie wodem święcił, y z tej gospody z gromadą wszystką na jordan wychodził, co się tak działo [128] do czasu Stritenia, w którym czasież sama gromada klucze od cerkwi gwałtem odebrać chciała¹⁾ w teyże, a nie mogąc odebrać wyciągnowszy na cmentarz z włuczeniem x. Falinkowskiego odebrali, przy którym odebraniu cerkwi pop Starzewski nie znajdował się, odjechał do tescia swego, o ktorej odebraney cerkwi tu stojący Semen Falinkowski opowiedział, a pop Starzewski nie przyznaie aby o tym wiedział, y iuz od tego czasu pop Starzewski też cierkiew, iako opowiada przy błahoczystyi trzymał do wzięcia siebie w sekwestr.

Pytany pop Starzewski, za co iest tu wzięty y przez kogo.

R. pop Starzewsky, zem iest wzięty przez Semenę syna niegdy x. Falinkowskiego za podanemi punktami na mnie a niesłusznemi, iakobym ja ojca iego x. Falinkowskiego do śmierci przyprowadził, że go w Korsuniu haydamacy wraz z synem iego starszym przy Zeleznaku będący zabili, do czego się ja winnym bydz nie sądzę ale bardziey gromada która nayprzod za przybyciem Zeleznaka do Korsunia y do Zawadowki kozaków haydamaków osmiu złapali Wasylę starszego syna x. Falinkowskiego, y tego związawszy ludźmi z gromady iako to:

1 - m. s. Fedor Kulisz iest we wsi Zawadowce,

2 - d. s. Nazar Owsijęko y ten iest we wsi; ci na wuzki za szyje wzięli y do woza zaprowadzili, o czym pop Starzewski nie wie bo tam nie był, tylko Semen Falinkowski aktor opowiada, że słyszał od matki swej własney, którą tam haydamacy na ten. czas przy związanym synie za rękę trzymali, y tego brata iego nie ludźmi gromadscy złapali ale haydamacy, a gdy się haydamakom brać nie dał, dopiero ludźmi łapać dopomogli ci dway wyzwyrażeni Fedor Kulisz y Nazar Owsijęko, a prawie [129] cała gramada na to się patrzyła, iak ci dwaj ludźmi z gromady Wasylę popowicza na wuzkach wodzili, a haydamacy ratyszczami bili, y to zas słyszał od matki, że gdy tam na ten czas przy związaniu brata y biciu przyszedł pop Starzewski pytał się matki moiej, gdzieby byli xięgi cerkiewne, o czym matka moja długo

¹⁾ Закреслено — mi odebrała,

opowiedzieć nie chciała, gdyż tam było więcej maitku złożonego w skrzyni zakopane byli, iednakowoz za przynagloną srogoscią haydamakow opowiedzieć musiała, którą skrzynie wykopawszy, cerkiewne rzeczy popowi Starzewskiemu pooddawały, a domowe rzeczy haydamacy między siebie rozebrali y nie-
iakiie ludziom rozdawały iako y popowi Starzewskiemu dali, który nam po-
tym w niedziel 6 oddał.

Pop Starzewski na to odpowiada, zem do tych haydamakow sam dobrowolnie nie przyszedł, ale mnie sami zwokowali nie wiedziałem po co, y tych słow nie mówiłem do haydamakow aby się pytali popadi o xięgi cerkiewne, ale te słowa mówił do haydamakow Iwan Owsijęko tytor y do popadyi, aby oddała xięgi cerkiewne, o których ia xięgach ani o skrzyni nie wiedziałem.

Semen Falinkowski popowicz na oczy popowi Starzewskiemu dowodzi, ze to mam od matki moiey doniesienie, ze ty, oycze, sam mówiłeś matce moiey o xięgi cerkiewne y od haydamakow zdobycz brałeś, tylko nie wiem iaką.

R. pop Starzewski, ze nigdy tych słow nie mówił do matki twej o xięgach, gdyż ia iuz zastał skrzynie wykopaną y odtworzoną, y z niey rzeczy wybierali, y dla iednego antemisu mnie odebrania wokowac kazał, y danei mi od haydamakow z tey skrzyni darowizne namitek 4, płachet kobiecych dwie, buty y trzewiki safijanowe czerwone, com wszystkie rzeczy potym oddał.

[130] Semen Falinkowski dowodzi popowi doocznie, ze ta skrzynia nie była dobyta dopiero za pytaniem o xięgi, a w tym przygotowawszy podwode porwali haydamacy iuz zbitego brata mego do Korsunia do Zelezniaka, przy których haydamakach y przy bracie moim z odprowadzeniem onego pieszą szli koło wozu, a to ci:

1 - m. u. s. Sawka Ułasęko wuyt ten uciekł za granice,

2 - d. u. s. Stepan Dziubęko ten iest we wsi Zawadowce;

inni zas ludzie szli pieszą, których nie pamiętam ani wiem bom przy tym nie był, ale pop Starzewski opowie którzy ludzie szli wraz z nim za moim bratem związanym y na podwode wsadzonym y do Korsuniu do Zelezniaka wiezionym.

Na to odpowiada pop Starzewski, ze prawda, złapawszy haydamacy Wasyla Falinkowskiego y oycza iego przy zonię ięgą, skrzynie nie przy mnie wykopaną zrabowawszy y zabrawszy imenie, nieiakiie rzeczy darowizną podawawszy, ktorem wszystkie na potym oddał. A złapanego haydamacy Wasyla Falinkowskiego związanego na wuz wsadziwszy prowadzili do Korsunia do Zelezniaka, ktorego wioził podwodą Stepan Dziubęko a Sawka Ułasenko wuyt na ten czas będący, przybrawszy do siebie ludzie gromady tych:

Iwana Wasylęka który iest we wsi Zawadowce,

Ihnata Kuleszeka który iest we wsi Zawadowce,

y mnie kapłana Starzewskiego przybrawszy, wziowszy chleba bochenek Sawka wuyt umysliwszy zasé do Korsunia y pokłon oddac Zelezniakowi przymuszony grassuiącemu w całej Ukrainie, nie idąc za wziętym Wasylu Falinkowskim popowiczu związanym, ale tylko za tą podwodą na ktorey iego haydamacy

prowadzili y to nie za nim, ale szczegulnie tylko dla oddania ukłonu grasiącymu cały Ukrainy Zelezniakowi.

Pytany pop Starzewski, ze sama oczewietosć wyrazna pokazuje się, zescie przy swym chlebie y ziącą donatywe Zelezniakowi ofiarowali zywą Wasylą Falinkowskiego za ktorymescie szli, iako, opowiadasz.

[131] R. pop Starzewski, zesmy się do Wasyla Falinkowskiego prowadzenia przez haydamakow nic nie interessowali tylko cosmy szczegulnie za Wasyla Falinkowskiego wozem szli dla oddania przymuszonego od niego Zelezniakowi pokłonu, który po całym Ukrainie wsi..... tego żądał y wyciągał, a ktoraby wieś tego nie uczyniła, te rabowac y bić do smierci dozwałał, którą to dla niego przychilnosc y my czynic musieli zapatrując się na inne wsie.

Pytany pop Starzewski, za coby te przychilność iednemu niegodziwemu człowiekowi hultaiowi na bezboznosc oyauzdanemu grassantowi polskich granic, która granica w zadnych takowych hultaystwach nie znaydowała by się, tylko przez wasze ku niey chytrosci y złości wprowadzanie przez was samych błałoczysto, na ktoromes sam przy tak wielu innych kapłanow uniatow przystał.

R. pop Starzewski, ze nie z nas kapłanow ani ze mnie samego to stało się, ale z samych wsi gromad ludzi, którzy tego sami pretędowni, y te same przychilność zbuntowanemu Zelezniakowi przętowali, co y kapłani od gromad do tego przymuszeni byli, com y ia to samo czynic musiał, zem z swym wuytem y tyktorem przymuszony będąc z pokłonom do Zelezniaka do Korsunia pusć musiał, a nie za Wasylem Falinkowskim, ktorego haydamacy sami prowadzili, idąc pieszo az do wsi Karaszynki o puł mili, umysliwszy pusć pieszo do samego Korsunia, w ktorey wsi Karaszynce nagнали nas ludzie z gromady Zawadowskiej:

Iwan Kulisz który iest we wsi Zawadowce,

Nazar Owsijęko y ten iest we wsi Zawadowce,

Danko Dubynęko y ten iest we wsi Zawadowce,

Kiryk Wasylenko naymit Ignata y Iwana Kuleszękow, który uciekł za granice, ten powoził.

Wiaząc złapanego po moim wysciu z Zawadowki xiędza Mikołaią Falinkowskiego uniata parocha wsi Zawadowki przeszłego, a stojąc my w tey wsi Karaszynce przed chałupą, zakupili się do nas y tam na drodze przed chałupą dobyli ludzie ci co z xiędzem Falinkowskim przyiechali z swego woza gorzalki, którą nas częstowali y x. Falinkowskiemu [132] dawali, który napiwszy się gorzałki mówił:—a siadę ia do swego syna choć ia tam zaiadał, nie boycie wy się o to zeby mnie tam na smierć skłuli, ale ieszcze y syna swego od smierci wyproszę,—mówiąc to do gromady ludzi którzy ich wiezli syna z oycem, azeby zas miał mowić do tychze ludzi, ze choc wy mnie na zabicie wieziecie, to tych słow nie mowil, y tak wsiadszy xiądz Falinkowski do syna swego na iedną podwodą, przy ktorych siadło ludzi:

Stepan Dziublenko powoził y iest we wsi,

Iwan Kuleszenko y ten iest we wsi,

Dańko Dubynęko który iest we wsi,
 Nazar Owsijęko y ten iest we wsi,
 a my na drugą podwodą wsiadшы co x. Falinkowskiego przywiezli iechalismy
 za niemi do Korsunia:

ia Starzewski pop,
 Sawka ataman który uciekł za granice,
 Iwan Wasylenko ten iest we wsi tytorem,
 Ihnat Kulisz y ten iest we wsi,
 y Kyrk naymit Ihnata y Iwana Kuliszękow, ten uciekł,
 z ktoremi to wszystkiemi przyiechalismy pod Korsuń, spuszczaiąc się z gory
 od Hordyszcza, przystała się podwoda z nami na ktorey ia siedział, a hay-
 damacy popa wraz z synem Falinkowskich y ciz ludzi którzy z nim sied-
 zieli poiechali przez ¹⁾ most do miasta, y w miescie mieli poziadać, gdyz
 my swych ludzi gromadzkich w miescie koło zamku zastali stojących za nami
 czekaających, z ktoremi z'aczywszy się poszlismy z pokłonom do Zelezniaka,
 ktoremu chlib oddawszy, pytanie swie do nas czynił y na te od nas odbierał,
 iakom w swych konfessatach, wyzey opowiedzialem pierwszych y iuz my
 zastali Wasyla Falinkowskiego zabitego, y iak xiądz Falinkowski przy nas
 zabity został opowiedzialem, y iak my ztamtąd wyiechali.

Pytany tu Semen Falinkowski, czy to tak iest w samey rzeczy iako pop
 Starzewski przy nim opowiada o wzięciu twego brata y oycy y do Korsunia
 odprowadzenie y tam na śmierć pozabijanie.

R. Semen Falinkowski, iż iuzem wyzey opowiedział o bracie iako zła-
 pali y z Zawadowki wywiezli y iacy ludzie z gromady po wywiezeniu brata
 mego szukali oycy mego ludzie gromadscy:

Hrycko Wasylenko który uciekł za granice,
 [133] Łazar Jaremenko ktorego piorun ubił w cwić roku, iakom słyshał na-
 potym od ludzi gromadzkich powiadających ze oycy mego znalazzy w burianie
 zachowanego za włosy y brode wyprowadziwszy przyprowadzili przed kar-
 czme z potrącaniem y biciem, do ktorego to oycy mego sprowadzonego gdy
 się zesła ledwo nie cała gromada ludzi, tam onego nieznosnym urąganiem
 potrącali, bili, y policzkowali:

Hrycko Wasylenko ten iest we wsi Zawadowce,
 Łazar Jaremenko ten iest we wsi,
 Hawryło Chwedorenko ten umarł,
 Panas Naymibudka ten iest we wsi,
 Nazar Owsijęko ten iest we wsi,
 Michayło Proczuchran ten iest we wsi,
 Chwedor Drozdenko ten iest we wsi,
 Taras Hałuszczęko y ten iest we wsi,
 Wasyl Tertyczny ten był przy tym biciu, Iwan Owsijęko y ten był przy
 tym, y innych tak wielu którzy się na to bicie oycy mego patrzyli.

Ktorem biciem nie ukątętowawszy się oycy mego, związali, na wuz
 wsadzili, do drabiny przywiázawszy za bratem moim do Korsunia do Zelez-

¹⁾ Przez — надписано над закресленням — bez.

niaka co konie wybiec mogły odprowadzili, z którym brata mego dognali we wsi Karaszynie, iak pop Starzewski opowiedział, gdyz ia przy tym nie był, do Korsunia odprowadzili, y tam iak zabici zostali przy teyze gromad się y popię Starzewskim nie wiem, ale oni sami iak go brali y odwiezli y przy nih zabity wraz z bratem moim został opowiedzą, gdyz ia nie widziawszy dostatecznego przeswiadczenia dać nie mogę, tylkom to slyszal od ludzi, ze gdy przyprowadzili oyca mego z bratem moim do Korsunia do Zeleznika ludzie gromadscy wyzyrazeni ze wsi Zawadowki wraz z popem Starzewskim, nayprzod tam brata mego ieszcze do Zeleznika niedowiezającego przed basztą zamkową spisami y ze strzelby do smierci zraniwszy ieszcze zywego przy baszczę na częstokołach czyli na palisadach zawiesili, a potym do zawieszonego strzelali, y po wysciu ducha strzelac nie przestali. Oyca zas mego ciz sami ludzie do watazki Zeleznika odprowadzili y przed samego Zeleznika stawili, ktorego, [134] gdy stawili, pytał się tych samych ludzi Zeleznik:—co wy za człeka przyprowadzili,—widząc oyca mego w podłey odziezy, zupanie granatowym starem y w swiecie szarey bez czapki, ktorzy ludzie gromadscy odpowiedzieli Zeleznikowi, ze to iest pop uniat, ktorego to oyca mego pytał się sam Zeleznik:—czy ty iestes uniat,—ktoremu oyciec moy odpowiedział, ze iesdem uniat, a za tym słowem Zeleznik uderzył oyca mego w głowie kielepem alias obuchem, takze mu zbił czerep z głowy, który to oyciec moy upadł na kolana y widziawszy tam stojącego popa Starzewskiego, prosił go o spowiedz, który to pop Starzewski miał odpowiedzieć, ze ia uniatow spowiedzi nie słucham ani będę, y tak oyca mego iuz od pryncypała haydamackiego zaboystwo zaczętego inni haydamacy porwali, y tam na dziedzincu w będącą jame czyli doł wrzucili y do smierci strzelaniem y spisami kluciem przyprowadzili.

Pytany Semen Falinkowski, iakich by miał swiadkow na to, ze oyciec twoy w zgonie smierci prosił się o spowiedz popa Starzewskiego.

R. Semen Falinkowski, ze był na to swiadek oczewisty y słyszający malarz czyli złotnik Korsunski, który w tym roku na rzyce Rosi utonął, ale mam ieszcze iednego na to swiadka, który od tego słyszającego y widzącego temi słowy mnie powiadaiącego, zem slyszal od tego malarza czyli złotnika ze ¹⁾ oyciec twoy ²⁾ prosił się o spowiedz u popa Starzewskiego, który tak odpowiedział, ze ia nie słuchałem uniatow y słuchac nie będę, tom ieszcze slyszal od dziadow szpitalnych Korsunskich o jednym haydamace ulitowanym nad ciałem oyca y brata mego zabitych, ze roskazał dziadow zawołać szpitalnych, dawszy im rubla aby te same ciała procz innych w osobney jamię pochowali, co uczynili, a będących zas ciała leżące pozabijanych tak lezali, y tych leżących haydamacy odiechali.

Odpowiada tu ³⁾ w oczy pop Starzewski, ze się nie tak działo zaboystwo oyca twego, bo gdysmy przyiechali do Korsunia [135] z pomienionemi ludzmi z gromady, iuz my zastali brata twego zabitego y leżącego ciała w ganku pałacowym, oyciec twoy nie był przyprowadzony od gromady,

¹⁾ Закреслено — się. ²⁾ Закреслено — m. ³⁾ Закреслено — pop.

bom go nie zastał, nie wiem gdzie się podział od gromady bom ia potym przyjechał y pierwem stanął przed Zeleznikiem z gromadą nizeli x. Falinkowski, nie wiedziec zkąd potym przyszedł z chlebem przed Zeleznika, y nie wiem zkąd ten chlib miał, ktorego podawszy Zeleznikowi z ukłonem pytał go się:—co ty takiego,—ktoremu x. Falinkowski odpowiedział:—iestem pop uniat,—na co Zeleznik zawołał na kozakow swoich:—wezcie tego uniata na chudobe, ktorego ia słowa nie zmiarkowawszy, widziałem ze x. Falinkowskiego porwali, w doł wrzucili y tam strzelaniem na smierc zabili bez kłucia spisami.

Pytany pop Starzewski:—wszakze naypierwiey Zeleznik x. Falinkowskiego obuchem po głowie uderzył, a potym go do zabicia kozakom dysponował.

R. pop, iz tego uderzenia obuchem nie widziałem.

Pytany pop Starzewski, iakies to obuchem uderzenia nie widział, gdy cię za tym razem uderzenia x. Falinkowski o spowiedz prosił, ktoregos spowiedzie słuchac nie chciał.

R. Pop Starzewski, zem razu tego ubuchem uderzenia x. Falinkowskiego nie widział, ani tez mnie o spowiedz zadne nie obligował bo tam czasu na to nie było, y tego mi nicht nie dowiedzie z tych wszystkich ludzi gromadzkich Zawadowskich y innych abym to przestempstwo przeciw Bogu popełnił, bo chociem błahoczystywy, iednakowoz byłem uniatem, tobym w takowym razie znał się do obligacyi xiędza Falinkowskiego.

Więcey kontrowersyi strony między sobą nie mając tylko na to zgadzaią się obydwie, aby ci wszyscy do tego excessu należący ludzie tak łapaiący, iako odprowadzający stawieni tu byli, z ktorych bydz musi pokazana prawda tak na te iako y na te strone.

[ДОПИТ ЄВРЕЯ АБРАМКА БРОДСЬКОГО, ОБВИНУВАЧЕНОГО В КРАДІЖЦІ ГРОШЕЙ.]

Sub eodem actu.

Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerata niewiernego Abramka Brodzkiego krawca Arona syna oddanego w sekwestr przez W^o Kumanowskiego Chorągwi Pancerney IO Hetmana wielkiego koronnego komendanta za kradzie[z] u tegoz rubli 100 w całkowitych rublach pieniędzey, y przy tych w złocię ‡ czterdziestu osmiu n-ro 48, robiąc u tegoz krawiecstwo mądry u tegoz W^o komendanta, na pocztow chorągwi teyze, a gdy te krawcy, nie dokączywszy roboty wybieraiąc się na święta swoię Wielkich Bosin w roku teraznieyszym sepet będący W^o komendanta upatrzony z pieniędzy, ciz krawcy z szpieklerza w ogrod wyniosłszy rozbili, z ktorego napakowanego sukniami y pasami zadney rzeczy nie bierąc tylko wyrzeczono kwote pieniędzey, którą kradziezstwo oczewiscie pokazuje się na maystra Arona, który gdy się dowiedział o teraznieyszym inkarceracie Abramku swym czeladniku o wzięciu w sekwestr, sam bez wiesci uciekł. *

Pytany Abramka zyd, gdzie się rodził.

R. Abramko, zem się rodził w mieyscie Winnicy z oycy Arona matki Gołdy ktora iuz nie zyie, krawcow Brodzkich sam lat mający około 18 ex

fisi, przy rodzicach zrosł, w Wińnicy będąc edukowany od tychże do krawiectwa z początkami tej roboty, poszedłem do Daszowa miasta, do brata mego starszego Hyrszka, tam robiąc swe rzemiosło przez lat. dwie, z którym przy nastompionej ruinie haydamackiej w roku 1768 uciekliśmy do Berdyczowa, y tam my się przechowali, siedząc w Berdyczowie do roku przeszłego 1770, a gdy w Berdyczowie nastąpiło powietrze mocno grasujące poszedłem do Wołodarki do zyda krawca Mordka, u którego robiłem, z kądem tenże Mordek mayster moy został wzięty na robote do Leszczyna do stojącego tam szwadronu, y tamesmy robili przez zime, odrobiwszy się przystałem do pomienionego wyzey zyda maystra Arona krawca mieszkającego we [137] wsi Jankowcach pod Kodnią będącej, który to moy mayster Aron Krawiec został nąięty na robote do W^o Kumanowskiego komendanta Chorągwi Pancerney IO Hetmana wielkiego kor., z którym y ia na też robote poszedł do wsi Wertekijowki, od Jankowiec przez staw będącej, gdzie my robili przez niedziel osm do swiąt naszych Bosyn w roku terazniejszym dla szeregowych mądry, dobrawszy sobie moy mayster do skączony roboty krawcow ieszcze siedmiu z Kodni, robote skączywszy zupełnie płace odebrawszy, ci krawcy zaciągnieni z Kodni siedmiu odeszli, a my z maystrem swoim mając ieszcze inney roboty dokączenie do dwóch dni przystali się, którą dokączywszy, zapłate odebrawszy lubo nie zupełnie, gdyz tenże W^o komendant zostawiwszy ieszcze przy sobie złł. 15, zelazo krawieckie y nozyce, a to z tej racyi abysmy po zakączonych swiętach do tegoz znowu przyszli na robote, y tak my poszli z maystrem obydwu do wsi Prazewa na święta swiętując, a gdy nam wolne dni do roboty nastąpili, poszlismy na robote do Syngur do W^o komendanta huzarskiego adjutanta generała Hadziewicza¹⁾, skonczywszy robote poszlismy z maystrem do Wertekijowki do W^o komendanta Kumanowskiego na robote, a bardziey na odebrania długu swego złł. 15, zelaza y nozyc, a gdysmy tam przyszli do Wertekijowki nie zastalismy W^o Kumanowskiego komend., tylko szeregowych, którzy szeregowi nam opowiedzieli, ze pana niemasz y teraz pieniędzy nie wazmiecie gdyz panu pieniądze ukradziono, o którą kradziez nie mało mamy turbacyą, za co y szeregowi siedzą w areszcie, tak my powrocili się do Prazowa, do którego Prazowa przysłał do nas W^o Kumanowski komendant, abysmy do niego poszli na robote do ktoregosmy poszli, a przyszedłszy wziół nas w areszt bez zadnego sekwestru, mówiąc nam, ze u mnie tu przy robocie waszey stała mi się nie mała szkoda, pieniądze mi z kufra ukradli ₴ 48, y rub[li] 100, trzymając nas prz[ez] niedziel dwie w wołnym areszcie, z ktorego moy mayster uciekł w nocy ode mnie śpiącego nie wiedząc gdzie, [138] nie będąc na ten czas przy nas na warcie żołnierza tylko luzak W^o komendanta, a gdy się opatrzyli, ze mayster moy uciek, mnie wzięto y tu do Trojanowa odesłano.

Pytapy zyd Abramko, toc iuz kiedy twoy mayster uciekł, to zostawił na siebie supozycyo tej kradziezy, o ktorej y ty wiedziec musisz, gdys nieodstompne przy nim znaydował się.

¹⁾ Закреслено — Chorągwi.

R. zyd Abramko, zem był zawsze przytomny przy nim, ale o iego kradzieży tych pieniędzy nie wiem, choćbym y na męki poszedł więcej nie powiem, bo nie wiem o kradzieży tych pieniędzy, y u maystra swego zadnych pieniędzy nie widziałem, procz tylko główki, ktoremi WIPan Kumanowski zapłacił, y za te sam tenze W^o komendant Kumanowski memu maystrow[i] w Berdyczowie na jarmarku kupił kitacie stuczkie wałkowego za tez same pieniądze od siebie W^o Komendantowi dane, a rubla ani złota u maystra swego nie widziałem, a ze uciekł nie wiem dla iakowey racyi, nie wiedząc o iego kradzieży, y tego nie wiedząc iak ten kufer na ogrod z szpieklarza z pieniędzmi wyniesiony y rozbity został, tylko co słyszałem od samego W^o komendanta Kumanowskiego.

Pytany zyd Abramko, iakieby słowa przed ucieczką swoją mayster mówił do niego.

R. Abramko, ze zadnych słów do mnie nie mówił, y położywszy się spac, y odemnie śpiącego iako y od wszystkich tam będących w gospodzie śpiących nie wiem iak uciekł, a zeby był o iego ucieczce wiedział, nie dopuścił bym tego mu uciekania, był bym przestrzegł, ale gdym zadnego podobienstwa do uciezki iego nie zmiarkował, spałem napewne; do więcej choc na mękach nie przyznam bo nie wiem o tej ani innej kradzieży.

[Збоку приписано:] Wypuszczony.

Dimissus ad carceres.

[КОНТРОВЕРЗІЯ ПЕРЕД СУДОМ МАГДЕБУРГІІ В ТРОЯНОВІ МІЖ УРЯДНИКАМИ КОРОННОГО СКАРБУ НА УКРАЇНІ І ГРУПОЮ ФАЛЬШИВОМОНЕТЧИКІВ НА ЧОЛІ З ГЕРШКОМ ШМУЙЛОВИЧЕМ.]

[139] Działo się w mieście Trojanowie przez urząd sprowadzony łandwuyta y wuyta Maydeburyi iego K. Msci miasta Zytomierza z przybranemi ławnikami czterema wszystkimi zaprzysięgłemi z urzędu Trojanowskiego założywszy swoją jurisdikcyą do nizey opisaney sprawy w domowstwie sławetnego Antoniego Popielewicza malarza y obywatela Trojanowskiego dnia trzydziestego miesiąca października 1771 Ro[ku].

My urząd złożony zasiadłszy stron kontrowersyi do sprawy należącym wysłuchawszy potrzebne bydz inkwizycye strony obwinioney wysłuchane, y te przy zapisaney komparycyi od strony aktorowey nam sądowi bydz mają podane, ponieważ strona aktorowa z roznych mieysć mające inkwizycye wyprowadzonę przeciwko złych uczynkow inkarceratow te sądowi naszemu komportowane są, iednakowoz do tychże samych konfratowania z tychże inkarceratow przystąpiemy, a teraz stronom obydwom komparycyą między sobą zapisac oznaczamy.

Mędzy wielmożnemi IchMscPanami officialistami Skarbu Koronnego prowincyi Ukrainskiej przez urodzonego Michała Tchorzewskiego straznika komory Berdyczowskiej swym y całego skarbu stawiającego y piszącego się imieniem oczewisto, przy prezęcyi WIchMscPanow Jędrzeja Mierzeiewskiego kassiera y Jana Chuchrowskiego kontraregestranta teyze prowincyi, a niewiernemi Hyrszkiem Szmuyłowiczem złotnikiem y obywatelom Tywrowskim W^o Jaroszynskiego podstolego Winic. Leybą ¹⁾ Zelika zyda obywatela Winnickiego synem, a pracowitemi Parchomem Panasękiem pilipowcem ze wsi Martynuuki zpod Baru IO xięcia Lubomirskiego miecznika ²⁾ koronnego [140] Iwanem oycem y Iwanem synem Bociurakami Karpenkami pilipowcami ze wsi Studenicy należący do miasteczka Siedliszcz W. Szczeniawskiego stty Triehtamirowskiego stawionemi inkarceratami z sekwestru wojskowego Parthiow Ukrainskiej y Podolskiej oczewisto.

Po zapisaney komparycyi stron obydwóch do wysłuchania y konfratowania z wyzwyrazonych w komparycyi inkarceratow ³⁾ z sądem przystępujemy.

Konfessata dobrowolne z stawionego (z stawionego) inkarcerata niewiernego Herszka Szmuyłowicza złotnika obywatela miasta Tywrowa, który oskarżony o robienie fałszywych pieniędzy monety rossyskiej y polskiej, ktorey to monety iedney iuz dorobioney a drugiey niedokonczony od tegoz w domu iego własnym odebranych sztuk osmnascie w rublach trzech, iednym skonczonym, a dwoma niedokonczonemi tylko blaszkami do powłoki srebnemi, złotuwek gotowych szesć siedma zas niedokonczona, puł złotówek sztuk cztery niedokonczonych, dwie zas sztuki pomnieysze miedziane, nie pomiarkowane czyli na złoto, czyli tez na osmaki przygotowane, osobiwie zas blaszka iedna na powleczenie złotuwka.

Pytany zyd Hyrszko złotnik, gdzie się rodził.

R., ⁴⁾ zgadzając się w swych dobrowolnych konfessatach w Tywrowie z niego wyprowadzonych dnia 17 czerwcu w roku terazniejszy 1771, że się rodził w mieyscie ⁵⁾ Wołyce z oycy Szymona matki Dwery Leyzorowiczom, sam lat mający 36 iako opowiada, ożenił się w Tywrowie z dziewką Surą u zyda Abramka, z którą tam mieszkał do wzięcia w sekwestr, robiąc rzemiosło złotnikowstwo, ktorego, się był nauczył w Wołycy u Faybisza złotnika Wołyckiego.

Pytany zyd Herszko, za co iest wzięty w sekwestr.

R., iz temu trzeci rok będzie w wielki post gdy tam kozacy Donce przechodzili przez Tywrow, z ktorych ieden kozak kupił u mnie ładownice z blachą Lwowskiej roboty, za którą mi zapłacił, dawszy mi rubli dwa całkich, iednego dobrego a drugiego fałszowanego, tego samego ktory tu iest.

Pytany: — wszakzes iest złotnik doskonały, czemu byś nie poznał fałszowanego rubla.

¹⁾ Закреслено — Zelika.

²⁾ Мiecznika — надписано над закреслением — Podstolego.

³⁾ Закреслено — p.

⁴⁾ Закреслено — iz rodził.

⁵⁾ Mieyscie — надписано над закреслением — e wsi.

R., zyd Hyrszko, ze gdy mi ten kozak z trzosa wysypał [141] ruble na stoł z tych dał mi dwa ruble, z których dwóch zaraz poznałem fałszowanego jednego, a takowychze fałszowanych widziałem wiele z trzosu wysypanych, ktoremu to kozakowi nie śmiałem nic mowić obawiając się, gdy bym mu o te fałszowane pieniądze co mówił, aby mnie przed swą kommędą nie oskarżył, za cobym mógł bydz karany, alem na tym przestał gdyz mnie ta ladownica tylko pięć złł. kosztowała, tom sobie pomyslił, ze będę miał zarobku dwa złote z iednego dobrego rubla, a drugiego fałszowanego wydałem człeku Tywrowskiego Danyłowi Didyhonowi, Danyło Dydychan gdy do niego przyszło przez indegacyo tego rubla złego mianie, opowiedział ze go ma ode mnie, o czym się wszystkim wiedziec dworowi dostało ze ode mnie ten rubel wyszedł, ktoregom ia nie robił, ale takim sposobem dostał się iakom opowiedział, zgadzając się o tym rubla z swymi wyprowadzonemi konfessantami w Tywrowie.

Pytany Hyrszko złotnik, czegoby się zapierał roboty przez siebie pieniędzy, kiedy nie tylko fałszowany rubel od ciebia człeku Daniłowi Dydyhonowi wydany, ale ieszcze przy tobie znaleziono więcey takoweyze rozney monety roboty złotówek wybitych pod rokiem 1766 fałszywych szesć, wyobrazenie złotówki na blaszce ciętki iedne ¹⁾, blaszek z portretami monarchini Kataryny na ruble dwa, blaszek miedzianych in crudo na złotówek cztery, blaszka na pułzłotuwkę pod rokiem 1767 ciętka srebrna z literami do powlukania iedna, blaszek miedzianych niechędozonych na czerwone złote dwie, blaszka srebrna gładka iedna, których wszystkich sztuk osmnascie, to iuz oczewistosć pokazuje się roboty twoiey fałszywosc.

R. Hyrszko złotnik zyd, iz te to wszystkie sztuki niedorobione, wyiowszy iednego rubla o którym wyzey opowiedziałem, zem go miał za ladownice od kozaka dońca te wszystkie sztuki, zostawione mi były od zyda Jankiela złotnika z Braiłowa, który ²⁾ to zyd ³⁾ Jankiel ⁴⁾ złotnik ⁵⁾ za tez fałszywe robione pieniądze obwieszony został w miasteczku Juzwince, iakom o tym słyshał, którą to zostawione blaszki na pieniądze u mnie zostawił.

Pytany Hyrszko, za co ty te blaszki przymował od Jankiela [142] złotnika, toc iuz nie na co inszego, tylko abys one swą robotą dokączył, y więcey takowych robił, ktoreś do siebie przyioł, y przez lat więcey dwóch one przytał, a mozes procz tego na kilka set wyrobił y powydawał, iako nie-mało takowey monety fałszywey rozney po między ludzmi z ukrywdzieniem nayduie się.

R. Hyrszko złotnik, ze gdy ten Jankiel złotnik te blaszki u mnie zostawił dotychczas lezeli do zabrania mnie w sekwestr y z tych zadnego nie dokonczył y więcey zadnymchem nie robił.

Pytany zyd Herszko złotnik, zes doskonale rekognoskował będący złotnikiem ze te blaszki są na robienie pieniędzy z krzywdą skarbo Nay. IPana

¹⁾ Закреслено — у. ²⁾ Закреслено на кінці слова: го.

³⁾ Закреслено на кінці слова — а ⁴⁾ Закреслено на кінці слова — а.

⁵⁾ Закреслено на кінці слова — а.

y Rzeczy Pltey y pospulstwa całego kraju, o tym zaraz panu swemu nie oswiadczyłeś, ale bardziey one ukryłeś, pukis nie został swey niegodziwy roboty wydany.

R. zyd Hyrszko, zem nie dał znac dworowi, bom to sobie mniey⁶ wazył, gdyz ten zyd Jankiel złotnik więcey u mnie nie bawił iak godzin kilka y poiechał, zapomniawszy tey puszkı z temi blaszkami u mnie, tego zas nie taie, ze mi ten zyd Jankiel złotnik przy pokazaniu tych blaszek mówił mi, ze y ty na te forme musisz robic pieniądze, czegom ia nie czynił, y te blaszki ode mnie zapomniane zostawały na policy w moiey chałupie, którą gdy znaleźli oskarżony zostaię iakobym pieniądze robił, ktorych nigdy nie robiłem, y na męki posć gotowem a inacey nie powiem iakom opowiedział.

Do więcey nie przyznaie.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

Kontessata dobrowolne z stawionego inkarcerata pracowitego Parchoma Panasęka ze wsi Martynuwiki IO xięcia Lubomirskiego miecznika kor. dziedzicznej, oskarżonego od strony powodowej o miane pieniądze fałszywe ‡ pięć, od którego [143] zostały odebrane miniając one w Berdyczowie na jarmarku przez stroną powodową y zydow¹⁾ takichze fałszowanych ‡ dwa, który to inkarcerat ma opowiedziec od kogoby te pieniądze miał fałszowane y na co sobie dane y ktoby one robił y siłaby onych zrobionych między ludzie rozdali.

Pytany Parchom pilipowiec, gdzie się rodził.

R., iz rodziłem się we wsi Czerniatynie pod Barem z oycy Panasa matki Chweski Czabanow pilipowcow, sam lat maiący około ex fisi 30, w Czerniatynie zrosłem przy oycu swym bawiąc się gospodarstwem, y tamtemu lat pięć ozeniłem się z dziwką Natałką u lwana diadka pilipowca, z którą tam przymieszkałem do przeszley wiosny, poszedłem do wsi Martynuwiki na słobode w iedną panstwo, zkąd²⁾ poiechałem wozem dla skupienia zboża do Berdyczowa na przeszłego Onufrija, gdzie zostałem w sekwest[r] wzięty.

Pytany Parchom pilipowiec: — za co iest wzięty w sekwestr.

R. Parchom, iz miawszy swoich własnych pieniędzy rubli dziewięć z umysłu poiechałem na jarmark do Berdyczowa dla kupienia zboża y innych potrzeb dla gospodarstwa, a gdym tam zboża nie dostałem kupić, kupiłem wieżkow trzy zelaza, za które dałem rubli szesć y zł. dwa, przyszło do mnie tamze na jarmarku zydow dwoch ze wsi Kudałowiec zpod Baru, ieden mi będąc znaiomy Chaim arędarz teyze wsi Kudałowiec, a drugi nieznaiomy prosząc mnie daiąc mi czerwonych zł. pięć obrączkowych nie wiedząc czyby byli fałszywe na kupienie za tez same pieniądze konia, które ia ‡ pięć od³⁾ tegoz zyda wziołem y obligacyą zydowską za rekapesą obeicaną konia kupic lub tez te czerwone złote na monete przemieniać, com chętnie czynił, na targowicym konia targował, ale tego złota za konie brac nie chciano domagaiać

¹⁾ Закреслено — тамтезых В.

²⁾ Закреслено — ро.

³⁾ Закреслено — д.

się rubli, tak ja z tym z¹⁾otem poszedłem do miasta, y zminiałem dwa ₪ za rubli pięć, a gdy się ci zydzi ostrzegli ze za dobrą rublę¹⁾ dwa ₪ [144] zamieniali złe patrzyli mnie, a gdy mnie uyrzeli do siebie zwokowali pytaiąc mnie, zkądbym te ₪ miał, którym sam się exkuzowałem zem te pieniądze wzięło za sprzedane boroszną pod Mohylowem, nie spominających o mających jeszcze trzech, wzięli mnie ci zydzi y zaprowadzili do komory krolewskiej, tam będący przętuiąc ode mnie miane fałszywe dwa ₪, a gdy mnie panowie komor strząść roskazali z nalezioną u mnie jeszcze ₪ trzy, co wszystkich było pięć, y przy mnie własney monety za te dwa ₪ zydzi sobie odebrali rubli pięć, a ₪ fałszywe do skarbu oddali, za co zostałem w sekwestr wzięty, y tamże w Berdyczowie pod wartą moskuwką przez tydzień trzymany, a potem do Trojanowa do woyska polskiego odesłany.

Pytany Parchom, czy pytano cie w Berdyczowie od kogobys miał te złoto fałszowane.

R. Parchom, iz mnie pytano alem ja o tych ₪ prawdy nie opowiedział, alem tak powiedział, ze te złoto mam sobie daną od zydow pod Mohylowem za sprzedane im mąkę, dopiero gdy mnie tu przywieziono do Trojanowa, y o to z biciem pytano zkądbym miał te ₪ za co y od kogo, prawdę opowiedziałem, zem te ₪ miał dane od pomienionego zyda Chaima y z nim będącego drugiego ze wsi Kudaiowieć, ktorzy zydzi pouciekali nie wiedzieć gdzie.

Pytany Parchom pilipowiec, czemu by zaraz w Berdyczowie gdy cie²⁾ o to pytaną zkądby miał te pieniądze y od kogo sobie daną, nie opowiedział prawdy, gdyzby za twoim wyznaniem na zydow³⁾ byliby połapani zaraz w Berdyczowie lub też we wsi gdy za nimi posyłań.

R., zem w tym winien, zem nie powiedział bom zostawał w wielkim pomieszaniu o wzięcie mnie w sekwestr.

Pytany Parchom pilipowiec, na coby się tego wazył brac od zydow pieniądze fałszywe, musiałes tym sposobem y po innych miescach takimże złotem lub monetą fałszywą handlowac y one mieniac.

R. Parchom pilipowiec, iz po zadnych miescach takimi pieniędzmi nie handlowałem ani też onych miniał dopiero tu w Berdyczowie, przez uwiedzenie tu zydowskie [145] czegom nigdzie nie robił, ani wiem ktoby one robił; do więcey nie przyznaie.

[Збоку приписано:] Parchomowi pilipowcowi pierwey prawe ucho urznieto a potem zostal wypuszczony.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerata⁴⁾ niewiernego Leyby Zelikowicza syna zyda Zelika z miasta Winnicy, oskarzonego ze był w nauce u zyda złotnika Tetyiowskiego w Tetyiowie y stemple do robienia monety

¹⁾ Закреслено — за.

²⁾ сіе — написано над закресленим — го. ³⁾ Закреслено — не.

⁴⁾ Закреслено: pracowitego Iwana Wawila pilipowca ze wsi Studinicy.

falszywey y złota po zarzniętym od haydamakow zydzie maystrze swoim Tetyciwskim złotniku miał zabrać y do Winnicy do będącey tam siostry swoiey tez stemple od \ddagger robienia, y \ddagger iuz zrobionych srebných trzy ¹⁾ przyniosł, którą to stemple wraz z robionemi \ddagger trzema, y innemi rzeczami zydzowskiemi fantami, przez moskalow tamze w Winnicy stojących pokradzione y Iwanowi Bociurękowi Karpękowi pilipowcowi ze wsi Studenicy sprzedali, przy których rzeczach kradzionych w worze będących w osobliwym woreczku było stemplow zelaznych od złota trzy spodni ieden, wirszchnych wybijaających dwa, tabakiereczka malenka mosiężna w ktorey \ddagger zrobionych srebných nieposłocistych ieszcze było trzy, przy tymze haftek srebných zydzowskich para iedna, y balsamka zydzowska ktorey pod czas szabasa zazywają, a gdy te rzeczy kradzione przez officiera Rossyskiego w Winnicy stojącego y komęde mającego zostały od pomienionego Iwana pilipowca odebrane y zrewidowane, tamteysi zydzi który z tey kradziezy przez moskalow popelnioney poznali, odbierali, tamze na ten czas poszukując szkody swey, siostra rodzona terazniejszego inkarcerata zydku Leyby Zielikowicza przyznała się do własney swey tabakiereczki maley mosiężney, haftek srebných pary y balsamki, a g^ld^ly iey się pyta²⁾ o \ddagger w tey²⁾ tabakierce będące nieskączone, iako y o stemple do tey fabryczney roboty do tego się przyznać nie chciała y nie przyznała, na którym fundamencie doyscia prawdy, wzięty brat iey w sekwestr został, który ma o tych stemplach trzech y o \ddagger trzech niedorobionych w tabakiereczce będących opowiedzieć zkądby byli y czyie są.

[146] Pytany, gdzie się rodził.

R., iz rodziłem się w Winnicy z oycy Zelika matki Heni Zelikowiczow, sam lat mający około 20, sam zas powiada ze 18, w Winnicy zrosł, temu rok 4 iakiem poszedł na nauke złotnikowską do Tetyiowa do zyda Moszka złotnika tamteyszego od czasu naszego święta Peysacha, byłem do samey rzeźby haydamackiey, a gdy tam maystra mego na śmierć zabili, iam przecie uciekł y potym dostałem się do Pohrebyszcz, ztamtąd do Połonnego z Połonnego do Kostantynowa, z Kostantynowa do oycy swego do Winnicy, z Winnicy dostałem się do Braiłowa, y tam przysłałem do złotnika Leyby zyda, u ktoregom się uczył złotnikowstwo więcej puł roku, zkąd zostałem w sekwestr wzięty.

Pytany zydek Leyba, za co iestes w sekwestr wzięty.

R., iz nie wiem za com iest wzięty w sekwestr.

Pytany, iak to nie wiesz za cos iest wzięty, gdyz twoia siostra rodzona przyznała się do swych własnych rzeczy którą byli przez moskalow pokradzione w Winnicy a Iwanowi pilipowcowi od nich sprzedane, iako y do samego woreczka w którym była y tabakierka y w tey tabakierce haftki y trzy \ddagger wybite ieszcze niepozłocene, balsamkie ktorey wy na szabas zazywacie, a w tymze woreczku od teyze niegodziwey roboty trzy stemple zelazne, którą przez ciebie do oycy swego y siostry twey przyniesioną są.

¹⁾ Закреслено — ch.

²⁾ Закреслено — te,

R., iz o tych stemplach ani tez zrobiony trzech ‡ srebnych nie wiem, zkąd y czyieby byli gdyz ia tych stemplów w zyciu swoim nie widział anim ich tez od zadnego maystra do siostry nie przynosił y nie wiem iakimby sposobem te do rąk Iwana pilipowca dostały się y wcale w tey okolicznosci robienie pieniędzy nie wiem o zadnym takim złotniku; do więcey nie przyznaie.

[Збоку приписано:] Wypuszczony.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

[147] Dobrowolne zeznanie Iwana Iwanowicza pilipowca mieszkającego we wsi Studennicy do miasteczky Siedlisch należącej przy urzędzie przysługłym mieyskim Winnicy miasta, die 19 iunij 1771 Anno zeznane y expedyowane.

Zeznał: rodziłem sie we wsi Zeleznikach w panstwie Troianowskim, lat mam 32, tam wychowałem sie przy oycu gospodarstwem bawiac się, potym z Zeleznikow poszlismy do Medwedki, y tam ożeniłem sie, przy oycu siedząc zarabialismy chleba, w Salniką y w innych okolicznych tam wsiach przez lat osiem mieszkalem z oycem, tam nic nie ukradlismy ale gospodarstwem zabawialismy się, potym do Szeremetki przeprowadzilismy się, z Szeremetki wystapilismy dla tego iz nas arędarz obciążał długami y o złodzieystwo, zesmy pokradli konie nas obwininiano, mysmy nocą wyiechali z Szeremetki pod Murachwę do Iakimowki, tam siedzielismy do ruynacy iak naszych brano pilipowcow, po tym braniu naszych za granicę mysmy uciekli do Popowki pod Bar y tam my się przechowali u szlachty, potym przyszlismy do Krasnianki y tam my się przechowali u szlachty, tam nas instancyo swoją obronił xięze Lubomirski iz nas nie wydano za granicę, ztamtąd powracalismy do Popowice do swoich zasiewuw, iak stało cicho znowu powrucilismy do swoich panow do Iachimowki, a ztamtąd zaszlismy do Siedlisch y tam na drugi rok iuz mieszkamy nic nie ukradlismy w tych wsiach gdzie my mieszkali, oprucz gdym się poznał z sąłdatami w Winnicy napijąc sie z niemi, konie zostawiwszy u P. Borowskiego na Czosnowce, zwiezyli nam sie sąłdaty czyli nie kupiemy fantow iakich, mamy na przedarz, sam nie spytał, iezeli nie tuteysze, powiedzieli ze nie, ale to w drodze zdobyczne ia do nich wymuwił ze kupiemy rozumiejąc ze to tylko czuchaie, gdy my ich potrzebowali, ci nas sie pytali gdzie wasze konie, my powiedzieli iz na Czosnowce y tak nam kazali po konie puść y kazali nam nie przez miasto iechać, ale dołem pomiędzy dworkami y iak my wraz z oycem moim przyiechali do miasta ku młynom, tak nas iuz sąłdaty czekali y kazali wiechac do domu, ale nie wiem iak się ten gospodarz nazywa, y tam człeku iakiemus przykazali aby tych koni nie puszczał, poniewaz nam potrzebne na podwodą, a my poszlismy do karczmy pic y tam pilismy do samey

nocy, noc nastąpiła ciz dwóch żołdatow kazali nam za sobą iechac y poiechalismy gorą podle nowego miasta, podiechalismy wraz z żołdatami pod mur Kapucynski, kazali nam sie sąldaty zatrzymać, sami poszli y zabawiali sie długo w noc, my czekali na nich, iuz my mysleli od nich odiechać, az y nadchodzą y przyniesli wur z rzeczami, a drugie tak na ręku mieli, nie widzielimy iakie, bo czasu nie było y noc ciemna, pytalismy sie sąldatow co to za rzeczy [148] y co za nich, oni powiedzieli iz od pietnastu rubli wam nie damy, tak my im dali rubli 10 a resztę zostalismy winni, y tak nam kazali iechac za most z sobą w polu: — zobaczycie, — y wsiedzi na wuz z nami poiechalismy ku mostu, sąldaty postrzegszy porucznika czyli po głosie poznali skoczyli z woza, my nie wiedząc o niczym uiechalismy na most, spodkał nas p. porucznik wzię nas ztrąwszy wuz z konmi y ze wszystkim w areszt zabrał. Zas o rzeczach tych ktore w Siedlisczach u oycy mego wytriasiono nie wiem z kąd ociec moy ich czyli sam pokrad czyli od kogo inszego ma.

[Приписано:] Powieszony.

Item dobrowolne zeznanie Iwana Karpa popika pilipowca a oycy wyz wyrazonego inkarcerata Iwana Iwanowicza. Zeznał na wszystkie ponkta co iego syn zeznał, zeznał y to iz iego syn o tych rzeczach co w domu Iwana Karpa znaleziono w Siedlisczach nie wiedział, zeznał takze, ze te rzeczy przywiusł do niego sąldat, ale nie wie iak zowie y z kąd był, tylko to zeznaie, iz ten sąldat przyiechał do Siedlisk, pytał sie o wuyta, ia na ten czas bawylem będąc zaiechał do mnie, kazał mi sobie podwod dwie dac mowiąc iz mi od prowiantowych dwie uciekło, iam sie wyprosił dając rozne racye y tak mi opuscił tylko mi pokazac rzeczy w worze tak zydoskie iako y chrzescianskie rozne ale nie wiem liczby, bom im mało przykladał sie, tylko wiem ze zupan zydzowski, spodnicę załuszkę, y inne ktorych nie mogą miarkować iako tez kozuch nowy białogłowski, zapaski, płutno y inne, ktore rzeczy mnie zostawił w zastaw y wzię ode mnie rubli dwa, mowiąc iz ia po te rzeczy za niedziel dwie albo trzy przyiadę y odbiorę, y mowił ze iate rzeczy z zagranice mam bezpiecne so ia ich sam poprzedaię, a ten żołdat był w samey barwie, srednego wzrostu y lat, takze przy tych rzeczach zostawił woreczek z zelnokami trzema do robienia złota, y czerwonych złotych trzy srebrnych w tym woreczku było, naybardziey mnie o to upominał, aby co z nich z tych rzeczy co w woreczku niczyinęto, y ten woreczek iak zony nasze przyszły, tu do więzienia nawiedzic nas, tenze woreczek oddał y mi a ia Imci panu porucznikowi, będąc tam u niego na powturney inkwizycyi, do rąk oddałem od Imc P. porucznika zac stojącego przy magazynie loineckim odebrał ImcP. Chucrowski kontraregestrant te stemple do bicia slotu dla reportowania I^o. kommissyi zas dawnosc czasu tego iak ten żołdat u mnie zostawił rzeczy te dzis czyli iutro będzie niedziel trzy zas o innych kradierzach iak z mlodych lat tak y teraz nie wiemy nie pamietam, przeto sąd y urząd niniejszy mieyski Winnicki zapatrzywszy sie na wiele bałamuctwa y niezgadanie sie prawdy syna y oycy osadzonych w zamku tuteyszym pilipow wyz pomienionych inkarceratow, dla lepszych wiadomosci rzeczy miałyby ich uzdac [149] na torturalne konfessata, ale ex rationibus dla roznych prze-

szkod woyska Rossyiskiego forum w tey sprawie w sądzie swoim nie zayduie, ale ad sonantiam legum woyska koronnego do Troianowa tak dla wyczerpnięcia prawdy iako y exekucyi z złoczyńców sąd ninieyszy ¹⁾ tychze odsyła y wyprowadzone inkwizycye wraz z niemi oddaie.

Ex officio. advocatiali scabinali ciuitatis Winn, extraditt.

Jan Romanski pisarz przysięgły mieyski Win. mpa.

[Bropi приписано:] Po karze wypuszczony syn.

Aze o wyz wspomniane stęple trzy zelazne do fabrykowania złota ktore odebrał ImPan Chuchrowski kontraregestrant ceł do siebie, była suppozycja na Leibke Zelikowicza złotnika Winnickiego, z tey okkolicznosci iz u tych ze pilipow u ktorych stęple znalezi się wiele kradzionych rzeczy roznych ludzi zaydowało się, między ktoremi y tegoz złotnika oyca y siostry rzeczy pokradzione zaydowali się, y do tych Zelik ociec złotnika rzeczy przyznał się, do stęplow zas zadną mianę żaden przyznac się nie chciał, więc his ex rationibus na dobrowolne konfessaty Leybka złotnik przez radcow miasta Winnicy był wzięty, na ktorych rozniemi sposobami pytany y straszony poniewasz ulla tenus przyznac się nie chce, więc dla doyscia retelnieyszey prawdy urząd mieyski Winnicki y rezolucyi IO kommissyi iuz w tey mierze przez ImP. Chuchrowskiego kontraregestranta objasnioney, nie mając sposobnosci z niektórych przyczyn sam w dalsze y scisleysze wchodząc indagacyi, do Komendy Generalney woyska koronnego w Trojanowie sytuowanej wielowładney y pełnomocney odsyła die 21 junij 1771 A[nn]o w Winnicy.

Alexander Miklaszewski,

Omelan Bazalinski Burm.

Mikita Dubicki przysięgły

Jan Romanski pisarz przysięgły m. Win. mpa. [M. П.].

[150] Poniewaz mieszczanie y obywatele miasta Winnicy na kilka tysięcy przez złodziejow już w tym roku szkody ponoszą więc przy złożeniu naynizszej submissyi WImP. istygatora dowod dopraszają się łaski aby o więcej szkod ciz pilipi dobrze indagowani byli y iako wartni smierci nie wracali się, do ktorych y więcej transportowac się będzie a ci spolnikow wielu mają swoich.

[151] Sub eodem actu.

A poniewaz z wysłuchanych dobrowolnych konfessat z pomienionych inkarceratow iako to niewiernych Herszka Szmuyłowicza złotnika y obywatela miasta Tywrowa y Leyby Zielikowicza złotniczka Winnickiego, tudziez pracowitego Parchoma Panaseka, sąd ninieyszy dostatecznie za występki ich informowac się nie moze przeto tychze inkarceratow na korporalne konfessata destynuię y do mistrza sprawiedliwosci odsyła, azeby podług prawa pozwolonego po trzykroc pociągnięni byli z przydaniem ognia iezeli potrzeba wyciągac będzie tą sętcą mocą.

¹⁾ Далі кілька слів закреслено.

1 - m u s. Andriy Chwedorczeńko landwuyt Zytomierski +,
 2 - d u s. Tymisz wuyt Zytomierski +,
 Hawryło Lychwarczuk wuyt Trojanowski +,
 Stepan Starosilec +,
 Ewstafi Winogrodzki +.

Po wysłuchanych dobrowolnych iako y korporalnych konfessatach z niewiernych Hyrszka Szmyłowecza złotnika z miasta Tywrowa y Leybki złotniczka z miasta Winicy, a pracowitego Parchoma pilipowca Panasięka, sąd nasz maydeburski do wydania na tychże sętecyi przestepuie, a nayprzod na niewiernego Hyrszka Szmyłowicza.

Hyrszko Szmyłowicz sętecyą naszą wypadło za znalezione u niego fałszowane pieniądze in n-ro sztuk 18, którą przez lat trzy trzymał nie dając znac zwierszchnosci dworskiej mówiąc, że zyd złotnik który za te fałszowane pieniądze iuz stracony został, zapomniał u niego, tego sętecyą naszą sęteciujemy, ażeby za niegodziwe przechowywanie y niedanie znac zwierszchnosci dworskiej y tey nieprzeżętowanie tych fałszywych pieniędzy y blaszek ieszcze niedokączonych miedzianych na pieniądze roboty, w puł rynku miasta Trojanowa był ścięty.

[152] Leybka zas złotniczek ¹⁾, że nie iest przekonany tak dobrowolnemi jako y korporalnemi konfessatami, iakoby przez niego stemple ukradzone były od maystra Tetyiowskiego u ktorego się uczył złotnictwa rzemiosła, ten ma bydz u pryngyrza sto ²⁾ rozgami ukarany.

Parchom Panasęko pilipowiec, że fałszywe pieniądze od zydów dane miał, o których na dobrowolnych ia[k] korporalnych konfessatach opowiada, że nie wiedział że ³⁾ byli fałszywe, tylko że za rekompesą obiecano od zyda wziął ₪ pięć na kupienie onemu konia, ten ma bydz u pryngyrza 600 rozg plagami ukarany y znak dany przez mistrza sprawiedliwosci uchą prawę urzniętą sętecyą naszą mo[c]ą, na co się podpisujemy.

Andriy Chwedorczeńko landwoty +,
 Tymisz Jemiec wuyt Zytomierski +.

Działo się w Trojanowie dnia pierwszego 9-bris 1771 Anno.

Iwan Karpo pilipowiec stary za przetrzymywanie stemplow od robienia złota y kupowanie roznych zydowskich rzeczy od moskalow, ten ma bydz za miastem Trojanowem na subienicy powieszony, sętecyą mocą.

Iwan syn Iwana Karpa iezeliby miał bydz przy exekucyi od oycy powołany o złodzieystwo albo o inny exces toz karą samo iako y oycie ma bydz ukarany, iezeliby zas nie miał bydz powołanym, to iednakowozby innym opowiadał iakowa dla tych kara, ktorzy z temi excessami bawio się ma bydz ukarany pod szubienicę sto rozgami.

¹⁾ Закреслено — за зна.

²⁾ sto — написано над закреслением — setma.

³⁾ Закреслено — są.

Andri Chwedorczeńko łandwuyt Zytomierski +,
 Tymisz Jemec wuyt Zytomierski +,
 Hawryło Łuchwarczuk wuyt Trojanowski +,
 Stefan Starosilec ławnik +,
 Ostafi Winogradzki ławnik mpa.

[153] Punkta do korporalnych konfessat na niewiernego Hyrszka Szmuyłowicza złotnika y obywatela Tywrowskiego.

1-mo. Zkąd mu się wzięło pieniądze robic y kto mu pokazał ten sposób y z kim one robił y którzy byli twoie spółnicy y na cos te pieniądze... siebie przymował.

R., zem zadnych pieniędzy nie robił y nicht mi zadnego sposobu do robienia pieniędzy nie dawał ani pokazywał y ni s kim one nie robił, y zadnych spółnikow z sobą nie miałem ani onych (nie wiem, y zadnych blaszek do roboty tych pieniędzy nie przymowałem, tylko ten zyd o których opowiedziałem... dobrowolnych konfessatach,¹⁾ ten przez zapomnienie porzucił, y ten w całosci na policy do tego czasu u mnie zostawali, bez zadney oney przezemnie roboty.

2-do. Siłas tych pieniędzy zrobił, y siła ich wydał, y komu.

R., iz zadnych nie robiłem y nikomum onych nie wydawał, prucz tego jednego rubla com wzioł od kozaka donca za ładownice.

3-tio. Kto o twoim falszywym robieniu pieniędzy wiedział y gdzie masz stemple od tych pieniędzy roboty.

R., iz nicht nie wiedział bom zadnych pieniędzy nie robił y zadnych stemplow u nikogo nie mam od tych pieniędzy roboty, y iakom onych do zadney roboty pieniędzy nie zazywał.

Ten ciągniony po trzykroc swicami y szynami palony do niczego nie przyznaie.

[154] Punkta na niewiernego Leybe złotniczka Winnickiego.

1-mo. Gdzies ty te stemple wzioł ktore u swoiey siostry zostawiłeś w Winnicy, którą wraz były z twego oycy y siostry rzeczami ukradzione w Winnicy.

R., zem zadnych stemplow nie miałem y zadnych u siostry swey nie zostawiłem, ani o tych stemplach nie wiem zkądby się do tych moskalow dostały, których ia przez wiek swoy nie widziałem.

2-do. Wiele twoy mayster złotnik Tetyiowski ++ falszywych na tych stemplach którą u twoiey siostry ukradzione wybił y komu ich wydawał.

Do tego punktu wcale nic nie przyznał.

3-tio. Przyznay się, zkąd ty tych stemplow wzioł y iakies²⁾ siostrze swey³⁾ oddał y czyie są własne.

Y⁴⁾ na ten punkt nic nie powiedział.

Ten ciągniony y dwakroc swicamy palony nie przyznał.

¹⁾ Закреслено — opowiedziałem. ²⁾ Закреслено — ie.

³⁾ Закреслено — siostrze. ⁴⁾ Закреслено — do.

[155] Punkta na pracowitego Parchoma Panasęka pili-
powca ze wsi Martynówki z pod Baru.

1-mo. Gdzie ci zydzi mieszkali od których masz te fałszywe ++ sobie dane y iak się zowią y czemuś o tym dworowi znac nie dał.

R., iz ci zydzi dwey iakiem opowiedział w konfessatach dobrowolnych ze Hudasowiec y tu tak opowiedam.

2-do. Siła ci takich ++ zydzi dali y siłaś gdzie [w] którym miyscie wydał, y poczemu ci to płacili, zes ich miniał.

R., iz pięć tylko mi dali a więcey zadnych na innych miejscach nie widziałem anim onych nie brał y nie wydawał.

3-tio. Miałes z niemi spulkię y widziałes gdzie oni robią pieniądze, od iakiego czasu y gdzie, y komu ich wydawali więcey.

R. Nie miałem zadney spulki, anim wiedział o ich robocie pieniędzy, y nie wiem iakieby¹⁾ pieniądze wydawali.

[156] 4-to. Czemuś zaraz nie przyznał iak cie pytano w Berdyczowie zes miał od arędarza zyda Kudijowieckiego te ++ dane y od iego spulnika Ktolarza a dopieros tu przyznał gdy ci zydzi pouciekali.

R. Za to winnym się bydz²⁾ tylko uczyniłem, zem o tych zydach nie opowiedział gdy mnie pytaną w Berdyczowie y ze pouciekali.

Ten ciągniony y po trzykroc swicami pałony³⁾.

My urząd będąc przy⁴⁾ korporalnych konfessatach podpisuiemy się:

Andri Chwedorczenko łandwuyt Żytomierski przysięgly +⁵⁾

Tymisz wuyt Żytomierski +.

Hawryło Lychwarczuk wuyt Trojanowski +.

Stepan Starosilic +.

Ostap Winogrodzki ławnicy +.

[ПРИСЯГА ЗВІЛЬНЕНИХ ВІД КАРИ НА ГОРЛО ПІД УМОВОЮ ДОВІЧНОЇ ПРАЦІ
ГРИЦЬКА ВДОВИЧЕНКА Й ПИЛИПА РОЗУМОВИЧЕНКА, 16 ЛИСТОПАДА
1771 РОКУ.]

[157] Die 16 9-bris 1771 Anno w Trojanowie.

Przysięga uwolnionych z placu exekucyi z pod miecza Hrycka Wdowiczęka y Pilipa Rozumowiczęka dla poprawy zycia od wielu zgromadzonych Włch MscPanow woyskowych od smierci wyproszonych y uwolnionych, ktorzy oddani do zgonu zycia IPanu Marszałkowi IW^o regimętarza do stayni, ktorzy przez całe zycie z tychże staynij wyrabiac się mają, na którą wier-
nosc sami zaprzysięg usiluią, y tych do juramętu przypuszcza się na te rothe.

Ia Hrycko, ja Pilip przysięgam panu bogu wszechmogącemu w troycy świętey iedynemu, na to, iz przy odebrany na siebie miłosierdziu daro-

¹⁾ Закреслено — tu. ²⁾ Закреслено — winnym.

³⁾ Раїону — написано над закресленим — ciągniony.

⁴⁾ Закреслено — томні będą do.

⁵⁾ Закреслено — А Hawryło Luchwerczuk wuyt Żytomierski przysięgly +.

⁶⁾ Закреслено — na usługi.

wania mi życia za excessa moję za to obowiązuję się przy poprawie życia mego do zgony wiernie y trzymo bez żadney zdrady y uciekania w stajny IW⁰ regimętarza lub do woli dyspozycyi dworu mającego do jakieyby mnie usługi obrucił, te bez żadnego sprzeciwienia się czynię mam, tak mi Boże dopomóż y niewinna syna jego męką.

Prestiterunt juramentum

Hrycko Wdowiczko +.

Pilip Rozmowiczko +.

Rękami własnymi podpisani znakiem krzyża s. iako nieumiejętni pisac.

[ПРОДОВЖЕННЯ СПРАВИ ФАЛЬШИВОМОНЕТЧИКІВ].

[159] Działo się w mieście Trojanowie w domostwie sławetnego Antoniego Popielowicza obywatela Trojanowskiego, dnia 30 miesiąca października Roku 1771 przy lokacyi¹⁾ G-nalney Kommendy Woyska Koronnego Partyi Ukrainскеy y Podolsкеy.

Sąd niniejszy mieyski Zytomirski Maydeburski sprowadzony od strony powodowej przy prezencji urodzonych Woyciecha Zarudzkiego towarzysza znaka pancernego IW⁰ starosty Sandeckiego szlachetnego Kaniockiego Jozefa Czechowskiego innych do terazniejszey jurysdykcyi znaydujących się jurysdykcyi swoją ufundowawszy stronom obydwom do zapisania komparycyi y przywołania nakazujemy, na którym terminie WłmcPanowie officyalistowie skarbu koronnego prowincyi Ukrainскеy, aktorowie przez urodzonego Michała Thasawskiego straznika komory Berdyczowsкеy s nymy całego skarbu imieniem stawiającego osobiscie, a niewiernemi Herszkiem Szmuiłowiczem złotnikiem obywatelem Tywrowskim y Leybą Zelikowiczem obywatelem Winnickim iako też pracowitym Parchomem Panasenkiem pilipem ze wzi Martynowki stawionemi inkarceratami oczywisto stawiającemi.

Proponowała strona aktorowa to iest W⁰ ImcPP. officyalistowie skarbu koronnego prowincyi Ukrainскеy przeciwko stawionym inkarceratom akcyą o falsyfikacyą monety tak złotey iako y srebrney, a to naypierwey przeciwko niewiernemu Herszkowi Szmuiłowiczowi obywatelowi Tywrowskiemu, iz tenże wazyl się przeciwko prawu postąpić²⁾ [160] robiąc rozne falszywe monety u ktorego domu znaleziono rozney monety srebrney tak zagranicney iako y polskiej gotowej y niegotowej sztuk 18³⁾.

Przeciwko zas niewiernemu Leybie Zelikowiczowi, iz u tegoż siostry znalazły się stęple w Winnicy⁴⁾, dwa y postument ieden do robienia czer-

¹⁾ lokacyi — написано над закресленим — bytnosci.

²⁾ Postąpić — написано над закресленим — zakazanemu przeciwko wszystkim generalne falsyfikacyi monety zakazanemu wazyl się.

³⁾ Закреслено — w domu iego za co karze śmiercią godną podpodac powinien y o to sądu niniejszego dopra.

⁴⁾ Закреслено — na czerwone złote.

wonych złotych y trzy ¹⁾ czerwone złote srebrne wybite ieszcze niepozłocene, a zas preciwko pracowitemu ²⁾ Parchowie Opanasowi pilipowcowi ze wsi Martynowki, iz on ³⁾ biorąc od zydw falszerzow czerwone złote falszywe ⁴⁾ ich po roznych miastach y mieyscac ⁵⁾ maiąc z temi zydami kointelligencyą mieniał y za towary udawał. Przeto na tychze stawionych inkarceratów za przestępstwo tak wielko praw kar z osobna kazdego iako kryminalistow smierci wartuiących u sądu ninieyszego ⁶⁾ domagaie.

Replikuią ⁷⁾ stawiono inkarceratów, a nayprzod n. Herszko Szmuilowicz obywatel y złotnik Tywrowski, iz znalezioną w domu iego puszkę z falszowaną monetą od lat trzech nieiaki zyd Jankiel złotnik z Braiłowa będąc ⁸⁾ u niego gościem zostawił, przez zapomnienie ktorego namawiał aby y on podobnez robił peniądze, ale on ⁹⁾ takich nie robił, zas ¹⁰⁾ wydanego rubla falszywego miał od donca, ktorego wzięn za sprzedanią ładownicę. Powrotny n. Leyba Zelikowicz Winnicki ze stęple ¹¹⁾ do robienia ¹²⁾ złota falszowego [161] ani nie uzyie są, ani ich widział y ze nie u niego są nalezione, lecz tylko kazusem ukradzszy gdzies moskale między inne rzeczy kradzione zydw Winnickich, a osobiłwiey iego siostry włożyli, kędy on od puł roka w Winnicy nie znaydował sie ale był w nauce w Braiłowie w ten czas ktore to stęple między innemi rzeczami kradzionemi przy ¹³⁾ odbieraniu w worczku, gdzie tabakierka ¹⁴⁾ haftki zydowskie y balsamka iego siostry była znalezione są.

Men. pracowity Parchom Opanasenko pilip z Martynowki iz on przyiechawszy na jarmark do Berdyczowa poznał sie z zydem Haimem arendarzem wsi Kudyiowiec, ktory to arendarz dawszy mu ₪ 5 prosił aby ¹⁵⁾ za nie konia mu kupił obiecuią mu za to nadgrode, ktore on rozumiał byc dobre ¹⁶⁾ a gdy konie targował dopomienano sie od niego rubli starych, on poszedł do miasta tez czerwone złote mieniac, gdzie ich dwa znicenił, a gdy zydzi wexlorze poznawszy ze falszywe przytrzymali go y na komorę sprowadzili, tam nie powiedział prawdy zkąd ich ma tylko ze wzięn za zboze pu[d] Mohylowem ¹⁷⁾ on zas nie wiedział czyli ten zyd sam falszował ¹⁸⁾ to złoto czyli miał od kogo a za tym wszyscy stawioni inkarceraci iako niewinnie osadzeni o uwolnienie sądu ninieyszego dopraszaią się.

Sąd ninieyszy mieyski Zytt. maydeburski poprzysięgły stron obydwóch propozycye do sądu swego wniesione y kortrowersye wysłuchawszy y doskonale stratynowawszy potrzebne byc położenie dobrowolnych konfesat z tychze inkarceratów iednych w Tywrowie z n. zyda Herszka Szmuilowicza, drugich w Winnicy z n. zyda Leyby złotniczka, przez urzędy wyprowadzone w sądzie swoim nakazuie a to natychmiast [162], a ponieważ strona ak-

¹⁾ Закреслено — sztuk. ²⁾ Закреслено — Опанасови. ³⁾ Закреслено — был.

⁴⁾ Закреслено — мениал. ⁵⁾ Закреслено — у бы. ⁶⁾ Закреслено — допраша się, гер.

⁷⁾ Над — Реплекуіа — закреслено — sąd. ⁸⁾ Закреслено — od lat 3.

⁹⁾ Закреслено — негаł ze. ¹⁰⁾ Закреслено — на. ¹¹⁾ Закреслено — нале nalezione.

¹²⁾ Закреслено — мон. ¹³⁾ Закреслено — gosdawaniu. ¹⁴⁾ Закреслено — sprzeczki z.

¹⁵⁾ Закреслено — ich albo zn. ¹⁶⁾ Закреслено — rozumieć ze to są dobre.

¹⁷⁾ Закреслено — gdzie tam. ¹⁸⁾ Закреслено — falsifikował.

towa¹⁾ konfesata dobrowolne pierwsze z n. Herszka Szmuiłowicza słotnika Tywrowskiego dnia 17 junij w roku terazniejszym wyprowadzone, drugie z n. zyda Leyby Zelikowicza w Winnicy 21 iunij tegoz roku w Winnicy expedyowane w sądzie swoim pokłada²⁾, więc sąd niniejszy do czytania onych przystępuje, które przeczytawszy y dobrze roztrząsnawszy ponieważ z tychże dostatecznie informować się nie może przeto pomienionych inkarceratów n. Herszka złotnika Leybę złotniczek Winnickiego y Parchoma³⁾ Panasenka dla konfrontacyi wywiezionych y u sądu swego położonych konfesat do sądu swego stawie nakazuje, którzy stawieni ponieważ n. Herszko y n. Leybka dobrowolne konfesaty z nichże już są expedyowane przyznają, a zaś pracowity Parchom Panasenkow pilip nigdzie na dobrowolnych konfesatach nie był, zaczym sąd terazniejszy do wysłuchania dobrowolnych konfesat z pomienionego Parchoma przystąpił, po expedyowanych konfesatach z tegoz pilipowca nic z niego nie wyczerpnawszy wszystko w trzech pomienionych inkarceratów dla doyscia prawdy⁴⁾ o tym fałszowaniu monety na korporalne konfesata destynuje y do mistrza sprawiedliwosci odsyła, ażeby podług prawa pozwolonego po trzykroć pocięgnięni byli z przydaniem ognia iezeli tego potrzeba wyciągać będzie a to w przytomności⁵⁾ od sądu naszego delegowanych y strony aktorowej, a ponieważ czyniąc zadosyć sentencyo sądu swego mistrz sprawiedliwosci przy obecności sądu naszego y attentuiącej strony aktorowej konfesata korporalne według prawa wyexpedyował, my te przeczytawszy y z dobrowolnemi konfesatami wyprowadzonemi konfrontowawszy ponieważ z tychże oczywiście dowiedziono iest sądowi swemu że n. Herszko Szmuiłowicz [163] trzymając u siebie blisko lat trzech fałszywe pieniądze gotowe już zrobioney blaszki⁶⁾ niedorobione sztt. 18 ani o nich komu powiadał, ani też o tymże zydzie Jankielu złotniku znać dał y rubla iednego udał fałszywego,⁷⁾ za który to występek na ukaranie drugich niecnotliwych fałszerzów ażeby takowe uskromiły się excessa y praktykowanie nie były, karą śmierci winnego być uznawszy nakazuje ażeby przez mistrza sprawiedliwosci publicznie w rynku miasta Trojanowa był ściety⁸⁾.

N. zaś Leybka Zelikowicz złotniczek Winnicki lub⁹⁾ tak dobrowolnemi iako y korporalnemi konfesatami nie iest konwinkowany aby miał takie stęple y złoto fałszywe robić y te tylko kazusem przez ukradzenie moskalów nie wiedzieć gdzie dostały się do zamku Winnickiego ukradzionych a w jego siostry rzeczach znalezione były iednakże aby y on podobnych kiedykolwiek nie wazył się robić excessów, sąd nakazuje aby był rzy peregierze przez mistrza sprawiedliwosci¹⁰⁾ stem rozg ukarany¹¹⁾.

1) Закреслено—ІмР офіціалістowie skar. провін. Українськей.

2) Закреслено — іа. 3) Закреслено — Ораса 4) Закреслено — на корпо.

5) Закреслено—особ двох од нас делегованих.

6) Закреслено—ніеіотове. 7) Закреслено — а зас.

8) Закреслено—N. Leibka зас 9) Закреслено—ніе. 10) Закреслено—напомнію.

11) Закреслено 3 рядки—А зас іако тез Parchom Panasenka pilipowicz ze się wazył brat od zyda Haima fałszywe od зидов 5 fałszywych на купіеніе коніа.

Parchom zas Panasenko pilipowiec ze sie wazył brac od zyda Haima arendarza wsi Kudyjowca w Berdyczowe na jarmarku na kupno koni y innych rzeczy ‡ 5 fałszywych y one udawał, lubo sie nie przyznaie tak na dobrowolnych iako y turturalnych konfesatach aby wiedział ze były fałszywe, lecz ze nie opowiedział zaraz prawdy przy iego ¹⁾ schwytaniu, z kądby ich miał tylko ze wzięń pod Mohylowem za zboze az dopiero w dni kilka przy chłostach przyznał sie ze od zyda Haima arendarza z Kudyowec, za którym to zydem lubo posyłano ze skarbu ale ze wszystkim zaraz uciekł y z drugim [164] swym spółnikiem zydem kotlarzem ²⁾ we wsi Kudyiowec, luboby iako ³⁾ przewodca winien był śmierci, iednakze sąd do lekszey przystępując kary nakazuie aby był przez mistra sprawiedliwosci na rynku miasta Trojanowa 600 ⁴⁾ rozg plagami y urznięciem ucha prawego ukarany mocą tego dekretu.

[ДОПИТ ДЕЗЕРТИРА З ПОЛЬСЬКОГО ВІЙСЬКА СТЕПАНА ФЕДОРОВИЧА.]

Działo się w miescie Trojanowie przy Komendzie Generalney woyska kor. Parthyjow Ukrainskieyy Podolskiey, dnia 16 listopada 1771 Roku.

Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerata wojennego Stefana nazwanego Fedorowiczem ze wsi Gardyszowki WWOO Karmelitow Bosych z teyze wsi poddany w ktorey wzrosł przy rodzicach swych Chwedorze oycu matki Hapki Mielnikow do roku przeszłego 1769, mając teraz lat około 23, w którym roku 1769 zostałem wzięty od xięzy panow swoich do gardyzonu Berdyczowskiego, z ktorego zostałem komenderowany do Kodni do woyska kor. Parthiow Ukrainskiey y Podolskiey w Kodni stojący, przy ktorey zostawałem w tymze gardyzonie Berdyczowskim przes cało lato w Kodni, a potym byłem odesłany do Berdyczowa ze czterema żołnierzami, ktorych tam y mnie od służby appszytowano, a przytem prowincyala tamteyszego a będąc apszytowany z Berdyczowa poszedłem do oycy do wsi Gardyszowki u ktorego bawiłem przez całe zime, na wiosnę przyszło w roku terazniejszym o Zielonych Świątkach poszedłem do Kodni do szwadronu tam stojącego, y przyięty zostałem na szereg IPana Białosukni towarzysza Chorągwi Pancerney IW⁰ w-dy Wołyn. u ktorego służyłem na temzy szeregu moze przez niedziel pięć, od ktorey chorągwi zostałem komenderowany do Trojanowa do Komendy Generalney na ordynans zwykły, na którym ordynansię przenocowałem, z ktorego ordynansu wraz z wszystkimi będącemi ordynansami [165] zostałem komenderowany do obozu za Trojanowem lokowanego, gdzie nas wszystkich ordynansow obozny zataczaiący oboz w przyzwoitym miescu obozie ulokował abysmy na miescu stali, z ktorego ordynansu zluzowany zostałem y poszedłem w swoy maydan do chorągwi ulokowanej, tam przyszedłem do IPana Swiderskiego teyze chorągwi towarzysza prosząc go, ze pana mego niemasz, nie mam za co żyć, y tak mi dał dwa złote, którą ia odebrawszy zostawiwszy konia w maydanie ze

¹⁾ Закреслено: iego.

²⁾ Закреслено: z Ku.

³⁾ Закреслено: pr.

⁴⁾ Закреслено: rozg.

strzelbą¹⁾ flintpasem y płaszczem poszedłem do miasta Trojanowa w mądurzę nowym, czapką z kordonem, katanką z akulbantem y szarawarami y ładownicą, zaszedłszy do zyda Troianowskiego nazwiskiem Szymka dane mi złł. dwa przepiłem, a gdy mi tych nie stało, kotorem expensował na obarzanki, rosказаłem sobie więcey gorzałki dawać, ktorey mi zydwka dawała od groszy moze 20 lub więcey, czego ia nie pamiętam, a gdy m iuz został ukątętowany przy odchodzie moim upominała się zydwka o zapłatę za gorzałkię, ktorey gdy m nie miał czym zapłacić, zdiółem z siebie katankię y oddałem zydwce, mówiąc:— jednakowo katanka mokra z deszczu z terazniejszy pluskoty, niech tu przenocuje, a ia tobie dnia jutrzejszego pieniądze przyniosę y katankie odbiorę,— czegom ia nie uczynił, bom o czym inszym myślał, abym uciekł, com wykonał, y ta się katanka u zyda została, bez zadnego doniesienia komendzie az puki mnie nie złapano, od ktorego to zyda Szymka wyszedł iuz wieczorem pozno nie s powrotem do obozu, ale w swe umysłono podroz ucieczki, na drugo strone Troianowa ku wsi Tatarynowce, gdzie zadnego obozu nie było, a zaszedłszy w zyto spałem przez noc y dzien cały, a gdy druga²⁾ noc nastąpiła, z pomienionego zyta ruszyłem, umysliwszy sobie pusc do Pawołoczy y do tamtejszego gardyzonu nadwornego przystać, idąc na młynek Kodnianski za brzezina będącey, w ktorey brzezine spoczywałem, y na tym miescu zdiowszy z butow ostrogi wraz z ładownicę, tam na tym miescu pod brzozą porzuciłem, ztamtąd idąc dali odprołszy od czapki kordon porzuciłem nie na samey drodze ale z drogi w trawę, przyszedłem do Kozelni [166] y tam zydwowi tamtejszemu przedałem szable skarbowe za złł. dwa, za ktore pieniądze napiwszy się gorzałki poszedłem dali ku Pawołoczy, tamze wyszedłszy w pole dla nieuznania mnie szeregowego przerznołem na puł czapkę skarbową, y oderznięty baranek w trawę zarzuciłem, mając igły y noz ze szyłem y przyszedłem do Kamiąki, a nie dochodząc tey Kamiąki, oberznołem guziki od szarawarow y obszłagi, ktore porzuciłem pod sianem w polu będącym, w ktorey wsi Kamiące tez same szarawary zydwowi przedałem za puł talera tamze w Kamiące y u tegoz zyda nocowałem, mając ieszcze zupan biały skarbowy słotą y poniewierką pod sobą zwalany, w kotorym poszedłem w swe podroz do Pawołoczy, nie dochodząc³⁾ wstąpiłem do wioski, ktorey nie wiem iak się zowie, a gdy m⁴⁾ tam wstąpił do karczmy pytał mnie zyd arędarz tamtejszy, cobym był za czlowik y zkad idę, kotoremum odpowiedział ze ja z Berdyczowa idę do Pawołoczy, powtore pytaiąc mnie zkadbym zupan miał, kotoremum odpowiedział, że mam zasłużony od xięzy Berdyczowskich, a gdy to zyd pomiarkował po samym zupanie białym zem człowiek zbiegły, mowil mi, ze my tu mamy ogłoszony uniwersał, abysmy zadnego człowieka iadącego czyli tez idącego iak ty nie przepuszczali, a ty podobno zadney testimonij nie masz, ktory ia prawda nie miałem, tak mnie ten zyd z ciekawością zazył mówjąc:— day mi rubla a puszcę cię,— kotoremum odpowiedział, ze nie mam y szeląga, powiedział mi zyd:— to mi zupan zostaw,— kotoregom ia z siebie zdiół y położyłem na stole, czym bardziey zyd pomiarkował ze uciekam, nie biorąc tego zupana z stołu, ale wyszedł

¹⁾ Закреслено — у. ²⁾ ruga — надписано над закресленими літерами.

³⁾ Закреслено — там за мна. ⁴⁾ Закреслено — się.

z izby y dysponował daniem znac do dworu o mnie, a drugi mnie zyd zabawiał, z ktorego dworu gdy przyszli ludzie dworscy, wzieli mnie do dworu do tamtejszego dzierzawcy, przed którym przyznałem ze uciekam od woyska polskiego, odesłał mnie do Kodni do szwadronu, z ktorego oddany zostałem do chorągwi, a gdy mnie pytali o moderunek opowiedziałem gdzie go zostawił y mądor sprzedał, iako y szable, które rzeczy od zydow podbierane zostali, ładownicy z ostrogami nie znalazłem iako y kordona ktoregom był w trawie zarzucił, od szarawarow guziki y obszlągi przepadli, [167] za com tu do Kom — dy Generalney został wzięty.

Pytany Stefan Tedorowicz, za coby z obozu będący żołnierzem uciekał, a zwłaszcza w naywiększej potrzebie gdy kazdemu podsciwemu żołnierzowi powinno się stawic przeciwko nieprzyjacielea a ty z takowego czasu potrzeby uciekł y niegodziwemi zwyczajami y praktykami z pospozycyą przyozdobienie żołnierską kordon, ostrogi, ładownice y obszlągi z guzikami od siebie poodrzucałes y ostatnim siebie człowiekiem uczyniłeś, nie pamiętaiąc na to ze za takowe czyny żołnierzowi nieprzyzwoite nieochibna kara szubieniczna bywa, ktoraby z potrzeby walczący z nieprzyjacielem nie tylko ucieczke ale reytarade uczynił, czegos ty się, a ieszcze z pospozycyą znakow żołnierskich zarzuceniem dopuścił.

R. Stepan, ze gdym posłyszał o konfederacyi wlaźło mi to w głowe, zeby się nie bic y boiazn mnie opanowała abym nie zginął w buyce, y takim umyslił uciekac, com uczynił nie pamiętaiąc za to na kare, chociem nieraz będąc w gardyzonię Berdyczowskim o tym czytano.

Pytany Stepan, czy nie byłeś od jakiego szeregowego konfederacyą naciągającą postraszony zes ucieczkę wykonał.

R., iz zaden mi szeregowy o tym mi nie mowił tylkom to sam z siebie potrwozenie posłyszał y z tey samey racyi uciekłem.

Pytany, iak ty się wazył za żołnierza przystawac, giedy ty nie masz serca dobrego, w Pawołoczy do gardyzonu.

R., iz szczegulnie miałem przystac abym żył, iad y pił, azebym miał y ztantąd (y ztantąd) uciec na to ieszcze zadney mysli nie miałem; więcy nima co powiedziec.

Dimissus ad carceres.

[РОЗПИСКА ПРО ЗБИРАННЯ БОРГІВ З ВІЙСЬКОВИХ ХОРУГВІВ].

[168] Die 2 da 1771 Anno. Ja nizey na podpisie wyrazony znam tym rewerszem moim iz ja podług plenipotencyi daney mi od sukcesorow in vim sustentacyi długow winnych od rozných chorągwi to iest WW SP. Antoniego Lubowskiego podstolego Zwinigrodzkiego, a komędatt Chorągwi Pancerney W. IP. chorążego Winnickiego pozostałych, gdzie y natychmiast przez tegoz SP. nieboszczyka zostawione registra in vim długu pozyczonego w IW generała Witta y na ręce WWIP. Josepha Dziwczopolskiego instygatora woyskowego zostawione in vim rikuperowania od tychze, aze ja odbiera z ktorých odebranych kwituie; datt ut supra annu pres. 1771 NB. Lubo tenze WIP. Dziwczopolski instigato(to)r woyskowy podług tychze registrow nic na nic nie odebrał.

T. Rybałłowski mp.

[СПРАВА ШЛЯХТИЧА СТАШЕВСЬКОГО З СИНОМ ОБВИНУВАЧЕНИХ У КРАДІЖЦІ ГРОШЕЙ У ШЛЯХТИЧА ЗАРЕМБИ, 7 ГРУДНЯ 1771 Р.]

Staszewski nayprzod stawiony Działo się w miescie Trojanowie przy Komendzie Generalney Woyska Koronnego z synem swoim r. gro. W Zarębie Parthiow Ukrainskiey y Podolskiey, die 7 X-bris 1771 sekretarzowi, iako przed tym nie przyznawał, tak y teraz nie przyznaie, lubo syn na niego wyznał, na to do juramentu zabiera się. Anno.

Stanowszy tu w kancelaryi woyskowej Parthiow Ukrainskiey y Podolskiey osobiscie z synem swoim Antonim szlachetny Piotr Staszewski o kradziez pieniędzy rubli 320 u WImcPana Zaremby¹⁾ towarzysza Choraągwi Pancerny IW łowczego kor. sekretarza kancelaryi IW oboznego połł. kor., który szkodniący z majątku swego, o którym chcąc się dowiedzieć a bardziej²⁾ przyznanego u tegoz W^o Zaręby służącego syna tegoz Staszewskiego, ze te same u pana swego pieniądze ukradł, za co on z tymze synem swoim do tego czasu w detęcyi zostaiąc, widząc WIP Zaręba ze swoiey szkody powetowac nie moze na ich sedentaryi, ktorym dalszy ubliżywszy zmianowano kradziez, lubo oczewisto przez wyznanie syna tegoz Piotra Staszewskiego, ze pomieniony rubli 320 u pana ukradł y oycu swemu własnemu oddał, do czego się oyciec nie przyznał, a syn napotym zaparł, ze onych nie kradł ani oycu oddawał, tenze WImcPan Zaręba od-[169] załowawszy szkody swoiey, pomienionego Piotra³⁾ y syna Antoniego Staszewskich z dalszego sekwestrowania wolnemi czyni, słysząc zapisaną łaskową dobroć szlachetny Staszewski WImcPana Zaręby, toz samo oswiadczając przed aktami woyskowemi ize zatrzymanie swoje w sekwestrze zadney pamięci przeciwko temuz WIPanu Zarębie miec na potomne czasy niema, na którą zapisanie powtornie osobiscie stawiony tenze Piotr Staszewski toz samo postarzaiąc, y zapisuiąc nigdy sendentaryj swoiey przeciwko WImcPanu Zarębie tak sam od siebie, iako y od sukcesorow swoich miec nie mam⁴⁾ na potomne wieki, który to kwit własną stwierdzam ręką znakim krzyza świętego iako nieumieiętny pisać, przy uproszony sobie będącym na ten czas przyiacielu.

Piot[r] Staszewski + z synem swoim Antonim +.
Ja będąc przytomny do tego zapisania y zakwitowanie podpisuie się Fr. Kumanowski.

[На звороті акту иншою рукою приписано:]

[170] Bez wolie przez 200 ludzi,
dwadziescu y cztery ludzi na dobrę monetę,
zarazom a to w przyszły piątek.

¹⁾ Закреслено — секретарза.

²⁾ Закреслено — Staszew.

³⁾ Закреслено — сына mego niesлusznie.

⁴⁾ Закреслено — на со się.

[ДОПИГ ШЛЯХТИЧА МАРТИНА ОСТРОВСЬКОГО ОБВИНУВАЧЕНОГО В РОЗБОІ
ТА ГУЛЬТЯЙСТВІ, 21 ЛИСТОПАДА 1771 Р.]

[171] Działo się w mieyscie Trojanowie przy Generalney Komendzie Woyska Koronnego Parthyjow Ukrainskiej y Podolskiej, dnia 21 miesiąca listopada 1771 Roku.

Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerata szlachetnego Marcina Ostrowskiego ze wsi Dembkowiec zpod Lubaru, oskarzonego przez ImcPana Zębowskiego sierzanta zpod regimentu pieszego buławy wielkiej koronney, ze ten Ostrowski będąc w sekwestrze we Lwowie za rozne excessa obsadzony, z którego sekwestru uciekł, którego teraz tenze ImcPan Zembowski uznawszy w Łabuniu iako zbiegłego, w sekwestr wziąwszy tu do Trojanowa do Komendy Generalney przez ImcPana Zborowieckiego towarzysza Chorągwi Pancerney IW^o oboznego polnego koronnego odesłał.

Pytany Ostrowski, gdzie się rodził.

R., iz rodziłem się we wsi Demkowcach z oycy Franciszka matki Agnieszki z Cybulskich Ostrowskich, sam lat mający 24 lub pięć ex fisci, w rodziców wzrosłem do lat osmiu, oddany do Lubaru do szkół zostałem y tam od proformy kontynuwałem szkoły do poetyky, w ktorey byłem przez rok ieden, który szkoły zabawiły mnie lat dziewięć, z których bez wiadomości oycy niedaleko od Lubaru przyszedłem do oycy bawiać przez niedziel cztery, a gdym się nie chciał uczyć, za co mnie oyciec obił, y na tym się przestało, a gdy wyizdał do Lwowa ImcPan Kuklarski, blizki oycy mego sąsiad y possessor, wziół mnie z sobą, z którym poiechałem, przyechawszy do Lwowa na kátrakty temu lat pięć, y bawiłem z tymże IPanem Kuklarskim przez niedziel trzy, a gdy mi się tam służba nie trafiła dla którym przyjechał, po odiezdzie IPana Kuklarskiego bawiłem także przez niedziel trzy, nie mając grosza zadnego, obchodziłem dyrektorów sobie snaiomych, którzy przed tym ze mną do szkół chodzili — Sawickim, Michniewiczem, Michalskim, szkoły rozne kontynuujących, y tak mnie nieiakie czasy, dzien u tego, dzien u tego karmili, a gdy mi ich łaski nie stało, poszedłem na tandyte, wymieniałem swoię mając suknie lepsze (za gorze) [172] za podleysze, do których dodatek wziółszy złł. 12 żyłem y piłem, a gdy mi y tych iuz nie stało, bywałem y w furtach u xięzy dla pozywienia się, a gdym się iednego czasu opił, wzięty zostałem do kordygardy, a gdy się za mnie nie było komu upomniec, zakuty zostałem w kaydany y na fabrykie W^o generała Korytowskiego oddany zostałem, na który robiłem przēz niedziel dziewięć, a gdy się tam trafił towarzysz od pułkow krolewskich Jurkowski, uznał mnie, gdym pod ięgą dyrekcyą w Lubarze chodził do szkół, który, gdy zaniosł za mną instancyą do W^o generała Korytowskiego, z dalszego sekwestru uwolniony zostałem, y poszedłem do oycy do wsi Demkowiec u którego bawiłem się do roku terazniejszego zniw, w którym czasie poszedłem do bratowej swoiey Jaroszewiczowny z domu będącey za niegdy bratem moim

Antonim Ostrowskim do wsi Siniawy za Jasnogrodem będącey, tam bratowej moiey mieszkaiącey, u ktorey bawiłem przez całe zniwa, powrociłem do oycy, a temu minęło trzy niedzieli we srode, od ktoregom wyiechał podwodą do Łabunia na wszy(szy)stkie święte, ułożywszy tam sobie zasłac IPana Urbanskiego possessora dobr Sasanowki, y tego upraszać o następczonę sobie służbę, a gdy tam przyiechał, przenocowałem y z IPanem Urbanskim nie widziałem się, czekając na niego w własnym iego dworku, ktoregom się nie doczekał, tam nie mając zyc, zastawiłem u zyda kontusz sagatesowy gryszpanowy za złł. trzy¹⁾, a drugiemu zydowi sprzedałem spodnie sukiene niebieskie za złł. 4, zostawszy sam bez zadnych spodni, dopiero za te pieniądze miałem sobie płucienne sprawic, zostawiwszy na ten sprawunek z tych wszystkich pieniądze puł trzecia złotego, do ktorego mi sprawunku nie przyszło, bom wzięty został w sekwestr przez IchmscPanow Zborowieckiego komendanta y Zembowskiego sierzanta.

Pytany Ostrowski, za co jest wzięty w sekwestr.

R. Ostrowski, iz gdym został w Łabuniu od ImcPana Zębowskiego uznany, zem siedział we Lwowie w sekwestrze y na fabrycem robił, nie mając zadnego dokumetu jakim ztamtąd²⁾ wyszedł ze Lwowa, dla tegom został wzięty.

Pytany Ostrowski:—wszakże kazdemu aresztantowi uwolnionemu daia dokumenta, ze jest wolny z sekwestru y dokąd idzie, aby miał wolne [173] przeyscie, ktorego ty nie masz ani miałes, toc iuz oczewistosc zes ze Lwowa uciekł.

R., iż nie uciekłem, a ze mi dokumetu nie dano, bom o to nie prosił, mniej sobie potrzebny sądząc.

Pytany Ostrowski, ze wiele łesz, bos nie bez racyi ze szkół uciekłeś, gdys nie wził zadnego patentu, iakie zwykli studenci brać od swych profesorow y powiedziałeś zes u oycy był, y to nie prawda, bo ludzi w Łabuniu o tobie powiadali, zes iest odrzekły od oycy własnego, y od tego czasu iesdes tulaczem, kostyrą, pijanicą, gdys nayspotrzebniejszy interesu ubioru swego z katuszem przedawszy przepiłeś, toc iuz po tym samym wydane iest przez ciebie samego twoię hultajstwą y rozwiązłość, w czym wielkie podobienstwo, bo potym gdys wyszedł ze Lwowa wpředce zrabowani zostali grecy, kupce w lasku niedaleko cerkwi murowaney świętego Jana przez hultaiow trzech, z ktorych dwoch złapanych a trzeci uciekł, to podobno ty iesdes trzeci, gdys dał wielkę podobienstwo po sobie w Łabuniu, zes się swego imienia Ostrowskich zaparł, iak cie pytał ImcPan sierzant³⁾ Zembowski.

R. Ostrowski, iz patentow ze szkół mniej aprendowałem y nie brał, a dały tez nie miał woli szkół kontynować, y to sprawiedliwie powiadam, zem u oycy był, y od tego zadnego recessu o sobie nie słyszałem, iak mi ludzie w Łabuniu wymawiali, ale to ten człek o drugim bracie moim powiadał, starszym niebozczyku, a iezelim z siebie ubior kontusz y spodnie sprzedał, to dla pijanstwa, iednakowoz zostawiłem sobie na parciane sprawienie spodni, nie myśląc o zadney kradziezy inszego odziwku, o grekach zas ra-

¹⁾ Закреслено — а у другого зыда.

²⁾ Ztamtąd — написано по закресленому — зтąd.

³⁾ Закреслено — Ost.

bunku nie wiem anim słyszał, imienia swego w Łabuniu Ostrowskich nie zapierałem się, tylkom to zaparł, gdy mnie pytano, zem nie ia siedział w kaydanach w niewoli.

Pytany Ostrowski:—to widzisz, zes bałamut, y tego się wszystkiego zapierasz co ci w oczy dowodzi ImcPan sierżant Zembowski, iako y tam w Łabuniu az ci dowod pokazał z ciebie samego, ze ci był, kazał zrzucic z nogi dla znaku od kaydan, którym cie zkonwinkował ¹⁾, toc iuz iestes ostatni hultay.

R. Ostrowski:—prawda zem w kaydanach na fabryce rozbienia zaparł, ale imienia swego nie.

Pytany, co to był za hultay twoy kolega, który od ciebie uciekł.

R., iz to nie był zaden hultay, ale dyrektor podstarosciego [174] ze wsi Wrzesniuwki Chodorowskiego, który przez Łabuń przejeżdżał, a gdysmy się tam z sobą zpodkali, napili się y pojechał sobie do domu, ale nie uciekał.

Pytany Ostrowski, do kogo to w Łabuniu list pisał niezwyčajnym charakterem do przeczytania trudny, mozes to do jakowys zebraney kupy w lesie będącey, od których na szpiegi do Łabunia przyszedłes, y tym pisanem swoim o woysku krolewskim y jego komendzie gdzie się obraca donosiłes, tylko tego listu swemu koledze oddac ci nie przyszło, ze twoy kolega ledwo sam ucieczką salwował się.

R. Ostrowski, ze prawda izem list pisał, ale nie do zadnych hultaioiw, ale do własnego oycy mego, y miałem oddać temuz dyrektorowi Barcinskiemu do Lubaru iadącemu, z tym doniesieniem oycu zem tu iest, y czekac będą na IPana Urbanskiego.

Pytany Ostrowski, na coby oycu donosił o komendzę naszej, cozby to dla oycy twego za potrzeba wyciągała o tym wiedziec, albo y tobie samemu, tylko tu cos musi bydz za zdrada w tobie partykularnym człeku, gdyz y oyciec twoy nie iest zaden publiczny człowiek, tylko przy iednym dworku zycie swoje obchodzi, toc mu nie potrzebna była taka korespądcya, y tobie się w to wdawac niepotrzeba było, chiba to dla swych przyiacioł gdzie zostawionych pisałes, do czego tu przyznac nie chcesz.

R., iz do nikogo więcey nie pisałem, tylko do rodzicow, a jezelim pisał takim charakterem to z pijanstwa, a o zadnych hultaiaich nie powiem, bo ²⁾ nie wiem, y na korporalnych konfessatach więcey nie powiem.

Dimissus ad carceres.

[ДОПИТ ШЛЯХТИЧА-РУСИНА ЯНА ГРАДОВСЬКОГО, ОБВИНУВАЧЕНОГО
В ГАЙДАМАЦТВІ, 29 ВЕРЕСНЯ 1771 Р.]

[175] Działo się w mieyscie Troianowie przy Komendzie Generalney Woyska Koronego Parthyiow Ukrainskiey y Podolskiey, die 29 9-bris 1771 Anno.

Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerata szlachetnego Iana Gradowskiego pisarza skarbowego Bohusławskiego, przyprowadzonego z Bo-

¹⁾ Закреслено — знаком. ²⁾ бо — написано по — y.

husławia wraz z sotnikiem Bohusławski[m] Kondratem Szelestem przez komenderowanych od komendy tam stojącej WIPana Mietelskiego chorążego Chor. Panc. IW krayczego kor.

Pytany Gradowski, gdzie się rodził.

R., iz rodziłem się w Iablunuwce Białocerkiewskiej z oycą Andrzeja matki Zofij z Burkowskich Duninow Gradowskich, oycą polaka matki ruski, za matki obrządku iesdem okrzczony na ruski obrządek, brat(at) zas mój młodszy y siostra na obrządek polski okrzczeni, co uczynił dziad mój będąc w ruskim obrządku, aby mnie pierwszego wnuka do obrządku ruskiego destynowali rodzice moi będąc namiesnikami w Jabłonowce, Palaniczyncach y Pilipach wsiow Białocerkiewskich, od których rodziców edukowany zostałem do szkoły Białocerkiewskiej dyrektora iezuickiego przez lat 4, potym oddany byłem do Żytomierza do szkół y tam szkoły kontynuując do poesimi, potym po śmierci oycowskiej od tychże oddaliłem się, y poszedłem do miasteczka Koszowatey na pisarstwo y derekcyą dzieci IPana Raieckiego gubernatora Koszowaćkiego, służąc przez lat trzy w domu, a potym zostałem odesłany z dziećmi do Humania do szkół, u których bawiłem się przez pułtora roku, dzieci chodzili do gramatyki, a ja do rhetoryki, a gdysmy powrocili na święta na Boże Narodzenie do Koszowatey w roku 1766, gdy mi się służba trafiała do Bohusławia, za pisarza przystałem, służąc do tego czasu, a gdy się haydamaczyzna wszczela, przed któremi W^o komisarz Wągrodzki, Wirzbięta pisarz prowontowy, gubernator Turowski, y inny uciekac musieli, nie zabrawszy się ze wszystkim transportem panskim, który był wygotowany do Białego Stoku, który transport wszystek IPan Wągrodzki komisarz przy mnie ¹⁾. [176] zarejestrowany zostawił, przykazawszy gromadzie, aby mnie od wszelkiej impetycyi od haydamaków utrzymywali y ochraniali, y dobra panskiego ile możności rozbierac nie dopuszczali, a gdy tam haydamacy przyszli, pytali się za pieniądze, sam Zeleznik stanowszy w zamku kłudki poodbijawszy, pieniędzy szukali s widrami po lochu y kopaiąc, których nie znaleźli bo żadnych nie było, gdyż pieniądze wydane były na woły których było 400, których haydamacy nie wzięli, tylko w lochach co było trunku powypijali, transportowych zas kuf gorzałki puł trzeci wypili, a dwie do trzeciy pruby ludziom z Czyrkas miasta przedali, y tam będące kufry IPana Krzyzanowskiego nie wiem zkąd przynisli, te porozbijali, y co w nich było to między siebie porozbierali, przy których to haydamakach znaydował się kupiec z Ostroga Taran, który u tychże haydamaków był, nie wiedząc czy y on był haydamaką czyli nie, tylko ze od nich woły kupował, któremu to Taranowi z rozbitych kufrow pana Krzyzanowskiego dali czyli on też kupił cukierniczkę srebrną, y w pencherzu zawieszanych brusków dwa większych iak na piędz topionego srebra, którą to srebrą z cukierniczką dał mi ten Taran schować, a sam poszedł opatrywac woły nie wiedzieć zkąd przypędzone od haydamaków y te kupował, a gdy się od tych wołów powrocil, nie wiedząc czy ono kupił czyli nie, odebrał ode mnie

¹⁾ Закрыслено — i gromadzie.

pomienione srebro, które napotym odebrał pan Krzyzanowski w starostwie Czerkaskim w Czerkasach, mnie zaś nic nie dali ci haydamacy, jeszcze y moje dwie skrzyni zrabowali y zabrali, y IPana Sokołowskiego, który się przy mnie znajdował, którzy haydamacy z swym watazką Zeleznikiem bawiać się przez dwa dni wyiechali ku Humaniu, idąc na Hisayki, Medwin y Lisiankie.

Pytany Gradowski, jacy tam kozacy Bohusławscy poszli z Zeleznikiem do Humania.

R. Gradowski, iż poszedł z Zeleznikiem asawuła od kozaków Bohusławskich z Baszow, który stracony w Kodni będąc złapany y przysłany przez sotnika Bohusławskiego Szelesta, iako y kusznierz Hładki, y ten stracony w Kodnie ¹⁾, Boris Rzesnik stracony w Białey Cerkwi, Stepan Czerwoniaszczęko ten nie wiem gdzie się podział, tylko słyszałem, że ma bydź w Elizawecie [177] za granicą, y tak po wychodzie haydamackim uciekłem za granicę z tey racyi, że widział zbuntowane chłopstwo, którzy nie przepuszczali y rusinom będącym, gdy zniesli Lisiankie y z Bohusławia IPan Buczacki z ludźmi IO hetmana w-go kor. wyszedł do Białey Cerkwi, iam sobie z żoną także uciekłem za granicę do słobody Czumhaka dwie mili za Perijasławiem będącey tescia megą, a gdy IPan komisarz Pielecki do Bohusławia zjechał, napisał do mnie, abym przyizdał do Bohusławia, na który list IPana komisarza Pieleckiego zjechałem y byłem do tego czasu pisarzem skarbowym iakiem był, a Szelest sotnik sotnikiem.

Pytany Gradowski, z kąd miał Szelest suknie białogłowski, rubrony iako y męskie, y inne sprzęty, srebra, kołdry y obicia, y komu one oddał ²⁾ y jakie z tych IPanu Pieleckiemu kommissarzowi podawał.

R., iż gdy dało znać zpod Huty Bohusławskiej, że Hrycko Wołk haydamaka z synami swemi znajduje się w lesie z zdobyczą wielką ³⁾, natychmiast poszedł z kozakami y tegoż Hrycka Wołka z synami y z żonami z tąż zdobyczą uciekającego za granicę, tenże sotnik Szelest ze wszystkim zabrał y do zamku Bohusławskiego przyprowadził, z tymże Wołkiem y synami jego y w kordygardzie osadz[il] zdobycznici zaś rzeczy wszystkie zarejestrowawszy, bez rozdowania onych nikomu przy sobie zatrzymał tenże sotnik, który to Wołk haydamaka z tą wszystką zdobyczą wybrał się uciekać za granicę z starostwa Białocerkiewskiego ze wsi Pohyblaka, a gdy się o złapanym Hrycku Wołku dowiedział ImcPan Piotrowski gubernator Kamienno-brodzki y Drozdowicz namiesnik wsi Boiarki, przystali do nas do Bohusławia z milicyi Białocerkiewskiej IPanow Grodzickiego chorążego, szlachcica Dobrzanskiego z Pohyblaka, y Bonelego z rekwizycją do tegoż Szelesta sotnika na ten czas całą własnością Bohusławską rządzącą od dannie Hrycka Wołka iako własną poddaną Białocerkiewską, którego to Wołka z synami y żonami sotnik Szelest wydał, wydał im y te wszystkie rzeczy przy tymże Wołku zabrane, których chorąży Grodzicki tych rzeczy przez

¹⁾ Закреслено — kusznierz Borisęko.

²⁾ Закреслено—R. Gradowski.

³⁾ Закреслено—według wy.

niebezpieczeństwo onych prowadzenie brac nie chciał y nie wzięł, tylko z rejestrowanych wzięł registr, a drugi tu na gruncie zostawił, którego tu Gradowski pokłada kopią, a oryginał u W^o Pieleckiego komissarza znajduie się, a gdy tam ¹⁾ do Busławia przyszedł z woyskiem pułkownik Protasow bawiać przez dni trzy, ruszył w Smilanszczynę za znajdującymi się haydamakami, który to [178] pułkownik Protasow przysłał ordynans do sotnika Szelesta z marszu swego, aby iako nayprędzey z ludzmi swemi u niego stawał, co sotnik Szelest uczynił, wszystkich kozaków z zamku Bohusławskiego zabrawszy, poszedł do tegoż pułkownika Prutasowa, dowiedziawszy się o tym Saweczka haydamaka z starostwa Kaniewskiego (ze Szelest z Bohusławia ruszył:) ten z zebranymi swemi hultajami kozakami Kaniewskimi, których tu registr pokładam, zamek Bohusławski napadli y co było zrabowali skarbowego: hakownice, y inne zelaza, kazany, sadła, słoniny, bydła z wołami, koni żydowskich iedynascie, gdzie y te rzeczy odebrane od Wołka haydamaki, wszystkie zabrali, o czym gdy się dowiedział sotnik Szelest Bohusławski, że Kaniewscy kozacy zrabowali zamek prosił pułkownika Protasowego, aby mu dał ludzi z kilkadziesiąt do Bohusławia, który zaraz wykomenderował zpod swej komendy kilkadziesiąt karabinierów z Szelestem sotnikiem do Bohusławia, rozumiejąc ze tych haydamaków ieszcze zastaną, których gdy nie zastali, obsiedli wszyscy w zamku Bohusławskim, raportując kniaz Assiehmowanow pułkownikowi Protasowemu, że stanął w Bohusławiu z komendą swoją y sotnikiem, y tych haydamaków iuz nie zastał, z tym doniesieniem, że ich była kwota niemała, y poszli z łupem do Kaniewa, y tam się znajduia, ktoraby komenda moja im nie podołała, za którym raportem Protasow pułkownik z całą komendą ruszył do Kaniewa, a gdy się haydamacy o maszeręku Protasowa dowiedzieli, zdobycz zabrawszy z Kaniewa uciekli do miasteczka Moszon, za któremi Protasow pułkownik udał się, y dognał onych w Mosznach, zniósł, pobił iednych, a żywych do Perijasławia odesłał, y zdobycz przy nich tam zabraną.

Pytany Gradowski, że ci haydamacy Koniowscy kiedy uciekali, toć z sobą zdobyczy z Kaniewa nie zabrali, ale te co zabrali w Bohusławiu, y inną zkąd inąd mającą musieli u siebie w domach one zachować, po którą potym sotnik Szelest iezdził z Bohusławia y te pozabierał, y do zamku Bohusławskiego kotły y inne sprzęty przywiozł którą wyrażoną manifestem w grodzie Żytomierskim przez urod. Teodora Bohusza dnia 23 septembra w roku 1771 gdzie się te obruciły, y komu z tych porozdawane zostały.

R. Gradowski, iż gdy przyjechał W^o komissarz Pielecki do Bohusławia opowiedziawszy mu sotnik Szelest o zrabowaniu zamku przez kazaków Kaniewskich iż ta zdobycz ma się znajdować w chałupach tychże haydamaków, po którą IPan Pielecki iaka ²⁾ by się znaleźć mogła, tegoż Szelesta posłał, zkąd tylko przywiozł kazanów [179] trzy, y zelaza sztab szesc y kawał ieden, y bydła sztuk kilka, nie wiedząc siła, a sprzętów przywiezionych przez Szelesta zadnych nie widziałem, tylko te szczegulnie kotły y zelaza

¹⁾ Закреслено — pułkownik. ²⁾ Закреслено — się.

co przywiozł widziałem, bo gdy Protasow pułkownik zniósł tych samych haydamakow y zywych o zdobyczy dopytał się, był w Kaniowie y po innych wsiach, y co mógł u kogo znaleźć zdobyczy pozabierał co się stało in raecenti zniesionych tych hultaioiw, a sotnik Szelest w kilka niedziel potem posłany był od IPana Pileckiego komissarza, zkąd tylko kotły, zelaza ¹⁾ sztab szesc y kawał, przywiozł, y bydła sztuk nie wiem siła, azeby zas iakie suknie sotnik dawał IPanu Pieleckiemu nie wiem anim widział, a było na panskiej obrozę znajduie się.

Pytany Gradowski: — wiele kotłów z całej Ukrainy z panem Krzyzanowskim do Bohusławia sprowadzili, po iakich miastach y wsiach branych.

R. Gradowski, iz pana Krzyzanowskiego w podiezdzie zadnym nie był nigdy, iezeli iezdził z sotnikiem Szelestem do Czyrkas to tylko po pieniądze do ludzi Czerkaskich, ktorzy byli od haydamakow panskiej gorzałki do trzeci wody kuf dwie kupili, za którą gorzałkę wszystkich pieniędzy tenze pan Krzyzanowski z Szelestem nie odebrał, gdzie się ieszcze należy rubli 30, za ktorych kupcow zbiegłych poręczyła się gromada, którą tu porękie pokładam, co się działo iuz po usmierzeniu haydamakow, Balewicz prymmajor posławszy swe małe komende w Smilanszczynę nie wiedząc za jakim interesem, a gdy te komende haydamacy napadli do koszuli poobdzierali, o co urodzony Balewicz zabrawszy nadworną milicyą Białocerkiewską, Rokicianską, y Bohusławską z Szelestem kozakow będących przy tych nieiaczy IchMosé Rumejką, Sawicki rotmiestrsz Rokoszewskiy chorąży Białocerkiewski, wziowszy armatek dwie z Białey Cerkwi z puszkarzami, poszli z tymze Balewiczem na Ukraine, który to Balewicz ze sztuk 360 bydła przypędził, inni zas nie wiem coby za bydła przypędzili, a co sotnik Szelest zadnego y siersci iedney nie przypędził, ani tez zdobyczy zadney z fantow nie przywiozł.

A gdy się haydamaka watazka Bandurka do trzechset hultaioiw z zebraniem do siebie przybrał, tam kniaz Boratow przeciwko tegoz haydamaki, zebrawszy do swej komendy z pomienionyi milicyi wyzey ludzi Białocerkiewskich, Rokitnianskich, y kozakow Bohusławskich zniósł pomienionegą watazką, a [180] zywych pobrawszy roskazał uczynic jame ²⁾, w ktorych onych trzymał, do zgromadzenia ludzi rozney plci y popow, aby się przypatrzyli widowiska nad temiz niewolnikami ukarania, ktorych gdy zgromadził do patrzenia ustawił, niewolnikom z jamy wysć roskazał, y nad jamą onych postawił, plutonom do nich ogniu roskazał dawać, y ci w jame padali, y tak do ostatniego strzylali, ktorych natychmiast choc ieszcze zywegą z ziemią zrowniac nakazał, co się wykanolo bez zadney ich dyspozycyi duszy, po ktorych haydamakach prawda była zdobycz, ale rownie popaiowana na wyrzeczzone milicyę z ktorey payki y sotnik Szelest przyprowadził koni kilkoro, strzelby y innych fantow, tak szlacheckich iako y chłopskich, ale rubronow zadnych nie widziałem.

Pytany Gradowski, ze nie tak to ma bydz, ale inacey, gdyz urod. Theodor Bogusz wyraża w swym manifestie grodzkim Woiewodstwa Kijow-

¹⁾ Закреслено—мі.

²⁾ Закреслено — do k.

skiego w roku 1771 dnia 23 septembra uczynionym na kilkadziesiąt sztuk bydła y koni¹⁾, y innych fantow pracowitym Chomenkom zabranych przez tego Szelesta sotnika.

R. Gradowski, ze tych Chomenkow nie znam, ani IPana Bogusza, anim tez nie widział anim słyszał zeby miał sotnik Szelest to od nich pozabierać y do Bohusławia przywieźć.

Pytany Gradowski, iaką śmiercią niegdy ImcPan Turowski umarł y z iakiey przyczyny.

R. Gradowski, iz IPan Turowski po tey awanturze haydamackiey zawsze był słaby, y tak ze iuz nie mógł funkcyi gubernatorskiey zadosyc²⁾ uczynic, którą y zaniechał, y tak tylko siedział, mając wyjeżdżać do Białego Stoku, gdy tam przyjechali officerowie dway Baskakow y Gizielewski³⁾, zgadali się o monarchach przy stole siedząc u obiadu, o sukcesach y zyciach, na co niebozчыk Turowski mówił temi słowy:—o, jebał go pies, był to Pietro Alekiewicz tak sławny monarcha, a jednakowo umrzeć musiał,—o co się officerowie urazili, ze słowo niepotrzebne według monarchi powiedział, czyli tez do inszego interessu—jebał go pies,—rzucili się do niego bic y pod warte wziąć⁴⁾, czego pan Krzyzanowski nie dopuścił tam na ten czas znaydujący się, y od tych officerow ani tez od nikogo uderzony nie został, poszedłszy z pokoju tamże w pałacu do alkierza sobie pozwolonego zachorował, iuz y tak słabym [181] będąc, kazał do siebie popa wołać, a po uczynionej spowiedzi w latarg wpadł y do trzeciego dnia umarł, nie mając zadney inszey racyi, tylko te com opowiedział, iako y Marcinko u niego służący to opowie.

Pytany Gradowski, z kim sotnik Szelest był pod wsią Zielakami y tam szlachcie wyrznoł.

R. Gradowski, iz na ten czas gdy te szlachte porznięto był w zamku Bohusławskim sotnik Szelest, o czym gdy znać dał, Schabowski szlachci z Pustowuytow o tym wyrznięciu szlachty temuz szlachcicowi Schabowskiemu przykazał aby wuyt wsi Pustowuytow roskazał pusć ludziom z gromady, aby te ciała zabitych pochowali, ktorych nie wiem siłaby ich zabito, y sotnik Szelest tam nie był, tylko było pozostałe po tey szlachcie, którą oni gnali roskazał przypędzić do Bohusławia, którą bydłą napotym zonom od mązow zabitych pozostałym za onych kwitami to było oddane zostało, ktorzyby ludzie chodzili na rzezbe z Bohusławia do Lisianki, o tym nie wiem, bom iuz był za granicą, a sotnik był w Białym Stoku, z iakiey racyi zas uciekłem z Bohusławia za granice wyzey opowiedziałem.

Pytany Gradowski, kto tam wyprawiał na zabicie IPana Krasnosielskiego przed tym rewizora komor jego KMsci y Rzeczy płtey, y kto był przyczyną śmierci iego, y kto pieniądze iego mające zabrał.

R. Gradowski, iz ia na ten czas byłem w pasicie, kiedy ludzie z gromady ze wsi Roskopiniec przyprowadzili do zamku Bohusławskiego, nie zastawszy nikogo tylko wuyta Karapiskiego Bohusławskiego, y iednego hay-

¹⁾ Закреслено — uczynionym. ²⁾ Затерто слово.

³⁾ Закреслено — zd. ⁴⁾ Закреслено — а gdy.

damakie, a gdy się tam haydamaka przywiązał do pana Krasnosielkiego pytając gą, ze ty konfederat, który się exkuzował, zem nie iest zadny konfederat, ale krolewski rewizor, na co mu haydamaka powiedział: — pokaz tu mi krolewskie pismo iako ty krolewski człek, — ktoremu haydamace odpowiedział, ze tu pisma nie mam, ale u Olexija Ciurupy w Isaykach, na co haydamaka odpowiedział: — ia y tam z tobą poiada, — y tak dawszy wuyt który uciekł za granice pod pana Krasnosielkiego podwode człekiem Stepanem Turczyńkiem który w haydamakach zginął, zawiezli do Izaiek IPana Krasnosilkiego, a z Isaiek do Lisianki, y tam iuz nie wiem iak gą zabili, potym drugiego [182] dnia poiechałem do tescia swegą za granice z szlachcicem Sokołowskim, a zonem tu w Bohusławiu porzucił, oddawszy one w opiece gromadzie, y bawiłem za granicą, puki po mnie nie przysłał IPan komissarz Pielecki; więcey nie mam co powiedziec.

Dimissus ad carceres.

Pytany Gradowski, siła sotnik Szelest wołów przyprowadził z Zielonek niegdy ImcPana Kuczkowskiego, diecica wse Piwiec, y gdzieby więcey było, y gdzie się podzieli.

R., iz Szelest przygnał wołów z Zielonek kilkanascie po roznych wsiach Bohusławskich y w samym Bohusławiu do wołów 20, którą wszystkie sotnik zebrawszy, trzymał do dalszey dyspozycyi na panskiey oborze, wiedząc dobrze ze ImcPana Kuczkowskiego, gdyz byli znaki na kazdym iednakowe, bez zadney rekwizycyi, o których gdy się dowiedział ImcPan Wiczałkowski towarzysz z Przedniey Straży wyrobiwszy sobie ordynans u W^o porucznika Dzierzka mniemając dług iakowys od niegdy IP. Kuczkowskiego sobie należący, te wszystkie woły 20 tenze IPan Wiczałkowski ImcPanu Słoneckiemu buławy wielkiey kor. chorągwi pan. towarzyszowi sprzedał nie wiedząc poczemu iednego.

Dimissi ex carcere.

[СПРАВА КОЗАЦЬКОГО СОТНИКА ШЛЯХТИЧА ТЕОДОРА ГОШОВСЬКОГО, ЩО З ДОРУЧЕННЯ РОСІЙСЬКОГО ВІЙСЬКА, АРЕШТОВУЮЧИ ПО БУДАХ ТА МАЙДАНАХ ДЕЗЕРТИРІВ З РОСІЙСЬКОЇ АРМІЇ, ЧИНІВ РІЗНІ ЗЛОВЖИВАННЯ, А ТАКОЖ І ГРАБІЖНИЦТВА, 23 ЛИСТОПАДА 1771 Р.]

[183] Działo się w mieyscie Trojanowie przy Komendzie Generalney Woyska Koronnego Parthyiow Ukrainskiey y Podolskiey, dnia 23 listopada 1771 Roku.

1-mus.—Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcērata szlachetnego Leona Kuczynskiego sekreterza szlachetnego Teodora Hoszowskiego zpod Hołyki Postoyney wsi sotnika nazwanego w woysku Rossyiskim przy którym służąc od Petruwki do wzięcia w sekwestr.

Pytany Leon Kuczynski, gdzie się rodził.

R., iz rodziłem się w mieyscie Wiszniowcu z oycza Leona matki Anny z Kuczewskich Kuczyńskich polskiego obrządku będących, sam lat mający 38

iało sam opowiada, przy oycu zrosł do lat dziesięciu, po śmierci oycy zostałem oddany przez matkę swoją do xiędza franciszkana Prospera na kapelani będącego w Mosznach, u którego był rok ieden, od którego wzięty byłem do Pohrebiszcz, tam na ten czas ieszcze ufundowanych będących franciszkanow zostałem przyięty do xiędza Woyciechowskiego przeora, u którego służyłem przez lat dwie za chłopca, potym przystałem do IPana Hrynkiewicza, u którego służyłem przez lat dwie, potym przyiołem służbę do Wlmc xiędza Piskowskiego kanonika y proborszcza Pohrebyskiego, który przez swoje obięcie proborstwa franciszkanow wynegował, u którego służyłem przez lat osm, od którego odstawszy mając z zasług moich troje koni pojechałem do Ostroga, y tam ożeniłem się z panną Maryanną Słoniowską, u¹⁾ Stefana Słoniowskiego kupca Ostrogskiego, mieszkając tam z nią przez puł roku, z którą poszedłem do wsi Rozwaza, y tam przystałem za ułana nadwornego IO xięcia Sanguszka pod rotmistrzostwo IPana Lesniowskiego służyć przez lat trzy, potym poszedłem do wsi Topczey, y tam przystałem za podstarosciego służyć przez lat dwie, zkąd za zakwitowaniem którą ma bydz u mnie w domu odstałem, potym poszedłem do wsi Peremenki W^o Iełowickiego, y tam na czynsze siedziałem do roku terazniejszego 1771 do Piotrowki ruskiej, a gdy tam przyjechał Teodor Hoszowski z siedmiu kozakami, dowiedziawszy się o mnie, mając z nim znanomość od roku, gdy trzymał dziegciarnią do lankiewicz wsi należącą, namawiał mnie do siebie, do ktoregom ia przystac nie chciał, a nareszcie mi [184] opowiedział:— gdy ze mną nie poiedziesz, to ia cie gwałtem wezmę,— y tak chcąc nie chcąc pojechałem, a gdysmy przyjechali do wsi Kurczycz WIPana Kuczynskiego, tam mnie sotnik Teodor Hoszowski uczynił swym sekretarzem, y posłał mnie z swym ordynansem ustnym, abym poszedł w teyze wsi zabrać człeka rossyiskiegą, który się tam znaydował Andrija, który tu iest, ktorego ia wzięszy do swego sotnika, przyprowadziłem, y tego sotnik moy wzięł, a gdy tenze Andriy przed swym sotnikiem opowiedział o długach, które miał na tamtejszych we wsi Kurczycy ludziach, przybywszy drugą razą odebrali rubli dwa, a zas za toze tegoz człeka rossyiskiego w tey wsi trzymaną, musiał mi zapłacić tamtejszy podstarosci, ktorego nazwiska nie pamiętam złł. 10, do czego onego przymusił, potym posłał mnie sotnik moy na Hutę Michijowską we trzech ludzi, tam wzięłem Oxiana, który robił u slachcica tamtejszego, który szlachcic za robote tegoz Oxiana zapłacić musiał złł. pięć, z ktoremi to ludzmi zabranemi przez siebie dwoma powrociłem do swego sotnika, stojącego we wsi Mohylney za Zwiahllem, potym ze wszystkiemi osob pięciu moy sotnik ztamtąd ruszył do Strozowa,

Teodor Hoszowski sotnik,

Ja Leon Kuczynski komendant y sekretarz,

Antoni Szeptycki chorąży ritus graeci,

z temi dwoma, Andrijem, y Oxianem, ktorych byli wybrali.

¹⁾ Закреслено — IPana.

Tam przyszedłszy do Strozowa wyieli, czyli odebrali sąldata tam znayduiącego się Moszkę, który napotym uciekł nie wiedziec gdzie, za którego y przy nim zadnego szeląga nie wzielismy, z tegoz Strozowa za obwieszczeniem od mego sotnik[a] do wsi Wirzycy o znayduiącego się tam sąldata lwana pisarza, tego tamteyszy człek do mego sotnika odwiozł, y ten tu iest, ztamtąd poiechalismy z wybranemi ludzmi do wsi Suchey Woli, tam wybralismy sąldata Gryszkie, y ten gospodarz u którego znaydował się musiał mu zapłacic rubla iednego za puł roku u niego robiąc, którego rubla tenze Hryszko do siebie odebrał, a od tegoz tego rublā sotnik odebrał, ztądze posłany był od sotnika Szeptycki chorąży do wsi Poddemca do Korca należącej, gdzie wybrał sąldata iednego Antona którego odebrana do Pałonnego, któremu mayster grabarz dał złoty na drogą. tamze za rekwizycją z Korca przysłał tamteyszy gubernator sąldata Tkacza, ruszywszy z Suhij Woli do wsi Kurczyc, wstompił sotnik nasz do wsi Michijuwki W^o Olszewskiego, y tam sotnik od samey pani w niebytnosci pana za znayduiących się tam sąldatow dwoch Oxiana y Antona, wymusił sobie dac pani za iednego rubli dwa, a za drugiego zł. 20 przy wszelkiej pozwoloney sobie wygodzie y koniom, ztamtąd ruszyliśmy do wsi Mohylney, tam stojąc przez dni dwa [185], nie wysyłaiać nigdzie, iedząc y pijąc za swoje pieniądze, potym poiechalismy do budy do Zviahla należącej, z ktorey budy sotnik nasz odebrał sąldatow dwoch, iednego wolno z tych odpuscił, coby tam wzioł tego nie wiem, potym poszlismy do wsi Baraszow, y tam sotnik odebrawszy iednego sąldata, którego wolnego odpuscił, coby za to wzioł tego nie wiem, a gdy tam w Baraszach sotnik dowiedział się, ze pop tamteyszy od zbiegłego sąldata iakiegos płaszcz kupił, y ten na swoje potrzebę z przerobieniem obrocił, za koren płaszcz sotnik wymogł od tegoz popa za ten płaszcz zapłacenie sobie rubli trzy, z ktorey wsi Baraszow posyłał mnie sotnik na Bude Xięzą nazwaną, zkad odebrałem sąldatow dwoch, a przy tym wynalazłem tam u człeka mądurow dwa, z iedną katanką y pludrami za którą winę od tegoz człeka wziołem rubli siedm, którą się sotnikowi dostały, ztamtąd ruszywszy do wsi Serid z nagonieniem swego sotnika tamesmy przemocowali, poszlismy do wsi Podłubow, y tam stanowiący z opowiedzi sąldatow wyszukali pałaszow cztery u popa tamteyszego, tamze u dziaka karabin ieden co sotnik do siebie poodbierał, u którego popa pijąc, darował mu sponice z metressy sąldata, którą był do siebie namowił w Mohylney, z Podłubow poszlismi do wsi Kuleszow, tam iuz sam sotnik posyłał na rozne maydany nie mnie ale innych, chorążego z temiz wybranemi sąldatami, zkad przyprowadzili iednego dyzertera, z którym pisarz budy przyjechał, coby wzioł od niego sotnik tego nie wiem, z Kuleszow poszlismy do Szkołubowa, tamesmy nocowali dwie nocy, ztamtąd poiechalismy do Budy Sołodyrskiej, tam sam sotnik odebrał dyzerterow szeysciu zapłata swoją zarobioną iednemu rubli dwa, drugiemu zł. dziesięć, trzeciemu y czwartemu rubli pięć, piątemu y szostemu ze nic nie należało, to tez nic nie wzięli, y te wszystkie pieniądze sotnik odebrał do siebie, ztamtąd przyszlismy do Horoszek, tam sotnik sam odebrał moskiewskich dyzerterow dwoch, coby tam wzioł od nich

tego nie wiem, ztamtąd, poszedłem ia do Budy Chołosnowskiej, y tam odebrałem trzech dyzerterow rossyiskich, nie wziowszy za nich nic, bo tez sam dyzerterowie gdym ich wziół założyli pretęsy do teyze Budy, ze w tey za robote należącą powinno im wypłac złł. połł. 599, gro. 18, na którą sprawę zapisał mi się pisarz tamteyszey Budy Starynkiewicz do wsi Trokowicz do sotnika mego ziechać, u ktorego to sotnika nie wiem do tego czasu czy był ten pisarz Starynkiewicz czy nie, potym poszlismy po innych budach, ktorych ia y sotnik moy tak wielu nie pamętamy, ktorych z kwitow nam danych, którą tu prezętuie doysć nie mozna, gdyz nie [186] wypisiuą onych nazwiskow, iednakowoz bez zadney krzywdy te budy od nas zostaią.

Pytany Leon Kuczynsky, iak to bez zadney krzywdy obeszło się, bo gdys cie ludzi odbierali, za kazdegoscie pretensye narzucali, y zatoscie pieniądze brali, y na grątach zostawuiąc pretęsy, po kilkaset złotych, ktorym się nigdy nie nalezeli, nie maiąc na to zadnego orderu ani ukazu.

R. Kuczynski, iz co mi sotnik kazał tom czynił, y odebrane pieniądze należące za robote zbiegłym sądatom com gdzie odebrał oddałem sotnikowi, a zas pretęsą ktore uzurpowali ciz sami dyzerterowie zostały się na grątach y tych nie oddali.

Pytany Kuczynski, zeby wam dalszego chodzenia dłużey pozwoloną zapewne byscie tey pretensyi swoiey nie darowali, kiedys iuz wszedł w skrypt z pisarzem Budy Starynkiewiczem, y tak daliy byscie dłużey darli iakoscie iuz po roznych budach nie male zdzierstwa poczynili, za którą za wami już poczynaią się rekwizycyę, iako to od WIPana Głębockiego stolnika Kijowskiego, o naiechanie Budy Sołodyrskiej y tey zrabowanie, ludzi rozpędzenie, którą przez niedziel dwie wakowac musiała, nie kątentuiąc się donatywa dwa ₴ za ludzi tuteyszych danych, ktorychescie pozabierali niewinie, a kto wam się opłacił tos cie puszczali.

R. Kuczynski, zem na tey Budzie nie był y nie wiem, co tam sotnik porobił, y ludzim zadnych branych nie wypuszczał y za tych donatyw zadnych nie brał, ale sotnik co chciał to robił, puszczal y pieniądze zabierał, powiadaiąc ze ia ukaz na to mam, ktorego ia nie widziałem, tylko mnie z tą kopiją samą posyłał, którą tą samą tu pokładam, a sotnik przy sobie oryginał z pieczęcią trzymał.

Pytany Kuczynski, z kimescie naiechali IPana Wyszpolskiego, ktoregoscie związali y rabowali.

R. Kuczynski, zem ia u IPana Wyszpolskiego nie był, ani o tym wiem, do ktorego miał posyłać swych kozakow sotnik, y nie wiem co się tam stało.

Pytany Kuczynski:—kto rabował IPana Janczewskiego na Budzie Sołodyrskiej.

R., iz y na ten czas nie byłem, bom był na inszy budzie, ale tam sam sotnik był.

Pytany Kuczynski:—przez kogo sotnik pieniądze y suknie do zony odsyłał, ktory pieniądze bydz miało na rubli więcey 500.

R., iz ia o tym nie wiem anim słyshał; więcey nie mam co powiedziec.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

2 - dus.—Sprowadzony tu Anton Skorek rodzący się w miasteczku Kurskim za granicą z oycą Petra matki Marij Skorkow, sam lat mający ex fisi około 40 więcey, wzięty w służbę do pułku czwartego Grarnaderskiego rothy dziesiąty temu lat pietnascie, poszedł z tymże pułkiem pod Chociń, z ktorey armij uciekł temu rok minoł na Zielone Świątki w iedney tylko kamzelce czerowony, którą oddałem za chlib, nie wie na jakiey budzie, [187] sam ieden y przyszedł na Bude Sołodyrsko W^o Głębckiego stolnika Kijowskiego, robiąc do wyięcia ztamtąd onego przez sotnika Hoszowskiego, będąc płatny za robote za wszystek czas, aze budnik tamteyszy od niego pozyczył dwuch rubli ieszcze na początku, y temu zostały oddane, którą wzięł do siebie sotnik nie dawszy mu zadnego szeląga.

3 - tius.—Iwan Kuskow rodzący się w miasteczku Kałudze z oycą Olechwiera matki Tetyany Mirkutow, sam lat mający 24, wzięty w służbę do pułku pieszego Muszkatyrskiego Newskiego rothy czwartey, temu lat cztery, z którym pułkiem, gdy przyszedł do Połonnego, ztamtąd uciekł rok będąc na masnicy przysze, w iedney tylko zwierszchney sukni zieloney, pludrach czerwonych, ktore zwierszchne suknię zieloną y pludry czerwone zostawiłem u człeka Hryhoria we wsi Kołodijuwce za Wilskiem, przyszedłszy na Bude Sołodyrko tez same, tam robiłem do wzięcia mnie przez sotnika Hoszowskiego, za robote mi należącą wypłaconą złł. połł. 40, którą sotnik do siebie zabrał nie dawszy mu y szeląga, tamze na tey Budzie od budnika za robote Iwan wzięł kozuch w złł. 17, więcey tam nic nie biorąc, sotnik zas coby tam brał nie wiem.

4 - tus.—Stepan Ofanasiuk rodzący się w mieyscie Gałantyrzę z oycą Opanasa matki Katry przezwiska nie wiedząc muzykow, iako y z tych wszyscy muzyki, sam lat mający 34, będąc człek babkowatym mając zone tamze za granicą w miasteczku Gałantyrzę Marche, wzięty został w służbę do pułku Newskiego Muszkietyrskiego temu lat 12, z którym pułkiem przyszedłszy tu do Połonnego uciekłem sam ieden, nie mając zadney barwy skarbowey, bo mu officer odebrał one, y postawił gą u siebie za pachółka, od ktorego uciekł tylko w iedney swicie ¹⁾ temu miesiąc siedmy, y przyszedł do Budy Baryszewskiej, robiąc tam przez miesięcey trzy, z ktorey mu się ieszcze należy zapłaty puł osma złotego, ztamtąd poszedł do Budy Sołodyrski, robiąc tam przez pułtora miesiąca, za co płatny został nic więcey nie wzięszy iak złł. 3, kozuch stary, swite stare y koszule.

Pytani wszyscy wraz:—co tam sotnik robił, co zbytki czynił w rabunkach w tey Budzie, o co iest rekwizycją oskarżony.

R. wraz wszyscy, ze sotnik Hoszowski na teyze same Budzie bawił się dni dwa, nie wiemy, coby tam on robił, gdyz my w kłudkach siedzieli, ani tez o IPanu Wyszpolskim aby go sotnik roszkazał wiażac y bić o tym nie wiemy anismy słyszeli, ale inni moze opowiedzą którzy z nim byli.

¹⁾ Закреслено—y przyszedłszy do tey sam.

Pytany, za jakim ukazem ten sotnik wybierał y na co, y gdzie z wami umyslił rabować.

R., wraz, ze my o zadney sotnika intencyi nie wiemy anismy slyzeli, zeby miał z nami gdzie rabować, y za iakimby ukazem nas wybierał, tylko ze na[m] czytał ukaz nie wiemy, czy prawdziwy [188] czy nieprawdziwy, z wybranych zas iednych do Połonnego odsyłał, a drugich wolnych od siebie odpuszczał, iako y od nas samych wypuścił dwoch, Wasyla który się bydz powiadał z Smolenska, a drugiego Semena opowiadającego się z miasta Woroniza, o których my doskonale nie wiemy, zeby byli zagraniczni, tylko od nich te powiesci slyzeli, nie wiedząc coby za onych wypuszczenie wził pieniądze sotnik Hosowski.

Pytani ci wszyscy, gdzieby sotnik y przez kogo odsyłał swe zdobycz y pieniądze, y zkądby one miał, y od kogo wziętą.

R. wszyscy, iz me o tym nie wiemy, zkądby te zdobycz miał, tylkosmy widzieli odziezy wuz wyładowany, o którym nie wiemy gdzieby go odesłał, a moze tam y pieniądze byli, ktorego woza nie stało we wsi Trokowiczach.

5-tus.—Demijan Iazykow rodzący się w mieyscie Kursku za granicą z oycy Hryhoryia matki Natałki Iazykow, sam lat mający 30 bezzennym będąc z muzykow, wzięty do pułku Muszkatyrskiego Naszemburskiego pieszego temu rok ieden, z którym przymaszerowszy do Lwowa, od ktorego ztamtond w Spasuwkę przeszłą uciekł w kamzelce czerwoney z rękawami, która na nim dotąd iest, szlapą y pludrami płuciennemi, y butami, co wszystko zdarszy porzucił schodzonę, a reszte u pułku szostey rothy nie biorąc zostawił pałasz z patrątasem y flinte z bagnetem, który zaszedł do Budy także Sołodyrskiej, do znaiomego sobie Antona Skorka, gdyz się w jednym miescie rodzili, nie bawiąc więcey iak dni cztery w tey Budzie y za moię robotę tam zapłacili gro. 10, o sotniku nie wie nic więcey, tylko to widział, ze na tey samey Budzie Sołodyrskiej za swych sądatow wybranych wybierał grabiz y pieniądze, ale nie wie siłaby pieniędzy wybrać, ani tez grabiezy, y o tym nie wie, gdzieby te grabiez sotnik podział; więcey nie mają co powiedziec.

Dimissi ad carceres.

Sub eodem actu.

6-tus.—Gryszko Wasylew powiadający się bydz moskalem y rodem z miasta Moskwy z oycy Josypa matki Oxany Wasylow, sam lat mający ex fisi więcey 40, iak opowiada, ze wzięty w służbe do pułku Peteburskiego pieszego Muszkietyrskiego roty czwartey, w którym pułku zostaiąc przez lat siedm poszedłem w pochod temu lat więcey pietnastu, do Prus z armią będąc przez lat siedm, pode Gdanskim, w Malenburku, w Marymierzynie, w Toruniu, w Biszwierdeniu, w Cesaryi pod miasteczkiem Głacem, a gdy ztamtąd armia powracała do Moskwy przyszedłszy do Ostroga, zkąd ia uciekł w iedney kamzelce czerwony, y pludrach czerwonych, czapce prostey, chłopskiej y butach, zostawiwszy wszystek moderunek w pułku [189] przy-

szedłem z Ostroga do Trojanowa za niegdy IW kasztelana Woronicza, oswiadczaąc się zem sposobny do hamarni y oddany byłem do hamarni tegoz IW kasztelana Kijowskiego Woronicza będącey we wsi Wiązuwka, na ktorey hamarni byłem przez ła cztery robiąc, zapłate swe odbierając, z ktorey hamarni za robote należy mi się rubli 40.

Pytany Gryszko Hamarnik, za coby ci zatrzymano te rubli 40.

R. Gryszko Hamarnik, ze my tylko obiecywali dzien ode dnia y dotąd nie zapłacili, nie mając z niemi przez siebie zadnego uczynionego zawodu, ale gdym się dowiedział ze moskale moskalow y pilipowcow wybierali porzuciwszy tam kozuch y bielizne swoją uciekłem na Budy Czudnowską nazwaną Berezowską, na ktorey byłem przez lat trzy, y tam ożeniłem się z dziwką Owdiuszką u człeku budnika Konona, z którą żoną poszedłem na Bude Goroszkowską, na ktory byłem rok robiąc popioł, z ktorych to Bud Berezowskiej odebrał sotnik Hoszowski mego towaru bydła krow trzy, kozow szesc, swiniy troie, pieniędzy złł. pietnascie, z drugiey Budy Goroszkowskiej tenze sotnik odebrał do siebie od pisarza tamteyszey Budy, należących mi tylko złł. 40, za co mnie sotnik strofował, y biciem odgrazał y bił, za coby nie powiedział, ze drugie tylko mi należy, y tak tenze pisarz Budy musiał mi zapłacić złł. połł. 86, ktore pieniądze sotnik zabrał do siebie, a bydło odpendził nie wiedziec gdzie, tamze w samey wsi Goroszkowie u zyda arędarza za kurzenie dziegciu należało mi się od tegoz zyda złł. siedm, od ktorego zyda sotnik Hoszowski za moy dług złł. siedm rzetelny wydarł talerow bitych pięć, tamze na Budzie za przedaną człeku ode mnie rusznice wzioł tenze sotnik od tegoz człeka rubla iednego, tamze od drugiego człeka za pranie bielizny przez zone moię tenze sotnik Hoszowski wzioł rubla iednego tamze we wsi Iwanowiczach od szlubu swego z żoną moią dałem popowi złł. dziewięć, ktorych ia odbierac nie myśliłem, sotnik Hoszowski od tegoz popa wydarł ++ dwa y do siebie odebrał, tamze blisko we wsi Kołodijuwce z rąk moich tenze sotnik Hoszowski wzioł rubla iednego, to wszystkich moich własnych pieniędzy, którą na mnie odebrał zwydzierstwem computando złł. połł. 183.

Pytany Gryszko Hamarnik, ze opowiadasz iako ci się należy z Hamarni Wiązowieckiey rubli 40, to nigdy nieprawda gdyz ci twoię nalezytosc zawsze wypłacali, iako list opiewa WIPana Jaroszewicza generała adju. woysk jego KM. y Męczynskiego gubernatora wsi Wiązuwka z podpisaniem gromady ludzi pięciu, ze ci sie nic nie należy, owszem taz Wiązowiecka za ciebie zapłaciła za kradziez kotłów dwuch [190] z rurami czterema namowiwszy się z tamteyszym Petrem poddanym Wiązowieckiem u- zyda arędarza wsi Wiązuwki, którą kotły przedaliscie y pouciekaliscie, a gdy Petro został złapany, y do sądu grodzkiego Owruckiego oddany, za którą kradziez tenze Petro osądzony został biciem u pryngierza, a panu wsi Wiązuwki za tez same kotły przez was ukradzione tenzę sąd nakazał złł. połł. 400 ex nuc zapłacić, która satysfakcyja dekretowi stała się, toc oczewistosc pokazuje się przez twoię niegodziwosc kradziezy, ze nie tobie zapłacenie należy, ale od ciebie do złł. 400, za cobyś zyciem powinien bydz karany.

R. Gryszko Hamarnik, zem ia tych kotłów nie kradł, ale Petro z bratem swym Iwanem te kotły dwa z rurami, w Zyrowie wsi o puł mili od Wiązuwki z winnicy z Pieckow wydarli y ukradli y do siebie do Wiązuwki przywiezli, y w swej komorze zachowali, ktorzy to Petro y Iwan bracia przedemną o tych kotłach opowiedzieli, y abym onym na te kupca naraił upraszali, a gdy tam zyd ze wsi Luhin przyiechał potrzebny będąc kotłów kupienia narailem iemu one kupic, o ktorey przedazy tych kotłów ia nie wiedział¹⁾ czy wzeli za nie pieniądze czyli nie, a gdy się zydzi dowiedzieli od tego zyda pomienione kotły odebrali czyie były, y nie s tey racyi kradziezy kotłów ztamtąd uciekłem, ale przez wybieranie nas ludzi moskiewskich od moskalow na Bude Berezowską iakiem wyzey opowiedział a do tych kotłów więcey kradziezy nie znam się tylko iakiem wyraził.

Pytany tenze Gryszko Hamarnik wraz z szwagrem swoim Hrykiem, gdzieby ich sotnik Hoszowski rabował, z ludzi pieniądze, odzienie wydzierał y gdzieby ieszcze więcey miał takowe zdzierstwa czynić, lub najazdem rabować.

R., iz my o tym nie wiemy gdyz nam otym nic nie spominali, bo nas w kłudkach trzymali, y tego nawet nie wiemy, czy za prawdziwym czyli nie za prawdziwem nas ukazem wybierał.

7-mus.—Hrycko Neczajow rodzący się tu w polskich granicach we wsi Kozarach Czudnowskich z oycy Filona matki Hapki pilipowcow Neczaiow, sam lat mający 30 ex fisi, tam zrosł, będąc na roznych budach Czudnowskiej robocie, a gdy przyszedł do budy Berezowką nazwaney, tam ozeniłem się z dziwką Ulaną u wdowy pozostałej Kononichi, wziowszy ia corką starszą, a Gryszko Hamarnik młodszą, ktorego to Hamarnika szwagra swego doskonale nie znam, ktorychby był granic, gdyz rozmaicie przed panami polskimi o sobie opowiadał, iak mu potrzeba było, iednem powiedział, zem rosyjski człowiek, a drugim, ze z Polskiej, ktory to szwagier moy Gryszko uciekł z tey budy na drugą z zoną, za ktoregom się musiał płacic ++ iednym, y ztamtąd przez pisarza budy Burymowskiego odebrany został, a gdy tam [191] tenze sotnik przyiechał Hozowski wzioł mnie, ktorem się exkuzował, zem ia człowiek zrodzony w polskich granicach, nie iezdem moskiewski, a gdy wzięto Gryszka szwagra mego ten opowiedział, zem człowiek moskiewski y tak mnie zaraz sotnik roskazał w regestrze napisac swemu pisarzowi, zem z pułku Morowskiego, ktorego ia nie znam anim widział, y za zadnego sałdata w woysku Moskiewskim nie byłem, tylko mnie tak napascią tenze sotnik Hoszowski wzioł, a gdym miał swego siana zrobionego kopie 60 za którą mi zapłacił Budy pisarz IPan Burymowski złł. 20, co się sotnikowi Hoszowskiemu nie zdało, wydar u tegoz pisarza budy za to siano drugie złł. 20, za chalupe moię własną musiał pisarz zapłacic temuz sotnikowi złł. 20, za popioł cebrow 60 przeze mnie wypalony należałomi się dwa ++, za ktoren pisarz budy zapłacic musiał sotnikowi, tego zas nie wiem, coby więcey wzioł za ten popioł, z Budy Sołodyrskiej W^o Glembockiego stolnika Kijowskiego należało mi

¹⁾ Закреслено — т.

się za piczkurstwo alias za przykładanie drzewa na ogień złł. połł. 35, za którą tenże sotnik wydarł od tamtejszey budy pisarza złł. połł. 90, tamże w tej budzie sprzedałem człeku budnikowi Frankowi swoją rusznicę za złł. 16, tenże sam budnik do tych 16 był mi winien złł. 9, a gdy tenże budnik z moim długiem dwudziestu pięciu złł. połł. na drugą budę przeniósł się Goroszkowską, tam musiał tenże budnik Franko za 25 złł., zapłacić sotnikowi złł. połł.¹⁾ 33, IPan Ordynski ante pisarz Budy Sołodyrskiej winien mi był za kozuch targiem ode mnie wzięty nowy złł. połł. 20, za którego kozuch sotnik Hoszowski wzięł talerów bitych pięć, za swój szlub z żoną moją dałem popowi Skołobowskiemu parochowi złł. połł. 3, od którego to popa Skołobowskiego wydarł tenże sotnik za te trzy złote † dwa, które to wszystkie pieniądze, gdziekolwiek wybrań bez dania mi jednego szeląga sotnik Hoszowski wszystkie zabrał do siebie, y bydlą krow trzy tenże sotnik zabrał, nie wiedząc gdzie ją odpędził, za przedanego ode mnie wołu (wołu) żydowi we wsi Szczербinie za 25 złotych wydarł sotnik od tegoż żyda † pięć, computando wszystkich pieniędzy którą do siebie odebrał sotnik złł. połł. 385.

Pytany Hrycko Neczay, na co wy y dla czego z szwagrem swoim rusznicą²⁾ trzymali.

R., iż nie na żadne hultajstwo, w którym my nie znajdowali się o czym dobrze panowi nasi wiedzą, tylkośmy³⁾ [192] przy mającym czasie do lasów tam będących na różnego zwierza chodzili, y tych profitowali, a na żadnym haydamactwie my nie byli.

Pytany Hrycko Neczay, gdzie sotnik bydlą y inne rzeczy iako y pieniądze podział, y przez kogo one y gdzie odsyłał.

R., iż doskonale nie wiem gdzieby bydlę odpędził, ale to zaś wiem, że na początku samym sam sotnik z synem swoim bydlę y konie odpędził do wsi Iagodienek pod wsią Pułonami będącą y tam to bydlę stać musi, ztąd może będzie mil sześć, pieniądzym zaś widział u sotnika torbę niemalą napakowaną rublami zaszytą. Te sam odwiozł do maydanu Czernickiego będącęgą za wsią Kirną, do swojej tam będącej pasierbicy; więcej nie mam co powiedzieć, z szwagrem swoim.

Dimissi ad carceres.

Sub eodem actu.

8-vus.—Michajło Iwanow rodzący się pod Korostyszowem we wsi Stryzawce do Korostyszowa należący, z oycą Iwana matki Paraski Wasylow z Białej Rusyi od Owruca sam lat mający ex fisci 30, po śmierci oycy zmarłego tu w Stryzawce poszedłem do budy Kołosney nazwiskiem IPana Niezwoiewskiego, u którego wsi znajduje się brat mój rodzony Iwan Iwanow, na której Budzie Kołosnowskiej robiąc przez lat osm, ożeniwszy się z dziewczką Anną u człeka Antona we wsi Pieszańcach, na którą to budę

¹⁾ Затерто якесь число. ²⁾ Закреслено — try. ³⁾ Закреслено — czasem.

przbiechawszy tam sotnik Hoszowski zabrał mnie z drugim Maxymem, trzecim Iwanem Kuznicowym, który uciekł czyli go też sotnik upuścił, o czym ja nie wiem, czwartym Iwanem Tkaczem z Białej Rusyi będącym, którego tenże sotnik Hoszowski do Połonnego odesłał, który sotnik tego nie wiem iakby mnie napisał w swym regestrze, iakiegomby miałem bydz pułku, gdyz ja z Białej Rusyi w zadney ¹⁾ służbie nie znaydowałem się, na który to Budzie za robote należało mi się 180 zł., na które w teyże Budzie zaprzysięgłem wraz z innemi:

Ia Michayło Iwanow na 180 zł.

Maxym na zł. połł. 192.

Iwaszko Tkacz, którego do Połonnego sotnik odesłał na 227 zł., ktorych to pieniędzy z tey Budy Chołoszmowskiey ani my ani sotnik nie odebrali, gdyz natenczas pisarz Budy w Budzie nie znaydował się, tylko natenczas IPan Starynkiewicz, który uczynił, acsi komplemacyą z Leonem Kuczynskim tam [193] nazwanym Leonowiczem piszącym się w tey komplemacyi y komendantem, która tu iest w ten sposób opisana, że pisarza budy teraz niemasz, ale za dni osm ma stanąć u komendy rossyjskiey y uczynić wszelką satysfakcyą zaprzysięgłym robotnikom.

Pytany, coby u ciebie więcej sotnik u ciebie wziół.

R. Michayło, że nic więcej nie wziół tylko kobyłę, która tu iest, y tą zona moja z dziećmi przbiechała.

Pytany Michayło, czy widział iakie pieniądze u sotnika.

R. Michayło, że nie widział tych pieniędzy, ale nie wiem gdzie, przez syna swego.

9 - nus.—Maxym Konowaluk ²⁾, opowiadający się bydz rodem ze wsi Hraznowa zpod miasta Moskwy z oycy Grzegorza matki Kuliny Konowalów sam lat mający ex fisci więcej 40, tamże w Moskwie zrosł do lat szesnastu, wzięty zostałem do pułku Pułtawskiego, w którym byłem za sąłdata przez lat 4, ztamtąd poszedłem w pochod z rotą siedmą do Kijowa temu lat 20, a gdy nas w Kijowie od tegoż pułku roskomenderowano iednych do Prusaka, a drugich za Dniepr pod Białorus na wycinanie drzewa nazwane po ich brusy, gdzie y ia komenderowany został, zkad uciekłem na Białorus tylko w switce iedney w swej własnej, gdyz nam jeszcze natenczas zadney barwy, ani mąduru nie dawali, po której Białej Rusyi wałęsałem się przez lat kilka, służąc roźnie u szlachty y chłopow, dostałem się tu na Polesie więcej lat dziesiątka bawiąc po rożnych budach popioł pałac, przyszedłszy do Budy Sołodyrskiej, robiąc tam przez dwa roki y tamem się ozenił z wdową Anną, z którą poszedłem na Bude Chołosnoską, y tam robiąc, za robote winni mi zostali 192 złote, ktorych nie oddali, bo pisarza w Budzie nie było, tylko rozpiskie między nami y naszym komendantem Kuczynskim IPan Starynkiewicz uczynił, zgadzając się z pierwszym kolego swoim Michayłem Iwanowym; więcej nie mają co powiedzieć.

Dimissi a[d] carceres.

¹⁾ Закреслено — Rusyi.

²⁾ Коновалук — направлено з — Коновалов.

Sub eodem actu.

10.—Gabriel Owczynikow rodzący się w Kazanie mieyscie moskiewskim, z oycy Andreja matki Oryny. Owczynikow, sam lat mający ex fisci 47, będąc bezzennym, roku 1733 wzięty został [194] w służbę do pułku karabinierskiego Nizgoroickiego rotę siedmą, poszedł w pochod do Prusaka, bawiać się lat siedm w roku 1755, a gdysmy powracali z armią, zachorowałem pod Wilnem, a gdy przyszedł do zdrowia, udał się z kupcami iechac, az tu do Zwiąhła, ktorých odwiozłszy do Zwiąhła od tychże udał się na Budy Kamieniecką, na który robił przez lat trzy, z Kamienieckiey poszedł na Bude Trzeciakovską, gdzie sie ożenił z dziwką Paraską u człeka Iwana Muzyki, mieszkając tam z nią przez rok, z którą żoną y tesciem swym poszli na Bude Lipnianską, na ktorej robiąc przez lat cztery, z kąd przez moskalow został¹⁾ wzięty do armij temu lat szesć pod Słuck, y tam zostałem do swego pułku oddany, u ktorym byłem przez lat dwie, a gdy armia do Rossyi powrociła uciekłem nazad tu do żony swey, z kąd gdy armia szła do Turka temu lat dwie, wzięty znowu zostałem, y poszedłem pod Chocin pod Bender pod Brajłow, z kąd gdy mi przypadło Turkow konwojowa[c] do Kijowa z majorem Mikołajem Iwanowiczem, z ktorym gdysmy przyszli do Pawołoczy w przeszle zniwa w roku terazniejszym 1771, z Pawołoczy uciekłem do żony, porzuciwszy wszystek mądur w swey gospodzie, gdzie nocował, a kupiwszy sobie switkie y portki porciane w tych tylko uciekłem, bawiać u żony na Budzie Kamienieckiey do tego czasu, a gdy tam przyszedł sotnik Hoszowski wziół mnie, a żonę tam porzucił, należało mi się za robote zł. 4, te zupełnie odebrałem, nie biorąc nic nad to, anim też swoiey nalezytosci nie zostawił, bom płatny został, a gdym się przeczuł, ze wybierają nas moskalow wybierają z bud uciekłem y na drodze złapany, to o sotniku Hoszowskim nie wiem nic coby gdzie czynił y brał, bo mnie w dybach trzymał; więcę nie mam co powiedziec.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

11.—Semen Stepanow syn rodził się w mieysce Suzdelu z oycy Stepana matki Oryny Smolikow sam lat mający 20, bezzennym będąc, w Suzdelu przy oycu zrosł muzykiem będąc, temu będzie lat dwie na przyszło Wielkanoć, iakiem wzięty został od oycy swego do Kijowa, y tam nas rekrutow zebrawi na pułtorasta y kapitanowi Kuzuchowemu nas wszystkich oddali, ktorých nas prowadził tenże kapitan oddał nas w konne komende, ktora komenda nie wiem iak się nazywała, bom niedługo był przy niy, a gdy nas tu wyprowadzili w polskie granicę, nie dochodząc Korca [195] uciekłem, y dostałem się na Bude Baryszowską, y tam robiłem przez rok ieden, a potem przyszedłem do Budy Kamienieckiey, y tam robiłem potasz przez miesięcey pięć, a gdy tam przyszedł sotnik Hoszowski wziół mnie, z ktorých

¹⁾ Закреслено — ем.

bud za robote moię zupełną zapłatę odebrałem, niewinni mi nic ani ia też zadnego długu tam nie zostawiłem, biorą mnie Leon Kuczynski nie wziął nic, ale tam miał bydz potym sotnik Hoszowski, to tego nie wiem czy tam co za mnie wydarł czy nie, o którym sotniku zeby co gdzie brał lub rabował nie wiem, bom w kłudkach siedział; nie mam więcęcy co powiedziec.

Dimissus ad carceres.

12.—Fiedot Onofriow rodził się w miescie Wiazni z oyca Onofrego matki Marij Kirijow sam lat mający ex fisi około 50, będąc bezzenym w Wiezmi zrosł pod gubernią Smoleńską do roku siedmnastego, wzięty zosałem w służbę do pułku Ingermołanskiego karabinierskiego, rotę siedmą, w którym pułku (pułku) służyłem blisko lat trzydziestu, z którym poszedłem w pochod temu lat dwie mineło, y przyszliśmy¹⁾ pod Kamieniec, ztamtąd uciekłem w mądurze zwierzchnim²⁾, kamzelką y pałaszem, kapeluszem, płudry miał płucienne y buty skarbowe do wsi Miedzianki pod Winnicą będącey, y tam przystałem do jakiegos szlachcica Wrublewskiego, który się ma znaydowac na budach ale nie wiem, u którego ten mundur ze wszystkim został się, który szlachcic Wrublewski zabrał z sobą ten mądur, gdy z tej wsi pomieszkania swogą wyszedł gdzie indzie, a iam natenczas nie był, bom poszedł na zązyn pod Przyłukie, zkąd na zime poszedłem do Budy Moklakowskiej IO xięcia Kaspra Lubomirskiego, tam robiąc blisko roku, tam gdy sotnik Hoszowski przyjechał wziął mnie, a gdy mi tam ieszcze cos było należało za robote wziął sotnik konia u pisarza, którego mu nazadt oddał, tylko od niego wziął musztuk do konia, o sotnika rabunku y zdzierstwie nie wiem, bom ia w kłudkach siedział; więcęcy niema co powiedziec.

Dimissus ad carceres.

13.—Seweli Baranow rodził się w miescie Gałatyrze z oyca Foka matki Fedosyi Fonasijow sam lat mający ex fisi 37 iako sam opowiada, wzięty w służbę w pułk w Nawahiyski piechotny, temu lat 17, a temu lat 4 iak poszedł w pochod z tymże pułkiem pod Chociń³⁾ [196] pod którym Chociniem na same Wielkanoc na batalij byłem, a gdy się pułk cefnoł nazad przez Dniestr, tu w polskie granice, nie dochodząc Międzyboza uciekłem w iedny tylko koszuli, płudrach y butach, przyszedłem do miasta Ułanowa, tam młuceniem chleba zarabiałem, potym poszedłem⁴⁾ w Polesie do kłuczu Czerniechowskiego do wsi Mokreścizny ta stałem za pastucha do bydła, tam przyjechał sotnik Hoszowski, wziął mnie od puł lata od bydła, za którą posienie bydła zapłacili mi ludzie gromadscy złł. 16 y grosz 1, którą sotnik do siebie odebrał, o sotniku zas nie wie nic; gdzieby co od kogo wydierał y rabował, bo w kłudkach siedział.

Dimissus ad carceres.

¹⁾ Закреслено — do armij.

²⁾ Закреслено — у.

³⁾ Закреслено — skąd uciekłem zpod Międzyboza, a gdy się pułk cefn l.

⁴⁾ Закреслено — do wsi.

14.—Petro Kakuryn rodził się we wsi Mikulskiej z Kaługą z oycą Parchomą matki Efrosymij Kakurynow z muzykow, sam lat mający ex fisci 50 lub więcej, wzięty do służby 1755 w pułk Smolenski rotę niewiedzący, służąc w tym pułku przez lat szesć, komenderowany został z tymże pułkiem do Prus, będąc w Rydżę pod Biłostawiem y innych mieyscach, a gdy ¹⁾ ten pułk powracał się do Rossyi, od którego tu w polskich granicach Wisły nie dochodząc uciekłem na będącą budy, od których z bud do budy przeszedłem, aż tu w Polisie, obchodząc one przez lat 13, do ostatniey przyszedł Kamienieckiey W^o Grocholskiego, tam ożeniłem się z dziwką Hapką u człeka budnika Leona, z którą tam mieszkałem do tego czasu, a gdy tam przyjechał Leon Leonowicz Kuczynski szlachcic polski, wziął mnie y odprowadził do swego sotnika Hoszowskiego, robiąc przez lat szesć na tey budzie za każdy rok nie biorąc żadnych pieniędzy, tylko charcz, to z tey wybieraniem przez lat szesć nie wiem sam co by mi się jeszcze należało, nie biorąc za wzięciem moim y szelągą jednego, zabrany będąc z żoną y dzieckiem jednym, których tu żonek y więcej jest zabranych przez tegoż sotnika z dziećmi, exkuzowałem się gdy mnie brana zem kaleka na nogę mając przełamaną ze się nie zdam do woyska, na to nic niedbając wzięli, tego zaś nie wiem czy Leon Kuczynski wziął co za robote moję lub nie, od pisarza tey Budy o sotniku zaś żadnego excessu nie wiem, bom ja w dybach siedział.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

15.—Piotr Juchimow rodził się w mieyscie Werij z oycą Juchimą matki Nasti Dumczow muzykow, sam lat mający ex fisci około 30 (wariatem) [197] wariat nie umiejący y gadac, temu lat dwie będzie w wielki post, iak wzięty zostałem do pułku Gardynskiego, z którym wyszedłem tu w polskie granice uciekłem za Kijow przeszedłszy y dostałem się na budy, gdzie na Budzie Czopowskiej W^o Trzeciaka, robiłem przez terazniejsze lato przeszłe, za którą robote należało mi się rubli pięć, za co wziął Leonty sekretarz sotnikow konia od pisarza, którego przedali z sotnikiem, nie wie co by za niego wzięli, a to za to tenże Leon Kuczynski wziął konia od pisarza, że ten pisarz gdym wziął pic naganiał mi to y odebrał ode mnie rubli pięć, a mnie prawdziwie nie należało więcej za robote iak rubla jednego, którego mi nie zapłacili; więcej niema co powiedzieć. O sotniku nie wie gdzieby rabował y co wydierał.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

16.—Iwan Wasylewicz rodził się iako opowiada że słyszał od oycy swego Wasyla matki Guodwochi Krukowych, że się urodził za granicą ale nie wiem gdzie, tylko w Bahinowej Słobodzie, którzy rodzice mieli mnie

¹⁾ Закреслено — się.

wyniesc małym na Białorus do miasteczka Czausa w polskich granicach będącego, gdzieś zrosł do parobka, ztamtąd wyszedłszy ode wsi do wsi chodząc przez lat kilkadziesiąt, gdyż mi już teraz iest lat 60, a temu lat szesc iakiem przyszedł do Kamienieckiej Budy, wprzod ozeniwszy się we miasteczku Iwankowie z wdową Hapką z tesczą Petra Kakuryna, który tu iest, z którą przyszedłem na Bude Kamieniecką W^o Grocholskiego, na ktorey robiłem przez miesięcey 4 płatny będąc, a przed tym będąc na Budzie Ledaszkowskiej¹⁾ nie robiąc tylko przyjeżdżając tam pisarz będącey budy przytrzymał mnie, chcąc abym u niego robił, a gdym nie chciał zabrać mnie z wozem y koniem, przędzy motkow pięć, spodnice zony moiey, siekiery y swiet dwie y inne rzeczy pieniądzey rubli dwadziescia, a gdym o tym zaborze swoim Leontemu Kuczynskiemu gdy mnie wzioł opowiedział, który to Leonty do tegoz pisarza na tez Bude Ledaszkowską zaiechał, musiał mi oddac tenze pisarz za konia mego puł czwarta rubla, pieniądzey co przy mnie odebrał rubli 20 za te oddał mi rubli 15, a pięć mu darowałem, inne zas rzeczy ktorych nie stawało darowałem, a niejaki Leonty Kuczynski wraz z pieniądzey puł 19 rubla do siebie odebrał y [198] sotnikowi oddał z czego mi nie dali y szelągą; o rabunku zas sotnika, y zdzierstwie nie wie, tylko ze u tegoz sotnika Hoszowskiego widział niemało zebranych pieniądzey w kilku workach; więcęcy nie ma co powiedziec.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

17.—Kondrat Cukanow rodził się w miescie Kurskim gubernij Białogrodzkiej z oyca Chwiedota matki Pałazki Cukanow, sam lat maiący ex fisi 36, bezzennym będąc, w Kurskim zrosł do lat 18, wzięty w służbę do pułku Nowogrodzkiego piechotnego z muzykow, temu lat dwie iak wyszedł w pochod komenderowany od pułku będącego²⁾ do armij pod Chocin w który znajdowałem się, a gdysmy od Chocinia na zime poszli do Darezni, tam zpod Dubnik wsi, temu pułtora roku, iakiem uciekł w jedney kamzelce y płaszczu iuz zasłużonym, idąc gdy mnie pod czas powietrza do wsi puscic nie chciano, no drogą idącemu człeku nie wiedząc zkąd za kawałek chleba oddałem kamzelkie, daliy idąc pod Łabun takimze sposobem na drogę za chlib nieznaiomemu człeku oddałem płaszcz, który człek dawszy mi do chleba switkie z siebie, w ktorey przyszedłem na Bude Zwiahłanską, w ktorey robiłem z puł roku płatny będąc, poszedłem na Bude Zytomirską WWOO iesujtow gdzieś robił do przybycia tam sotnika Hoszowskiego, który mnie wzioł, należało mi za robote zł. 9, którą sotnik odebrał zł. 9, z tych mnie dał zł. 2, a siedm do siebie odebrał, z ktorych znou dał mi 4 zł. na charcz, coby³⁾ zas gdzie Hoszowski sotnik wzioł, o tym nie wiem bom się w to nie wdawał, dosyc zem ia nikomu nie winien, anie mnie tez nicht; więcęcy nie ma co powiedziec.

Dimissus ad carceres.

¹⁾ Закреслено — robiąc.

²⁾ Закреслено — iuz.

³⁾ Закреслено — się.

Sub eodem actu.

18.—Michayło Pypikyn rodził się w mieyscie Tambowie gubernij Woronickiej z oycy Romana matki Stepandy Pypikidynow sam lat mający 30, będąc bezzennym, wzięty do pułku w służbę Ostrakanskiego karabinierskiego rotę trzeci, temu lat 13, temu będzie lat pięć¹⁾ na Boże Narodzenie, iakiem poszedł w pochod pod Chocin do armij w ktorey byłem, a gdysmy przyszli na zime do Starego Konstantynowa, ztamtą uciekłem, temu będzie lat trzy na Ruzdwo, nie bjąc żadney [199] rzeczy skarbowey, tylko swoy własny kozuch, w którym przyszedłem na Bude Zwiahlansko, na ktorey robiąc więcej roku płatny będąc, poszedłem na Bude Serbowską IO xięcia Lubomirskiego Kaspra, tam robiwszy przez całe lato płatny będąc poszedłem na Budę Zytomierską WWOO iesuitow, na ktorey robiąc tylko niedziel dwie gdzie przyjechał sotnik Hoszowski, wzięł mnie, będąc wszędzie płatnym y za dacie brzostu przez lato u człeka w Serbach, miałem pieniędzy swoich własnych rubli pięć, a gdysmy przyszli do Korostyszowa, tam moskałe naszego sotnika Hoszowskiego związali nie wiem za co, przyszedł do mnie sotnikow syn, abym mu dał rubla dla tych moskalow, ktorzy oycy iego związali, ktoremu ia dał, a potym gdy oycy iego do Brusilowa poprowadzili do będącego tam kapitana, dałem znowu temuz synowi sotnika pułtora rubla, ktoremi pieniędzmi moskalow kontentował, a potym gdy się powrocili do Korostyszowa dałem temuz synowi sotnika rubla, ktorego oddał stajennym moskałom, a gdy się potym sotnik dowiedział że u mnie pieniądze są, odebrał mi reszte com miał, ledwom u niego wyprosił rubla iednego na charcz, to przy nim moich pieniędzy zostaje się puł piąta rubla; więcej o sobie ani o sotniku nie ma co powiedziec.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

19.—Tymoftey Bedry rodził się w mieyscie Sibirze z oycy Leontego matki Domachi Bedrynow sam lat mający ex fisi 40, bezzennym będąc z muzykow, wzięty został w służbę do pułku Moremskiego piechotnego w roku 1747 służąc za sałdata, temu lat szesć iak wyszedłem²⁾ z całym pułkiem w Litwe, do miasta Hołyki, tam stojąc przez lata, a gdy się na zime ten pułk do Moskwy powrocił, uciekłem sam ieden ieszcze z Hołyki, y tam (u tam) u tamtejszego kowala przechowałem się przez dwie niedziele, mając mundur pieszy, zwierzchnią suknią zieloną, katankie czerwoną, płudry czerwone, buty, kapelusz, pałasz, to wszystko zprzedałem y przepiłem, a pałasz na stal kowalowi oddałem, bawiąc się w Hołyce³⁾ przez niedziel trzy, poszedłem do Łucka umiejąc maystrowstwo budynkow, robiłem przez zime, y do połowy lata, roznie kto mnie nioł na robote płacąc mi za nie, potym

¹⁾ pięć — написано над закреслением — trzy.

²⁾ Закреслено — komenderowany.

³⁾ Hołyce — написано по — Wołyce.

udałem się w Polisie do wsi Baraszow, y tam robiłem koło budynkow przez zime do połowy lata, potym poszedłem do miasteczka Czerwony y tam zazynałem [200] przez lato, potym poszedłem do wsi Czarnorodki tam zimowałem y latowałem, robiąc po szlachcie, potym poszedłem nazad w Polisie y tam robiłem po budach, osobliwie w Chodakowskiey przez rok ieden u pisarza Andrzejowskiego robiąc ciesiolkie do tego czasu, a gdy tam przyiechał sotnik Hoszowski wzioł mnie płatnegą, w czym sotnik nie miał zadney racyi pretęsyi sobie robic, tylko ze mnie wzioł y w kłodki zabił, co by zas sotnik gdzie czynił albo od kogo co wydzierał tego nie wiem, iako więcej nie mam co powiedzieć.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

20.—Wasył Wuzlik rodził się we wsi Wydrzą na Białorusi pod Witepskiem polskich granic z oycą Olexija matki lewdochi Wuzlikow sam lat mający ex fisci 50 lub więcej, zrosł we wsi Karteszowiczach u diadka swęgą Chalimona, a gdy tam głodny czas nastąpił, udałem się za chlebem pod Lojow w Polisie, y tam zarabiałem chleba służąc po rożnych mieyscach przez lat szesć, potym poszedłem na budy, y tam sposob zycia mego wyrabiałem przyszedłszy na Bude Berozowską IPana Łopota, tam robiąc przez rok ozeniłem się z dziwką lewdocho u człeka budnika tamteyszegą, z którą tam przeżyłem przez lat pięć, przeszedłem na budę lhniszkie W^o Trzeciaka, na ktorey robiąc przez lat 4; gdzie przyiechał Hoszowski sotnik wzioł mnie bez zadney racyi, bom nie jest człowiek anim był zaden Rossyiski, płatny będąc za robote moję z budy tam nie wydar za mnie nic sotnik; gdzieby zas gdzie darł tego nie wiem; nie mam więcej powiedzieć.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

21.—Andriy Petrow rodził się we wsi Syncowie pod miastem Moskwą z oycą Piotra matki Kuliny Szybayłow, sam lat mający 28 będąc bezzenym, wzięty w służbę z muzykow do pułku Ostrachanskiego karabinierskiego temu lat trzy będzie na Wodochrzyszcze przysze, komenderowany zostałem w pochod do armij pod Chocin temu pułtora roku, nie dochodząc do Chocinia zachorowałem y zostałem z innemi chorującymi w Łabuniu, a wyzdrowiawszy gdy pułk tenze zpod Chocinia przyszedł do Konstantynowa Starego, do ktorego zostałem ordynowany y tam zimowałem, a gdy ten pułk miał ruszać do Turkow po Wielkiey Nocy w roku przesłem 1770 uciekłem w Polisie pod Korzec, y tam po ludziach we wsi Kurczycach zarabiałem po ludziach chleba, y tam w terazniejszym roku o Spasuwce za przybyciem [201] swoim sotnik Hoszowski wzioł mnie y do tego czasu włoczy przy sobie w barwię alias w mądurzę, w wirszchniey suknie zieloney bez katanki, którą sprzedałem diakowi w Kurczycach za gro. 20, pludrym zdarł, inszy zas oręż z pałaszam zostawiłem w pułku nie biorąc onegą.

Pytany Andriy moskał w mądurzę kiedy przy sotniku Hoszowskim zawsze znaydował się, ma wiedziec o ięgą ¹⁾ wszystkich niegodziwych robotach, którą on czynił przez wybieranie ludzi z bud maydanow, y za iakim ukazem y paszportem wybierał y chodził y ludzi darł.

R. Andrey moskał, iz ia czytac nie umiem y tego nie wiem od kogo-by miał order czyli ordynans na te ludzi wybieranie, tylko mi pokazywał order z pieczęcią opowiadając mi, że mam od generała Kreczëtника za którym tych ludzi wybierał, którego ia zawsze miał za rzetelny y dotąd nie wiem czy rzetelny czy nie, za którym to ordynansem ludzi wybierał y ich zapłatę odbierał, których pieniędzy zebrał rublami, pułrublami y monetą nie wiem siła, tylkom widział torbę niemającą. Którę to pieniądze nie wiem gdzie podział, a bydło pozabierane od tych ludzi pobranych odpędził sotnik do Jahodinek, a o pieniądzech wcale nie wiem y na doprosię nie powiem, bo nie wiem nic od kogoby co wzięł, tylkom to widział że nadto brał, y tych branych ludzi bił, którzy nie powiadali nad należytość więcej im płacy należącey, bo gdzie mu się należało zł. 20 tam rozkazał powiadac że 40, którą powtorne od siebie rozkazane musieli wypłacac, y tak z mnieyszą y większą kwotą czynił, y te wszystkie pieniądze co za tych ludzi branych do siebie odbierał y bydło ich toz samo, który sotnik Hoszowski beze mnie iezdząc miał pienieniędzy od zydw na drogę odebrać, za co był związany w Korostyszowie od moskalow, czego nie wiem iakim sposobem te pieniądze od zyda wydarł, to jeszcze wiem że we wsi Czterech Polanach tenże sotnik Hoszowski wydarł konia od popa, który szlub dawał zbiegłemu moskalowi, a od innych popow tego nie wiem coby powydzierał.

Pytany Andriy moskał, na jaką impreze sotnik Hoszowski w takiej liczbie wybranych ludzi trzymał, czemu by ich do komendy wyszey nie odsyłał, ale na uciemienienie ubogich ludzi już do szczętu zruynowanych z sobą włuczył, toć iuz nie na inną rzecz tych ludzi zgromadzał, tylko aby z niemi napadał y rabował.

R. Andriy, zem tego y popijanu od sotnika nie słyszał, aby miał z nami zebranemi napadac y rabowac, a tego zas nie wiem, na coby nas trzymał, gdyż my się sami prosimy aby nas odesłał do Komendy Generalney, czego on uczynic nie chciał, nie wiedząc dla czego nas [202] trzymał.

Pytany Andriy sałdat, iakiego kaprała swego sotnik ieszcze zostawił za sobą.

R., iz zostawił sałdata Wasyla uczyniwszy gą kapralem od siebie, aby także iezdził y gdzie mógł takim sposobem ludzi wybierał, a bardziey posłał gą do wsi Jagodzinki, aby się dowiedział o bydło, którą sotnik do tej wsi Jagodzinki odesłał.

Pytany Andriy sałdat, z kim pojechał kaprał, może on y pieniądze odwiozł.

R. Andriy sałdat, że samego tylko posłał kaprała do dowiedzenia się za bydłem, a pieniedzy by mu nie kredytował, y to nie przy nim ²⁾ onego

¹⁾ Закреслено —wszy.

²⁾ Закреслено — po niego.

posłał, bom ia natenczas posłany byłem na budę tylko nie pamiętam jak się zowie, w ktorey wzięłem sałdatow czterech.

Pytany Andriy sałdat, za coby sotnik iednych brał a drugich wolnych od siebie odpuszczał.

R. Andriy, ze o tym nie wiem aby odpuszczał y z nich co brał, tylko prawda ze kilku uciekło; więcy nie ma nic do odpowiedzenia.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

Wasył Makarow sałdat w barwie zieloney y to nie w swoiey, ale odebrany przez sotnika tylko zwierzchnią suknie u popa we wsi Podłubach, rodził sie we wsi Woskresenyi gubernij Nizegrodzkiej z oycy Spiridona matki Marij Makarow, sam lat mający ex fisci 30, bezzennym będąc, wzięty w służbę w roku 1759 z muzykow do pułku Twerskiego karabinierskiego roty osmey, temu lat będzie jiedynascie iakiem poszedł w pochod z pułkiem do Prusa, z którym pułkiem do Rossyi powrociłem się, powtorę gdy ten pułk poszedł do Polskiej na xięcia Radziwiła, gdysmy przyszli do Zasławia, gdziesmy latowali, na zime poszlismy do Łabunia, zkąd ia uciekł w barwie, kitlu białym¹⁾, katancę granatowey sukienney, szlapą, płudrami porcianemi y butami, z czym przyszedłem do wsi Mirosławki pod Połonne, y tam u zyda przedałem²⁾ zwierzchnią suknię nazwaną u nas kaftan, zydowi za zł. 6, kamzelkie zas za swoię własnę pieniądze kupionę z pozałowania te schodziłem, szlape predałem pilipowcowi, za którą wzięłem zł. pięć, a z kitla płucienego pludrym kazał zrobic, a zaszedlszy do wsi Kozuszkow, tam u Jakuba Osadczego [203] bawiłem trzy cwierci roku dopomagając mi gospodarstwa, potym poszedłem pod Korzec do wsi Didowiec, byłem u Jakowa Wuytowicza przez lat dwie, takze y temu gospodarstwa dopomagałem, tamze u człeka Fedorka byłem przez rok cały, tamze u syna tegoz Chwedorka Andrija byłem pułtrzecia roku, a gdy tam przyszedł sotnik Hoszowski wziół mnie, mając sobie płatnych za moię robote u tych ludzi rubli pięć, ktore mi sotnik Hoszowski odebrał dawszy mi z tych rubla na charcz iednego.

Pytany Wasył Makarow sałdat, gdzieby Hoszowski sotnik pieniądze od kogo niesłusznie wydzierał, należące za robote, y oprócz tego co się praktykowało ze y o zydow y innych ludzi na drogach z pieniędzy obdzierał.

R. Wasył sałdat, iz ia o tym nie wiem choć z nim iezdził, idnakowoz daleki byłem od tego, co od kogo odbierał, y co nad to brał, zeby³⁾ zas zydow na drodze rabował y z pieniędzy onych zdzierał o tym nie słyszałem, tego zas nie zapieram ze Hoszowski sotnik był związany od naszych officerow w Korostyszowię słyszałem ale nie wiem za co, y więcey na niego powiedziec nie mogę, bo nie wiem co on tam czynił, y pieniędzy siłaby miał nie wiem y gdzieby one odesłał.

¹⁾ Закреслено — zwierzsch.

²⁾ Закреслено — kitle bi.

³⁾ Закреслено — się.

Pytany Wasil sałdat czemu iest tak zakamieniały ze swemi oczami widział niecnotliwe zdzierstwa Hoszowskiego sotnika, o których opowiedzieć nie chcesz, toc iuz oczewistosc pokazuie się, kiędys z nim iezdził tos y ty to samo zdzierstwo czynił, bos pieniędzy nie miał więcej nad rubli pięć, o któryches wyzey opowiedział y te ci sotnik odjoł, a teraz przy tobie odebrali ¹⁾ rubli szesć y zł. dwa, toc te nie zkąd inąd miales tylko z rabunku.

R., iz prawda ze z sotnikiem iezdziłem, alem nie darł nikogo; do więcej przyznac nie chce hardą odpowiadaiąc.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

Piotr Alexiejow syn Konowałow rodził się w miescie Wołodzimirzu z oycy Olexija matki Motry Konowałow kupcow kramarskich, sam lat maiący ex fisi 22, zapisany w służbę w roku 1768 do pułku Nowotroyskiego kiry-serskiego, do tegoz wzięty temu lat trzy służąc przez pułtora roku, z miasta Orła wyszedł w pochod pod Chociń z pułkiem temu lat trzy, pułtora roku pod Chociniem będąc, uciekłem w iednym tylko kitlu płucienym y [204] pludrach łosich, y butach skarbowych, w czapce swoiey własney, wszystek moderunek tam porzuciwszy w pułku, idąc na Chmielnik sam ieden, przyszedłem do wsi Berezney, y tam człeka Michayła Kuczmaruka służyłem przez puł roku, który mi zapłacił za robote, a gdy tam ludzie powietrzem zarazeni gęsto marli, tych ia odwaznie chowałem, z których mało co zostało, a gdy tam panskiego była po usmierzonym powietrzu nie było komu doglądać iam to czynił przez całe zime, az po Wielkiey Nocy, a gdy zaczęli ²⁾ orac na wiosne, iam dopomagał, w ktorey służbie u pana w teyze wsi Berzeney, iuz to z zachowaniem ludzi puł roku, a gdy tam moskale przyszli, dla tego aby mnie nie odebrali, uciekłem ztamtąd do miasta Chmielnika, y tam u człeka nie wiedzą nazwiska młucąc przysiedziałem, potym udałem się pod Czudnow, przyszedłszy do wsi ³⁾ Zerebek, tam u popa młuciłem tydzień, poszedłem do wsi Jagodzienek, y tam u człeka Awrama nazwiskiem Moskala przenocowałem, potym do tegoz Awrama zięcia poszedłem do wsi Strybuz, u ktorego przez tydzień rąbałem łuczywo, ztamtąd poszedłem do wsi Pulin, y tam u tamtejszego gumienego młuciłem tydzień, tamze poszedłem do człeka Iwanka, u ktorego młociłem tydzień, a gdy tam sotnik Hoszowski przyjechał, o którym dowiedziawszy się, uciekłem w las, wraz takze z drugim dyzerterem sałdatem, ktoregom ia tam był zastał nie wiedząc od jakiego pułku, z tym my siedzieli do wieczora, a gdy sotnik ogłosił dworowi tamtejszemu, aby nas powroconych do wsi powiązali y jemu odsyłali, czego nie czekaiąc przyszlismy do wsi Iwanowicz, wziołszy podwode, na ktorey sami dobrowolnie przyiechalismy do sotnika będącego już we wsi Skołubowie, który nas iednakowo w dyby kazał zabić, tamtegoz drugiego sałdata do Połonnego odesłał, a mnie z sobą włuczył w dybach, a potym mnie z dyb rozbic kazał, y takiem z nim iezdził.

¹⁾ Закреслено — zł.

²⁾ Закреслено — orac.

³⁾ Закреслено — Berezek.

Pytany Piotr Olexijow, ze musisz doskonale wiedziec kiedys z sotnikiem iezdził po Budach, komu krzywdy robił, y pieniądze wydzierał, y od jakich zydwow pieniądze na drodze zabrał.

R., iz o tym nie wiem, gdzieby co zdzierał sotnik, to tylko wiem ze brał, y te pieniądze co odbierał od odebranych ludzi do siebie przymował, y nas osob 9 uczyniwszy miedzy nami kaprała y [205] sierzanta na budy rozne posyłał, przykazując nam, azebysmy gdzie kolwiek po tych budach iakiego sałdata znaleźli odbierali wraz y im zapłate zarobioną, a gdyby wam pan azyli szlachcić lub budnik, zyd, tego zbraniał y wydac nie chciał, y zapłaty nie oddał, prucz tego za kazdy tydzien, kazał nam brac rubla od kazdego na swoje komende, a sprzeciwiających się wiązac y do siebie odwozić panow y szlachty, iako y iednego zyda związali y do sotnika odesłali, ktory zyd gdy dał trzy ruble Michałkowi, ktory tu iest został wolno wypuszczony, a więcysmy nie wiązali nikogo, u pana Wyszpolskiego ktorego sotnik roskazał wiązac nie byłem, tylkom o tym słyszał ze gą kazał sotnik wiązac a gdy się nasi po tych budach wzięli napijac y między sobą klucic się y bic, ucieklismy od nich do sotnika we trzech osob do Trokowicz, y iuz nie wiem coby tam ci y jaką krzywdę komu poczynili.

Pytany Petro Olexijow, kiedys był w tey wsi Jagadziance¹⁾ tam musiał widziec budło sotnika którą tam odpędził, y gdzieby miał więcej składu w jakiej wsi.

R., iz ia byłem w Jagodiance ieszcze przed tym, kiedy bydła nie było, y o składzie więcej w innej wsi nie wiem, tylkom słyszał ze do Jagodianski sam sotnik bydło odpędził, ktoregą ia nie widziałem, ani ia o iego pieniądzech więcej nie wiem, ale²⁾ pisarz Iwanko sałdat będzie wiedział, y o tym opowie, gdyz zawsze z sotnikiem iezdził iam zas od nikogo więcej nie odebrał pieniędzy, tylko we wsi Pulinach za swe robote com młucił u człeka tydzień zł. 6 y od drugiegą gumienego za młucenie tygodniowe puł rubla, gdyz mi tak sotnik przykazał y te pieniądze sotnik ode mnie odebrał, ledwom u niego wyprosił na buty zł. 3, o innych zas ktoryby co wził od kogą nie wiem iako y o sotniku y o iego pieniądzech nie mając co więcej powiedziec.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

24.— Mikołaj Alexijow Tyrukow rodził się we wsi Wolesszny gubernij Moskiewskiej z oycy Olexy matki Geryny Tyrykow, sam lat mając [206] 22, wzięty w służbe do pułku Archanogrodzkiego pieszego roty osmey z muzykow tumu rok czwarty od s. Illa, a gdym przyszedł pod Chociń, ztamtąd wruciliśmy się do Polonnego, zkąd z Polonnego uciekłem bez zadnego mąduru, bom gą nie miał sobie danegą tylkom służył u kapitana za pachółka, nie biorąc zadney rzeczy u kapitana, przyszedłem do Fastowa temu rok trzeci, bom tylko przy woysku puł roku był, tamem zoł przez lato, z Fastow

¹⁾ Закреслено — там.

²⁾ Закреслено — ні.

zimo udałem się tu na budy W^o Elizara Warockieg[o] robiąc tam przez lato y zime ożeniłem się z dziwko Nastią u człeka Maxyma Budnika, ztamtąd przeszedł na Budę Kamieniecką W^o Grocholskiego z tesciem swoim, a gdy tam przyjechał sotnik Hoszowski wzioł mnie Leonty Kuczynski y za robote należące zapłaconą mi rubli 4, którą Leon Leonowicz Kuczynski do siebie odebrał. O sotniku ani o iego sekretarzu niema co powiedzieć.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

25.—Semen Pilipów syn rodził się w mieyscie Kryczowie na Białey Rusyi z oyca Pilipa matki Tytiany Sklarzow, sam lat mający 24, zrośł w Kryczowie w Polskich granicach do lat 18, wyszedłem tu w Polisie temu lat 10, idąc budami od budy do budy, a gdym przyszedł na Bude Rumianowsko robiąc dwa roki ożeniłem się z dziwką Owdiuszko u Stepana Lacha, z którą dotychczas mieszkalem, a gdy tam przyjechał sotnik Hoszowski bez zadney racyi, gdyz ia człowiek nie Rossyiski, iednakowoz wyexkuzowac się nie mógł, gdyz mu nie miałem się czym wypłacić, bo kto mu się wypłacił to pusił; więcey nic nie przyznaie.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

26.—Andriy Kowalow rodził się w mieyscie Moskwie z oyca Iwana matki Tetiany sam lat mający 34, będąc bezzennym wzięty zostałem w służbe w roku 1758 do pułku [207] Sibirskiego rotu drugiey, temu lat trzy iak my poszli w pochod do Chocinia, a gdy z Chocinia przyszli do Połonnego, z Połonnego uciekł, w mądurzę ¹⁾ kamzeli czerwoney, płudry porciane, kapelusz, buty y płaszcz, a gdy przyszedł pod Oztrog do Międzyrzyczca, tam mądur przepiłem y switkiem zamieniał, w który tylko w iedney swicie poszedłem do wsi Poddubiec, y tam u tkacza robiłem tkacstwo przez miesiąc, a gdy tam przyszedł Hoszowski sotnik wzioł mnie y trzymał w areszcie w dybach; nie wiedząc gdzieby co wydarł, ode mnie nie wzioł nic, bom nie miał nic, bom niedawno z pułku uciekł przed przyżłemi Zielonemi Świętami; nima co więcey powiedzieć.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

27.—Awram Molchanow rodził się w miescie Torzku gubernij Nowogrodzkiej, z oyca Dmitra matki Teodosyi Melchanow, sam lat mający 50, będąc bezzennym, wzięty w służbe w roku 1758 do pułku Głowney Alteleryi za furleta alias za poganiacza armat, z ktorem[i] armatami poszliśmy do armij z armatami do Brandeburczyku, którą armaty doprowadziłem do Mariawer-

¹⁾ Закреслено — zwieszchniey sukni zieloney.

denia, zkąd uciekłem w barwię porcianey¹⁾, to iest kamzelce y pludrach²⁾, zwierszchnią suknią granatową sukienną mając u siebie zasłużoną, udałem się na Wolyń Polski, nie pamiętając miast ani wsiow gdyz temu iuz lat 12 zamieniwszy barwę za swite chodziłem ode wsi do wsi, zarabiając chleba po tygadniowi, po dwie niedzieli, po trzy niedzieli, a gdzie y po cztery, az do tego czasu, a gdy mnie w tym roku nie chciał niecht na robote przyiac, chodziłem ode wsi do wsi z torbami, y takim się żywił, a to dla tego ludzie mnie na robote nie chcieli przymować, ze słyszeli ze takowych ludzi z wielką trudnością y zdzieraniem odbieraia, temu tydzień minoł w niedziele, gdy przyszedł z torbami do wsi Worbolowa, y chodząc po wsi z torbą na ten czas byli tam sąłaty od sotnika Hoszowskiego, a gdy mnie tam zpodkali wzięli y do tegoz sotnika Hoszowskiego odprowadzili, ktoremu sotnikowi [208] zaprzysięgłem na to iako uciekać nie będę y nie uciekałem.

Pytany Awram Molchanow, kiedys chodził z tym sotnikiem, tos widział gdzieby ludzi obdzierał, y z bud pieniądze wybierał.

R., iz nie widziałem nigdzie sotnika, aby gdzie kogo obdzierał, bom z nimi tylko ze trzy dni był; więcęć nie ma co powiedziec.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

28.—Wasiliy Chwiedorow rodził się w miescie Kursku gubernij Siwiejskiej z oycą Chwedora matki Gewdochi Kaczatkow, sam lat mający około 50, będąc bezzennym, wzięty w służbę z muzykow zostałem temu lat 16 do pułku Wyborskiego piechotnego y rotę pierwszej granatierskiej, z którym pułkiem poszedłem do Prus, bawiać się tam lat siedm, a potym w Krakowie y w Nieswizu przez lat cztery, a potym temu czwarty rok poszliśmy do armij pod Chociń, a gdy pułk od Chocinia ruszył się na zime w Polskie granice do Międzyboża, zkąd ia temu rok drugi iakiem uciekł, porzuciwszy wszystek mądur, pałasz y strzelbę tylko w jedney katancę spodniey, butach y pludrach porciany, swoię czapkę mając, przyszedłem do Ostroga miasta y tam katankie za złotych dwa sprzedałem, y za tę pieniądze stare swite nabyłem, y tam w Ostrogu u człeka Stepana Hryhorowego syna przesiedziałem pomagając mu w gospodarstwie roboty, a gdy tam przyjechał sotnik Hoszowski wziół mnie będąc płatnego od megą gospodarza u ktoregom robił, nie zostawszy onemu ani on mnie winnym y szeląga.

Pytany Wasyl Chwiedorow o Hoszowskim sotniku, kogoby tam rabaował, u kogo pieniądze wydzierał, y gdzie te pieniądze podział.

R. Wasyl, iz ia pod aresztem będąc nie wiem o niczym, oni tam sami³⁾ iedzili Kuczynski Leon, Szeptycki chorąży y pisarz sotnikow Iwanka, ludzi wybierali y ich pieniądze brali, a iam się do tego nie wtrącał; niem co powiedziec.

Dimissus ad carceres.

¹⁾ Закреслено — г.

²⁾ Закреслено — г.

³⁾ Закреслено дві літери.

Sub eodem actu.

29.— Michayło Kowalow ciesla rodził się w miescie Orle, z oyca Kuzmy matki Ahafia Chritonow cieslow, sam lat mający 30, bezzennym będąc przy rodzicach zrosł w Orle, wzięty zostałem w służbę 1759 do pułku Kurynskiego rotę drugiey, pieszegą [209] poszedłem w pochod do Warszawy na elekcyą krola polskiego, będąc y w Litwie u x. Radziwała, potym znowu powrocili do Warszawy na koronacyą, a gdysmy z Warszawy wyszli na wsię, ktorych ia nie pamiętam, uciekłem w iedney tylko swiecie wziętey u megą gospodarza, a moderunek ze wszystkim mądurem w teyze gospodzie porzuciłem, umysliłem prosto pusć do Kijowa, a idąc po drodze umiawszy cieściolkie te robiłem przez lat dwie w Trabach miasteczku, w Czornobyłu, a potym dostałem się do Korostyszowa, w ktorym miasteczku robiłem swe rzemysłą ciesołkę po zydach, po chłopach y po panach przez lat pięć, a gdy tam teraz przyjechał sotnik Hoszowski wzięł mnie temu tydzień, nie będąc z tym sotnikiem na zadney budzię przy wybieraniu innych sąłdatow w Korosztyszowie, bez zadnych długow wyszedłem, ani mnie nicht ani ia nikomu nie winien; więcęcy nie ma co powiedziec.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

30.— Gregory Iwanow syn Orłow rodził się we wsi Kalcowy gubernij Gorodzkiey z oyca Iwana matki Agryfyny Orłow, sam lat mający ex fisci 20 lub więcęcy iako sam opowiada, zrosł w Kolcowie, poszedł temu rok trzeci do Moskwy miasta, tam ozenił się z dziwką Gefymią u człeka Michała Kurina muzykow, z ktorą zoną dwa roki tam przemieszkawszy wzięty zostałem w rek[r]uty temu rok minoł na Pokrowe, z ktorymi szedłem y ja na Pereijasław, y tam my się przewozili przez Dniepr, na sto osob nas będących, a gdysmy przysli minowszy Białocerkiew do wsi Nasztaszki Białocerkiewskiey zmowizszy się nas czterech osob ucieklismy z teyze wsi Nastaski, idąc ku Dniepru, a gdysmy przysli do wsi Zielonek Bohusławskich tamci trzey poszli do karczmy y pili, od ktorych ia był odszedł, a gdy tam przyszła pogon za nami, tamtych pobrali, a ia uciekł w iedney tylko swiecie swoiey własney, bo nam ieszcze barwy nie dawali y bez oręża zadnegos my szli, poszedłem az pod Korzec do wsi Suchey Woli, y tam u człeka Dmitra Petrowego u ktorego przesiedziałem przez niedziel 10, a gdy tam przyjechał sotnik Hoszowski y wzięł mnie, ktory Hoszowski sotnik zabiwszy mnie w dyby włuczyl z sobą do tego czasu, inszych sąłdatow wybieraiąc, zeby gdzie kogo sotnik obdar, albo za robote co więcęcy od kogo wzięł, o tym nie wiem, bom ia w inszy izbie siadawyl [210] nie w tey co on, y po budach z nim nic iezdziłem; więcęcy nie ma co powiedziec.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

31.— Chwedor Suprunenko rodził się w Wielsku wsi za Zytomierzem będącey z pradziada dziada oyca Stefana matki Hapki Supru[n]ow, lat

mający ex fisci 42, tu w Wilsku zrosł y tam się ożenił z dziwką Chymo u człeka Kiryka Ganczareką, z którą mieszkałem pułtora roku, a gdy mi ta umarła, tamże pojąłem drugą Katrę wdowę ¹⁾ z Budy Czudnowskiej, z którą dotychczas na Budzię Berezowskiej za Zytomierzem przemieszkiałem.

Pytany, za co ty iesdes wzięty, kiedy ty iestes polski człowiek.

R., Chwedor, iż rozmaiciem się exkuzował sotnikowi Hoszowskiemu, zem ia nie iest zaden człowiek rossyiski ani dziad moy, który sotnik na to nic nie dbając powiedział, że ty iesdes syn sądatow, y tak mnie wzięł nie wiedziec za co, ale iakiem się dowiedział, to mnie wzięł przez udanie Gryszka Hamarnika, który to Hamarnik iest złodziey, bo ukradł dwa kotły z rurami y uciekł z hamarni, to ten y szwagra swego Hrycka Krawca w to samo wprowadził, kazał mu koniecznie mowic ze zagraniczny ale iako żywo tak y mnie tenze sam udał, zem został wzięty nie wiedziec za co, tydzien temu w niedziele minoł, a metreka moia, oyca, dziada y pradziada iest we wsi Wilsku pod Zytomierzem, o com mówił, że niedaleko idzie do popa a obaczycie metrykie, czego uczynic nie chcieli.

Pytany Chwedor, za coby to się na was uzleli ci dway szwagrowie Grzyszowie.

R., iż za to że ludzie mieli przed niemi powiedziec, zem na nich gadał to, że obydwu gdy przyiechali na Bude Berezuwkie, tam budnika y jego syna zbili y zdarli, za jakowes długi sądaty, których nigdy niewinni byli, y tak to ci Grzyszowie z tey racyi udali mnie y brata mego; o sotniku zas nie wie nic.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

32.—Maxym Suprenenko brat rodzony młodszy Chwedora Suprenenka, w iedney wsi y z iednych rodziców rodzących się, wzięty nie wie sam za co, zgadzając się wraz słowo w słowo z bratem swym rodzonym; o sotniku ani o innych excessantach nie wie nic.

Dimissus ad carceres.

[211] Sub eodem actu.

33.—Michałko Tarasow syn rodził się ²⁾ w miasteczku Panarnicy do Hetmanszczyzny należącego, z oyca Tarasa matki Usti Iuszczekow, sam lat mający ex fisci 24, będąc bezzennym, temu lat dwie iakiem był wzięty do woyska rossyiskiego za pohaniacza wuzkow do pułku Czernieiewskiego, którą to powinność pod Chocin do armij odbyłem, a gdy nas tam chcieli wziąć w sądaty będących z iedney wsi osmiu, zmowiło się nas czterech:

Iwan Połubacza,
Iwan Perederijow,
Michałko y
ia drugi Michałko.

¹⁾ Закреслено — ze wsi.

²⁾ Закреслено — we wsi.

Y tak my od armij uciekli w naszym własnym odzieniu iakiesmy mieli, y przyszlismy wraz az pod miasto Lipne, y tamesmy się rozroznili, tamci mieli pusc na Ukraine, iako y bez wieści poszli, a iam się udał w Polisie dla maystra kowala umiejąc te same robote, którą umysliłem robic, zaszedłszy do wsi Kowalow Czerniechowskich y tam u kowala robiłem, a gdym został opowiedziany Hoszowskiemu sotnikowi, wzięty zostałem; w innych zas pytaniach o Hoszowskim sotniku y o innych nie wie nic.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

34.—Fiedor Szyszkow rodził się¹⁾ we wsi Lezniowie do miasta Suzdola należącej gubernij Moskiewskiej, z oycy Michajła matki Ogrofiny Szyszkow, lat mający 26, bezzennym będąc, temu rok trzeci iak wzięty zostałem w służbę do pułku pierwszego Moskiewskiego roty czwartey, komenderowany zostałem z innemi pod Chocin, gdzie był, a gdy armia ciągnęła pod Bender uciekłem w iedney tylko kamzelce czerwoney, w płudrach porcianych swoich, butach skarbowych y szpadą czyli pałaszem, który pałasz dałem na przewozie za przewoz mnie, katankie krotko dałem za chleb człeku na drodze nieznaiomemu, pludry y buty schodziłem, poszedłem w Czerniechowszczyznę do wsi Kowalow, y tam u²⁾ zyda arędarza posługiwałem, a gdy się tam o tym dowiedziałem o sotniku Hoszowskim, że nas zbiegłych do woyska wybiera, poszedłem sam do niego z drugim swym kolegą, y tak nas sotnik wzięł do siebie, o tamtym drugim nie wiem gdzie się podział, a ia przy sotniku dotychczas zostaię; o sotniku [212] excessach bydz powiada niewiadomym.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

35.—Stepan Leontow syn rodził się we wsi Horszczowie z oycy Leona matki Chymy, sam lat mający 21, będąc bezzennym, gadac nie umi tylko to powiada że wzięty w pogonczyky do Chocinia y ztąd uciekł nie dochodząc Przyłuki, y tak się tu błagał po polskich ludziach, a gdy go nadybał sotnik Hoszowski wzięł go, ale się na nic nie zda.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

36.—Oxenty Medwediow rodził się we wsi Woli Moskiewskiej gubernij pod miastem Sierpieckim z oycy Michajła matki Anastazyi Medwediow, sam lat mający 31, w Woli zrosł y tam się ozenił z dziwką Fedosyą u człeka Mykity, zkad wzięty został do pułku Kurynskiego pieszego rotы czwartey, temu rok trzeci, z muzykow wzięty, od ktorego pułku komenderowany zostałem temu lat dwie do armij pod Chocin, nie dochodząc Chocinia,

¹⁾ Закреслено — w miescie Suzdolu.

²⁾ Закреслено — człeka.

gdysmy staneli we wsi Olexince, z ktorey wsi Olexinku uciekłem w mądurę, kamzeli czerwoney, kaftanie alias zwierszchniey sukni zioloney, płudrach czerwonych, butach swoich, kapeluszu skarbowym y pałaszu y płaszczu, flinty nie brał, ktoren to mądur ze wszystkim y pałasz roznie sprzedawałem na charcz ludziom nieznaiomym, nie pamiętając y mieysc w którym co przedałem y jakiemu człeku.

Pytany, czegoby tych ludziew zapierał y nie pamiętał, którym poprzedawał y gdzie.

R.:—co mi o tym pamiętać było, gdym na drogę iadącym ludziom przedawał, a gdym przyszedł pod Korzec do wsi Michijuwki bez wszystkiego mąduru, tylko w swiecie zamienianey, tam bawiłem się przez pułtora roku u szlachcica Zubryckiego y u chłopca Dawida robiąc koło gospodarstwa, ktorzy za robote moję popłacili mi, a gdym się dowiedział o wybieraniu nas dyzterterow, y o bytnosci na budzie czyli hucie Kureckiey o sotniku Horszowskim, poszedłem sam do niego, który mnie przyioł, y z tym dobrowolnie do Połonnego szedłem, o którym sotniku zeby miał iakie krzywde ludziom robic nie wiem, gdyz ia z nim nie iezdził, tylko z Leontym Kuczynskim, po którym skargi zadney niemasz, bom nie widział, zeby od kogo co [213] nad to wydzierał, a o sotniku nie wiem, ani o związaniu iego w Korostyszowie nie slyszalem, za coby był od moskalow związany; więcęcy nie ma co powiedziec.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

37.—Iwan Cedilczyn rodził się we wsi Przelipowie gubernij Smolenskiey z oycy Klima matki Nasci Cydulkuw, sam lat mający 23, będąc bezzennym, temu rok trzeci iak wzięty zostałem do rekrutow w Smolinsku, ktorych nas zebraną nie wiem w iakiey kwocie y prowadzoną do armij pod Bender czyli gdzie indzie, bo nie wiem, a gdysmy przysli w polskie granice nie wiedząc y pod jakim officerem, pod Korostyszewem uciekłem w swoiey swiecie, iaką miałem, gdyz z nas zaden ieszcze mąduru nie miał, chodząc po wsiach zarabiając chleba po dni dwa, po dni trzy, po tygodniu, przyszedłem do wsi Białosyczy na Polisie, tamem towar pas, za co mnie zapłacili, a gdy tam przyszedł Horszowski sotnik wzioł mnie; o sotniku nie wiem nic, bom z nim nie iezdził, ale przy Leontym Kuczynskim zawszem się znaydował, o którym Leontym, zeby miał co od kogo wydzierac, nie wiem; więcęcy nie ma powiedziec.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

38.—Hrygory Bezczasny rodził się w mieyscie Niznie w gubernij Mirhorodzkiey z oycy Matwija matki Odarki Bezczasnych, sam lat mający więcęcy 60 iako opowiada, będąc wdowcem, gdyz mu zona umarła w Kijowie, z którą się tam był ozenił lat temu około 40, przed tym byłem w służbie z młodszych wiekow w pułku Gołuchowskim pieszym, rotę osmey, temu

więcey lat 40, y chodziłem na Turka, a ztamtąd powrociwszy się ożeniłem się w Kijowie, y mieszkalem przez lat 20 z żoną w służbę będąc, nie uciekając, ale mnie żona odesłała tu w polskie granice z Kijowa, o czym ja nie wiedział.

Pytany Bezczesny, jakimby to sposobem cie żonka odesłała.

R., iż temu lat 22 wstawszy rano switem w letniey porze, a gdym wyszedł na dwor, nie wiedzieć zkąd mi przyszło nogami y rękami wzbijac się do gory z jakowos letkoscia, a gdym się wzbił do gory wyzey chałup, leciałem na południe przez miasto Fastuw w puł dnia, gdzie mnie wszyscy ludzi tam lecącego widzieli, na których wołałem pic, zmordowany od machania [214] rąk y nog, nie mógł mi tego nicht uczynic, a same nie mogąc się opuscic do ziemi, y takim leciał powyż lasa za Fastow o puł cwierci mili, a widziawszy mnie lecącego kupcy wołochi, którzy prowadzili wina za granice, z tych ieden rzucił chuskie ku mnie w gore, a gdy ta chustka widziałem z gory do ziemi lciała, spuszczone zostałem za tą chustką do ziemi, którzy mnie wołochi wzięszy napoili y nakarmili pragnącego, y nie puszczając mnie od siebie od godziny do godziny, y dla mnie na tymże mieyscu nocowali, a po mienionym tym czasie nazajutrz dzień ¹⁾, gdzie moja woła isc rokazali, gdzie zaszedł do Fastowa opowiadając tam ludziom swoją przygodę, która mi się trafiła, na którą się sami napatrzyli, y tam mnie chlebem y pieniędzmi opatrywali, mając porozumienie tego mego niesienia na żonę swę, która ze mną mieszkac nie chciała, nie chcąc tez ia więcej do niey powracac, tułałem się tu po wsiach zarabiając chleba, iakiem mógł podolac przy starosci moiey, a gdy mnie Leonty pisarz sotnika Hoszowskiego we wsi Lumniach nadybał, wzioł mnie, ale nie wiem na co, bo ia się iuz do woyska na nic nie zdam; o zdzierstwie zas tutejszych ludzi przez sotnika y pisarza nie wiem, y więcej nie mam co powiedziec.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

39.—Dmitro Hłazow głuchi rodził się we wsi Tule gubernij Turskiej z oycy Iwana matki Nasci Hłazow, sam lat mający 45, po ożenieniu zostałem wzięty w służbę do pułku Starodubskiego roty trzeci, temu lat 21, od którego pułku byłem komenderowany na płuty, które płuty sprowadzałem po raz ieden, a gdy mnie powtornie posłali, uciekłem bez zadnego mąduru, gdyz wtenczas na płuty mąduru nam nie dawana, tylko w switach, bez pałaszow, nie powracając się do mającey tam żony, alem się tu tułał po wsiach przez te wszystkie lata, zarabiając iakiem mógł chleba, a gdym przyszedł do Kamiennego Brodu wsi Czernichowski tamem było pas, a gdy tam przyjechał teraz sotnik Hoszowski wzioł mnie, y com miał zasłużonych rubli dwa odjął ode mnie; w innych pytaniach o sotniku nie wie nic.

Dimissus ad carceres.

¹⁾ Закреслено — idz.

[215] Sub eodem actu.

40.— Chwiedor Cyhanok rodził się we wsi Skrebiniach gubernij Starodubskiej, sam lat mającey więcej 50, przy oycu Iwanu matce Eryny Cyhankow zroził, y tam ozeniłem się z dziwką Anną u człeka Stepana Popranika z muzykow, temu lat będzie na Wielka Noc dwie, iakiem został wzięty od pułku Starodubskiego sotni pierwszey za pogonczyka do wozow wyprawnych do armij, a gdym przyszedł do Połonnego zachorowałem z innemi szesnastu, z kąd nasz tabor ruszył do armij, a ia chory zostałem się, głodny, widząc ze tak wiele schorzałych y z głodu umierających, choc chory będąc, poszedłem z Polonnego pomiędzy ludzie na wsi rozne, temu rok minoł ieden na Piotrowkie, nie mając zadney rzeczy skarbowey, a zaszedłszy do wsi Kołodijuwki tam po ludziach robiłem brzost darcie, a gdy tam przyjechał sotnik Hoszowski, wziął mnie y w dyby zabił; należało mi się za robote zł. 16, to sotnik od pana odebrał, ale nie wiem siła, nie dawszy mi y szeląga, do siebie tez pieniądze odebrał; o sotniku zas nie wiem nic gdzieby kogo zdzierał; więcej niema co powiedziec, procz naszych dyzenterow pieniądze do siebie zabierał.

[Збоку приписано:] Sam sotnik przyznaie ze wziął od niego stł. polł. 35.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

41.— Tymofey Kowalow rodził się w mieyscie Moskwie gubernij teyze, z oycy Petra matki Maryny Kowalow, sam lat mający iako opowiada 35, wzięty zostałem do pułku komendy generała Czerniszowa temu lat 20, posłany zostałem z rekrutami 300 do Prusa, a gdysmy wyszli w polskie granice¹⁾, uciekłem w Sokołowie na Polisiu, a potym poszedłem do wsi Horoszek, sidząc tam lat pietnascie, tamem się ozenił z dziwką Jewdocho u człeka Iwana Szewca, z którą tam dotychczas przemieszkalem, a gdy przyszed sotnik Hoszowski wziął mnie; o sotniku Hoszowskim nic nie powiada.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

42.— Michayło Olexijow rodził się we wsi Sonsku gubernij Białogrodzkiej pod miastem Moskwą będący, z oycy Olexija matki Domachi Kruczyuiow, sam lat mający 30, będąc bez[216]zennym, temu rok drugi iakiem został wzięty za rekruta, ktorych rekrutow zebrawszy 103 prowadzili nas sałdaty y porucznik Iwan Pietrow, a gdysmy przyszli do Kijowa nie chciałem ia pusc w ten pochod, uciekłem z samego Kijowa tu w polskie granice, nie idąc na zaden kaławur, omiiając one przyszedłem az tu w Polisie na Bude Ledaszkowską y tam robiłem przez rok, a gdy tam przyjechał sotnik Hoszowski wziął mnie płatnego będąc, nie zostawiwszy zadnego długu, iako

¹⁾ Закреслено — so.

y mnie nic niewini, bo mi do szeląga wypłacili, azeby co za mnie sotnik wzioł albo inni sądaci tego nie wiem, ani tez o sotniku zeby gdzie miał co wydzierac o tym nie wiem.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

43.—Petro Szanin rodził się we wsi Siemiensku gubernij Moskiewskiej z oycy Iwana matki Anny Szaninow, sam lat mający 25, będąc bezzennym, temu rok trzeci wzięty zostałem w służbę do pułku Ryskiego karabinierskiego rothy drugiej, od którego komenderowany zostałem pod Chociń, gdzie idąc przyszlismy do Braiłowa, ztamtąd uciekłem w wielki post przeszedł z mądurem, samą wirszchnią suknią, katanki nie brałem, w pludrach porcianych y butach, a wszystkom tam porzucił, idąc na rozne wsi, ktorych nie pamiętam, oddałem swoy kaftan zwierzszchni za chlib, w ktorey wsi nie pamiętam, y przyszedłem do wsi Pulney y tam u człeka Onysku przy robocie gospodarskiej przesiedziałem do tego czasu, a gdy tam przyjechał sotnik Hoszowski wzioł mnie płatnego, ani ia nikomu ani mnie kto nic nie winien; o sotniku Hoszowski nic nie wiem, bom z nim nie iezdził coby gdzie u kogo wzioł.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

44.—Iwan Waronin rodził się we wsi Rzawcu pod miastem Lichnem gebernij Orłowskiej, z oycy Fiedota, matki Hapki Waraninow, sam lat mający 36, przy rodzicach zrosł do chłopca, za chłopca został wzięty od Aftanasyia Zacharowicza Jazyka kapitana [217] pułku Sibirskiego rothy drugiej, z ktorem to kapitanem tam w Prusach przez lat dwie, zkąd powrocili w polskie granice stojąc kwaterami w miasteczku Stowpcu za Nieswizem, zkąd uciekłem od tegoz pana swego kapitana, nie służąc w woysku tylko u tegoz kapitana, ktory mi płacił, za którą płace od niego bierącą sprawiłem sobie mądur, zwierzszchnią suknią zieloną, kamzelkę granatową, pludry zielone sukienne, czapke swoią własną y buty, iako y bielizne mając, pałasza zas flinty y patrąsą nie brałem, poszedłem do miasteczka Walewskiego, y tam przez rok ieden robiłem krawiecstwo u roznych ludzi szlachty zydow y chłopow, przerobiwszy swoię suknię na polskie schodziłem, potym poszedłem do Łuchin miasteczka, tamem robił krawiecstwo moze przez niedziel 10, y tak ode wsi do miasta przez lat 15 chodziłem krawiecstwo robiąc, na ostatek przyszedłem do wsi Bielca czyli Biłki, tam iuz przebywaiąc przez kilkanascie lat do terazniejszego roku robiąc swe rzemiesło, a gdy tam przyjechał sotnik Hoszowski wzioł mnie, u którego zostawałem do tego czasu.

Pytany Iwan Waronin, czy masz zone.

R., iz mam ¹⁾ zone, gdym się ieszcze ozenił, będąc u zwyzpomienionego kapitana u ktoregom służył.

¹⁾ Закрещено — gdyz.

Pytany tenze Iwan, czemu się do zony nie powrocił w swoię kraię.

R., zem nie chciał powrocić się, bo mi chodziło o szkure, zeby mi iey nie zbili.

Pytany Iwan Waronin, gdzie był natenczas kiedy haydamacy rzneli.

R., iz byłem we wsi Suszkach W^o Dubrawskiego podstarosty Owrukiego, nie będąc w żadnym haydamakach, sam pan by mi dał na to swiadetstwo, zem nie był w haydamakach, y przez trakt tu bycia mego żadnym krzywdy nikomu nie uczynił.

Pytany, gdzie sotnik Hoszowski rabował y pieniądze z bud od pisarzow y od ludzi wydierał.

R., iz ia z nim nie iezdził y nie wiem gdzie on rabował y coby gdzie od kogo wydarł.

Pytany, jakich to na drodze sotnik miał zydwow rabowac, za co był w Korostyszowie od moskalow związany.

R., iz o tym nie słyżałem; niema co więcey powiedziec.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

45.—Terenty Fiedorow rodził się we wsi Hryszkowie gubernij Smolenskiej [218] z oycy Fiedora matki Gewdochi, sam lat mający około 40, w Hryszkowie zrosł temu lat 15, iakiem został wzięty od Olexy Iwanowicza podporucznika za pachalka, u ktorego służyłem przez lat dziewięć, gdiem się y ozenił z dziwką Kulina u człeką Juchima, z którą przemieszkalem przez lat dziewięć, uciekłem ¹⁾ od pana swego pomienionego podporucznika, który był komenderowany do Kijowa, z tym wyszedłszy z domu, a gdy mi się coś nie zdawało, nie dochodząc Kijowa porzuciłem gą, o zonię y dzieciach zapomniawszy, umysliwszy pusc w polskie granice, iako y przyszedłem temu rok siedmy, idąc na miasteczko Wiedkie, w którym się bawił tydzień ieden; a dali przyszedłszy do wsi Białoszycy na Polisie, bawiłem u roznym ludzi shlachty, chłopow robiąc ciesiulkie przez lat szesc, az do tego czasu, a gdy tam przyjechał sotnik Hoszowski dowiedziawszy się o mnie wzioł, u ktorego zostaie do tego czasu.

Pytany Terenty Fiedorow, na jakie uciekał forposty, ze gą nie przeieli czyli kaławury.

R., iz wozami iedzą a przeiezdziąc, a czemu ia pieszy nie mogł przeysć, gdym się na to usadził.

Pytany tenze Terenty, zes nie bez racyi uciekł od pana y od zony swey, musiales cos zrobic, albo kogo zabic, albo okrasć, albo pana własnego.

R., zem żadney rzeczy z tey nie uczynił, tylko przez to zem mnie pan pobił y ieszcze bic odgrazał uciekłem w własnym swym kuzuchem.

Pytany ²⁾, gdiem był pod czas ryzaniny, giedy haydamacy rzneli.

¹⁾ Закреслено — гied.

²⁾ Закреслено — ztamąd.

R. Terenty, iz byłem natenczas w teyze wsi Białoszycach u W^o Karpowicza chesnika, który mi może dać świadectwo, zem na żadnym rabunku ani zaboystwie nie był; więcey niema co powiedzieć.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

46.—Iwan Michajłow rodził się w mieście Moskiewie y teyze gubernij z oycy Michajła matki Onyski Samsonow, sam lat mający 49 iako sam opowiada, będąc wdowcem w Moskiewie owdowiały wzięty w służbę zostałem do pułku Murymskiego piechotnego, do tegoż pułku kancelaryi za pisarza, w roku 1755, kontynuując swoją funkcją pisarską przez lat 15, a gdy w roku 1769 tenże pułk ruszył w pochod po Chocin, z którym y ja poszedłem, będąc pod Chocinieniem do roku przeszłego 1770 do dnia 25 augusta według ruskiego kalendarza, zpod Chocinia uciekłem, nie brawszy nic skarbowego ieszczem y swoją szlape porzucił, poszedłem w klucz Korecki do [219] wsi Piszczewa, w której wsi do tego czasu bawiłem po szkolkach ruskich spiwaniem w cerkwiach, a gdy tam przyjechał sotnik Hoszowski wziął mnie, przy którym do tego czasu zostałem.

Pytany Iwan pisarz, z iakiey racyi od pułku uciekł, będąc pisarzem, gdy ci się złe nie działo, chibas co złego uczynił, okradł lub zabił iakiego officera, lub też iakiego polskiego człowieka.

R., Iwan pisarz, zem nic złego nie uczynił, ani zabił anim okradł nikogo, ale tylko szczegulnie dla tego, ze mnie adjutanci tegoż pułku nienawdzieli y często bili, tom z tey racyi uciekł.

Pytany Iwan pisarz, iakiego cie wziął Hoszowski sotnik do swęg numeru, czy pierwszego, czyli piątęgą albo też dziewiętego.

R., iz może miał iuz miał wybranych siedm, a ja usmy, iednakowoz dla zwyczaju trzymał mnie w kłudkach przez dni dwa, a potym swoim pisarzem mnie uczynił.

Pytany Iwan pisarz, gdy cie pisarzem swoim uczynił sotnik Hoszowski toś powinien wiedzieć o wszystkim, gdzie był, po iakich mieyscach, miasteczkach, wsiach, maydanach y budach, y coby na iakim mieyscu krzywdy z wydzierstwem pieniędzy, bydła, fantow z zabieraniem uczynił, powinienes tu o wszystkich powiedzieć.

R., iz prawda, zem był u niego pisarzem, ale tylko co mi rozkazał napisac tom napisał, gdym się przy nim znaydował y to nie wszendzie czynił, iakie rozpiski między kim tem tylko napisał y iemu oddawał, przy tym zas nigdy nie byłem, gdzieby co wydzierał, ale rozpiski ięgą moją ręką pisane pokaza, których ja nie pamiętam, y o czym y na iakim mieyscu one pisałem, których rejestrow dla siebie nie pisałem, bom to sobie za nic miał, co do mnie tak dalece nie należało, ale on sam naylepiey wie, gdzie co od kogo wziął niech opowie, gdyz ja żadnego papierku u siebie nie zatrzymałem, com napisał tom mu zaraz oddał.

Pytany Iwan pisarz, iakich zydw y gdzie sotnik Hoszowski na drodze zrabował, pieniądze od nich odebrał, za co był związany od moskalow w Korostyszowie, y przed kapitana w Brusilowie stawiony.

R., iz sotnik Hoszowski był związany w Korostyszowie y przed kapitana w Brusilowie stawiony, za to ze gdy przyiechał na rudnie nie pamientaiącey oney nazwisk, tam u zyda wypili spust gorzałki, ktorey ia nie pił, popiwszy się kobity bili, o dyztererow się wypytuiąc, ale zeby tam u tego zyda co brali o tym ia nie wiem bom na gospodzie był, [220] y za to był sotnik w Korostyszowie związany y do Brusilowa odesłany.

Pytany Iwan pisarz, siła pieniędzy po maydanach y budach dyztererow pozabierał, y siła nad to, gdyz na zwyż bez połowe wybierał, pieniądze wydarł.

R., iz prawda, ze dyztererow ¹⁾ zarobione pieniądze do siebie sotnik odbierał za płate, a coby zas wyzey brał bez połowe y gdzie o tym nie wiem, bom przy ugodzie iego bądź z kim nie był, tylko gdy mnie kazał zawołać, iak umiem rozpiskiem napisał, na czym on się z kim ugodził, a co bez rozpisek od kogo wzioł, to do kieszeni schował, o czym mi nie powiadał.

Pytany Iwan pisarz, kto o wszystkim naylepiey wiedzieć będzie o zdzierstwie sotnika gdzie co wydarł niesłusznie.

R., iz będą wiedzieli Leon Leonowicz Kuczynski iako komendant y pisarz iego z chorążym Szeptyckim, gdyz ich sotnik, gdzie sam nie doiechał na wybieranie dyztererow wysyłał, to gdzie oni co pobrali niechay opowiedzą.

Pytany Iwan pisarz:—o synu sotnika Hoszowskiego coby przy nim robił y dla czego gą oyciec przy sobie trzymał, y jak dawno do oyca przyiechał.

R., Iwan pisarz, iz niedziel temu kilka iak syn sotnika Hoszowskiego do oyca przyiechał, nie widziawszy się z nim przez lat 20, z iakieyby zas racyi przy sobie gą trzymał tego nie wiem, tylko iako syn przy oycu bawił, zeby zas co miał złego zrobic o tym nie wiem, było y to ze gą za dyztererami posyłał z innemi sałdata(ta)mi, zeby zas co miał od kogo wydrzyc nie wiem.

Pytany Iwan pisarz, ktoryby tam z dyztererow, gdzie krzywdy czynili, z swoim sotnikiem Hoszowskim, y gdzieby ktory gdzie co wydarł.

R., iz z dyztererow zadnych nie znaydowało się takowych procz tylko dwoch Gryszkow szwagrow między sobą, ci naywięcey wydarli, iako rekwyzy-cye słyshałem tu za niemi zanoszonę, którą są prawdziwe, nie pamietaiąc onych na pamięć, ale są zapisane; więccey nie mam co powiedziec.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerata szlachetnego Teodora Hoszowskiego z wojewodstwa Kijowskiego tu przyprowadzonego [221] oskarżonego przy wybieraniu ludzi dyztererow od woyska Rossyiskiego o nie-

¹⁾ Закреслено — за.

małe krzywdy w tymże wojewodstwie poczynione tamtejszym obywatelom, tak przez siebie iako wybranych dyzerterow po wsiach y budach iako y maydanach.

Pytany Hoszowski sotnik, gdzie się rodził.

R. sotnik Hoszowski, iz rodziłem się we wsi Hoszowie w wojewodstwie Przemyskim z antecessorow dziedzicney, w ktorey wsi rozdzieloney na cztery części, Sołtyka pierwsza, druga Łopuskich, trzecia Plutow, czwarta oycy mego Iana Pluty Hoszowskiego, z ktorego idąc matki Anastazyi z Szumlan-skich Plutow Hoszowskich, sam lat mając 56, przy rodzicach swych zrosłem do lat 12, przez ktorych zostałem oddany do niegdy W^o Franciszka Romanowskiego sędziego woyskowego Parthyiow Ukrainskiej, u ktorego służbie zostawałem przez lat 15, we wsi Chronowce pod Szarogrodem upatrzawszy sobie pannie Gechymio Kordecko ritus greci, iako y ia będącą, tamże ozeniłem się, mieszkając z nią przez lat dwie, wyszedłem w Zytomierskie do wsi Lowkowa y tamem obsiadł, umysliwszy proceder swoy zycia dziegec kurzyc, ktory robiłem przez lat siedm z dziesięciny panu dziedzicznemu oddawaniem, a gdy mi w Lewkowie zona umarła, poszedłem (poszedłem) głęmbiy do wsi Synhaiow w Polisie, y tam przy procederze kurzenia dziegciu bawiłem się przez lat dwie, poszedłem do wsi Chodakow, y tam takiz prowadząc, z ktorego kupiłem tam sobie dworek mieszkając przez lat dwie, ktory zprzedałszy ozeniłem się z wdowo pozostało po niegdy IPanu Witkowskim małżaku swym, z którą poszedłem do wsi Iskorosci na siedlisko osadzając wies Zabce, grą do WWOO karmelitow Dorostayskich należący, osadziwszy do iedynastu gospodarza, przez lat pięć trzymając, płacąc aręde na rok złł. połł. 1100, a gdy ciz xięza pomienieni do Czornobyła tez słobode z grąkami przedali, udałem się z zoną do wsi Hołowina do braci zony moiey IcMscPanow Sawrukow, siedziawszy tam zona moja do tego czasu, temu lat pięć iakiem wyszedł z Hołowina od zony swey na służbe do woyska Rosyiskiego, y to nie dobrowolnie, bo gdy mnie moskale wzięli za konfederata, trzymając mnie przez dni kilka w detencyi, a za namowienie mnie z przydzaniem strachow do rozważeniu [222] trudnych, osobiwie w tym ze widzieli u mnie strzelby sztuk kilkanascie, w czym poczytując mnie aktualnym konfederatem, o czym ia nigdy nie myślał, obiecując mi dobrą zapłatę y wyrobiecie, abym ludzi dyzerterow przy sotnikowstwie wybierał, a gdy mnie przywiezli do Hołyki, tam mnie w służbe przyieli y zapisali do pułku Perijasławskiego kozackiego sotnikiem, wprzod assawulując przez lat trzy, Felisow Prokopi kapita[n] y Borys Kałowicz Łangier maior, y ci mnie raportowali Błahodyrowi Budkiewiczowi w Połonnym stojącemu, a gdy mi dali ordynans tegoz samego czasu na wybieranie dyzerterow, ktorych wybrałem poszedłszy sto, przyprowadziwszy do Połonnego pomienionych dyzerterow, wzięłem pozałowanie od Borosy Karłowicza Łangiera maiora rubli 20 y koni trzy, a potym mnie ¹⁾ posłany byłem za takimiz dyzerterami, ktorych przyprowadziłem 78, dostałem pozałowania rubli 40 od tegoz samego maiora, y tak

¹⁾ Закреслено — знову.

przez wszystkie czas tym się bawiłem, iako y w tym roku poszedłem w Polisie z wybieraniem takowychże dyzerterow iuz za ukazem generała Kreczownikowa, ktorych wybrałem na kilkadziesiąt, z ktorymi przez udanie szlachty wojewodstwa Kijowskiego zabrany zostałem do woyska polskiego, z tych tylko pretęsy, com ludzi wybierał, y przez nieiakich ich mosciow podane punktami zostały, na ktore podawałem rezolucyą ode mnie krzywdy, do ktory zadney bydz nie znam się, lubo ze bez mego pozwolenia y wiadomosci sałdaty dyzerterowie ode mnie posłani po innych dyzerterow, iakowes poczynili krzywdy, za ktore ja teraz odbywac muszę, a do innych bydz się nie znam procz tylko za sałdatow, ktore przez nieiakich ich mosciow podane zostali, y na tem onym respasował, gdyzby mi teraz nie przyszło tak wprędce o wszystkim opowiedzieć, ale moja odpowiedz kazdemu iest sprawiedliwa, bom nikogo nie zdarł ani zrabował; więcey niema co powiedziec.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerata szlachetnego [223] Antoniego Szeptyckiego chorążego sotnika Hoszowskiego z tymze wraz przyprowadzonego.

Pytany, gdzie się rodził.

R., iz rodziłem się we wsi Piaskowie pod Stepaniem będącey z oycą Iendrzeją matki Marij z Baiarskich ritus poloni seu latini, Szeptyckich ritus graeci, sam lat mam 24, w Piaskowie przy rodzicach zrosłem do lat 12, oddany zostałem do szkół do Międzyrzyczycza Korockiego, kątynuiąc szkołę gramatykie, porzuciwszy szkoły poszedłem do oycy, przy ktorym siedząc przy gospodarstwie do terazniejszego roku 1771 do czasu miesiąca wrzesnia, a gdy do oycy mego przyjechał Kuczynski, ktory tu ze mno iest, mowił mi:—czegom w domu daremnie siedział, ia ci mieysce naraię, pudz ze mno do Połonnego y tam będziesz miał mieysce,—na ktorą ia perswazyą Kuczynskiego pozwolił, y poiechalismy do Połonnego, y tam zobaczywszy znaiącego Hoszowskiego, pod ktorego sotnikowstwo przystalismy, y tegoz samego dnia z tymze sotnikiem wyiechalismy na wybieranie dyzerterow, a gdy od szlachty wojewodstwa Kijowskiego oskarzeni zostalismy do woyska koronnego Parthiow Ukrainskiej y Podolskiej, do ktorey w areszt wzięci zostalismy.

Pytany Antoni Szeptycki, za coscie wzięci zostali w areszt.

R. Antoni Szeptycki, iz wybiraiać¹⁾ sałdatow dyzerterow nayprzod w Korczyczach, wzięszy iednego będącego tam u gospodarza przez całe lato, ktory gospodarz zapłacił mu zł. 10 te odebrawszy oddałem sotnikowi, drugiego takze dyzertera odebrałem Oxiękie na Hucie Myszkowskiej, ktore mu zapłacił gospodarz za robote zł. pół. 5, trzeciego odebrałem Gryskie Małego z Suchey Woli, za ktorego robote dał gospodarz rubla, robiąc u niego przez całe lato, y tego oddali sotnikowi, w miasteczku Czernichowie u popa będąc Iwan Tkacz przez niedziel 25, ktoremu pop nie zapłacił y od siebie

¹⁾ Закреслено — зоінерzey.

odegna[ł], wziętem rubli trzy y tem sotnikowi oddał, a więcey iuz samem dyzerterow nie odbierał tylkom był przy sotniku.

[224] Pytany Szeptycki, gdzie z sotnikiem dyzerterow brali, y coby od kogo za będących wydzielali y brali.

R. Szeptycki, iz ia o tym nie wiem, coby gdzie sotnik og kogo wzięł, gdyz się z tym przed nami ubliżał, wziowszy czy chlachcica, czy chłopca, czy zyda, lub tez y possessora na bog z niemi się kontraktował, to wiem ze mu dawali, aie nle wiem co ¹⁾ brał y siła, ale tu z doniesionemi skargami obiasniony został co u kogo wzięł.

Pytany Szeptycki, gdzieby ten sotnik rabował.

R. Szeptycki, iz nie rabował nigdzie, tylko co za dyzerterow roboty brał pieniądze, a gdzieby nad to wzięł, tego nie wiem, y zeby altero tanto brał, tegom nie słyszał.

Pytany Szeptycki, za co był związany sotnik od moskalow.

R. Szeptycki, ze gdysmy przyszli do Korostyszowa został tam sotnik zyda podradczyka woyska Rossyjskiego, z którym się pokłucili, ze ²⁾ tego zyda Bała sotnik uderzyc musiał, a gdy się ten zyd podradczyk z oskarzeniem udał pod moskalow, ktorzy sotnika wzięli, związali y do komendy do Brusilowa odprowadzili, y tam gdy przywiezli do Brusilowa ³⁾ sotnika do będącego tam na komendzie kapitana, zganił to sotnikowi, y wolno go pusił, a gdy tam drugi zyd na tegoz sotnika zaniósł skargie za gorzałkie, którą u niego wypili a nie płacili dyzerterowie, roskazał tenze kapitan sotnikowi zapłacić rubli 4; więcey nie ma co powiedziec.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerata szlachetnego Kostantego Hoszowskiego, syna Theodora Hoszowskiego sotnika wziętego w sekwestr wraz z oycem swym.

Pytany Konstany Hoszowski, gdzie się rodził.

R., iz nie wiem, oyca y matki nie znałem, bom wzięty czyli zostawiony od oyca mego Theodora Hoszowskiego bardzo małym, ze pamiętać nie mogę, do człeka Dmytra Krawczęka obywatela wsi Łowkowa, u ktoregom [225] się wychował moze do lat osmiu, przez tegoz oddany zostałem do Zytomierza do cerkwi y tam w skolie uczyłem się do ruskiej gramatyky, mało co nauczyszy się y tegom zapomniał odebrał mnie znowu do siebie tenze Dmitro Krawczęko spominając mi nieraz o moim oycu, ale bardziej ia miał tego oyca nizeli naturalnego, aplikując mnie do kupiectwa, iezdząc po rybe po sul na Banie, po ryby do Bohusławia, Lisińki, nie będąc dali za granicą tylko w Elisawecie y Mirhorodzie, iezdząc y nad granice Otomanską dla skupienia wełny, z którym to oycem mniemanym do terazniejszego czasu byłem, y już y sobie przy tymze zarabiając z pokazanego mi sposobu do handlu, a temu niedziel trzy minęło gdy moy oyciec wiedzący

¹⁾ Закреслено — ктóry.

²⁾ Закреслено — го.

³⁾ Закреслено — до.

tu o mnie wybierając dyzerterow przyjechał do wsi Trokowicz y przysłał do Lewkowa do Dmitra Krawczęka, ażeby mnie do siebie przysłał, co Krawczęko uczynił, a ia tyz nie od tego zyczyłem sobie oycę poznać, do którego pojechał do Trokowicz, z którym to oycem pojechałem do Korostyszowa, z Korostyszowa pojechalismy nazad do Trokowicz, bawiąc przy oycu może wszystkiego z tydzień, a gdy oyciec ruszył z Trokowicz do Łowkova przętuiać obligacyą swoią Krawczękowi za wychowanie mnie mówiąc do mnie:—synu, iak chcesz (chcesz) ze mno iechac, to iedź, ani to zostan się tu w Łowkowie, a kiedy zechcesz zimo to do mnie przyedziesz, mnie się też rzecz miłsza uczyniła zostac się przy oycu mniemanym Krawczęku, nizeli przy własnym, gadaiać te słowa przez drogę iadąc do Lewkowa, będąc jeszcze o mile tam podjazd polski iadących nas zpod Kałszy zabrał y do Lewkowa w nocy przyprowadził, nie widziawszy się ani ia ani oyciec moy z Krawczękiem, zabrawszy mi u tegoz Krawczęka, podjazd, koni czworo y tak mnie tu z oycem przy[226]prowadzili nie wiem z iakiey racyi; y więcej ni o czym nie wiem y nie mam co powiedziec.

Dimissus ad carceres.

[227] REGESTR ARESZTANTOW SŁUCHANYCH KONFESSAT DOBROWOLNYCH.

Od kogo woysko nasze pieniędzy
wzieli, będąc komendorawanemi.

- 1 - mus. Leon Kuczynski sekretarz y komendant . Rubli 9, \mathbb{H} dwa.
- 2 - dus. Anton Skorek zagraniczny Nic nie wziętą.
- 3 - tius. Iwan Kuskow zagraniczny Nic nie wziętą.
- 4 - tus. Stepan Opanasiuk zagraniczny Nic nie wziętą.
- 5 - tus. Demian Iazykow zagraniczny Nic nie wziętą.
- 6 - tus. Gryszko Wasylow zagraniczny Rubli 13.
- 7 - mus. Hrycko Neczay tuteyszych granic . Rubli 6, \mathbb{H} ieden.
- 8 - vus. Michayło Iwanow granic tuteyszych . Nic nie wziętą.
- 9 - nus. Maxym Konowalczuk zagraniczny . . . Nic nie wziętą.
10. Gabriel Owczynikow zagraniczny Nic nie wzięli.
11. Semen Stepanow syn zagraniczny Buty nowe.
12. Fiedot Onofriow zagraniczny Nic nie wzięli.
13. Seweli Baranow zagraniczny Nic nie wzięli.
14. Pietro Kakurny zagraniczny Nic nie wzięli.
15. Piotr Juchimow zagraniczny Nic nie wzięto.
16. Iwan Wasylewicz zagraniczny Nic nie wzięli.
17. Kondrat Cukanow zagraniczny Nic nie wzięli.
18. Michayło Pypikyn zagraniczny Nic nie wzięto.
19. Tymoftey Bedry saganiczny Nic nie wzięli.
20. Wasyl Wuzlik tuteyszych granic Nic nie wzięli.
21. Andriy Petrow zagraniczny Nic nie wzięli.
22. Wasyl Makarow zagraniczny Rubli 6, zł. 2 poł.
23. Piotr Olexijow zagraniczny Nic nie wzięli.

24. Mikołaj Olexijow zagraniczny Nic nie wzięli.
25. Semen Pilipow syn tutejszych Polskich granic. Nic nie wzięli.
26. Andriy Kowalow zagraniczny Nic nie wzięto.
27. Awram Molchanow zagraniczny Nic nie wzięli.
28. Wasyl Chwiedorow zagraniczny Nic nie wzięli.
29. Michajło Kowalow zagraniczny Nic nie wzięli.
30. Gregory Iwanow zagraniczny Nic nie wzięli.
31. Fedor Suprunęko z Zwilska z za Zytomirza rodem. Nic nie wzięli.
32. Maxym Suprunęko brat Fedora rodzony . . . Nic nie wzięli.
33. Michalka Tarasow zagraniczny Nic nie wzięli.
34. Fiedor Szyszkow zagraniczny Rubli dwa ¹⁾).
- [228] 35. Stepan Leontow syn zagraniczny Nic nie wzięli.
36. Axenty Medwediow zagraniczny Rubla jednego.
37. Iwan Cedilczyn zagraniczny Nic nie wzięli.
38. Hryhory Bezczasny zagraniczny Nic nie wzięli.
39. Dmitro Hlazow zagraniczny Nic nie wzięli.
40. Chwiedor Cuchanow zagraniczny Nic nie wzięli.
41. Tymoftey Kowalow W. Peretatkiewicza . . Rubli dwa.
42. Michało Olexijow zagraniczny Nic nie wzięli.
43. Petro Szanin.
44. Iwan Woronin Rubli 47 y buty.
45. Terenty Fiedorow.
46. Iwan Michajłow Samnow pisarz.
47. Theodor Hoszowski sotnik.
48. Antoni Szepczycki chorąży.
49. Konstanty Hoszowski syn sotnika.

[ДОПИТ ДЕЗЕРТИРА З ПОЛЬСЬКОГО ВІЙСЬКА ЮЗЕФА ДОМБРОВСЬКОГО І ВИ-
РОК В ЙОГО СПРАВІ, ДНЯ 7 ЛЮТОГО 1772 Р.]

[229] Działo się w Tetijowie przy Kom-
mendzie Generalney Woyska Koronnego
Partijow Ukrainskiej y Podolskiej, dnia
siodmego miesiąca lutego tysiąc siedmset
siedmdziesiątego drugiego roku.

Konfessata dobrowolne stawionego inkarcerata, wojennego Jozefa Dą-
browskiego zpod chorągwi husarskiej IO Xcia Siewierskiego trębacza
oskarżonego o zdradzieckie uciekanie od chorągwi po razy dwa, na granie
w karty, zastawianie szabli, kozucha, swoich y szarawarów skarbowych, co
wszystko przegrawszy y przepiwszy, powtorną ucieczkę od chorągwi uczy-
nił, bez bytności W^o kommandanta.

Pytany Dąbrowski, gdzie się rodził.

¹⁾ В кінці сторінки приписано: Quid Audi quid Quid my twoię sludzy my.

R., iz rodziłem się we wsi Kurowińcach pod Berdyczowem z oycy Stefana, matki Jagniszki, polskiego obrzadku Dąbrowskich na czynszu siedzących, mając lat 22 ex fisci, chowając się w rodziców swoich do lat 10, oddany zostałem do W^o IP-a Czosnowskiego starosty Salnickiego, y tam przy kapelii na trąbie edukowany byłem stuząc za trębacza przez lat 13 na mieyscu do wszczętej konfederacyi, a siedząc pan we Lwowie, pomiarkowawszy expens, odprawił nas trębaczow obydwóch jako y innych ludzi natenczas sobie niepotrzebnych. Udałem się do Lubaru do XX. dominikanow klasztoru, y tam służyłem za trębacza przez pułtora roku, odprawiwszy się poszedłem do Trojanowa, y tam przez trębacza Tomaszczńskiego namowiony zostałem na służbę za trębacza do chorągwi pomienionej, IO Xcia Siewierskiego, przystawszy w roku przeszłym 1770 w miesiącu wrzesniu, przesłużywszy miesiący 10 napijałem się, o co od W^o kommandanta po kilkokrotnie razy strofowany, a daley y biciem byłem karany, a gdym się iednego czasu dobrze opił y powinności chorągwaney zadosyć nie uczynił, zbojawszy się [230] kary, uciekłem, umysliwszy puść do Owrucza, w ktorej podróży nagnała mnie za mną pogoń w Wilsku, y do kommandy odprowadzony zostałem, trzymając mię w areszcie przez niedziel 10, z ktorego bez żadney kary od W^o kommandanta uwolniony zostałem, przyiowszy mię do pierwszej służby, z należytą mi daną admonicyą, abym pianaństwa, kosterstwa poprzestał, y tego więcej nie czynił, służąc w wstrzymaniu się do przyścia do Zywtowa, gdzie napijałem się, a gdy mi nie stało za co pić y w karty grać, zastałem u szynkarza rusina szablę swoją własną za rubla iednego, ktoregom przegrał y przepił. Potym do tegoż samego zaniosłem kozuch swoy własny zastawiwszy onego za złł. 4, y ten przegrałem y przepił, co się działo bez bytności W^o kommandanta do Berdyczowa odjechałego, odważyłem się y szarawary skarbowe zanieść do żyda krawca tamtejszego nazwiska niewiadomego, ktory mi dał na te szarawary złł. 4, z tych winny słoty onemu oddałem, a trzy złote przegrałem, za ktore pianaństwo y kosterstwo obawiając się kary uciekłem znowu ku Owruczu, a przyszedłszy z Zywtowa do Dziunkowa bez żadnego testimonium tam gubernator Dziunkowski poznawszy mię zbiegłego bez testimonium, tu do Tetijowa do Generalney Kommandy przysłał.

Pytany Dąbrowski, czemuby się po tak wielu admoniciach W^o kommandanta y biciu, od pianaństwa y kosterstwa nie ustrzymał, a bardziey każenie się skarbowych rzeczy, na grę y pianaństwo utracać, ktore artykułami woyskowemi są obostrzone, że ktoby się ważył te na grę stawić, lub zastawiać jako ty uczyniłeś, takowy każdy gardłem powinien być karany, a przy tym dwakroć [i]jednadzieilni uciekanie od chorągwi, za ktore bardzo o tym wiesz, że takim przyzwoita bywa kara, na którą ty nie dbałeś, y ucieczkę podwacroć uczyniłeś.

R. idem Dąbrowski, żem o spisaniu takowych artykułów nie wiedział, y dopuściłem się szarawary skarbowe przedać, przegrać y przepić, [231] a co zaś uciekanie uczyniłem z bojazni kary.

Pytany Dąbrowski:—ponieważ ty tak doskonały pijak y kostera, toś przy tym y złodziey, komubyś co ukradł opowiada.

R. Dąbrowski, com pijak y kostera do tego się przyznaię, a żebym zaś był złodziey, tego mi niht nie dowiedzie. Więcey nie ma co powiedzieć.

Dimissus ad carceres.

Między urod. instygatorem wojskowym powodem oczewisto a stawienym inkarceratem woennym Jozefem Dąbrowskim pozwanym y z sekwestru odpowiedaiącym oczewisto.

Sąd wyznaczony ordynansem Generalney Komendy Woyska Koronnego Partyow Ukrainskiey y Podolskiey rozsądziąc sprawę do sądu swego wprowadzoną kontrowersyi wysłuchawszy y dostatoicznie rozstrząsnowszy potrzebne bydz położenie konfessat dobrowolnych z tegoz woennego trębacza Jozefa Dąbrowskiego od chorągwi IO Xięcia Imci Siewierskiego przez urod. instygatora wojskowego wyprowadzonych sądzi natychmiast, a ponieważ położone zadosyć uczynienie sentencyi sądu swego uznawszy do czytania przystępuje, z przeczytanych zaś y przez wszystkie okolicznosci rozstrząsnionych ponieważ dowiedziono y wyprobowano iest, iż wspomniony woienny Jozef Dąbrowski przystawszy w roku 1770-tym do chorągwi IO xięcia Jemci Siewierskiego za trębacza po kilka niedzielney w przyzwitości odprawionej służbie w dalszym czasie przez pianstwo dopełniać powinności słusby swoiey zaniedbał, o co gdy kilka razy od komendanta swego st[r]ofowany a w czasie y ukarany został, nie chcąc sprawiedliwego znosić napomnienia deztererował pusiwszy się traktem ku Owruczowi, ale od komendy za nim posłaney w Wilsku złapany y przyprowadzony będąc, w areszt wzięty, a po wysiedzeniu niedziel dziesięciu, y oswadczeniu statku [232] powinnego w służbe uwolniony y znowu przyięty został zachowuiąc napomnienie jemuż odbywaniu powinności swoiey w należytym ustatkowaniu się posłuszenstwo do czasu wymaszerowania szwadronu y rozlokowania się w Żywotowie, gdzie pod niebytność IPana szwadronisty Tarnawieckiego do pierwszych wrociwszy się na tego w pianstwem y w karty graniem bawic się, a na to szablę swoią za rubla iednego ¹⁾), kozuch za zł. 4, szarawary skarbowe za zł. 4, u krawca zastawic usiłował za co obawiając się surowszy anizeli pierwey kary powtornie deztererował, przeto winnym tegoz Jozefa Dąbrowskiego trębacza uznawszy od kryminalney iednak w nadzieję dalszy poprawy uwolniając kary nakazuie, aby za deztererowanie wyzey uspomnioni zastawienie rzecz[zy] skarbowych ²⁾ na potrzebę grania w karty y pianstwa dwanasce razy dobrą monety przez komenderowanych ludzi przez rozgi biegał termin bez exekucyi dzien dziewiąty miesiąca teraz biejącego naznacziąc mocą ninieyszego dekretu.

[Унизу приписано:] Die 26 9-bris 1772 Anno w Trojanowie przestalem wszelkich wyprowadzac konfessat. Dziwczopolski mpra.

¹⁾ Закреслено — zastawie.

²⁾ Закреслено — y tych pieniędzy.

[СПРАВА ШЛЯХТИЦІВ БРАТІВ МІНАКОВСЬКИХ ОБВИНУВАЧЕНИХ
В КРАДІЖЦІ]

[233] Działo się w miasteczku Tetyio-
wie przy Komendzie Generalney Woyska
Koronnego Parthyiow Ukrainskiey y Po-
dolskiey, die 9-na Maji 1772 Anno.

Indegacya z szlachetnego Woyciecha ¹⁾ Minakowskiego chłopca służą-
cego w kredensię u IPana Jozefa Grzybowskiego kredencyrza IW^o oboznego
polnego koronnego starosty ettc. generalnego woysk koronnych Parthyiow
Ukrainskiey y Podolskiey regimentarza, z którym to panem swym tenze Jan
Minakowski do Wołodarki na jarmark poiechawszy, zkąd do Tetyiowa pow-
rociwszy tenze chłopiec będący w leciech osmnastu, tegoz samego dnia
z gospody pana swego u zyda Nusyma przy koniach po ²⁾ wieczoru zostawawszy
wziowszy u zyda konia z wozem ³⁾, pojechał za słomą pod konie, o czym
gdy zyd gospodarz nie widzący gdzieby się ten chłopiec obrocił, którego
w nocy długo nie znaydowało się w gospodzie, przyszedł do pana Grzy-
bowskiego kredencyrza, opowiadając mu, że WPana chłopca niemasz, y czy
niemasz WPan iakiey szkody, któremu IPan Grzybowski odpowiedział, że
ia nie wiem o zadney szkodzie abo co, na co zyd odpowiedział, że u tego
chłopca dziwka moja Maryna ruska widziała pieniędzy rubli koło dwudziestu,
któremu zydowi pan Grzybowski odpowiedział: — a iak sobie chce, chłopiec
kiedy uciekł to uciekł, aby tylko moje konie były, y uczynic w tym dozor,
aby wrota byli zamkniente, — y tak się to przewlekłe do dnia drugiego,
ktory chłopiec do pana rano przyszedł, nie mówiąc mu pan nic poszedł sam
do gospody, wypytuiąc się swego gospodarza, iakiebyscie pieniądze y siła
onych u chłopca mego widzieli, na co zyd odpowiedział, zem ia sam tych
pieniędzy nie widział ani zona moja, tylko Maryna dziwka nasza tam na-
tychmiast, IPan Grzybowski pytał się pomienioney dziwki Maryny, iakieby
to pieniądze u chłopca jego widziała, która opowiedziała tak samo
słowo w słowo, iak tu stawiona opowiada, że gdy przyjechał
chłopiec z jarmarku, przętował się z pieniędzmi rublami, wysypawszy
z worka [234] samych rubli całkowitych całe zmienić, y ieszcze się w worku
została, z których to rubli taz Maryna dziwka z rąk iego wzięła trzy y rzu-
cała niemi o stuł, mówiąc: — o, to dobre stare ruble, — na co y chłopiec
Jan odpowiedział: — to widzisz, powiedzieliscie, że ia mam uciekać od pana,
a widzicie, iak mi pan kredytuie, y dał mi na jarmarku do schowania te
pieniędzy, — y te trzy ruble od dziwki nazad odebrał, patrząc się na to zy-
dek mały syn tegoz gospodarza, także z rąk jego wziół rubla iednego
y cieszył się z nim, a gdy tam natenczas przyszedł żołnierz od kor. Al-
telleryi Ignacy Kordowski, iako do stancyi swey własney, gdzie stoi pomie-
niony zydek mały temuz żołnierzowi puszkarzowi zaraz za przysciem jego
podając tego rubla z temi słowy: — na, panie żołnierz, będziesz miał na

¹⁾ Woyciecha — написано по закресленому — Јана.

²⁾ do — виправлено з — до. ³⁾ Закреслено — wziowszy.

gorzałkę, — co stawiony woienny Ignacy Kordowski puszkarz toz samo opowiada, iako gdy do gospody swey przyszedłem, dał mi zydek mały rubla z temi słowy: — będziesz miał na gorzałkę, — ktorego ia przez zart iako od dziecka wziołem, a widziawszy tam stoiący Jan Minakowski mówił: — o, to panskie pieniądze, odday wasć tego rubla, — ktoremu to chłopcu Janowi oddałem tego rubla, mówiąc, zesmy zepsował walce u karabina, byłbym sobie za reparacyą wytracił z tego rubla, ale, iezeli panskey, oddaie, y takim oddał tego rubla, ktorego w swoy maiący worek z kieszeni czarny Jan chłopiec wrzucił; o więcey w tym worku maiących pieniędzy, których nie wiem, siłaby tam onych miał, tylko znacznie się w worku wydawało tak iakby ten wielki kałamarz, czego doskonale nie mogę pamiętać iakiey wielkosc było rublow, dosć ze więcey od pięciu, bom był napiły natenczas; tegoz samego dnia przyjazdu z jarmarku tenze Jan chłopiec zaprosił mnie na gorzałkę do zyda Wola wpodłe mey gospody mieszkaiącego, mówiąc: — mam ostatniego dziesiątnika miedzianego, za ktorego wasci gorzałki kupię, ktorego dziesiątniki Jan chłopiec¹⁾ z kieszeni dobył, a przy tym y worek z rublami, nie dobywszy zupełnie worka z kieszeni, tylko nad kieszen, który worek corka Woła Gałda wdowa widziała w takiej ze wielkosc rublow, [235] iak ia widziłem, która to Gałda zydwka toz samo zeznała²⁾, ze wtenczas u Jana chłopca widziała wynuiący worek z kieszeni, ktorey się zdawało niemało rublow w widzeniu, daleko więcey pięciu, y tak my się rozeszli, iam poszedł do gospody, a Jan chłopiec do zamku.

Nazajutrz dzien pan Grzybowski dowiedziawszy się, ze chłopiec ma pieniądze, zwokowawszy chłopca na strone, pytał go o tych pieniądzech: — zkąd y iakie ty to pieniądze masz, — przed którym się chłopiec zaparł, ze³⁾ zadnych pieniędzy nie mam, a gdy mu pan jego remonstrował, ze ia o tym wszystkim wiem, iako się z pieniędzami prezętował y powiadales, ze to moje, opowiedz bo będziesz bity, y dopiero za tym słowem opowiedział panu swemu, ze mam rubli pięć od brata swego danych za konia⁴⁾ przedaną ode mnie swego własnego, a więcey anim nie miał ani mam, a gdy pan z relacyi tak z żołnierza puszkarza, iako y dziwki y zydwki, ze więcey u jego chłopca widzieli pieniędzy, o których chcąc się doskonale dowiedziec zkąd by onych więcey nad pięciu od brata swego miał, podał swego chłopca Jana do zupełney w tym indagacyi.

Natychmiast stawiony tu Jan Minakowski, aby opowiedział, siłaby miał pieniędzy w rublach, z ktoremi się prezętował przez żołnierzem puszkarzem, dziwką ruską y zydwką wdową.

R. Jan chłopiec, iz iakie miałem pieniądze takie y mam⁵⁾ pięć rubli, którą mam sobie oddane na srodoposciu od brata mego rodzzonego Łukasza Minakowskiego zpod Chorągwi Pancerney IW podkomorzego koron. szeregowego, a to za konia mego własnego, ktoregom sprzedał furmanowi Łu-

¹⁾ Закреслено — z tegoz.

²⁾ zeznała — написано над закреслением — widziała.

³⁾ Закреслено — m. ⁴⁾ Закреслено — ієму. ⁵⁾ Закреслено — iak.

kaszowi za rubli pięć ieszczce w Trojanowie, y ten był oddał bratu, a teraz mi one oddał na przeszłe srodoposcie.

Pytany Jan chłopiec, siłas mogł z tych pieniędzy od srodoposcia mianych na siebie expensować, y iakis miał expens.

R., iz z tych pieniędzy zadnegom szeląga nie expensował ani zadnego rubla nie rozminiał.

Pytany Jan ¹⁾ chłopiec, zkądes miał tego dziesiątnika, za ktoregos zołnierzowi puszkarzowi gorzałki kupował.

R. Jan chłopiec, ze gdysmy poiechali z panem na jarmark do Wołodarki, był z nami y Krzysztof stangryt panski, ktory tam kupił dla siebie konia, a gdy mu ten koń przywiązany urwał się, uciekł, za którym ia z tymze Krzysztofem [236] stangrytem poszli ²⁾ dla wyszukania onego, a nie mając podwody, gdysmy przysli nad groblą Wołodarską, poszlismy do mielnika, mając sobie podwode, gdyz my konia na grobli nie przeieli, umysliwszy do tey wsi poiechac, z ktorey był kupiony, ktoregosmy odszukali we wsi Parchomuwce, a gdy nam mielnik odpowiedział, ze ia wam się w podwode niać ³⁾ nie mogę, bo koni nie mam, ale idzcie do tego młyna, a tam dostaniecie, cosmy uczynili, wziowszy mielnikowego syna, ktory nas wiozł do Parchomowki y nazad przywiozł, gdyz od wozu swego y koni chłop uciekł, a tam będący zyd w młynie mirocznik, widziawszy, ze od koni chłop uciekł, zamknoł się w młynie będący mirocznik, a gdy nam odtworzyc nie chciał, dobylismy się do młyna chcąc wziąć człeka do powozenia, ktoregosmy ieszczce nie mieli, y tam gdysmy wesli do młyna, poczołem ia zyda batogiem bic, a Krzysztof trzymał, mając zyd w ręku dziesiątnika, dał mi, y ten zyd uciekł między koła na drugą strone, y byłby mu tego dziesiątnika oddał, tylko ze zyd uciekł, nie miałem komu oddawać, y dopierosmy wzeli syna mielnikowego, ktory nas do Parchomowki zawiozł y przywiozł, ktoremu Krysztow dał puł złotego, czekając pan Grzybowski na nas, a gdysmy się powrocili przyiechalismy tu do Tetyiowa.

Pytany Jan chłopiec, dawnoby miał ten worek z kieszeni sobie zrobic.

R., iz niedawno, dopiero przed jarmarkiem Wołodarskim oderznowszy do swego zupana kieszeń zrobiłem sobie worek, w którym nosiłem pomienionych rubli pięć, a przed tym one nosząc tylko w szmatce zawiazane.

Pytany Jan chłopiec, gdy tu ludzie wyznaia ci w oczy, ze widzieli więcej daleko nad pięć rubli u ciebie, bo około 20, to kiedys się wazył od zydka w młynie wziąć dziesiątnika, czy nie wzioł ty rublow od tego zyda lub od kogo inszego, bo kiedys się iuz przyznał do iednego dziesiątnika, toc wielkie podobienstwo, zes musiał wziąć y ruble, o ktorych się przyznać nie chcesz, a ludzie one widzieli y rekognoskowali więcej od rubli pięciu.

R. Jan chłopiec, iz znikąd nie miałem więcej pieniędzy, iak te rubli pięć, y to mi fałsz w oczy powiadaia, bom nie miał więcej pieniędzy, iak te rubli pięć, tak puszkarz iako y dziwka y zyduwka.

¹⁾ Jan — написано по — miał.

²⁾ poszli — написано по — poiechał. ³⁾ Закреслено—się.

Pytany Jan chłopiec: — pokaz te rubli iakie ¹⁾ masz, te pieniądze pięć rubli.

R. Jan chłopiec, ze ich tu przy sobie nie mam.

[237] Pytany Jan, gdzie ich zachował, podz z nami, okaz one.

R. Jan chłopiec sierio mówiąc, ze ia nie puyde po te pieniądze, ale z bratem swym y wujem, a tak nie puydę, natychmiast wzięty y na to miejsce prowadzony przy auditorze y stronach, który Jan chłopiec na tym miejscu, gdzie zachował swych pieniędzy nie znalazł mówiąc, zem ich tu na tym miejscu, a na tym zachował nie znalazł. In recenti powtornie szylwach z ludźmi siano trzęsąc przewracając nie znaleźli.

Pytany Jan chłopiec, gdzie te pieniądze podział, musieles gdzie indziej zachować lub komu oddać.

R. Jan chłopiec, zem onych nikomu nie oddał, anim tez na inne miejscu nie schował tylko tu na tym miejscu na którym szukałem, ale kto tu był musiał one wziąć, których więcej nie było, iak rubli pięć, podówczas będący żołnierz puszkarz Kordowski mówiąc, ze tu nie było nikogo tylko ia, y prawda zem na tym sianie y sypiał, alem pieniędzy zadnych nie widział, anim one wzięł, na to iako o tych pieniądzech zachowanych w wasagu na gorzę będącym sianem zasłany nie wiedziałem, anim tych pieniędzy zamtąd nie wzięł, na to usiluję zaprzysiąc.

Bywając tam na tey gorze chłopiec Jakubek siano koniom zrzucając, y ten tu do tey indegacyi sprowadzony, o tych pieniądzech pytany, nie przyznał, tylko to powiedział, ze ani widział, ani szukał, ani onych brał, z tym ieszcze Jakubka chłopca pytaniem, czy nie kazał mu tych pieniędzy Jan chłopiec do kordygardy przynieść lub o nich opowiedział, abys one wzięł y zachował, y do tego nie przyznał.

Pytany Jan chłopiec, gdzie się przecie te pieniądze podzieli, musiałes ich komu wydać, iakos przed panem swym opowiedział, zes ich dał wujowi do schowania, a tus ich z nami poszedł szukać, ktoryches nie znalazł, moze ich y tam nie było, z ferworem ieszcze mówiąc, ze nie poydę bez brata swego y wuja, toc iuz oczewistosć, zes musiał te pieniądze oddać wujowi lub bratu swemu, lub ich tez zamtąd wujowi albo bratu z miejsca zachowanego dobyć y wziąć rozkazał.

[238] R. Jan chłopiec, ze tak bratu iako wujowi o tych pieniądzech zachowanych nie opowiedziałem, anim tych pieniędzy onym wziąć nie rozkazywał, ale iezeli panu swemu opowiedziałem, zem wujowi swemu dał te pieniądze, to niby z prędkosci przed panem opowiedziałem, gdy mnie ze strachem pytał, a te pieniądze iuz byli zachowani na pomienionym miejscu.

Słyszac to stawiony tu woieny Jan Przewłocki szeregowy na to usilując zaprzysiąc, iako o pieniądzech jego zadnych nie wie, ani onych brał y o zachowanych mu jego siestrzeniec nie opowiadał, y iako zamtąd ich nie brał, ani tez przez subordynowane osobą iaką po schowane te pieniądze nie posyłał.

¹⁾ iakie — написано над закреслением — gdzie.

Niemniej brat jego rodzony starszy Łukasz Minakowski szeregowy o więcej pieniądzech u brata swego nie wie, ani onych więcej widział u tegoż Jana brata swego, iako rubli pięć, którą u niego były do schowania dane od tegoż Jana za konia, którego kupił Łukasz furman, o więcej zas pieniędzy nie wiem y schowanych przez brata mego Jana w wasągum anim słyśzał y tych tak sam, iak y przez subordynowaną osobę, gdzieby byli zachowane ztąd nie dobyłem.

Gdy się do więcej przyznac nie chce Jan chłopiec, dimisus ad carceres.

[Збоку приписано:] Wypuszczony.

Zwokowany tu Krysztof stangryt y pytany, coby czynili w młynie w Wołodarce za zgubionym koniem z młyna tegoż wyjeżdżając.

R. Krysztof stangryt, że gdym pretendował podwozy naięcia od będącego tam człeka w młynie, ten od woza uciekł, a zyd mierocznik młyn przed nami zamknął, będąc ia z chłopcem pana Grzybowskiego, a gdysmy ¹⁾ drzwi odtwozyli do młyna, złapałem ia zyda y wtenczas Jan chłopiec batogiem uderzył kilka razy tego zyda, którego gdym pusił uciekł, wziowski mielniczka poiechalismy do tej wsi y odebrali swego konia.

[239] Pytany Krysztof stangryt, za co ten zyd, ktoregoscie bili dał chłopcu Janowi dziesiętnika miedzianego.

R. Krysztof stangryt, że nie widział zadnego u zyda dziesiętnika, żeby go Janowi chłopcu dał, y nawet y u chłopca nie widziałem tego dziesiętnika ani zadnych pieniędzy.

Pytany, iakiegoscie tam w gospodzie widzieli szlachcica pijanego, u ktorego miało rubli osmnascie zginonc.

R. Krysztof, że tam był iakis szlachcic, nie wiedzieć zkąd spiący, koren gdy się przebudził, opowiadał, że mu pieniądze zgineli, których ia u tego szlachcica nie widział, bom tam mało znaydował się, zawsze przy wuzku będąc, gdzie y Jan chłopiec na krotki czasek poszedł był do izby, ale się zaraz powrócił do wozu, to nie mogę wiedzieć ani też suponować o tych szlacheckich pieniądzech, żeby się u chłopca znaydować mieli, a że iakowes tu w Tetyowie przyiechawszy u tegoż Jana chłopca mającą pieniądze wiedzieć mieli, to ia o tym wszystkim nie wiem, anim też u tego chłopca zadnych pieniędzy nie widział, zkądby one mieć miał.

[Під цим зізнанням приписано:] Puszczoney.

Stawiony tu Jan chłopiec Minakowski pytany, czy był natenczas w chałupie, kiedy ten szlachcic spał.

R., iż natenczas nie byłem, kiedy ten szlachcic spał, ale natenczas byłem, kiedy wstał y po chałupie chodził.

Pytany Jan chłopiec, czy nie skarżył się ten szlachcic o szkodę swoją, że zginęło u niego rubli osmnascie.

R., iż słyśzałem, że ma szkodę z pieniędzy rubli osmnascie.

Pytany Jan: — to widzisz że słyśzał o szkodzie tego szlachcica zgubionych pieniędzy, a przed tymes tego nie powiadał, to bydz można, że

¹⁾ Закреслено — drzwi.

iakowym sposobem albo mu wypadł, czy nie podiołeś ich, to się przyznaj y oddaj a nie będziesz nic winien.

R., ze u tego szlachcica zadnych pieniędzy nie widziałem, anim zadnych nie znalazł, anim tez od niego nie ukradł.

Pytany Jan chłopiec, zes się iuz w wielkę podobienstwo po[240]dał, gdys iestes swiadetwem przekonany w przętowaniu się z pieniędzmi, ze daleko więcej było nad rubli pięć; a w czarnym woreczku, iako y ten szlachcic opowiadał, ze w czarnym woreczku miał ruble, y to cie konwinkuie z samey twej powiesci, ze y ty przyznałeś, zes miał pięć rubli w czarnym woreczku wyzey wyrazonych.

R., iz od szlachcica, iakiem powiedział, y teraz powiadam, zem nie miał zadnych pieniędzy, a czarny woreczek miałem swoy własny z kieszeni zrobiony.

Pytany Jan: — o tym dziesiątniku powiedz zkađ go masz, bo stangryt Krysztof będący wraz z tobą u młynie, iako wyznał, ze tego nie widział, zeby ci zyd tego dziesiątnika dał wtencas kiedys go bił.

R., iz iakiem pierwiy powiedział, tak y teraz powiadam, zem tego dziesiątnika miałem sobie danego od zyda tam we młynie będącego, a ze Krysztof stangryt tego tai, nie wiem racyi gdyz przy nim to było.

Pytany Jan: — to widzisz na tylekrotne pytania o butach u IPana Michała Muradowicza y u zyda Josia kuszniernia czapki aksamitney czarney z siwym baranem, sznurkiem y kutasem srebrnym obłożoney kradziez, do ktorey z tak wielkimi perswazyami przyznać się nie chciałeś, lecz z nalezytemi dowodami y widzącymi swiadkami kradziezy butow y przedazy czapki ledwos przyznał y tego się ieszcze z ciebie nie mozna dowiedziec, kto czapkę ukradł z was dwoch, ty ¹⁾ z chłopcem Szpakowskim, bo ty na Szpakowskiego, a Szpakowski na ciebie składa.

R., iz buty obydwamy kradli, do ktorych y Szpakowski nie tai, ukradszy wprzod w sobote starych butow par dwie, z sieni z komory skałabiną kijem wykręciwszy, a gdy się te buty na nogi nie przydali, [241] podrzucili one, ktoryby z nich podrzucił o tym nie mozna się dowiedziec, bo ieden na drugiego składa, a wyrzawszy drugie nowe buty tamze w drugiey komorze takim ze sposobem daleko będąc od skałubiny wykręcili, a g[d]y na piętku zkałubiny dobyć nie mogli, porali się ktorych szylwach niedaleko stoiący postrzegszy szeregowy Krymski rozegnał onych, którą buty zawięzłe z skałubiny człeku IP. Muradowicza roskazał wyiąć, którą buty z tego kręcenia rozdarde zostali, o czapce zas kradziezy y o tey między niemi dwoma Janem Minakowskim y ²⁾ Mikołaiem Szpakowskim dowiedziec się nie mozna, gdyz się Szpakowski łacwi do butow przyznał, o czapce zas nie przyznaie, powiadaiać ze ani o niy wiedział ani oney widział, ani tez z iey kradziezy nic nie partycypował, ale z samego wyznania Jana Minakowskiego poznaie się kradziez, ze te czapkę nosił do sprzedania, sznurek odpruwszy oddał bratu swemu rodzonemu Łukaszowi Minakowskiemu szeregowemu wraz

¹⁾ Закреслено — z ka.

²⁾ Закреслено — Minakow.

z czapką, y u tego czapka iest z tymże sznurkiem, o więcej zas pieniądzech aby miał przyznać nie chce, iako tez y o czapkę nie przyznaie, iakimby ¹⁾ sposobem ukradł, składa na Szpakowskiego, do czego się Szpakowski nie przyznaie, od ktorey to czapki kutasik tenze Jan chłopiec opowiada, ze dobrowolnie darował szeregowemu Krymskiemu, ktory to Krymski szeregowy miarkuiąc z tey mającey czapki podeyrzanie dotąd konserwował ten kutasik, y ten przy zazwaniu siebie do swiadetswa tu przyniosł, ktorego zyd iako swego własnego poznał; do więcej nie przyznaie.

Działo się w Trojanowie, die 25 iunij²⁾
1771 A [nno].

[242] Ten natychmiast z kordygardy uciekł tenze Jan y złapany został pod Pohrebyszczami we wsi Zarudyncach przez szeregowego zpod szwadronu W^o Gerlicza, iadąc tenze Jan Minakowski z drugim z iakimsis Zalewskim, ktory przed tym miał służyć za zycia u W^o pułkownika Komorowskiego, a tu nikomu nie jest wiadomy ani znany Zalewski.

Pytany Jan chłopiec, lat mający 18, gdzie uciekał z kordygardy.

R., iz gdym wyszedł z kordygardy do cebra w sieniach stojącego pic, napiwszy się uciekłem y żołnierze mnie nie postrzegli y poszedłem prosto do zyda, u ktorego konie pana Jozefa kredencyza stali, a tam mając zachowaną za złobem ładownicę łosią ze sztukami srebrnymi, którą ukradłem w pokojach panskich podczas ochoty, nie wiedząc czyiaby była obwinowszy w szmatkie zachowałem za jasia, która leżała do ucieczki moiey z kordygardy, te wziowszy poszedłem prosto do wsi Zbarazuwki, tam pod karczmą spodkałem z szlachcicem Jasinski z slobody pod Dzionkowem osadczym na grontach Barszcziowieckich, ktoregom się wypytał do Dz[iun]kowa drugi poiechałem z tymże osadczym do jego slobody, y kazał ³⁾ mi pusc do szewca na stancyą, do ktorego ia zaszedszy, zastałem tam Zalewskiego przed tym nie znajomego, ktoremu tam szwiec buty robił, a rozmawiając z sobą, ze idę od woyska z Tetyiowa uciekam, ktory to Zalewski mówił mi:—u mnie będziesz miał miejsce, poydziemy do moskalow do Przyłuki, y tam przystaniemy w służbę,—y zaraz mi tam kazał buty prz[y]szyc, przenocowawszy wziół tenze Zalewski podwode człeku, ktory ⁴⁾ iechał do lasu y tą podwodą poiechalismy za Pohrebyszczą do wsi Zarudynec, y tam przenocowali znowu wziowszy podwode udalismy się iechac ku ⁵⁾ Przyłuce ⁶⁾, dawszy mi tam tenze Zalewski z swoich dobywszy sakiewek, szarawary karmazynowe towarzyskie, ktorem ia wziół na siebie, a nie mając ia pasia, tenze Zalewski będąc opasany kitayko, zdjowszy z siebie, oddał mi y w ten się opasałem ⁷⁾, a gdy tam przyiechali poczty z Tetyiowa, poznali mnie y zaraz wzieli, a Zalewski [243] będąc w izbie posłyszawszy ze mnie żołnierze wzieli, uciekł do lasu, za którym gonili, nie

¹⁾ Закреслено — ies. ²⁾ iunij — написано по закресленому — maij.

³⁾ Закреслено — al. ⁴⁾ Закреслено — ро.

⁵⁾ ku — написано над закреслением — pod. ⁶⁾ Закреслено — ku.

⁷⁾ Закреслено — z tym.

nagnali ani go widzieli, ktore to kitaykie y szarawary ciz szeregowi ode mnie odebrali, o ktorey kitayce nie wiem, zkądby Zalewski miał, y nie wiem coby więcey w tych sakiewkach było, gdyz ia zadnych rzeczy W^o pułkownika Komorowskiego nie kradłem, procz tylko iedne ładownice na pokojach ukradłem, ktora miała bydz ImcPana Swosza, y ta iemu oddana została, y szarawary mondorowe towarzyskie, ktorem takze miał dane od tegoz Zalewskiego ktory uciekł.

Tu tenze Jan Minakowski łozami bity y pytany o kubaie lisami podszyto niegdy W^o pułkownika Komorowskiego, takze o połowe kitayki od Parawanika, od ktorey połową był opasany, iako tez o rozne rzeczy tegoz W^o pułkownika, na dobre bicie łozami do niczego nie przyznał, tylko ze miał kitaykie y szarawary sobie od Zalewskiego dane, pytany takze będąc o oponczą, czapek, pasow, mądurow u tegoz Zalewskiego widzianych zkądby one miał y iak one obydwu ukradli, y ktoby ieszcze więcey przybrany do tey kradziezy y do tego wcale nic nie przyznał, iednostaynie mówiąc, ze wszystko miał od tegoz Zalewskiego, tylko do iedney ładownicy łosiey którą na pokojach ukradł do tey tylko przyznaie.

Pytany Jan Minakowski, iak się dawno z Zalewskim poznał.

R., zem go przed tym nie znał, dopiero go u tego szewca poznał na słobodzie Borszczyowieckiey pod Zbarazowką y teraz nie wiem, gdzieby się obracał, tylko spominał ze miał iechac do Przyłuki do moskalow, o którym Zalewskim będzie wiedział, zkąd on iest y co za człowiek szlachcic Wiszniowski osadczy teyze słobody, gdyz u tego Wiszniowskiego siedział y iadał.

Pytany Jan Minakowski, iak ty to wiesz, ze służył Zalewski u W^o pułkownika Komorowskiego.

R. Jan, iz nie wiem, tylko mi sam Zalewski powiadał, ze u W^o pułkownika służył, y gdy W^o [244] pułkownik iechał z Trojanowa do Tetyiowa czyli z Tetyiowa do Trojanowa, porzuciwszy konia powodnego, uciekł, to tu potrzebna statuicya Byczkowski[go] masztalirza W^o pułkownika, ktory konia takze porzuciwszy uciekł, to tenby o sobie powiedsiał y o Zalewskim, ktorego tu z ludzi nicht nie wie, a tenze masztalisz Byczkowski ma się znaydować u ImcPana Sawickiego komendanta, iakoby był y potrzebny Wiszniewski osadczy tey słobody, u ktorego bawił siedząc y jadał tenze Zalewski.

Pytany Jan Minakowski, siłas nocy nocował u brata, iakies uciekł z kordygardy.

R., iz nie wstempywałem do brata anim się widział y brat moy Łukasz Minakowski o zadney kradziezy nie wie procz tylko o czapce zyduwskiej, którą ukradłem u zyda w Tetyiowie, zem do niego one zaniósł, a co o ładownicy IPana Swosza nie wie ani wiedział y Zalewskiego tego nie wie ani zna, jako y ia y o rzeczach niegdy W^o pułkownika, ktoby one ukradł tak ia iako y brat moy o tym nie wiemy, y tey kitayki nie znam anim wiedział, czy iest z rzeczy W^o pułkownika ukradziona, moze to insza iest, którą mam sobie daną od Zalewskiego, ktory to Zalewski miał na sobie zupan karmazynowy, w sakwach drugi karmazynowy y kontusz granatowe,

ze wszystkim, mądur pancerny y pas perski, kurtkie granatowe, ładownice blachmalowe, szable, z tym wszystkim uciekł ze wsi Zarudyniec, iak się dowiedział, ze mnie pocztę wzieni; do więcey nie przyznaie.

Dimissus ad carceres.

[245] Die 5-ta julji 1772 Anno w¹⁾ Trojanowie.

Indagacya z szlachetny Rozalij z Dołgiełow z pierwszego małżeństwa Minakowskiej, a teras z powrotnego Poradowskiej, oskarżony, ze syn iey sredni Woyciech Minakowski, udawszy się w służbę dworską, na ktorey bardziey kradzieżą anizeli należytą bawił się, bo tenze Woyciech Minakowski służąc u IP. Grzybowskiego kredencyrza nadwornego IW^o oboznego polnego koronnego bez wiadomości pana swego kradął, bo w Tetyiowie złożenia różnych rzeczy po niegdy wiel. Jakubie Komorowskim pułkowniku z gorki bramowej powykradał y do matki swej do wsi Hazyńki przez brata swego Jana starszego od siebie odesłał, które to rzeczy teraz tu od teyże matki odebrane zostały y tu do Komędy Generalney odwiezione są, jako to zupan biały mundurowy sukienny niegdy W^o pułkownika y oponcza hatlasem podszyta z orderem s-go Stanisława biskupa.

Pytana Poradowska, jakie do ciebie syn Jan Minakowski przywiozł rzeczy y o jakim czasie.

R. Poradowska, iż w przeszły post wielki po pierwszym tygodniu będący u mnie syn sredni z starszych Jan, który o tymże czasie wyjechał do Tetyiowa do brata starszego Łukasza, który służył pod znakiem pancernym na szeregu, jako też y do dru[246]giego, który tam służył u kredencyrza, o czym ja nie wiedziała, u których to braci bawił się w Tetyiowie przez niedziel dwie lub więcey, od których to Jan syn mój, gdy do mnie powrócił do wsi Hazynek na tymże samym koniu na którym ode mnie wyjechał, przywiósł w worku [zu]pan sukienny biały y oponczą hatlasem niebieskim podszytą z orderem, nie nakazując tego przed nikim ani przed oyczymem, tylko przede mną samą, a gdyż ja te rzeczy sobaczyła, pytałam się syna Jana, zkąd by te miał rzeczy, który mi odpowiedział, że ma sobie dane od brata Woyciecha, ktoregom ja już rok minoła nie widziała, potym pytałam tegoż Jana syna: — a Woyciech to, zkąd ma, — na co mi Jan odpowiedział, że mi powiadał Woyciech, że te rzeczy ma od człeka WImP. Komorowskiego, które to rzeczy zupan y oponczą ja sama zachowała w skrzynie, aby mąż mój Poradowski nie dowiedział się, a to z tey racji uczyniłam, bo gdyby się o tym oyczym był dowiedział, to mnie y z synem byłby ubił y tegom się obawiała y z tey racji przed nim nie opowiedziałam do czasu s-go Onufrego, gdym z mężem swoim jechała na jarmark do Berdyczowa, wszystko mnie pytał, czegobym była markotna, ktoremu nie powiedziałam, az gdy mi już powracała z Berdyczowa gdy mnie mocno nalek, [247] o co bym się tak turbowała, muszałam opowiedzieć, a gdysmy do chałupy przy-

¹⁾ Закреслено—Tetyiowie.

iechali, zaraz moy mąż rozkazał sobie te rzeczy pokazać, a gdy one zobaczyli, kląk się mówią: — narobiła zes z swemi synaczkami, — iak zaraz mąż moy na zajutrz dzien rano pojechał do IW^o Iakubowskiego podkomorzego Zytomierskiego y tam o wszystkim opowiedział, co się stało.

Pytana Poradowska, czemu by dawni nie opowiedziała mężowi swemu o tey synow kradziezy, dopiero kiedy już tu woysko przyszło y dowiedziawszy się, że twoy syn w sekwestrze siedzi, dopieros opowiedziała.

R. Poradowska, zem o tym nie wiedziała, aby syn moy Woyciech był w sekwestrze anim tez od nikogo o tym nie słyszała, a jezdem przed mężem nie opowiedziała, to uczyniłam z bojazni, czegom się nie uchroniła, zawsze o tym myśląc iakby tych rzeczy od siebie pobydz anie na swoy profit one obracic, mowiłam synowi Janowi, aby wziął te rzeczy y odwiośł one, zkąd przywiośł, ale syn nie chciał onych odwieść, mówiąc: — ani ich mysle odwozic ani tez gdzie zawozic, bo bym był zawsze nieszczesliwy, ale już iak iest tu, niech bydzie, już ja ich ztąd nie wywioze, — y tak te rzeczy zostawiwszy u mnie, a sam pojechał do wsi Iwankowiec do stryja swego rodzonego Macieja Minakowskiego y tam siedział do tego czasu, będąc tylko raz u mnie w goscinie, był już teraz po Zielonych Świętach y miał z sobą płaszcz y rusnice, a gdym go się pytała, czyli to opowiedział mi Jan, że to mego brata [248] Woycecha fusya, którą mi kazał odebrać od szeregowego Sikorskiego, któremu to Sikorskiemu brat moy dał za to, że mu obiecał płotna na koszul dwie, a że płotna nie dał, odebrałem te fusy, a płaszcz opowiedział, że to iest Łukaszow starszego brata, nie zostawieją u mnie zadny rzeczy, pojechał do stryja do Iwankowiec y jużem się z nim więcej nie widziała.

Pytana Poradowska, iak dawno twoiey synowie kradną.

R., iz po Janie zadnym kradziezy nie postrzegła, a co po Woyciechu, tom nie ras postrzegła, że gdy pojechał w pole, to poszedł w groch, a konie snopami pasł, a gdy był na służbie u IP. Trzeciaka, tam miał ukrąść kaczkę iedne czyli więcej, za co był od pana swego karany, a więcej kradziezy nie wiem; do więcej nie przyznaie.

Sub eodem actu.

Indagacya z szlachetnego Macieja Minakowskiego we wsi Iwankowcach pod Berdyczowem mieszkającego, oskarzonego a bardziey w samy istocie, że przechowywał rzeczy kradzione żołnierskie, jako to płaszcz, fuzy, jubkę mundurową niegdy W^o Komorowskiego pułkownika y sukna nowego szarego na barwy łocki kilkanascie, które to rzeczy do niego przywiezione zostały [249] przez Jana Minakowskiego synowca rodzonego.

Pytany Maciej Minakowski, jakim to sposobem synowiec przywiozł tę rzeczy y od kogo Jan Minakowski.

R., iz Jan Minakowski synowiec moy, nie bywając przed tym u mnie y nie wiem, zkądby mie się to wzięło, że do mnie w goscine przyjechał od matki ze wsi Hazyńki o mil sześć w czasie przeszłych Zielonych Święt,

mając na sobie płaszcz żołnierski y fuzyą, nie zastawszy mnie w domu, tylko moje zone, ktorego ona nie znała, a gdy iey opowiedział, se iest rodzony synowiec, przyięła go zona moja. Będąc ja natenczas na jarmarku w Pohrebyszczach, a jadąc na ten jarmark, wstąpiłem do wsi Swityniec za Biłłowką będącey tam do szlachcica Białowinskiego, ktorego syn Gabryel ma synowice moje za sobą, wstąpiwszy tam nie wiedząc o niczym, rozmawiając z niemi, natychmiast gdy wyszła synowica moja z chałupy, powrociwszy mowi, ze, panie stryiu, Woytus tu iest, boiey się puść do chałupy, na com ja odpowiedział:—a on się mnie za co badz ma niech przyidzie,—a gdy przyszedł, pytałem go zaras:—gdsie ty teras,—ktory mi odpowiedział, ze u pana pułkownika słuze od ktorego do Imci jeździłem z listami, nie przyszło mi do tego, abym go zpytał, u ktorego pułkownika y dokąd do jego zony jeździł, nie bawiąc popasłszy, pojechałem do Pohrebyszcz. Przyjechałem do wsi Szermowki y tam my koniom wythneli, do ktory to wsi przyjechał za nami Woycech Minakowski synowiec do zajezdzając, gdzim ja stanął ale na drugim koncu wsi y tamteyszym ludziom szle od wozow poodbierał y sam poiechał [250] do Pohrebyszcz, a gdy się chłopi opatrzyli, ze im szle poodbierał, obrocili się z tą pretensyą na mnie y mało mnie nie zabili, ztąd wziąłem anse do tegoz Woyciecha synowca myśląc iakby mu na jarmarku obuie sprawic, cobym był uczynił y juz przyszło do tego gdyby mi był nie przezkodził iakis szeregowy, ktorego ja nie znam y iakby się zwał nie wiem, y ten dał synowcowi memu potuhę, ze na mnie fuzyą nabil dwoma kulami, odgrazając do mnie strzelic, y tak my się juz z sobą nie widzieli, mając to ja w pamieci, abym go złapał w Swityncach, gdym do tych przyjechał nie zastałem go u wyzpominiętego Białowinskiego, przed ktoremim się zalił na niewdzięczność synowca, w tym mi opowiadają oyciec y syn Białowinscy, ze tu u nas zostawił iakies rzeczy y kazał one siostrze zachować, będąc ja w tym ciekawy kazałem one przynieść, ktore gdy rozwiązali, zobaczyłem, ze to te rzeczy muszą bydz kradzione. Umowiwszy się z pominięnymi szlachtą oycem y synem Białowinskimi, aby te rzeczy były dworowi ogłoszone y prezentowane, abyscie w biedę nie popadli, nie wiedząc ja ieszcze o swym synowcu Janie, aby był u mnie w mey chałupie, poslismy do dworu z synem Białowinskiego y te rzeczy prezentowalismy przed tamteyszym podstaroscim takze Białowinskim, zostawiwszy te rzeczy u assekurowane u tychze Białowinskich, a sam pojechałem do swego domu, a gdym przyjechał zastałem synowca Jana u siebie, pytając go:—coby tu robił,—ktory mi odpowiedział, ze przyjechałem iako do stryia upraszac, abym tu sobie mógł iaki dzien na paranine wyorac, czegom ja nie ubliżał, dali pytając się jęgo:—zkd to iest ten płaszcz y fuzya,—[251] na to mi synowiec odpowiedział, ze mam od brata Woyciecha, ktoremu ja na to odpowiedział:—czy nie taki to ten płaszcz y fuzya iak tam te rzeczy, ktore porzucił w Swityncach u Białowinskich,—na to Jan synowiec odpowiedział, zem ja płaszcz odebrał od brata mego starszego Łukasza, a zaś fuzyą mosiądzem nabijaną odebrałem od szeregowego Sikorskiego, ktory one miał od brata mego Woyciecha y na tym się przestało, siedząc u mnie Jan synowiec, mnie wys-

łańo w podwodę z mozkalami, bawiąc się dni kilka, który to synowiec jezdził do matki swey po koszule, a gdy się do mnie powrocił, przywiozł koszule, a przy tym y jubkę mundurową niegdy W^o pułkownika Komorowskiego y sukna łocki kilka, ktoregom ja nie mierzył y nie wiem, siłaby oney było y czyieby było, a gdym go się y o to pytał, zkad było miał te jubkę y sukno, odpowiedział, ze od brata Woyciecha, co mu wszystko pań u ktorego służy darował, y o te jubkę bac się nie potrzeba, gdys ja już u niey się nachodził y u matki w niey chodziłem, czego y sama matka zwokowana nie zapiera, ze w tey jubce chodził, a co o suknie zapomniała w swey indagacyi opowiedziec przez terazniejsze utra-pienie. Wracając się do swego opowiedzenia ja Maciey, gdym się powrocił od mozkalow, opowiedziała mi zona moja, ze iakowes rzeczy Jan przywiozł od matki swey jubkę y sukno, od tego czasu mając go na oku, aby mi nie zemknął a bardziey czekając, abym się mógł z Woyciechem na jarmarku w Berdyczowie wiedziac, zebym się był sam y dowiedział istoty, do czego nie przyszło, gdyz go na jarmarku nie było, a widząc na tymże [252] Berdyczowskim jarmarku szeregowego Sikorskiego, temu o wszystkim opowiedziałem, ze synowca swego Jana z przywiezionymi do mnie rzeczami które bydz mogę kradzione u siebie trzymam, w czym upraszałem go aby mi dał iaką w tym radę, cobym miał z tym czynic, y deklarował mi tenze Sikorski dac znac, iakbym sobie miał z tymi rzeczami postąpić y do kogoby one donieść, do czego nie przyszło, zostałem w arest wzięty wraz z tymże Janem synowcem y z tymi rzeczami.

Pytany Maciey Minakowski, czemu o tym wszystkim zaras z Pohrebyszcz nie udał się do woyska z opowiedzeniem tego wszystkiego y o zbiegłym synowcu swoim Woyciechu który z kordygardy uciekł.

R. Maciey Minakowski, zem ieszczę o tym wszystkim nie wiedział anim słyszał y tobym był uczynił, zebym był sam doniosł o tych rzeczach do woyska, zebym się był nie ufundował na Sikorskim szeregowym, który mnie upewnił, ze sam doniesie y miał mi dac znac, bom zawsze o tym myślił zebym przez to iakiey nie nabrał się subiekcyi, którym nie uszedł.

Pytany Minakowski, iakie rzeczy byli u Białowinskiego, iakie tam widział ktore zostawił Woyciech Minakowski.

R., iz widziałem kubaje sukięną lisami podszytą bobrem młodym okładaną, zupan biały w paski płocienkowy, przy tym ferezyą hayducką y pludry czerwone sukna ordynarynego y pieniędzy rubli 13; do więcey nie przyznaie.

Dimissus ad arestum.

[253] *Sub eodem actu.*

Indagacya z szlachetnego Szymona Białowinskiego, mieszkającego we wsi Switynie w kluczu Spiczynieckim, oskarzonego o przetrzymanie rzeczy przyniesionych z kradzieży przez Woyciech[a] Minakowskiego chłopca służącego u IP. Grzybowskiego kredencera nadwornego IW^o oboznego pol. ko-go.

Pytany Szymon Białowinski, jak dawno zna Woyciecha Minakowskiego.

R., iz zadnego Minakowskiego nie znałem dopiero temu bydzie lat dwie, iak się syn moy ozenił we wsi Swityncach z synowicą Minakowskich, na ktorey weselu zadnego Minakowskiego nie było, dopiero się to syn moy z zony swey koligacyą oznawa temu rok bydzie, iak był u mnie Maciey Minakowski y z tym miałem już znajomość, teras zas przed przeszłemi Świątkami Zielonymi o samym Wosnesenyju naszym przyjechał na podiezdku strzyzonym gniadym Woyciech Minakowski, powiadając się iadącym ód matki swey, ktoregom ja za goscia przyjął zwłaszcza na to pamiętając, ze ma syn moy Minakowską, dawszy mu iesc, przy obiedzie pytałem go: — gdzieby służywał, — ktory mi wszystko zdalnie y bywale odpowiadał, a daley y do roboty gospodarskiey swe ochotę okazywał, co mnie jego rezolucność twierdziła, a druga mieszała, bo gdy wyszedł do mego parobka opowiedział mu, ze ja mam pieniądze, o czym mi zaras moy parobek doniosł, tak to mnie obchodziło, nie mając jeszcze tey śmiałości onego o co pytać. A gdy już u mnie posiedział przez dni kilka, pitałem onego po trochu to o tym y najbardziej o służbie; powiadając mi, zem służył u towarzysza, y gdysmy z panem chodzili na podjazd dał mi Pan Bog zdobycz którą mam y te tu przyniosć, po którą [254] y pojechał, nie wiedząc gdzie y za dni dwa te rzeczy przywiozł zostawiwszy u moiey zony rubli 13 y kopikami może więcy złotego, ktore kopiki potym odebrał, a ruble zostały, ktorem tu komportował.

A gdy przywiozł tę rzeczy Woyciech Minakowski w same wilią Woznesenya te złożył w kamorze moiey, jam już spał, o których dopiero synowa moja nazajutrz dzien mi opowiedziała y te mi pokazała bardzo będące stęchłe y smierdzące, ktorem ja przesusyc rozkazał, bojąc się z nich iakiey zarazy, natenczas przyjechał tam do mnie Maciey Minakowski tegoz Woyciecha stry rodzony y popasał y na noc pojechali na jarmark do Pohrebyszcz, za którym stryiem pojechał y Woyciech Minakowski, wiaższy u zyda podwodę y nie wiem coby tam na jar marku tenze Woyciech swemu stryiovi Maciejowi uczynił, bo gdy przyjechał do mnie stry iego, mocno na niego narzykał, ktoremu to stryiovi opowiedziałem, ze Woyciech synowiec wasz przywiozł tu wczorayszego dnia, nie wiem zkad rzeczy tylko bardzo stęchłe, kazałem one przesuszyć, ktoren to stry rozkazał sobie te rzeczy pokazać, ktorem pokazał kubaje sukienną cynamonowego koloru lisami podszytą bobrem okładaną, zupan biały płocięny w paski, ferezya hayducka y pludry czerwone, przescieradło szwabskie starę zpod kułdry y rubli 13 całkowitych, nozyczki proste, co wszystko tu w całości odwiozłem.

Pytany Białowinski, czemu by o tych rzeczach do woyska tak bliskiego znac nie dał, tylko o mil trzy ales to chciał obrocic na swoje potrzebę, gdy już złodzieja nie stało y słyszałeś ze wzięty został w sekwestr.

R., iz ja o tym nie wiedział, zeby to woyskowe byli, alem bardzi dał kredit z opowiedzi tego, ze są zdobyczną jednakowoz gdy Woyciecha nie stało, oswiadczyłem to swemu dworowi, ze [255] u mnie są takowe rzeczy, których ja nigdy na swoje potrzebę obracać nie umysliłem, bo mam swoje, y te bym był zaras oddał, ze bym był wiedział komu te rzeczy oddać.

Prawda, zem się dowiedział ze tegoz hultaja do woyska wzięto jednakowoz ja się obawiał tych rzeczy z domu ruszyc, bo albo moskale lub kto na drodze mi tego nie odebrał y tak z tych zadny nie utraciłem.

Pytany: — nie tak tu chodzi o utratę, iako ze złodzieja przechowywał y o tym znac nie dałeś, widziawszy ze na nim żołnierskie rzeczy a do niego nieprzystoynne.

R. Białowinski, zebym to był wiedział, ze te rzeczy kradzione alem nigdy nie wiedział, miarkując naybardziejz po kubaji, ze nie tuteyszą robotą tom miarkował, ze zagraniczna, a na takowe relacją hultaja ktosby nie uwierzył, ze my tam a tam zdobyli a nam luzakom to wolno, a co towarzystwu to nie mozna, pytając go y o tym jezeliby tez miał na to dokument, jako u woyska służył y podciwie odstał, y na to mi tak odpowiedział, ze to tylko towarzyszewi dają pass albo abszeyt a co luzakowi to nie dają, y iak poszedł ode mnie więcym onego nie widział; więcey nema co powiedziec.

Dimissus ad arestum¹⁾.

Sub eodem actu.

Indagacya z szlachetnego Gabryela Białowinskiego syna Semiona Białowinskiego ritus graeci.

Ten wraz z oycem swym opowiada zgadzając się w słowo we wszystkim, jako do nich Woycich Minakowski przyjechał tylko co piniądze miał rubli 13 y denezkami, złotych ze dwa, jako u nich siedząc przez [256] pułtory niedzieli, opowiadając o mianey zdobyczy w Tetyiowie którą zdobył na podiezdzie, po którą on podwodami pocztą jezdził y te do nas przywiozł. A gdy tam przyjechał stry jego rodzony Maciey Minakowski, pytając synowca swego Woyciecha, zkądby to miał, na to tu stry odpowiedział, ze to co masz ładownice y szarawary na sobie, to to nie twoie, nie wiedząc jeszcze stry o tych przywiezionych od niego rzeczy z Tetyiowa, za co się synowiec Woyciech na stryia rozniewał w Pochrebyczach na jarmarku y na niego nabił fuzyą, chcąc go zabic za to tylko, ze mu stry opowiedział, ze to nie twoja ładownica y szarawary. A gdy stry jego z jarmarku do nas powrocił, czekał na synowca, ale się go nie mógł doczekac y te rzeczy ktore u nas widział rozkazał nam zachowac y nikomu onych ani synowcowi samemu nie wydawaycie, ale zaras dworowi swemu o nich doniescie y oswiadczyć, cosmy zaras uczynili, a dla tego my do woyska znac nie dali, bo na ten sam czas woysko ruszyło z Tetyiowa.

Pytany Gabryel Białowinski, czemuście za woyskiem tych rzeczy nie wzięli.

R., iz my czekali, aby był do nas przyszedł, tobysmy go byli wzięli, związali y do woyska z tymisz rzeczami odprowadzili. A gdysmy się dowiedzieli, ze juz tegoz Woyciecha Minakowskiego wzięto w sekwestr, z tey ra-

¹⁾ arestum = написано по закресленому — carceres.

cyi tych rzeczy z domu nie wywozilismy, aby nam na drodze nie byli przez kogo odebrane, wolelismy juz czekac pokiby po nie nie przyiechano y te my w calosci wszystkie oddali. O wiecy nie powiada.

Dimissus ad arestu[m].

[257] *Sub eodem actu.*

Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerata szlach. Jana Minakowskiego przyprowadzonego od stryia swego ze wsi Iwankowiec wraz z tymze Macieiem Minakowskim, do ktorego to stryia rzeczy kradzione tenze terazniejszy Jan Minakowski przywiosł, jako to bekieszkę mundurową futrem czarnym podszytą, płaszcz żołnierski, sukna szarego lokci kilka y fuzyą od szeregowego Sikorskiego kaprała odebraną.

Pytany Jan Minakowski, z kąd to te rzeczy miał, ktore u stryia zostawił, iako y u matki swej własny zostawiłes przywiozszy oponczą z orderom y zupan biały w paski płociący.

R. Jan Minakowski, ze gdym w zapusty od matki swej wyjechał do Tetyiowa do braci swych rodzonych Łukasza y Woyciecha, ktoregom się tam zastac nie spodziewał Minakowskich y do wuja swego Jana Przewłockiego, tam gdy przyjechałem do Tetyiowa dowiedziawszy się o stancyi brata starszego Łukasza, do tey zajechałem y tam u Łukasza nocowałem, ktory mi opowiedział o Woyciechu bracie młodszym ode mnie, y z tym nazajutrz dzien widziałem się w miescie, jadąc ia od Przewłockiego, z ktorym to Woyciechem bratem swym rozmowiwszy się, pytał mnie, gdzie zajechał, ktoremu powiedziałem, zem zajechał do Łukasza, a dobrze będę, ja tam u ciebie, jakoz y przyszedł tego samego dnia przy bracie Łukasz y gospodarstwie tamteyszym, mało co y bawiąc poszedł do pana swego kredencyrza, u ktorego służył, nie spominając mi o niczym, dopiero gdym miał wyjezdzac na dniu trzecim do domu swego, przyjechał tam brat moy Woyciech na kłaczy wierchem, na ktory przywiosł wor¹⁾), w którym były te rzeczy ktore on mi dał na dworze, zeby gospodarstwo nie widziało, a brata Łukasza natenczas nie było, [258] bo był na warcie u zamku, z ktorych to rzeczy z wora dobył Woyciech bekieszki mundurowy, o którą pytałem się go, z kądbyto miał, powiedział mi, ze mi pan dał, potym dobył sukna szarego y na to powiedział, ze mi pan dał na oponczą, dobył potym zupana białego y znowu go w ten wor wsadził mówiąc, ze juz tu nie dobyway reszty, ale w domu dołączysz, y tak mi potkawszy wor włożył na sanki, y zawiozłem to do domu jednakowoz nie widziałem oponczy z orderem, ktora była na spodzie y tey nie dobywał, pytaiąc go, z kąd było miał, odpowiedział mi, ze gdym chodził z panem na podjazd, to to zdobyłem, ktoren to wor przywiozłem do domu w calosci y zaras matce swej opowiedziałem, ze tam służy Woyciech y dał mi tu iakies rzeczy, ktore ma zdobyczy z podjazdu iak mi opowiedział y te matka kazala do siebie przynieść, dobywając onych

¹⁾ Закреслено—пара.

tak iak y Woyciech mowiłem tomu: — dał pan bekieszę dochodu, a sukno na oponczą, a dobywszy do reszty zupana białego sukiennęko mandurowego, a potym y oponczy z orderem, — na co się matka zadumioła y przez mężem swym a oyczymem naszym nie spominała, gdy go natenczas w domu nie było, te rzeczy naspod w skrzyni zachowała, chodząc ja w jubce przez dni dwa, a gdy to widział oyczym pytał się, zkądbym to miał te jubkę, kotremu odpowiedziałem, że one mam od brata, którą mi rozkazał rzucic, bo to tobie nie y w tym chodzie, bo to iest koszula towarzyska chce stare jednakowo tobie w tym nie chodzie, bo y bra pan darował, to w niey mógł chodzie tylko trzeba inacy przerobic.

Pytany Jan Minakowski, czemuś ty oyczymowi nie powiedział o tych wszystkich rzeczach kotrys przywiozł.

R., iż dla tego nie powiedziałem oyczymowi bom się go bał gdyz y matka to mocno [258] aprędowała y myśliła iakby to przed mężem opowiedziec y do mnie mowiła, abym ja nie spominał przed nim, bo cię ubije, ale ja sama upatrzwszy czas o tym wszystkim opowiem, y iak oyczym nie wiedział o tym y teras nie wiem, iak się o tym dowiedział, bom ja już był u stryia Macieja Minakowskiego we wsi Iwankowcach.

Pytany Jan Minakowski, jak dawno od matki do stryia pojechał y po co y dla czego y coby do niego przywiozł.

R., iż gdy u oyczyma mego nimasz czym wyorac, mowiłem do matki, że pojade do Iwankowiec do swego stryia y tam sobie co jarzyny zasieje, co mi matka tego nie zbroniła, wzięszy swego konia od matki mającego, jubkę te którą od brata przywiozłem y sukno szarę, z ktoregom sobie miał zupan kazac zrobic, nie wiedząc aby było kradzone, fuzyą mosiądzem nabijaną, co wszystko miałem od brata mego Woyciecha, przyiychałem do stryia y w płaszczu, który to płaszcz miałem od Łukasza brata starszego.

Pytany Minakowski Jan, kiedys to wziął od Łu(ka)kasza brata swego płaszcz o jakim czasie y fuzyą od Sikorskiego.

R., iż od matki jeździłem do Tetyiowa po przenty Wielkinocy y byłem u Łukasza brata mego w gospodzie, który mi powiedział, że nasz brat Woyciech siedzi w sekwestrze za kradziesz iakichsis piniędzy, a gdy ja chciałem do nego iść, nie kazał mi Łukasz y inni szeregowi, Krymski y Sikorski kaprał, chodzie do Woycieca y tak ja uczynił, zem się z nim idział wybrawszy się w drogę nazad do jechac, dał mi Łukasz płaszcz nie wiedząc że Łukaszow, a gdy ja się [Łu]kasza spytał o ten płaszcz, na coby mi go dawał wzięść kazał, odpowiedział mi Łukasz, że wes, bo to ten płaszcz Woyciechow y w nim tu przyiechał z [260] Trojanowa do Tetyiowa, powiadając że ten płaszcz ma od szeregowego, z którym zaminiał na kulbakę y tak mi ten płaszcz wzięść rozkazali Łukasz brat moy y szeregowy Krymski y do tego fuzyą, która była u kaprała Sikorskiego mosiądzem nabijana, te sam odebrałem od zony Sikorskiego, gdyz go natenczas w gospodzie nie było y z tym przyiechałem do matki, nie spominając przed matką ani oyczymem żeby był w sekwestrze Woyciech brat moy.

Pytany Jan Minakowski, czemuś tego przed matką nie opowiedział ani przed oyczymem.

R., iz dla tego matce nie opowiedziałem, boby była nie żyła od placzu, azebym był pcwiedział oyczymowi, toby oyczym nie wytrzymał¹⁾, zeby matce nie miał opowiedziec, y tak ia wybrałem się do stryia, wiaższy płaszcz, sukno y fuzyą, ni-mając tego w głowie aby to było kradzione, bo mi brat Łukasz opowiedział, ze Woyciech nie za zadne zdobycz fantow siedzi w sekwestrze, ale tylko za piniądze, o których ja piniędzach zadnych nie wiedziałem ani słyszałem.

Pytany Jan Minakowski: — a tam te rzeczy, ktoreś do matki przywiośł jeszcze w zapusty, kazał ci wziąć Łukasz starszy brat.

R. Jan, iz ten Łukasz natenczas był na warcie y tych rzeczy nie widział, kiedy mi one Woyciech przywiośł y z bratem Łukaszem jużem się nie widział, bom się dniu wcerayszego z nim pczegnał, gdy na warte wychodził, y odtychczas z Woyciechem już nie widziałem się do tego czasu, ani tez z zadnym krewnym, u których on bywał y rzeczy zostawiał, bo ich wszystkich nie znam; do więcy nie przyznaie.

Dimissus ad carceres.

[261] *Sub eodem actu.*

Indagacya z szlachetnego Gabryela Kubylinskiego, we wsi Reji mieszkającego, mającego za sobą siostry rodzoną Maryanne z Minakowskich Kubylanską, Łukasza, Jana, Woyciech[a] y innych Minakowskich.

Pytany Gabryel Kubylanski: — dawno zna szwagra swego Woyciecha y Jana Minakowskich.

R., iz znam wszystkich braci od lat 14, jakem się ich siostrą cenił, ktcrą brałem u matki we wsi Czechach do Czerwoney nalezanych.

Pytany Kubylanski, w przeszłym iako y w terażniejszym roku ktcry z tych szwagrow u ciebie bywali y o jakim czasie.

R. Kubylanski, iz w roku przeszłym, przed ruszeniem woyska z Trojancwa do Tetyiowa, był u mnie Łukasz starszy Minakowski z Trojancwa w Reji, będąc już w służbie żołnierski pod znakiem pancernym IO xięcia pcdkomorzego koronnego, który przyjechał w goscine wraz z kapralem Sikorskim, przenocowali, cdiechali do chorogwi y już więcy u mnie nie był.

W tymże roku o przeszłych zapustach był u mnie Jan Minakowski rodzony brat moiey zony, tego nie wiedząc zkądby jechał tylko gdym go pytał, zkądby y gdzie jechał, odpowiedział mi, ze iadę od matki służby sobie szukac, mając jechac do Białopoli albo do Zytomierza do xięzy, u których przed tym służywał, y tylko co u mnie przenocował, pojechał, nie wiedziałem gdzie, bom go się tez o to ba[r]dzo nie dopytywał y jużem się z zadnym nie widział, az w Kodni gdy onych dwóch widziałem [262] w sekwestrze, z Tetyiowa do Trojancwa wiozących gdzie tych samych oglądał y teras, o których to ja kradziezy zadney nie wiem anim słyszał, dopiero

¹⁾ Закреслено — то.

gdym ich widział przez Kodnią prowadzonych w sekwestrze, ze mieli jakies rzeczy pokraść, z ktory to do mnie zaden nie przywiosł ani tez zadnych złożył ni miałem, y u kogoby oni zkładali nie wiem, y na mnie tego przyznac nie mogą, na co gotowem kazdego czasu z bracią memi rodzonymi Mikołajem y Samuelem, w teyze wsi Reji mieszkającymi, zaprzysiąc, jako więcy razy Minakowscy u mnie nie bywali tylko iakom wyzey opowiedział, y zadnych do mnie nie przywozili rzeczy, anim tez zadnych na składzie u siebie ni miał, y gdzie y u kogoby złożone bydz miały nie wiem, na to usilnie zaprzysiąc. Gabryel Kubylanski jako nie umiętjny pisac kładę znak krzyza s-go +.

Sub eodem actu.

Konfessata po kilkakrotnych ostatnie z szlach. Woyciecha ¹⁾ Minakowskiego, przed tym u IP. Grzybowskiego kredencera za chłopca służącego, o złodzieystwo czapki u zyda kusnierza w Tetyiowie, tamze o kradziesz botow u IP. Moradowicza, tamze pojechawszy z panem swym do Wołodarki na jarmark o kradziesz piniędzy u szlachcica, na łozku spiącego u zyda, rubli ośmnastu, tamze w Tetyiowie o kradziesz z depozytu na bramce [263] będącego po niegdy W^o ImPanu Komorowskim poruczniku pancernym chorogwi IW^o starosty Smotryckiego kitayki z calego parawanika karmazynowy, przescieradła szwabskiego, z kułdry kubaji, sukna francuskiego lisami podszyty bobrem na okolo obłożony, jubki mundurowey galonowany futrem czarnym podszyty, zupana sukiennego białego mundurowego, zupana białego gingasowego, sukna szarego na barwe lokci kilkanascie, szarawary mundurowe towarzyskie (:delji heyducki:), pluder sukięnych czerwonych, sukna ordynaryiniego, ładownicy towarzyski z sztukami srebnemi y fuzyi dwoch y płaszcza żołnierskiego.

Pytany Woyciech Minakowski, iak ukradł czapkę u zyda kusnerza w Tetyiowie.

R. Woyciech, iz juz o tey czapce w pierwszych konfessatach opowiedziałem, ktora się temu zydowi przywrociła, o ktorey to czapce wiedział brat moy Łukasz szeregowy, ale nie wiedział, aby była kradziona tylko u niego była złożona, powiedziawszy przed nim, ze mi pan te czapkę darował a baranekem kupił.

Pytany, iakeś piniądze ukradł u slachcica spiącego u zyda, [w] Wołodarce będąc na jarmarku.

R., iz gdy ten szlachcić spał, mając za pazuchą piniądze, ktoremu się wysuynili na lozko, ktore ja zobaczywszy wziąłem.

Pytany Woyciech, czemus się do tych piniędzy nie przyznał na tak wielkie pytania y bicie, dopieros się teras przyznał, gdy one przywiezli y to tylko rubli 13, ktorych było osmnascie.

R., iz dla tegom o tych piniędzach nie opowiedział, ze mi się zawsze dostaną, ktore miałem zachowane w jaslach u koni, z tych expensowałem

¹⁾ Над злегка закресленим — Woyciecha — написано i затерто — Јана.

rubli pięć, [264] za które kupiłem rzebca gniadego za rubli 8, który tu jest y lubli 13.

Pytany, iak ty te ruble wziął kiedys z kurdygardy uciekł.

R., iz uciekłszy prosto poszedłem do stayni do zyda y wzięszy te pieniądze y ładownice tam zachowaną, poszedłem do Swityniec wsi, idąc na Zbarazówkę, Dziąnkow, do tychże Swityniec y tam zaszedłem do szlachcica Białowinskigo y tam bawiłem się z tydzień, oddawszy zonie jego a siostrze moiey pieniądze rubli 13 y złotych dwa denezkami, poiechałem do Tetyiowa po rzeczy, ktorem z gorki pokradł z depozytu niegdy W^o Komorowskiego pułkownika, ktorem to rzeczy pokradłszy iednem dał bratu Janowi, które zawiosł do matki naszej: jubkę mundurową podszytą, zupan mundurowy biały, sukna lokci kilka szarego na barwę y oponczą z orderem hatłasom podszytą, drugie zas rzeczy przy sobie zostawiłem w Tetyiowie, zachowawy one w pustą iame pszczołą, jako to: delią czyli kubaje lisami podszytą, zupan biały ginasowy, przescieradło szwabskie zpod kołdry, delią heyducką, pludry czerwone prostego sukna; po ktorem to rzeczy iezdził od Białowinskigo ze wsi Swityniec do Tetyiowa y te wszystkie przywiozłem do tegoż Białowinskigo, opowiedziawszy, ze to mam te rzeczy zdobyczne z podjazdu, czemu wszystkiemu dali zupełny kredyt y takem te rzeczy u nich zostawił, a poiechawszy do Pochrebyszcz na jarmark y tam widziałem się [265] z żołnierzem od pierwszego szwadronu pancercego leyb nazwanego, z którym pochodziwszy po jarmarku, pojechałem do wsi Mołczanowki do szwagra swego Lesieckiego y tam mnie będąci żołnierzi w sekwestr wzięli y tu do Komędy Generalney odesłali.

Pytany, czemu cie nie wziął ten żołnierz od leyb-szwadronu w Pochrebyszczach na jarmarku, kiedy wiedział zes uciekł z kurdygardy, musiałes mu się opłacić.

R., iz temu żołnierzowi nie dałem nic, ale musiał nie wiedzieć, zebym z kurdygardy uciekł, kiedy mnie nie wziął.

Pytany Woyc.¹⁾, za cos stryia swego Macieja z tym szeregowym szukał z nabitą fuzyą y chciales go zabic.

R., iz to nigdy nie prawda abym miał za stryiem szukać y onego zabic, niech ton szeregowy opowie, ktorego nie wiem iak się zowie.

Pytany Woyc.²⁾, jak cię złapano w Mołczanowce.

R., iz gdym od szwagra poszedł do cerkwi, tam mnie szeregowi poznali będącego w szarawarach towarzyskich, ktorem ukradł z gorki y w ładownicy IP. Szwosza, którą ukradłem na pokojach u Komędy Generalny.

Pytany, jakes ukradł te ładownice.

R., iz podczas ochoty u ktorey już nie było herbownego ciołka tylko tak z innym srebrem, którą oddałem w całosci.

Pytany, jakes ukradł oponczą hatłasem podszytą z orderem.

¹⁾ Woyc. — написано над закреслением — Jan.

²⁾ Woyc. — написано над закреслением — Jan.

R., iz była w kawiarni wisiała, którą ja wziął y zaniósłem one do zyda, gdzie konie pana mego stali, zachowawszy [266] one pod obrok tam gdzie y inne rzeczy byli z gorki.

Pytany Woyc.¹⁾, jakes gorkę z rzeczy okradł y z kim.

R., iz w dzien chodząc na gorkę z Wasylem iakby się tam dostac wiedziawszy, ze tam iest złożenie, ktorem y na swei oczy widział a upatrzawszy przyszedł w nocy na gorkę do okna, wyiawszy kołek co było okno zabite, włożyłem oknem y te wszystkie rzeczy tu wyrażone zabrałem, procz tylko kitayki z parawanika, jedne połowe wziąłem a drugim nie widziałem.

Pytany Woyc.¹⁾, gdzieś ukradł fuzyą mosiężem nabjiana.

R., iz te fuzyą mam od moskalow kupioną w Mohylowie za złotych 10, gdym był z ludźmi woząc im furaz.

Pytany, gdzieś ukradł fuzya drugą.

R., iz te drugą fuzyą odebrałem gwałtem od mielnika z młyna Biłzowskiego, nie mając zadny racji tylko powiedzieli, ze ten mielnik ma jeszcze fuzyi 3, a ma miec y zdobycz po konfederatach.

Pytany Woyc.¹⁾ Minakowski, iak płaszcz ukradł y u kogo.

R., iz ten płaszcz wisiał u zyda Symhi Jakierowicza Trojanowskiego w kumorce, stojąc ia na pocieniu przed chałupą, przyjechał szeregowy mi nieznamy y mówił mi [267] z konia, abym poszedł do tego zyda kumory y wziął tam płaszcz, który tam wisi tylko uważac, aby był z rzemieniem u kołnierza, nad którym to płaszczem zabawiłem się pokim onego między czterema znalazł, a gdym z nim na ulice wyszedł juzem tego szeregowego nie zastał y tak ten płaszcz przy mnie został y iest do tego czasu,

Pytany Woyc.¹⁾ Minakowski, przy kim ten płaszcz został.

R., iz ten płaszcz sam przywiozłem do Tetyjowa y chodziłem w nim, a potym zostawiłem go u brata Łukasza, a gdy do Łukasza przyjechał Jan moy brat ode mnie starszy, wziął ten płaszcz, o czym ja nie wiedział bom juz siedział w sekwestrze w kurdygardzie y juz nie widziałem brata swego dopiero teras.

Pytany Woyciech Minakowski, czy wiedział Łukasz szeregowy ̇woy brat, jaki to był płaszcz y z kąd kradziony.

R., iz wiedział Łukasz brat moy o tym płaszczu ale dopiero w Tetyjowie, gdy mnie o niego pytał, o którym mu tak opowiedziałem iak tu opowiadam, zem go wziął od zyda dla szeregowego, ktoregom juz nie zastał na ulicy, y tak ten płaszcz iest do tego czasu, ze się nikt o niego nie upominał, a ze się teras o niego zyd dopomina, to niech tego szeregowego stawi, to się sama pokaze prawda, bo by go zawsze brat moy oddał aby była o niego rekwizycya, ktorey nigdy nie było.

Pytany Woyciech Minakowski, coby tez umyslił z tymi rzeczami czynic.

R., iz myślałem to poprzerabiac y zchodzic, do czego nie przysło.

[268] Pytany Woyciech Minakowski, gdzie się miał intencyą obrocić, gdyz ci tu nie było widac się siedziec.

¹⁾ Woyc. — написано над закреслением — Jan.

R., iz umysliłem obszesc gdzie y gospodarstwa pilnowac a juz więcy nie służyc.

Pytany Woyciech Minakowski, gdziebys więcy kradal.

R., iz nie kradłem nigdzie oprócz com parę kaczek wziął w Sokołowy Gorze y z pola owsa bywało naszmarga się dla pńskiego konia gdzem służył.

Pytany Woyciech Minakowski, jakes to nie kradł przed tym, kiedy y teras za tobą iest przysłana rekwizya, ześ konia ukradł w Leszczyncach u zyda y czapkę iako y pas u szlachcica, ktorzy cie gonili y zatrzymali y wiązali iak ostatniego złodzieja.

R., iz prawda, zem wziął konia który tu iest zydowskiego w Leszczyncach y to tylko dla przejechania wody, ktorego mi konia szlachta w Leszczyncach odebrali y tu go przysłali, a czapki ani pasa zadnegom od szlachty nie brał y owszem oni nayprzod ze mnie czapkę zdarli, alesmy sobie pooddawali y nie wiem z jaki racyi tego konia tu odesłali, gdyz to iest kon z Leszczyniec Wielkich zydowski, co do młyna nim czyli parą przyjechał.

Pytany Woyciech Minakowski, gdzies się ty kraść nauczył y tak wielkich wybiegow a upartych, ze bez kawałka prawdy.

R., iz ja sam nie wiem, co mi się to teras stało, bo ja przed tym tego nie umiał y to niedawno tak mi się uczyniło, zebym kradł a ja sam tego nie chciał.

[269] Pytany Woyciech Minakowski, za cos na stryia własnego rodzonego złość swoje wywarł, cos nie powinien, bos stryia powinien obserwowac iak oycę, ktorego juz nimasz, a tys go w Pochrebyszczach na jarmarku szukał do zabicia za to tylko, ze ci mówił ze to nie twoja ładownica y szarawary, za co się sam stry rodzony oskarża, zes go szukał z szeregowym.

R. Woyciech, zem nic nie mówił przeciwko swego stryia anim go chciał zabic, wolno mu teras gadac co chce.

Pytany Woyciech Minakowski, gdzieby podział lulke, którąmes oknem (oknem) wyciągał z garderoby pński.

R., iz zadny lulki z garderoby nie ukradłem anim oney widział y na tey ne mogę przyznac; do więcy nie przyznaie.

[Збоку приписано:] Puszczony.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

Indagacya z szlachetnego Łukasza Minakowskiego szeregowego zpod Chorogwi Pancerney IO xięcia podkomorzego koronnego, oskarzonego ze wiedział o kradziezy Woyciecha brata swego rodzonego w Tetyiowie pokradziony przez siebie.

Pytany Łukasz Minakowski: — wiedziałes o czapce popowski którą twoy brat Woyciech ukradł u zyda kusnierza w Tetyiowie, a nie opowiedziałes o tey kradziezy, która u ciebie była zachowana.

R. Łukasz Minakowski, iz prawda ze moy brat Woyciech przyniósł do mnie do moiey gospody czapkę, na który czas nie byłem w gospodzie,

byłem na powinności, którą to czapkę beze mnie u gospodyni [270] zostawił, o który ja nie wiedząc, przyszedłszy do gospody opowiedziała mi gospodyni, u którym stał, że tu jakąś czapkę twój brat, chłopiec przyniósł, która gdy pokazała te czapkę, powiesiałem ją na kołku, w tym przyszło do mnie kilku kolegów Pomaski, Grabowski starszy, Zabicki, Krymski—oglądali te czapkę; na który sam czas przyjechał do mnie Woyciech brat, y pytalismy go wszyscy o te czapkę, z kądby one miał. Odpowiedział, że mi pan mój dał y spodnie mi dał, ale na nic nie zdatne, kazał mi za to tę czapkę zrobić z mego barana który był siwy, a gdysmy go pytali, z kądbi wziął tę potrzeby srebrne które byli przyszyte do tej czapki z kołtasikiem, odpowiedział nam, że mi kołtasik darował szmucblerz a sznurek mam od panski bekieszki stary tylko go wyprał w mydle dobrze, zda się iak nowy, co wszystko było nowe, a gdysmy z tej czapki z niego poczęli żartować, że to popowska, który to mój brat wzięszy noża poddprował tę potrzebki y tak zaraz darował sobie kołtasik Krymski, którego mu nie zbrocił y ten dotrzymał y oddał go w Tetyiowie przy indagacyi brata mego, która to czapka była u mnie niedzieł ze trzy, w którym ja chodził rozumiejąc, że podciwie kupiona była, a o innych rzeczach któreby mój brat miał z kradzieży nie wiem anim wiedział anim zadny nie widział.

Pytany Łukasz Minakowski, jakies to nie wiedział o rzeczach niegdy W^o pułkownika [271] Komorowskiego z gorki pokradzionych, kiedy one z twej gospody brat twój Jan do matki swej wywiośł.

R., iż tych rzeczy nie widziałem żadnych y to prawda, że brat mój Jan był u mnie w zapusty bawiąc dni dwa y pojechał bez zadnego pożegnania ze mną, bom ja natenczas był na warcie, a jakim powrócił z warty już go nie zastał tylko się gospodyni spytał, która mi powiedziała że pojechał, pojechał, pojechał.

Tu zprowadzony Jan Minakowski, aby sobie wymowili czy się z sobą zegnali czy tak bez pożegnania od Łukasza odiechał.

Na to Łukasz opowiada w oczy, że brata swego Jana pożegnania nie widział ani słyszał. Na to Jan odpowiada:—tos chyba nie słyszał, ale gdys szedł na wartę, to ci mówił, że jutro rano wyjadę, czego y tego Łukasz nie słyszał aby to miał mówić, że rano pojadę.

Pytany Łukasz, jak to nie wiedziałes o wyjeździe brata swego, kiedys mu kazał wiaść płaszcz.

R. Łukasz, że to nie wtenczas się działo, bo to drugim razem Jan przyjeżdżał już po Wielki Nocy do Tetyiowa wtenczas kiedy już siedział w sekwestrze Woyciech, który to Jan był w mojej gospodzie, nie widziawszy się z Woyciechem, bom sam tego zbrocił, a gdym ja poszedł na wartę także beze mnie pojechał y sam wiał płaszcz bez mojej wiadomości y rozkazu, bom mu go brat nie rozkazał, a wisiał, niech by wisiał, gdyz to miał być Woyciechow za kulbakę nabyty.

Czego Jan nie taji, że sam wiał ten płaszcz bez wiadomości Łukasza brata swego, którego natenczas nie było, tylko tam przyszedł szeregowy Krymski, a widziawszy mnie w płaszczu [272] mówił:—a, to dwa płaszcze

u Łukasza, że ty w jednym chodzisz, a drugi wisi,—na com ja odpowiedział Krymskiemu, że to ten płaszcz brata mego Woyciecha y nie wiem czy go wziąć do domu czy nie, na co Krymski mi powiedział że weś wszakże ty za to nie będziesz nic winien, że weyzniesz iego własność y fuzyą ieszcze weś która iest u kaprała Sikorskiego y tak ia y fuzyą od zony Sikorskiego odebrał y pojechał bez zadny wiadomosci Łukasza y pożegnania tak iak y pierwey.

Pytany Łukasz, że to bydz nie mozna abys ty nie wiedział o kradzieży brata swego Woyciecha jako tez o wywiezieniu przez Jana tych rzeczy tylko się do tego przyznac nie chcesz.

R., iz niech mnie sam Bog pogrązi na większą niewolą y śmierc, jezeli o jaki Woyciecha brata mego kradzieży wiedział ani tez o wywezieniu onych przez Jana brata mego nie wiem anim wiedział y zadnym rzeczy na oczy swe nie widział procz jedne czapkę y płaszcz, nie wiedząc y o tym aby były kradzione; do więcy nie przyznaie.

[Збоку приписано:] Wypuszczony Łukasz.

Dimissus ad arestum.

[СПРАВА ЕВРЕЯ МАЙОРКА ШИМОНОВИЧА, ОБВИНУВАЧЕНОГО В ГРАБІЖНИЦТВІ РАЗОМ З ІНШИМИ ЕВРЕЯМИ, ДНЯ 7 ТРАВНЯ 1772 РОКУ].

[273] Działo się w miasteczku Tetyiowe przy Komendzie Generalney Woyska Koronnego Parthyiow Ukrainskiej y Podolskiej die 7-ma Maja 1772 Anno.

Indegacya z niewiernego Majorka Szymonowicza z miasta Zaleszczyk przybyłego tu do Tetyiowa na koniu wirszchem, opowiadając iakoby iechał z orderem sobie danym od IO graffa Romiancowa generała fertmarszała woysk Rossyiskich, który to zyd Majorko przyszedłszy do Komendy Generalney woyska koronnego, tu w Tetyiowie stojącey, dopraszając się o dany sobie paszport w Umanszczyzne sobie iadącemu, pokazawszy tylko przed Komendą Generalną kopiją tegoz ordynansu czyli orderu, a gdy go się WIPan Pomorski porucznik natenczas na Komendzie Generalney będący o oryginał sam dopytywał, tego zyd Majorko oswiadczył się natychmiast przynieśc Komendzie, zaszedłszy do stancyi swey, wsiadłszy na konia swego, uciekł z Tetyiowa, który to Majorko uczyniwszy o sobie złą supozycyą, posłano od Komendy za nim, gdzie go pogoń nagnała we wsi Stadnicy, y tu do Komendy Generalney przyprowadzony został.

Pytany Majorko, gdzie ma ten order oryginalny IO graffa Romiancowa. R., iz nie miałem żadnego orderu oryginalnego.

Pytany, kiedys nie miał oryginału samego tylko kopiją, na co zes przed Komendą Generalną powiedział z pokazaniem kopij onego, która bydz może zmyślona (:ze mam y oryginał:), odpowiedzialis, dopraszając się u Komendy Generalney dla siebie o paszport w Umanszczyzne, na co ci Komenda Generalna odpowiedziała:—pudzze ty, zydku, po oryginał, który ia dobrze porozumiawszy, mogę ci dać y od siebie paszport,—po ktoen oryginał gdys poszedł, nie wracając się iuz do Komendy uciekłeś z Tetyjowa z tą

moją kopiją ordynansu, ktorego tenor takowy: Kopija ordynansu IO graffa Romianzowa generała fertmarszała do WIPana kapitana Fedora Zaiącow, maiącego przą..... Horodence.

Orderz Polszczyzną pisany.

Po zalobi derewni Iboszni w Dorohoyskim czysnutie kapitana Stepana Zyhana w ubistwie brata jego Michayła kiją [274] zydami Moszkom z towarzyszy y grabieży denyk y drugih wieszczach, sztop skoreie po zakonem dostawlenno było udowolstwije, nie ostawki o tom tamocznemu naczalstwu napominał przystoynym obrazom.

Graff Romiancow, generał fertmarszał.

1772 A., die 5 februarij w Hlawhnoy kwarteri Jas ¹⁾.

Z ktorey to kopij ²⁾ orderu nie mozna interessu dobrze zmiarkować, z ktorymbys był posłany, ale tu sam go opowiedz.

R. zyd Majorko, iz takowa rzecz stała się, ze zebrawszy się zydow dziewięciu na hultaystwo ³⁾, zaboystwa y kradzieży:

1 - mus. — Moszko Baryski z miasta Barysza pryncypał,

2 - dus. — Jankiel z Brzezan,

3 - tius. — Don także z Brzezan y to pryncypali ⁴⁾,

4 - tus. — Szymon Jazłowiecki z Jazłowca,

5 - tus. — Brodski z Brodow, nazwiska onego nie wie,

6 - tus, 7 - mus. — Także Brodzczy z Brodow,

8 - vus et 9 - nus. — Bez wiadomosci onych nazwiska z Brzezan,—ktorzy to zydzi przyiechawszy do Zaleszczyk według kalendarza ruskiego dnia piątego februarij, a według polskiego 15 januarij z czwartku na piątek, nocując tam u zyda Abramka Jazłowieckiego obywatela w Zaleszczykach, przyiechawszy wozem kowanym trzema konmi, w którym wozie podwódką siedziało zydow siedmiu z swym powozicielem, a dwóch iechało wirszchem, ktorzy po przenocowaniu z czwartku na piątek poiechali wszyscy w piątek do Kisielowa do stojącego tam kapitana ⁵⁾ Stepana Zyhana, ktorego ciz zydzi nie zastali tylko jego zone, ktorzy to zydzi przyszedłszy z tym komplementem, ze my iestesmy kupcy, mając wołów stad trzy, chcieliśmy upraszac IPana kapitana bardzo do krotkiego czasu czerwonych złotych kilkuset pozyczono, na co im pomieniona kapitanowa odpowiedziała: — byłaby dla was łatwość wszelka, gdyscie tak znaczni kupcy, ale męża mego niemasz w domu, ale przyezdcie w niedziele, zapane go zastaniecie, y w wygodzeniu wam pozyczeniu kilka set \ddagger skutek odbierzecie,—czego im więcej niepotrzeba było, iak to dowiedzenie ze pieniądze są, nie robiąc nic podczas szabasu, zeby ich akcyja nie [275] wydana była, poiechali na szabas do Horodenki, y tam przeszabosowawszy u tamtejszego kahału, nie wiedząc u iakiego zyda, przyiechawszy w nocy z Horodenki do Kisielowa, napadli na stancją pomienionego kapitana Zyhana, oknem wskoczywszy, na łuzku

¹⁾ Збоку копії ордера приписано: N-ro 419.

²⁾ Закреслено — czyli.

³⁾ Закреслено — y.

⁴⁾ Закреслено — ci iako opowiada Majorko terazneyszy.

⁵⁾ Закреслено — St.

spiącego nozami maiącemi tureckiem i na śmierć zabili, tegoż żonę w poło gu leżącą nozami pokaliczyli y na śmierć zabić usiłowali, lecz przecie ż ulitowali się na prozbę dzieci od iey zaboystwa, będąca corka jey starsza mocna onych prosiła za nogi y w puł niemniej y za szyję obywała, a gdy ciż hultaie bez zadnego światła tę akcyą niegodziwą czynili, złapała tu panięka iednego czyli y drugiego za brodę y tak pomiarkowali zydw ten excess czyniących, po którym zaboystwie zabrawszy piędzney na siedmset czerwonych złotych y inne ruchomosci srebra, suknie, co dla siebie widzieli, z dalniejszego zabrawszy uciekli, zaiechawszy do Barysza do wyrzeconego pryncypała Moszka Baryszowskiego, u którego się popajowawszy porozie dzali, a gdy ta ogłoska rozniosła się, z tych dziewięciu zydw hultajow złapano dwoch, którzy się bydz powiadaię powozicielami, będących z Brzezan, a sami pryncypali pouciekali, więc mnie nabięła pomieniona kapitanowa Zyhanowa, dawszy mi 11 osm, z których u dzieci swych zostawiwszy sześć, a dwa wzięłem sobie na drogę szukać tych hultajow, dawszy mi tylko tę kopiją orderu, z którą tu przyszedłem y poiechałem tu na swym własnym koniu dawno mającym.

Pytany Majorko, czemuś tak mizernie wyiechał w tak znacznym intere sie, że tylko z kopiją ordynansu czyli orderu, który to ma bydz niesprawi edliwy, bo iezeliby cie za tą kopiją orderu wysyłano, a powiadasz że natenczas był kapitan Zającow, czemuż ci tey kopij nie potwierdził swą ręką y pie czenci nie przyłożył swey, że iest ta kopija prawdziwie z orderu original nego wypisana, ale ty musiałeś sobie kazać one napisać komu.

R. Majorko zyd, że ta kopija iest prawdziwa y z tą mnie wysłaną, którą mi pan kapitan Zającow kazał napisać w Horodence tamteyszemu wuytowi urmianinowi, y z tą tylko wyiechałem, z którą wolno y posłać do Horodenki, a wiem że prawdziwa będzie.

Pytany Majorko, czy wiedział o tym kahał tamtejszy z Horodenki, kie dys ty wyieżdżał za szukaniem tych zydw.

[276] R. Majorko, iż nie wiedział, a to z tey racyi, że gdyby wszyscy zydzi wiedzieli, mogliby onych przestrzec.

Pytany zyd Majorko, żeby się to nigdy nie obeszło żeby o tym kahały nie wiedzieli choć sama starszyzna, gdyż za ten excess brali zydw y nie winnych.

R. Moszko, że brali zydw y niewinnych, których przywiezli z Brzezan całe brykie, ale iednakowoz z tych nie znaleźli zadnego excessanta, iednych popuszczali, a dwoch gospodarzow Brzezanskich, u których przemieszkiwali Jankiel y Don hultaie tych trzymaia.

Pytany, że ieszcze twoia, wyprawa na to szukanie nie jest dobra tą tylko kopiją, bo ty zyd powinienbys mieć choc potajemne od starszych zydw kahalnych dla siebie uassekorowanie, że iedziesz za takimi a takimi hultajami, których nie znasz lecz tylko iednego Moszka Baryskiego, którego ty iako y innych zydw kahalnych starszych nigdzie nie pytasz tylko tak iedziesz, co przeciwko rozumowi, żebyś miał którego z tych takich hultajow sam tak wynalezc, gdyż zyd zawsze między zydami powinien się

znalezc, ale ty sam musisz od tej kupy uciekać, z ktoremi to hultajami nie pierszy raz takowe excessa najazdy czyniliscie, o czym ty wszystkim doskonale wiesz, gdyz u ciebie jest znaleziona kartka po zydowsku pisana od tegoz samego Moszka, ze był u ciebie ale cie nie zastał, iednakow ci w tej kartce donosi o iakowymisie proficie, a z wielką allegoryą napisane iako y na pod...pcic, zebys odebrał zegarek, pieniądze y koni parę, ktorey to kartki tenor takowy z zydowskiego przetłumaczenia: Datt. w przeszle zydowskie Ho...nde z lałowiec do wsi Trebuchowca do zyda Mordcha Szmuyłowicza do zyda Majorka na spuscie w Trybuchowcach będącego. Ja bylem w waszym miescie w piątek przed szabasem y umowiłem się z wami, zebym przyjechał do was z temi ludzmi, co się mają z wami poswatać, a na termin w poniedziałek (:tylko nim ia przyjechał do nich zaszła ich karta z Zaleszczyk od ich spolnikow ktorzy przyiechali od Butoszan, azeby ci swatowie przyiechali do nich do Zaleszczyk, to nie mozno im było przyiechac do was na ten termin, na ktory ia z wami umowił się, bo musieli prędzey ruszyc do Zaleszczyk zaraz po szabasię na noc y teraz ia z niemi uczynił termin, azeby do was przyiechali w tydzień w poniedziałek albo we wtorek, a bezza-wodnie zeby terminu nie uchybic y proszę, abys sobie za zle nie miał na mnie ze się nie tak stało iak my się umowili, gdyz mnie interess pilny zaszedł, więcęcy nie tylko zycie zdrowie od P. Boga. Ja twoy przyiacel, Mortko Szmuyłowicz.

P. S. Icko poręcznik zeby wydał dwoch zydow Dona y Jankiela, tenze sam Icko odebrał zegarek dobry, parę koni y pieniądze, na co Taytel y Duwid z Chocinia swiadczą y IP. Malicki ze wsi Boryszkowiec.

[Збоку приписано:] Wypuszczony zyd Majorko z Zaleszczyk.

[СПРАВА ВАСИЛЯ КРАВЦЯ І ЙОГО СИНА ХВЕДЬКА, ОБВИНУВАЧЕНИХ В ГРА-БІЖНИЦТВІ, ДНЯ 3 ЧЕРВНЯ 1772 Р.]

[277] Aresztanci dzis die 3-tia junij 1772 A. z Nowey Grobli Human-skiey w possessyi IPana Ostrowskiego stawieni Wasyl Krawiec z synem Chwedkiem przed tym mieszkaiąc we wsi Szabastuwce do Kniazey Krynicy IW hrabi Krasieckiego starosty Wysockiego należącey, y w teyze przez trzy cwierci roku aręde karczemną trzymaiąc po haydamaczyźnie drugiego roku 1769, a gdy się zyd podkupił z tej erugowany został, nie maiąc się czym wypłacić temuz zydowi, ktorego dawni była aręda y od tegoz zyda trzymana, wypusciwszy im trzem ludziom z gromady dla swego bezpieczeństwa od haydamakow, nie siedziawszy sam a pierwszy będąc do tej arendy terazniewszy Wasyl Krawiec temuz zydowi wypłacił złł. połł. 600, trzymaiąc za osmset, nie maiąc czym zapłacić został winien złł. połł. 200, na którą dawszy asse-kuracją dotychczas nie wypłacił, poszedszy na mieszkanie do wsi Human-skiey Nowey Grobli, siedząc tam do tego czasu.

Pytany Wasil Krawiec, za cos iest wzięty w sekwestr z synem.

R., iz nie wiem za com iest wzięty z synem, przyiechali szlachta ze wsi Szabastuwki, wzieni mnie z synem moim orzających pole na prosą y tu do Tetyiowa odprowadzoną.

Pytany Wasil Krawiec, iak to ty nie wiesz, za coś wzięty z synem swoim, gdyscie się znaydowali na rabunku zyda arendarza Szabastowskiego z innemi przybranemi dwoma, ktoregoscie zyda z szesciudziesiąt rubli y 10 zrabowali y z tych dwa 11 pieniędzy w izbe upusciliscie, stroza iednego złapawszy związaliscie, a drugi parobczak Sydor postrzegszy to, w leciech 16, będący takze na struzy, schronił się pod ławę, leżąc na rabunek patrząc się, ktoren wy bez zadnego swiata czynili, słysząc głos w mowie do drugich dwoch, ktorzy nic nie gadali, niemniey y do zyda, ktorego syn twoy bił y przymawiał, aby opowiadał o więcej pieniądzech, który to Sydor parobczak, znając dobrze syna twego, ze z swym oycem wraz mieszkaliscie na teyze samey arendzie zobopolnie one trzymając, uznał doskonale tenze Sydor syna twego Chwedka, a mozeby y ciebie po mowie takze poznał, gdybys z innemi mowy swey natenczas nie utaił, co Sydor parobczak twemu synowi Chwedkowi przy tobie samym na oko dowodzi, ze go istotnie prawdziwie poznał z mowy.

R. oyciec z synem, ze na tym rabunku ani tez przez zycie na zadnym nie znaydowalismy się y ten parobczak niesłusznie opowiada, aby mnie Chwedka po mowie poznał, bom w [278] Szabastuwce nie był ani oyciec moy, który to Wasyl Krawiec oyciec doprasza się pozwołonego od tego odwiedzenia, ze tego przeszłego tygodnia w poniedziałek proso miał u popa ze szpiklerza na zrobienie pszona przez cały dzien, a rano syna swego Chwedka wysłał z plugiem o mile ode wsi ¹⁾ (od wsi) Winogradu Białocerkiewskiego, orząc tam do wzięcia w sekwestr, mając poganiacza parobczaka syna Wasyla Mamałygi Jakowa, a ia Krawiec Wasyl we wtorek przez cały dzien krawiecstwo robiłem u wdowy Tymoszychi, tamze w Nowey Grobli mieszkającej, do przyscia czeredy z pola, poszedszy do swey gospody zaprągszy wuz poiechałem do syna swego w pole z zawiezieniem mu iesć y tam z nim mówiąc w polu, a gdy się w nocy woły napasły, poszli do wsi do gospody popa tamtejszego, u ktorego y my mieszkamy, ktorych to wołów szukalismy po polu y te nam pop zobaczywszy przysłże przypendził do nas do pługa, ktoren pop zabawiwszy nieco w polu, poiechalismy do wsi z popem nazad, odwiozszy popa ia Wasyl Krawiec wziowszy charczy, poiechałem znowu w pole y nocowałem na czwartek, orząc przez czwartek do piąku przeszłego ²⁾, w który nas pobrali, niedaleko tegoz orania orał tamze lesniczy Chwedko y drugi Polisiuk z teyze wsi Nowey Grobli osobno, niedaleko orząc osobno y nocując bez ogniu.

Pytany Wasyl Krawiec, czym ty się z synem swoim będziesz odwodził kiedy tylko tych dwoch masz swiadkow lesniczego y Polisiuka.

R., ze będziem mieli y trzeciego poganiacza, y czwartego człeka Sydora z teyze wsi, który tam był we srode przed południem obaczywać swoię pszenice.

Pytany Wasyl Krawiec, czy mieliscie tam w polu konie z sobą.

¹⁾ Закреслено р.

²⁾ В середині — przeszłego — zakresлено дві літери.

R., iz mielismy koni dwoie y wozow dwa konny y wołowy, na konnym było proso do siwu, a na wołowym słome od deszczu konserwowana, o zadnym zas rabunku iak nie wiem ani się do tego znam, ale niechay stanie pop, Jakow poganiacz, syn moy w osmym roku, który tam był w polu, niechay opowiedzą iezelibysmy gdzie iedzili, iako tez y [281] sąsiedzi którzy niedaleko nas orali wtensamczas zrabowania zyda, Chwedko! lesniczy y Polisziuk nazwiskiem ludzie tamteysi; do więcey nie przyznaią.

Dimissi ad carceres.

[Збоку приписано:] Wypuszczoni z synem.

[279] Konwikcy na Wasyla zięcia Sowsunowego, tudziez Chwedka syna tegoz 1772 A. die 29 maj opisana, wziętych z Nowey Grobli ¹⁾).

1-mo.—Iz od wtorku przez srodę y czwartek byli w polu koło popowego futora jak powiadają sami w teyze kompanij wyznają będącego z nimi Łucka lesniczego y Poleszuka, ktorych in s[um]ma było 4-ch.

2-do.—Aze, Sydor syn Chwedora Guzła ze srody na czwartek będący u Szmuyła arędarza Szabastowieckiego na warcie podczas przyscia hultajow poznał po głosie Chwedka syna Wasylowego, to przyczyną że poznanie ma się (iz Chwedor Guzoł z wyzwyrazonym Wasylem Sowsunem podczas buntow mieli przerzeczonego Szmuyła oddaną sobie w spulkę arędę, gdy po uspokojonym rozboyniestwie powrociwszy arędarz, iako spolnikow o swoję całosc pyta y kalkulacyą z niemi czyni, wyz nadmieniony Chwedor Guzoł z swoiey połowy zupełnie zakwitowanym został, Wasyla Sowsuna rzeczy zkonfiskowaną zostały, a na reszcie przy zostających przy nim złt-ch 200 dał assekuracyą Szmuyłowi, gdy ten excess ze srody na czwartek w karczmie wypełniony został, tedy we czwartek rano bardzą Sydor syn Chwedora Guzła, przybiegłszy do oyca swego w Posieczyską, zaczyna pytać oyca:—czy nie byli u ciebie hultaie tey nocy, dla tegom przyszedł cię odwiedzić,—ten pyta o przyczynę, co za ludzie by, a wymianowany Sydor syn Guzła powiada, że po głosie poznałem Chwedka syna Sowsunowego.

3-tio.—Na 3-ciy punkt takie tylko iest porozumienie na Wasyla Sowsunowego zięcia, iz podczas buntow miał dobręgo konia z ratyszczem, latał po wsi, iednak niema wiadomosci aby kogo zabił, gdyz to w teyze wsi Szabastowce działo się.

4-to.—Co się tycze regulowanego noclegu, jak on powiada że 2-ma tylko, pop, jego kolligat powiadał przed popami Kniazokrynickimi, że z szescią ludzmi przez te dni oral, ktorych na swiadcetwo miał stanowić dotąd iednak niemasz. Wozem ci hultaie byli w Szabastowce, a przy popowskim polu wóz zastali z popowemi konmi, przyiechawszy po nich.

5-to.—Ci hultaie, którzy byli z srody ²⁾ na czwartek w Szabastowce, [280] zastali zydowkę goscinnę, tudziez kucharkę teyze religii, zadney ani potraconą, tylko samego gospodarza y gospodynią męczyli.

¹⁾ Konwikcy на окремому аркушу вклеєна між 278 і 281 сторінками.

²⁾ srody — написано по затертому слову.

6-to.— Tenze Wasyl Sowsunow zięc dobrowolnie wyznał, kiedy dotął popa z Nowey Grobli a jego kolligata dla wyręczenia jegoz niemasz, więc ma prosic, aby po niego posłano, przyczyny tego wiedziec nie mozna teraz. [Унизу приписано:] IP. Pozniak Fran. tych przystawił od IW^o hrabi Tornawskiego star. Wysockiego.

Rubli 60 $\frac{1}{2}$ 18, z tych dwa upuscili na ziemie, jupa zydzowska y korali sznurkow trzy.

Die 28 maji anno p-sentis zrabowali zyda aręderza Szabostowskiego Szmuyła.

Sydoor syn Chwedora Guzła z wsi Szabastowki do Kn'azey Krynicy nalezancy.

[ДОПИТ ШЛЯХТИЧА ЯНА СТРОМЕНЕЦЬКГО, ОБВИНУВАЧЕНГО В ПІДРОБЦІ ПАШПОРТІВ ДЛЯ ГУЛЬТЯР-ГАЙДАМАК, ЦЮ ЙШЛИ НА БІЛОРУСЬ, ДНЯ 10 ЧЕРВНЯ 1772 Р.].

[283] Działo się w miasteczku Tety-iowie przy Komendzie Generalney Woyska Kor. Parthyiow Ukrainskiey y Podolskiey, die 10 junij 1772 Anno.

Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerata szlachetnego Jana Stromeneckiego rodem z miasteczka Turzyska, z oycą Piotra matki Agaty z Suzanskich Stromeneckich, sam lat mający ex fisi 22, w Turzysku przy rodzicach zrosł, którzy byli na podstarostwie na folwarku Hatko nazwanym, do lat dziewięciu, wzięty został na opiekę po zmarłych rodzicach do IPana Kaniukowskiego tamże w Turzysku mieszkającego, u ktoregom był przez lat dwie, od ktorego uciekłem y przystałem na drodze do ¹⁾ szlachcica Urzyszcza, który gdy mnie przywiozł do Kizemienca oddał do studentow IPancow Szendercowskich, u których byłem za chłopca przez lat pięć, nieco y edukuiąc się w szkołach, tamże w Krzemieniu cdstawszy udałem się do Włodźmerza, y tam przystałem do ImcPana Tarnogrodzkiego Szypra IW^o w-dy Kijowskiego, u ktorego służyłem za chłopca przez lat dwie w miasteczku Upalinie, cd tego cdstawszy udałem się do Turzyska nazad y tam przystałem do ImcPana Sokołowskiego nadworney chorągwi IW^o w-dy Wołyńskiego tcwarzysza za szeregowego pod rotmistrzowstwo IPana Jasinskiego, na którym szeregu byłem przez lat dwie, poszliśmy z panem do Warszawy, z Warszawy wyiechawszy do Krystiampo'a, tam w Kozadawach wsi zabrała nas konfederacya do IO xięcia Marcina Lubomirskiego, gdzie zostawałem przez puł roku, potym nas oddaną w komende W^o Bierzynskiego, będąc tam przez trzy cwierci roku, z którym gdysmy przyszli pod Krakow do Wcdzisławia tam nas Moskwa napadszy rosproszyli, [284] y mnie z innemi dziewięciu w niewolo wzięli y odesłali do Warszawy, a przyszedszy do miasta Mszczancwa nie doiechwszy Warszawy, uciekliśmy wszyscy dziewięciu, wraz idąc udawszy się ku Wołynccwi, przyszliśmy u wieczor do wsi, nie pamiętając iakiey, nie wiedząc o konfederatach, tam nas podsłuch przeiowski odprowadza do komendy swoiey ImcPana Karczewskiego, który nas wszystkich zabrawszy, dawszy nam konie, orężę, y byliśmy u niego przez cwierc roku, złączywszy się z W. Zarembą, a gdysmy przyszli pod Piotrkow znowu

¹⁾ Закреслено — з.

nas tam moskale napadli y rosproszyli, zkąd nas się odbito pięciu pieszych, gdyzmy konie poutracali, iednym po..... z tym tez pouciekanie, przy którym iaki orę... .. z tym my szli, a przyszedłszy do wioski.... ani, pospalismy się, y tam nas spiących Moskwa zabrała y odprowadziła do Łowicza, siedząc w sekwestrze tam przez niedziel osm, potym nas odwieziona do Warszawy, y tam tegoz samego dnia przywiezienia wyprosiła nas IO xiężna wojewodzina Ruska, dawszy nam paszport xięże Wołkunski, za który poszlismy na, przeszliśmy tylko pięć mil od Warszawy, napadli nas konfederaci y zabrali niejaki porucznik Pakosz y oddał nas do IW Puławskiego, będąc u niego przez trzy cwierci roku, z którym przyszlismy pod Krakow, tam my zabrali regiment Mirowski, z którym pomaszerowali do Szkalimirza, a my będąc komenderowani za furazem do Niepołonnici w koni 30, wybrawszy furaz, idąc za woyskiem, tam nas Moskwa napadła, iedni pouciekali, a nas pięciu w niewolo wzięli y do Krakowa oddali, a z Krakowa do Połonnego odprowadzili, a przyszedszy do Złoczowa, tam mnie wyprosił ImcPan Szenderowski od kapitana Foka, y poszedłem pod Chmielnik do Tereszpoła, [287] ztamtąd udałem do sttwa Sokołowskiego, siedząc tam przez niedziel osm, dostałem się przez rekomendacją do ImcPana Kaminskiego, który gdy przyjechał do Trojanowa oddał mnie do W^o pułkownika Komorowskiego, u ktorego będąc z cwierc roku odprawiony zostałem, wziowszy paszport od tegoz na Białorus do wuja swego pod Szkłuw, nie doszedszy w Mozyrzu zachowałem leżąc przez niedziel 10, dostałem się do Szantyra szlachcica, u ktorego byłem przez niedziel szesc, a gdym się tam dowiedział o konfederacyi, wrociłem się nazad do Makarowa y przysłałem do p. porucznika Nowickiego, u ktoregom cwierc roku, od ktorego odstawszy, umysliwszy sobie ..pusc do Tetyiowa, bawiłem się przez dzie... w wies... od Jasnohorodko, nie pamientając oney się opił y wzięty w sekwestr zostałem do Jasnohorodki ... tu z Jasnohorodki mnie odesłana.

Pytany Stromenecki zach tak wielkich swoich od moskalow do konfedera y kilkunastu osobach chodząc nie bez tego ze... .. nie mieli, kogo obedrzyć na drodze, lub tez napasc y zrabowac kogo, co się przez takowych ludzi praktykowa... y teraz to same dzieje się.

R. Stromenecki, ze my idąc w osob kilku y kilkunastu, nigdiesmy nie zaczepili nikogo y nikomu szkody zadney nie uczynilismy procz iednego chleba y tego wyprosil, procz z Pakoszem porucznikiem konfederackim będąc w zupie Modrzyckiey, tam tenze porucznik zabrał skarbowych pieniędzy tysięcey siedm, do czegosmy się nie interessowali tylko on iako komendant.

Pytany Stromenecki, za co w Jasnogrudce w sekwestr- jest wzięty y tu odprowadzony.

R., iz gdym przyszed do tej wioski, który nie pamiętam pod Jasnohorodkie, pijąc w karczmie, przyszło tam ludzi 4 flisow z Stratew czyli pływ z Dniepru powracających, [288] z ktoremim ia się napijał gorzalki, którzy mieli pusc na Białorus do Szkołowa, nie mając zadnego testimonium, o które się turbując iak my daley przeydiemy, pytając mnie:— czy umiesz pisać,—

którym ia odpowiedział, ze umiem, prosili mnie abym im napisał testymonium, ktorem deklarował, a gdy mi dali dwa złote napisałem im te same, która tu ze mno iest przysłana.

Pytany:—wszaze ty nie tak się zowiesz, iakies te testymonium napisał y podpisał.

R. Stromenecki, iz to uczyniłem z pijanstwa y wziętku dwóch złotych łakomstwem, zebym miał za co pic.

Pytany Stromenecki, kiedys był pijany iakies w ręką piro utrzymac mógł y temi słowy tobie nieprzyzwoitemi y wielkosc charakteru nie tylko pisać, ale y w pomysleniu zle miec nie powinienes, przez którą pisaniey tey niegodziwey testymonij powinienes miec rękę po łokiec uciętę, bo gdys się tą iedną wydał mogłes juz więcey takich wypisac y hultajstwu haydamactwu takie dawac, tylko ze przezornosc wielkiej komendy takich nigdy nie przymuia, bo by kazdy poznał wysokosc przez twoią niegodziwą podłość tu słowa wyrażając czego ty się wazył.

R., zem to uczynił z głuposci y pijanstwa, którą pijanstwo pamięć mi o tym zabrało, rozumiejąc ze tego nicht nie będzie uważał.

Pytany:—sam podpis cie wydaie, ze ci ręka drżała, zes tego imienia nie wypisał, y tego ci sam Bog nie pozwolił, zebys go miał w tak podłość obrocic.

R., iz ia podpisałem Illakowskiego ktorego nie wiem ani znam.

Pytany:—to widzisz zes iuz miał pamięć ales tylko chcący napisac, zeby tego nicht nie przeczytał, bos wirszchnem dostojnie wyraził.

R., zem to uczynił przez pijanstwo nie pomiarkowawszy się; do więcey nie powiada:

[Збоку приписано:] Uwolniony po karze.

Dimissus ad carceres.

[286] Iozef ¹⁾ Gabryel Stępkowski obozny Rott. Koron. wojenny Kaw. orderu s. Stanisława Kanc. woysk Kor. IKM. y ReyPtt. Parhy. Ukrainskiej y Podol. Generalny Regimentarz kommandujących woyskiem Rossyskim upraszam woysku zas koronnemu ninieyszym zalecam... do wolnego przeyscie Ułasowi Ilinowiczowi, Trochimowi Onisonowi, ktorych paszport u ich przysłany generalny iest, a ja dla lepszey ręko własną podpisuie się. Datt die 4 junij 1772 Anno I. Illakowski do Brownicz aby przyszli Ułas Ilinewicz.

[СПРАВА ЙОНИ МОШКОВИЧА, ОБВИНУВАЧЕНОГО В ПЕРЕХОВУВАННЮ І ПЕРЕПРОДАЖУ ЦЕРКОВНИХ РЕЧЕЙ].

[289] Działo się w miasteczku Tetyiowie przy Komendzie Generalney Woyska Koronnego Parthyiow Ukrainskiej y Podolskiej die 13 junij 1772 A.

Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerat[a] niewiernego Jownasza Moszkowicza z Sokołuwki, rodzącego się w Krasilowie z oyca Moszka matki

¹⁾ Цей фальшований пашпорт писаний на чвертці писального паперу вшито поміж сторінками 284 і 287.

Reyzi Moszkow, sam lat mający ex fisi więcej 40, w Krasifcwiem zrosł przy rodzicach swych, z Krasifowam poszedł z matką swą do Kuzmina y tammem się ożenił z corką u zydowki wdowy Złotey, potym z matką swą siedziałem w Czarnowodach na arędzie, potym udałem się do winnic roźnie robic gorzałkę, w Krzywczyku pod Dunajowcami lat trzy, w Parchomuwce przez lat trzy, potym poszedłem do Międzyboza, ztammem się do furmanki wzięł, a potym do handlu soli, hanyzu po ktoren nieraz iedziłem do Bałty, siedząc do samey haydamaczyny, przed którą wsczęto poiechałem do Bałty dla hanyszu skupienia, gdzie nas tam haydamacy napadli, ucieklismy na turecką strone, kto się został na tej strone, tego zabili, a my się wychowali gdy haydamacy wyszli, najeli nas zydzi zydow trzech, mnie y drugiego Moszka z Wołoszczyzny¹⁾, trzeciego Icka y tego nie znam zkądby był, abysmy poszli do Bałty y ciała pobitych zydow pochowali, cosmy uczynili, a gdysmy tych zydow chowali, znalazłem torbe, nie wiedząc z czym zawiązaną, co wiedział ieden zyd Moszko te torbe, iakiem znalaz, nie dając iey onemu do rąk, pomiarkowawszy ze brzęczało, mówiąc do tego zyda Moszka:— a cos to tam lekkiego, — y schowałem te torbe w wuz, a gdym sam zobaczył rozwiązawszy te torby, ze było²⁾ srebro białe [290] y żółte, iak kubki duze a pogniecione, schowałem razad w wuz, a przed tym zydem powiedziałem, ze mi ktoś te torbe ukradł z wozu, a gdy mi się ten zyd pytał, co było w tej torbe opowiedziałem, ze ja sam nie wiem co w niej było, bom iey nie rozwiązywał, a gdysmy się rozeszli po pochowaniu ciał zydowskich, ja sobie poiechał do Szarogrodu, a tam w Szarogrodzie znowu nas haydamacy napadli, ucieklismy do lasu, trzymając one torbe przy sobie, a gdy nas powietrze napadło, poszlismy pod Lityn w lasy z iednym zydem y zonami y dziećmi do osob 11, z tych wszyscy powietrzem wymarli, a ja tylko zoną y iedną corką został się, po którym zydzie dobrze się mającym zostało mi isę rubli 100 y inne sprzęty, którą sprzęty gdym zachorował pogniły, a pieniądze y torbe z tym srebrem w ziemiem zakopał, a wyzdrowiawszy z dzumi³⁾ iako y zoną moją także to samo cierpiącą powietrze, z corką wyzdrowiawszy, poszlismy do Lityna, zostawiwszy te torbe y pieniędzy rubli 100, nie dcbywając zadney rzeczy z ziemi, az przeszłej jesieni poszedzsy na te mieyscie sam ieden, pomieniane torbe z pieniędzmi tam zakopanemi zabrawszy, poiechałem wziowszy zone y dziecko do Sokołuwki Humanskiej, iadąc tu ra Tetyiow, wstopiłem do Moszka arędarza dziegciowego, u ktoregom nocował, umysliwszy sobie tu w Tetyiowie mieszkac y radząc się w tym Moszka dziegciarza, który mi powiedział:— dobrze y tu mieszkac, tylko ze teraz żołnierze to niem gdzie, — a gdysmy się zgadali z tymże Moszkiem o haydamakach y o powietrzu, przysnałem się przed tym Moszkiem, ze y ja mam zdobycz po haydamakach, gdym zydow chował w Bałcie, znalazłem w bur[291]janie torbe⁴⁾, ze srebrem iest tam y mosiędz iest tam y srebro, co mi Moszko zyd dziegciarz kazał sobie pokazac te torbe, którą gdym poka-

¹⁾ Wołoszyny — написано над тим-же самим закресленим словом.

²⁾ Закреслено — ze było.

³⁾ i — виправлено з — у.

⁴⁾ Закреслено — nie wie.

zał obeyrzawszy, mówił ze tu iest srebro, iest tu y mosiędz, do ktorego ia mówił: — kup sobie, — ktory się tego uchwyciwszy w targ ze mno, zaczyniłem rubli 30, dał mi 20, sprzedałem, ktorego to było srebra kawałkami ze srubami y niby miseczkami wszystkiego sztuk 20 pogieće y połamane, nie wiedząc coby to było czy koscielne, czy zydowskie, czy szlacheckie.

Tu natychmiast przyniesiony kielich y patyna z cerkwi, co temu zydowi pokazawszy wyznał, ze patynow takich było 4, kielichow takze 4 czyli pięć połamanych, co wszystko temuz Moszkowi sprzedałem za rubli 20.

Pytany Jona, gdzieś ieszcze więcey sprzedał takiego srebra.

R. zyd Jona, ze nie miałem więcey y nie sprzedawałem nikomu, tylko te ktorem sprzedał Moszkowi, od ktorego te srebro teraz dwor odebrał, nie wiem czy wszystko, on o tym będzie wiedział.

Pytany zyd Jona: — nie tak to bydz ma iak ty powiadasz, gdyz to są rzeczy aktualne koscielne, musiałeś one z kościoła z innemi zydami pokrasć y tych więcey bydz musiało, ktoremiscie się¹⁾ podzielili, a to te tobie w paju przypadli, gdyzby haydamaka dobrze tego pilnował y nie zgubił, iak ty powiadasz, ale to sama istotna rzecz pokazuie się, ze to z kościołow lub z cerkwi te kielichy y patyny pokradzione.

R. zyd Jona, iz z nikim zadney cerkwi ani tez kościoła nie okradł, ałem sprawiedliwie znalaz, iakom opowiedział.

Pytany zyd Jona, gdybys znalaz, a postrzegszy, ze iest koscielna rzecz powinienbys był iakiemu kowiek dworowi zwierszchnosci o tym doniesć, czegos ty [292] nie uczynił y z tymiś się krył az do czasu przeszley zimy, y tos potajemnie sprzedał, to iuz oczewistosc ze to iest kradzione, gdyz w przeszłym roku słychac to było ze kilka cerkwi wykradzioną y kościołow z tu niedaleko w Zywołowie, do czego ty przyznac nie chcesz z kimbys kradł cerkwi y kościoły.

R. zyd Jona: — y na mękach więcey nie opowiem com opowiedział, zem te torbe znalaz, nikomu więcey nie przając tego y takowego srebra iak temu zydowi Moszkowi dziegciarzowi, a on komuby sprzedawał o tym nie wiem, y do więcey nie przyznam, bom z nikim nigdzie nie kradł.

[Збоку приписано:] Wypuszczony po karze.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerat[a] niewiern. Moszka Duwidowicza zyda arędarza dziegciowego Tetjowskiego, oskarzonego od zyda Jona, ze od niego kupił srebro łamane koscielne z kielichow.

Pytany zyd Moszko, gdzie się rodził.

R., iz rodziłem się w Klebany, z oyca Dawida matki Fłygi zydow Ickowiczow, mając sam lat 24, w Klebanijm zrosł przy rodzicach swych do lat 10, udałem się do Fastowa y tamem się uczył kantorstwa, y tam byłem przez lat 8, odsłuzywszy się u kahału Fastowskiego, przyszedłem tu do Te-

¹⁾ Закреслено — sescie się.

tyiowa temu lat szesć y tam się ozenił z dziwką Hayką u zyda Dawida Jozefowicza obywatela Tetyiowskiego, z którą przymieszkałem do tego czasu.

Pytany, za co iest wzięty w sekwestr.

R. zyd Moszko, zem wzięty w sekwestr, zem kupił srebra łamanego sztuk 20 od zyda Jony w czasiej przeszłej zimy po świętach żydowskich Bosynach y Kuczkach za rubli 18 denezkami, płacąc mu ied[293]nego rubla po 12 grzywien.

Pytany zyd Moszko, czemu się nie zgadzacie, bo tamten powiada że sprzedał za 20 rubli, a ty powiadasz że kupił za 18.

R. Moszko, zem ia jemu tak powiedziedział, że uczyni 20 rubli płacąc no 12 kopijek.

Pytany Moszko, iak ty się wazył te srebro kupować widząc, że to iest koscielne czyli cerkiewne y o tym dworowi swemu lub Komendzie Generalney o tym nie donieśles.

R. Moszko, zem ia tego y w głowie nie miał, żeby to było srebro cerkiewne lub koscielne, gdyz ia koscielnych rzeczy nie znam.

Pytany Moszko, bądź by było y jakie kolwiek nie tylko cerkiewne szlacheckie ettc., powinienes zwazyc iaka rzecz się może bez dworu kupic a iaka nie, a podeyrzaney nie można iaką ty kupiłeś, y ty przed nikim nie publikowałeś, taileś.

R. zyd Moszko, iz to srebro przętowałem anie pred tuteyszemi zydami y nie miałem onego za zadne podeyrzane, gdyz mi zyd Jona opowiedział, że to srebro w Bałcie znalaz w krzakach czyli w burjanie z tey racyi, że to podczas haydamaczyzny było, umyśliłem że to może bydz prawda, czego dotąd nie wiem, zkądby on te miał, a za tom tylko winien zem dworowi nie donieść, gdyz ia nie wiem o tym zydzie, żeby on był iakowy złodziey y tegom nie znał, dopiero teraz gdy do mnie przyiechał, coby był za zyd y zkąd, którą to srebro łomane 20 sztuk u mnie było przez niedziel trzy, a gdy mi pieniędzy potrzeba wyciągała, poszedłem do swego tescia Duwida, opowiedziawszy mu, zem teraz pieniędzy potrzebny, a winien mi zyd z Berezney Humanskiej rubli 20, to dam ci rubla a iedz po te pieniądze, napisawszy kartkę do tegoz zyda Abramka Moszkowicza, posłałem Dawida tescia swego po winne mi pieniądze po rubli 20, którą mi tesć moy przywiozł.

Pytany Moszko, za co to te pieniądze tesć twoy przywiozł y iaki to dług był.

R. Moszko, iz to te pieniądze za to samo srebro, [294] gdy iechał ten zyd Abramko tu na Tetyiow ustompił do mnie, wiedziawszy iest zyd tantny, mowiłem z nim, zem teraz grosza potrzebny, mam tu srebro łomane, kup sobie ode mnie, którą ten zyd Abramko zobaczywszy kupił za rubli 20, a że pieniędzy nie miał przy sobie, kazał mi za sobą posyłać po pieniądze, srebro zabrawszy poiechał, za którym ia posyłałem Dawida tescia swego z napisaną kartką do niego, przez ktorego mi 20 rubli odesłał y z tych 20 dałem tesciowi swemu rubla iednego za drogę.

Pytany Moszko: — wszakże stary Dawid odwoził to srebro, za tą pieniądze ci przywiozł.

R. Moszko, ze Dawid tesc moy zadnego srebra nie odwoził ani go widział, tylkom ia Abramkowi sprzedał, Abramko y wzioł a tesc tylko po pieniądze iezdził y te przywiozł.

Pytany Moszko, iakie to przecie srebro było.

R.: — kubkow przez iego powiedzenie alias to kielichow odsrubowanych pogiętych pięć, zgiętych ogrągłych alias to patyn trzy czyli 4 było, — więcej zas nie pamięta od czego było te srebro, tylko ze wszystkiego sztuk 20; więcej nie przyznaie w innych pytaniach.

[Збоку приписано:] Uwolniony po karze.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerata niewiernego Dawida Josiowicza obywatela Tetyiowskiego, który się rodził w Pohrebyszczach y tam się ozenił mieszkając w Pohrebyszczach lat 10, przeszed tu do Tetyiowa, w którym siedzi blisko lat 30, sam lat mający około 60.

Pytany zyd Dawid, za cos w sekwestr wzięty.

R., zem wzięty za zięcia swego Moszka, który to Moszko zięć moy przeszłego roku w zimie [295] przyszedł do mnie z temi słowy, ze winien mi zyd Abramko arędarz wsi Berezney Humanskiej rubli 20, to poiedz za nim a odbierzesz, a z tych samych pieniędzy za fatyge dam ci rubla jednego, po którą pieniądze, nie wiedziec iakie y za co pojechałem y odebrane zięciowi memu Moszkowi przywiozłem, z których mi dał rubla.

Pytany zyd Dawid, iak to ty nie wiesz po iakies pieniądze ¹⁾ iezdził, kiedy ci zięć twoy Mosko o wszystkim opowiedział, ze temu Abramkowi srebro sprzedał y to srebro sames zawiozł y dopiero za te pieniądze odebrałeś.

R. zyd Dawid, zem zadnego srebra nie odwoził anim widział anim o nim wiedział, ani tez mi zięć moy o tym srebrze nie spomiał, rozumiejąc ze po iakie insze pieniądze mnie zięć moy posłał, a o szrebrze zadnym nie wiedziałem anim iego widział, y dopiero gdy mnie wzięto o tym się odwie-działem, a iak pragne umrzyc, tak nie wiem o tym srebrze ani tez zięć moy o tym nie spominał.

[Збоку приписано:] Duwid zyd uwolniony.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

Konfessata dobrowolnie z stawionego inkarcerata niewiernego Abramka ze wsi Berescia Humanskiego, rodzącego się w Granowie z oyca Moszka matki Hayki Nysowiczow, sam lat mający iako opowiada 22, w Granowie zrosł y tam się ozenił z dziwką z Winnicy corką u zyda Moszka Miniechą, mieszkając w Granowie do roku przeszłego o Zielonych Świętach teraz rok, najołem arędę we wsi Berezce Humanskiej, z ktorej wyjechałem do Sło-

¹⁾ Закреслено — zawiozł.

bodyszcz do hamarni o Kuczkach w przeszłej jesieni, zkąd powracając ustompiłem tu w Tetyiowie do zyda Moszka arędarza dziegciowego, u ktoregom nocował, mówił do mnie tenze zyd Moszko:—mam ia tu srebro, ktorem kupił od zyda Jowna z Sokoluwki,—[296] zobaczywszy to srebro, mając swoy kantar własny, one przewazyłem, ktorego było pułtora oka na łuty rachuiąc, łutow 120, za ktorem się z Moszkiem zgodził za rubli 20, mówiąc:—albo ci przyszele te pieniądze albo kogo paszli po nie,—tak ten Moszko uprosiwszy swego tescia Dawida, posłał go wraz ze mną po te pieniądze, ktoremu Duwjdowi tesciowi iego, gdy do mnie przyjechał odliczywszy rubli 20 oddałem, które tesc miał oddać zięciowi.

Pytany Abramko, czy Dawid zyd tesc Moszka wiedział po iakie do ciebie pieniądze przyjechał y za co

R. Abramko, iz ia o tym nie wiem czy Dawid widział, alem ia temuz Dawidowi o srebrze zadnym nie spominałem ani mnie on tez o to pytał, za cobym pieniądze zięciowi przez niego posyłał, y o tym srebrze dyskursu miendzy nami nie było y gdym przyniozł to srebro do siebie, ktorem odebrał sam od Moszka, nie bawiło więcey u mnie iak bez dzien y noc, bo mi go ukradzioną ze wszystkim, nie wiedząc do tego czasu, ktoby tą srebrą ukradł, a temu tydzien drugi gdysmy się pokłucili z spolnikiem moim arędy, a tez same arędę ze mnie krzywdził z passyi moiey, wywoła ten na niego, zes ty złodziey, tys ode mnie srebro ukradł, ktorem kupił u nie kto inszy, gdy mi taką krzywdę czynisz, tos ty u mnie y srebro ukradł, tak ten mnie to samo złodziejem uczynił, ze ty iesdes ¹⁾ złodziey, gdy powiadasz o jakimsis srebrze, ktorego ia u ciebie nie kradł, z ktorey to kłutni między sobą poiechałem do Humania do dwora na tegoz Zelmana spolnika mego skargę, po ktorego to Zelmana spolnika mego z dworu poslali kozaka na sprawę, a gdy wyrozumieli moję krzywdę od niego, a bardziey ciekawosc widzenia srebra, o którym ia nie powiadał, ze te koscielne było, bom sam o tym nie wiedział zeby koscielne albo cerkiew[297]ne, wzięto tegoz Zelmana w sekwestr, który Zelman do tego srebra przyznał się, po którą srebro tenze Zelman posyłał szwagra mego Beynia y ten Beyń przywiozł to srebro, a zmiarkowawszy dwor srebro bydz miane koscielne czyli cerkiewne, przystompił ze mnie do indygacyi, zkądbym go miał, zarazem wszystkie prawda opowiedział, ze mam kupione od zyda Moszka Tetyiowskiego za rubli 20.

Pytany Abramko, na cos się waził srebra takie koscielne kupowac y o kupnie tego zaraz dworowi nie doniesc, ktoreby było przepadło przez twe onego zataienie, ale sam Bog nie chcąc z świątniey swey krzywdy czynic wydał.

R. Abramko, zebym wiedział ze koscielne albo cerkiewne, zapewne bym był nie kupował bo mi się nie trafiło koscielnych sreber widywac, rozumiałem ze panskie kubki iakie, ieden był we srodku wyłaczany, a więcey co było pozłocistego nie widziałem, bom nie miał czasu, bo zaraz ode mnie na drugi dzien ukradzionę, tylko to wiem ze sztuk 20 wszystkiego y pułtora

¹⁾ Закреслено — т.

oka wazącego, y z tey racyi dworowim nie donosił o tym srebro, bo mi go ukradzioną, wiedział o tym dwor, ze mi srebro ukradzioną ale nie wiedział iakie dopiero teraz, gdy go obaczył; w więcey zas pytaniach nie wie nic.

[Збоку приписано:] Abramko uwolniony.

Dimissus ad carceres.

[300] Działo się na Sądach Woyskowych Partyiow Ukrainskiej y Podolskiej przy Generalney kwaterze w miescie Trojanowie miesiaca decembris dnia 16 1772 Roku.

Między urod. instygatorem sądowym powodem oczewisto a niewiernemi Jonaszem z miasta Sokołowki Moskiem Duwidowiczem z miasta Tetyiowa Abramkiem Kotlarzem ze wsi Berescia Umanskiego stawionemi inkarceratami oczewisto, Sąd Woyskowy Partyiow Ukrainskiej y Podolskiej rozsądzaiąc sprawę z rejestru inkarceratów do sądu swego wytoczoną, a poniewaz z dobrowolnego wyznania niewiernego Jonasa z miasta Sokołowki sądowi swemu dowiedzioną iest, iz lubo twierdzi niewierny Jonasz ze srebra y rozne naczynie czy cerkiewne czy koscielne iakoby znalezione przedawał Mosкови y Abramkowi zydom w komparycyi wyrazonym, ze iednak dostatecznego o tym znalezieniu nie daie wyvodu, przeto sąd dla zasiągnięcia lepszey wiadomosci, zkądby te naczynie Bogu posłubione byli potrzebne, konfessat korporalnych wyprowadzenie uznawszy, nakazuje, aby niewier. Jonasz z Sokołowki in atencencya ur. instygatoru przez mistrza sprawiedliwosci był potrzykroc pociągany z przydaniem ognia dla rzetelnego wyznania, [299] zkądby niewierny Jonasz te naczynie cerkiewne dostał y z jakiey świątnicy, mocą tego dekretu.

J. Dunin Łabęcki, chorąży pancerny sędzia woyskowy.

[Впоперек акту приписано:]

1 - mo.— Jona Moszkowicz,

2 - do.— Błakaiaący się po swiecie zaszedł do Sokołowki,

3 - o.— Osm kielichow pozłacano srebrnych przedał w Tetyiowie Moszkowi arędarzowi dziegciowemu; ten potym przedał Abramkowi za też same pieniądze.

NB. Kuzma Wasylczuk po wykonanych konfessatach uchy.

[СПРАВА ШЛЯХТИЧІВ КУРДІЯНА, ЛЕВІЦЬКИХ, КУЛЬЧИЦЬКОГО, І КОСОВСЬКОГО ОБВИНУВАЧЕНИХ В КРАДІЖКАХ ХУДОБИ, 9 ЧЕРВНЯ 1772 Р.]

[301] Działo się w miasteczku Tetyiowie przy Komendzie Generalney Woyska Koronnego Pathyiow Ukrainskiej y Podolskiej, die 9-na junij 1772 Anno.

Stanowszy tu oczewiscie urodzony Mikołay Jastrzembski wsi Chrestyszcz dyspozytor, a przed tym Wirschowiecki miasteczka, Cybulowski, Bogdanowski y Stratiowski wsiow takze dyspozytor na swiadetstwo w sprawie y akcyi dobrze wiadomych szlachetnych Jana Kurdiana, Konstantego oycy,

Alexandra syna Lewickich we wsi Cybuluwce mieszkających, Jendrzeja Kulczyckiego zięcia Kurdiana, Michała Kossowskiego, którzy to zostali powołani o kradzież wołów, koni y owiec przez szlachetnego Woyciecha Jasilkowskiego który to Jasilkowski tymże wszystkiem akcyę kradzieży z osob swych poczynione na oczy dowodzi, których to wszystkich akcyę urodzony Jastrzembski od tychże wszystkich powołanych szlachty iako dobrze wiadomy, że przez wszystkie lata tam mieszkając, ciz szlachta wyrzeczenie do zadnego złodzieystwa wołów, koni y owiec nie są winni, mając za niegodziwe Jasilkowskiego powołanie, y iako ten Jasilkowski nie powinien mieć zadnego kredytu nigdzie, bo iest aktualny sam złodziey, bo natenczas gdy tenże Jasilkowski nie wiedzieć zkąd przyszedłszy do wsi Cybuluwki y bawił się u szlachcica Zielinskiego, który iuz nie żyje, tenże Jasilkowski ukradł u zyda Abramka Krawca z miasteczka Wirszchuwki konia ¹⁾, na którym poiechawszy do Cybuluwki w nocy y tam w Cybuluwce u Skolskiego szlachcica najmłodszego Jacentego ukradł chomąt [302] y wuz u swego kolegi, będąc z nim wraz w konfederacyi, z którym to koniem y wozem został złapany w miasteczku Miaskuwce, od którego kradzionego konia y wuz odebrana, y za te kradzież tegoż Jasilkowskiego publicznie przed ratuszem w rynku rozgami bito y wypędzoną, o którym to koniu kradzieży przez tegoż Jasilkowskiego urodzony Jastrzembski dowiedziawszy się z rekwizycyą odebrał y swemu zydowi oddał, iako też y wuz Skolskiemu został przywrucony, a gdy potym tenże Jasilkowski przyszedł do wsi Cybuluwki, o którym doniesioną przyscie jego urodzonemu Jastrzembskiemu, rozkazał go wziąć iako złodzieja, y do Wierszchuwki do siebie przyprowadzić y tam w bramie rozgami obić y wypędzić, który to urod. Jastrzembski na złodzieystwo konia tego przez Woyciecha Jasilkowskiego ukradzionego to usiłuię zaprzysiąc, iako też y za wyrzeczoną szlachcie, że zadnych wołów, koni y owiec nie kradli y tych powołanie przez tegoż Jasilkowskiego za nieprawdziwie y niegodziwe mając.

[Збоку приписано:] Po karze wypuszczony.

Tu sprowadzony Woycich Jasilkowski pytany, czy to w samey prawdzie iest zes konia w Wirszchuwce u zyda Krawca ukradł.

R. Woycech Jasilkowski, zem ukradł konia u zyda Abramka Krawca, na którym uciekając do domu pod Niemierow do wsi Muchowiec złapany zostałem nie na tym koniu ale na inszym, bom tego przeminia z greczyнем, którego greczynowi oddaną, a tego odebraną, za którą kradzież tego konia zostałem karany rozgami w Miaskuwce, iako też y od tegoż IPana Jastrzembskiego miałem bydz bity, tylko ze mnie wyprosil, iednakowoz mi ztamtąd, abym się nie znaydował isć precz kazali, y poszedłem do Muchowiec do matki swey, siedząc do tego czasu pokismy z bratem rodzonym [303] Alexandrem wzięci w sekwestr we wsi Zwiniaczy nie zostali.

Pytany Jasilkowski Woyciech, zescie wzięci zostali za złodzieystwo konia, którego ukradł brat twoy Alexander u szlachcica Chiczewskiego we wsi Dołhoteckim, a teraz y na ciebie samego pokazało się złodzieystwo

¹⁾ Закреслено — за którego.

konia, o którym ty przed tym nie przyznał, toć już oczywistość pokazuje się, zescie aktualni złodzieie y musieliscie krasć ieszcze więcey.

R. Woyciech Jasilkowski, zesmy więcey z bratem nie kradli procz co brat¹⁾ ukradł konia y ia drugiego, azeby brat gdzie więcey kradł o tym nie wiem.

Pytany Woyciech Jasilkowski:— moze ci brat o czym opowiedział kradziezy komory u zyda w Dowhałowce, fantach y innych rzeczach na tysiąc złotych.

R. Woyciech Jasilkowski, iz o zadney kradziezy brata swego nie wiem.

Pytany Woyciech Jasilkowski:— teraz masz dowodziec tym szlachcie że wsi Cybuluwki Kordianowi, Lewickiemu oycu y synowi, Kulczyckiemu zięciowi Kurdiana y Kossowskiemu, ktorych powołałes w swych pierwszych konfessatach, Kordiana nayprzod iakoby miał swoich przewodcow Kulczyckiego zięcia y Kossowskiego, ktory to Kulczycki y Kossowski przyprawdzali woły, konie y owce do tegoz Kurdiana, jako tez zes sam za rozkazem Kurdiana iezdziłes do Kossowskiego y od tegoz temuz Kurdianowi przypendziłes wołów 12 y przypędzone od Kulczyckiego owiec 50 do tegoz Kurdiana tescia swego, niemniey od Lewickich koni na sztuk dwadziescia.

R. tenze Jasilkowski, ze o tych wszystkich kradziezy wołów y koni y owiec nie wiem, tylko to na tych samych powołałem z mowy między sobą z Jacentym Skulskim, z ktorym byłem wraz w konfederacyi, gdym mówił do tego Skulskiego, ze ci szlachta wszyscy mają się dobrze, na co mi Skulski odpowiedział:— ha, mają się dobrze, ale to wszystko cudza praca,— nie powiadaiąc mi więcey nic zkądby była ta cudza praca y jakim sposobem, przez ktorę to słowa słyszące od Skulskiego powołałem tych szlachty, a to wtenczas opowiedziałem przy wzięciu mnie w Zwiniaczy y biciu y pytaniu, gdziebysmy z bratem kradli, y o wiedzących [304] hultaiach złodzieiach, co mi wtenczas w biciu przyszło na pamięć²⁾ opowiedzenie Skolskiego przedemną, y takim na tych szlachcie co mi przyszło do gemby opowiadałem.

Pytany tenze Jasilkowski:— niechay, zebys to z relacyi Skolskiego na innych szlachcie co ci przyszło do gemby gadał, ales sam w oczy dowodził z tych Kossowskiemu, zes od niego sam przyznał wołów 12 y oddales one Kurdianowi.

R. Jasilkowski, zem na Kossowskiego niesłusznie powiedział, zebym iezdził do niego po woły, bom nie iezdził y zadnymchem od niego nie przypędził, tylko gdym był na jarmarku w Berszadzie z Skolskim miał na przedaz wołów dwa pan Kossowski, ktorych nie wiem czy sprzedał tylko one oddał do wsi Lesniczey nazwaney, nie wiedząc do ktorego człeka y zaraz Skulski powiedział, ze to muszą bydz woły kradzione u Kossowskiego, kiedy ich oddał do wsi Lesniczy, tom z tey racyi powiedział y na Kossowskiego.

Tu sprowadzony p. Michał Kossowski y pytany, iakieby sprzedawał woły na jarmarku w Berszadzie y tych nie sprzedawszy oddał one do wsi Lesniczey, komu y za coby one oddał.

¹⁾ Закреслено — ukradł.

²⁾ Закреслено — na pamięć.

R. Kossowski Michał, iz prawda zem często w Berszadzcie na jarmarkach byłem y bywam, ale natenczas w roku 1768, iako Jasilkowski powiada, nie byłem, anim zadnych wołów nie przedawał mając na to świadkow dwóch ze wsi Rahuzki Berszadzkiej, a drugich dwóch ze wsi Lesniczey, zem zadnych wołów na jarmarku natenczas nie miał anim onych przedawał chiba inszemi czasy y to swoje własne a nie kradzione.

Świadek pierwszy.

Franko Rusnak mając oycę mazurę, sam rytuś grecki zostający, lat około 70 mający, spowiedź z zwykłemi ceremoniami odprawiwszy na przeszło Wielkanoc.

Drugi Świadek.

Iwan Zahorodni rytuś grecki będący, lat około 60 mający, spowiedź z zwykłemi ceremoniami odprawiwszy na przeszło Wielkanoc, obydwaj zeznają od strony IPana Michała Kossowskiego, iako ten Kossowski miesz[305]kając z nami w jedney wsi Rohuzce Berszadzkiej w żadnym złodziejstwie przez lat 18 y tego poszlakowaniem nie był, ani też wołów podeyrzanych w złodziejstwie w Berszadzcie na jarmarku nie przedawał w roku 1768 po haydamaczyźnie, iezeli zas inszych czasow woły przedawał, to własne swoje y na to wszystko, co my tu opowiedzieli natychmiast zaprzysięgami na te rote, iako ¹⁾ Michał Kossowski przez całe mieszkanie 18 lat z nami u niego zadnych wołów cudzych nie było, y tych w Berszadzcie nie przedawał y zadnych kradzionych nie miał, iezeli przedawał to swoje, a nie kradzione, ani też bytności Woyciecha Jasilkowskiego u tegoż Michała Kossowskiego nigdy nie widzieliśmy żeby miał iakie woły od niego odbierać.

Prestitertunt juramentum.

Świadek trzeci.

Szlachetny Stefan Diliński rytuś grecki ze wsi Lesniczego, lat mający 50, sakramentami spowiedzi o przeszłej Wielkanocy opatrny będąc.

Świadek czwarty.

Jan Dilinski tegoż brat rodzony rytuś grecki, także wtymczasie spowiedzią y kominiją s. opatrny będąc wraz zeznają, iako dobrze wiadomi, że Michał Kossowski żadnemu człeku całej gromady wsi Lesniczey nazwanej zadnych nie oddał wołów, o których na tegoż Kossowskiego opowiada Woyciech Jasilkowski, na te zeznanie same przy tymże Jasilkowskim zaprzysiężę usiłuję.

Prestitertunt juramentum.

Pytany tu Woyciech Jasilkowski, co ma do Kordiana.

R., że nie mam nic.

Pytany tenże Jasilkowski:—wszakżes w swych konfessatach wyraził że cie ten Kordian z Cybuluwki poсылał po kradzione woły do Kossowskiego do wsi Rohuzki.

¹⁾ Закреслено — IP.

R. Jasilkowski, zem nie iezdził od Kurdiana do Kossowskiego ani mi Kordian roskazywał do niego iezdzic, [306] tylkom to powiedział z bolu, gdy mnie bili w Zwiniaczy, przypomniawszy one sobie słowa mowione, iak się ten szlachcic dobrze ma, na co mi Skulski odpowiedział, ze to cudza praca, o ktorego to Kordian[a] o żadnym złodzieystwie nie wiedziałem ani wiem y tylko gdy mnie bito tom na niego powiedział.

Pytany Jasilkowski, co ma do Kulczyckiego zięcia Kurdiana.

R., ze nie mam nic.

Pytany Jasilkowski:—a iakze to będą te 50 owiec o których w swych konfessatach opowiedział, ze 50 owiec ukradł, do tescia swego Kurdiana odprowadził, y te Kurdian odpędzić roskazał do lasow Kuczmanskich.

R. Jasilkowski, iz Kulczycki zięc Kurdiana nic nie winien ani owiec zadnych do tescia swego nie przypendził, tylko gdy mnie bito, a gdy mi się pomiała mowa z Skulskim y tegom tak oskarżył.

Pytany Jasilkowski, co masz do Aleksandra Lewickiego.

R., iz nie mam nic.

Pytany Jasilkowski:—iakze to nie masz, gdys w swych konfessatach opowiedział, ze z kradzionemi wołami do Słonska chodził y te przedawał.

R. Jasilkowski, iz prawda, zem powiedział na Aleksandra Lewickiego, ze chodził do Słonska iako y chodził, o com y tego oczernił, a to wszystko z słow Jacentego Skolskiego, y na tegom powiedział przy biciu gdy mnie bito w Zwiniaczy, ale y to niesłusznie, bom o Aleksandrze Lewickim zadney kradzieży nie wiedział y nie wiem.

Stawieni tu Michayło Ryzniczko y Pilip Kozaczko ze wsi Cybuluwki dosłyszawszy się o wniesoney kalumnii na szlachte wraz w iedney wsi mieszkających Jana Kordiana, Jendzeja Kulczyckiego zięcia tegoż Michała Kossowskiego y Aleksandra Lewickiego, iakoby woły [307] kradzione do naszej watahy od nich oddane y te złączone do Słonska zapędzone y tam sprzedane, ostrzegając swej całosci, ze my od roku do roku od Słonska z wołami chodzimy, y takich wołow do swej watahy zgonu nie przymuiemy, ani z tych szlachty zadnego ukradzionego wołu nie przyielismy, y o tych wyrzeczonych szlachcie o zadney kradzieży nie wiemy, ani podobienstwa w tym nie slyszelismy, osobliwie Kurdiana od lat 20, iako y innych od lat blizszych mieszkających zadney noty, na to sami usiłuiemi zaprzysiąc, a to naybardziej obwarowane uczynic sobie na wszelkie czasy kupieckie bezpieczenstwo, iakosmy nigdy podeyrzani w zadnym złodzieystwie nie byli ani bydz chcemi. Na te rothe, iako od Kordiana y zięcia jego Kulczyckiego Kossowskiego y Alexsandra Lewickiego do zgonu swego wołow kradzionych, y koni nie przymowalismy, lecz tylko szczegulnie ieden szlachcic Alexander Lewicki z swemi własnymi wołami ani kradzionemi mając onych 13 swych własnych z nami szedł do Szlonska y te przedalismy

Prestiterunt juramentum.

Będąc przytomny tey sprawy agituiącey się y juramentow urodzony Mikołay Jastrzembski sam doprasza się, aby nie był ublizony do zaprzysię-

zenia na to, jako o zadnych wołach parze, któreby miał ukrasć Kossowski y one przypędzić do Kurdiana y Lewickiego, za którą woły miała bydz sprawa z rekwizycyi wołochow, od których bydz miane kradzione, a teraz przez Woyciecha Jasilkowskiego tu ostawione, iakobym on będąc na dyspozycyi o te woły sprawę sądził y te wołochom przysądzone odac nakazał, o których w zyciu swoim nie znaie ani¹⁾ sprawy nie sądził, którego to urodzonego Jastrzembskiego do juramentu na żądanie jego przypuszcza się na te rothe, jako o wołach zadnych przez Kossowskiego ukradzionych zadny sprawy nie sądził [308] ani o tey y zadney rekwizycyi nie miałem, y o tych szlachcie Kordianie, Kulczyckim, Kossowskim, Alexandrze Lewickim o zadney kradzieży wołów, koni ani tez owiec podczas jurizdykcyi moiey nie słyszałem ani wiem.

Prestitit juramentum.

Tenze urodzony Mikołay Jastrzembski powtornie z doproszeniem wnosi illacyą, azeby ciz pomienieni wszyscy szlachta, za których on zaprzysięgł, azeby y ludzie stawieni tu iako dobrze wiadomi, ze ci szlachta nie są ani byli zadnymi złodziejami, zaprzysięgli jako to Chwedor Bernarzow zięć, lat mają więcej 60, Demko Słobodzanik, lat mający więcej 40, Ignat Boyczko lat mający więcej 40, Maxym Hamanenko lat mający więcej 40, Kyrło Kotyć lat mający 29, Stepan Chrystiuk lat mający 40, y urodzony Paszkiewicz namiesnik Cybuluwki wsi, iako y ludzie z Cybuluwki, których do juramentu przypuszcza się na te rothe, jako ci szlachta Kurdian, Kulczycki, Kossowski y Alexander Lewicki nie byli ani są zadni złodzieje ani tych wołów, koni y owiec jako Woyciech Jasilkowski na tychże powluk kradzież, nie kradli, iak dobrze o ich zyciu wiadomi iezdesmy na to przysięgu[ie]my.

Omnes praestiterunt juramentum.

Lewickiego zas Konstantego fenze Jasilkowski powołuie o pare koni, iakoby miał ukrasć y te w Tywrowie odebraney od tegoż Lewickiego niejaki szlachcie Wijowski ze wsi Muchowi za przysiędzeniem iako swych własnych²⁾ przez Brodzinskiego, gubernatora Tywrowskiego o czym wie y syn tegoż, pułkownikiem będąc w Tywrowie, którego to Konstantego Lewickiego do sprawy dowodzi zatrzymuie się.

[309] Działo się w miasteczku Kodni
dnia dziewiątego lipca 1772 R.

Dopelniając konfessat urodzonego Woyciecha Jasilkowskiego, gdy stanął urodzony Jan Wijowski do oka z Jasilkowskim lubo na przeszłych konfessa-

¹⁾ Закреслено — м.

²⁾ В цьому місці був початок іншої справи, потім закреслений:

Działo się w miescie Tetyiowie przy Komendzie Generalney woyska koronnego Parthiów Ukrainskiey y Podolskiey, die 10 junij 1772 Anno.

Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerata szlachetnego Jana Stromeneckiego, rodem z miasteczka Turzyska z oycy Piotra matki Agaty z Suzanskich Stromeneckich, sam lat mający ex fisci 23, zrosł w Turzysku pry rodzicach, którzy byli na podstarostwie na folwarku Hatko nazwanym.

tach dobrowolnych powałał był urodzonego Konstantego Lewickiego, iakoby miał koni pare ukrasć u urodzonego Wijowskiego, którą tenże pan Wijowski miał od Lewickiego w Tywrowie odebrać teraz.

R. Jasilkowski, iż powołałem niesprawiedliwie Lewickiego, a to z przyczyny, że mnie ImcPan Załewski w Dzwiniaczu kazał mocno bić, i z przyczyny bólu y boiazni powołałem niewinnych ludzi, iako też y pana Lewickiego, iako tedy niesłusznie powołałem tak teraz przy stawionym panu Wijowskim na którego opowiedziałem, że odebrał konie kradzione od Lewickiego, tom kłamał y nie wiem, ażeby pan Lewicki był kiedy w jakiej¹⁾ kradzieży notowanej lub inszych excessach.

Urodzony Jan Wijowski z urodzonym Sokolnickim Kazimierzem stawszy osobiscie wyznali, że koni zadnych kradzionych od pana Lewickiego nie odbierali tylko niesprawiedliwie przez Jasilkowskiego powołani, iako tedy sprawiedliwie tenże Jasilkowski pana Lewickiego przy nas od powołania uwalnia tak y my iako świadkowie, nie mając żadney pretensyi do pana Lewickiego, tegoz czyniąc wolnym rękami naszymi podpisujemy się.

Jan Wiowski,

Kazimierz Sokolnicki nieumiejący pisać kładnie znak krzyża świętego—
Kazimierz Sokolnicki +.

[Внизу приписано:] Та експедиця була в Кодні przez WIPana Rudkowskiego komędanta.

Chor. Pancer. W^o chorążego Winnic....

[Збоку приписано:] По карзе wypuszczony.

[ДОПИТ ШЕРЕГОВИХ ПОЛЬСЬКОГО ВІЙСЬКА ШЛЯХТИЧІВ ЛУКАШЕВИЧА ЯСІНСЬКОГО, МОНІШКЕВИЧА І ЗАЙОНЧКОВСЬКОГО, ОБВИНУВАЧЕНИХ В УБИВСТВІ І КРАДІЖЦІ ГРОШЕЙ, 9 ЛИПНЯ 1772 Р.]

[311] Działo się w Trojanowie przy
Kommendzie Generalney Woyska koron-
nego Parthiow Ukrainskiey y Podolskiey,
dnia dziewiątego miesiąca lipca 1772 R.

Indagacya z woiennego Jana Łukaszewicza zpod chorągwi IW stty Smotryckiego szeregowego, oskarzonego o zaboystwo chłopu Leska gospodarza swego, u którego stał gospodą, z którym to zkłociwszy się, iak opowiada Łukaszewicz, że go najpierw chłop uderzył, obydwu nietrzyzwi będąc, a potem y on chłopu, iednakowoz go chłop zmoł y pod siebie podrzucił y mordował, az go tam będąci dzieci iego własne corka z zięciem z Łukaszewicza zciagneli, za którą bicie Łukaszewicz passyą uwiedzioną porwał karabin z sciany, z tą iednak reflexyą że w nim nie było skałki tylko drzewnianą, ktorey na mustrze zazywał, te wykręciwszy odrzucił, a wkręcił przyzwoitą krzemienią, y tak z nabitego karabina będącego pięcioma głutami do tegoz swego Leska gospodarza na łuzku swym w chałupie siedzącego strzelił, y na smieć bez zadnego odetchnięcia zabił, iako sam Łukaszewicz zeznał, którego to zaboystwa inkwizycya iest wyprowadzona we

¹⁾ Написано над закресленим — в посу.

dworze w Piatychorach y miała bydz oddana Komendzie Generalney przez W^o szwadroniste.

[Збоку приписано:] Wypuszczony do piechoty, od ktorey uciekł.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

Indagacya z woiennego Jana Jasinskiego zpod Chorągwi Pancerney WłmcPana chorążycza Grabowieckiego oskarzonego, ze w czasie przeszłym Bozym Narodzeniu Chrustusowym będą komenderowany do odprowadzenia ciała niegdy W^o [312] pułkownika Komorowskiego z Tetyiowa do Trojanowa, w tym marsu iako sam opowiada gdysmy przyszli do Biłołuwki miasteczka, tam stanowszy na popas wytchnięciu koni, kazano się nam roziechac po gospodach, gdzie ia zaiechawszy do zyda¹⁾, ktorego nie wiem imienia y nazwiska, popasszy, gorzałki się napiwszy, zziadszy położyłem się spac y spałem az do wieczora, a komenda poszła do Czerniawki, obudziwszy narzykałem na zyda, ze mnie nie zbudził, wsiawszy na konia wyiechałem z Biłołuwki iuz wieczorem, a gdy przyiechał na koniu przedmiescia, zaiechałem do człeka nie wiedząc onego nazwiska, pytaiąc onego, ktoredy woysko poszło, a gdy mi powiedział, ze na Czerniawki, rozkazale[m] mu się doprowadzic na szlak, abym nie mylił drogi, który chłop z ochotą odpowiedział:—pudz, panie, do chałupy, a ia konia zachełzam,—com ia uczynił, bawiąc się w chałupie, wyszedłem na dwor wołałem chłopca, zeby się nie bił y siadał, który mi się nie odezwał, gdyzby uciekł, tak ia wrociwszy się do chałupy widziałem tam stojące bodnie na kłudkę zamknięto, którą kłudkę wziowszy w rękę, nagiołem, słamała się szpaga, którą się zamyka bodnia, do ktorey bodni ia odtworzywszy nic rzeczy fantow nie przerzucając, widziawszy tam blaszane pudełeczko, którym odtworzył, y w tym zastałem rubli iedynascie przeliciwszy wziołem, wsiawszy na konia poiechałem za woyskiem, ktorem dognął w Czerniawce y tak te pieniądze przy mnie zostali, a gdysmy powracali z Trojanowa do Tetyiowa pod samą Tałgrynówką zasza rekewizycza do W^o szwadronisty Hadziewicza, który nic nie spominawszy stanowszy w Kodni roskazał stanąc tym szeregowym, ktorzy się byli pozostali w Biłołowce od marsu, ktorych nie było więcey notowanych iak nas dwoch ia y drugi z[313]pod chorągwi IW starosty Smotryckiego nieznamy, a gdy nas strzęsioną wachmistrz Czopowski y kapral zpod chorągwi IO xięcia stty Kowelskiego, pieniędzy zadnych nie znaydzioną, bom ich dobrze zachował w tok od karabina rurny niekolbowy, a gdy przy mnie zobaczyli rubla maiącego w kieszeni, namawiali mnie koniecznie, abym oddał, tak iuz siedząc pod wartą, gdy mnie assekurowali, ze mnie nic nie będzie, przyznałem się y opowiedziałem o tych pieniądzech, y oddałem rubli 11, tak iak u tego człeka wziołem y te same.

Pytany Jasinski, ze tam więcey rubli wziołeś iak Czopowski opowiada, ze 15 rubli wziołeś y 14 oddałeś, a rubla iednego straciles.

¹⁾ Zyda — написано над нерозбірним закресленим словом.

R. Jasinski, zem więcej u tego człeka rubli nie wzioł iak 11, y tem oddał, a to wachmistrz niesłusznie napisał ze 15, bo zeby o więcej rekwizyca była, toby mi własnego rubla y zł. 4, kotorem miał byliby odebrali.

Pytany Jasinski, za coby się wazył żołnierzem będąc na ostatnią krybrę przez wyuzdane złodzieystwo azardowac, wiedziawszy dobrze o tym, ze zawsze honor y zycie utracic powinien.

R. Jasinski, iz sam nie wiem, zkąd mi to przyszło, czegom przez całe zycie zadney kradziezy nie popełniłem, az te raz upiwszy się.

Pytany Jasinski, gdzie się rodził.

R., iz rodziłem się w Bucniowie pod Tarnopołem, z oyca nie pamiętając imienia matki Marianny z Pawłowskich Jasinskiich, sam lat mający 32 ex fisi, będąc dotąd bezzennym, w Bucniowie zrosłem y tamem się bawił z bracią memi przy gospodarstwie siedzących na czynszu do czasu temu lat 4, piąty przystałem do konfederacyi w IW podczaszego Litt. do karabinierow, y z temi poszedłem za granice, nie dochodząc napadli nas moskale y zniesli gdzie [314] pode mną konia zabita, iednakowoz pieszą ciągnąłem za granice, oddawszy kulbakę y moderunek do skarbu, widząc ze o mnie mniej trwają przystałem do chorągwi W^o chorążycza Grabowieckiego, służąc do tego czasu do wzięcia mnie w sekwestr za kradzież pieniędzy.

[Збоку написано:] Wypuszczony za dekretem po karze.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

Indagacya z wojennego Jakuba Moniszkiewicza ¹⁾ zpod Chorągwi Pancerney W^o chorążycza Grabowieckiego, oskarzonego przez wachmistrza Czopowskiego o kradzież pieniędzy koło 500 zł. poł. u człeka nazwiskiem Zaiąca arędarza Piatyhorskiego.

Pytany Moniszkiewicz, iak te te pieniądze ukradł.

R., iz gdym bywał u kaczrczmie z kołegami stojąc w Piatyhorach przy szwadronie W^o Hadziewicza w czasie po nowym roku przeszłym, będąc w karczmie napijając się w Piatyhorach az do nocy po capstrzyku bawiąc się, gdym wyszedł za sciane pod okno alkырzowe, o kotorem się był oparł plecami, od kotorego odchodzic chcąc, oderwało się, co bardziey z gozdzi przybitych odsunęło się, ze az na ziemie wypadło, w kotory czas było miesiącno, przez ciekawosc zayrzałem ia do tego alkierza, a widząc skrzynkę na ławie blisko okna będącą, nie łąząc oknem ręką oney dostałem y wziołem zwazywszy nieletkosc pieniędzy w niey będących, zaniosłem do swoiey kwatery do stayni y tamem pomienioną szkatułkie odbił y pieniądze z niey wybrał w mający swoy worek y w strzechem zachował złoto y monete ₪ pięć y rubli całkowitych pułtrzynasta, a kopyiki będąc wziołem do kieszeni na expens, kotorych było rubli dwa denezkami, a szkatułką zaprowadziłem w gnoy stary tam niedaleko będący y tam one zachowałem dla niewydania się, a kopyiki pomałem expensował w Piatyhorach y w Tetyiowie, iakiesmy

¹⁾ Moniszkiewicza — написано над закреслением — Moniskiewskiego.

przyszli z Piatyhor do Tetyiowa [315] z całym szwadronem, gdy W^o pułkownik Komorowski umarł, y dano nam tam z zasług po 60 złł. kazdemu, którą ia roznie porospodadzał na iedzenie y na picie, w karty granie, ettc. y innym kolegom pozyczanie, ze mi mało co zostało albo nic, dufając na zachowane w stayni pieniądze, com miał ukrasc one od arędarza, a gdym powrocił z Tetyiowa do Piatyhor dobyłem pomienionych pieniędzy y wziołem do kieszeni wszystkie y poszedłem do karczmy z dwoma kolegami Jakubskim y Lewickim, kazałem dac miodu flaszek dwie, kotorysmy wypili dobywszy worka; za miod zapłaciłem, na którą płacenie przyszedł szeregowy Ordynski y widział u mnie worek napakowany monetą, doniósł to kapralowi naszemu Łebedynskiemu, a kapral komendzie szwadronowej, y tak mnie po odbytey warcie w sekwestr wziętą, zkażdym miał pieniędzy pytaną, do kotorych przyznałem się, ze mam sposobem kradzionym od arędarza, za co mnie wziętą y do Tetyiowa do Komendy Generalney odprowadzoną.

Pytany Moniszkieicz, iak się te pieniądze obrociły cos u arędarza ukradł.

R. Moniszkieicz, iz oddałem komendzie swey ImcPanu Sawickiemu, natenczas pod niebytnosc W^o szwadronisty komende mającemu, ‡ dwa w złocie, monety zmienione y z czerwonych złotych trzech rublami oddałem rubli siedm rubli zas wszystkich wziętych z pomienionej skrzynki dwanasie y puł, co uczyni wszystkich pieniędzy ktorem oddał złł. połł. 186 gro. 15, a więcej pieniędzy z tej kradziezy przy mnie y szeląga nie zostało się.

Pytany Moniszkieicz: — a gdzie więcej pieniędzy od 500 złł. połł. tak iakies oskarzony iest przez wachmistrza Czopowskiego zes 560 złł. ukradł¹⁾, a 250 straciłes.

R., iz z tych pieniędzy nie straciłem więcej iak wyrzeczonych denezkami rubli dwa w Tetyiowie, a tu w Piatyhorach dałem za miod złł. 1 y nie miałem daley czasu [316] expensować, dzis przyszedłem z Tetyiowa do Piatyhor iutro poszedłem na wartę, a z warty na dniu trzecim wzięty zostałem w sekwestr, y te pieniądze u mnie ze wszystkim nie bawili iak tydzien.

Pytany Moniszkieicz, iak to z tych pieniędzy nie straciłes, gdys iadł, pił, w karty grał, grzecznie częstował y pozyczał, iako tez y potrzeby swe kupował.

R., ze na iedzenie nie straciłem nic, bom iadł w gospodzie²⁾ procz tylko na gorzałkę, miod expensowałem z swych 60 złł. w Tetyiowie y Piatyhorach, iako y denezkami rubli dwa kaczmarskich, a w kartym nic nie przegrał ieszcze y owszem wygrałem ze dwa rubli, y więcej kolegom nie pozyczałem pieniędzy iak dwom po rublowi Blacharskiemu y Dombrowskiemu, y ci oddali ten dług temuz arędarzowi, więcej zas nie kupiłem z tych pieniędzy procz iedne szable za złł. 18³⁾ u szeregowego zpod chorągwi hetmanskiej, y tem oddał, a złł. 18 odebrałem y dostały się temuz arędarzowi, com wszystkich pieniędzy oddał złł. połł. 186 gro. 15, a więcej nie było.

¹⁾ Закреслено — ad. ²⁾ Закреслено — pro.

³⁾ Закреслено — y.

Pytany Moniszkwicz, iak to nie było, gdys tu iest doniesiony y oskarzony od wachmistrza Czopowskiego tegoz szwadronu zes 500 zł. ukradł, toby ci należało ieszcze oddac 313 zł. gro. 15, gdziebys ich zachował lub komu dał opowiedz.

R.:— anim nigdzie nie zachował anim dał y pozyczył, anim tez przegrał, y to cobym przepił opowiedziałem, az tey kradziezy nic mi nie zostało, gdysz mi ieszcze z moich 60 zł. miałem rubli y te do tych zabrali.

Pytany Moniszkwicz, gdzieby takim sposobem y więcey kradął.

R.:— nie przyznaię do zadney kradziezy, ale mu się to trafiło ze okno wypadło y wzięł te pieniądze.

Pytany Moniszkwicz, gdzie się rodził.

R., iz rodziłem się w Łukowie pod Grabowcem na Podlassiu, z oycy Michała matki Katarzyny z Wyhowskich [317] Moniszkwiczow, sam lat mający iako opowiada ex fisi 22, przy oycu zrosł, będąc dotąd bezzennym, bawiac się przy gospodarstwie, temu lat 4 iak tu przyszedł na Polesie do wsi Wyhowa y tam się bawił u wuja swego Iendrzeja Wyhowskiego przez rok cały, potym przystałem na szereg do Przedney Straży, chorągwi W^o pułkownika Ostrowskiego, zostawałem przez lat dwie na szeregu IP. Łady, zkąd niepłatny wyszedłem 40 zł. połł. przystałem do Chorągwi Pancerney W. chorążycza Grabowieckiego, służąc na szeregu ImcPana Makowskiego trzy cwierci roku zkąd wzięty za kradziez wyrzeczonych pieniędzy u arędarza, tu do Komendy Generalny zostałem w sekwestr, w którym siedzę więcey puł roku, od chorągwi zupełnie za trzy cwierci roku nie iezdem płatny, bom tylko wzięł 60 zł. y mondur cały, który mi odebrana; do więcey nie przyznaie.

[Збоку приписано:] Wypuszczony po karze.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

Indegacya z woiennego Macieja Zaiączkowskiego zpod Chorągwi Pancerney IW wojewodzica Lubelskiego szeregowego, oskarzonego o kradziez pieniędzy w miescie Owruczu u zyda Ella.

Pytany Zaiączkowski, iakim to sposobem ukradł u zyda te pieniądze.

R. iz gdy zostałem komenderowany za furazem z ImcPanem Iasienieckim w Polesie, tam gdysmy przyszli do Owrucza, stojąc przez niedziel 18, namowił mnie szeregowy Spasowski rusin na kradziez pieniędzy u pomienionego zyda Ella, ktoremu to Spasowskiemu exkuzowałem się po razy kilka, ze kiedy tobie trzeba, ukradz tu sam, tak ten kooniecznie tak ten uchodził, zem ia te pieniądze wzięł, bywaiąc u zyda co dnia pokismy mieli za co napijając się [318] widzielismy zawsze skrzyneczkie na iednym mieyscu stojącą y ze w te zyd utargowane pieniądze za trunek rzucał, którą ia skrzyneczkę z podmowy kolegi swego, poszedszy wieczorem obydwu z karczmy, Spasowski mówiac mi:—pudz teraz a wyciągni te skrzyneczkę,—y za tym sło[wem] poszedł do swey gospody, a iam się przystała, y zaraz na

tym czasie poszedłszy do okna alkierzowego, którą było wielkie z niemałą kwaterą odmykane, którą ja kwaterą odemknawszy wydać mi blisko okna skrzyneczkę, której ręką dostać nie mogłem, miawszy w ręku szabli założyłem, krzyżem za skrzyneczkę y tak nie mogłem iey podnieść bo ciężka była, pukim nie założył za antabką krzyżem od szabli, y takim przyciągnął do okna pomienioną skrzyneczkę wziął y do swej gospody zaniósł, w stayni one zachowawszy, nie odtwieraiąc, ani odbijając oney, która do dnia iutrzyszego rana w całości zostawała, a gdy się raniey żydzi opatrzyli, że pieniędzy z skrzyneczką niemasz, nie na kogo inszego tylko na mnie y na Spasowskiego suppozycją położyli y kapralowi naszemu Kędzierskiemu, gdy to żydzi doniesli, rozkazał nas wziąć kapral do komendy w areszt, o której pieniądze gdy się Spasowskiego pytał, nie przyznał się, a gdy mnie z refleksją przełożoną pytał, że to jest nie abys powiedział: — oddasz, to my y komendzie nie będziemy donosili, — y takim się przyznał, którą pieniądze jeszcze nietykane odemnie w całości odebraną, nie widziawszy onych iakiemy byli, czy w złocie, czy w denezkach, dopiero wtenczas gdy ode mnie odebraną y te liczoną, których naliczoną rublami całkowitemi rubli 13, a denezkami zł. poł. 20, y te żydzi w całości odebrali, nie ruszawszy ja y szeląga z tej skrzyniczki y o tej skrzynieczce ieszczem koledzi swemu Spasowskiemu ieszczem [319] był nie opowiedział, bosmy się z sobą jeszcze nie widzieli, iak my się¹⁾ z karczmy wczerańskiego dnia rozeszli, do której skrzynki kradzieży przyznałem się, a co mój kolega Spasowski lepszy do sekretu, bo go IPan komendant dobrowolnie pytał y potem y kiemy w plecy bić kazał, nie przyznał się, aby mnie na te kradzież namawiał.

Pytany Zaiączkowski, kiedy się teraz odważył krasć, a co przed tym bez służby wojskowej, daleko więcej krasć musiał.

R. iż przez całe życie moje nic nie ukradłem, dopiero to teraz y to z namowy kolegi mego Spasowskiego, czego bym nigdy nie uczynił.

Pytany, gdzie się rodził.

R. iż rodziłem się w Zamosciu, z oycy Jana matki Agniszki tamtejszych obywatelów, sam nie wie iakiemy kądyci, gdyż go rodzice obumarli w leciech czterech czyli pięciu, sam lat mający ex fisci około 23, w Zamosciu zrosł, siedząc przy bracie swym rodzonym Sobestyane Zaiączkowskim, który w Zamosciu mieszka, będąc mieszczaninem, temi drugi rok gdy był w Zamosciu ImcPan komendant Gadomski, namowił mnie z sobą tu na Ukrainie y przyiósł mnie do chorągwi na szereg IPana Borkowskiego, na którym służyłem rok do wzięcia mnie w sekwestr za kradzież skrzyneczki z pieniędzmi u żyda Ella w Owruczu, od której chorągwi za rok cały wzięłem zupan czerwony, szarawary y czapkę y zł. 9, to przy mnie zostaje, a zas katanę y płaszcz do skarbu chorągwanego ode mnie odebraną; do więcej nie przyznaie.

[Збоку приписано:] Wypuszczony do piechoty.

Dimissus ad carceres.

¹⁾ Закреслено — d.

[СПРАВА ШЛЯХТИЧА ОЛЬШЕВСЬКОГО. ОБВИНУВАЧЕНОГО В КРАДІЖІ ХУДОБИ І РІЗНИХ РЕЧЕЙ, 1772 Р.]

[321] Działo się w Tetyiowe w obkwarterze regimentarskiej, dnia 23 lutego 1772 Roku.

Z ordynansu ustnego IW generalnego oboyg Partyiow regimentarza kommanderowani my nizey wyrazeni na obiasnienie species facti z powodu ImcPana Widawskiego na oskarzenie IPanow Olszewskiego y aresztowanego Jedleckiego inkwizycyą wyprowadzoną takowey treści iak się w sobie ma napisalismy.

Ad 1-mum zeznał Iusko stawiony inkarcerat, ze Olszewskiemu razy kilka trafiło się trzając ludzi podrozhnych, ale raz tylko chustkę wzięł y poduszkę żydowskie.

Ad 2-dum z zeznania IPana Iabłonskiego dziedzica części Kuszczyniec y stawionego inkarcerata Iuska dowodzi się, iż ich mśc Olszewski oyciec kontraktem arendownym puszczoną część w Kuszczyncach y zięć Iedlecki, chcąc przez expulcyą odebrać część, naiażd z ludźmi uczynili y bili się, w tym razie Olszewski wystrzeleniem z fuzyi zabił Goienka chłopca, którego IPan Iedlecki skryptem z podpisem rąk przyjaciół obowiązał się tysiącem zł. poł. zapłacić lub innego poddanego wypuścić.

Ad 3-tium, tenże IPan Iabłonski ettc., że pan Iedlecki y Olszewski po trzeci raz z ludźmi naiechali na gront Kuszczyniec y kilkanascie sztuk bydła z trzody zabrali, z którego iedno oddali, a IPana Widawskiego sztuk dwanasie przepadło.

Ad 4-tum, tenże IPan Iabłonski swiadczy, iż lubo IPan Iedlecki ow kontrakt potwierdził, iednakże sprowadziwszy kozaków z Raygroda w oręż przybranych powtore naiechał, szukając iakby Iuska odebrać.

Ad 5-tum.— Nic nie wiem.

Ad 6-tum, tenże IPan Iabłonski ettc., iż IPan Iedlecki po czwarty raz naiechawszy na wies Kuszczynce z ludźmi, kotły zastawne w winnicy zabrali y winnika skłuc chcieli, wzglendem woyska nic nie słyszał.

Ad 7-mum, tenże IPan Iabłonski ettc. słyszał, że po roznych miey[322]scach bydła kradzione Olszewski z Iedleckim przedawali, in supplem-tum inkarcerat Iusko stawiony przyznaie, że Olszewski konia, klacz, byka y wołu ukradł w czasie lat dwóch służby tegoż Iuska.

Działo się w miescie Troianowie przy Komendzie Generalney woyska koronnego Partyiow Ukrainskiej y Podolskiej, die 11 julij 1772 Anno.

Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerata urodzonego Jana Olszewskiego ante possessora części we wsi Kuszczyncach pod Granowem, przyprowadzonego w sekwestrze przez urodzonego Stanisława Widawskiego teyże samey części, ad praesens possessora od tegoż urodzonego Olszewskiego nabytey.

Pytany Olszewski, gdzie się rodził.

R. iz rodziłem się w Modryńcu wsi pod Rubieszowem z oycy Woyciecha, Magdaleny matki z Łosiow Olszewskich, sam lat mający iako opowiada 28, w Modryncu przy rodzicach zrosłem do lat 12, po śmierci oycowskiej oddany zostałem do dworu y służyłem za chłopca u IO xięcia Marcina Lubomierskiego przez lat 4, odprawiwszy się poiechałem do Modrynca Wielkiego do W^o Jozefa Olszewskiego natenczas chorążego ad praesens podkomorzego Bełskiego stryia swego, u którego na usługę byłem przez lat trzy, a gdy mi się uprzykrzyła bytność dalsza, umyśliłem wyiechac [323] na Ukraine do siostry swej stryieczney do Umania, która iest za ImcPanem Sokolnickim czesnikiem Zydaczewskim, trzymając tam dobra, dawszy mi WImcPan chorąży tysięcey dwa złł. połł. z ewykcyonalney summy matki moiey, z tym poiechałem w Umanszczyznę, y tam przyiechawszy do siostry swey, bawiąc się przez puł roku, a gdy tam przyiechał ImcPan Bieniewski brat moy wuieczny, potrzebny będąc pieniędzy, dałem mu na prowizyą tysięcey dwa złł. połł., ztamtąd poiechałem do Kuszczyniec do ImcPana Macieja Tyszkiewicza, mając iuz upatrzoną dawniey corkie tegoz ImcPana Tyszkiewicza, o ktorom gdym się odezwał, otrzymałem za dożywotnego przyjaciela, dawszy mi posagu wydzieloną częstkę w teyże wsi Kuszczyncach szeysciu poddanych przy grątach y sianozenciach iakie się znalesc mogły, mieszkając przez lat trzynascie, osadziwszy sobie ludzi do osmnastu gospodarza, a gdy mi zona umarła, będąc wdowcem przez lat siedm, gdy mi potrzeba wyciągała ozenienia się, pusiłem te same część ImcPanu Stanisławowi Widawskiemu za kwotę osmiuset złł. połł., ktorych mi ImcPan Widawski nie dał¹⁾, tylko pieniędzy rubli trzy, koni troie za rubli 21, kiereje wilkami podszytą za czerwonych złotych 15, a więcey zadney rzeczy, ktorych to pieniędzy wziętych końmi y fantami wynosi złł. połł. 438, y tak za kontraktem iemu danym pusiłem na lat dwie pomienioną część, zaczynając się dzierzawa od Pokrowy ruskiej będzie lat dwie na przyszło, da Bog, Pokrowe, zasianych dni ozieminy 20, ziombli zoraney dni 10, wołow 4, pług z zelazami, brone iedne zelazno, wozow dwa, krow 3, koni troie, byk ieden, swini siedm, prosiąt pietnascioro, wieprzow szesć [324] do karmienia, gęsi 14, kaczek 14, kur 12, y tak trzymał ImcPan Widawski, excypuiąc ia sobie zyto y insze zboze stojące na gumnie, umyśliwszy się zenić, poiechałem do Sabarowki y tam ozeniłem się z ImcPanno Iadwigo Brzysko, a gdy mi potrzeba byla chleba, poiechałem do Kuszczyniec po własne swe zyto, z ktorego iedno dla siebie, drugie na pieniądze wziąć y przedac umyśliłem, sprowadziwszy moskala, chcąc przedac temuz zboze mające, ktorego mi ImcPan Iablonski tesc ImcPana Widawskiego młocie nie pozwolił, z tegoz IPana Widawskiego rozkazu, wziowszy ia iuz zadatku od moskalow rubli 15, bez bytnosci ImcPana Widawskiego IP. Iablonski posłał swego czleka z ustnym doniesieniem do kyrysierow Moskiewskich w Ziatkowcach wsi stojących, ze szlachcic Olszewski hultay y złodziey, wziowszy kilkadziesiąt

¹⁾ Закреслено — пр.

rubli zadatku od komendy Moskiewskiej w Daszowie stojącej, kotorem zadnego zboża nie miał, ani onego ma, nie mając onego na czym patrzeć ten zadatek, przepadnie, więc tedy moskale ostrzegając swej całosci, przysłali trzech sądatow do Kuszczyniec, gdzie mnie zastawszy ze wszystkim co przy mnie było wraz y mnie zabrali, koni pare z sąmí, szorami, kiereję karmazynową, te same co miałem od ImcPana Widawskiego, ładownice z blachą, sygnet valoris †† dwa, co się działo przy moskalu karabinierskim z Daszowa, od ktorego ia wzięłem zadatku rubli 15, który mnie w zabraniu salwować nie mógł, ekzuzy zadney nie słuchając z potrącaniem y biciem zabraney zostałem do Ziatkowiec, a ten karabinier powrocił się do komendy swojej do Daszowa, przywiozszy mnie do Ziatkowiec sturbowanego y zbitego, [325] pod areszt oddali, będąc pod tymże do dnia trzeciego, zpod ktorego wszystko porzuciwszy uciekłem do Sabarowki, y ztąd się między nami kłutnia wszczęła, bosmy zaraz umyslili manifestować się anizelim dojechał do Sabarowki z ucieczki aresztu przyszedłem do Kuszczyniec, wziowszy człeka aby mnie dowiozł do Sabarowki, tam na drodze iadąc zpodkałem się z ImcPanem Widawskim, który mnie nazad zawrocił do Kuszczyniec, bijąc, morduiąc mnie za te zboze y ledwie mnie do smierci nie przyprowadził, zeby mnie był nie salwował ImcPan ledlecki, nie będąc ieszcze moim zięcem, przywiozł mnie do Kuszczyniec do dworu swego, y tam będący załoga Moskiewski iuz mi nie pozwolił zadney krzywdy IPanu Widawskiemu czynić, poszedłem do karczmy do zyda, chcąc się pokarmic bom był głodny, tam mnie znowu napadł z swemi ludźmi IPan Iabłoński, tam mnie z biciem potrącaniem wzięł do dworu swego, tam sprowadził IPan ledlecki załogę Moskiewską y odebrał mnie od pana Jabłońskiego, y do mego dworku tam będącego pustego zaprowadził, y tamem ¹⁾ przenocował, przyiechali moskale za furazem do IPana Widawskiego, który od tegoz furazu ubliżył się opowiedziawszy, ze to do mnie nic nie należy, ale iest tu dziedzic, niech wam wydaie furaz, ktorzy moskale wziowszy mnie potrącali, wodzili, y tym furaz wydać musiałem z swej własney pszenicy korcy 11, y te zemleć na mąkę, a gdy podwod nie wystarczało, dałem y swoich wołów na odprowadzenie tego furazu az do Mohylowa, a gdym furaz wyprawił wzięł mnie IPan ledlecki y zawiozł do Sabarowki, oddawszy ia 15 rubli, do Daszowa poiechalismy z panem ledleckim [326] do Winnicy y tam manifesta pozanosili, z ktorych większa kłutnia wszczęła się, a siedząc w Winnicy ozenił się z moią corką IPan Jedlecki, po ktorym akcie weselnym poiechalismy do Kuszczyniec dla odebrania intromissyi na IPana Jedleckiego, iako aktualnego po zonie swej tey substancyi opiekuna, ktora substancya z macierzynskiej wynikająca, którą odebrawszy, zabrawszy się do swego dworku, chcąc podług prawa wysiedziec possessią, a gdy poszedł do ImcPana Widawskiego IPan ledlecki z remonstracją, zeby mu nie bronił possessyi wysiedziec aktualnie tey części jego zonie należącey, czego IPan Widawski pozwolic nie chciał, y tylko ²⁾ do trzeciego dnia w dworku naszym przesiedzielismy zebrawszy

¹⁾ Закреслено — м.

²⁾ Закреслено — нас.

ludzi IPan Widawski koło kilkudziesięciu wypędził nas będących w ludzi szes-ciu, a gdysmy się wypędzić nie dopuszczali y bronili iak mogli, ludzi z strony IPana Widawskiego obcessowo gdy poszli na nas z usiłstwem wypędzenia, tam w tey utarczce ia strzeliwszy do hurtu z szpichlerza trafiwszy roboczego Matwia Goienka Kociurbkie w plecy postrzałem nie przez ze mnie nabitym, z ktorego postrzału drugiego dnia życie zakonczył.

ImcPan Widawski to słysząc opowiada ze Matwiy Goienko z tegoz postrzału IP. Olszewskiego tylko do wieczora żył, y bez spowiedzi życie zakonczył, czegom ia nigdy nie pretendował, mówiąc, ze oddaycie moie, coscie ode mnie wzieli, a ia o wasze possessyie nie stoie, a gdy widząc, ze do tego nie przychodziło tylko mi się kazali pozywac z tey racyi onych do wysiedzenia possessyi przypuscic nie mogłem, y było by tam moze więcey zaboystwa¹⁾, zeby nas przybyli moskali²⁾ nie rozpędzili, y dalszey roboty nie dopuscili, y owszem nas do kombinacyi przyprowadzili y IP. Iedlecki od siebie mi już kontrakt appro[327]bował, y za zabitego człeka zaplaceniam tysiącem złotych opisał się, ktory to człek był nie z części IPana Iedleckiego, ale z moiey własney takze podobney, którą po zące wziołem, o co ia tu z IPanem Olszewskim nie ide, coby należało do opisu possessyi tylko szczegulnie o niesłuszne bezprawne naiechanie y człeka mi zabicie, a większa przeciwko temuz Olszewskomu mowie y w oczy dowodze, ze tenze IPan Olszewski nayprzod uciekaiących ludzi z Pobereza zastompiwszy na drodze tych rabował, coby od nich wzioł ma sam opowiedziec.

R. na to IP. Olszewski, iz IPan Widawski niesłusznie na mnie rabunek opowiada, bom w pole do zadnych ludzi uciekaiących z Pobereza nie wychodził, ale gdy ciz ludzie iechali przez wies, nie tylko ia sam, ale y inni possessorowie tych ludzi zastompiwszy trzęsli, iako to Małyszczynski, Smalawski, Iabłonski y wuyt z części W⁰ Czeczela, aby iakich kolwiek uciekaiących ludzi trząść, iezeliby nie mieli iakowych rzeczy z rabunku szlachty y zodow, a gdy u tychze chłopow zydzi tamteysi poznali poduszke y chustkę zydowską, tem do siebie odebrał, alem nie rabował iak ImcPan Widawski opowiada.

R. na to IPan Widawski, ze prawda, ci szlachta są we wsi y wuyt, ale nikomu nie zastempywali, nie rabowali y nikogo nie trzęsli, y owszem narzekali na pana Olszewskiego, ze³⁾ ze tak⁴⁾ robił, ale to mało, ale pudzmy ieszcze do inszych akcyi złodzieystwa, którą tenze IP. Olszewski poczynił, bydła, krow, wołow, koni, swini starych y małych, gęsi, indyka iednego, za którą złodzieystwo gdy był tenze IP. Olszewski we wsi Nosowcach złapany, y tam w sekwestr u tamteyszego podstarosciego osadzony, tam dwakroc w piersi swą własną ręką nozem się uderzył, z kto[328]rych pleyzerow ledwo od cerulikow został wygoiony, a wygoiwszy się z tegoz sekwestru uciekł, a gdy przyszedł do Czeczelnika, tam odebraną od niego wołow pare y zrzebca karego co pokradł, a reszte więcey kradziezy rejestrem podaie się, ktora to nizey specifikowana będzie.

¹⁾ Закреслено — было.

²⁾ Закреслено — з tego.

³⁾ Закреслено — бы.

⁴⁾ Закреслено — не.

R. na to Olszewski, ze mi tu IPan Widawski koni y bydła kradziez zadaie, ale zupełnie nie dowodzi; ze skrypta mające od Musija mielnika Lojowieckiego, Hawryła Łukaszenka, także Iwana Medwida ze wsi Sitkowiec, Mykity Stepowego zięcia z Kropiwny, do którego mnie oskarżenia skryptem kradzieży bydła pod wsią Kassanową zadaia, niech tu sami stano y tu mi dowodzą, bo m ia zadnego bydła nie kradł, lecz tylko mając stozek zrobiony siana opodał ode wsi, tego mi bydło chodzące mało co zostawiło, od którego to stozka szkodzące bydło zastawszy, tylko co odpendziłem opodał od stozka y mówiłem Musijowi Mielnikowi tam niedaleko mieszkającemu, aby te bydło z szkody moiej zaiół, co Musiy Mielnik uczynił, zapendziwszy na swe lewade te bydło, trzymał onego przez tydzień, potym odegnał tenze Mielnik sztuk dziewięć do wsi Jurkowki za swe własne, a z tych dziesięć były przy sobie w domu zatrzymał, y nie wiem gdzieby one obrocił, które to bydło ¹⁾ ze wsi Nosowieć, którego człek Nosowiecki szukaiać znalazł y poznał w lewadzie u pomienionego Musija Mielnika, koren to człek Nosowiecki gdy mówił Mielnikowi:—za co ty nasze bydło przetrzymujesz,—na co mu Mielnik odpowiedział, ze to nie moje, ale to jest bydło przependzone przez szlachcica Jana Olszewskiego y tu onego sobie konserwuje, o czym gdy się chłopci Nosowscy do[329]wiedzieli, dali znać do dworu swego, którego zwierszchność wykomenderowawszy kozaków dziesięciu po mnie do mey własney chałupy mieszkając we wsi Kosanowce, którzy mnie wzięli w sekwertr, y w Nosowcach we dworze osadzili, a z tego osadzenia przypadła mi apprehensya naybardziej z przybyłych tam dyspozytorów Lityńskiego, Ternawskiego, y Szygockiego, którzy swym mi wyrzucaniem kradzieży po innych mieyscach iako y do tego samego bydła, którą od Mielnika odebrali, z tey pasyi niewstrzymał, a nie znaiąc się do kradzieży, do tego mnie przyprowadzili, ze z zalu aprendującego śmierć w oczach ich sobie zadac usiłowałem, ze wole nie zyc, anizeli wasze nieznosną na mnie kalumnią ponosić, porwawszy noz leżący na ławie tym dwakroć w brzuch raz, a po ziobrze wyzey drugi, rany zadałem lecz nieszkodliwie, z tego wygoiłem się, com uczynił z nieutrzymaney zalu pasyi.

Pytany Ian Olszewski, co to za krowe sprzedał zydowi Krzysztopowskiemu.

R. Olszewski, iz to krowa była ImcPani Łazowskiej wdowy possessorki części w Nosowcach, którą krowe zaiółem w szkodzie y te sprzedałem zydowi arendarzowi Krystopowieckiemu za rubli puł czwarta, to jest za złł. 24 gro. 15, a gdy taz ImcPani Łazowska poznała krowe, u zyda te odebrała, a ia dałem dokument zydowi do Iedleckiego zięcia mego, aby mu pieniądze oddał, których nie wiem, czy oddał czy nie oddał.

Pytany Olszewski:—iakze te krowe miarkować, czy to ona kradzioną, czy to ona, iak się ma napisać.

R. iz mascią pisac sprawiedliwie kradzioną.

Pytany Olszewski, ze tu parobek Jusko wyznał przy panu Iedleckim, zes ukradł konia, klacz, byka y wołu [330] iednego, iako IPan Iablonski

¹⁾ Закреслено — было.

stary wyznał, zescie z Iedleckim kradzione bydła y konie przez was samych po rozných mieyscach sprzedawali.

R. Olszewski, iz konia zadnego nie kradłem, tylko to o tym koniu tak się rzecz ma, iz gdym iechał z Iuskiem swym parobkiem y drugim chłopcem Budzinskim ze wsi Kosanowey do wsi Kuszczyniec do domu swego, w ktorey podrozy iadąc z grobli pod gore mając pare koni w wuzku, ktoremi wyiechać nie mogłem, mokro natenczas będąc, uyrzawszy tam chłopiec moy Budzinski konia pasącego się myszatego mówił do mnie, abym kazał tego konia wziąć na przyprząż, gdyz to iest kon wuja mego pana Woyciechowskiego, y tego konia dobrze znam, a winiem mi cztery ruble, to choc tego konia weźmiemy to uydzie, a ia go puty będę trzymał, puki mi długu nie odda, y tak ten kon był przez kilka niedziele, a gdy tego konia moy chłopiec chłopu ImcPana Widawskiego na wesele pozyczył, ktorego chłop z Mytanowki iako swego własnego poznał y odebrał, y tak się ten koń zakonczył, a klacz zas gniada takim sposobem do mnie dostała się, gdym iechał z Sabarowki do Kuszczyniec przywiązała się z pola do mnie klacz gniada y przyszła za wozem do Kuszczyniec, ktorom ia klacz konserwował, kazawszy one wywołać w Kubliczu y Heysynie, a gdy się do niey nicht nie przyznał, konserwowałem one daley do roku y tez same przemieniałem człuku do Ziatkowiec za zrzebca, y tak ta klacz skonczyła się. Byk nazimek ranny celak, o tym nie wiem gdzie go Jusko moy parobek wzioł, tego do [331] mnie przyprowadził, po przenocowaniu tenze sam Jusko onego zarznoł y ziedlismy, a skorkie nie wiem gdzie parobek podział, y tak byczek się skączył. Wołu zas nie wiem zkądby przyprowadził Jusko parobek moy, tylko powiedział, ze mam od człeka Zadorozniuka ze wsi Czeczelnuki, czyby go wymieniał, gdyz miał swoje byczki, czy go ukradł, tego nie wiem, ktorego sam sprzedał w armij nie wiem za siła rubli.

Pytany Olszewski ze te kradziez konia, klaczy, byka, y wołu, Iusko na ciebie opowiedział, a ty teraz na tegoz Juska opowiadasz, y za tego wołu w armij przedanego pieniądze do siebie odebrales.

R. Olszewski, ze choc mi na oczy Juzko stanie to inaczey nie powiem iakiem opowiedział.

Pytany Olszewski, iakieby wołów pare y konia iednego przypędzone do Czeczelnika zam od niego odebraną, y za to w sekwestr wziąć usiłowano, zeby cie xiądz iezuita nie był wyprosił.

R. Olszewski, zem zadnych wołów w Czeczelnika nie mał, procz tylko iednego zrzebca skarogniadego, ktorego¹⁾ zrzebca miałem kupionego do szlachcica Zarzyckiego za rubli 4 y złł. połł. ieden, tom tego zrzebca mając w Czeczelniku na jarmarku naprzeszłe srodoposcie sprzedałem za rubli 4 złł. dwa tamteyszemu człeku Andrijenkowi, a wołów zadnych nie miałem, ani mi zadnych nie odbierano, y tego mi nicht nie dowiedzie.

Pytany Olszewski, za coby ten koń miał bydz zabrany od tegoz Andijenka do dworu.

¹⁾ Закреслено — м tego.

R. Olszewski, iz ia o tym nie wiem, anim słyszał, dopiero to słyszę od IPana Widawskiego.

Pytany Olszewski, iakie to wołów pare przypędził [332] do Popielow wsi, y te przeminiales za klaczy dwie.

R. Olszewski, ze te wołów pare miałem od zyda Berka nazwiskiem Polaka, który przed tym mieszkał w Paliowym Ieziorze, a teraz w Remaniu miasteczku, który to zyd Berko ieszcze przed ryzaniną wził u mnie gorzałki szumney spustow 35, którą miałem kupioną od zyda Icka arendarza Mieleszkowskiego, spust po rubli dwa, a nie tak kupione iak za dług wzięto¹⁾, y te same gorzałkę oddałem na borg pomienionemu Berkowi, a w przesłym poscie wielkim po srodoposciu dał mi bykow dwa rzych, ieden zdrow a drugi oparzylisty, za rubli 10 y złł. połł. dwa, którą to byki zapendziłem do wsi Popieluch, y te byki przemieniałem z tamtejszym częłkiem Andrejem Buraczką za klaczy dwie, iedną skarogniadą, lat osm maiącą, y drugą sroką lat kolo dziesięciu maiącą, którą tu ze mną są temi iadąc do wsi Metanowki; gdy tam przyiechał ImcPan Widawski, z pomieszkania mego u szłeka Koscia, wził mnie y tu odprowadził y w sekwestr oddał.

Pytany Olszewski, ze o tych wołach ze swiadetswem na ciebie podanym nie zgadzasz się od IPana Piotra Biłana ante porucznika w woysku Rossyiskim, który wraz iadąc z IPanem Widawskim tu do Trojanowa, pytali cie nadrodze:—zkađ y iak dostałes te woły,—którą opowiedziałes dobrowolnie, ze są kradzione, którą woły za te same klaczy zamieniałes, a tu do tych wołów kradziezy [333] przyznać nie chcesz.

R. Olszewski, ze o tych wołach iuzem opowiedział, ze mam od zyda za gorzałkie, a zadnych nie kradłem, ani tez o tych kradziezy na drodze iadąc przed ImcPanem Biłanem porucznikiem y IPanem Widawskim nie przyznałem się, y te fałszywe na mnie siadetstwo podaią, iako y naocnie. To słysząc urodzony Widawski y ImcPan Biłan porucznik ante Moskiewski Olszewskiego zapieranie się chcą na iego słowa zaprzysiąć, iako się dobrowolnie Olszewski²⁾ przyznał, mówiąc, zem ukradł pare wołów na stepie nad Paliowym Jeziozem teraz będący w tym upadku potrzeby, niemniej y na to ze ten Olszewski w Czezelniku konia skarogniadego, o którym opowiedział, ze ma kupionego i ze onego sprzedał, ktorego nie sprzedał, ale ten sam koń iest odebrany y do tego czasu we dworze w Czezelniku iest u gubernatora ImcPana Sławinskiego. Stanowszy tu osobiscie urodzony Iozef Litynski rachmiestrsz prowontow dobr WImcPana Bogdana Ostrowskiego chorążego Braclawskiego na zakonczeniu prawie tych konfessat dobrowolnych z urodzonego Jana Olszewskiego inkarcerata sub fide honori et conscientiae et deductione testium wiadomy będąc wszelkich excessow kradziezy urod. Jana Olszewskiego, a tu wielkie w iego konfessatach przez niego czynione bałamucstwa, ale te będą naysprawiedliwsze z tegoz urodzonego Olszewskiego wyprowadzone³⁾ przed ucieczką z Nosowiec przez WImcPana Kazimierza

¹⁾ Закреслено — по rubli два спуст.

²⁾ Закреслено — się.

³⁾ Закреслено — добровольне конфессата.

Gniewkowskiego wicesgerenta grodzkiego Przemyskiego, którą [334] konfessata mieli bydz podane do grodu Winickiego wszelkich excessow, iako tenze Olszewski ukradł krowe ImcPani Łazowskiey y sprzedał one w Krystopowce zydowi arędarzowi za rubli 4, wołu ukradł u ImcPani Stroynowskiey, krow dwie z obory W^o Ostrowskiego y innego bydła u ludzi Nosowieckich sztuk 10 pędzącego w Niemierowszczyzne do przedazy y zostawionego u mielnika Łojoweckiego, do którego mając więcej przyprowadzić y naiakowysis swoy folwark do Niemierowa odpędził, a ze ciekawosć zydowska doscigła mieysca zostawionego bydła doniesła dworowi Nosowieckiemu, o czym wszystkim benewole przyznał tenze Olszewski, na co się podpisuię Iozef Litynski mp.

Na to urodzony Olszewski odpowiada urodzonym Widawskiemu y Litynskiemu aby tego wszystkiego dowodzili, bo ia tu zeznałem sprawiedliwie a oni ¹⁾ w przeciwko mnie mają niechay dowodzą a ia teraz nic więcej nie powiem.

Dimissus ad carceres.

Działo się w miescie Troianowie przy
Kommendzie Generalney woyska koron-
nego.

Przy sprowadzonym Jusku Raczkowskim nazywaiącym się parobku IPana Olszewskiego, przy którym złużył więcej lat dwóch z położonego rejestru y podpisanego od IPana Jabłońskiego, azeby tak IPan Olszewski na parobka swego o kradziezy z tego rege[335]stru na siebie opowiedzieli, którego rejestru tenor takowy.

Rejestr kradziezy Olszewskiego mieszkaiącego w Kuszczyncach pod-
tenczas podany przez ImcPana Irzego Iabłońskiego dziedzica części Ku-
szczyniec.

- 1-mo. U Iwana Gluchego y zięcia tegoz ukradł wołów 3.
Te trzy woły sprzedał w Ładyzynie.
- 2-do. U Stepury chłopca gęsi kilkanasciorą za co od tegoz był bity.
- 3-tio. W Horobczychi wdowy ukradł jałowke 1.
- 4-to. U Demczuka chłopca ukradł koni 2,
za które Olszewski dać musiał wołów pare.
- 5-to. U Stepana Szczerbatego ukradł płutna pułsetek ieden.
- 6-to. U Antona Czołenka ukradł pszczoł dwoie y wołu iednego.
- 7-mo. U IPana Franciszka Gmolańskiego ukradł konia.
- 8-wo. U IPana Iabłońskiego ukradł konia z kulbaką y owiec . . 6.
- 9-no. U Tymka parobka IPana Iabłońskiego konia 1.
10. U Semena Podlesnego ukradł kłacz.
11. W drodze pod Beresteczkiem ukradł konia.
12. U ImcPana Wasilkowskiego ukradł kamłotu sztuczke.
13. Ieżdząc po drogach kradł cene.

¹⁾ oni — написано по закресленому — ni.

14. We wsi Ziatkowcach ukradł u chłopą Kłapatego wołów . . . 4.
za które płacił się.
15. U Burlaczenka w teyze wsi Ziatkowcach ukradł jałowic . . . 3.
y za te jałowiec dał na siebie karte na rubli 24 iako zapłacić powinien.
16. U IPana Orłowskiego gubernatora Ziatkowskiego byka iednego.
17. We wsi Mieleszkach ukradł klacz myszato, które oddał.
18. We wsi Kunce ukradł konia, którego odebrano.
19. We wsi Korabeluwce u Petra Bilaka kozaka ukradł konia.

Ktoren registr podany własną podpisuię ręką—Irzy Iabłoński mp.

Na te punkta czyli registr odpowiadaia obydwą—IPan Olszewski y sługa iego Jusko Raczkowski.

Ad 1-mum punctum IPan Olszewski odpowiada, ze tych wołów Głuchego człeka nie kradł, ale wził za interess IPana Tyszkiewicza tescia swego, gdyz tenze IPan Tyszkiewicz miał dać trzy woły IPanu Olszewskiemu, iako tesc należące, [336] a gdy onych ublizył, oddał one człeku Gluchemu, od którego IPan Olszewski odebrał y sprzedał one w Ładyzynie zydowi Hewszijowi tamteyzemu za rubli 24, o czym Iusko parobek nie wie, gdyz ieszcze natenczas nie służył.

Ad 2-dum, iz za rokazem moim Iusko parobek gęsi Stepury w szkodzię pozabijał, do czego Jusko toz samo przyznał, ale onych nie kradli.

Ad 3-tium IPan Olszewski co raz z Juskiem negał.

Ad 4-tum IPan Olszewski negał, Jusko zas tylko co o tym słyshał, ze Demczukowi konie zgineli, które znalazł w Ziatkowcach.

Ad 5-tum IPan Olszewski negał, Jusko zas parobek wyznaie, ze płutno woził do bielenia, ale nie wie iakie y zkał.

Ad 6-tum IPan Olszewski negał, Jusko zas parobek nie wie ani słyshał.

Ad 7-mum IPan Olszewski negał, Iusko zas opowiada, zem tylko słyshał od IP. Smałuwskiego, ze mu koń zginął y powłuk te napasć na pana mego y na mnie, co się nigdy nie dokaze.

Ad 8-num IPan Olszewski negał tak o koniu z kulbaką, iako y owcach, Jusko zas parobek dopiero pierwszy raz teraz o tym słyshi.

Ad 9-num IPan Olszewski negał, Jusko zas opowiada, zem słyshał ze zginął koń u Tymka parobka, o którym ia z panem mym nie wiem, anim wiedział o iego zginieniu czyli kradzieży.

Ad 10-mum IPan Olszewski negał Jusko zas natenczas ieszcze w służbie nie był.

Ad 11-mum IPan Olszewski negał, iz mu tego nich nie dowiedzie, Iusko zas ieszcze w służbie nie był natenczas y o tym nie słyshał.

Ad 12-dum IPan Olszewski negał, iz mu y tego nie dowioda.

Ad 13-tium IPan Olszewski negał, aby gdzie cene kradł procz mając kupione sobie od IPana Sakarewicza w Samborze sztuk siedm, pułmiskow y łyzek srebrnych 4.

Ad 14-tum IPan Olszewski negał, Jusko zas opowiada, ze o tym słyshał od IPanow Widawskiego y Jabłońskiego siedząc [337] w sekwestrze.

Ad 15 - tum Iwan Olszewski negał, Jusko zas opowiada, ze ten Burłaczenko takze o swoje szkode, gdy go w sekwestr wziętą powluk na nas opinium jakobysmy mu z panem jałowic trzy zabrali, co się nigdy nie dokaze, przydaiać y to IPan Olszewski, ze zadney assekuracyi na to nie dawał.

Ad 16 - tum r[espondit] IP. Olszewski, zem iuz opowiedział w swych konfessatach o tym byczku alias cielőciu, ze go Jusko parobek z paszy z drugiemii cielentami do mego obyscia przypędził, ktore ciele parobek drugi Budzyński bez roskazu mego y wiadomosce zarznoł, tegosmy ziedli, nie wiedząc czyieby było, Jusko zas parobek w tym z panem swym zgadza się.

Ad 17 - mum IPan Olszewski r[espondit], iz te same klacz do Mieszeszek wsi przedałem czyli przemieniałem, a od teyze samey klaczy u siebie zostawiłem zrzenie, ktora to klacz iako do swego zrzeniencia przyszła była y te oddałem, Jusko o tym z swym panem zgadza się.

Ad 18 - vum IPan Olszewski negał, ale Jusko parobek wyznaie, iz gdy iechali z drugim parobkiem Budzyńskim wraz z panem y corką pańską do Kasanowy, tam przyechawszy pod wies Kunę zachorował kon pański ¹⁾ w wozie ²⁾ idący, takze się z mieysca ruszyc daley nie mozna było, a wiedziawszy parobek Budzynski tam chedzące konie na paszy, mowił temi słowy, ze to konie IPana Woyciechowskiego wuja mego z Kunki chodzą, wezmy iednego, a nazad powracaiąc zostawiemy iego, y tak swego konia panskiego zostawiwszy, a IPana Woyciechowskiego wziowszy poiechalismy w swoje podroz, z ktorey tego dnia powracaiąc dysponował IPan Olszewski aby tegoz konia na tymze mieyscu zostawic, a swego wzięść, czego Budzynski uczynic nie chciał, mowiąc, ze mi wuy winien rubli 4, zabiere tego konia, y tak bez roskazu IPana Olszewskiego okulbaczywszy sobie tego konia, na którym przyiechał do Kuszczyniec, y tak ten koń był przez niedziel [338] trzy, a gdy pan Woyciechowski przyiechał, odebrał iak swego od Budzynskiego.

Ad 19 - num IPan Olszewski negał, Jusko zas parobek o tym pierwszy raz tu słyszy.

Na którą swoje wyznania własnemi podpisuią się rękami znakami krzyza świętego, iako nieumieiętni pisać—

Jan Olszewski +,
Jusko Raczkowski +.

[СПРАВА ПІДДАНОГО ХВЕДЬКА ШЕВЦЯ ОБВИНУВАЧЕНОГО В КРАДІЖЦІ ВОЛІВ І В УТЕЧІ ВІД СВОГО ПАНА, 9 ЖОВТНЯ 1773 Р.]

Działo się w miescie Troianowie przy Komendzie Generalney woyska koronnego Partyow Ukrainskiey y Pòdolskiey, die 9 8-bris 1773 Anno.

Na tym akcie powtorne czynio się konfessata z pracowitego Fedka Szewca, który był przyprowadzony z Umania w roku przeszłym 1772, do którego aktu y iego konfessat bardzo blisko, bo tylko karte przewrocić,

¹⁾ Закреслено — з пусо.

²⁾ Закреслено — іед.

który to Chwedko Szwiec z pierwszych konfessat oskarżony o złodziejstwo wołów we wsi Kociubijowec Umanskiej, do których kradzieży przez różne pytania y postrachi nie przyznał się, przy którym na siebie niewyznaniu został od kary wyproszony, uwolniony przez W^o Ignacego Rokosowskiego pisarza woyskowego, który to Chwedko Szwiec, przyrzekszy prawie przysięgą u tegoż W^o Rokosowskiego dozgonnie służyć iakoz y służył y we wsi possessyi iego bydz nigdzie nie odchodząc już wcale za poddanego poddawszy się y dobrowolne poszedł do wsi [339] possessyi pana swego, będąc osadzony na wsi Szumsku, pozytkując z swej roboty od pilipowki do Wielkiej Nocy, zapomniawszy swego panu przyrzeczenia ucieczki uciekł, iednakowoz nie chcąc Bog krzywdy pana w tak wielkim iego przyrzeczeniu powtornie złapany y tu do Komendy Generalney odesłany został.

Pytany Chwedko, za coby pana swą ucieczką zdradził, przyrzekszy dozgonnie w iego possessyi mieszkać, ktoremus przyrzeczeniu zadosyć nie uczynił.

R. Chwedko:—prawda zem Bogu a potym panu przewinił, zem bez opowiedzi iego ze wsi poszedł takim sposobem, nie mając zadney krzywdy od pana, w wolnym posiedzeniu zarabiałem sobie swym rzemiosłem szewstwem, dawszy mi pan za pomozienie skure iuchtową w złł. dziesięciu, którą wyrobiłem y sprzedałem, a gdy tam do mnie przyszedł, iako y nie raz przychodził z butami Kuzma Wasylczuk z Umanszczyzny ze wsi Wertekijowki, także z woyskowego sekwestru wypuszczony y w Wertekijowce u popa siedzieć przyrzekły, z tym zmowiwszy się poszliśmy do Umania, a wychodząc z Wertekijowki natensamczas przyszedł tam także z Umanszczyzny będący pop, który uciekł z Berdyczowa od moskalow y ten z nami poszedł, y tak my we trzech idąc zaszliśmy na noc do Czerwony y tam u popa [340] młodego nad stawem przenocowaliśmy, potym nie pamiętając na iakie wsie szli az na Tetyiow do miasteczka Hołowaniewskiego bawiąc się tam od Wielkiej Nocy¹⁾ przez niedziel 10, potym umiarkowałem wrocic się nazad do pana do Szumsku, gdy tam tylko szczegulnie zaszedł do zony swej, ktorey, gdym żywey nie zastał ani tez sprzętów swoich przy niey będących, bo wszystko na dwor zabrali, szedłem prosto do Szumsku na Pohrebiszczu, gdzie idąc bez zadney testimonij, wzięty od przechodzących żołnierzy zostałem y zaprowadzony do komendy Ukrainskiej do Olszany, a ztamtąd tu do Komendy Gener. odesłany.

Pytany Chwedko:—to widzisz, ze sam Bog nie chce ci twego przestępstwa darować, zes pana zdradził tak na ciebie łaskowego, ze cie wyprosił z niewoli y wszelkie do pozycia dał ci staranie, iako y skure dla pozytku twego z ktorąmes uciekł, nie uczyniwszy panu za nie satysfakcyi, toć iuz y to pokazuje się twoie kłamstwo zebyś się do nego powracał, gdys go raz zdradził, ale y tam masz się czuwać do iakiegos złodziejstwa, oczewiscie zes w Umanszczyźnie nie obsiadł, a przez to inszą ty drogę sobie uformowałeś nie do pana.

¹⁾ Закреслено — до.

R., iz sprawedliwie powiadam, zem się do pana usiłował wrocic, do czego mi nie przyszło, bo ¹⁾ mnie zabrano y tam w Hołowaniewskim miasieczku nikt na mnie przyswiadczyć nie moze, zebym się złodzieystwem iakim bawił y za tom tylko winiem, zem bez opowiedzi od pana z Szumska poszedł y do kradzieży wołów, o ktorem iest oskarzony w swych konfessatach nie znam się; do więcy nie przyznaie.

[Збоку приписано:] Fedko Szwiec puszczony do W^o Wiewiorowskiego kommandanta.

Dimissus ad carceres.

[СПРАВА 35-х СЕЛЯН, ОБВИНУВАЧЕНИХ В РОЗБОЇ ТА ГАЙДАМАЦТВІ, МІЖ ІНШИМ І В УБИВСТВІ ПОПА, ЩО ЙОГО ВВАЖАЛИ УПИРЕМ ПІДЧАС ДЖУМИ, 18 ЛИПНЯ 1772 Р.]

[341] NB. 1.

Die 18 julyi 1772 Anno w Kodni.

Prokop Raby ze wsi Tanskiego Humanski, rodzącego się we wsi Dorostajach pod Morawicą z oycą Petra matki Lubki Zabłockich Haydukow, mając lat 30, ozenił się we wsi Stupniku za Berdyczowem z dziewczką Habką u człeka Prycuca, ta umarła, ozenił się z drugą wdową we wsi Dobrowodzie Humanski y tam z nią mieszkał, wzięty do Humania za kradzież koni 6 z Pawłem Prycuką, który Prycuca więcy kradł za którą kradzież odeśłani tu do Komędy Generalney.

[Збоку приписано:] Powieszony.

Dimissus ad carceres.

NB. 2.

Pawło Prycuca ze wsi Tanskiego Humanski, rodem z Polesia ze wsi Stawkow, z oycą Hrycka matki Himy Hapaniukow, sam lat mający 30, zone mając Katrę we wsi Tanskim ²⁾ ten ukradł koni 13, z Prokopem ukradłi 10, a ³⁾ z Stepanem Kumornikiem ukradłi troje, także wraz tu przyprowadzeni.

[Збоку приписано:] Powieszony.

Dimissus ad carceres.

NB. 3.

Stepan Szulaka komornik z Tański wsi Humanski, rodził się we wsi Budce pod Brajełowem, z oycą Iwana matki Pulki Dziekciarzow, sam lat mający 33, mając zonę Pryskę w Tanskim, także wzięty o kradzież koni troje ⁴⁾ z Pawłem Prycuką samym pryncypalem; o więcy nie wie takowych.

[Збоку приписано:] Powieszony.

Dimissus ad carceres.

[Збоку проти №№ 2, 3, 4 приписано:] Iwan Żahorodni w Trojanowie, który zabił człeka,

¹⁾ Закреслено — mn.

²⁾ Закреслено — z Stepanem.

³⁾ Закреслено — wziął.

⁴⁾ Закреслено — z Andryiem.

13 1 1772 1772
Przemysku
rokem Raby. Ze wsi Janiskiego Humanista, Rozdysca
i we wsi Dorostajach pod Marawoz 2 ogra Letra Matki
Kubli Zablockich Hryshkora Majze lat 30 ożenił
we we wsi Stupnika Za Rozdyscowem 2 diwilec
Hrabeg u Cteka Pryscia ta kmarła ożenił się z drugą
w Dorog noc wsi Dobrowodzie Humaniste y tam 2 prz mied
lat wzięty do niewolnika Za kradzież koczni 6. 2 law
lem Pryscu który przysca wycy kradat Za kradzież
kradzież
odestawił sic do koczny Generalney
Przemysku
Przemysku

13 2
Przemysku
Lanof Pryscia ze wsi Janiskiego Humanista Rozdysca
2 Rozdysca Ze wsi Stawlowa 2 ogra Hryshka Matki 17.

NB. 4.

Hrycko Szarkow brat ze wsi Olexaniny Humanski, rodem ze wsi Szerowiec Pochrebyski, z oycy Tymka matki Nasci Zahodzijow, sam lat mając 22 ex fisi, zonę mając Jawdohe, we wsi Olexaninach wzięty o kradziesz konia jednego y tego oddał, do ktorego tylko przyznaie ze sam ukradł za co wzięty y tu z Humania odprowadzony; do haydamactwa zadnego nie przyznaie.

Dimissus ad carceres.

NB. 5.

Chweytko Szwiec ze wsi Kowalowki Niemierowski, rodem z Kowalowki, z oycy Petra matki Maryny Geleniczow, sam lat mają 33, zone mając [342] Orpynę, ktora iest w Humaniu, ozeniwszy się z nią w Czeczelniku, wzięty tylko za podobną kradziesz, do ktory on zadny nie przyznaie, tylko tak gdy przyszedł do wsi Koczubijowki Humanski, wziął po bracie swym rodzonym Romanie Szewcu zmarłym powietrzem zupan y pas, a gdy wtenczas tam u ludzi woły pogineli na niego złożyli, iakoby on te woły pokradł, do ktorych on tu ani do zadnego haydamactwa.

Ten chory na zebro ktore wybił z upadniem z drabiny.

[Збоку приписано:] Wypuszczony Szwiec.

Dimissus ad carceres.

NB. 6.

Leško Kołbasiuk ze wsi Wuytowki Humanski, rodem z Bracławia z oycy Iwana matki Jawdochy Taranow, sam lat mający 26, będąc wdowcem, wzięty w sekwestr o zaboystwo popa Wasyla parocha wsi Wuytowki Humanski.

Pytany Łesko:— iak to tego popa zabił.

R., iz podczas powietrza w przeszłym roku grassującego Wuytowce wzięli ludzie mocno szemrac, ze po wsi cos chodzi y do chałup okna otwiera y nadyhaie, przez co jeszcze bardzi ludzie ¹⁾ umierają a gdy się usadziło na to ludzi kilkanastu aby tego dość, mogli w czym oni między sobą umowiwszy się, o czym ia nie wiem anim tego wiedział, mówiąc żeśmy widzieli chodzącego upiera, ktorego psy mocno uganieli y przed nim było purzkało, ktory był ubrany w koszuli białey y spodniach sukiennych granatowych od kolan suknem białym nadsztukowanych, ktory to pop Wuytowki w takimże samym ubierze chodził, na ktorego to popa cała gromada miała subpozycyą: że to on chodzi, o co mowili popowi, czego on się zapierał, a gdy to samo opowiedzieli papadyi, zaras sama przyznała, ze on chodzi y siostra jego juz umarła w nocy u niego bywa ²⁾ z innemi umarłymi y po nocy się po chałupie poomacku tłuka, [343] klazają, iakoby co jedli y gdy te samę popadyą gromada wiaższy zaprowadzili do popa a iey własnego

¹⁾ Закреслено нерозбірне слово.

²⁾ Закреслено — y.

męża, która mu na oczy to samo wymawiała, że, popie, nie zapieray się, bo sama prawda, że ty chodzisz ¹⁾, do czego się pop przyznac nie chciał, czemu gromada nie bardzo dowierzała, aby to prawda była, ale gdy to samo kucharka popowa potwierdziła, że nie inaczej, ale tak w samą prawdę, że ten pop chodzi, gdy kilka razy widziała. Tak zebrawszy się ludzi z gromady 13 posli najprzód wykopali jamę, a potem do popa, z którymi to ludźmi y ja byłem, umowiwszy się ²⁾ popa zabić, y gdy popa pałamarz z plebanji na podwórze wyprowadził, tak my go zaraz wzięli druczem okrywać, a potem przenieśli marylę, wzięli go na marylę żywego y do wykopanej jamy zanieśli, przebiwszy go kołem osikowym z plec na wylot y jeszcze żywego w dół wrzucili, nic nie dbając na popa prośbę, żywego na cmentarzu zakopali, potem zaraz powietrze ustało, za którego to popa mnie w sekwestr wzięto, bom się tylko sam żywy został, a tamci co go bili y żywego zakopali powitrem powymerali, którym to popa ja tylko trzy kijem uderzył; do haydamactwa ani też złodzieystwa żadnego nie przyznaie.

[Збоку приписано:] Wypuszczony.

Dimissus ad carceres.

NB. 7.

Iwan Krzywy tkacz ze wsi Ryzawki Humanski, rodem z Zułkwi z oycy Jacka matki Nasci Kądzierow, sam lat mający więcej 60, do tego krzywy, żonę mając, w Ryzawce wzięty za kradzież konia jednego, że na niego inny człek opowiedział, że on konia ukradł do czego on nie przyznaie.

[Збоку приписано:] Wypuszczony.

Dimissus ad carceres.

[344] NB. 8.

Dacko Kucęko ze wsi Pałanki Humanski, rodem ze Moczulek Human-skich z oycy Wasyla matki Tetiany Kucych, sam lat mający 50, mając żonę Dokjie w Palance, nie wie sam za co jest wzięty w sekwestr y tu do zadnego haydamactwa ani też złodzieystwa nie przyznaie.

[Збоку приписано:] Wypuszczony.

Dimissus ad carceres.

NB. 9.

Petro Nosęko z Humania miasta Nowego, rodem ze wsi Chrystynowki z oycy Chwedora matki Anny Chwedorow, sam lat 30, żonę mając Motrę w Humanii, który to Petro do haydamactwa y zaboystwa przyznac się nie chce, a jest podkłoty pod pępek y ten raz opowiada ma zadany od kozaka Jajczęka podczas haydamadczyny y uciekł za granicę.

¹⁾ Закреслено — czemu.

²⁾ Закреслено — z ludźmi.

Pytany Petro:—nie od kozaka ty iestes podkłoty ale od lacha, ktoregos ty tam podczas ryzaniny kłuł, a moze nie jednego, ale koło sta, gdyz tam kazdy kłuł, chyba ten nie kłuł coby rąk ni miał, a ty się tu zapierasz y darmobys tu wzięty nie został.

R. Petro, iz zadnegom lacha ani zyda nie zkłuł y nikogo, tylko mnie zona moja udała przed panem, gdym ią pobił, zem ją chciał zarznąc, a do więcy przyznac nie chce.

[Збоку приписано:] Po karze wypuszczony.

Dimissus ad carceres.

NB. 10.

Kuzma Wasyleczuk Pilawskiego ze wsi Roznoszyniec, rodem z Połonnego z oycy Wasyla matki Małaszk¹⁾ Pilawskich, sam lat mający 40, mając zone Tetiane w Roznoszyncach, wzięty w sekwestr za kradziesz byka we wsi Dzieułynkach z drugim [345] Jahymem Zajarniukiem z²⁾ miasteczka Hołowanca, ktory uciekł, a do więcy nie przyznaie tak kradziezy iako y do haydamactwa.

Dimissus ad carceres.

NB. 11.

Iwan Kucęko z Pałanki Humanski, rodem we wsi Moczulce z oycy Wasyla matki Tetiany Kucych, sam lat mający 40, zone mają Paskę, w Pałance Humanski wsi wzięty w sekwestr do Humania za to tylko, ze poszedł na slobodę³⁾ za granice do Serbow do rothy piąty połku Czarnego byłego we wsi Wilszance pod komędą majora Tymowteja kapitana; do haydamactwa ani tez złodzieystwa zadnego nie przyznaie.

[Збоку приписано:] Wypuszczony.

Dimissus ad carceres.

NB. 12.

Andry Swiec ze wsi Chrystynowki Humanski, rodem z Pilawy wsi z pod Miedzyboza, z oycy Franciszka matki Chweski Kuleszow, sam lat mający 32, zonę mając Habkę, w Chrystynowce wzięty w sekwestr za kradziesz koni dwoygą; do więcy kradziezy y haydamactwa nie przyznaie jako do zaboystwa kogo.

[Збоку приписано:] Die 26 julji y w jamie umarł w Kodni.

Dimissus ad carceres.

NB. 13.

Iwan Kosciow zięc ze wsi Łaszczowey Humanski, rodem ze wsi Sołonki z oycy Iwana matki Maryi Słociakow, sam lat mający 24, mając zone Lubkę, we wsi Łaszczowey wzięty w sekwestr za kradziesz koni dwoie u diatka

¹⁾ Закреслено — Wasylow.

²⁾ Закреслено — e wsi.

³⁾ Закреслено — do wsi.

swego Jurczka Tymka we wsi Puzyncach, które temu oddałem czyie były; do więcy kradziezy, zaboystwa y haydamactwa nie przyznaie.

[Збоку приписано:] Powieszony.

Dimissus ad carceres.

NB. 14.

Łucko Kałyczynko ze wsi Krosnkiego zpod Zarniszcz, rodem tamze z oycy Iwana matki Maryi Kalikow, sam lat mający 25, we wsi Krosnkiem wzrosł¹⁾, [346] bawiac się gospodarstwem u działkow swych Kalikow, a potym udałem się do winnic, chodząc po winnicach przez lat 10 az do roku terazniejszego, w którym ja robiel w winnicy w miasteczku Markowce na Poberezu, gdzie tam o wielkim posciu przyszedł do mnie Iwan Niczytałęko ze wsi Bałanowki Niemierowski, który tam przyjechał do Markowki z bratem swym y tam przyszedłszy do mnie Iwan Neczytałęko, który był przyjechał zbozem na przedaz, pytał mnie, cobym tu czynił, ktoremum odpowiedział, że ja tu winnicy robie, na co mi odpowiedział Iwan:— a nie lepisz to tobie puść w zaciągi do nas kumysników,— ktoremum ja odpowiedział²⁾, że ja nie puydę, bo ja do tego nie mayster, y tak ode mnie Iwan Neczytałęko pojechał do Bałanowki, a ja poszedłem do dworu y dalem o tym wiadomość IPanu gubernatorowi, ktorego nie wiem iak się zowie, który mnie rozkaza przytrzymac y wzięto zamknąc.

Pytany Łucko:— nie tak to ma bydz iak ty powiadasz, musi to bydz inacy, bo by cie za to wzięto nie kazano zamykac, zebys dał znac o hultajach, ktorzy cie namawiali do siebie y za tymiby zaras posłano ales ty musiał takze puść od hultajow, ni mogąc się inacy exkuzowac tylko ze cie namawiali.

R. Łucko, iz ta rzecz tak się ma, gdym ja robil winnicy w Markowce u zyda Kapłona do ich swiāt zydowskich y tam będąc przez całe ich swięta winnicy, pilnując oney od szkody, choc się nie biła tam, podczas targu był w Markowce Iwan Neczytałęko, który mi mowił, abym do nich przystał, do ktoregom ja nie chciał przystac y pojechał do Bałanowki, a jam się winnicy został swiętając tam swoje³⁾ swięta Wielkonocne, a gdy juz odeszły swięta zydowskie, zaczynali zydzi po winnicach robic, tak ja daley robic nie zechciał, mowiac ze nie będę robiel az pó swoich przewodach, a teras [347] poydę do Bałanowki do siostry swej, od ktorej gdy powroce, to mogę znowu u ciebie robic y takem poszedł o mil trzy z Markowki do Bałanowki, a gdym przyszedł o mil dwie do wsi Krzykliwca, tam wstąpiłem do ratusza, a gdy mnie tam pijącego gorzałkę zobaczył assawuła, opowiedział tamteyszemu panu gubernatorowi, że tu iest iakis człek podróżny niewiadomy, y tak mi rozkazał przed siebie stanąc, a gdym stanoł pitał mnie, zkądbym był y gdzie idę, ktoremum opowiedział, że z roboty z winnicy idę do siostry

¹⁾ Закреслено — y tam się ozenił.

²⁾ Закреслено — ktoremum ja odpowiedział.

³⁾ Закреслено — swoje.

do wsi Bałanowki, a gdy mnie pytał, czy mam testimonium, odpowiedziałem, że ni mam, y tak zaras rozkazał mnie w kłódkę zabic y siedziałem przez noc, a na dzień drugi rozkazał mnie w pęto zelazne zamknąć y bic, abym się przyznał do haydamastwa, y tak ja w biciu opowiedziałem, że mnie w przeszły piątek na targu w Markowce Iwan Neczytałęko do siebie namawiał, alem ja do niego nie przystał, y tak mnie w sekwestrze trzymał do tygodnia, a potym mnie posłał kozakami do Bałanowki, aby się dowiedział, cobym był za człek, a gdy mnie tam kozacy przyprowadzili do dworu, przyszła tam siostra moja y płakała, aby mnie uwolnili, czego nie uczynili, a z tey racyi mnie tamteyszy dyspozytor nie wyprosił, zem tam nie siedział y t[a]k mnie wzięli nazad do Krzykliwca y tu do Komędy Generalney oddali nie wiem za co.

Pytany Łucko:— to widzisz że bałamącisz, bo sama oczywistość pokazuje się, zes juz namowiony od Neczytałęko y nie do siostry swey szedłes, ale do niego, tylko się tym zkładasz, zes szedł do siostry y dla tego cie do Bałanowki wozili.

R. Łucko, zem prawdziwie szedł do siostry, [348] a jezeli mnie do Bałanki wozili, to dla tego zebym był na tegoz Neczytałęka naprowadził, ktoregosmy nie zostali ani brata jego, bo pouciekali y tak mnie znowu wzięli do Krzykliwca.

Pytany:— z jaki racyi tych Neczytałękow chałupę spalili y kto ją spalił y dla czego.

R., iz ja nie wiem dla czego y kto ich chałupę spalił, tylkom juz zgorzała został, gdy mnie do Bałanowki przywiezli y to com opowiedział wszystko sprawiedliwie, a więcy ni mam co powiedziec, tylko że tam tych nie złapano z tey racyi tu mnie oddano, a ja nie jestem zaden haydamaka.

[Збоку приписано:] Wypuszczony.

Dimissus ad carceres.

15.

Wasył Ostronosy kował z Łowkowa, ten dobrowolnie zeznał, że czleka Ganczarza z Pisek wsi Leszczynskich jadącego na drodze z bozem zabił na śmierć lusnią y w lesie zachował ciało, a żyto zabrał do matki swej y kopiek 14 pieniędzy, siedząc przed tym w sekwestrze przez pół roku za kradzież byka w Horodyszczu Żytomierski wsi.

[Збоку приписано:] Wasył Kował przez dziwkę wykupiony.

Ten kował iuz tu powtórnie w areszcie zostaie.

Dimissus ad carceres.

NB. 16.

Iwan Semenec zagraniczny pohonczych zbiegły do armji.

Dimissus ad carceres.

17. Ułas Skrelonek pogonczyk.

18. Wasył Polakow pogonczyk.

19. Denys Lastowka pogonczyk.

20. Trohim Pituszon pogonczyk.

21. Tym. Stromenecki pisał paszport, który to Stromenecki teras chory.

[Збоку приписано:] A ci pięciu wypuszczoni.

Dimissi ad carceres.

[349] 22.

Jusko parobek złodzi p. Olszewskiego z Kuzczyniec, wraz kradli bydło, konie z p. swoim Olszewskim.

Dimissus ad carceres.

23.

Jozef Dobrowolski wykrzta szeregowy zpod chorogwi W^o Koszuckiego z przedni strazy, sam nie wie ani tez opowiada, za co iest wzięty, tylko ze sluzyc nie chcial, więc potrzebni species facti na niego od IP Cimin-skiego komędanta.

[Збоку приписано:] Po karze wypuszczony.

24.

Hrycko Białous.

25.

Prokop Burlaka.

26.

Wasył Sciahayło.

27.

Mielnik Hrycko zaboycy IP. Lewkowskiego.

28.

Semen stangret IP Romanowskiego.

Dimissi ad carceres.

29.

Andrey Semczęko.

[Приписано:] Wypuszczony.

30.

Iwan Ryzniczko ze wsi z Kopijowki IO xięcia Janusza Czetwertynskiego.

[Приписано:] Wypuszczony.

Dimissi ad carceres.

31.

Woyciech Jasilkowski.

[Приписано:] Wypuszczony.

32.

Allexan Jasilkowski złodzieje.

[Приписано:] Umarł w iamie.

Dimissi ad carceres.

Діагоно в містечку Родні

Die 18 Julij 1772 Anno

~~розв'язку~~

Imen Brodor. Naby ze wsi Jariskiego Humaniskiej rodzego
sie we wsi Dorostajach pod Starawicą i Cyca Petrasz
ki Lubki Zabłockich Hajdukow margo lat 30 ożenił sie
we wsi Skupniku za Szendycowem z Driwku Hapka u
Czeka Przyusa ta umarla ożenił sie z drugą Wdowa we
wsi Dobrowidzie Humaniskiej u tam zniq mieszkali wte
ty do Humania za Kładziej Koni. Szesem z Pawtern
Przysem, Ktore Przyusa wiecey Kradt za Ktore Kra
dziej odstawia do Kornejey Generalney.
Dimisus ad Carceres

~~розв'язку~~

Odus Lawto Przyusa ze wsi Jariskiego Humaniskiej rodem
z Polisia ze wsi Stawkow z Cyca Stryska matki Dzi

[350] NB. 33.

Mardary Czerniec zagranicy Wołoski.

[Приписано:] Wypuszczony.

34.

Jan Starzewski pop ze wsi Zawadowki Smil.

[Приписано:] Wypuszczony.

35.

Major zyd z Zaleszczyk zpod Horodenki.

[Приписано:] Wypuszczony liber.

Iwan Zahorodni Humanski, który zabił człeka w Humanszczyźnie, rymarz.

Hrycko Dziak z Cudnowa o złodziejstwo cerkwi.

Pawło Dziaczek z Cudnowa także o kradzież cerkwi.

Dmittro Bułaka od W^o Jerlicza o kradzież kamor.

Ci trzy Hryckę Dziak, Pawło Dziaczek y Dmitro Bułaka po karze wypuszczeni.

[351] Działo się w miasteczku Kodni,
die 18 julij 1772 Anno.

1 - mus.— Prokop Raby ze wsi Tańskiego Humanskiej, rodzącego się we wsi Dorostaiach pod Morawicą z oycą Petra matki Lubki Zabłockich Haydukow, mając lat 30, ożenił się we wsi Stupniku za Berdyczowem z dziwką Hapką u człeka Prycuca, ta umarła, ożenił się z drugą wdwą we wsi Dobrowodzie Humanskiej, y tam z nią mieszkał, wzięty do Humania za kradzież koni szesciu z Pawłem Prycucem, który Prycuca więcej kradł, za którą kradzież odesłani do Komendy Generalney.

[Збоку приписано:] Powieszony.

Dimissus ad carceres.

2 - dus.— Pawło Prycuca ze wsi Tanskiego Humanskiej, rodem z Polisia ze wsi Stawkow, z oycą Hrycka matki Chimy Hapaniukow, sam lat mający 30, zone mając Katre we wsi Tanskich, ten ukradł koni 13, z Prokopem ukradli 10, a z Stepanem Komornikiem ukradli troie, także wraz tu przyprowadzeni.

[Збоку приписано:] Powieszony.

Dimissus ad carceres.

3 - tius.— Stepan Szulaka komornik z Tański wsi Humanskiej, rodził się we wsi Budce pod Brajłowem, z oycą Iwana matki Pulki Dziegciarzow, sam lat mający 33, mając zone Priskę w Tanskim, także wzięty o kradzież koni troie z Pawłem Prycucą samym pryncypałem; o więcej nie wie takowych.

[Збоку приписано:] Powieszony.

Dimissus ad carceres.

4-tus.—Hrycko Szarkow brat ze wsi Olexaniny Humańskiej, rodem ze wsi Szermowce Pohrebyskiej, z oycy Tymka matki Nasci Zahodijow, sam lat mający 22 ex fisi, zone mając Jewdochę we wsi Olexaninach, wzięty o kradzież konia iednego, y tego oddał, do ktorego tylko przyznaie, ze sam ukradł, za co wzięty y tu z Umania odprowadzony; do haydamactwa zadnego nie przyznaie.

[Збоку приписано:] Powieszony.

Dimissus ad carceres.

5-tus.—Lesko Kałbosiuk ze wsi Woytowki Humanskiej, rodem z Bracławia z oycy Iwana matki Jewdochi [352] Taranow, sam lat mający 26, będąc wdowcem, wzięty w sekwestr o zaboystwo popa Wasila parocha wsi Woytowki Humanskiej.

Pytany Lesko, iak to tego popa zabił.

R., iz podczas powietrza w przeszłym roku grassuiącego Woytowce wzięli ludzie mocno szemrać ze po wsi coś chodzi y do chałup okna odtwiera y nadychuie, przez co ieszcze bardziey ludzie umieraia, a gdy się usadziło na to ludzi kilkunastu, aby tego doysć mogli, w czym oni między sobą umowiwszy się, o czym ia nie wiem, anim tego widział, mówiąc zesmy widzieli chodzącą upiera, ktorego psy mocno uganiałi y przed tym było pierzkało, ktory był ubrany w koszuli białey y spodniach sukiennych, granatowych, od kolan sukнем białym nadsztukowanych, ktory to pop Woytowki w takimze samym ubiorze chodził, na ktorego to popa cała gromada miała suppozycyą, ze to on chodzi, o co mowili popowi, czego on się zapierał, a gdy to samo opowiedzieli popadyi, zaraz sama przyznała, ze on chodzi y siostra iego iuz umarła w nocy u niego bywa z innemi umarłemi y po nocy się po chałupie po omacku tłuką, klazaia, iakoby co iedli y gdy tę samę popadyią gromada zaprowadziwszy do popa, a iey własnego męża, ktora mu na oczy to samo wymawiała, ze, popie, nie zapieray się, bo sama prawda, ze ty chodzisz, do czego się pop przyznać nie chciał przyznać, czemu gromada nie bardzo dowierzała, aby to prawda była, ale gdy to samo kucharka popowa potwierdzała, ze nie inacey, ale tak w samey prawdzie, ze ten pop chodzi, gdym kilka razy widziała, tak zebrawszy się ludzi z gromady 13 posli nayprzod, wykopali jame, a potym do popa, z ktoremi to ludzmi y ia byłem, umowiwszy się popa zabić, y gdy popa pałamarz z plebanij na podworze wyprowadził, tak my go zaraz wzięli drągami okrywać, a potym [353] przyniesli mary, wzięli go na mary żywego y do wykopanej jamy zanieśli, przebiwszy go kołem osikowym z plec nawylot, y ieszcze żywego w doł wrzucili, nie dbaiąc na popa prozbę, żywego na cmentarzu zakopali, potym zaraz powietrze ustało, za ktorego to popa mnie w sekwestr wziętą, bom się tylko sam żywy został, a tamci co go bili y żywego zakopali powietrzem powymierali, ktoregom to popa ia tylko razy trzy uderzył kijem; do haydamactwa ani tez złodzieystwa zadnego nie przyznaie.

[Збоку приписано:] Puszczony.

Dimissus ad carceres.

6-tus.—Dacko Kucenko ze wsi Pałanki Humanskiej, rodem ze wsi Moczulek Humanskich, z oycy Wasyla matki Tetyanny Kucych, sam lat mający 50, mając zone Dokije w Pałance, nie wie sam za co wzięty iest w sekwestr, y tu do zadnego haydamacstwa ani tez złodzieystwa nie przyznaie.

[Збоку приписано:] Puszczoney.

Dimissus ad carceres.

7-mus.—Iwan Kucenko z Pałanki Humanskiej, rodem ze wsi Moczulec, z oycy Wasyla matki Tytiany Kucych, sam lat mający 40¹⁾, zone mając Paską w Pałance Humanskiej wsi, wzięty w sekwestr do Humania za to tylko ze poszedł na słobodę za granice do Serbow do rothy piątej pułku Czarnego, byłego we wsi Wiszance pod komendą majora Tymofteja kapitana; do haydamacstwa ani tez złodzieystwa zadnego nie przyznaie.

[Збоку приписано:] Puszczoney.

Dimissus ad carceres.

8-vus.—Petro Nosenko z Humania miasta Nowego, rodem ze wsi Chrystynowki, z oycy Chwedora matki Anny Chwedorow, sam lat mający 30, zone mając Motre w Humanu, który to Petro do haydamastwa y zaboystwa przyznać się nie chce, a iest podkłuty pod pempek y ten raz, opowiada, ma zadany od kozaka Jayczenka pod haydamaczyny y uciekł za granice.

[354] Pytany Petro:—nie od kozaka ty iezdes podkłoty, ale od lacha, ktoregos ty tam podczas ryzaniny kłuł, a moze nie jednego, ale koło sta, gdyz tam kazdy kłuł, chyba ten nie kłuł, coby rąk nie miał, a ty się tu zapierasz, y darmobys tu wzięty nie został.

R. Petro, iz zadnegom lacha ani zyda nie skłuł y nikogo, tylko mnie zona moja udała przed panem gdym ią pobił, zem ią chciał zarznąć; a do więcey przyznać nie chce.

[Збоку приписано:] Puszczoney.

Dimissus ad carceres.

9-nus.—Kuzma Wasylczuk Piławskiego ze wsi Roznoszyniec, rodem z Połonnego, z oycy Wasyla matki Małaszk Piławskich, sam lat mający 40, mając zone Tytiane w Roznoszyncach, wzięty w sekwestr za kradzież byka we wsi Dzewłyńkach z drugim Iuchimem Zajarniukiem miasteczka Hołowanca, który uciekł, a do więcey nie przyznaie tak do złodzieystwa iako y haydamacstwa.

Dimissus ad carceres.

10-mus.—Andriy Szwiec ze wsi Chrystynowki Humanskiej, rodem z Pilawy wsi zpod Międzyboza, z oycy Franciszka matki Cweski Kuleszow sam lat mający 32, zone mając Hapkę, w Chrystynowce wzięty w sekwestr za kradzież koni dwoyga; do więcey kradziezy ani haydamacstwa nie przyznaie.

[Збоку приписано:] Umarł.

Dimissus ad carceres.

¹⁾ 40 — виправлено з — 30.

11-mus. — Iwan Kosciow zięć ze wsi Łaszczówey Humanskiej, rodem ze wsi Sołonki, z oycy Iwana matki Maryi Słociakow, sam lat mający 24, mając zone Lubkie we wsi Łaszczówey, wzięty w sekwestr za kradzież koni dwoje u diadka swego Juszczecka Tymka we wsi Puzyncach, którą temu oddałem czyje były; do więcy kradzieży zaboystwa y haydamacstwa nie przyznaie.

[Збоку приписано:] Powieszony.

Dimissus ad carceres.

[ДОПИТ ШЛЯХТИЧА БЕНЕДИКТА ВИГОВСЬКОГО ОБВИНУВАЧЕНОГО ЗА СВЯРКУ З ШЛЯХТИЧЕМ ЯСІНСЬКИМ, 17 ЖОВТНЯ 1772 Р.]

[355] Działo się w Troianowie przy Kommandzie Generalney Woyska Koronnego Partyiow Ukrainskiej y Podolskiej, die 17 X-bris 1772 Anno.

Konfessata dobrowolne z urodzonego Benedykta Wyhowskiego wziętego w sekwestr przez W^o Dzierzka kommandanta podjazdow Ukraińskich we wsi Poloweckiej Białocerkiewskiej, który odesłany tu bez zadnego oskarżenia.

Pytany Wyhowski, gdzie się rodził.

R., iz rodziłem się we wsi Prowitowie, z oycy Daniela matki Marianny z Kowalskich Wyhowskich ¹⁾, siedząc na czynszu w Prowitowie, potym moy oyciec wyszedł do Wolicy Kotelanskiej, y tam siedząc na czynszu lat dwanascie, ztamtąd poszedł moy oyciec do Wyhowa do braci swych y tam na gronce swym possessionalnym a bardziey dziedzicznym przy iedney chałupie własney siedząc, przy którym zrosłem do lat 15, poszedłem na służbę do wsi Kupiszcz, służyłem za chłopca u ImcPana Sokołowskiego lat dwie, odprawiwszy się przystałem do IPana Daniela Wyhowskiego, służąc przez rok ieden, podziękowawszy przystałem do IPana Dryńkiewicza, u którego w Czerniawce wsi służyłem przez lat trzy, podziękowawszy tamze przystałem do IPana Węzyka, u którego służyłem przez lat dwie, od tego odstawszy przystałem do IPana Becha, u którego przesiedziałem rok ieden potym poszedłem do oycy do Wyhowa, bawiąc przy oycu przez lat dwie, więc z tych wszystkich lat od urodzenia mego likwiduie się 24, bom tylko słyshał od rodziców moich, zem się rodził w sarane.

Pytany Wyhowski, za co iest w sekwestr wzięty.

R., iz przeszłego lata w roku terazniejszym [356] 1772 o świętym Illu ruskim wyszedszy z oycem swym y Teodorem iako y Ianem bracią memi rodzonemi z Wyhowa Polesia na zazyn do wsi Białocerkiewskiej Krasniego Lasu, gdziesmy wszyscy z oycem zaiechali na gospode do człeka nazwiskiem Korzańskiego assawuły tamteyszego, w który to wsi iest tam mieszkaiący Iasiński, bawiący się przy swym testu Wyhowskim, mając tam swoje zasiewy,

¹⁾ Закреслено — у.

ktory nas zkontraktował na ¹⁾ wyzencie zboza swęgo, którą robote kontynuując zdarzyło mi się widziec u tegoz Iasińskiego zrzebca mego własnego, który mi był zginął w Czerniawce, a nie tylko sam ale ieszcze natenczas u ²⁾ szlachcica Ianczyckiego zginęło koni czworą, o ktorego to zrzebca mego własnego poznanego, gdy mi go nie chciał Iasinski oddać, wszczęła się między nami kłutnia, na którą WImcPan Dzierzek do wsi Poloweckiey iadąc do Trojanowa z Korsunia trafił się, zastawszy nas iuz u gubernatora tamteyszego Grodzickiego na sprawie tęy samey, którą rosmiarkowawszy uznał nas u siebie obydwóch podeyrzanemi y wzioł nas obydwóch, zesmy się tak zwawo upominali o konie, a osobliwie z tego, ze ten Jasiński połapał pilipow złodziejow, ktorzy mu komore wykradli y iego testiowi, y tenze Iasiński poszukuiąc swoiey szkody znalazł tychze samych pilipow koni siedmioro u poddanych WImcPana Koszutskiego generała y rotmistrza Przedniey Straży, ktore koni ciz pilipi podawali ludziom na dziegiec, zwazywszy to W^o Koszutski krzywde Iasińskiego, oddał mu te wszystkie koni, z ktoremi znaydował się y moy zrzebiec, a dla dowiedzenia się tych koni poiechał W^o Dzierzek do W^o Koszutskiego, y tam gdy pozyskał wszelką rzetelność tego interessu Iasinskiego, wolnego odpuścił, a mnie tu w sekwestrowanego odesłał; do więcy nie przyznaie.

[Збоку приписано:] Вypущeнoу.

Dimissus ad carceres.

[СПРАВА ЗАКРИСТІЯНА ШИМОНА БІОДРОВСЬКОГО, ОБВИНУВАЧЕНОГО
В КРАДІЖЦІ СХОВАНИХ ВІД ГАЙДАМАК В КОСТЬОЛІ ГРОШЕЙ І РЕЧЕЙ.]

[357] Działo się w mieście Troianowie
przy Komendzie Generalney Woyska Kor.
Partyiw Ukrainskiey y Podolskiey, dnia
21 lipca 1772 Roku.

Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerata Szymona Biodrowskiego zakrystiana kosciola farskiego Czudnowskiego, przy ktorym dziewiąty rok za zakrystiana służąc zostaie, przed tym za pierwszego xiędza Stafańskiego komendarza służyłem więcey lat szesć, a teraz za W^o Imc xiędza Rabczewskiego kanonika y proborszcza Czudnowskiego lat dwie, zkąd wzięty w sekwestr został za kradzież depozytow szlacheckich w tymże kosciele w skarbcu będących, będąc w areszcie od przeszłego festu wszystkich świętych, z ktorym tu odesłany do Trojanowa do Komendy Generalney przez obzałowanego w swey szkodzie urodzonego Sadowskiego, tamże w tych dobrach prowentow pisarza.

Pytany Biodrowski, gdzie się rodził.

R., iz rodziłem się w wojewodstwie Krakowskim we wsi Otwinowie pod Zabnem y Dombrową, z oycza Wawrzencza matki Anny z Czerneckich Biodrowskich, w teyze wsi na folwarku dyspozycyą maiących, y matka tam pakt bydlą trzymająca, do intraty panskiey od tegoz płacąca, przy ktorych rodzicach zrosłem do lat 12, sam teraz lat maiący ex fisi 28 lub dziewięć,

¹⁾ Закреслено — ten.

²⁾ Закреслено — gospodarza.

bezzennym będąc, wyszedłem po śmierci rodzicach swych do wuja swego Kozłowskiego także na drugim folwarku do teyze wsi Otwinowa należą-
cym, mając dyspozycyą, przy którym to wuju bawiłem się przez niedziel 28,
a gdy mi tam źle było, poszedłem bez wiadomości wuja swego do wsi
Winiar pod Nowe Miasto, zaszedłszy prosto do dworu, wypytawszy mnie
z kądbym był y czego żądam, że idę ztąd dla służby, w którym to dworze
znaydował się potenczas W^o Potocki chorążyc nie wiem iakiy, który mnie
przyiolił do siebie za chłopca, będąc kawalerem, u którego służyłem przez
lat dwie, iedząc z nim po roznych panach, który naywięcey bawił się we
wsi Falkowy ¹⁾ u matki swey na Podgorzu y oyczymie W^o Tworzyńskim,
a gdy pan wyieżdżał od matki swey, mówiłem do pana swego, że ia iuz
z W^o Panem nie poiadę, bo mi tu ten chlib Podgorski nie udał się, wroce
się do krewnych swych w Krakowskie, y tak mi pan dał na woło, zostawszy
się niedługo, bawiwszy poszedłem do samego Krakowa, bawiąc się dni ze
trzy poszedłem do wyrzeczonego Kozłowskiego wuja swego.

Pytany Biodrowski, co ci pan dał za te dwa roky.

R., iż od pana tego nie miałem więcey nic, iak barwę węgiersko,
w ktorey u niego chodził, to iest katankę y spodnie, buty, pas węgierskiy
y czapkę węgierską, koszul dwie, pieniędzy złł. 12, ktorem miał od kart.

Pytany, iakies przystał do pana Potockiego.

R., iż nie miałem więcey nic, iak ieden zupan granatowy.

Pytany Biodrowski:—długos się bawił u Kozłowskiego wuja swego.

R., iż byłem niedziel ze dwadzieścia, sprzedawszy te barwę, com miał
od W^o Potockiego, mając ieszcze kilkanascie złotych od owych dwunastu ²⁾
kupiłem zupan biały stary od chłopca za złł. osm, który dałem przerobić
y w tym chodziłem, a przyiechawszy tam do parafij Włmc xiądz Swiey-
kowski kanonik Krakowski, przyiolił mnie za chłopca, u którego służyłem
rok, a gdy pan koniuszego swego [359] Burskiego posłał tu na Ukraine do
braci swych, roskazał mi z tymże iechać, a gdysmy ³⁾ z panem koniuszym
przyiechali do Chorowa pod Ostrog, iuz się nie powrocił do pana, poiechał
do Polskiej do koligatow, a mnie wzioł do siebie W^o pułkownik Swiey-
kowski, u którego służyłem roznie woząc czterama konmi, a potym za
masztalerza posłany byłem z konmi do wsi Szpiczyniec Pawołockich w pan-
skiej possessyi będących, bawiąc się przy koniach rok, będącemu tam ko-
niuszem Salnickiemu dziękowałem za służbę, ktorem za wiadomością panską
odprawił mnie, a gdy się natenczas odprawił Piechocki łowczy, z którym
poiechałem do Czudnowa, który to Piechocki przystał tam na służbę za
stawniczego, przy którym ia bez służby zadney przesiedziałem rok, posłu-
gując onemu za wikt, mając swoich pieniędzy zasłużonych złł. 30, a siedząc
przez rok u tegoż stawniczego bywałem w kosciele, a z kosciała byłem tez
y u xięza Stafanskiego komendarza, z którym oznawszy się strzelając kaczk-
iemum odnosił, z ktorey przysługi iemu namawiał mnie na służbę koscielną

¹⁾ Закреслено — we dworze.

²⁾ Закреслено — sprawilem ia.

³⁾ Закреслено — tu.

za zakrystiana, wprzod wypytawszy mnie zkądbym był y co za człowiek, kturemum wszelką uczynił relacją, zem ztąd y ztąd, y tak mnie przyioł za zakrystiana, służąc przez puł siodma roku, a gdy xiądz Stafański umarł, na tymze zakrystianstwie od teraznieyszego komendarza xiędza Kozłowskiego pod proborstwem Włmc xiędza Rabczewskiego służyłem przez puł trzecia roku do przeszłych wszystkich świętych święta, w którym czasie zostałem w sekwestr wzięty do zamku Czudnowskiego, w którym zostałem [360] od wszystkich świętych do dnia przeszłego 12 lipca w roku teraznieyszym 1772, zkąd odprowadzony zostałem tu do Trojanowa do Komendy Generalney przez łmcPana Sadowskiego y w detencyą oddany.

Pytany Biodrowski, za cos iest wzięty w sekwestr.

R., iż za kradziez z depozytu pieniędzy łmcPana Sadowskiego, o ktrych ia nie wiem anim onych kradł.

Pytany, iakie to pieniądze y iak to tam zgineli.

R., iż w kosciele Czudnowskim szlachta y zydzi od dawnych czasow a naybardziej od przeszłej haydamaczyzny powietrsza składali swoię depozyta, kture tamteysi xięz[i] kommendarze przymowali y tych zawsze stało więcey pietnastu, gdzie ¹⁾ y tegoz łmcPana Sadowskiego kufer był y skrzynka w tymze skarbcu w kosciele wraz z innym depozytem znaydowali się, z ktego to skarbcu ten kufer iakowys słodziey domowy wykradł y inne sepety ²⁾ w skarbcu będącę porozbijał, y ten sepet łmcPana Sadowskiego z skarbcu y skrzynie na cmentarz wyniesiono y przy tym pani Pisankowey cene y moie skrzynkie, ktra była w zakrestyi w szufladzie, y te takze rozbili, w ktorey wzięli ++ ieden y złotych 16, bo więcey nie było, ktorey to skrzynki nie zepsował tylko znak ze ią dłutem odtworzyć musiał, co się działo w czasie dnia czwartego pozadusznym dniu w roku przeszłym 1771, tamze zas w skarbcu był sepet rozbity pani Pisankowey y skrzynia bez zadney szkody y łmc xiędza Kozłowskiego komendarza, takze był kuferek rozbity takze bez zadney szkody, inne zas kufry iako to łmcPani Lesczynskiej y Szaszkiewiczowey tylko co probowano ale nie odtwierano.

Pytany Biodrowski, kto te kradziez naypierwiey postrzegł.

R., iż my, mówiąc w plebanij w piekarni: ia

[361]1 - mus.— Szymon Biodrowski,

2 - dus.— Walenty Kozłowski brat rodzony xiędza Kozłowskiego,

3 - tius.— y drugi Stanisław takze brat rodzony młodszy,

4 - tus.— Błazy Rymarz,

siostra xiędza pani Postupalska z dwoma synami, ieden w leciech 14, drugi wyzey pięciu,

dziwka służebna lewdocha.

W xiędza Kozłowskiego kommendarza budynku nocował xiądz Kozłowski z chłopcem swym służącym Piotrem, Iozefem Tarczewskim organistką y strozem natenczas tylko iednym chłopcem małym będącym, ktrych zawsze po dwoch chodziło na noc, a wtenczas tylko ieden był, ktego to chłopca

¹⁾ Закреслено — і.

²⁾ Закреслено — porozbijał.

będącego na tej stroży upominał¹⁾ sam, ażeby cmentarza pilnował, żeby jakiej szkody nie było, kiedy oyciec twój nie przyszedł na strożę do kościoła, y zwyczajną odbywając zawsze na cmentarzu stroże, czego ja się nigdy nie spodziewał, y ten sam chłopiec który był na stroży wyszedłszy rano na podwórze z proborstwa, mając iść z nowego proborstwa na stare Pokrowy do dojenia przez cmentarz, przez który idąc zobaczył kufer y skrzynię, skrzynkę y pęzdę z ceną, dał nam znać do piekarni, gdzieśmy jeszcze nie powstawali, że iakąś skrzynię po cmentarzu porozbijane stoją, a usłyszawszy to poszliśmy na cmentarz, gdzie y xiądz do nas przyszedł Kozłowski, y poznosili z cmentarza do skarbcu, obaczywszy w zakrestyi, że niemasz żadnej szkody w srebrach y też w innych kufrach mniej to uważali, tylko po pana Sadowskiego y panią Pisankową posłali z uwiadomieniem, o czym zaraz ImcPani Sadowska gdy przyjechała opowiedziała, że więcej szkody niema tylko w pieniądzech ₪ pułtorasta y rubli 50, na co ja też się odezwał, że y ja mam szkodę ₪ ieden y zł. 16.

Pytany Szymon zakrystyan: — a za czymże to kluczem było, wszak ty zakrystyan, to musiałeś klucz do siebie odbierać y iego chować iakos być powinienem.

[362] R. Szymon, że od zakrystyi y kościoła odnosiłem klucze zawsze do xiędza komendarza Kozłowskiego, iako y wtenczas odniosłem, a klucz od skarbcu był zawsze w kosciele w zakrestyi w szufladzie chowany, mając nie tylko ja ten klucz od skarbcu, ale komu było potrzeba²⁾ do skarbcu to go brał, xiądz Remboczycki, xiądz Kozłowski, chłopiec organistka, a wtenczas gdy te pieniądze wykradli był klucz w szufladzie od skarbcu, a gdysmy przyszli do kościoła po wykradzeniu tych pieniędzy, zastaliśmy klucz w zamku, na co organistka odpowiedział, że ten klucz od skarbcu nie był w szufladzie w zakrestyi, ale był w zamku, bom go widział iakiem służył do mszy, tak iak my teraz go zastali.

Pytany Szymon zakrystyan: — to tam więcej niecht nie chodził tylko was dwóch y xiędzy dwóch, y znalazcie dobrze kufer IPana Sadowskiego, czemu z inszych pieniędzy nie wybrano kufrow albo też fantów, ale tylko z IPana Sadowskiego, o którymście wiedzieli, że tam są pieniądze.

R. Szymon, iż prawda zem znał kufer IPana Sadowskiego, alem tego nie wiedział, że tam pieniądze byli, których ja nie kradł, ani wiem ktoby one wykradł, miarkując iednakowo, że to robota domowego³⁾ złodzieja.

Pytany Szymon: — wszakże tam sepetu IPana Sadowskiego nicht nie znał tylko ty, a nie wyniesiono inszego ze wszystkich tylko iego kufer y skrzynię, y to bardzo iest w podobienstwie, że sepet y skrzynia iego iest wyniesiona y twoja się tam przytknęła, toć iuz iest twoja robota, zes swoje skrzynie do tych wyniosł, ażebyś nie dał podobienstwa po sobie swej kradzieży tych pieniędzy, bo gdy cie pytano, siłaby ci pieniędzy ze skrzynki zginęło, toś się nigdy nie zgodził, bos przed xiędzem powiedział, że ₪ pięć, przed zydem powiedziałeś ₪ 6, przed ImcPanią Sadowską ₪ trzy, a przed

¹⁾ Закреслено — ем.

²⁾ potrzeba — написано над закреслением — ключа.

³⁾ Закреслено — члѣка не злодѣя.

IPanem Sadowskim złł. połł. 60, a tu tylko opowiedziałes, że ci z twej skrzynki wyięto ⅈ ieden y moneto [363] złł. połł. 16, która skrzynka nie będąc w skarbcu, ale naprzeciwko zakrestyi, toć bardzo czyni się rzecz dowodna, że się z pieniędzami mającemi nie zgodził, przez tę skrzynkę y przed twoją chlubę pieniędzy mających czynis się być winnym w tej kradzieży tych pieniędzy.

R. Szymon, że znał y wiedział o tym sepecie y skrzyni ImcPana Sadowskiego, a jeżeli moja skrzynka do tych wyniesiona, to nie wiem jakim sposobem, ale tych pieniędzy nie brał y o tym nie przyznam, y na mękach nie opowiem, żeby one wziął, y o swoich pieniądzach więcej nie spominałem iak ¹⁾ przed xiędzami obiema powiedziałem, że miałem ⅈ ²⁾ szesć, którem sprawiedliwie miał, ale za te nabrałem sukna ³⁾ łokci dziewięć po złł. 4 gro. 15, za którą sukno uczyni złł. połł. 40 gro. 15, za zoberką ⁴⁾ do tejże roboty zupana y kasakinki dałem groszy 20, a od roboty zupana złł. 2, płutna pod ten zupan za złł. 2 gro. 20, za haftki gro. 6, computando złł. połł. 46 y gro. 1, od tychże pieniędzy zostało mi się złł. 10, którą przy mnie byli, ażebym przed zydem albo panem Sadowskim miał powiadać o pieniądzach iakowych y jego żonę, nie powiadałem siłabym miał pieniędzy.

Pytany Szymon, jakimi pieniędzmi miał te szesć ⅈ, którą opowiadasz własne swoje, mając one z zasług dane od niegdy Imc xiędza Stefanskiego tegoż kościoła komendarza, który już trzy lata iak umarł.

R., iż miałem w złocie ⅈ dwa, rubli całkowitych szesć starych, których z tych było krzyzowych trzy, przy tych ze monetą polską złł. 16 w swojej skrzynce, w kościele w zakrestyi trzymając, a gdy mi potrzeba tego wyciągała przed tą samą szkodą ImcPana Sadowskiego wziewszy z tych pieniędzy, nie mając więcej nad to y szeląga, iak te pieniądze, o którychem opowiedział ⅈ ieden, rubli 6, za te rubli 6 kupiłem sukna łokci 9, dosyc że sobie wyzwyrazony zupan sprawił, został mi się ⅈ ieden [364] całkowity, który oddałem do schowania IPani Postupalskiej siostrze rodzonej Imc xiędza Kozłowskiego komendarza, ⅈ zaś drugi y moneto złł. 16 zostawiłem w skrzynce swojej, te mi ukradli wtenczas kiedy IPana Sadowskiego ukradli pieniądze.

Pytany Szymon, z kądby miał te ⅈ dwa złotem, czy za ruble mieniane czy za monete.

R., iż mając monete y rubli, kiedy komu była potrzeba zmieniałem moneto lub rublami ⅈ.

Pytany Szymon, siłaby też miał monety y rublow od niebozczyka xiędza Stefanskiego z zasług.

R., iż ja służyłem na złł. 40 na rok, to co mi zapłacił chowałem y to od dalszych czasów bez expensy na pijaństwo utrzymywałem, a teraz drugi rok iak mi postompili za xiędza Kozłowskiego po pięćdziesiąt złł. y ztąd miałem w konserwie pieniądze ⅈ dwa, rubli 6 y złł. 16 monetą, a więcej nic, których expens y na co opowiedziałem.

¹⁾ Закреслено — так.

²⁾ Закреслено — pięć.

³⁾ Закреслено — R.

⁴⁾ Zoberkę — написано над закреслением — potrzeby.

Pytany Shymon, ze tu więcej pieniędzy pokazuje się, nad dwa ₥, rubli 6 y złł. 16 bo ₥ iest, drugi z szesnascie złł. ukradli, iak ty opowiadasz, a tylko z szeysciu rubli, co uczyni złł. połł. 42, a ty wydałeś na sukno złł. 40 gro. 15, za płutno złł. 2, od roboty zupana złł. 2, za zioberka y haf-tki gro. 26, to wszystkiego uczyni z tych szesciu rubli z zostałem i z tych przy tobie złł. 10, złł. połł. 55, gro. 11, nad to pokazuje się złł. 13 y gro. 11, toć iuz było więcej pieniędzy.

R. Szymon, ze miałem ieszcze rubla sobie danego od xiędza Byszowskiego, który mieszka w Czudnowie przed tym nizem sukno brał.

Pytany:— za coby ci dał xiądz Byszowski tego rubla, którym ieszcze swoiey percepty nie załozysz.

R., iz mi dał xiądz Byszowski za doglondanie onego w chorobie tego rubla, ktoregom wraz z temi expensował.

[365] Pytany Szymon:— u iakiegos zyda sukno brał y iakiemi pie-niędzmi płacił.

R., iz sukno kupowałem u zyda Leybki kramarza tamteyszego, płacąc onemu za dziewięć łokci po złł. połł. 4 y gro. 15, a gdy mi krawiec powiedział, ze nie będzie z tych łokci dziewięciu pary sukien, dałem zydowi Herszkowi Ceruńlikowi na dziesiąty łokiec sukna złł. pięć.

Pytany Szymon:— to widzisz ze iuz nachodzi się superata z twoiey maiącey percepty, podobno to tak będzie y w samey rzeczy iest, ze to te własne pieniądze ImcPana Sadowskiego expensowałeś złoto y ruble, do których ty się przyznac nie chcesz, a oczewistosc pokazuje się twej własney kradzieży.

R.:— iakiem powiedział y powiadać będę, zem tych pieniędzy nie kradł, choc y na mękach inącey nie powiem.

Pytany Szymon:— iakies to nie kradł, kiedys y pieniądze z zakrestyi wykradł, złł. połł. 14 z kwitkow za spowiedz zebranych okolo Wielkiej Nocy, iako sami xiędza farscy na nikogo tylko na ciebie samego tą mają porozumienie, gdyz cie z kompanią częstą widywali pijanego.

R., ze y o tych pieniądzech nie wiem ani nawet o tych słyszałem, tylko xiędza mówili do organisciuka, ze nie dostaie kilkunastu złotych z tych pieniędzy paschalney spowiedzi, na co chłopiec organisciuk odpowiedział, ze ia nie wiem, ktoby te brał pieniądze, chiba moy oyciec w chorobie na expens piwa y masła, a ze umarł y o tych czterynastu złł. połł. nie powiadał, a ia o nich nie wiem, bo to do mnie nie należało y tych zachowanych w zakrestyi nie brałem, ani o nich wiedziałem.

Pytany Szymon:— do zadney rzeczy przyznac nie chcesz, którą ci są dowodne, ze y xiądz Remczynski, mając wzięty kocioł [366] na zastaw od zyda ten odmieniałes, a stary na to mieysce położyłes, na czym xiądz musiał szkodować.

R. Szymon, ze prawda było kotłow dwa zachowanych w sklepie, a gdy ich xiądz Remczynski bezemnie z tegoz sklepu wził y do taxy nosic kazał, wtenczas kocioł musieli zamieniać, ktorego ia nie zamieniał, o ten kocioł upominał się u mnie xiądz Remczynski, ktoremum ia takie exkuze dał na

siebie, że ja o tym kotle zamienianiu nie wiem, ale jeżeli W Pan sumieniem poprawisz, to niech otaxuią, a ja go zapłace, do czego nie przyszło y na tym się skączyło, co się działo zaraz po powietrszu.

Pytany Szymon: — a zkądzbyś ¹⁾ ty ²⁾ ten kocioł zapłacić miał y iakies miał pieniądze na to.

R., iz miałem te pieniądze same, za ktozem sukno kupił.

Pytany Szymon, że już wiedział o tych pieniądzech IPana Sadowskiego, że w kufrze są.

R., iz o tych pieniądzech ImcPana Sadowskiego nie wiedziałem anim zadnych kufrow nie odbijał y zadnych pieniędzy nie brał, iakiem iuz po setnie opowiedział, tak y teraz opowiadam, y więcej nie mam co powiedzieć.

Dimisus ad carceres.

[367] Die 21 julji 1773 Anno.

Zapisuie porękę Jan Kufała Leonty za Szymona Biodrowskiego zakrystyana Cudnowskiego kosciola, ktorego zawsze ma stawic do sprawy IPana Sadowskiego, którą porękę własną podpisuie ręką

Ιωνάννης Κωταλά Λεώντα.

[369] Stanowszy tu personalnie przed aktami woyskowemi czynie moię affiducią za człeka furmanka mnie winnego IPana Romanowskiego, który tu w sekwestrze obsadzony, tego do siebie bierze za pozwoleniem y uproszeniem IW regimentarza D., ktorego to furmana w czasie potrzeby sprawy, gdy tego potrzeba wyciągać będzie onego stawic deklaruje y na to się podpisuie.

Datt. w Trojanowie 1772 Anno, die 25-ta 7-bris.

Adam Potocki pr. mnu.

[Иншою рукою приписано:] Die 17 X-bris 1772 A. w Troianowie.

[371] Punkta przeciwka Szymonowi zakrystyanowi kosciola xięzy farskich Czudnowskich w uczynioney szkodzie die 9-na 9-bris 1771 Anno z depozytu mego lokowanego w tymże kosciele.

1-mo. — Ztąd te porozumienie na Szymona, że Imc xiądz Remczycki pozyczał zydom Czudnowskim pieniędzy, wziół na zastaw u tych kocioł, y kazał go wstawic w kosciele do grobu, a gdy przyszedł termin oddania pieniędzy upominali się zydzi o zastawny kocioł, kazał go xiądz przynieść, gdy go opatrzyli, uznali obedwie strony, że nie ten, bo ten, co zydzi dali, był mało zazywany, a ten co z grobu przynieśli, same graty stare y nic nie warte, y gdy mu mówił xiądz o tey odmianie kotła, wypierał się Szymon tego, ieszcze xiędzu fałsz zadawał, a ktozby mógł się tego odwazyc, kiedy u Szymona zawsze zostawały kościelne klucze.

2-do. — Xiędza kosciola fary Czydnowskiey zebrawszy za kartki spowiedzi paschalney zł. 14, te włożyli w szufladę w zakrestyi, a w kilka dni chcieli te pieniądze wziąć, ale onych nie zastali y zadney nie powzieli wia-

¹⁾ Zkądzbyś — раз закреслено і написано вдруге. ²⁾ Закреслено — te pieniądze.

domosci dotąd, kędy się podzieli, przeto Szymon w pijanstwie często odprawował kompanię.

Odbicie złodziejskie koscioła.

3-tio.— Przyszedszy z cmentarza do zakrestyi ukrecił skobel z kłodką wewnentszne zasuwe odsunolszy, dopiero antabe czymśi odsunowszy wewnontsz one dla oka ludzkiego pobito, w ktorey zakrestyi była wszelka aparencyja koscielna odkryta, iako to aparaty bogate, kielichy, pateny, trybułarze y lodki srebrne, nic tego nie imaiąc, tylko własny klucz od skarbcu wynalazszy, ktoren był w zakrestyi w szufladzie, prosto odtworzył skarbiec, w tym było więcey depozytow znaczniejszych anizeli moy, przeciez te cudze pozostawiał na bok, a moy kufer dobył, w tym od zamku po iednym podobowywał cwiecz[372]ku, ukrenciłszy z antabką kłodkę, wyniosł na cmentarz, tam przerzuciłszy fanty, z których nic nie biorąc, tylko same pieniądze, tych było w złocie czerwonych złł. 150 y rubli 50, między ktoremi było talerow bitych dwa starych, te tedy wzięłszy, kufer ze wszystkim na cmentarzu zostawiwszy odszedł, iednakze nie pokazuiąc po sobie, ze tylko na moje wazył y siostry moiey kufer w skarbcu wytrybuszył z fantow ale najmniej-sza rzecz nie zginęła, ale Szymon dowodnie wiedział o moich pieniądzech.

4-to.— Tudziez przy moim kufrze na cmentarzu znajdowała się skrzynka Szymonowa także odwarta, ale bez zadnego zepsucia y znaku, z ktorey iakoby także miały mu zginąć pieniądze, tylko ze nie zgadzał się w swoiey opowiesci mowy, poprzed xiędzem powiadał ze mu zginęło czerw. złł. 5, przed zydem Czudnowskim czerw. złł. 6, przed moią zoną czerw. złł. 3, a przede mno ze złł. 60, porozumiec trudno dla czego te niezgadzanie y taka chluba.

5-to.— Włmc xiądz archidiakon Kijow. dowiedziawszy się o tym do rewizyi tak odbicia koscioła iako tez y uczynioney szkody ziechawszy, uważył ze nie był obcy złodziey, tylko domowy, nakazał xiędzu Kozłowskiemu podtenczas kommendarzowi Czudnowskiemu do Serbinowki dostawic Szymona, co się tak stało, y przez dwie niedzieli admoniciami duchownemi probowano, y gdy nie nakłoniono do zadnego wyznania, nakazano do mnie, abym przyjeżdżał do Serbinowki, przyiechawszy odebrałem to od Włmc xiędza archydiacona, zebym Szymona wzięł do siebie y o szkodzie swoiey miał starunek, y gdy kazał Szymonowi wsiadać do powozu, mocno strwozony został, poczołszy wzywać xiędza Kozłowskiego do siebie, mowiąc te słowa:— ach, msci dobrodzieju, cuz teraz czyni,— xiądz mu odpowiedział:— coz, moy bracie, iedź z Bogiem, a co ucierpisz Panu Bogu ofiaruy, wiem dobrze ze duszę [373] z ciebie nie wezmą y w kaszy cie nie zjedzą,— to było utwierdzeniem Szymona.

M. Sadowski mpr.

6-to.— Ze Szymonowa skrzynka nie będąc w skarbcu tylko w szufladzie w zakrestyi, przecie y ta na cmentarz wyniesiona była, iako wyzey o niey nadmienilem.

M. Sadowski mpr.

[ДОПИТ ДЯКІВ ФЕДОРА КОВАЛЕНКА І МИХАЙЛА ГУНЧИНОГО ЗЯТЯ ОБВИНУВАЧЕНИХ В АГІТАЦІЇ СЕРЕД СЕЛЯН З ПОВОДУ УНІЇ І УНІЯТСЬКОГО ДУХІВНИЦТВА.]

Sub eodem actu.

Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerata Fedora Kowalenka diaka ze wsi Buzanki hrabstwa Lisiańskiego, odesłanego tu w sekwestrze z drugim Michayłem Hunczynym zięciem także diakiem z teyze wsi Buzanki przez ImcPana Suchodolskiego kommandanta podiazdowego, oskarzonych, ze gdy wyiechali z Buzanki do wsi Wotyłowki w starostwo Białocerkiewskie, tam iakawes spiski z gromadą tamteyszą czynić mieli, za którą przez tamteyszą gromadę y podstarosciego w sekwestr wzięci zostali y do podiazdu tegoz ImcPana Suchodolskiego odesłani.

Pytany Fedor, gdzie się rodził.

R. Fedor diak, iz rodziłem się w miasteczku Czernichowie z oycą Wasyla matki Pałazki Kowałow, sam lat mający iako sam opowiada 28, z Czernichowa do wsi Szesteryniec Lisiańskich małym wyniesiony y tam zrosł, z Szesteryniec poszedł do wsi Buzanki, gdzie mieszkali z oycem swym do tego czasu.

Pytany, za co iest w sekwestr wzięty.

R. Fedor diak, iz w tym roku o czasie pirszey [374] Preczystey poiechalismy z Michayłem diakiem od swego oycy do wsi Chwedziukowki do malarza, ktoremum był dał obraz, aby mi odmalował świętey Barbary, a gdysmy przyiechali do tego malarza, ktoregośmy nie zastali, widziawszy obraz ale niedokńczony, zobligawszy zony jego, aby iak nayprędzey onego wystarczać mógł, poiechalismy do wsi Wotyłowki, już do domu iadąc wstompilismy tam do człeka Stecka dawniejszego tyktora znaniego oycu memu, gdzieśmy się zabawili, nocowali, napijając się gorzałki, wczym się stał między nami dyskurs o terazniejszych czasach, a naybardziej o popach y dyzunij, ze popow uniackich od cerkwi ublizaią, a dyzunitow nastawiaią, za tym słowem mówił do nas człek Stecko, ze wy uczeni iezdescie, czemu y wy nie staracie się o poświęcenie, mielibyscie miejsce, na ktorey rozmowie my przestali, mówiąc, gdyby to można bydz toby dla nas dobrze, y przenocowawszy poiechalismy do domu, nie będąc więcej u zadnego człeka tylko u tego Stecki, ktorego to Stecki o nas będących u niego nastompiła relacya na krscinach tam u człeka nie widząc u jakiego, a gdy się o tym pop dowiedział, zesmy byli u Stecki y o popach gadali, wniosł sobie pop tamteyszy do nas prętyśią iakobysmy mu mieli odebrać parafią, poświęciwszy się¹⁾ y doniósł to tamteyszemu dworowi, gdzie tamteyszy namiesnik przykazał gromadzie, aby gdy przyiedziemy, zeby o nas zaraz znać dali dworowi, co się stało, gdyśmy powtornie iechali po obraz do pomienionego malarza, y tylko cosmy zaiechali do wyrzeczonego Stecki wzięto nas w sek[375]westr y nazaiutrz dzien do kommandy ImcPana Suchodolskiego

¹⁾ Закреслено — чzym.

sam nas IPan namiesnik odwiozł, zkąd nas ImcPan Suchodolski tu odesłał do Kommendy Generalney.

Pytany Fedor, iakieby to spiski z tążę gromady y dla czego czynili y na co.

R. Fedor dziak, iz zadnych spiskow my nie czynili y czynic nie zamyslali, bo na coby nam się zdały, y u zadnego człeka smy nie byli anismy się z zadnym widzieli, procz z iednym Steckiem y do zadnego w tym oskarzenia nas nie znamy się, procz iakom wyzey opowiedział, zesmy z tym Steckiem o popach, shyzmie y uniatach gadali, o czym gdy się pop tamteyszy dowiedział, oskarżył nas iako sam chciał, do czego my się nie znamy y na mękach więcey nie powiem; do więcey nie przyznaie w innych pytaniach.

Dimmissus ad carceres.

Sub eodem actu.

Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerata Michayła Hunczynego zięcia dziaka, przyprowadzonego wraz w sekwestrsze z Fedorom Kowaleniem także diakiem od konmendy ImcPana Suchodolskiego.

Pytany, gdzie się rodził.

R. Michał dziak, iz rodziłem się w Starosilcach za Kotelnią z oyca Denesy matki Oxany kozakow, będących na kozacstwie u W^o Pruszyńskiego, sam lat mający 30, w Starosilu zrosłem, uczywszy się tamze w szkole, temu rok trzeci iakiem wyszedł w starostwo Białocerkiewskie do wsi Potijowki y tamamem dziakował przez rok, potym mnie wzięł xiądz Mokrzycki do siebie do Kamienego Brodu, gdzie diakował przez lat dwie y tamem się ozenił, w roku zas terazniejszy przez wielkim postem prze[376]szłym poszedłem do wsi Buzanki Lisianskiey y tam siedziałem do wzięcia mnie w sekwestr przy gospodarstwie, zgadzając się z pierwszym Fedorem Kowaleniem słowo, w słowo, iak wyiechali z Buzanki do Chwediukowki do malarza, zkąd powracaią ustąpili do Wotyłowki do człeka Stecka, nie widząc się z zadnym więcey z gromady człekiem, procz tylko z Steckiem, nie przyznając do zadnych spiskow, procz tylko co o popach uniatach y dyzuniatach gadali, za co przez popa oskarzeni zostali y w sekwestr pobrani; do więcey w innych pytaniach nie przyznaie.

Dimmissus ad carceres.

[ДОПИТ ТИМОША БОБОШКОВОГО ЗЯТЯ, ОБВИНУВАЧЕНОГО В КРАДІЖЦІ КОНЕЙ, 17 ЖОВТНЯ 1772 Р.]

Sub eodem actu.

Die 17 X-bris 1772 A. w Trojanowie.

Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerata pracowitego Tymosza Boboszkowego zięcia ze wsi Poczuiek dziedzicznych IW Stempkowskiego kasztelana Kijowskiego, oddanego w sekwestr przez W^o Potockiego teyze wsi possessora, oskarżającego tegoz pracowitego Tymosza o kradziez koni nie mało w poblizkosci teyze wsi Poczuiek y innych.

Pytany Tymosz, gdzie się rodził.

R. Tymosz Boboszkow zięć, iz rodziłem się we wsi Krasnosiulce za Czudnowem z oycą Iuska matki Anny, nie wiedząc nazwiska oycy swego, tylko gdy matka owdowiała poszła za Chwedora Kisiela, a potem za trzeciego poszła Semeną Zabrezgłoi brata w futorze Kodniańskim Zakusiłuwce, sam lat teraz mają ex fisi więcej 40, przy oycu swym własnym chowałem się do lat trzech, przy oyczynie pierwszym chowałem się przez lat siedm, przy oyczynie drugim [377] chowałem się przez pułtora roku, potem udałem się na służbę do człeka Kiryła Kozaczuka na Zakusiłuwce Kodniańskiej, u ktoregom służył za chłopca lat dwie, odstawszy poszedłem do Lachowiec y tam przystałem do Hrycka Koziarczuka, u ktoregom służył przez lat trzy, odsłużywszy się z podziękowaniem gospodarzowi poszedłem do wsi Poczuiek y tam przystałem do człeka Andrija Boboszka, będąc iuz parobkiem, z ktorego córką Hapką dziwką ożeniłem się, siedząc przy tymże tesciu swoym przez lat cztery, potem przeszedłem do swej chałupy, w ktorej mieszkając przez lat 16, temu lat dwie, mając swoich pare koni, najołem się pod potasz IPana Zalewskiego doprowadzić do Kazimirza z Polesia, przyszedłszy za Łabuń konie mi ustali y charczy co miałem pognoić mi się z deszczu, także nie miałem co iść, uzalałem się przed człkiem Demianem Demiańcem kozakiem, ze mi konie przystali y nie dowioze tego potaszu, na co mi odpowiedział Demianec: — boś głupi, wzięłbyś, gdzie dwoie czyli więcej koni iakie w polu napadniesz, a swoje porzucić, ktoremibys y do domu zaciechał, — czego mi ia nie uczynił ale będąc bez charczy, głodny uciekłem z tego taboru, porzuciwszy swoy woz y konie y pomienionego Demiańca kozaka, ktorego nie wiem gdzieby się teraz obracał y nie wiem iak doprowadzili moy woz z potaszem, przyszedłem pod Łabun y tam pasiące się konie uyzrawszy ukradłem, iedne ¹⁾ klacz gniadą, na ktorey przyjechałem do Poczuiek, y te sprzedałem za pułtrzecia rubla człeku tamtejszemu Trochymowi Troszczynszczukowi, którą tente potym sprzedał panu Krukowskiemu podstarosciemu, przeszłego roku pod iesień ²⁾ najołem się pieszy do ³⁾ ludzi trzech Pawła Muzyki, Chwedka Huzyra y Daniła Bondarenka Poczuykowskich poddanych na odwiezienie furazu do las woysku Rossyiskiemu, [378] ktoren z sprzegłych się gospodarzow kazdy po koniu tenze furaz odprowadziłem, y temi konmi trzema do domu powracałem, minowszy Mohyłow przyechawszy do wsi Hruszki pod Szarograd zaciechałem do człeka Fedora Boyka, gdyz mnie nasze podwody odiechali, bo moje koni przystali, u ktorego to Boyka najołem się sukno robić, umiejąc tkactwo, a przez ten czas aby konie wypoczyli, robiąc przez niedziel trzy za warstatem, zkonczywszy swoje robote umisliłem do domu iechać, y iuzem konie zaprzągł, mówił do mnie Boyko, ze ty temi końmi nie dojedziesz, lepiej ich tu sprzedaj, a łatwiej ci samemu do domu przysć, na co ia odpowiedziałem: — iednakowoz to moje konie, przedam, — y tak ten Boyko pomienionych koni troje zapłacił mi rublami pięciu z wozem, ktorem tam expensował, gdyz iuz ku zimie szło, kupiłem kozuch nowy

¹⁾ Закреслено — го.

²⁾ Pod iesiń — написано над закреслением — на wiosnie.

³⁾ Закреслено — człeka.

za talerow bitych trzy, a reszta na charcz y napoy, przyszedłem do Poczuiiek, pytał mnie pan, gdziebym konie podział, odpowiedziałem, że pozdychali, a gdy się pan na mnie oburzył, że nie mam zadnego dowodu na to, postraszył mnie biciem, przyznałem się, że te konie sprzedał za rubli pięć, będąc bez charczy, którą konie nakazał mi pan zapłacić za każdego po rubli trzy, dałem wołu swego mającego czarnego w rublach szesciu gotowych, pieniędzy rubla iednego, żyta własnego sprzedałem za rubli dwa y tak pomienionych ludzi gozpodarzow za ich konie rublami dziewięciu uspokoiłem. Teraz zas na przeszłe święto świętego Dmitra umysliwszy sobie pusć na zdobycz kradziezy isć pod Pohrebyszczu, a gdym przyszedł pod wieś Andruszki, uyrzawszy konie pasące się na polu ukradłem klacz cisawą, [379] na ktorey przyjechałem do domu do Poczuiiek ieszcze przed jarmarkiem Pawołockim, którą klacz sprzedałem Semenowi Haraszczenkowi Poczuykowskiemu za rubli szesć, na ktorey to klaczy tenze Haraszczenko pojechał do Pawołoczy na jarmark, y tam temuz odebrana została przez tego człeka ktorego była. A gdy Haraszczenko powrócił do domu udał się do pana, zaraz mnie pan w sekwestr wziąć rozkazał, trzymając mnie u siebie przez tydzień, do Kodni do jamy niewolniczey odesłał, a z Kodni tu do Troianowa do Kommendy Generalney.

Pytany Tymosz, gdzieby ieszcze iakowe złodzieystwa wykonywał.

R. Tymosz, iż więcej nie kradłem, tylko te dwoie o ktorychem odpowiedział y tych troie ktorem sprzedał iedząc z furazem y temuz Haraszczenkowi szesć rubli oddałem.

Pytany Tymosz, że tu więcej koni pokradłes iak ci pan zawdaie, y ta para koni ktoremis chodził z potaszem nie twoie.

R, Tymosz: — prawda, iż nie moje byli, ale takim sposobem za swoje uczyniłem, że gdym się niaoł pod potasz doprowadzić onego do Kazimirza, a nie tak ia, ale wozny Poczuykowski Iwan na dwa wozy niaoł się, y dał mi pare koni tę ugoda, że gdy doprowadze ten potasz oddać mi miał te konie, gdzieś ia potaszu nie odprowadził, ieszczem od wozu y od koni uciekł, y nie wiem iak tam te konie przepadli, y z tey racyi sam pan moy pokłada ¹⁾ mnie złodziejem siedmiorga koni, ktorych ia więcej nie kradł tylko iakom [380] opowiedział, a woznego konie nie wiem iak przepadli, ale ma bydz takim sposobem, że gdym ia uciekł od wozu, przez niedostawienie mego woza kufy potaszu przystawa ImcPana Zalewskiego, zabrał te konie y wołow pare woznemu za zawod niedostawienia kufy moiey, a nie tylko to y woznemu tak się stalo, ale y innym, ktorzy nie doprowadzili; do więcej kradziezy nie przyznaie.

[Збоку приписано:] Powieszony.

[ДОПИТ АНТОНА МУКОІДЕНКА Й ГРИЦЬКА ДЕЙНА, ОБВИНУВАЧЕНИХ В ГРАБІЖНИЦТВІ НА ДОРОЗІ.]

Sub eodem actu.

Konfessata dobrowolne z pracowitego Antona Mukoidenka ze wsi Kamenczego Umańskiego przysłanego wraz z drugim Hryckiem Deynem ze wsi Rososza Lipowieckiego przez ImcPana Młodeckiego teyze wsi posses-

¹⁾ Закреслено — раш.

sora, oskarzonych iakoby zyda podradczyka Moskiewskiego za kupieństwem zboza iadącego do nich popasuących pod Rossoszem na polu wstompionego zabić chcieli. Ktory to zyd uciekłszy od nich do Rososza do ImcPana Młodeckiego tychze ludzi y innych z Bałabanowki oskarżył, ze go zabic usiłowali, za co przez tegoz IPana Młodeckiego pobrani y tu odesłani.

Pytany, za co iest wzięty w sekwestr.

R. Anton Mukoidenko, iz temu dziewięć niedziel gdysmy z domu wyiechali z Hryckiem Deynem nabrawszy zboza pszenicy dla sprzedazy do Konstantynowa Starego, ktore tam sprzedali, gdzie y woz dla letkosci Mukoidenko sprzedał, powracając w prozni na iednym wozie z Hryckiem Deynem, przyiechalismy do Pikowa, zastalismy iuz przyiechałego pierwiey do Pikowa człeka Wasyla Barana ze wsi Bałabanowki, z którym zabralismy znanomosc pod karczmami Hreczanemi, także powracającego z Krzemienca, z którym to Baranem napiwszy się gorzalki, [381] owsa kupiwszy, umysliwszy wraz z nim iechac na Bałabanowkie y tam popasem lub noclegiem spocząć, gdzie tam w Pikowie zyd podradczyk Moskiewski nαιοł tegoz Barana w podwode, aby go dowiozł za zapłatą do Zywtowa, czego Baran rekuzował tylko do Bałabanowki, zyd zwazywszy ze blisko Zywtow od Bałabanowki, ugodziwszy Barana, z nim iechał, my poiechali naprzod z Pikowa y zaiechalismy na noc pod Turbow y tam my nocowali, a Baran z zydem nocował w Pryłuce w miescie, ktory Baran dognał nas pod Lipowcem na popasie na stepie, gdzie y Baran z zydem popasali, z popasu ruszylismy do Lipowca, a ze zyd widział konie u mnie lepsze, wsiadł na moy woz, a Hrycko Deyno wsiad na woz Barana, przyiechawszy do Lipowca, nocowalismy wraz, gdyz zyd z Lipowca nie chciał dali iechać, obligując y nas zebysmy nocowali, y tak my zanocowali, nazajutrz rano wstawszy udalismy się w swe podroz y gdysmy przyiechali pod Rososze, na stepie popasalismy, mając z sobą drwa, rozłożywszy ogień iesc sobie gotowali, tam siedząc zyd z nami mówił do Hrycko: — nu, czemu tez y słowa nie mowicie, bo ia lubie gadać y słuchać, — z ktorego zyda z zabraną puufaloscą, ze z niemi iechał poczoł Hrycko Deyno zartować, co się zydowi podobało: — iabym to z takim członkiem iezdził, zeby mi miał co powiedziec zartobliwego, — na co mu Hrycko Deyno odpowiedział: — dobrze, Baran iako gospodarz poiedzie do domu, na mnie powiedział, ze woza nie mam, ale mnie, zydzie, zapłacić, to ia ciebie po całej Ukrainie wozić będę, gdzie tobie potrzeba będzie, a ziezdziwszy Polskie przerzucie [382] my się y w Moskiewszczyzne, — na co mu zyd odpowiedział: — na co mnie Moskiewszczyzna, — na co zydowi Hrycko odpowiedział, ze ia z tego będę miał profit, włożę cie w stuhe lubianą, weretą przykryię y tak w miescie iakim będę cie przętował ludziom z tym ogłoszeniem, kto nie widział wraha zywego niech da ałyń-pokazę, a kto piątaka, to więcey pokazę, — o co się zyd rozniewał, y niaowszy sobie u człeka konia w polu orzącego, dawszy mu groszy 20, na którym poiechał do Rososza, oskarżywszy nas iakobysmy go chcieli zabić, o czym u nas ani w mysli ani w mowie ¹⁾ nie było.

[Збоку приписано:] Zyd mieli spise w wozie nie przyznaia.

¹⁾ mowie — написано над закреслением — гловіе.

Pytany Anton, ze to w samey rzeczy tak jest y oskarzenie was takowe, zescie tego zyda zabić chcieli, pieniądze odebrać, a iego papiery, order, dokumenta spalić lub potopić.

R. Hrycko y Anton, ze się to nigdy na nas nie pokaze, wszakze jest na to człek Baran y oyciec iego z Bałabanowki, który był wraz z nami.

Pytani obydwu Hrycko y Anton, czemuż wy tak nie uczynili iak y Baran uczynił, gdy go wzięł wraz w sekwestr IPan Młodecki, y z tego go wypisał samego, aby przywiozł dokument od pana swego, za którym przywiezionym uwolniony został, a wyscie takim sposobem odpuszczeni do panów swych byli, ktoregoscie nie przywiezli od panów ale od moskalów.

R. Hrycko y Anton, iż byliśmy u własnego pana possessora teraz nastalego IP. Podlesieckiego, a że nam po rusku sam swoją ręką dokument napisał y przypieczętował, to my w tym niewinni, iezeliby się w tym prawda nie pokazała, życiem naszym odpowiedzieć będziemy powini, y żadnych przechwałków na IPana Młodeckiego za nasze zabranie nie czyniliśmy; do więcej nie przyznaję.

[36оу приписано:] Wypuszczony.

Dimissi ad carceres.

[383] Tu natychmias rozkazano im pokazanie swej testimonij od pana, ktorey tenor takowy po moskiewsku pisaney.

Swiadetstwo.

Pod dzierzawą wsi moiej obywateli wsi Kamienecznego Fedor Mukoid, Hrycko Deyno iadą za aresztantowanemi końmi do wsi Rososza swemi prawdziwemi niesłusznie zabranemi, w niczym nie podeyrzali ludzie dobrze zyiąci, upraszając tak Rossyiskich iako y Polskich kommend, y za pokazaniem tego dokumentu te konie aby oddane byli bez wszelkiego ich uciemiężenia, którą testimonium ręką swoją podpisuie z przycisnieniem pieczęci. Datt. w Kamieneczym die 15 9-bris 1772 A.

Iwan Podlessecki.

Pytani Hrycko y Anton, ze to jest oczewista testimonia Moskiewska, zescie iakowegos moskalu uprosili y te wam napisał.

R., że iakosmy pierwey powiedzieli, że gardła nasze w tym, iezeli jest niespra[384]wiedliwe ta testimonia od naszego pana pisana, młodego syna panskiego, który służył u moskalów, y te testimonium swoją ręką pisał, przez którą iako sam widzimy, że nam interest zepsował. A to oskarzenie IPana Młodeckiego mamy za niesprawiedliwe, zeby się z nas który w haydamakach znajdował, bo nam tego nich nie dowiedzie.

Dimissi ad carceres.

[СПРАВА ГАЙДАМАКИ ГНАТА ГОЛУБА З ТОВАРИШАМИ І ТИХ, ХТО ЙОГО ПЕРЕХОВУВАВ.]

[385] Konfessata dobrowolne z Ihnata Hołuba haydamaki złapanego przez kozaków Granowskich pod Korabelowko w Haydayczukowey pasiece

czyli futorze, a przez urząd meyski przysięgły Umanski na gracie we wsi Mikołajowce, die 3 avgusti 1771 A[nn]o wprowadzone.

Ihnat Hołub lat około 30 mający zeznał:

1 - mo.— Iz się rodził we wsi Łomowatey dobrach s-twa Czerkaskiego, z oycy Fedora Hołuba y matki Anny syn spółdzony, tam zros, a podczas rabunku haydamackiego Mamaiowszczyzna zwanego w roku 1748 zaszedł z oycem do Cybulowa za granice, gdzie mu rodzice zmarli, tak tego roku Ihnat poszedł na Zaporozie do zimownika w Szczurowkę y tam przy diadku swoim lat z 18 mieszkał, szynkując gorzałko y hendlując smuszkami z Krymu kupowanemi.

2 - do.— Tenze zeznaie, iz w roku terazniejszym 1771 przed Zielonemi Świątami Wasyl kowala Stepanowskiego syn, zbiegły do wsi Ternowki za granice y tamze mieszkający w slobodzie czyli futorze porucznika Krzysztofa Popowicza, namawiał pomienionego Ihnata na rabunek w Polskie kraie, wyrażając, ze ja z Sydorem przed tym mieszkancem Stepanowskim a terazniejszym Ternowskim, we dwóch tylko w Polskie kraie chodził y zdobył dobrą miel, tak pomieniony Ihnat ad praesens inkarcerat usłuchawszy y w sobote przed Zielonemi Świątami z Wasylem kowala Stepanowskiego synem Jakim Szewcem z Polskich kraioy do slobody Mykołaja praporczyka zaszłym, y Mychaylem Burłako w praporszczyka Ustymowicza na usłudze w Ternowce będącym czterech osob zebranych przez Sieniuchie pieszą y orężnie przeprowili się, o którym wysciu na rabunek pomienionych hultaioy wiedział praporczyk Ustymowicz w Ternowce na komendzie będący y onym ze dwa funty prochu dał, wyrażając iak będzie z Polski zdobył tak abyscie do mnie przyniesli, więc potym pomienieni Ihnat ad praesens inkarcerat Wasyl kowala syn Jakim Szewcem y Mychayła praporczyka Ustymowicza parobek iak się wyzey wyraziło, przez Sieniuchie przeszedłszy zanocowali w lesie Nerubayskim Umańszczyźnie, ztamtąd polami szli około wsiow, Ihnatowi inkarceratowi niewiadomemi, bo Wasyl kowala syn był watazko, y tak przyszli pod lasy Stepanowskie Waznianski zwane, tam siedzieli do wieczora ztamtąd poszli w las za Karabelówkę ku Moczulkom y nad traktcem siedzieli, którym traktcem gdy wołochy iechali jednym wozem samotrzci, tak pomienieni rozboynicy rzucili się do nich, z których zaraz z woza dwa uciekło, a trzeciego złapali, [386] y tego wołoszyna Wasyl kowala syn watazka spiso podkłoł, u których wołochow, iako Ihnat inkarcerat przyznaie, wzięli pieniędzy srebrnych z talarami y lewami whure porachowanemi rubli 70 czyli 80, mniy więcej Ihnat nie pamięta y czer. zło. dwa, tudziez z fant mamusowy czerwony zupan, pistoletow 3, zupan granatowy, pas zuły wełniany wołoski, y te rzeczy y pieniądze zabrawszy w lasku znowu przy szlaku siedli y człeka idącego szlakiem złapali, Ihnatowi inkarceratowi zkał y iaki niewiadomego, ktoren miał mowic, ze ia was zaprowadze do lacha w Bursukowce mieszkającego, y tak on człowiek przyprowadził tychze hultaioy do samey wsi, ktorego człeka pomienieni hultaie zostawili we wrotach na warcie, a sami wszyscy poszedłszy do izby y IP. Stankiewicza samego nie zastawszy tylko

zone jego y dzieci, tam wzięli z pieniędzy grzywien 8, kontoszew dwa, ieden niby piaskowy, a drugi z wiszniowa gwozdzikowy, dziecinych zupan-kow dwa, zupan męski atłasowy zielony przytarty, spodnice Ihnat inkarcerat, iako y w iakim kolorze była nie wie, płutna dwa, pułsitki bielonego, kireie niebieskim suknem pokryto, pistoletow pare, rusznice, koralow 4, sznureczki male y konia kasztanowatego wziowszy, ztamtąd ruszyli y iuz tego człeka przy wrotach na warcie stojącego na tym nie zastali mieyscu y poszli do lasu Stepanowskiego y w nocy na polanie paszące się konie około Meleszkowa 3 wzięli, to jest klacz karą y dwoie koniy z płowa gnadych y przysli do Stepanowki da Lewka Kowala oycy Wasyla watazki, gdzie zastawszy Lewka napilego nic z nim nie mowili, bo y w izbie nie byli tylko na podworzu y Prokop syn Lewkow a brat Wasyla watazki młodszy wyniosłszy onym 4 buchenki chleba y cybuli dał y mowił, aby sobie odchodzili, wyrażając, ze sobie y nam nieszczęcia nawleczenie, ktoremu Prokopowi nic ze zdobyczy nie dali y odeszli nocą, idąc ku Szyniusie, iuz więcej nigdzie nie rabowali, y zanocowali pod lasem Umańskim, od których w nocy Jakim Szewc kolegu uciekł pieszą, y te pieniądze wzięte od wołochow z sobą zabrał, o którym niema wiadomosci, węc pomienieni Ihnat inkarcerat Wasyl Kowala syn, y Mychayła praporczyka naymit na zwyz wyrażonych zakutych koniach poiechali nocą prosto do Sieniuchy, a przeprawiwszy się na Iwanczenka obywatela Ternowskiego słobodę na tamiey stronie Sieniuchy staneli, do których Iwanczenko przyiechawszy y obaczywszy, ze zdobycz mają, do naymniejszey rzeczy od tychze hultaio w tak z koniy iako y fant pozabierał, y onym hultaio w dac nic nie chciał, mowią: — iesliby byliscie z polskich rabunkow z czapkę złota przyniesli toby w im co wam dał, — y tak nic dac onym nie chciał, którzy po roznych mieyscach za granicą rozeszli się.

[387] 3-tio.— Tenze Ihnat inkarcerat zeznał, iz z Wasylem Kowalem namawiał do rabunku Pilipa Szapowała y Wasyla Samochwała z innemi którzy na co przystawszy, węc ze Wasyla praporczyk Ustymowicz nie pusił dla kucia w Ternowce koniy ozudarskich, tak praesens inkarcerat Pilip Szapował, Mychayło Rudy zaporozieć korzenia Szczerbinskogo y Tymoftey korzenia Bruchowieckiego zadniepranec, a w Ternowce ieszcze sobie przybrali Mychayła Lysego, Klima ze słobody Mykołaiuwki y Wasyla Samochwała, y zebrawszy się do siedmiu osob wysli pieszą y orężnie tu w polskie kraie na rabunki w poniedziałek, o którym wysciu y zbieraniu się na rabunki wiedział Daniło Mykołaiowicz wachmistrz pułku Mołdawskiego, oręza onym y prochu dawał, którzy hultaie wyszedłszy w polskie kraie naypierwey zrabowali zydw orędarzow we wsi Pikowcu Umańszczyźnie, u których tylko wzięli koralow ziarn 20, chustkę, y więcej Ihnat nie brał chyba iego koledzy, bo natenczas Klim był watazko, potym tedy rabunku przysli az pod Stepanowkę y staneli w lesie nad szlakiem na tym mieyscu, gdzie y z pierwszego rabunku stali, węc potym Ihnat z drugim Mychaylem poszli do Stepanowki do oycy zwywyrzonego Wasyla Kowala, u ktorego dawniy byli, a to dla charczy, ale nie zastawszy chleba pieczonego tylko iablek od niego

przyniesli, wziawszy jałowice w teyże Stepanowce z obory u wdowy, którą zarznowszy pekli y iedli.

4-to.—Zeznał Ihnat inkarcerat, iz Klim watazka z innemi w poniedziałek raną Szmoyle arędarza Zaluzkiego, iadącego przeieli y zrabowali, u ktorego tylko wzięli czer. zł. dwa, potym u zydw Tulczynskich z Teplika iadących także połapawszy brali pieniądze Klim watazka z innemi, Ihnat zaś praesens inkarcerat przy tym nie był y nie wie wieleby tych było pieniędzy, bo stał na warcie, y wkrótce kozacy Umańscy, atakując pomienionych hultaiow, rozegnali onych: Klima watazkę, Mychayła Rudego, Mychayła Lysego y Tymofteja na placu pozabiiiali, Pilipa zas Szapowała y Wasyla Samochwała wziętą w detensyą przez tychże kozakow Umańskich na placu zywcem do Teplika, pomieniony zaś Ihnat inkarcerat postrzegłszy kozakow z Teplika iadących uciekł w lasy y chodził dzien y noc błądząc, a przyszedłszy do futoru Haydayczukowego tam w korzeniu siedział, az szukające kozacy Granowscy onego Ihnata w tymże wynalezli Haydayczukowym futorze y do Mykołajewa przyprowadzili.

[388] Wzięty Ihnat pod dopros, bity y pytany.

Pytanie.

Z kim Ihnat inkarcerat ma znaïomosc tu w Polskich kraiach w Stepanowce lub w innych wsiach, kto o tym wiedział y kto mu zywnosci dawal z innemi, kto Ihnata przechował, gdy on uciekł do futoru Hayduczukowego y iezeli wiedział gospodarz, ze Ihnat w pasiece iego siedział.

Odpowiedz.

Z niskim więcej w polskich kraiach nie ma Ihnat znaïomości, przez tylko kowala Stepanowskiego, ten mu zywnosci z innemi dwa razy, dawal, y jak mieli Pikowiec rabowac siedzieli cały dzien w Geredzerowce w pasiece Konowalowej, y syn Konowala parobek zywnosci wszystkim haydamakom dawal, mając znaïomosc z Klimem watazko y onych w wieczor wyprawił z pasieki, potym Ihnat gdy onych kozacy Umańscy rozbili przyszedł do futoru Hrycka Haydayczuka y tam nocował y dnował, do ktorego gdy Hrycko gospodarz przyszedł y pytał, ktoby był, uczynił Ihnat wiadomosc, kto iest y iak się tu chorał, prosząc Hrycka aby go iaki czas przetrzymał w tey pasiece, ktorego Hrycko wzaiemnie prosił, aby y iego nie wydal ni przed tym z tego ze go przetrzymuie, wyrazając ze iuz tu był taki Sawka y chodził po cudzych futorach y za to ludzie y ja mieli od panow naganę, więc po

przyrzeczeniu strona stronie sekretu dotrzymać pomieniony Ihnat inkarcerat, wyiowski z woreczka zausznicze, ktore od zydw Tulczynskich z rabunku miał, dał Hryckowi Haydayczukowi, a Hrycko poszedłszy z futuru do wsi Karabelowki chałupy swoiey przyniosł Ihnatowi chleba znowu do futuru y pokazał mu czułn swoy, aby iezeli sobie zechce, przez rzekę przeiachawszy uciekał.

Pytany, co miał ze zdobyczy przy sobie lub w sochowaniu gdzie czyli komu dał.

Ze zdobyczy miał przy sobie tylko Ihnat koralow ziorn 20 wzięte od arędarzow wsi Pikowca przy rabunku, haftki zydwskie szponek 7, zauszniczek parę, wzięte od zydw Tulczyńskich, z tego zauszniczki dał Haydayczukowi za przechowywanie iego, a korale ziarn 20 własną arędarzow wsi Pikowca szponek 7 y haftki wziół Iwan Kozół sotnik kozakow Granowskich, iak pomienionego inkarcerata w pasiece Haydayczuka wynalazł.

[389] Wzięty Lewko Kowal Stepanowski pod doprosbity y pytany.

Pytany.

Czyli wiedział o tym, iak pierwszy raz syn iego Wąsyl z haydamakami był w domu iego w Stepanowce, dla czego zwierzchnosci nie doniosł, wiele od syna wziół zdobyczy, kto ieszcze o tych rabunkach wiedział z ludzi Stepanowskich lub innych.

Jak drugi raz haydamacy do iego domu przyszli, co mu ze zdobyczy dali y dla czego Lewko zwierzchnosci nie doniosł, ale ieszcze hultaom zywność dawał.

Pytany Hrycko Haydayczuk, czyli wiedział o tym iak haydamaka u iego siedział pasiece Ihnat y czyli dawał mu zywnosci y co brał ze zdobyczy od niego.

Odpowiedz.

Nie wiedział zaraz, iak syn do niego Wasyl z haydamakami przyszedł, bo pijanym będąc spał ale się potym dowiedział, tylko zwierzchnosci nie doniosł, ze zdobyczy nic od niego ani od zadnego haydamaki nie brał, y nie wie, ktoby z ludziy więcej wiedział o tychze haydamakach.

Jak drugi raz haydamacy przyszli, o tym Lewko wiedział y kazał dac jabłek, bo chleba pieczonego natenczas nie było, ze zdobyczy nic nie brał od tychze hultaom.

Wiedział o tym Hrycko, deklaruiąc onego Ihnata haydamakę przetrzymać y zywności ze wsi Karabelowki onemu przynosił, ktoren haydamaka Ihnat sutki całe u niego na

futorze siedział, ze zdobyczy tylko od niego zausznice proste wzięł, na ostatek Hrycko pokazywał Ihnatowi czuła swoję, aby sobie jeżeli zechce uciekac przeniosł się.

Działo się w miasteczku Tetyiowie przy Komendzie Generalney Woyska Koronnego Parthyiow Ukrainskiej y Podolskiej, die 26 februarij 1772 Anno.

Urodzony IPan Antoni Obertynski lesniczy dobr Granowskich IOxięcia w-dy Ruskiego przyprowadził tu excessanta haydamakie Ihnata Hołuba rodem Polskich granic ze wsi Łomowatey starostwa Czerkaskiego, konfrātuie swę w Granowie przed maydebarią Umanską wyznanie słowo w słow, nic nie przydając ani tez umniejszając, iako pierwszą razą zebrawszy się w Polskie granice na rabunki w osob czterech to iest pod watazkie Wasyla Kowala, drugiego z Jakimem Szewcem, ze mną Hołubem y czwartym Michayłem parobkiem praporczyka Alexandra Ustymowicza, wszyscy z słobody Ternuwki od rothy nie pamiętając z pułku Serbskiego Mołdawskiego, który to praporczyk Ustymowicz o nas zebranych się na rabunek w Polskie granice wiedział, do ktoregosmy wszyscy czterech przyszli, gorzałką nas częstowac mając orężę nas trzech swoje własne, a parobka tegoz praporczyka nasz watazka Kowal dał mu spise y pistolet, będąc wszyscy w oręż przybrani, nie mając prochu y kul, mówiąc praporczyk Ustymowicz, ze ia wam dam co potrzeba, y dał nam prochu funtow ze dwa y ołowi koło funtow trzech, mówiąc tenze praporczyk, co wam pan Bog da zdobyc, to y mnie tyz udzielcie, cosmy onemu przyrzekli, a wyszedłszy tu w Polskie granice przez Siniuche udalismy się w las wsi Nerubayki Umanskiej, [391]¹⁾ w którym lesie nocując y dniując, czekając jakowego gościa przeiezdającego, w którym doczekali się po południu, karucą jadących wołochow, za granice jadących, do tych gdysmy się rzucili, dwóch uciekło a trzeciegosmy złapali, ktorego Wasyl Kowal watazka spisą podkłuł, y pieniędzy odebrał rubli kilkadziesiąt, których ia nie liczył, a w złocie tylko ++ dwa widziałem, którą to pieniądze Kowal watazka wzięł do siebie, y te wszystkie pieniądze na nocy drugiey w lesie od tegoz watazki Kowala Jakim Szwiec, który się teraz w Polskich granicach ma znaydowac we wsi Humanskiej w Podwysokim ukradł y od nas uciekł, u tychze wołochow przy tym pozabierawszy niejaki fanty, ktorem wyzey w swym wyznaniu w Granowie wyraził, zabrawszy z konmi y karucą podkłutego wołoszyna, porzuciwszy, udalismy się w las głębszy, złapalismy tam człeka, ktoregosmy o lacha lub zyda pytali dobrze mającego, który nas doprowadził do wsi Burkowiec do szlachcica IPana Stankiewicza, ktorego w domu nie zastawszy tylko iego zone, z pieniędzy osmiu grzywien y innych roznych fantow zrabowali, który to chłop

¹⁾ Продовження акта написано на вшитому піваркуші поміж сторінками 390 і 393.

przyprowadziwszy nas sam uciekł, tego nie znając ani tez z ktoreyby wsi był nie wiedząc, tamże u tegoz IPana Stankiewicza wzielismy konia, udawszy się iuz isć za Siniuche do domow swoich do slobody Ternuwki za granice, nie dochodząc Sieniuchi uyrzawszy koni troje w polu pasące się, tesmy zabrali y juz my się zkončili, przyiechalismy do slobody Iwanczəkowej, od Iwana Iwanczeka przed tym rothmistrza kozackiego zagranicznego, który iuz nie iest w służbie, tenże sam Iwanczeko zabral nam wszystkie zdobycz, która się przy nas znaydowała, a nas popuszczał, jednakowoz gdysmy obwiescili swemu praporczykowi Ustymowiczowi, że nas Iwanczeko rothmistrz zabral, usiłował praporczyk Ustymowicz od tegoz Iwanczeka nasze zdobycz odebrać, lecz jednak chcąc nie chcąc Iwanczeko oddal praporczykowi koni czworą, a fanty przy sobie zatrzymał, który to rabunek przez nas dział się w czasie w przeszley Piotrowce w roku 1771, w tymże roku tamże w Ternuwce o czasie swiętego Illa proroka zebrało nas się osob siedmiu pod watazką juz inszego Klima, który nazwiska swego nikomu nie wyiawiał, miał to bydz szlachcic polski, z którym my wyszli na rabunki w Polskie granice, ja Ihnat Hołub, Wasyl Samochwał z Polskich granic, mieszkający we wsi Mikołajuwce, Pilip Szapował, ci dway obwieszeni w Tepliku, Michayło Łysy zaporoziec, Michayło Rudy także zaporoziec, y Tymoftey zaporoziec, wyszedłszy na tenże rabunek na ktoem dał oręza nam sztuk cztery rusznice dwie pary pistoletow Daniło wachmistrz serbin od pułku Mołdawskiego od rothy w Ternuwce w slobodzie będącey, ktoemu to wachmistrzowi, także deklarowali udzielic zdobyczy powrociwszy, o którym to danym oręzu y wychodzie naszym na rabunki wiedział Alexander brat rodzony tegoz Daniela Mikołaiewicza nazwani, który Alexander zostaje w pułku serbskim Czarnym, który to Daniel wachmistrz od nas zdobyczy zadney nie pozyskał, bo gdysmy wyszli w Polskie granice pod Stepanuwki, spodkalismy zydw kupcow wozow pięć, mających wuz jeden z sukmem postawuw dwadzieścia siedm, których my zrabowali z sukna, wziowszy watazka rubli 100 y ₥ 14, z którą zdobyczą ruszyli przełożywszy na wozy dwa, a wyiechawszy z lasku kozacy Humanscy na naszego watazkie napadli, tam naszych czterech ubili, dwóch zywcem wzieni, których w Tepliku powiesili, a ja będąc w odwodzie na strazy uciekłem y zaszedłem do futoru Haydayczuka poddanego ze wsi Karabeluwki Granowskiej, tego futoru niewiadomego ani tam będącego człeka nieznanego, którego byłem w tymże [392] futorze ieszcze nie zastał, ja Ihnat Hołub nie zastawszy w futorze nikogo wszedłem do jego budki pasieczney, siedziałem, gdzie może w godzin dwie przyszedł do teyże swoiey pasieki Haydayczuk z chlebem dla siebie przyniesionym, a gdy do mnie wszedł zlekał się, chciał odeysć, ktoegom ja nie puscił od siebie, a gdysmy się z sobą rozgadali y nie mały czas zabawiłi, ktoego ia prosił aby mnie nie wydawał przed swą zwierzchnością, a gdy temuz Haydayczukowi interes wyciągał iscia do wsi, mówił mi, że ia puydę do wsi y tobie chleba przyniosę, y takim go odpuscił od siebie do wsi z przyrzeczeniem mi iako mnie nie wyda będącego w jego futorze, odchodząc mówił mi tenże Haydayczuk, że iest tu czułn, to kiedy będziesz miał uciekac to się przewieziesz na tamte

strone, y tylko co z futora wyszedł ode mnie ten Haydayczuk, napadli na tenze futor kozacy Granowscy, wzięli mnie y odprowadzili do Granowa, sprowadziwszy urząd mieysky maydeburski Humanski, tam mnie osądzili smiercią szubieniczną.

Pytany Ihnat Hołub: — u jakiegoby y gdzie człeka bywali y z nim przewodnie mieli, zdobycz mu oddawali y jakiby wam charczy do jedzenia dodawał y u siebie przetrzymywał.

R. Ihnat Hołub, iz gdysmy wyszli powtornym razem w osob siedmiu z watazką Klimem, idąc od Sieniuchi dwie nocy, wstąpił z nami do pasieki tylko nie wiem do jakiej, y pod jaką wsią by była, do ktorej przyszliśmy switanem, przedniowawszy znowu ruszyli nocą, w ktorej pasiece zastaliśmy człeka młodego, zrostu miernego, rusiawego, tylko nie wiem z jakiej wsi, ktory nam dał charczy co przyniesionej miał ze wsi, przyszliśmy w nocy do wsi Stepaniwki y tam my zaszli do Lewka Kowala, już znanomego, ktorego syn Wasyl także Kowal mieszkający za granicą y teraz w Ternuwce będąc z nami na pierwszym rabunku wstompywał do oycy swego, alesmy go nie zastali, jednak wzięszy chleba poszlismy w swoje podroz, a teraz drugą razą z podwatazką Klimem zastaliśmy tegoz starego Kowala Lewka pijanego, nie idąc wszyscy do niego tylko dwoch my posłali Klima y Michayła Lysego dla charczy, a my za wsią byli iak potym rozpowiadał Klim watazka, zesmy byli u starego Kowala, powiedzielismy mu ze jest tu y syn jego ¹⁾ Wasyl z nami, ktorego nie było, a to dla tego uczynili, zeby im dał charcy, a gdy nie zastali pieczonego chleba, kazał im dac tenze Lewko Kowal palenic dwie y jabłek czapek ze dwie, co my rozebrawszy poszlismy w swe podroz, iakom wyzey w swych konfessatach w Granowie zeznał.

Pytany Ihnat Hołub, gdzieby więcej rabowali przed tym, y kogoby zabili z lachow czy zydw bądź innych kondycyi ludzi.

R. Hołub Ihnat, iz więcej nigdzie nie rabował tylko te razy dwa, o ktorych opowiedział, y nikogom nie zabił y innych zeby mieli kogo zabiec nie wiem, tylko Wasyl Kowal syn Danyła Kowala w Ternuwce teraz znaydujący się wołoszyna w pierwszym rabunku podkłuł; więcej nic nie powiada.

Dimissus ad carceres.

[390] *Dekret criminalis executionis.*

Obwiniony Ihnat Hołub delinkwent poniewaz tak z konfessat dobrowolnych iako y oczewistego dowodu pokazało się na tegoz Ihnata, iz tenze Ihnat pierwey w roku terazniejszym przed Zielonemi Świętami z Wasylem Kowala Stepanowskiego synem, Jakimem Szewcem ze słobody Mykołaja praporczyka y Mychayłem Burlako w czterech osobach orężnie z Ternowki przez Sieniuche rzekę przeprawiwszy się y w lasy Stepanowskie wszedłszy ztamtąd poszli na rabunek do wsi Borsukow do IP Stankiewicza, gdzie dwor zrabowawszy, a pod wsią Meleszkowem koniy 3 w polu paszące się w nocy zabrawszy y wołochow iadących ku Ladyzynu na trakcie przeiowszy y zrabowawszy, wrocili się nazad do Sieniuchy, wziowszy charczy u Lewka Kowala

¹⁾ Закреслено — сын.

Stepanowskiego a oycą Wasylą natenczas watazki, gdzie przez Sieniuche na Iwanczuka slobodę, gdy ciz hultaie przeszli tak tamże przez tegoż Iwanczuka ze wszelkiey zdobyczy zostali obranemi, powtornie tenże Ilnat korzenia Nezamiowskiego, Pilip Szapował, Wasyl Samochwał, Mychayło Rudy korzenia Szczerbinskigo, Tymoftey korzenia Bruchoweckiego, Mychayło Łysy z Ternowki y Klim ze slobody Mykołajowki do siedmiu osob zebrawszy się na rabunek w Polskie kraie za wiadomością Daniła Mykołajowicza wachmistrza pułku Mołdawskiego przez rzekę Sieniuche przeszli y najprzód arędarzow we wsi Pikowcu Umanszczyźnie zrabowali, a przyszedłszy do lasow Stepanowskich na to mieyscie gdzie y przed Zielonemi Świętami byli, tam iadącego zyda arędarza Załużskiego zrabowali, potom zydw arędarzow Tulczynskizh z Teplika iadących, ktorzich hultaiew kozacy Umanscy na tymże atakuiąc mieyscu, Mychayła Rudego, Tymofteja, Mychayła Lysego y Klima ze slobody Mykołajowki na smierc pozabijali, Pilipa zaś Szapowała y Wasyla Samochwała zywcem na tymże placu wziętych w Tepliku exekwowaną, Ilnat pomieniony ad praesens inkarcerat złapany został przez sotnika y kozakow Granowskich u Hrycka Haydayczuka pasiece, gdzie się Ilnat przechowywał y zywność od niego miał, przeto sąd nienieyszy zwazywszy niegodziwą pomienionego Ilnata delinkwenta akcyą uznaie go bydz aktualnym haydamako y rozboynikiem, a przychylaiąc się do rygoru prawa maydeburskiego na takowych excessantow kryminalnie onego dekretuie, ażeby tenże Ilnat był na szubienicy obwieszonym.

Co się zaś tycze Lewka Kowala Stepanowskiego u oycą Wasylą watazki w Ternowce za granicą mieszkaiącego, ktoren po Zielonych Świętkach, gdy był z Ilnatem y innemi we czterech osobach tu w Polskich kraiach na rabunkach do tegoż Lewka domu przychodził y zywność od niego miał, [393] powtornie tenże Ilnat z innemi do siedmiu osob haydamakami gdy wyszedł z zagranicy tu w Polskie kraie y do tegoż Lewka domu przyszedł, ktoren nie mając chleba pieczonego, iabłek na zywność tymże haydamakom dawał, y zwierzchności swoiey zamkowej o tym nie doniósł, lekce sobie waząc ze za pierwszą supozycyą y zywność hultaiew przed bogiem y przytomnością zwierzchności swoiey przysięgę wykował, iako da znać gdy hultaie do niego przyidą, a tego iednak uczynić nie chciał, mając kointelliensyą z haydamakami iako y Hrycko Haydayczuk, u ktorego Hrycka Ilnat haydamaka pasiece dzien y noc siedział, y tenże Hrycko wziowszy od niego zauszniczki, temuz zywności ze wsi Karabelowki dowoził y znać zwierzchności nie dał, choć także przysięgę wykonywał, iako hultaiew przetrzymywać y zywności onym dawac nie będzie, iednak tego nie uczynił y hultaia Ilnata w pasiece u siebie trzymał y onego żywił, zaczym sąd nienieyszy pomienionych sekwestrantów Lewka Kowala Stepanowskiego y Hrycka Haydayczuka Karabelowskiego obywatelow, zwazywszy niegodziwą ich akcyą decyduje, ze Lewko Kowal więcey będąc winnym z przyczyny, ze dwa razy hultaiew u siebie żywił y zwierzchności nie doniósł a na to przysięgał y one złamał węc za to mu dać winy na skarb panski IO xięć[ia] Imc woiewody Ruskiego dziedzica swojego grzywen rubli sto nieopuszczenie, a iesliby nie miał Lewko Kowal

tey sposobności wypłacić skarbowy winy, in spatio dniy kilka kryminalnie osądza, azeby tenze Lewko był za ten excess na szubienicy obwieszonym.

Hrycko zas Haydayczuk mniy od Kowala będąc winym, ze tylko hultaia iednego lhnata haydamakę kryiącego się w pasiece swoiey trzymał y żywił niby z bołazni ze był tenze huitay przy orężu, aby go nie zabił lub chudobie iego nie szkodził, dla tego znac o nim zwierzchności zamkowej nie dał, węc z tey przyczyny przystąpiwszy do klemensyi, wolnym go od smierci czyni iednak na ukaranie winy iego a na uskromienie innych podobnie wystempnych ludziey naznacza, azeby ten Haydayczuk dał winy na skarb pansky grywen rubli piędziesiąc in spatio dnij trzech, w niewypłacenia tey winy kary cielisney plag dwiescie otrzymać nahaiami powinien, a odtąd iesliby napotym wazył się iakowego hultaia u siebie przetrzymywać, nie dawszy o ty wiadomości, bez sądu dalszego powinien na szubienicy bydz zaraz obwieszonym mocą tego dekretu nakazuie. Datt. ut supra.

Andrey Kulik woyt Umański.

Iwan Babenko burmistrz.

Daniłenko Jarema ławnik.

[На звороти акту — заголовок його:]

[394] Konfessata z lhnata Hołuba haydamaki złapanego y dekret tegoz criminalis executionis, tudziez inkwizycye y dekreta na Lewka Kowala Stepanowskich y Hrycka Haydayczuka Karabelowskiego za przetrzymywanie haydamakow, 1771 A.

[СПРАВА ВІЙСЬКОВОГО ЮЗЕФА ДОБРОВОЛЬСЬКОГО ОБВИНУВАЧЕНОГО
В ШАХРАЙСТВІ, 6 СЕРПНЯ 1772 РОКУ.]

[395] Działo się w miescie Trojanowie przy Kommendzie Generalney Woyska Kor. Partyiow Ukrainskiey y Pódolskiey, die 6-ta augusti 1772 Anno.

Stawiający tu w kancellaryi woyskowej osobiscie urodzony Antoni Ciminiński z Przedniej Strazy chorągwi W^o Sulerzyckiego rotmistrsza towarzyszy y teyze chorągwi kommandant, tak swym z kommandy iako y W^o rotmistrza ¹⁾ szwadronu zanosząc obżalowanie na woiennego Jozefa Dobrowolskiego zpod chorągwi Przedniej Strazy W^o generała Ignacego Koszulskiego y rotmistrza szeregowego, który służąc pod tąz chorągwią ordynowany został od W^o Peszynskiego ante teyze chorągwi chorążego, a podtenczas tymze szwadronem W^o Sulerzyckiego kommandującego do wsi Roskopeney Pohrebyski na załustwo, który to Dobrowolski szeregowy, stojąc na załustwie, zmowiwszy się z Janem Chmielewskim pisarzem IPana Bernatowicza teyze wsi Roskopeney dyspozytora, aby mu napisał membram czyli assekurowane karte na pracowitych Surme arendarza wsi Czeremusznei Pohrebyskiey, Chomenka drugiego, Bogdana trzeciego Czeremuszańskich y Moroza Porchrebyskiego poddanych na czerwonych zł. 112 y puł, kon-

¹⁾ Закреслено — od całej chorągwi.

tynując załustwo w teyze wsi Roskopaney z tą napisaną assekuracją poszedszy do IPana Bernatowicza dyspozytora, pokazując mu te karte, ze tu mam długu tyle na ¹⁾ 112 y puł. czer. złł., iam teraz potrzebny pieniędzy, day mi WPan rubli ze dwiescie piędziesiąt rubli, a ia poiade do tych ludzi, odbiorę, WPanu oddam; gdyz to iest dług rzetelney oycy mego Wola Wołoszyna Berdyczowskiego, na ktoren skrypt gdy się zapatrzył IPan Bernatowicz, [396] roskazał dac swemu pisarzowi Chmielowskiemu rubli 120, który on do siebie odebrawszy, corkie tegoz IPana Bernatowicza zaswatał y z tą się ozenił y mieszkał niedziel kilka, z którego załustwa przyjechał do W^o Sulerzyckiego rotmistrza, doproszając się poiechania do Berdyczowa, iako o pas y list do IO xiężny jeymosci Radziwiłowej, opowiedziawszy przed w. rotmistrzem Sulerzyckim, ze w Berdyczowie po oycu moim mam pozostałe domostwo y kramnice, od ktorey na rok płacą mi po dwanasie czer. złł., cobym teraz chciał zprzedac, o którym interesię W^o Sulerzycki rotmistrz, rozumiejąc ze bydz prawda miała, temuz Dobrowolskiemu szeregowemu dał pas y list do xiężny jeymosci instancyalny w tym interesię napisał, odebrawszy te expedycją Dobrowolski poiechał nie do Berdyczowa, gdyz z fałszem nie miał iechac po co, ale poiechał do Janowa y tam z zydami uczynił konkrat, mówiąc ze ia iezdem brat ImcPani ²⁾ Michałowskiy wdowy wsi Chomontowki possessorki, mając od niey zlecenie, abym zprzedal mający iey dziegiec, którego iest kuf 60, ktorzy to zydzi Janowscy zwykłego pretendując zarobku, na to wszystko przyzwolili y zaraz na zadatek temuz Dobrowolskiemu dwiescie rubli odliczyli, mając iechac do wsi Chomontowki do zobaczenia tego dziegciu y tam targu dotrzec, lecz gdy natychmiast zydzi z teyze wsi napadli człeka, pytając onego, czy iest dziegiec u waszey pani y czy ma ten brat jey zlecenie przedać onego, czemu bardzo człek się zadziwował: — prawda, ze u pani iest dziegiec na przedaz, ale takiego brata niemasz y nie widzielimy tak dania mu tego zadatku, — zydzi ublizyli y ieszcze za butelkie wina daną, którą moskał wypił z nimze, konia temuz Dobrowolskiego wsieli, ze nie miał czym za nie zapłacić, będąc ten moskał załogą Janowskim, miawszy z sobą koni trzy Dobrowolski od tescia swego IPana Bernatowicza dane parą z Janowa poiechał pod [397] Samhorodek do wsi Zbaraza, y tam w szlachcica nieznaomego nazwiska zkontraktował na woły, mówiąc Dobrowolski, ze mam pod Parchomówką wołow 40 do zgonu, którą teraz w potrzebie mey, zprzedalbym, czemu szlachcic uwierzywszy dał Dobrowolskiemu zadatku na tez woły czer. złł. złotem 60, od którego szlachcica z temiz pieniędzmi wyiechał, za którym tenze szlachcic umowiony, gdyz mu Dobrowolski deklarował w nayblizszey wiosce we dworze za nim zatrzymac się, do którego szlachcic przybiegłszy dworu, iuz Dobrowolskiego nie zastał, daley poiechał, co szlachcicowi wlażło w głowie, pytając się, czy przyjechał tu taki a taki szlachcic, któremu opowiedzieli, ze poiechał, którego to Dobrowolskiego przeciez dogonił, wymawiając mu taką niegodziwość, zes tak zrobił, pieniądze wziął, a moze wołow y niemasz, na

¹⁾ Закреслено: złł.

²⁾ Закреслено: cho.

co Dobrowolski odpowiedział: — to ja Wasci pieniądze oddam, kiedy Wasć nie wierzysz, iednakowoz ten szlachcic zmiarkowawszy pługostwo Dobrowolskiego, uformowawszy pretensyą do Dobrowolskiego: — zapłac ty mi za moię fatygę, zem za tobą gonił, — gdy nie miał Dobrowolski czym zapłacić, y tego szlachcica się nie mógł zbyć, który wziół większą śmiałość do niego, chcąc go bić y zabrać, ten sobie natenczas przypomniałszy stary testamen od wozu y koni uciekł, ktoren szlachcic dawszy znać do naybliszej wioski od IPana Spendowskiego, którzy gdy wyskoczyli ze wsi na to mieysce przybiegłszy zastali koni parę z wozem y rzeczami, zabrali y tegoz Dobrowolskiego, od woza zbiegłego z chłopcem swym w stepie wynalazszy IPan Spendowski wziowszy ze wszystkim y paszportem W^o rotmistrza Sulerzyckiego tegoz Dobrowolskiego szeregowego iuz z paszportu dobrze ¹⁾ służyby wiadomego [398] blisko woyska o mil trzy tylko nie oddał, ale tegoz Dobrowolskiego do possessyi swoiey do miasta Raygroda odesłał y bez wszelkiego woysku uwiadomienia przez niedziel szesc trzymał w sekwestrze w jamie, za którym to zbiegłym Dobrowolskim W^o rotmistrz Sulerzycki szwadronista szukać posyłał, który posłaniec towarzyszył, wziowszy wiadomość, ze tegoz Dobrowolskiego szeregowego IPan Spendowski u siebie sekwestrowanego trzyma, do ktorego iezdził z rekwizycyą, ktorego to Dobrowolskiego wydać nie chciał y nie wydał po ktorego W^o rotmiesz Sulerzycki szwadronista musiał fatygować koni 10 na tez kommenderowki z obzałowanym urodzonym Ciminskim, ktorego Dobrowolskiego samego tylko oddał, a koni parę z wozem, sukniami y innemi rzeczami oddać nie chciał y nie odał, na który to rekwizycyi zaniesionej tenze urodzony obzałowany własną ręką podpisać się

Antt. Cieminski kom.

Do czego wszystkiego stawiony Jozef Dobrowolski przyznaie się, dając na to inne y daleko odmienne rezolucye, więc potrzebna statuicya tych wszystkich ichmosciow, którzy mają do niego pretensyą, a osobiłwie naypotrzebniejszy Jan Chmielowski pisarz, iakimby sposobem pisał onemu membram na № 112 y puł, gdyz Dobrowolski opowiada, ze o tym wszystkim IP. Bernatowicz nie wiedział y ze mu ten pisarz bez wiadomosci IP Bernatowicza dyspozytora dał pieniędzy rubli 120, to ten iest naypotrzebniejszy stawienia tu, a dopiero nastompi generalna inkwizycya.

[Збоку приписано:] По карзе wypuszczony.

[ДОПИТ 8-х СЕЛЯН, ОБВИНУВАЧЕНИХ В РОЗБОЇ, КРАДІЖКАХ І ВБИВСТВАХ, 28 БЕРЕЗНЯ 1772 Р.]

[399] Konfessata dobrowolne z Hrycka Szarkowego brata ze wsi Oxaniny delinkwenta o kradziez po roznych mieyscach, a przez urząd przysięgły miasta Umania, die 28 mar. 1772 A. wyprowadzone.

[Збоку означено:] Z Oxaniny Hrycko Szarkow brat.

Ten iako wie y zeznaie, iz się rodził we wsi Szymowcach klucza Pohrebyskiego z oyca Tymka Zachodzieja y matki Nasti syn spółdzony,

¹⁾ Закреслено — w.

ktorego oyciec małym przywiozł na słobodę do wsi Łaszczowey włosci Umańskiej, tam mieszkając lat ze cztery, ztamtąd przyszedł na słobodę do wsi Brodeckiego w klucz Kalnibłotski, tam mieszkał lat z 5, a gdy oyciec onemu zmarł, tenże Hrycko przyszedł na słobodę do krewnych swoich do wsi Oxaniny y tam służył u p. Zalewskiego lat dwi, od którego odstawszy służył u Ławryna zięcia swego z pułtora roku, od narodzenia ma lat 18 y w teyże wsi ożenił się dziwko Jewdocho corko Wasyla Bateczka.

Zeznał, iż poszedłszy z Oxaniny do wsi Chyzney y naiowszy się u Hrycka Browka służył niedziel ze sześć, u którego ukradłszy konia, rusznice, sukna arszyn 40, koszul 2, spodnij 2 sukienne y portniane, jołom, czarny y kozuch stary, ztamtąd uciekł, którego konia y fanty sprowadziwszy do Grodziowey do gumienego oddał, ktorem gumieny odebrawszy tak konia iako y te rzecz kradzione od Hrycka, kazał onemu, aby sobie wyszedł ze wsi, rusznice zaś zastawił Hrycko u Ławryna zięcia swojego, ktorem Ławryn miał z tymże Hrykiem perewodnią, y tenże Ławryn ukradłszy koni parę w Wasyla Płuchotnika w roku przeszłym, przeszedł w Studeney za Bohem Iwanowi Łysemu za rubli 10, o ktorej kradzieży y wspomiony Hrycko wiedział y natychmiast będąc sekwestrowanym w Oxaninie tenże Ławryn zpod sekwestru gromady tamtejszey uciekł, iako tenże Hrycko przyznał, że będąc przekupiony Fedor Dowhopoły ataman Oxaninski od Ławryna złodzieja za rubli pięć tegoz za to wypuścił Ławryna.

Tenże Hrycko inkarcerat zeznał, iż gdy był prowadzony do Umiania pod sekwestrem od Fedora Dowhego atamana, ktorem mówił Hryckowi: — day mi rubli 4, to ja y ciebie tak puszczę iak Ławryna.

Indagowany do więcej bydz się winnym nie przyznał.

[Збоку зазначено:] Іван Загородний з Майданіцького.

Konfessata dobrowolne z Iwana Zahorodniego ze wsi Maydanickiego stawionego delinkwenta, o zabicie na śmierć Fedora Tarana.

Ten iako wie y zeznaie, iż się rodził na Wołyniu pod Ostrogiem we wsi nie może pamiętać iakiey, gdy go rodzice małym przywiezli do wsi Gardomcow pod Berdyczow, tam zros y ożenił się z dziwko Anno corko Andruszka Tytora, teyże wsi obywatela, tam mieszkając lat ze 25, ztamtąd przyszedł na słobodę do wsi Maydanickiego, gdzie az dotychczas mieszkał lat z 9 gospodarując, [400] od narodzenia swojego ma lat plus minus 40.

Tenże zeznał, iż grzesząc cielesnie z Maryą żoną zabitego Fedora czasy kilka, y zmowiwszy się z pomienioną Maryą na zabicie męża iey, a gdy wypatrzywszy czas y pomienionej Maryi kazawszy puść na wesele brata swojego, a przyszedłszy do gospody pomienionego Fedora Tarana, tenże Iwan delinkwent iuz pozno w noc, a zastawszy na posłaniu tegoz Fedora, nayprzod siekiero obuchem w leb uderzył leżącego, a gdy pomieniony Fedor zchwyciwszy się y ieszcze będąc zdrowym na siłach, chciał uciekac z izby od zboycy, ktorem Iwan chcąc dokonać tego swojego excessu, nozem niebozczyka Fedora razy dwa w brzuch wderzył, ktorem Fedor wyrwawszy się z rąk tegoz zboycy ieszcze puki mógł to biegł, a przybiegłszy do sąsiada

swoiego y okrzyk uczyniwszy, będąc smiertelnie skaliczonym wprete zycie swoje dokończył.

Indagowanym scisle y był bitym, do niczego się więcey bydz winnym przyznac nie chciał.

[Збоку означено:] Iwan Kosciow zięc z Łaszczowey.

Konfessata dobrowolne z Iwana Kosciowego zięcia ze wsi Łaszczowey delinkwenta o kradziez.

Ten iako wie y zeznaie, iz się rodził we wsi Sołońcu za Lwowem z oycy Iwana Sołtiaka, matki zaś nie pamięta, gdy go małym odumarał, tam zros, ztamtąd przyszedł na slobodę do wsi Janowa w Umańszczyzne, tam mieszkał lat z pięc, ztamtąd przeszedł do wsi Łaszczowey y ozenił się z dziwko Lubko corko Kostia, teyze wsi obywatela, z którą mieszkał lat ze 4 az dotychczas, od narodzenia swojego ma lat 23. Tenze zeznał, iz poszedłszy do zwyzzreconey wsi Janowa w roku teraznieyszym do Fedora Bilyka, gdzie ukradł klacz wilczato.

Tenze zeznał, iz drugi raz ukradł u Tymka Juszczeńka w Tańskim klacz drugo gniadą.

Indagowanym y był bitym, do więcey bydz się winnym nie przyznał.

[Збоку означено:] Lesko Kowbasiuk z Woytowki.

Konfessata dobrowolne z Leska Kowbasiuka ze wsi Woytowki delinkwenta względem zabicia na smierc duchownego teyze wsi w roku przeszszłym podczas zarazy powietrza.

Ten iako wie y zeznaie, iz się rodził w miescie Braclawiu z oycy Iwana Tarana y matki Jewdochy syn spółdzony, tam zros, ztamtąd przyszedłszy na slobodę z oycem swoim do wsi Woytowki w [401] Umańszczyzne, y tam się ozenił z dziwko Hapko corko Leska Szewca, obywatela Woytowieckiego, którą mieszkał lat z 8, od narodzenia swego ma lat trzydzieści.

Tenze zeznał, iz gdy się wszczela mocno szerzec zaraza morowa w Woytowce wspomniany Lesko z oycem y testiem swoim wyszedłszy ze wsi na poli stali, a gdy czasu iednego przyiechawszy Lesko Słupyczenko do wyz wspomnianego Leska inkarcerata w pole, namawiał onego, aby iechał tenze Lesko inkarcerat do wsi do zbieraiącey się kupy na zabicie duchownego tamteyszego y natychmiast wspomniony Lesko przyszedłszy do wsi, a zastawszy na podworzu u Wasyla Słupyckiego innych zmwaiających się na zabicie duchownego, złączył się z temiz y poszedłszy do klebanij tegoz duchownego z izby wywołali y z poduszczenia Wasyla Słupyckiego, Kuzmy Mychayła Słupyckiego zięcia, Leska Czopenka y innych ad praesens na zaraze zmarłych, pryncypalnieszch do tey akcyi, zabili duchownego gdzie y wspomniony Lesko inkarcerat takze kilka razy kijem tegoz niebozczyka duchownego ieszcze zyiącego uderzył, y zabiwszy około plebanij iego ieszcze prawie zyiącego włożyli na mary, a zaniósłszy na cmentarz w przygotowaną iameę czyli grob z mar wrzucili, y tam iuz się pastwiąc dobijali kołem osikowym, a dobywszy z tychze zboycow ieden noza, przerznowszy przeciw

serca przebili y ząb od hory zelazny w gębe włożyli, a potym piaskiem czyli ziemią zasypali.

Indagowany więcej do zadnego excessu bydz się winnym nie przyznał.

[Збоку означено:] Kuzma Wasylczuk z Roznoszyniec.

Konfessata dobrowolne z Kuzmy Wasylczuka ze wzi Roznoszyniec delinkwenta względem kradziezy etc.

Ten iako wie y zeznaie, iz się rodził w miescie Połonym z oycy Wasyla przezwiska nie pamięta, gdyz go małym odumarł, a matki Mełaszki syn spłodzony, tam zros y ozenił się z dziwko Tetiano corko Semena Dracza, ztamtąd przyszedł na słobodę do miasta Daszowa y tam mieszkał lat 8, z Daszowa poszedł na słobodę do wsi Roznoszyniec w Umańszczyzne y tam az dotychczas mieszkał lat sześć, od narodzenia swego ma lat plus minus 40.

Tenze zeznał, iz gdy będąc wziętym w roku przeszłym pod sekwestr do Umania za to iz iakoby podczas ruiny haydamackiey miał z rozboynnikami przestawać y onych przez Boh rzekę czołnem przewozić, a gdy wszczela się zaraza w Umaniu wspomniony Kuzma, siedząc w kordygardzie, a mając na sobie czum dwie był [402] puszczonym zpod sekwestru y przyszedłszy do wsi Roznoszyniec siedział az do nowego roku, więc czasu iednego poiechawszy tenze Kuzma za Boh rzekę dla wynalezienia iakoby konia swojego przez hetmańcow wziętego, a powraciać nazad zdybał się z luchymem obywatelom Hołowaniewskim, gdzie iadąc na drodze z tymze około Dziulinek ukradli byka czyli woła, y natychmiast za ten excess był wziętym pod sekwestr Kuzma, Juchym zaś uciekł.

Indagowany do więcej excessu bydz się winnym nie przyznał.

[Збоку означено:] Iwan Krywy tkacz z Ryzawki.

Konfessata dobrowolne z Iwana Krzywego tkacza ze wzi Ryzawki delinkwenta o kradziez.

Ten iako wie y zeznaie, iz się rodził w miescie Zułkwi z oycy Jacka Kundziera y matki Nasti syn spłodzony, ktorego małym ztamtąd rodzice przywiezli pod Tarnopol, tam zros, a gdy oycieć onemu pomarł, matka iego przyprowadziła na słobodę do wsi Kuczey na Podole pod Sołotkowce, tam mieszkał lat z siedm y tam się ozenił z pirwszą żoną wdowo Maryą niegdys zono Rudego tkacza y ztamtąd przyszedł na słobodę do Mańkowki w klucz Berszadski, y tam mieszkał lat 7, a gdy zona iego odumarła tenze Iwan inkarcerat poszedł do Bałty na Pobereze, tam był lat 3, robiąc za czeladnika tkactwo u Iwana Skrzypnika, ztamtąd przyszedł na słobodę do wsi Ryzawki w Umańszczyzne y tam się powtornie ozenił z wdowo Maryą niegdys żoną Stepana Tkacza, z którą mieszkał lat z 8, od narodzenia swojego ma lat 65.

Tenze zeznał, iz temu drugi rok iak poiechał do Targowicy na jarmark, a powraciać nazad do domu swego z jarmarku, zdybawszy się z Tymkiem Bakałowym zięciem z Lewkowki, a zmowiwszy się z tymze dał onemu konia swego w zamian, a od tego Tymka wził tenze Iwan koniy pare, ło iest konia cisawego y klacz gniadę kradzionych przez tegoz Tymka w Lewkowce,

y przyechawszy do Ryzawki klacz sprzedał Daniłowi zięciowi swojemu za rubli 3, a konia oddał za dług arędarzom, którego własny gospodarz poznawszy odebrał o cą wziętym został do sekwestru.

Indagowany do więcej excessu bydz się winnym nie przyznał.

[Збоку означено:] Pawło Prycuca, Prokop Raby y Stepan Szulakow komornik z Tańskiego.

Konfessata dobrowolne z Pawła Prycucy ze wsi Tańskiego delinkwenta o kradziez koniy po roznych mieyscach.

Ten iako wie y zeznaie, iz się rodził we wsi Szawkach w Polisiu [403] z oycy Hrycka Hapuniuka y matki Chymki syn spółdzony, którego małym rodzice przywiezli na slobodę do wsi Stupnika, tam zros, ztamtąd przyszedł na slobodę (:iako mu rodzice zmarli:) do wsi Budziek w klucz Brahyłowski y tam ozenił się z dziwko Katarzyno, tam mieszkając lat ze cztery, przyszedł na slobodę do wsi Tańskiego w Umańszczyzne y tam lat z 8 siedział, od narodzenia swojego ma lat 40.

Tenże zeznał, iz zmowiwszy się z Prokopem Rabym w roku 1770, a poszedłszy do wsi Dobrowody, ukradli klacz kare z obory Juchyma Koszowego, które przedali cyganowi w Markowce za zł. poł. 20.

Ten zeznał Pawło y to, iz poszedłszy do wsi Legezyney w roku przeszłym z tymże Prokopem ukradli na polu koniy pare, to iest w maystra zrzebca gniadego, u pasiecznika klacz gniadę, w owczarza dworskiego zrzebca gniadego, które konie przedali w Bozowce na jarmarku.

Tenże zeznał Pawło, iz poszedłszy z pomnionym Prokopem do Dobrowody w roku przeszłym w jesieni ukradli koniy 3 z pola, to iest zrzebca gniadego u Wasyla Cudyka, w Oxantego zrzebca cisawego, w Zabołotney wdowy klacz gniadą, które konie przedali w Tepliku na jarmarku.

Tenże Pawło zeznał, iz iadąc z Teplika z jarmarku z Prokopem, a gdy onym klacz przystała, natychmiast poszedłszy wspomniony Pawło pod Jukubcem, ukradł z polu zrzebca cisawego, którego przyprowadziwszy do Tańskiego zmieniali na klacz z Andruszkiem kozakiem, które klacz zmieniał Stepan Szulakow komornik, drugi kolega y przewodnik Pawłu za byka.

Tenże zeznał Pawło, iz temu drugi rok iako ukradł klacz karą na polu pod Dobrowodą, która klacz była Iwana Kowbasy y wydał do Markowki one bratu Stepana Szulakowego komornika.

Tenże zeznał Pawło, iz iadąc w zimie w roku terazniejszym przez wies Nesterowke ukradł klacz gniadę z gumna, nie moze wiedziec czyia y u kogo, którą zamieniał na jarmarku w Umaniu człekiem sam nie wie z iakim.

Tenże Pawło zeznał, iz poszedłszy do wsi Wiszniopolu iuz temu niedziel 3 z Stepanem Szulakowym komornikiem y Prokopem Rabym, drugim swoim wspulnikiem, ukradli z polu konij troie, nie mogą pamiętać czyie, które konie iako byli ciz złodzieje wzięci pod sekwestr do Legezyney własne odebrali gospodarze.

[404] Indagowanym scisle do zadnego więcej excessu bydz się winnym przyznac nie chciał.

Prokop zas Raby y Hrycko Szulakow komornik koledzy Pawła Prycucy we wszystkich punktach zgadzaią się z konfessatami Pawła.

[Збоку означено:] Andriy Kulesa z Chrystynowki.

[Иншою рукою приписано:] Umarł.

Konfessata dobrowolne z Andruszka Kulisza ze wsi Chrystynowki delinkwenta o kradziez stawionego.

Ten iako wie y zeznaie, iz się rodził we wsi Pilawie około Międzyboza, z oycza Franciszka Mazura a matki Feski syn spółdzony, tam zros y tam się ozenił z dziwko Hapko curko Mykołajowa, ztamtąd przyszedł na słobodę do wsi Chrystynowki w Umańszczyzne y tu az dotychczas mieszkał lat ze siedm, od narodzenia swojego ma lat czterdzieści.

Ten zeznał, iz przeszłego roku na wiosne ukradł koniy pare pod Berestowcem na polu to iest konia karego y klacz, ktore konie odebrał własny gospodarz, a wspomniony Andruszko był tamze bitym y puszczonym z Berestowca.

Tenze zeznał, iz poszedłszy do wsi Potazni ukradł koniy pare na polu w roku nienieyszym świętami wielkanocnymi, ktore konie iak poszedł na słobodę tenze Andruszko z Chrystynowki był przeiętym w Heysynie y zwyżwspomniane konie odebrano we dworze Heysyńskim y dotychczas zostaią, ktore konie masci takiey — klacz zkara-gniada z łoszeńcem y zrebica takilyze maści bez kłęba.

Tenze zeznał, iz poszedłszy do Podobney w wielki post w roku tymze ukradł wołow pare z obory w arędarza, ktore woły odebrał własny gospodarz.

Indagowanym y był bitym do więcey excessu bydz się winnym nie przyznał.

[СПРАВА ПЕТРА НАСТЕНКА І ТИМКА БАКАЛОВОГО ЗЯТЯ, ОБВИНУВАЧЕНИХ В КРАДІЖЦІ КОНЕЙ ПІДЧАС ГАЙДАМАЧЧИНИ.]

[405] Dekret na Petra Nastenka obywatela Umańskiego w roku przeszłym 1771, die 26 aug. przez urząd przyziegły miasta Umania ferowany.

[Збоку означено:] Petro Nastenka z Umania.

Poniewaz z oczewistego dowodu pokazało się na Petra Nastenka, iz tenze Nastenka obywatel Umański ieszcze podczas ruiny haydamackiey, zdobywszy pare wołow szlacheckich czyli zydowskich y te woły utaiwszy dotychczas u siebie miał, az za dowodem teraz na skarb odebraną, do tego iako przyznaie własna zona tegoz Petra, iz ią chciał na smierc zabić, do pominaiąc się u nij o pieniądze aby mu oddała y miał puść w Smilańszczyzne na hultaystwo, do ktorego ze Smilańszczyzny, iako zona iego przyznaie iuz podeyrrzany przyizdzał człowiek, y on z nim długo miał sekretno na osobności mowe, przeto sąd nienieyszy zapobieguiąc złemu tegoz Petra zamysłowi y uznaić go złodziejem, ze cudze utaiwszy od ruiny haydamackiey woły u siebie trzymał y nie uwiadomił o tym swoią zwirzchnoic, decyduie azeby

tenze Petro Nastenکو według rygoru prawa maydeburskiego był na szubienicy obwieszonym, mocą tego dekretu nakazuie. Datt ut supra.

[360ky означено:] Tymko Bakałow zięć z Lewkowki; tu tego niemasz y nie było w Trojanowie.

Konfessata dobrowolne z Tymka Bakałowego zięcia ze wsi Lewkowki delinkwenta względem kradzieży koni przez urząd mieyski Umański, die 1 junij 1772 A. wyprowadzone.

Ten jak wi y zeznaie, iz się rodził we wsi Oliyney za Zatorcami z oycą Hrycka Wachryły a matki Oxany syn spółdzony, ztamtąd rodzice go małym wywiezli pod Winice do wsi Szeremetowki y tam zros y kozakował, ztamtąd przyszedł na slobode do wsi Lewkowki w Umanszczyzne y ozenił się z dziwko Parasko, z ktero mieszkał lat 3, od narodzenia ma lat 30.

Tenze zeznał, iz drugi temu rok iak Iwan Krzywy tkacz z Ryzawki przyjechałszy do niego swoiemi [406] para konmy y zmowiwszy się na kradziz tenze Tymko z Iwanem Tkaczem, więc Tymko wziół od Iwana Tkacza konia jego, a w Jacka Mazura skara-gniadegą u Iwana Czapa tego konia cisawego w Lewkowce na polu ukradszy wydał pomienionemu Iwanowi Krzywemu tkaczowi do Ryzawki, z ktrych koni Iwan tkacz Krzywy sprzedał Daniłowi zięciowi swojemu klacz za rubli 3 y iakoby nie wiedział o tey kradzieży zięć jego, konia zaś gniadego Iwan Czapaty z Lewkuwki poznawszy w tegoz Tkacza własny odebrał gospodarz.

Tenze zeznał, yz rok temu około spaszowki będzie iak z Lewkuwki u Wasyla Dolia ukradł konia białego, u Fedora Sytnika konia rzyego łysęgo z poderwanym od wilką udem, także rosłego ukradłszy wydał za granice Rossyską Iwanowi Czarnemu do slobody Kahorlika, y za to nic iecze nie wziął, gdyz się z tym dotąd nie widział.

Tenze zeznał, iz drugi temu rok iak w Pilipa Lukianczuka klacz białą, u Pawła Lukianczuka konia rzyego rosłego slepego, u Wasyla Huculuka konij pare zkarą-gniadych z Lewkowki ukradszy wydał za granice Wasylowi Mielnikowi, ktoren siedzi we młynie Iwanczeka.

Tenze zeznał, iz drugi temu rok iak w Onofryhi wdowy z Lewkowki ukradszy pare wołow y owiec troie, wydał to za granice Iwanowi Czarnemu do Kahorlika y za tą nic od tegoz nie wziół.

Tenze zeznał y tą, iz w Pilipa Lukianczuka powtornie ukradszy klacz karę łysą na 4 nogi białokopytą w Lewkowce, oddał one temuz Wasylowi Mielnikowi, w Iwanczeka młynie będącemu y za tą iecze nic nie wziół.

Indygowany do więcey być się winnym nie przyznał.

[407] Ktore konfessata wyiołszy ekstraktem z ksiąg urzędowych mieyskich na tychze dla lepszey wiary y wagi przy zwykley pieczęci przycisnieniu rękami własnymi podpisuiemy się. Datt. die 10 7-bris 1772 A. w Umaniu.

Kostaty Maiewski mp. pisarz.

Andriy Kulikowski woyt +.

Iwan Babek burmistrz +.

Jarema Danileką ław. +.

(M. II.)

[ПУНКТИ ОБВИНУВАЧЕННЯ У ВІЙСЬКОВОМУ НЕПОСЛУХУ І ЗЛОЧИНАХ ВІЙСЬКОВОГО ТОВАРИША ВРЖЕЦЯ, 15 ВЕРЕСНЯ 1769 РОКУ.]

[409] Species facti ImPana Wrzeszcza chorągwi hussarskiej IO xięcia wojewody Ruskiego towarzysza, dnia 15 9-bris 1769 roku spisane.

1 - mo.— ImPan Wrzeszcz wziowszy ordynans od IW^o regimentarza generalnego na expedyowanie funkcji cwierci manowej (:nakazuiać y pod rygorem woyskowym, aby prostym traktem do obozu powracać:) onemu zadosyć nie uczynił, gdyż nie tylko do woyska pustą drogą nie powrocił, ale też poł roku w domu bawiać się az w. chorąży Dzierzek onego sprowadził.

2 - do.— W tymże ordynansie wyraznie iest dołożono, aby po domach pumędzy niht nie wazył się rozdawać, wspomniony IP Wrzeszcz nie powaziając ordynans IPanu Lisowskiemu szwagrowi swemu winnemu chorągwi zł. 1100 z teyże cwierci dał pieniędzy.

[410] 3 - tio.— Z pomienioney cwierci manowej z zł. 6100 nie komportował do chorągwi tylko zł. 2500 przez cudze ręce, z ktorych oddaiący został kilkaset zł. winien.

4 - to.— Tenże IP Wrzeszcz nie mając rok cały szeregowego swego nie tylko ze niesłusznie wytracił sobie za expedyowaną funkcją zł. 1680, ale też ieszcze zostawiony będąc na mieyscie moim za czas kilkunastu niedziel baweniu się mego na hybernowej funkcji zagrabił zł. 1000, nie mając względu że chorągiew niepłatna.

5 - to.— Ordynansu W^o Komorowskiego porucznika natenczas mającego subalterne komendę, aby się stawił nie słucał.

6 - to.— Za listem także od IW^o regimentarza generalnego do ImPana Lubowskiego pisany nakazuiającym, azeby się stawił w woysku nie stanął.

7 - mo.— Listów komendanskich kilka do siebie pisanych nie słucał.

[411] Przez te sprzeciwienie się ordynansowi ImPan Wrzeszcz artykuły woyskowe tak surową o niezachowanie obostrone karą złamał y sprawedliwie sądu na siebie pociągnął przywoita temu występкови, o której akcekracyą y dopelnienie według istoty sprawy dopraszam się.

[СПРАВА ХВЕДОРА ОСАДЧОГО І ГРІЦЬКА ВАСЮКА, ОБВИНУВАЧЕНИХ В ГРАБІЖНИЦТВІ ПІДЧАС ГАЙДАМАЧЧИНІ І В ДОПОМОЗІ ГАЙДАМАКАМ.]

[413] Działo się w miasteczku Trojanowie przy Komędzie Generalney Woyska Kor. Partyjow Ukranskiej y Podolskiej, die 5-ta julij 1771 Anno.

Stawający tu osobiscie niewierny Leyba Giergiel obywatel y arędar Bialocerkiwski zanosząc swoje obżałowanie na pracowitego Chwedka czyli Chwedora osadczego wsi Czerwoney do klucza Fastowskiego należącej w possessyi W^o Karola Dunajowskiego łowczego Latyczowskiego y do innych z teyże wsi ludzi, o ktorych tenze pracowity Chwedko czyli Chwedor Osadczy iako y o zagranicznych ma opowiedziec, ktorzyby tegoz niewiernego Giergiela zone w roku 1768 przed haydamakami rizunami z Bialej Cerkwi

uciekającą z innemi zydami, który to zydowce Giergielowey os u wozu gdy się upaliła, zostac się z wozem musiała, zaczym one naprawiwszy, sama w zboze uciekła niedaleko wsi teyze Czerwoney. Jadąci z Czerwoney ludzie Chwedko Osadczy z przybranemi sobie wieczorem na szlak, которѣdy zydz iechali y tych rabowali we czwartek w wilij s. Jana polskiego, iako zeznał na dobrowolnych konfessatach maydeburyi Białocerkiewskiej dnia 25¹⁾ miesiąca lutego 1769 roku z sekwestru pracowity Zacharko Winaręko obywatel Berdyczowski, ze rabowali zydow y wozy zydowskie, gdzie y wuz zyduwki Giergielowey zrabowawszy, y Chwedko Osadczy wyprągszy z tego wozu konia bułanego y dał go zeznawającemu Zacharkowi Winarękowi, który Winaręko odprowadził go do domu Osadczego, y ten sam koń u tego Chwedka Osadczego został się, o którym Winaręko przed samą śmiercią gdy umierał w Białey Cerkwi opowiedział, ze ten koń u Chwedka Osadczego wsi Czerwoney został się y przez tego konia jest wydany rabunek z innemi zyduwki zony Giergiela, zakładając sobie zyd Giergiel szkody z tego rabunku z iednego wozu zony swojej na czerwonych złotych czteryst trzydziesti dwa z końmi w rzeczach, fantach y gotowych pieniądzy rubli piędziesiąt y pięć, na co się własną podpisuje ręką

יהודה לייב ב" הוררי יעקב ז"ל גורגיל

Leyba Iankielowicz Giergiel Białocerkiewski.

[414] Sub eodem actu.

Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerata pracowitego Chwedora Osadczego ze wsi Czerwoney do klucza Fastowskiego należący w possessyi W^o Dunaiewskiego łowczego Latyczowskiego będący o rabunek zydow Leyby Giergiela Białocerkiewskiego zony w roku 1768²⁾, iako tez przez pracowitego Zacharka Winaręka Berdyczowskiego wyznaniem swoim na konfessatach dobrowolnych w maydeburyi Białocerkiey dnia 25 miesiąca lutego 1769 roku oskarżony.

Pytany Chwedor Osadczy, gdzie się rodził.

R., iz rodził się we wsi Strazyncach na Polisiu, szlachty Synhajow, dziedzicznych z oycy Michayła, matki Maryny, nie wiedzą oycy swego nazwiska gdyz od niego mały wyszedł do wsi Łuczyna WWOO iezuitow y tam się bawił służbami po ludziach do zrostu przez lat 20, y tam się ożenił z driwko Motrą u człeka Kondrata Heyka, z którą mieszkał przez pułtrzecia roku, a gdy mu umarła, ożenił się tamze z drugą wdową Małaszką Iwanczycho, z którą tam mieszkając przez lat siedm, mieszkając w Łuczynie do odebranie go z possessyi iezuitow w possessyą do wsi swojej Czerwoney przez prawo, temu lat czterynascie, y mieszkał w słobodzie Czerwoney nazwaney przez siebie osadzoney az do tego czasu, mający od urodzenia lat ex fisi około 60.

Pytany, za co jest wzięty w sekwestr.

¹⁾ 25 — написано над закреслением — piątego.

²⁾ Закреслено — oskarżony.

R. Chwedor Osadczy, ze za napasć zyda Giergiela Białocerkiewskiego, który zyd opowiada, ze iakobym ¹⁾ miał zrabowac zone jego w roku 1768 na drodze pod Chwastowem przed haydamakami z Białey Cerkwi uciekającą, do czego się ia nie znam, ani mi tego nie dowiedzie.

Pytany Chwedor Osadczy, na co większego tobie dowodu, gdyż iest oskarżony konfessatami niegdy pracowitego Zacharka Winiaręka w maydebury Białocerkiewskiey, z którym to Zacharkiem wrzescie rabowali uciekających zydow, nie tylko zone Giergiela, ale i innych.

R. Osadczy, ze ten Zacharko Winiaręko, mieszkający w Berdyczowie przyjechał do mnie do Czerwoney wozami dwoma ładownemi, w których wozach było sukno kramne, pasy kramne, poduszki y kielimy zydowskie, troygiem konmi sam z żoną, matką żony y Iwanem swoiakiem Dudką także z żoną, szwagrami między sobą, w roku 1768 w same petruwkie, pamiętając dzień w niedzieli, opowiadając się bydz przysciem na slobode do Czerwony, których ia u siebie trzymając z tydzień, pytając ich zkądby mieli zdobycz y sukna i inne fanty, którzy mi odpowiedzieli, ze mamy zdobyczne w Berdyczowie, gdy moskale konfederatow znosili, [415] to nam moskale naniesli y do wyiechania z Berdyczowa bilet od moskalow mieli, y tak siedzieli u mnie od niedzieli do srody, w którą srodę pojechał tenze Zacharko ²⁾ z żoną swoją y bratem moim rodzonym iednym wozem na iarmark do Brusilowa, nie wiedząc czy z sobą wzieni sukna na przedaz czyli nie, bom w tym nie był ciekawy, y w tym siłaby onego mieli, siedząc ia w domu, z którego to jarmarku na drugi dzień we czwartek Zacharko Winiaręko powrocili z jarmarku wraz z bratem moim y przyprowadzili konia bułanego, przyechawszy wieczorem do Czerwoney, którego ia nie widział, dopiero mi w niedziele teze Zacharko o tym koniu opowiedział, ze go sam przyprowadził, y pusił w pole, a gdy we czwartek w wieczor u mnie w chalupie Zacharka nie stało, pytałem się brata Andrija swego w piątek rano, gdzieby porzucił Zachara, który mi opowiedział, ze Zachar nie przyjechał, ale ia tylko z żono jego przyjechał, a on wyprząwszy z wozu konia wrocil się do Chwastowa za zydami, którzy zydzi mu siekiere odebrali, a gdym się brata pytał, za coby mu zydzi siekiere odebrali, brat mi czynił relacją taką, ze gdysmy dognali zydow uciekających przed haydamakami z Białey Cerkwi do Fastowa, chcąc mijac zydow zaczepili swoim wozem za wuz zydowski, a gdy Zacharko z wozu skoczył, porwał siekiere mające w swym wozie na zydow, widząc to zydzi także do niego skoczyli y wydarli mu siekiere y poiechali do Fastowa, y tak on dla tey samey siekiery miał się wrocic za zydami do Fastowa, o czym ia nie wiem, tylkom to co od brata słyszał y juzem Zachara na oczy swe nie widział az w piątek, gdy przeszedł ze spania z moiey kłuni, w ktorey nocował anim konia bułanego wtęczas zadnego nie widział.

Pytany Chwedor Osadczy, czemu by się nie zgadzał z konfessatami Zachara Winiaręka, ze Winiaręko na ciebie opowiedział, ze ty z ludźmi z Czerwoney y innemi Kijowskiemi, co kaznie wozili do Berdyczowa, zydow

¹⁾ Закреслено — miał.

²⁾ Закреслено — pojechał.

uciekających przed haydamakami z Białej Cerkwi rabowałeś, na co Zacharko iadący z Fastowa najechał y ten twej rabunek widział, zes sam konia bułanego z wozu zydowki Giergielowej wyprzągł y tegos konia wyprzagszy oddał innemu człeku, a ten człek oddał go Zacharowi, aby trzymał puki biscie rabunku nie skączyli, czego się Zacharko doczekać nie mógł, pojechał do Czerwonej do zony swy, w twoiey chałupie będącey, y tam przyjechałszy oddał konia zonie twoiey, z czego ukąśtowana została, mówjąc ze dobry koń, a gdy cie na noc nie stało u zony, posłała żona twoja na tymże samym koniu za tobą Zachara, aby się dowiedział, gdzie się obracasz, gdy przybiegł na to mieysce gdzie cie zostawił we czwartek, tam został już moskalow ¹⁾, kozakow y polakow, was hultajow, haydamakow, zdziercow poławanych od nich, gdzie y Zachara tamże złapali, y wzięli a tys już ztamtąd uciekł y nie oparłeś się aż w Czerwonej [416] czyli za Czerwoną, a ich do Chwastowa w sekwestr oddali.

R. Chwedor Osadczy, zem z żadnemi ludzmi z Czerwonej ani Kijowskiemi na ten rabunek zydow z chałupy moiey ani ze wsi nogą moją nie wychodził we czwartek y onych nie rabowałem, ani tez konia bułanego żadnego nie wyprzągałem ani gdy rabownikow w piątek rano w polu łapali, nie byłem, anim uciekał y na to cała gromada wsi ludzi przyznać może, zem ze czwartu na piątek nocowałem w domu, dopiero w piątek ²⁾ przededniem, gdy przyjechali zydzi uciekający do naszej wsi Czerwonej, opowiadając, ze ich z czwartku na piątek w nocy napadli hultaię na drodze, zrabowali y niejaki popodkłuwali, którzy sobie z naszej wsi dwóch ludzi naymywali, aby ich przeprowadzili o mil trzy, czego ludzie nie uczynili, bom ia im nie pozwolił, bojąc się napasć. Dopiero o południu w piątek ze wsi wyjechałem z członkiem Petrem Kucym, obydwu wyjechalismy obaczyć owsy swoje, o których nam ludzie opowiedzieli szkoda, ze różni towary y konie zydowskie chodzili, a ten Zacharko Winiaręko ieszcze spał w moiey kłoni, gdyż się w noc zabiwił, iedząc do Chwastowa za siekierą ³⁾, które mu zydzi odebrali, a wstawszy wsiadłszy na swego konia drugiego, bo ja na jego klaczy pojechał, bom swoich koni w domu nie miał, pojechał do Chwastowa, iakom słyszał, y tam został złapany y z drugimi do Fastowa odprowadzony, nie wiedząc iak, a ja obaczywszy owieś, wrociłem nazad do wsi y nie widziałem, czy on wzięty do Fastowa czyli nie, ani tez żona moja za mną jego nie posyłała, tylko sam pojechał, o którym zabranii onego dowiedziałem się w piątek w wieczor, powruciwszy od owsa z pola z Petrem Kucym, dowiedzielismy się ⁴⁾ w wsi o rabunku zydow na szlaku y o ludziach z innych wsiow, iako to z Kiszczyniec wsi Białocerkiey, zdobycz wiążących y niosących, tak y ia sobie wsiadłszy na konia już po południu w piątek umyśliłem iechac do Fastowa, dowiedzić się, zkąd te rabunki y iak się poczęły, a gdy przyjechał pod Fastow, spodkawszy się z członkiem lakowem

¹⁾ Закреслено — у.

²⁾ Закреслено — о полудни.

³⁾ Закреслено — за.

⁴⁾ Закреслено — в.

Poliszukiem, y gdysmy najechali na te mieysce, na którym połapali rabownikow, tam będący namiesnik Fastowski Turczynski nazwiskiem kazał zpod nas konie pobrac, mówiąc, że y wy chodicie za zdobyczą, y tak my się z Jakowem Poliszukiem do Fastowa pieszą udali do tamteyszego IPana lankowskiego gubernatora o oddanie koni, których [417] nam nie oddał, y poslismy nazad do domu, a w sobote kazał przychodic, po którą, gdysmy przyszli w sobote, oddał nam konie, a będący tam natęczas gospodarz W^o Dunajewskiego naszego pana, upraszał IPana Jankowskiego gubernatora o uwolnienia Zacharka Winiaręka exkuzując go w niczym niewinnego, że przyszedł do naszej wsi na słobode y tak IPan lankowski gubernator wziewszy donatywy rubla, wypuścił Zacharka Winiaręka, wziewszy ia iego na swe porękę do niedzieli pukiby rubla nie oddał.

Pytany Chwedor Osadczy, o jakim czasię po zdobycz¹⁾ na pole od ydow iezdził y z kim y jaką do domu swego przywiezli.

R., zem po zadne zdobycz nie iezdził, tylko do owsa z Petrem Kucym, iakom opowiedział, widziawszy tam na polu leżące pirze z rozbitego woza ydowskiego, w którym wozie iuz nic nie było, tylko to pirze, ktoreby był wiatr rozniusł, miawszy wur pod sobą na klaczy zabrałem to pirze, a więcey zadney rzeczy y tam przywiozł do domu, przyechawszy wraz z Petrem Kucym do wsi, który to Kucy zadney najmnieyszey rzeczy z sobą nie przywiozł, zostawiwszy na polu dwa wozy ydowskie ieszcze nie rabowane, których pilnowali ludzie ze wsi Kiszczyniec, mówjąc, że naięci byli do tych wozuw y nie wiem gdzie się podzieli, czyli ich zydzi odebrali czyli ale bardziej ludzie one zabrali do Kiszczyniec, których to wozuw pilnowali ludzie:

1 - szy Semen Gryszczęko który iest w Kiszczyncach,

2 - gi Chwedor struz dworski ten umarł,

3 - ciy z Polisia, który zazynał u człeka Kijanęka Chweska we wsi Kiszczyncach, która to wieś Kiszczynce cała rabowała ydow y za to się płacili y z naszej wsi Słobody Czerwoney chodzili, ale nie rabowali, tylko co który mógł znalezc na drodze zabierali.

Pawło Prus chodził, ten przyniosł poduszki, który uciekł z Czerwoney,

Petro Kucy, potym przyprowadził wołów pare, które odprowadził do Fastowa.

Iwan Didęko, który iest w Czerwony.

Zonki y dziecie chodzili, a tego nie wiem co która przyniosła.

Pytany Chwedor Osadczy, czego zapiera o koniu bułanym, ktorego sam wyprzągł y u niego pozostał się, iako zeznał Zachar y przed samą śmiercią swoją²⁾ w Białey Cerkwi, zes go sam wyprzągł y u ciebie został.

R. Osadczy, zem tego konia nie wyprzągał ani ten koń u mnie nie był, tylko u Iwana Dudki szwagra Zacharkowego, ktorego iuz [418] we wsi niema, gdyz poszedł w Białocerkiewszczyzne do wsi Pilipowki, a ztamtąd nie wiem gdzie, y od tego Iwana Dudki Szwacka watazek haydamacki tego konia odebrał, opowiedziawszy o nim Chwedor Prusuw zięć, który iest we

¹⁾ Закреслено — iезд.

²⁾ Закреслено — przed.

wsí, a ja iakom tego konia nie wyprzągał, wozow żydowskich nie rabował y od moskalow nie uciekał y zona moja Zachara nie posyłała y zadney zdobyczy więcey nad wur pierza nie wziołem, przy mękach y śmierci inacey nie powiem, y to niesprawiedliwie wszystko w Białey Cerkwi Zacharko Winiaręko na mnie opowiedział.

Pytany Osadczy, że nie tylko od Zachara ale y od człeka Prusa u komędy podjazdowey W^o komędanta Sawickiego w Didowczyszynie zostayesz powołany o rabunek tych żydow y u siebie przetrzymywanie hultajow, iako tez u ciebie znaydowac się mają sukna z rabunku.

R. Osadczy, że z tego człeka Prusa zostałem niewinnie powołany y przez W^o Sawickiego komędanta wzięty w sekwestr y do Makarowa odprowadzony, za co mnie bili, nie miałem się do czego przyznac y sekwestrowany byłem przez niedziel czterynastie, a napotym wypuszczony zostałem za poręką daną WIPanu Rosciszewskiemu staroscie Rożuwskiemu. Hultajow zadnych u siebie nie przytrzymywałem, procz tylko tego iednego Zacharka Winiaręka, który przyszedł na slobode do naszej wsi Czerwoney, mając z sobą sukna z Berdyczowa, o którym iuz wyzey opowiedziałem, kotorem tylko widział, alem go do siebie nie odbierał anim tez zkaždy¹⁾ one mieli²⁾ nie wiedział, tylko iak opowiedzali, że od moskalow³⁾ mieli, kotorego to sukna w naszej wsi nie przedawali, dopiero iako wyszli z Czerwoney do Pilipuwki wsi Białocerkiewskiey, tam to sukno Zacharko mającę z szwagrem swoim Iwanem Dudko sprzedawali, o czym my nie wiedzieli, a gdy Iwana Dudki zona przyszła z Pilipuwki do Czerwoney do mnie y opowiedziała, że iuz reszte sukna przedaemy, kotoregom ia nie myślił kupic, o ktorey przedazy opowiedziałem WIPanu Dunajewskiemu panu swemu, że Zachar sukno przedaie, na co mi pan odpowiedział, że kup, iam panu odpowiedział, że mi nie potrzeba, y tak pan dla siebie rozkazał kupic łokci pięć, y tak ia roska[za]łem zonie Dudki Iwana to sukno przynieśc, ktore one do pana przyniosła, kotorego nie zastała, iam zapłacił to sukno za łokcy pięć, dałem rubli dwa, gdyz było grube szafirowe y tem oddał panu iak przyjechał, a sobiem wytrącił z pieniędzy panskich, ktore u mnie byli za szynk gorzałki panskiey, y to takie sukno kupiłem dla pana y oddałem, ale nie z zadney zdobyczy; do więcey nie przyznaie.

Dimissus ad carceres.

[419] Pytany Osadczy, za co iest wzięty Hrycko Wasiuk, ktory tu wraz z nim przyprowadzony.

R. Osadczy, iż ten Wasiuk Hrycko był wzięty z Czerwoney przez w-go komędanta Sawickiego do Didowszczyzny, a ztamtąd do Makarowa y siedział wraz ze mną w sekwestrze za to, że był udany przez Pawła Prusa⁴⁾, ktory uciekł, iakoby ten Hrycko był w Fastowie u Szwaczki wa-

¹⁾ Закреслено — было.

²⁾ mieli — написано над закреслением — miałe.

³⁾ Закреслено — one.

⁴⁾ Закреслено — uci.

tazki haydamaki y temu miał dopomagać, którego z polaków Szwaczka na śmierć zabił, ten ciała do pochowania czyli też wywłuczał psom na pozarcie, z tychże ciał łupami obdzieraniem kontentował się z odzieży, y więcej o tym człeku nie wiem, aby gdzie rabował y zabijał, tylko gdy go brano do W^o komędanta Sawickiego, tom słyszał odpowiadających żołnierzy, że od tegoż Hrycka Wasiuka odebrali mających kilka kawałków gałąków, nie wiem iakiego czy srebnego czy złotego, od sukien żydowskich.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerata pracowitego inkarcerata ¹⁾ Hrycka Wasiuka przyprowadzonego wraz z Chwedorem Osadczym ze wsi Czerwoney, oskarzonego, że był przy Szwace watazce haydamackim w Fastowie, y temu wszelkie usługi czynił, zabitych szlachty przez Szwaczkie haydamakie, których sam swoją ręką zabijał, wywłuczył y chował z innemi dziadami ciała, kto[ry]ch psy y swinie nie ziedli.

Pytany, gdzie się rodził.

R., iż rodził się w mieście Korcu na Wołyniu z oycy Iwana matki Wasyliny Hryhorowiczow, którzy mały zaniesiony za granicą Moskiewską do Kijowa, a bardziey przez moskalow zabranie, po lat dziesięć wrocili się nazad w Polskie granice do wsi Kiszczyniec Białocerkiewskich, w których my obsiedli, y tamem wzrosł będąc przy oycu, a po śmierci rodziców tam ożeniłem się z dziwką Waską córką Iwana moskala zaszłego, mieszkając z nią przez lat kilkanaście, z którą spłodziłem synów, którzy pomarli, a córka przy której siedziałem, znayduie się w Czerwoney, do których przyszedli temu lat 10, udałem się na zebranie, po których po wsiach różnych chodziłem do roku 1768, przyszedłem do Fastowa za bytności Szwaczki watazki haydamaki, który szlachcie zabijał ²⁾ obuchem iednym uderzeniem w głowę, a do reszty zaboystwo swym kozakom roskażywał, którzy strzelaniem y spisami kluciem szlachty od ludzi przyprowadzonych ³⁾ z różnych wsiow zabijali.

[420] Pytany Hrycko Wasiuk, iacy ludzie y z iakich wsiow przyprowadzali do Szwaczki szlachte do zabicia y po siała za przywiezionych brali pieniądze.

R., iż zadnego z wsiow ludzey przyprowadzających do zabicia szlachty nie znam, ani też z wsiow, którzyby byli nie wiem, prócz iednego ze wsi Palaniczyniec Białocerkiewskich Semen Kucopała, który uciekł do Kijowa za granice, ten przywoził iednego ⁴⁾ szlachcica, którego zabił Szwaczka, za które przyprowadzenie dał mu Szwaczka kobyłę z wozem, tego samego szlachcica, a więcej takowych ludzey, o którzy przywozili szlachty ⁵⁾ nie wiem, gdyz ia do Fastowa przyszedłem w sobotę, a Szwaczka w niedzielę

¹⁾ Закреслено — pracowitego.

²⁾ Закреслено — у клул.

³⁾ Закреслено — od niego.

⁴⁾ Закреслено — człowieka.

⁵⁾ szlachty — написано над закреслением — ludzi.

wyiechał, po ktorego wyjeździe dopiero gromada tamteysza, zebrawszy nas starcow, roskazali nam pozabijanych ciała chować, ktorych my chowali.

Pytany Hrycko Wasiuk, za coby się zapirał w pytaniach, ze te szlachte zabitych przez Szwaczke ieszcze zywych odwłuczył psom na pozarcie, iako całemu krajowi wiadomo, ze około siedmuset szlachty oboygą plci tenze Szwaczka na śmierć pozabijał, a tys onych odwłuczył, a powiadasz, zes ich chował y odzienia z nich nie zdzierał, kiędy przy sobie kałakow złotych kilkanascie kawałkow, gdy ci brali wytrzęśli, po tym samym oczewistosc pokazuie się, zes rabował y zabijał.

R., iz szlachty zabitych za roskazem gromady chowałen z innemi zebrakami, z ktorych ciał nie było co brac, gdyz tylko same koszuli na trupach zostawali, a iezeli przy mnie odebrali kawałkow kilka galonu złotego miałem znalezione na drodze, na ktorych kałakach bity kańczukami, aby się do więcey przyznał o[d] kogoby miał te gałki wydarte rabunkiem czyli tez sobie dane, nie przyznał, tylko ze znalaz.

Pytany o Osadczym z Czerwoney, gdzie rabował y co miał z rabunku za zdobycz.

R., iz nie wiem, iezeli miał zdobycz u siebie, to przez Charka przyprowadzone z Berdyczowa, ktory dwoma wozami do niego przyiechał na słobode, a o rabunkach zydw na szlaku przez Osadczego nie wiem, tylkom słyszał ze woz pirza przywoził ze szlaku z porabowanych zydw, a zeby on ich rabował tego nie wiem; do więcey paniach przybicu nic nie przyznaie.

Dimissus ad carceres.

[СПРАВА ДЕМКА НОСЕНКА З ТОВАРИШАМИ, ОБВИНУВАЧЕНИХ В ДОПОМОЗІ ГАЙДАМАЦІ МИКИТИ ГРАБУВАТИ ПАНСЬКІ РЕЧІ, 10 ЛЮТОГО 1770 Р.]

[421] Działo się w Kodni przy Komendzie Generalney Woyska Koronnego Prtyi Ukrainskiej y Podolskiej, dnia dziesiątego miesiąca lutego 1770 roku.

Stawiaći tu osobyscie urodzeni IchMcPP Jan Grabowski administrator wsi Malinek do klucza Szpiczynieckiego należącey, Jozef Blizinski towarzysz Chorągwi Pancerney IW^o hetmana polnego koronnego aktorowe, zanosząc swoią skargą do sądu ninieyszego o zrabowanie w teyze wsi Malinkach urodz. Grabowskiego przez moskala Mikietkę y ludzi Pohrebyskich, jako to Demka Nosęka z Pohrebyszcz, Lewka z Szarazyniec z swoim naymitem, nie wiedząc nazwiska iego, niemniej y ludziey Malinkowskich Petra Tymczenka, Kiryła Tymoszuka, Matwiia Bezklepnego zięcia y Semena Pasyńka wuyta Malinek, Antona Dzioby, ktorzy rzeczy zrabowane od urodz. Grabowskiego z Malinek za tymze moskalem rabownikiem wozili do Szarazyniec y Pohrebyszcz, gdzie tenze moskal rabownik w Szarazyncach z swemi przybranemi ze wszystkimi rzeczami zabrany zostali Wziętych zas od urodz. Grabowskiego rzeczy tyle, ktore sam wyraża, sepetow własnych sukniami męskimi y białogłówskimi y innemi sprzętami napakowanych trzy u teg: z

urodz. Grabowskiego bendące w depozycie sepetow dwa takze z sukniami y innemi rzeczami napakowane ImPana Michała Korzeniewskiego towarzysza Chorągwi Pancerney y W^o hetmana W^o kor. y przy tym ludzi s^użących tegoz IPana Korzeniowskiego szkrzynek dwie takze napakowanych, u zyda arendarza tamteyszego Nochemla Jasiowicza cize zabrali piniędzy torbę rozna monety rubli sto trzydziestie y gorzałki spustow siedm, dywan moskiewski, kołdre moskiewską y płotna w pasem 15 sztukę zabrali, ktore rzeczy zy-dowskie odwoził człek Pawło Pohrebniak z Spiczyniec, ktorzy to Ichmci Grabowski jako y Blizinski przy tymze urodz. Grabowskim jako zkolli-gowani dopraszaiąc się sądu, azeby z tych ludzi te rzeczy wozących gdzie się y tak obrociły poniewasz ze ten moskał rabownik ze wszystkimi tymi rze-czami zabrany został przez Imc pana Szyszkow[422]skiego gubernatora Pohrebyskiego dopraszaią się o indagacyą kazdego z osobna. Cisz urodz. Grabowski y Blizinski do Antona Dzioby wuyta Malinkowskiego zadnij pretęsyi nie pokładaia, tylko szczegulnie z powołania Nosęka iako klucznika.

A ze na to odpowiada urodz. Grabowski, ze Nosęko Demko niewinno woyta Malinek powołał, gdyz woyt Malinek nie był zadnym klucznikiem, ale inszy człek ktory uciekł, Konrad Gaba, który przez moskałem rabowni-kiem wyznał o zachowanych rzeczach sepetach u Tymka Lesnego y te za-brane zostały, ktorych to wszystkich rzeczy urodz. Grabowski zabranych przez moskała rejestrem przez niepamięć onych nie pokłada, tylko ze wszystkie od tegoz moskała z nimze samym zabrał Imc pan Szyszkowski gubernator Pohzebiski, y ten niejake rzeczy IPanu Grabowskiemu poodda-wał, ale nie w całości, ktorych odebranych od IP Szyszkowskiego urodz. Grabowski tych nie pokłada, czego wszystkiego ich zabranego iako y od IP Szyszkowskiego odebranego inszego czasu urodz. Grabowski doprasza się, iako tesz ImPana Korzeniewskiego, do ktorego pisac, aby wszystkich rzeczy zabranych przez tych moskała Mikite przysłał specifikucyą, a teraz aby ci ludzi ktorzy ten rabunek odwozili wyznali, gdzie się iak obrociły y iakieć IPan Szyszkowski niemniey y piniędzy siła od tegoz moskała ni-niszszy odebrał.

Ludzie stawaiące do indagacyi, ktorzy wozili rzeczy zpakowane do Pohrebyszcz z Szarazyna z Malinek od IP Grabowskiego wraz z pomienionym Mikitą Moskałem jako to:

Kiryło Tymoszuk,
Petro Tymczenko,
Semen woyta Malinek pasynek,
Matwiy Bezkłepnego zięc,

wszyscy ze wsi Malinek, — wraz opowiadaia, ze w roku 1768 w same wilią so Piotra ruskiego, gdy przyjechał moskał Mikita do IP Gra-bowskiego dyspozytora wsi Malinek do dwora, o ktorym oni wszyscy nie wiedzieli, a gdy szli do cerkwi na jutrznią rano, Petro Tymczeko tam złapany od Moskala został, przykazuiąc onemu Moskał aby zaraz zaprzągłszy woz we dworze stawał, opowiedziawszy się mu, ze ze mną do lasa puie[423]dziesz po sepety panski, ktorego Moskał nie odstępuiać, który Petro Tymczenko

roskazy wypełnił y pojechał z Moskałem do dworu y tam stał z przymusu Moskala. Tenze Moskal Mikita z Nosenkiem Pohrebiskim wypadłszy na koniach ze dworu, złapali Semenę Woytowego pasynka, którego wzięli do wozu już zaprzęzonego w żydowskie konie y tegoż Semenę zaprowadzili do dworu, z którymi dwoma podwodami Moskal sam ieden pojechał do lasu po sepety, tam zachowano będące u człeka z Malinek Tymka Lasowego, a gdy odieżdżali zostawił Moskal we dworze Nosęka Pohrebiskiego y naymita Lewka z Szarazyniec, przyechawszy do lasu nie zastali więcey nikogo, tylko iednego człeka Lewka z Szarazyniec już zastali sepetow cztery porozbijane y Lewka w suknie ubranego, które sepety cztery zabrawszy, nie widząc, iakieby w nich rzeczy byli do dworu przywiezli, z których Moskal wraz z panną z sepetow brali do ubioru panny do szluby z Moskałem, którzy się w cerkwi powienczali, stojąc podwodnicy zdaleka od wozow. A Nosęko z naymitem Lewkowym Czarnym wozow z kuframi czyli sepetami, pilnowali, po zakończonym zwinczaniu się z panną moskal wiołenti modo, zabrawszy wszystko, wsiadłszy do kolaski IP Grabowskiego y koni cztery jako też powodne konie IP Korzeniewskiego zabrawszy, do tych prowadzenia ludzi Kyręła Tymoszuka y Daniła Kisiela jako y Matwieja Bezklepnego zięcia w podwodzie pojechali z tym wszystkim przyechawszy do Szarazyniec, gdzie zaiechawszy do dworu tamtejszego, ulokowali się na podworze z wozami trzema, kolaską y konmi. A Moskal z panną y Lewkiem Szarazynskim poszli do izby, a Nosęko został się w Pohrebyszczach, a naymit Lewkow iechał nazadzie konno, y nie dojeżdżając do Szarazyniec uciekł, gdy się wszczęł się tumult, ato takim sposobem czego teraznieysi rekognoscenci zupełnie nie wiedząc, ale już mieli wiadomosc ludzie Sarazincy, ze moskal y Lewko z naymitem swoim poszli do Malinek na rabunek, którzy się już byli zabrali na przyjazd Moskala y Lewka z naymitem. A gdy Moskal wszedł do izby, zaraz go tam ludzie obścapiłi, a brat rodzony Lewka nie wiedząc o iego imienia, porwał się do brata rodzzonego swego Lewka y tego związał y dał znac do Pohrebyszcz do IP Szyszkowskiego gubernatora Pohrebiskiego, który już na wszelkę gotowosc przybiegł z kozakami, zabrawszy Moskala z panną y Lewka ze wszystkimi rzeczami, odprowadził do Pohrebyszcz y te wszystkie [424] rzeczy IP Szyszkowski do siebie odebrał, nazajutrz dzień ImP Grabowskiego o tym obwiescił y tymisz podwodnikami Petrem Tymczenkiem, Kyręłem Tymoszukiem, Matwiejem Bezklepnego zięciem, Semenem pasynkiem woyta IP Szyszkowski wszystkie sepety przerewidowawszy y przetrząsnowszy przy samey pannie na tokę patrzący, a ludziom podwodnikom rozkazał za Bog ustąpić się, którzy nie widzieli tego, aby co z tych rzeczy sepetow wzięł IP Szyszkowski tylko suknie z niewolnika u siebie ImP Szyszkowski zatrzymał, jako y żyda Nochemla arendarza Malinek z torbą włosianą pieniądze, nie wiedząc iakieby monety były, tylko niedaleko pełną na ieden korh więciem renki zawiązaną, tenze IP Szyszkowski przy sobie zostawił, a pomienione rzeczy IP Grabowskiemu sepetow pięć, skrzynek dwie wraz z panną przez tych podwodników do Malinek odesłał z rzeczami, które tam w tych sepetach y skrzynkach znajdowały

się, które IP Grabowski do siebie odebrał, które bydz mini, że nie wszystkie odebrał, a jako ci podwodnicy wzięte rzeczy z mieysca w lesie zachowanego do dwora Malinek przywiezli y te same tylko o zadnych innych za moska-lem nie wozili y w całosci one do Szarazyniec przywiezli, jako y z Sara-zyniec do Pohrebyszcz, nie tykaiące się onych ani przy nich zaden człowiek precz tylko IP Szyszkowski y iako zaden tych rzeczy IPana Grabowskiego nie brał, ani tesz pieniędzy zyda Nochemla nie brali, ani onych zawiązanych nie rozwiązywali, jako y nie wiedząc jakoby monetą byli tylko torba nieda-leko pełna włosianna, na co sami zabieraią się do zaprzysiężenia na to, jako z rzeczy IP Grabowskiego ani tesz pieniędzy zyda Nochemla nie brali, ani nikomu z wozow zadney rzeczy nie dali, ale wszystkie w całosci do Pohre-byszcz odwiezli, ale same z Pohrebyszcz trzęsione od IPana Szyszkowskiego, nie wiedząc tego, aby tam one kto brał ale przy pannie w tenze sepety nazad poukładane z tąże panną do Malinek p. Grabowskiemu odwiezli, y te w całosci oddali. Poniewasz strona urodz. Grabowski słysząc od ludzi podwodników, że się sami domagaią na to zaprzysięgac, jako zadnych rzeczy w tych kufrach będących, iako y innych niemniey y pieniędzy z torby zy-dowskich nie brali, [425] ani tez nikomu nie dawali, tych samych Petra Tymczenka, Kiryła Tymoszuka, Matwieja Bezklepnego zięcia y Semen-a woytowego pasenka do zaprzysiężenia przypuszcza.

Na tę rotę, iako woząc te rzeczy z sepetami z lasu do dworu Malinek, ze dworu za Moskałem do Szarazyniec y z Szarazyniec do Pohrebyszcz, a z Pohrebyszcz do Malinek w całosci odwiezli, nie biorąc zadney rzeczy dla siebie ani tez nikomu z tych nie dając iako y na to, że widzieli torbe zy-dowską arędarza Malinek włosianną z pieniędzmi niedaleko pełną na korh renką skięciem związaną, która się zawiązana została w Pohrebyszczach, nie wiedząc jakaby monetą była nasypiana y z tey iako zadnego szeląga nie brali, ani tesz nikomu nie dali, ale tam w Pohrebyszczach u IPana Szyszkow-skiego zawiązana została, iako przyiechawszy Petro Tymczenko po kufrы do lasu zastał juz porozbijane, przy których był Tymko, Lewko z Sarazyniec, ktoby one porozbijał tego nie wiem, gdyz juz nie zastałem człeka Tymka Lasowego, u którego te sepety zachowane były, który juz był uciekł, jako naymit Lewko z Szarazyniec Czarny y Nosęko Demko byli przyczyną tego rabunku, gdyz temu Moskałowi wszelką usługę czynili za ludzmi się łapając w podwoły ze spisami uganiłi się.

Petiterunt juramentum.

Lectum cum originali Dziwczoposki instyg. mp

[На звороти документа написано:]

[426] Confessata dobrowolne y juramenta z ludzi Malinkowskich¹⁾.

¹⁾ Збоку приписано — IP Jankowski.

[СПРАВА ПРО НАПАД НА С. ПОГРЕБИЩА ГАЙДАМАК НА ЧОЛІ З МИКИТКОЮ
І ПРО ДОПОМОГУ ТА УЧАСТЬ СЕЛЯН.]

[427] Działo się w miasteczku Kodni za
ordynansem IW Jozefa Gabryela Stępkow-
skiego oboznego polnego koronnego stty
Cudynow. ettc. orderu s. Stanisława ka-
walera generalnego Partyiow Ukrainskiej
y Podołł. regimentarza, dnia dwudziestego
dziewiątego sierpnia tysiąc siedmset
siedmdziesiątego pierwszego roku.

Ia Jozef Dziwczopolski instygator woyskowy za ordynansem do mias-
teczka Kodni ziechawszy jurisdycyą w domowstwie starozakonego Ieka
Michelowicza, obywatela Kodeńskiego, założywszy do inkwizycyi wysłucha-
nia a bardziey konfessata dobrowolnych z stawionej gromady Malinkowskiej
w sprawie wielmoznego Jana Korzeniowskiego kapitana buławy wielkiej
koronnej o zrabowanie tegoż w dobrach wsi Malinkach w roku 1768 w cza-
sie buntów chłopskich przez też gromadę Malinkowską pomagającą Mikitce
haydamace, a naypierwey panskie rzeczy z cerkwi własnego pana swego
do zabrania przymuszającą ImcPana Grabowskiego administratora oraz
o zabranie tychże samych rzeczy przez Imci pana Szyszkowskiego, po po-
wiązaniu tych rabowników w dobrach wsi Sarazyńcach przez gromadę Sie-
razyniecką y tych wszystkich rzeczy z kuframi y sepetami do zamku Pohre-
byskiego do siebie przywiezionych przetrząsanie y przez tegoż Szyszkowskiego
po przetrząsieniu co lepszych y droższych zabranie, areszty do Imci pana
Grabowskiego administratora WIPana Korzeniowskiego kapitana do dobr
wsi Malinek, w possessyi podtenczas w kapitana będących odesłanie
nayprzod do zapisania komparycyi między stronami w. Janem Korzeniowskim,
gromadą Malinkowską y IP Szyszkowskim, przystąpiłem y pisać zacząłom.

Między WImci panem Ianem Korzeniowskim kapitanem regimentu pie-
szego buławy w. koronn. dobr wsi Malinek w roku 1768 arędownym pos-
sessorem panem w. Janem Grabowskim tychże dobr Malinek administratorem,
niemniey niewiernym Nehemlą arędarzem podtenczas Malinkowskim aktorami
oczewisto, a gromadą całą ludzmi Malinkowskimi roboczemi:

Leskiem Kisiem woylem,
Antonem Dziobą,
Leskiem Malowanym,
Petrem Tymczenkiem,
Prokopem Hołowką,
Tymoszukiem Kiriylem,
Michałem Kiewbenkiem,
Semenem Besklepnym,
Dackiem Mihelem,

[428] Iwanem Kurczewskim,
Hawryłom Siwego synem,

Kondratem Gaba,
 Demianem Tkaczem,
 Iwanem Hulaniczem,
 Antonem Skrobotunem,
 Kondratem Kolibabą,
 Matwujem Carem,
 Samkiem Carukiem,
 Iwanem Samordakiem,
 Mikitą Płachetnikiem,
 Hawryło Jakimczuk,

swym y innych nieprzytomnych imieniem stawionemi y o rabunek y społeczność z hultajami obwinionemi oczewisto a ur. Eliaszem Szyszkowskim w roku 1768 gubernatorem Pohrebyskim natenczas będącym ¹⁾, stawiającym oczewisto y na zabrane przez siebie rzeczy od hultajow już przez gromadę Sierazyniecką powiązanych a w. Jana Korzeniowskiego porabowanych odpowiadać mającym.

A po zapisaney komparycyi do słuchania konfessat dobrowolnych z wyż pracowitych ludzi gromady Malinkowskiej przystępuie się y potrzebnych do tey poiedynczem ludzi stawienie nakazuie się.

Konfessata dobrowolne z stawionego z aresztu ze wsi Malinek Leska Kysiela woity, który ma opowiedzieć sprawiedliwie, co się działo we wsi Malinkach podczas wszczętey niegodziwey haydamaczyzny w tychze dobrach Malinkach, zkąd y kto naprowadził haydamakę Mikitkę y z kim zrabowali dwor w Korzeniowskiego kapitana, natenczas dzierzawcy y gdzie y jak te rzeczy się obrocili, y gdzie naypierwiey schowane były, we wszystkich punktach wyznaniu iego y pytaniu opowiedziac.

Pytany Lesko Kisiel: — dawno się spowiadał.

R., iz około Wielkonocy spowiadał się y komunią opatrzony.

Pytany Lesko, czy był natenczas we wsi Malinkach, kiedy haydamaka z przybranemi sobie przyszedł do wsi Malinek y rabował.

R., iz byłem we wsi, a natenczas w dzien robiłem koło siana, gdzim widział jadącego Noseka Demka z Pohrebyszcz na kłaczy siadącego, który do mnie zaiechawszy pytał się o zgubione swoje łosze, a potym pytał się o pana Grabowskiego administratora Malinkowskiego y arędarza teyże wsi, któremu odpowiedział, ze są poiechał ku Wasilkowcom wsi, a gdym powrocił z roboty przyszedł haydamaka do wsi Malinek z tymze Nosekiem Demkiem y innemi dwoma przybranemi sobie, y zaiechali do dworu Malinkowskiego, o których ja nie wiedziałem, az w niedzieli rano gdy za podwodami chodzili y nie wiem za co, a potym poszedłem do cerkwi, gdzie ²⁾ prawie wszyscy z gromady ludzie znaydowali się, a tam ³⁾ zmowiaszy się z sobą poszli do tego haydamaki do dworu, aby ocalic samę ImcPanią Grabowską administratorową tameyszą oraz y samego (:ktory iuz uciekł:), aby ich nie

¹⁾ Затерто 1½ рядка.

²⁾ Закреслено — саго.

³⁾ а там — написано над закреслением — gdzie.

pokłuli. Przyszliśmy do tego haydamaki z chlebem [429] y zastaliśmy iuż podstaroscina y pannie siestrzenicę podstarosciney pod wartą, stojąc na warcie dwóch ludzi Malinkowskich Anton Skrobotun, y Hawryło Jowchimczuk pilnowali, których tenze haydamaka iak szedł do dworu pobrał ich z chałup własnych y do dworu przyprowadziwszy pilnować roskazali wyzey nadmienionej administratorowey od nocy az do dobrego ranku w niedziele, a gdy się haydamaka namogł wziąć pannie za zone, roskazał jey się ubierać, a gdy się ekuzowała podstaroscina, zesmy chudzi pacholcy, nie mamy w co się ubierac, nie wiem kto o kufrach opowiedział.

Tu natychmiast czytane konfessatto Demka Nosenka Pohrebyskiego natenczas z haydamaką ¹⁾ będącego y przez niego przyprowadzonego, pokazują ze ciz sami struze gromadzcy pijani mówili do haydamako:—pudź do klucznika, a on tobie powie gdzie ich odzieża.

Anton Skrobotun, Hawryło Jowchimczuk, na stroży będący sprowadzeni y pytani, któryby z nich o kufrach powiedział temuz haydamace, zadę się z nich nie przyznał, zostali wzięci do jamy.

Leśko zaś Kisiel, kontynuując swoje dobrowolne konfessata, opowiada dalej, ze gdy przyszli gromadą całą do dworu, przy nich przywiezli kufry z lasu, gdzie były zachowane, o tym zaś nie wie, czyli byli odemknięte czyli ni, albo tez odbite, y gdzie schowane, po ktore iezdził człek gromadzki Petro Tymczenko y te przywiozł.

Tu sprowadzony Petro Tymczenko przyznaie, ze iezdził y tych kufrow przywiozł dwa, ale iuż tam zastali Lewka z Sierazyniec, który te kufry podobiał, a to podobno z Mikitką haydamaką, który iuż pierwey był koło tych kufrow y w suknie ustroił się, wyiowszy z kufrow, iako tenze wyzey pomieniony Tymczenko wyznaie, który woził te rzeczy z Malinek do Sarazyniec, a z Sarazyniec do Pohrebyszcz, z Pohrebyszcz nazad do Malinek, na co dawniey zaprzysiągał ze był od haydamaki gwałtem wzięty, zeby zaś kto z kufrow miał rzeczy wybierać albo wyrzucać, ani sam ani kto inny firmiter negał y kaze sobie dowodzie.

Daley słuchając tegoz Leśka Kisiela dobrowolnego wyznania, tak tenze zeznaie, zesmy wszyscy całą gromadą po ustroieniu panny, siestrzenicy pani administratorowey Grabowskiej y po przyprowadzeniu przez Lewka Czarneho y Noseka haydamakow popa, poszli do cerkwi, y tam w przytomności całej gromady ²⁾ oboyga płci, starych y małych nayprzod ImcPanią Grabowską, którą trzymał do tego krztu Prokop Hołowko z starą popadią a siestrzenice teyze ImcPani Grabowskiej trzymał jeden z hultajow do tegoz krztu z młodą popadią, czego stawiony Grzegorz Pilipowicz paroch Malinkowski nie tai, że okrzyk, y szlub potym dał teyże panie ³⁾ z Mikitką haydamaką do czego jak powiada był przymuszony.

Pytany tenze kapłan, kto przymuszał z gromadzkich ludzi, aby w cerkwi naypierwey oblokowanych nie trzymał kufrow y sepetow paskich, od-

¹⁾ Проти підкресленого збоку стоїть — NB.

²⁾ Закреслено — z zonami i dziećmi.

³⁾ Закреслено — moskale.

powiedział, że cała gromada, naradziwszy się przymusiła do tego popa swego y namowiła, aby powiedział IPanu Grabowskiemu, żeby koniecznie te wzięł kufry y sepety, którzy [430] jak sam tenże pop przyznaie, że ¹⁾ z dziesięć raz mowił, aby kufry y sepety panskie z cerkwi wzięł, gdyz gromada nie każe trzymać, nareszcie tenże pop y cała gromada, ci wszyscy którzy w komparycyi napisani są dobrowolnie zeznaia, że naradziwszy się przed cerkwią kazali popowi, aby szedł do Grabowskiego y powiedział koniecznie wziąć sepety, y tak tenże pop uczyniwszy y przyszedłszy do ImcP Grabowskiego mowił, aby wzięł kufry y sepety, a gdy ten nie chciał, klucz od cerkwi ImciPanu Grabowskiemu porzucił, ktoren ²⁾ widząc rozkaz gromadzki y przymuszenie musiał rzeczy z cerkwi wziąć, a klucz nazad oddać, y ci wyzey w komparycyi wyrażeni y pop stawiony to wszystko quo ad verbum przyznaia.

Koncząc z tymże Leskiem Kisiem też konfessata pytany, jak przyszli z cerkwi po szlubie y krzcinach, kto z nich był we dworze y co czynili tam.

R. Lesko Kisiel, ześmy byli wszyscy z całą gromadą z zonami y dziećmi we dworze, niektorzy iedli gdyz obiad haydamaka zgotować kazał ³⁾, a zas wszyscy pili piwo, gorzałkę dosyć, ile się we dworze znalazło wypili y z karczmy do dworu nosząc wiader cztery wypili czyli y więcey przy kapelij bandurzyscie iednym, co gromada stawiona wszystko twierdzi.

Pytana taz sama gromada cała, siłaby wodki panskiej wypili wiader lub garcy y z karczmy noszącey.

R. cała gromada z natenczas szynkarzem Kondratem Gabą, ze z karczmy wiader cztery przyniesli y te wypili gromada, a zaś coby było panskiej we dworze nie wiedzą to tylko wyznaia, że panską gorzałkę pili, y z gorzałką butle pobili osobiwie jedne która gorzka była.

ImcPan Grabowski stojący y słyszający lubo gromada nie wie, siłaby gorzałki było y jakiej opowiada, iż gorzałki było po osm spustach prostych, gorzałki alembikowey butel zas wielki z larendogr. rozbili, że im nie zdała się.

Kontynuując daley swe konfessata, tenże Leško Kisiel powiada ⁴⁾, że cała gromada była przytomna do wyiechania ze dworu tego haydamaki y wszystkich rzeczy zabrania, czego sama gromada nie tai.

Pytany tenże Lesko, którzy ludzie przychilność pokazywali ku temuz haydamace.

R., że cała gromada była przychilna, podwody sami wygnali, a gdy haydamaka po konie panskie posłał, też struż pasący ale już umarł, przypędził, przeciez gromada tych nie zaprzęgała tylko ludzi dwóch dworskich Tadeusz stangret y Hrycko chłopiec, który to Tadeusz ⁵⁾ wzięty był od te-

¹⁾ Закреслено — razy.

²⁾ Закреслено дві літери.

³⁾ Закреслено — niektorzy.

⁴⁾ Закреслено — daley.

⁵⁾ Tadeusz — написано над закреслением — Hryzko.

goz do wezenia kolaski, a potym powrocił z nią, którzy potym pouciekali do moskalow.

Pytany Lesko przy całej gromadzie, aby wyznał jakie się rzeczy pan-skie zostali we dworze, których haydamacy nie zabrali we dworze.

R.: — nie wiem, — y cała gromada odpowiada, że nie wiemy, [431] bo co lepszego haydamaka zabrał, a reszta co się zostało ImcP Grabowski wiedzieć ma.

Pytany Lesko przy całej gromadzie, jakieby rzeczy ImcP Grabowski od ludzi waszey gromady odebrał przywiezione z Pohrebyszcz od IPana Szyszkowskiego.

R. z całą gromadą, że z nas zaden nie widział tych rzeczy przywiezionych, ale ci wiedzą, którzy te rzeczy wozili y nazad przywiezli, gdyz nas do tego nie zazywali, jako to:

Petro Tymczenko,

Kiryło Tymoszuk, którzy tu są,

Matwij Bezklepnego zięć, ten w drodze z kupcami,

Semen Dziobyn pasynek prowiant powiozł,

ktory przywiezli sepety do Malinek z Pohrebyszcz od p. Szyszkowskiego przysłane.

Pytani ci dway, czy w całosci te rzeczy przywiezli Petro Tymczenko y Kiryło Tymoszuk.

R. obydwu, zesmy w całosci przywiezli, ktore nam oddał Imc Szyszkowski gubernator Pohrebyski, ktore wszystkie rzeczy przez ImciPana Szyszkowskiego przetrzęsnione y przepatrzone byli y niejaki u siebie zostawił, jako y pieniędzy z torbą zyda Nohemla, ktore wiedzieli że torba tylko na korh ręką uiąwszy niepełna była

Pytani ciz dwa, jakiescie te rzeczy zupełnie odwiezli, kiedyscie one wioząc¹⁾ z sepetow wyrzucali w zboza, a potym one zbierali nocą.

R. obydwu, zesmy tego nie czynili y kto to widział albo nie, niech nam dowodzi.

Tu stawiony IP Franciszek Jasinski, ktory ma wyznać, jako widział y słyszał y to aby zeznał.

R. tenze IP Jasiński ze tych słow przed nikim nie mowił ani widział ani słyszał, gotowem na to zaprzysiądz.

Pytany Leśko Kisiel, czemu ty tak niegodziwy zostałeś natenczas, gdyś kosił y wtenczas do ciebie Noseko przyiechał na kłaczy y pytał ciebie najprzod o zrzebie swoje, a potym o pana y zyda, tegoz Noseką naprawił, aby sprowadził haydamakow, przydawszy to, że się ma dobrze y kufrы napakowane, ktory cie wydał sam haydamaka Mykitka, siedząc w sekwestrze, w Pohrebyszczach²⁾, gdy go pytali, iak ty wiedział o kufrach, to Mykitka haydamaka na to odpowiedział, zeby nie wasi ludzie tobym o tych kufrach nie wiedział y sam powiedział, co kosił koło mostku, ktore to słowa mo-

¹⁾ Wioząc — написано над закреслением — wiążąc.

²⁾ Pohrebyszczach — написано над закреслением нерозбірним словом.

wiącego Mykitke haydamake słyszeli ludzie Lesko Malowany y Iwan Korczewski¹⁾).

R. Lesko Kisiel, ze mi tego niht nie dowiedzie, abym ja przed Nosenkiem do mnie przybyłym, gdym kosił siano, zeby mu opowiedział o kufarach panskich, tylkom powiadał ze jest pan y zyd.

Stawieni tu ludzie Lesko Malowany y Iwan Korczewski, aby przyzniali co od moskala haydamaki siedzącego w sekwestrze w Pohrebyszczach o naprowadzeniu do wsi Malinek słyszeli.

R. obydwu, ze gdysmy przyiechali do Pohrebyszcz z ImcPanem Grabowskim a ImcPan Grabowski moskala Mikitki pytał się w sekwestresiedzącego, kto was naprowadził y od kogo wiedzieli, odpowiedził, ze wasi ludzie, ten ktoren kosił koło mostka to iest Leško Kisiel.

Pytana cała gromada, czyli wykrzykiwali y weselili się.

R. ze prawda, piiąc weselili się²⁾).

[432] Pytana cała gromada, gdzie się ten haydamaka obrocił, zabrawszy y zrabowawszy wszystko, gdzie poiechali.

R. iż poiechali na Pohrebyszczu do Sarazyniec, a tam przyiechawszy do dworu, nie zastawszy nikogo tylko stroża do izby poszedła, w tym gromadzkich ludzi zkilku zebrawszy się y do dworu wpadłszy powiązali tychże hultaiow y panu Szyszkowskiemu znać dali, ktory przybiegłszy z kozakami hultaiow przez gromadę powiązanych zabrawszy, wszystkie kufry y sepety oraz wszelki ich rabunek do zamku Pohrebyskiego do siebie zabrał.

Pytana taz sama gromada Malinkowska, czemu by oni tak nie uczynili, mając tych hultajow czas długi u siebie, ze nocowali y dnowali, krzcili y szlub dać roskazali, a czemu by nie powiązali, o tym słyszeć musieliście, ze w pobliskosci w dobrach Borszczałowce drudzy haydamacy wzięci zostali y powiązani.

R. cała gromada, ześmy o Borszczałowce nie wiedzieli³⁾, aby tam hultajow zniesli y tym bali się cokolwiek uczynić, chociaż było nas osob na osmdziesiąt, y pierwey rabowali Pohrebyszczu a niht nie powiązał.

Pytana taz sama cała gromada, ktorzy z nich zyda Nehemla arędarza Malinkowskiego złapawszy na ulicy do tychże hultajow do dworu prowadili.

R. gromada cała, iż Samardak Iwan zyda arędarza Nehemla z innemi dwoma, ktorych my nie wydzieli, jak go prowadzili złapał, y prowadził do dworu.

Stawiony tenże Iwan Samardak, aby powiedział na co zyda prowadził⁴⁾, y do kogo, y z kim.

Re., iż natenczas pijany byłem, upiwszy się we dworze na weselu gorzałki panskiej⁵⁾ z temiz haydamakami, a gdym już po odieździe onych szedł do swej chałupy, napotkałem zyda y napadłem arędarza Malinkow-

¹⁾ Проти останніх рядків збоку стоїть — НВ.

²⁾ Закреслено — з ktorey gromady jeden imieniem Hawryło.

³⁾ Закреслено — y z tych.

⁴⁾ Закреслено — на со.

⁵⁾ Закреслено — а gro.

skiego siedzącego pod chałupą u człeka Antona Lesniczego, wzięłem go y zaprowadziłem ¹⁾ do dworu, a gdy to widział Imc Grabowski administrator y pytał się, dokąd prowadzisz tego ²⁾, nie pamiętam com odpowiedział, y z kim onego prowadził.

Przy tym będąc ImcPan Grabowski przyswiadcza na tegoz Samardaka, ze prowadził zyda z innemi, ktorych y sam ImcP Grabowski nie pamięta, mówiąc: — na co ty tego zyda prowadzisz, — odpowiedział Samardak, ze nam pany naszy kazały, ktorego zyda od tych prowadzących Imc Grabowski odpędził.

Stawiający zyd Nehemla, aby opowiedział, na co go prowadził, z kim y do kogo.

R. zyd Nehemla, ze mnie siedzącego pod chałupą wziwszy za rękę Samardak prowadził, ktoremu się powodować musiał y zaprowadził mnie do dworu, w prowadzeniu mówił mnie to, ze budesz sedity poki pany naszy z Serazyneć nie powernut, bo nam kazały tebe złowyt, — y kazał mnie ten Samardak struzowi Juskowi Kiebeńkowi pilnować, a gdy pan Grabowski na toię nagodził z lasu, przyszedłszy y ludzie z gromady nieiacy krzykneli, aby dał pokoy, poszedłem ze dworu ³⁾.

R. Samardak, iz tych słow co zyd powiedział nie pamiętam, bom był pijany, tylko to pamiętam, zem wzięł y zaprowadził do dworu y nie pamiętam z kim.

Pytana gromada, ktory z nich przed innemi ludzmi oswiadczał, ze panszczyzny robic nie będziemy gdyż lachow nie będzie.

R. gromada, ze z nas zaden nie oswiadczał, ale my z ust haydama-[433]ki słyszeli, ze panszczyzny robic nie będziecie, zyto y wszelkie zboze zbiraycie, siano koscie, zbirając zboże na suplement sobie, kabany panskie bijcie, zebrawszy trzeci snop bierzcie, azeby się zas ieden przed drugim wychwalać miał, o tym nie wiedzą.

Hawryło Siwego ⁴⁾ syn między toż gromadą stoiający zapiera się swoich słow, ktore mówił przed kozakiem Mandzioszką, o ktorych tenze Mandzioszka ImciP Grabowskiemu opowiadał tak, ze Hawryło Siwego syn mówił do mnie, ze iuz hodi wam z Grabowskim panowały, maiem inszych panow y panszczyzny robic nie będziem, — ktore słowa ImcPan Grabowski jako słyszał od kazaka Mandzioszki do juramentu zabiera się y potwierdzic chce; tenze Hawryło dimissus ad carceres ⁵⁾.

Pytana taz sama gromada, ktoryby z nich haydamakę do tego przy prowadził, ze regista inwentarza y inne papiery porąbał y podarł na kawałki, w ktorych papierach rozne expensa y wydatki adnotowane były.

R. gromada, ze nie wiemy ale te leżące na połce wzięł Noseko, porąbał y podarł, ktoregosmy o to prosili, zeby nie psował, o tym nie wiemy, ktoryby z nas o to jemu mówił.

¹⁾ Закреслено — го.

²⁾ Закреслено — т.

³⁾ Проти останніх рядків стоїть — №.

⁴⁾ Закреслено — з.

⁵⁾ Проти останніх рядків стоїть — №.

Pytana gromada Malinkowska, kto żydowskie rzeczy pozabierał ra-
bując onego y który siła gorzałki wzięł z lochu jego.

R., ze zaden z nas tu stojących oprócz Semen Besklepny brac, miał ¹⁾).

Semen Bezklepny stawiony tu sam wyznaie, ze zona jego ²⁾ brała sol,
przedziwa y inne co mogła widziec potrzebnego dla siebie.

Gaba zaś stawiony opowiada, ze ludzie z gromady Malinkowskiej blisko
karczmy mieszkający, co ktoremu podobało się pozabierali, Tymczycha
wdowa kilim, Plachetniczka płotna y motki, Jałowa Pałamarka ręczniki,
zięc Bezklepnego Matwii sol, przedziwo, motki, Hryhorowa niewistka koszul
szwabskich dwie, Wasyl Gaba brat moy przedziwo zabrał y inni w Malin-
kach mieszkający, których nie pamiętam, y ci poczęści z tych rzeczy pood-
dawali a niektore pogineli ³⁾).

Stawiający zyd Nohemla arędarz przeszedł Malinkowski, mający pre-
tensyi do tey gromady na rubli sto w gorzałkach y innych roznych rzeczach
nieodebranych, których osobliwym rejestrem u sądu położonym wielosć
okaże.

Pytana daley gromada, kto wzięł tłumok Imc Grabowskiego z piescielą
y bielizną rozną schowany na piwnicy pod sianem.

R. cała gromada: — Demian Tkacz wzięł tłumok z poscielą y bielizną,
czego y sam nie tai się, ze ten tłumok wzięł y do lasku zaniosł, a gdym
nad tym tłumokiem zasnął, do mnie przyszedł diak y ten tłumok odebrał,
to iest tylko sama posciel, a bielizny nie wiem gdzie się podział a ja jej
niebrał y nie wiem, ktoby wzięł; wzięty do jamy ⁴⁾).

Po zakonczonych konfessatach dobrowolnych z gromady Malinkowskiej
z strony w. kapitana Korzeniowskiego do drugiej strony ImcPana Eliasza
Szyszkowskiego przystępuje się y stawienie się ImciPanu Szyszkowskiemu
nakazuje się, który stanowszy ma swoje sprawę w zabranie haydamakow
y tych z wszelkiemi rzeczamy ⁵⁾ do Pohrebyszcz przyprowadzenie do siebie
opowiedziec.

[434] Indagacya z IP Szyszkowskiego podtenczas gubernatora Pohre-
byskiego, który czyni relacyą takową, iz gdy w roku 1768 była publiczna
klęska y bezbozne zbuntowanie się chłopow p-ko własnym panom przez
cały czas, ja będąc na tey dyspozycyi Pohrebyskiej y dosiadaiąc, miewszy
przytomnych kozakow trzech, chłopow trzech, szlachty dwoch, a słysząc
wszędzie grassujących hultaioiw ⁶⁾, naradziwszy się z rōtmistrzem kozakow
Pohrebyskich, których ⁷⁾ około osmnastu w zamku Pohrebyskim znajdowało
się natenczas, naypierwey do Berdyczowa poiechałem, gdzie wziowszy kon-
woy od kapitana y radę od tego, abym iechał do generała Fabułow, opo-

¹⁾ Проти цієї відповіді стоїть — NB.

²⁾ Закреслено — вzięла.

³⁾ Проти останніх рядків стоїть — NB.

⁴⁾ Проти останніх рядків стоїть — NB.

⁵⁾ Закреслено — оповіdiec.

⁶⁾ Останні слова написані над закресленими — у з темі осмія послышавшы наypier-
wey ze Pedynki zrabowali, a potym y do Malinek poiechali.

⁷⁾ Закреслено — ze.

wiadaiać nieszczęśliwe rabunki przez chłopow, ktoren mnie wysłuchawszy dał mi ordynans, abym onych haydamakow grassuiących znosił, y powrociwszy z Leszczyna od Fabułowa do Pohrebyszcz, zastałem haydamakow ktorzy poszli do Pedosow, ja wtenczas pomieniony ordynans czytać w miescie y obwoływać przed całą gromadą y kozakami rosказаłem, a sam poiechałem do Iwaniek - y powtornie nazaiutrz przyiechawszy do Pohrebyszcz z Iwaniek, pytaiać się gdzie się haydamacy obrocili, w tym czynia wiadomość, że Pedosy zrabowali, y w Malinkach rabuia, z panną szlub wzięli y wykrzcili, a nazad powraciać do Iwaniek przykazałem gromadzie, aby tychze haydamakow połapali, ktorzy przepusciwszy onych y nie połapawszy dopiero mnie znac dali, że przez Pohrebyszcz haydamacy przeszli, samoczwart z Iwaniek pobiegłem za nimi w pogoń, y stanowszy w Pohrebyszczach ieszcze czterech wzięłem y tak z osmią ludźmi do Sarazyniec wziowszy tasnę przybiegłem, gdzie iuż zastałem przez gromadę hultajow powiazanych y wszystkie ich rzeczy narabowane zabrawszy oraz onychze samych powiazanych przywiezłem do Pohrebyszcz.

Pytany p. Szyszkowski, co to byli za haydamacy.

R.:—jeden zagraniczny sługa podradczyka Mikitka, dwóch Sarazynieckich Lewko ¹⁾ gospodarz, y Czarny tegoż parobek, y Nosęko Demko z Pohrebyszcz zpod moiey dyspozycji.

Pytany pan Szyszkowski, kto ich tam powiazał.

R.:—gromada Sierazyniecka za obwieszczeniem uniwersału, ktorych ja powiazanych z ich wszystką zdobyczą zabrałem y do siebie do Pohrebyszcz przyprowadziłem.

Pytany IP Szyszkowski, czyie to były rzeczy y z jakich rabunkow.

R.:—z Krupoderyniec ImcPana Czerniawskiego, drugie z Pedosow ImcP Kamińskiego, trzecie z Malinek w IPana Korzeniowskiego kapitana ²⁾.

P., jakie rzeczy byli z Krupoderyniec.

R.:—Koń siwy, kolbak dwie, w sepetie para sukien, spodnica, panczoszki y inne, ktore odebrała gromada Krupoderyniecka bez zadnego danego rewersu.

P.:—co za rzeczy byli z Pedosow WIP Kamieńskiego.

R.:—Szorow par 5, chomątow furmanskich para iedna, prostych para iedna, kowadło 1, młotkow 3, sierpow cztery, pas czerwony prosty jeden, pistoletow para, szarawary szeregowego.

[435] Pytany, ktore rzeczy byli WIPana Korzeniowskiego z Malinek.

R.:—Koni było sześć, kolaska jedna, sepetow pięć, skrzynieczek dwie, torba włosiana z pieniędzmi, y te wszystkie odesłałom rzeczy do Malinek, torba tylko z pieniędzmi została się u mnie arędarza Malinkowskiego nago-towanemi ³⁾ na ratę.

Pytany, jakieby rzeczy zastawił w kapitana y brata jego Korzeniowskich ⁴⁾.

¹⁾ Закреслено — Czarny p.

²⁾ Закреслено — a.

³⁾ пемі — написано над закреслением — пуч.

⁴⁾ Починаючи з: P., jakie rzeczy byli z Krupoderyniec, — i do цього місця збоку одкреслено рисою.

R., iz zostały się przy mnie sukien parą, zupan morowy biały, kontusz perłowy kitayką rozową podszyty bez zadnych potrzeb, pistoletow par dwie, szablą w srebro oprawna biała, zarękawek barankowy siwy, kołdra z bom-zy mamusemy podszyta zydowska, kobierzec stary zydowski, pieniędzy zydowskich w torbie włosianey, ktorey nazaiutrz dzien oddałem zydowi arędarzowi Malinkowskiemu.

Pytany IP Szyszkowski o więcey rzeczach, ktore w tych kufrach byli, ktore zabrał jako to te: kulbaka oprawna w srebro husarska.

R.: — Nie widziałem.

Pas stambulski bogaty.

R., ze widziałem pas u stangreta takowy, ktory ¹⁾ tych haydamakow przywiozł, ktorego pasa dla tego nie odebrał bo z rzeczami powracał do Malinek.

Pytany o pas ordynaryiny perski.

R.: — Nie widziałem.

P.: — Mundur pancerny z srebrnym sznurkiem, kitayką karmazynową podszyty.

Ne widziałem.

P. o sukien parę, zupan morowy biały, kontusz perłowy ze złotym galonem.

R., iz zostaią przy mnie do tego czasu, ktore brał brat moy dwa razy czyli więcey.

P.: — Zypan kitaykowy w paski, kontusz do tego zielony ze złotym sznurkiem.

R.: — Nie widziałem.

P.: — Kontusz pieprzowy y zupan czerwony droietowy.

R.: — Nie widziałem.

P.: — Szablą oprawna w srebro.

R., iz przy mnie zostaie.

P.: — Jupka zielona sukna francuskiego, barankami siwemi podszyta.

R.: — Nie widziałem.

Czapka z siwym baranem mundurowa.

R.: — Nie widziałem.

P.: — Pistoletow par dwie.

R., iz są przy mnie.

P.: — Sztaciec.

R.: — Nie widziałem.

P., o bieliznę rozna.

R.: — Widziałem, że wszystka poszła do Malinek, y nic jey nie brałem.

P.: — Rękawek siwy barankowy.

R., iz przy mnie zostaie.

Pytany ImcPan Szyszkowski o zydowskie rzeczy arędarza Malinkowskiego.

P.: — Torba włosiana z pieniędzmi, w ktorey było rubli sto trzydziesci.

¹⁾ Закреслено — ch.

R.: Prawda, zem odebrał ale tey torby pieniędzy nie liczyłem, [436] w ktorey torbie denezki same byli, a spodem pod pieniędzami kołnierze zydowskie y płotna kawałki.

P. ImcPan Szyszkowski, ze iuż ludzie przysięgli, iz odebrał torbę pieniędzy włosianą na kork uięcia ręki niepełną, ale raz powiada ze tylko same denezki byli, ktorych było rubli sto trzydziesci rubli wybranych na ratę pańską, to iest rozną monetą białą rublami y polskiemu pieniądzy złł. osmset, grzywienkami moskiewskimi było złotych sto, reszta w denuzkach.

R. ImcPan Szyszkowski, ze w tey torbie zadnego grosza srebnego ¹⁾ nie widziałem ani ich liczyłem y nazaiutrz dzien temuz samemu zydowi bez zadnego liczenia oddałem y rewersu od tego zyda nie wzięłem.

Py., ktora z bomzy, podszyta z mamusem czerwonym, nowa na bawełnie.

R.: — U mnie.

P.: — Kołdra turecka nowa.

R.: — Niema.

P.: — Pułsetkow płutna trzy, dwa cienkich, a trzeci grubszy.

R.: — Nic nie brałem.

P.: — Koszul szwabskich dziesięc.

R.: — Nie widziałem.

P.: — Kłęb galonow srebrnych.

R.: — Nie widziałem.

P.: — Beczka gorzałki w spustow siedm.

R.: — Wypili w Pohrebyszczach, reszte oddałem zydowi, puł spusta zyd tylko oney wymierzył. -

P. ImcPan Szyszkowski, czemuby tych wszystkich rzeczy nie widział y nie poregestrował, gdy wszystkie przy haydamakach odebrał y te w Pohrebyszczach przetrząsał, na co iuż przed tym ludzie zaprzysięgli y niejaki przy sobie zostawił ²⁾, ktore z woza wzięł a ludzie nie widzieli, potrzeba było pod rejestrem y za rewersem rzeczy oddać.

R.: — Nie widziałem tylko przepatrzyłem powierzchu wozow, nie poregestrowałem, bom papieru nie miał wszystkie odebrałem od haydamakow y do czego się panna przyznała to zabrawszy poiechała, na tom zaś przetrząsał, bo cudze rzeczy były innych szlachty, ktorych porabowali, jezeli zostawił, to te za nadgrode wzięłem sobie, dla tego ludzie nie widzieli iak brałem, bo na inszych wozach byli, a suknie wzięłem na stole w Sarazyńcach ktore gromada Sarazyńska z haydamaki zdieła.

P. ImcPan ³⁾ Szyszkowski o ImcPana Grabowskiego rzeczy, ktore wraz tamze znaydowały się.

P.: — Wstąg w roznym kolorach kilkanascie, zausznicie cześkie.

R.: — Nie widziałem ani brałem.

P.: — Perscienki, chustki, wachlarze, materya w kawałach, sukna stalowego na parę sukien francuskiego przedniego, kitayki pod kontusz, pas

¹⁾ Srebnego — написано над закреслением — polskiego.

²⁾ Закреслено — es.

³⁾ Закреслено — Fr.

perski, czapka ¹⁾ z siwym baranem sukno w kawałach, sukno na kiereje zielone, kaftanik niebieskiey kitayki, galonki spalone, srebro łomane, srebro w kawałkach, pieniędzy gotowych złł. połł. 350, kulbaka nowa.

R.: — Nie widziałem y o tych wszystkich rzeczach nie wiem.

[437] Pytany ImcPan Szyszkowski, jak to WIPan nie wiesz o zadnych rzeczach, kiedys te wszystkie z haydamakami odebrał.

R.: — Bom nie przerzuciał sepetow wszystkich tylko ieden, a reszcie oddałem z pełnemi sepetami do Malinek ²⁾).

Przywołany y sprowadzony do ³⁾ inkwizycyi za swiadka Jakob Nosęko brat rodzony Demka Nosęka, który rabował Pedosy y Malinki od ImcPana Szyszkowskiego, ale że podezrany być się pokazuie z przyczyn, iż brat jego rabował y on o tym wiedział, za rozkazem dworu brata swego sprowadzić musiał, a gdy tegoż Demka Nosęka w sekwestr wzięto, tenże Jakow Nosęko brat rodzony, bojąc się, aby nie wydała przewodnia ⁴⁾, w ktorey ponotowany pokazał się, bo zydomi Nehemlowi arędarzowi Malinkowskiemu wołów sześć godząc dawał po razy cztery z szwagrem swoim y matką swoją, o to zyda Nehemla tentował, a gdy iemu ⁵⁾ zyd na oczy dowodzi y na to zaprzysiędz usiłuje, ten destinowany do jamy, insi zaś swiadkowie od IP Szyszkowskiego strony sprowadzeni nic wcale nie wiedzą, pieniędzy ktore wyzey nadmieniał, że przy nich liczył y wysypywał, powiadaia, że przy nich ani liczył ani wysypywał, tylko w torbie związane widzieli, powiadaia przysięzny Pohrebyski — Petro Trębowelski przyznaie, że jakis pas widział u furmana za pazuchą tego który z panną iechał, ale nie wie jaki czy bogaty czy prosty, nie twierdzi y nie wie.

Sprowadzony Kondrat Gaba zpod warty zeznaie, że widział w Malinkach ubierającego się haydamakę w ⁶⁾ suknie panskie y pas lity bogaty, czapkę, w ktorey wyiechał az do Sierazyniec y tam przez gromadę związane, a przez ImcPana Szyszkowskiego ze wszystkim wzięty.

Wojenny Antoni Jasiński zpod znaku IW wojewody Wołyn. szeregowy, zanosząc swoje pretensyą przeciwko Imci p. Szyszkowskiemu o zabranie koni pary z wozem ze szlamy, kołami ⁷⁾ bukszowanemi, y rychwowanemi bez zadney racyi, ieszcze w roku 1768, o ktore rekwiruiąc tenze ImcPan Szyszkowski lubo deklarował, nie uczynił zadney satysfakcyi tylko powiedział: — dawno to było rekwirować.

R. na to Imc Szyszkowski, że rzecz prawdziwa, iż u tego lasinskiego szeregowego pare koni w Pohrebyszczach zabrano, ale nie ⁸⁾ przezemnie tylko przez pułkownika kozackiego, tylko za moiey dyspozycyi, który to pułkownik Kamienski będąc w konfederacyi zaciągał kogo mógł do teyże,

¹⁾ Закреслено — перска.

²⁾ Закреслено — Przywołаны.

³⁾ Закреслено — indagacyi.

⁴⁾ Закреслено — godził.

⁵⁾ іему — написано над закресленим — ktoremu.

⁶⁾ Закреслено — sk.

⁷⁾ Закреслено — kowanemi.

⁸⁾ Закреслено — prze.

został wraz z Gronem do. Sołtusiński, y tam sie z Schwa-
sber z Gronem wykopat, bezos obiadu z twoy Hryda
maistwo oskarżony, y tu do Komendy Joursalney z So-
łtusiński odstawy. Ktory y tu w Konderi tegoż fortiku do
wykopania u tyh, swo potraceni zostali, wten byt mro-
bowe uł^oo pisanie Prokciała z K^oo tu do Troisowa ode-
stary zostal, Tenże Lucko iako sam wyinat ze byt w Kon-
federacyi, postaw do nowo zaciągow Pikiernow, Ktory to tu
cho iako sam wyinat ze iest uiany przel Lucka Kotalas
wi Konow, ze z Kapadetywoni przystat do Pikiernow,
y tych powstalb wozdit, Ktory tu mate Korywde czyrnie
do tego on tu najprzetytnie odstawy w Detsygu przel
zwirszczikose swois. Ten ma byt Lucki z Oskopowicki bray

a ze ten nie chciał zaciągnąć się, przeto onemu ¹⁾ zabrał konie y woz, które na gronce zastały się.

[ПЕРЕЛІК 17-х ГАЙДАМАК І РЕЗОЛЮЦІЯ В ІХ СПРАВАХ, 14 ВЕРЕСНЯ 1760 Р.]

[439] Die 9-bris 1770 Anno w Trojanowie.

1-mus. — Łucko ze wsi Kontow Umanskich Krszywoszyęko, ten wzięty w sekwestr w Targowicy y odesłany został wraz z innemi do Sokołowki, y tam się z sekwestrzu z innemi wykopał, będąc o kradzieństwą y haydamacstwą oskarżony, y tu do Kommędy Generałney z Sokołuwki odesłany, którzy y tu w Kodni tegoz fortelu do wykopania uzyli, za co potraceni zostali, a ten był na robocie w W^o pisarza Trszeciaka, z kąd tu do Troianowa odesłany został, tenze Łucko iako sam wyznał, że był w kofederacyi, poszedł do nowozaciaczow pikinierow, który to Łucko iako sam wyznaie, że iest udany przez Łucka kozaka wsi Kontow, że z zapalczywosci przystał do pikinierow, y tych po wsiach wodził, którzy niemałe krzywde czynili, do czego on tu nie przyznaie, odesłany w detęcyą przez zwirszchnosc swoię.

Ten ma bydz ścięty. I. Drohojowski szw. mp.

2-dus. — Martyn Szwiec z Teplika Humanskiegą, ten lubo o złodzieystwo y o kradzież oskarżony iest, do czego on nie przyznaie, tylko do złodzieystwa koniy troie, który przez zwirszchnosc dworską tu w sekwestr odesłany został, to iuz nie bez racyi haydamacstwa.

Ten ma bydz ścięty. I. Drohojowski sz.

3-tius. — Hrycko Iacęko ze wsi Humanskiey Talnego, ten do zadnego haydamacstwa w swych konfessatach nie przyznał, tylko do kradziezy cerkwi wsi Humanskiey Komiaki, z ktorey ukradł xiązkie rusko jarmoły y płutnokatafalkowe, którym umarłych nakrywaią, odesłany iest w detęcyą przez IPana Gradowskiego dzierzawcy wsi Kamienney Grobli Humanskiey.

Ten ma bydz ścięty. I. Drohojowski szw.

4-tus. — Ostap Seređa ze wsi ~~Kamieniczego~~ Humanskiey [do] zadnego haydamacstwa nie przyznał, tylko że u niego [zna]lazła gromada Kamieniczego zupan y przesciradło²⁾ kie, na ktore odpowiedział, że to iego był zupan wlas[ny], [440] o przesciradle powiada, że gdy iechał do lasu zpodkali go haydamacy od Nerubanki iadaci y dali mu te przesciradło, za co został wzięty y do Sokołowki oddany, z kąd się takim sposobem, iak y w Kodni wykopali y powciekali, iednakze zostałszy połapanemi tu odesłani.

Ten ma bydz ścięty. I. Drohojowski.

5-tus. — Chwedor Husak z Medweduwki Czeherynskiey, ten zrosł w Siczy, będąc tam przez lat 20, będący y w Krymie, temu lat dwie iak wyszedł z Siczy z koszowym Kalnyczym do armij, y stali tu nad Buhem z koszowym, y został się za granicą w Serbach, namowiony został do armij od praporczyka Semena Huzara od Zułtego pułku w osob 14, z którym wyszli do armij, z którym to praporczykiem idąc pryszyszli do wsi Smilanskiey Kozarzowki y tam nocowali, a gdy w Kozarzowkich kazakow dwóch rusznice

¹⁾ Закреслено — зап.

²⁾ Шматок сторінки 439 з правого боку внизу одірвано.

zabrali, za daniem znac rotmistrzowi swemu Zapłatynskiemu, który w nocy napadłszy zabrał y tu odesłał, żeby zas na rabunki wyszli do tego nie przyznał. Do IP Zapłatynskiego konwikcij zatrzymać się ma.

Ten ma być ścięty. I. Drohojowski szw. mp.

6-tus. — Iusko Hołowcan zagraniczny z tymże Chwedorem Husakiem wyszedł wraz z koszowym, y iak stali nad Bohem, iak się zostali w Serbach zgadza się, że s tym praporczykiem wyszli tu isciem do armij y tenże takim sposobem wzięty przez pana rotmistrza Zapłatynskiego, do rabunku zadnego nie przyznał. Do IP rothe Zapłatynskiego konwikcyi zatrzymać się ma.

Ten ma być ścięty. I. Drohojowski szw.

7-mus. — Łukian Suchonis zaporozić, z temiz wraz wzięty przez IP rotmistrza Zapłatynskiego, że wyszli bez paszportu, nie mając onych wyrażonych, praporczyk na to tylko odpowiada, że y bez paszportu idziemy do armij, a żeby na haydamacstwo do tego nie przyznał.

Do tegosz rothe konwikcyi.

Ten ma być ścięty. I. Drohojowski szw.

[8-]vus. — Hrycko Litwin z Nowosielicy, gdy haydamacy do Nowosielicy przyszl, y gdy tenże Litwin Hrycko od haydamakow [441] na drugą wies dla sprowadzenia gromady posłany został bez rozkazu gromady, przymusił y sprowadził Mazura tam będącego haydamakom do zabicia, lecz go przecie życiem darowali, na co świadczy wuyt Olexa Nowosielecki, że tego Mazura bez wszelkiego gromady rozkazu sprowadził.

Ten ma być ścięty. I. Drohojowski.

9-nus. — Cheydko Dubina z Kitay z Kitaygroda do klucza Kopijowskiego należący, ten przez haydamakow wzięty, z ktoremi iak powiada, że musiał chodźć do Daszowa, gdzie już po zabiciu IP Macewicza porucznika przyszl, gdzie iedli y pili, a potem poszedł z temiz haydamakami do wsi Biłek, który o sobie nic nie powiada, tylko o haydamakach, że tam zrabowali dwor y cerkiew z rzeczy IP Sachłackiego, Duchowskiego y Lipńskiego, ktorego tam Lipńskiego na śmierć zabili, do ktorego zaboystwa aby był przyczyną nie przyznać, tylko co z temi haydamakami chodźć y świadkow czterech tu stawiających, więcej ni w czym nie oskarżyli onego, iako y urodzony Szuchłacki więcej nie przydał.

Ten ma być ścięty. I. Drohojowski szw.

10-mus. — Pop Cyrylii paroch Karapyski, oskarżony że podczas buntów do Perijasławia iezdził y tam z popami narabiał uniwersały, od nich brał y tu wywoził, ktore popom tutejszym roszył, co mu wszystko zupełnie dowiedziono nie iest, tylko iako sam przyznał, że wszyscy popi caley okrainy są syzmatykami y on tym samym iest, y słuchał z Perijasławia wszelkich dla siebie danych ukazow, bo y przy nim, gdy go brano było dwa uniwersały z Perijasławia ¹⁾. Iednego tenor takowy, aby obiół parofiją Bohusławską tamtejszego parocha y dziekana, a drugi aby pogodził

¹⁾ Закреслено — do.

gromadą Troszczyńską z popem tymże Troszczyńskim, by popa gromada słuchała.

Bez konwikcyi do woli IW^o rgtrza.

[Збоку приписано:] За порęką wypuszczony.

11. — Mikoła Kochanczko ze wsi Bubnuwki przysłany od IP Wielohurskiego wsi Kony, ze był w armij, z ktorey [442] do Kony przyiechawszy wzięty w sekwestr od IP Wielohurskiego dzierzawcy wsi Kony z koniem, od tegoz odebranny został przez załogie Moskowskiego tam stającego, y odesłany do Ładyzyna do wyszey kommędy swoiey, od ktorey na dniu trzecim, iako sam powiada tenze Mikoła, ze przyszedł z paszportem do IP Wielohurskiego po własnego konia, który go w sekwestr wziowszy przy załodze Moskiewskiey odesłał tu do Kommędy Generalney bez zadnego oskarżenia, ten do dyczyi IW^o regimętarza odsyła się.

Konwikcyia ze wsi Kony oczekiwana.

Ten ma bydz zatrzymany do dalszey konwikcyi. I. Drohojowski.

12. — Andriy Marczko ze wsi Wuytowiec Pawołockich wzięty przez tamteyszego podstarosciego Bystrzyskiego, który upiwszy się na kanonie rozgadał się o haydamactwie, ze słyshał od chłopow dwuch w Ostropolu będących¹⁾ w Umaniu, Lisiance, Pawołoczy y Chodorkowie na rabunkach y zaboystwie sam zas o sobie wcale nic nie opowiada, w czym potrzebna statuicia od niego powołanych z Ostropola Semena Przyczępenowego zięcia winnika y Stuka pałamarowego zięcia, którzy się przed nim haydamactwem chwalili.

Z Ostropola statuicia gdyz iest więcey tam powołanych przez straconego z Steckowiec to iest Kraskow braci dwuch.

Ten ma bydz ścięty, bo gromada zeznała ze był w haydamakach y w Chodorkowie ięzy kłół. I. Drohojowski sz.

13. — Szlachetny Stefan Jędrzeiowski z Daszowa ante szeregowy zpod znaku z Przedney Strazy W^o rotmistrza Dzierzanowskiego, oskarzonego przez IP Wdziechowskiego, ze od konfederacyi z koniem y moderunkiem uciekł do Daszowa wraz z szeregowym W^o rotmistrza Buczackiego, którzy nie doiechawszy do Daszowa we wsi Hunczey wzięci przez gromade został, ktorych topic usilowali, a narescie zabrawszy onych samych ze wszystkim, konmi y moderunkiem z wuytem tu w sekwestrsze znaydującym się Hunskim do haydamakow do Granowa na zabiciu odesłali, ktorychby byli pozabijali, zeby ich Duncy nie napadli, aze Jędrzeiowski potym do zony swey do Daszowa udawszy się y przy tey od zabicia haydamackiego uniknoł, więcey roku chorujący do woyska nie przyiechał, za co od pana swego Dziechowskiego został w sekwestr wzięty y tu odesłany za swoje zas szkodę, IP Wdziechowski y IP Zborowicki za konia y moderunek odebrali solacyą od gromady wsi Hunczey rubli 100.

Rezolucia IW rgtrza.

[Збоку приписано:]

¹⁾ Закреслено — będących.

Tego odsyłam do kregsrechtu, bo zaden żołnierz od swoiey komendy dezerterowac ne powinien. I. Drohoiowski szw.

[443] 14. — Panko Białous ze wsi Hunczey wuyt podczas ryzaniny haydamackiey, gdy tam przyiechali pocztę Iądrzijowsk. W^o rotmistrza Dzierzanowskiego, y Szymanski IP rotmistrza Buczackiego, tych chlopi z gromady bez wiadomosci tego wuyta złapali, bili, y narescie w stawie utopic usilowali, do ktorych gdy Panko wuyt przyszedł swoiey gromady ludziom persadował, coby czynili, na ktoregą iako sam wyznaie ciz ludzie obruszyc się mieli, y za to tych dwuch szeregowych do odwiezenia do Granowa do haydamakow tegoz wuyta usilowali, ktorych on sam z innemi ludźmi dwoma y pieszemi idącemi szescma odprowadził do Granowa, y tam szeregowych oddali w ręcę haydamakom, ktorychby byli na smierc pozabijali, gdyby natenczas Donce na nich nie padli, ktorych rospędzili y zniesli y wszystkie zdobycz, y tych szeregowych konie z moderunkiem zabrali, a ktoregą gromada Hunczy teraz zapłaciła IPP Zdziechowskiemu y Zborowieckiemu rubli 100.

Ten ma bydz ścięty. I. Drohoiowski szw.

15. — Petro Maxymęko ciesla ze wsi Niemierowski Zerdenuwki, oskarzony iest przez IP Żalowskiego administratora tamteyszego, ze wyprawiony będąc na straz od teyze wsi z daną onemu spiso z drugim parobkiem tęże Petro będąc pijany przyiechalegoz zyda na tez straz skłuc usilował y rubli 40 aby mu dał wymagał, lecz zyd pijanego złapał y do wozu swego przywiązał y dworowi oddał, za co tu został odesłany, z czego ten Petro wymawia się, ze tego zyda zkluc nie chciał, ani tez u niego pieniędzy nie wymagał.

Do rezolucyi IW rgtrza na chłosty. Ten ma bydz u pręgierza smagany trzysta plagami. I. Drohojowski.

16. — Ignat Demczęko wuyt z Dymirza, wzięty w sekwestr przez W^o Oleńskiego kommedanta kordonu, mającego [444] wiedziec o zabuystwie niegdy IP Wąsowskiego tamze w Dymirzu iako wuyt, z czego on się tu wymawia, ze o tym zabuystwie nie wiedział, dopiero gdy pouciekali zabuycy Danyło Kowal, ktory zabił młotem swym IP Wąsowskiego przy popie tamteyszym y przy drugim Opanasie, ktorzy do Kijowa pouciekali, a za coby ty wuyt był przysłany, opowiada, ze na swiadetstwo baby Małaszychy, w ktorey iey chałupie zabity IPan Wąsowski został z iey podpoienia y namowienia na to Kowala, o czym zeby miał wuyt wiedziec nie przyznał.

Indagacya z Dymyrskiey gromady.

Ten ma bydz wypuszczony bez kary, bo chory. I. Drohojowski szw.

17. — Iosyp Hanczaręko z Dymirza, ten za to iest wzięty przez tegoz Oleńskiego kommedanta, ze wraz do Kijowa z popem Dymirskim od wszystkiego y parafij uciekł, przez ktore ¹⁾ ucieczki wraz suponowane zabuystwo IPana Wąsowskiego, do ktorego Hanczaręko wcale nie przyznaie y niewiadomym się czyni y ze tego nie słyszał od popa, tylko ze dla ciężkiej pańszczyzny uciekł do Kijowa, a za przybyciem tam do Kijowa IP komissarza, wrucił się tu nazad do Dymirza y dopiero się tam dowiedział o tym za-

¹⁾ Закреслено — уciecz.

buystwie od Kowała, który Kowal sam czynił relacją IP kommissarzowi o tym zabuystwie, iak y przez kogo podpoieniem y namowiem stało się.

Konwikcy z Dymyrza.

Ten ma bydz zatrzymany dla dalszey konwikcyi. I. Drohojowski sz.

[РЕБСТР 11 ГАЙДАМАК З СУДОВИМИ ВИРОКАМИ ПРО НИХ, 16 ЖОВТНЯ
1770 Р.]

[445] Die 16 8-bris 1770 Anno w Kodni.

Sentencyarz aresztantow w Kodni.

Petra Rynskiego wagabundę, który się włócząc ludzi na haydamactwo namawiał sam zas po szlakach ludzi jadących obdzierał z pieniędzy, na co wszystko przysięgami przekonany został.

Ktore za takowe excessa ścięty bydz powinien. I. Drohojowski szw. mp.

Chweytko Pasiecznik ze wsi Wołosowa zpod Chmielnika, za to że u niego będąci dway iacys ludzi y zostawili rusnice jedne y karabin, ze o tym nie donosił dworowi, za to tu został odesłany.

Ten ma bydz wypuszczony. I. Drohojowski szw. mp.

Hordzji Stelmaszenko ze wsi Czerepina, ten przysłany od W^o Dąbrowki possessora, aby na innych excessa czyniące opowiedział, a ze na niego zaden z kilkunastu zadny skargi nie zanosz w swych konfessatach.

Ten ma bydz uwolniony. I. Drohojowski. szw. mp.

Klim z Czerepina Nelakomskim, ten na pana własnego zasacki czynił, szlachcica Lachowskiego haydamakom do zabicia przyprowadził y zabity został, fanty zas z innych szlachty u niego się znachodzili.

Ten ma bydz ścięty. I. Drohojowski szwad. mp.

Ignat Hudym ze wsi Czerepina, ten dobrowolnie wyznał ze szlachcianke Dębowiecką kossą zabił.

Ten ma bydz ścięty. I. Drohojowski szwad. mp.

Szlach. Jakub Kulczycki, ten nieznosnym złodzieystwem bawił się, koni, wołów z innemi przybranymi.

Ten ma bydz ścięty. I. Drohojowski.

Mykita Lubarski ze wsi Rozkopany Pochrebyski, ten cerkwie, z obrazu Matki Boski korale, piniądze y ludzkie komory, bydła, konie kradł.

Temu nayprzod rękę uciąć na placu exekucyi, y na pręgierzu w miescie Kodni przybic, a potym ma bydz ścięty. I. Drohojowski szw. mp.

[446] Petro Petrycki ze wsi Snihorowki, ten powołany przez babę Chweyską iuz exekwowaną, ze szlachte szukac kazał y te szukanie dzieci wyganiał, ktorych szlachte odprowadzili do Fastowa y tam osob osm zabici zostali.

Ten ma bydz ścięty. I. Drohojowski szwa. mp.

Mikoła Kochanczko z Bubnowki Niemierowsk., ten podczas ryzaniny przysłał do armji w osob siedmiu, a gdy się powrócił do Kony wsi, ztąd odesłany został bez zadnego oskarzenia, a sam tez tu do zadny rzeczy przyznac nie chce, choc przy należytym biciu.

Ten ma bydz zatrzymany dla dalszey konwikcyi y do Troianowa odesłany. I. Drohojowski szw. mp.

Wasył Ostronos z Rudy Łowkowski za kradzież wołu z innemi tu został odesłany, będąc już w Łowkowie karany, a tu na dalsze od złodziejstwa wstrzymanie przysłany.

Ten ma być karany y potem wypuszczony. I. Drohojowski szw. mp.

Chweytko Słobodzianik z Kochanowki, wzięty za kradzież klaczy z łosięciem, którą od niego odebrano, a jego tu odesłano, ten nima na siebie żadnego oskarżenia, tylko co się sam do kradzieży klaczy przyznał.

Ten mocno chory, karac go nie można, ma być wypuszczony. I. Drohojowski mp.

[РЕЕСТР 23 ГАЙДАМАК З ВИРОКАМИ ПРО НИХ, 26 СІЧНЯ 1770 Р.]

[447] Do exekucyi inkarceraci die 26 janua. 1770 Anno w Kodni.

1.

Wasył Postołęko z Buhaczowki był w zaciaszczach.

Ten winien śmierci.

2.

Jacko Rabotenko z Buhaczowki był przewodnikiem Nosa wataszki y kotły zabierał w Kozacki Dolinie.

Ten winien śmierci.

3.

Chwedor Jednokoz z Buhaczowki Zwinnogrocki, ten także przystał do Nosa wataszki y rabowac usiłował, żeby byli moskali Nosa nie zniesli.

Ten winien śmierci.

4.

Matwi Krzywy z slobody Zalewskiego Lisianskiej.

Ten ma być zatrzymany. Ad resolutionem.

Umarł w jamie.

5.

Sawka Mały z Buhaczowki, ten miał bagnet z Lisianki zdobyczny y także był u wataszka Nosa.

Ten winien śmierci.

6.

Chwedor Dobrowenko, ten rabował Koszowatą z Dziekciarkiem szwagrem swoim z Kozacki Doliny.

Ten winien śmierci.

7.

Dacko Marczęko ¹⁾ z Kozacki, ten wysłał syna swego do Lisianki za konmi, które im haydamacy tam idąc zabrali, a sam do niczego nie przy-

¹⁾ Над — Dacko Marczęko — написано й закреслено — Na tegoż opowiada Dobrowenko.

Do Exchny / Mharsesasi of 28 Jan⁴⁴ 1900

Wsył Postolyko 2 Buhaszowki Był 20 Leciawozach
w Pabryczu i Buhaszowki 2 Ten Winia Smirni
akowby i mowoznieniem Nosa watafki y koty
Zabudat wkozaszowinie Ten Winia Smirni

Ww Dow Jednoko 2 Buhaszowki 3 Twi mowoznieniem Ten
Takere przystat do Nosa watafki y Kabowac do
towat Zedy bych. Mowake Nosa nie zleczi.

4 Ten Winia Smirni
Matwi Kozymy 2 Slobody Zalewskusz Leciawozach
Ten ma bych Zadrzymang. Ad Reukation 4
Umortwom

5
Cauka Maty 2 Buhaszowki Ten miał Bagnet
Leciawozki 2 Polymy y takere był u watafki
Leciawozki 2 Ten Winia Smirni

znaie, na tegoz opowiada Dobrowenko, ze mu syn przywiosł zdobyczy Iwan, zupanow dwa, strzelby sztuk troje.

Ten winien smierci.

8.

Chwedor Semery, ten proch robił haydamakę, czego nie taji, azeby ma za to wołu dali, tego taji.

Ten winien smierci.

9.

Stepan Podlisęko był w Lisiance, kiedy rzneli y oskarzony o zaboystwo schlach. maydeburke z innemi z Kozacki Doliny.

Ten winien smierci.

10. 11.

Kornij Swiec y Trohim synowie Pasiecznika bracia rodzoni z Lisianki, ci zabili z zoną Babkiewiczza pisarza Budy Lisianski.

Ci obydwu winni smierci.

12.

Karpo Nastyczęko z Jurkowki Zwinnogroskiey, ten był z wataszkami Wusem y Romanczękiem, na ktorego matka y ludzie gromadcy instyguie na smierc.

Ten winien smierci.

[448] 13.

Iwan Kryznęko z Kozacki Doliny oskarzony, ze był w Lisiance wraz z Podlisękiem.

Ten winien smierci.

14.

Iozep Dziedzierenko z Zelezniakow sam wyznał, ze rabował człeka na drodze nieznajomego.

Ten winien smierci.

15¹⁾.

Hrycko Abramęko z Zelezniakow y Stepan Polisiuczęko, byli w Lisiance.

Ci obydwu winni są smierci.

16.

Lukian Czapecznik z Bousławia, ten był w Humaniu podczas rznienia na robocie u haydamakow y przyniosł zdobyczy spodnice zkrwawioną, sukien zydzowskich y materyi kawałkami y barankow.

Ten winien smierci.

¹⁾ Закреслено — 16.

17¹⁾.

Kondrad Mykitenko assawuła Bouślawski, kozakow Bohusławskich pana od konwoju porzuciwszy, poszedł do haydamakow do Błoszczyniec y tam z nimi był do ich rozniesienia.

Ten winien śmierci.

18²⁾.

Jacko Karpękowego zięć z Horodyszcza Smilanskiego, w przeszłym roku w zniwa reczanę przystał do wataszki haydamaki Bandurki y poszedł z nim do Waławy, którego wataszkę serbi zniesli.

Ten winien śmierci.

19³⁾.

Kalenik winnik Wdowiczęko ze wsi Kluwak Moszanskich, ten do zadney rzeczy nie przyznał, tylko ze miał kawtan dany od haydamakow, którym dał spust gorzalki.

Ten ma bydz zatrzymany.

20⁴⁾.

Kiryk Wołk z Medwedowki Czehrynski, ten chodził razy dwa do granicy z wataszkę Niezywym, od komędy podiazdowy oskarżony godnym śmierci.

Ten winien śmierci.

[449] 21⁵⁾.

Martyn Wernyhora z Mlijowa Smilanskiego i był w Bohusławiu y Orłowcie wozem, iezdząc wozem za haydamakami Zeleznikowemi.

Ten winien śmierci.

22⁶⁾.

Wasył Worczęko przeszedł z Winnogrodki do Kozacki Doliny, zkąd poszedł z wataszką Remezą, z którym chodził do Wodzianik, do Kobylaczka y Popuzyniec, którym na bandurze grywał.

Ten winien śmierci.

23⁷⁾.

Iwan Szczerbina z Ryniewiec wsi zpod Prozkurowa, ten rabował wies nie wie są iaką pod Lebedynem z wataszką Iwanem Taranem w osob szejsciu.

Ten winien śmierci.

[РЕГЕСТР 7-х ГАЙДАМАК З ВИРОКАМИ ПРО НИХ, 11 ЖОВТНЯ 1769 Р.]

[451] W Kodni, die 11-ma 8-bris 1769 Anno.

Podani inkarceraci w sekwestrze znaydujące się do IW^o regimentarza generalnego Woysk Koronnych Partyiow Ukrain. y Podolskiey.

¹⁾ Закреслено — 18.

²⁾ Закреслено — 19.

³⁾ Закреслено — 20.

⁴⁾ Закреслено — 21.

⁵⁾ Закреслено — 22.

⁶⁾ Закреслено — 23.

⁷⁾ Закреслено — 24.

Ad 1 - mam.—Wasył Popowicz ze wsi Jałańca, wzięty wraz w sekwestrz z Sufronem Wołoszynem, który umarł w jamie, oskarżonych ze przyiechali na koniach z orężem, rucznicami, spisami y pistoletem iednym do miasta Koneły y tam mieli ludzie bić, roskazując sobie wszelką wygodę, którzy to pomienieni, Wasył y Sufron uciekli z zagranicy z Petrykowa od kapitana wołoskiego, którego to kapitana z Wołoszczyzny z całą wsią zabrali, y za swoją granicę za Mirhorod zpowadzili wraz z temi kozakami, od którego to kapitana ciz inkarceraci w służbie przez rok kozackiey będący uciekli, y w Konele połapani, którzy do zadnego haydamacstwa nie przyznaią się.

[Збоку приписано:] Sufron umarł. Popowicz rozg 500.

Ad 2 - dum.—Iwan Przysięzny Swerdlik y Chwedor Kyslica woyt, obydwu z Dziunkowa, nie będąc ieszcze na dobrowolnych konfessatach, zatrzymani są do deklarowaney komissyi na gront.

[Збоку приписано:] Wydany do Dziąnkowa.

[452] Ad 3 - tium.—Chwedor Dziaczęko z Chodorowa z stt-wa Trah-temirowskiego, ten wzięty za syna swego, ze był z watazkiem Szwaczką w haydamestwie, do którego przyniosł sukien pare bławatnych y pas z matoryi zieloney, a ze syn uciekł on wzięty został.

[Збоку приписано:] Ten Chwedor wypuszczony.

Harko zaś Diaczęko, brat tegoz Chwedora rodzony, wzięty tylko za tegoz synowca swego, syna Chwedora, ze na jednym podworzu wszyscy mieszkają, za którego miał upraszać o uwolnienie IP rotmistrz Sawicki.

[Збоку приписано:] Ten umarł po wypuszczeniu tu w Kodni.

Przez tegoz IP Sawickiego wzięty Chwedor Szeptucha stary za piasierzba swego, ze był u tegoz Szwaczki w haydamactwie. Ten umarł w jamie.

Ad 4 - tum.—Ilko Dudnikow zięc z Rubczynek wsi Wołodarskiej, wzięty przez człeka Ochmatowa wsi poddanego, u którego tenze Ilko Dudnik ukradł wołów cztery, za to złapany został w Lisiance przez pisarza prowentowego Krzyzanowskiego, haydamacstwem zaś nie jest oskarżony.

[Збоку приписано:] Bity 500 rozg.

Ad 5 - tum.—Hrycko Lewczęko zagraniczny, wzięty w sekwestrz przez kozaków Daszowskich, zbiegły od armij z obozu Moskowskiego zpod Kamińca, idący bez zadnego paszportu za granicę Moskiewską do oyca swego, do futora Popowego, który bez zadnego oskarżenia o haydamacstwo.

[Збоку приписано:] Ten ma bydz oddeslany.

[453] Ad 6 - tum.—Mikoła Rudenko z Podwysokiego wsi Bałabanowki W^o Worzela, ten tylko oskarżony, iż bez testimonij szedł z Malinek do Podwysokiego, y tam od woyskowych w Podwysokim wzięty w sekwestrz został.

O którego uprasza WImPan komendant Wiewierowski, jako o rzemienika kowala.

[Збоку приписано:] Bity.

Ad 7-mum.—Mikoła Szrypnik ze wsi Tetyiowskiej Horoszkowa, idąc bez zadney testimonium z jarmarku z Piatyhor od woyskowych wzięty iest, ktorego o przytrzymanie ImPan Rexyn dopominał się.

[Збоку приписано:] Ten ma bydz zatrzymany.

[РЕЄСТР ДЕСЯТЬОХ ПІДСУДНИХ, ОБВИНУВАЧЕНИХ В ГАЙДАМАЦТВІ, КРАДІЖЦІ І ДЕЗЕРТИРСТВІ З ВІЙСЬКА.]

[455] Stefan Chomenko ze wsi Sieniawy Białocerkiewskiej, mieszkał w Sieniawie, a w czasie rabowaniu y wyrznięcia Lisianki znaydywał się we wsi Budyszczach pod Lisianką ¹⁾, zeby sam miał rabowac y zabiiac z inkwizycyi nic się na niego nie pokazuje.

Ad resolution[em].

Wasyl Kuczuryna ze wsi Huńczy zpod Granowa, we wsi Rasztowce z drugimi haydamakami rabował, zabierając płotna, namitki, szrzelba, pienędzy rubli 15 cerkiewnych y u innych ludzi po rubli kilka y co mogli zabierali.

Winien smierci—1.

Hryczko Pawluczenko ze wsi Chmielowki wzięty z Ostapem Motylem ze wsi Szrokociahow, Pawło Andrudruszczenko ze wsi Cybulowa z temiz razem przyprowadzony, ktorzy byli w Łukaszowce, na ktorych się nie pokazuje zaden rabonek, tylko ze wsi Łukaszowki oycsa osawulowego z horążym od nowo zacieznych wyprowadzic chcieli, za co gromada wziąwszy onychze do Tetyjowa do podiazdu odwiezli, ktorych decyduje się.

Ad resolutionem do konwikcyi przez gromadę z Łukaszowki—3.

Kondrat Pilipenko Szandrajowki wsi Lisianskiej, wzięty w sekwestrę w Ruzynie idący ze Lwowa bez testimonium, ktorij tenze inkarcerat był odesłany wraz z inszemi chaydamakami zpod Serbow do Lwowa, ztamtąd jak powiada inkarcerat, ze miał bydz wypuszczony przez komendanta Wlmcia pana Koryłowskiego, od ktorego nie miał zadnego testimonium, aby, był wolnym puszczoneym, siedząc cały rok we Lwowie, ktorzy miał uciec temuz aresztantowi dowodził szlakcie w Rozynie, ze iego z inszemi haydamakami rabował y racył zabic.

Ktory winien smierci—1.

Hrycko Krawiec ze wsi Bałanowki z Niemierowskiej, oskarzonego ze przysłał do Doncow y przed tym przez lat dwie po roznych miascach się tułał, ktoremu nie dowodzi zaden, zeby był w haydamastwie, tego się decyduje azeby pod pręgiem wziął na rozeg 300.

Michayło Leontego syn ze wsi Piszszany oskarzonego y miecza przysięzonego z oyczymem swoim Łontem przez pracowitych Jaska Mazura polaka, Wasyla Cetwertowego rusina ze wsi Piszczanow obywatelow, ktorzy zabieraniemo się do wykonania przysięgi, jako pracowici Łontego syn Michayło y Łonty oyczym byli z haydamakami w Bałcie za dowodem im, ze znaydywali na złych akcyach.

Decydowani ze winni smierci—2.

¹⁾ Закреслено — ze.

[456] Trochim Kołomyzenko ze miał bydz w Lisience, ten ma bydz udany niewinnie.

Iosyp Wowenko, obydwu z włosci Smielanskiej z Horodyszcza y W...lawy, miał bydz w Umaniu, do czego nie przyznają, wędz są zatrzymani do dowiedzenia im zupełnego.

Wasyl Sytchenko za kradzież skrzienki zydowi w Syngurach, który on ieszcze nie rozbił, całosci temuż zydowi z rublami z siedemnastu powrociła bez wszelkiej straty z tej skrzynki, tego decyduje aby trzysta rozeg pod pręgierzem Wziworowski.

Szlachetny Mikołaj Mołodecki szeregowy zpod znaku IW kuchmistrza Litewskiego z wyznaney przez niego indagacyi przestępstwa artykułów wojskowych, ze się wazył ...nia chorągwanego służba na nim z moderunkiem odbywającego pod bokiem woyska, pod którego dezertowawszy ¹⁾ się bez zadnego raportu za bezczynek zprzedac, bo tylko za to wszystko za rubli dziewiędz z przeto za swoy występki podług prawa opisanego ma bydz rostrzelany dla przykladu innym, aby się takowych przedazy koni moderonkow nie wazyli.

Tomasz Wziwiorowski kom. mp.

MA. Cichowski komędat mp.

Chociaz okazał się dosyc przestępstwa przeciwko artykułom wojskowym y dezercya y skarbowego konia przedanie przeciesz natenraz dekret smierci Kommenda Generalna uchyla, iednak na ukaranie tegoz na przykład drugim przez dzis stojącą paradą dwanasie razy na dobra monete biegac przez rozgy naznacza, na co się ręką swoją podpisuję. Datt w Kodni, die 11 aug. 1769 A. J. Stemkowski O.P.H. regimentarz generalny.

[ВИРОКИ НАД 19-МА ГАЙДАМАКАМИ І ГРАБІЖНИКАМИ.]

[457] Sentenciarz.

Die 5-ta iunij 1771 Anni.

1-mus.—Mikołaj Kochanczko ze wsi Bubnuwki, a przyprowadzony ze wsi Kuny od W^o Wielogorskiego, przez tegoz oskarzony, gdyz na dobrowolnych konfessatach o swych dziejach przy srogim biciu wcale nie na konfessatach nie opowiedział, dopiero W^o Wielogorski listem swoim pisanym die 21 februarii Anni 1771 powtornym do Komędy Generalney wszelkie czyny niegodziwych akcyi doniósł, ze w haydamakach bywał, y od tego W^o Wielogorski rzeczy poodbierał, zupan karmazynowy, sołtanek granatowych dwie, kitayko karmazynowo podszytych, pas mędlowy srebrem przera-bjany a więcey zdobyczy, ze woysko rosyiskie od niego odebrało rządziiki y inne fanty.

Do czego Mikołaj Kochanczko kozak y na powtorne listem oskarze oskarzenie wcale o niczym nie przyznaie, tylko do iednego zupanu karmazynowego, który mu W^o Wielogoreski odebrał, mając onego z jupy przerob-jonego zdobyczny turecki, będąc pikinierem w woyska Rosyiskiego, a zas sołtanki y pas to od innych kozakow nie Kochanczka W Wielogorski

¹⁾ dezertowawszy — написано над закреслением — uchyliwszy.

odebrać miał, jako też ze dawał za wypuszczenie siebie W^o Wielogorskiemu rubli sto, y tego zaparł Kochanczko, tylko ze mi o to kozak W^o Wielogorskiego mówił, alem onych nie dawał bom nie miał pieniędzy.

.¹⁾ ten lub zaprzysiężenie.

2 - dus.— Szlachetny Izewski Iakub ze wsi Uhłow do starostwa Czudynowskiego należący przyprowadzony wraz z Tymkiem swym parobkiem, oskarzonych obydwóch o kradzież koni, wołów, krow niemniej y zboża do czego Izewski poczęści przyznaie się do wołów y zboża, inszey zas tak wiele kradzieży, który mu Tymko parobek na oczy dowodzi zapiera Izewski.

Do sądu Maydeburii.

3 - tius.— Tymko zas parobek do zadney kradzieży koni procz bydła nie przyznaie, tylko ze ukradł jałowkie w Uhłach u człeka Antona y zboża z stodoł y młynów, exkuzując się ze musiał za rozkazem pana swego Izewskiego czynic.

Bic dobrze kazac y IPanu Drohoiowskiemu oddac.

4 - tus.— Stefan Komarnicki szeregowy popowicz zpod chorągwi w-dy Sądmirskiego, ten w sekwestrsze zostaje, za zgubione pieniądze chorągwiwane złł. połł. 630, które mając sobie dane od komedy swey, aby zawiozł pocztą na Ukrainie w podiezdzie będącym, te iakby zgubił nie powiada, tylko ze zginełi.

Niech siedzi.

[458] 5 - tus.— Michayło Rabokonik ze wsi Torkanuwki klucza Obodynskiego w włosci Niemierowskiej, oskarżony o rabunek pasiecznika y tegoz zarem pieczenie Szewca Demiana w pasiece wsi Cybuluwki, tamze zrabowanie z rzeczy zachowanych IPana Paszkiewicza namiesnika szlachty nadworney, do czego się sam przyznał, ze na ten rabunek chodził z innemi zbiegłymi w osob trzy, z służby od pikinierów rosyiskich z Raszkowa, który tylko ieden złapany y tu odesłany przez IPana Paszkiewicza.

W sądu woyskowym dekret. Ten ma bydz ścięty. I. Drohojowski szw. mp.

6 - tus.— Iwan Luty z teyze wsi Torkanowki, oskarżony ze służąc u pikinierów konie kradł i u pikinierów przepijał, iako w Torkanowce w popadij ukradł koni dwoię, a co do rabunków y zaboystwa nie przyznał.

Do sądu maydeburii.

7 - mus.— Wasyl Bryszczko z teyze wsi Torkanowki o toz samo oskarżony y nie taiący się, ze służąc w pikinierach ukradł w Torkanowce konia iednego czyli klacz u ubogiego człeka wydarł y zaprowadził na swoje miejsce, gdzie stali pod Raszkowem, do rabunku y zaboystwa nie przyznał.

Do sądu maydeburyi.

8 - vus.— Makarowiczow braci dwóch, oskarżonych o zaboystwo służącego człeka u W^o Pruszyńskiego horodniczego Owruckiego, w polu u siana zaboystwo popełniwszy, oyciec z stryiami swemi Makarewiczow.

Zestawic w areszcie.

10.— Marko Biły, Hrycko Mały, Hawryło Diakonęko, Stepan Szczerbina, Andriy Mały, Maxym Wyłyky, ci byli na rabunku²⁾ ze wsi Zarubiniec jadąc z prazniku zrabowali żydów na szlaku y iadącego człeka.

¹⁾ Нерозібрані 3 слова. ²⁾ Закреслено — we wsi.

Poydą do Połonnego.

Makar Cwedoręko, Iwan Moskalik, Pawło Cwedorowicz ataman z teyze kupy pikiniery, którzy nie byli na tym rabunku y o tym tylko dowiedzieli się, gdy powrocili, gdy za zdobycz te z sobą pili, a nareszcie gdy się już zydzi swoiey szkody dopytywali, z mieysca swego ulokowania bez zadnego ordynansa y wiadomosci komędy swoiey uciekli y w Berszadzie połapani zostali, do zabòystwa zas z nich zaden nie przyznał y do dawniejszych rabunkow.

Do dalszey ¹⁾ konwikcyi.

[459] Szlachetny Teodor Laskowski ze wsi Frydrowa o zaboystwo wraz z moskalem załogą stojącym w Frydrowie utsciwego Antoniego ²⁾ Filipowicza, wykrste, w lesie siekiram zarombanie y wraz z tymze Filipowiczem do lasu przyiechanie.

Do sądu maydebur.

Do czego Laskowski zupełnie, osobliwie do rombania siekierą nie przyznał, tylko ze już na dembe leżącego niezywego Filipowicza obuchem siekiry w plecy uderzył, na co tu zas swiadkow szlachty pięciu na to zaprzysięgło, iako gdy wzięto moskala załoge y Laskowskiego zaboycow do komędy Moskiewskiey do Berdyczowa y tam gdy poszli z nieprzyznawania się pod batoze, tam naypierwiey moskal o tym zaboystwie wyznał, daley onego nie pytając, iak powiedział, zem rubaw to y połno, wzięto Laskowskiego takze, ten się przyznał zem bił y rąbał, ktore słowa słyszący szlachta na te zaprzysięgli, ze się Laskowski przyznał, zem bił y rombał.

Jan Pruszyński na to przysięgł, jako słyszał ze bił Laskowski Filipowicza.

Karol Katowski,

Tomasz Goliszewski,

Stefan Lewicki,

Iakub Jachimowicz

na to zaprzysięgli, ze gdy Laskowski był bity batozem przyznał temi słowy, zem y ia winien y rombałem Antoniego Filipowicza, wyiowszy z przysięgi te słowa ci szlachta, ze nie wiemy iakim duchem powiedział Laskowski, czyli z bolu, czyli tez same prawda, zem winien y rombałem ³⁾ Filipowicza.

[РЕЄСТР АРЕШТОВАНИХ В СПРАВАХ ГАЙДАМАЦТВА І РОЗБІЙНИЦТВА З ВИРОКАМИ ВІЙСЬКОВОГО СУДУ.]

[461] Sentencyarz nizeywyrazonych inkarceratow z Cybulowa.

9 - na 7 - bris.

Zinko Pasiecznik ImPani Pawłowski z Cybulowa, u ktorego byli haydamacy, a do podiazdu znac nie dał będącemu w Manasteryszczach, tylko się tym exkuzuie, ze go nie wypuszczali z pasieki, dopiero iak wysli y prawie do poludnia związanego go trzymali az po wysciu ich dopiero do wsi Cybulowa przyszedł y to opowiedział.

[Збоку приписано:] Ten wypuszczony za instancją p. Pawłowski.

¹⁾ Закреслено — конвикції.

²⁾ Закреслено — W.

³⁾ Закреслено дві літери.

Chweytko Mykitenko z Cybulowa, oskarżony ze złapawszy z innemi szlachcianek dwie Rylską y Butkiewiczową do ryzunow przyprowadzili do zabicia.

Ktory się tym exkuzuie, ze prawda iz przyprowadzili, ale to z uczynku chrześcianskiego uczynili, ze ich tu do wsi zprowadzili z lasu gdyz ich od śmierci wyprosili, a tych nazajętrz dzien, ktorzy byli w lesie tam pozabiali, y te szlachcianki zyc mają iedna IP Rylska pod Janowem a IP Butkiewicz owa pod Starym Konstantynowem.

Ten winien śmierci.

[Збоку приписано:] Ten ma bydz zatyzymany,

Chweytko Kieresza, Petro Mykitenko y Andruzko Haydajow syn z Cybulowa, oskarżeni ze złapanego szlachcica przez innych ludzi y związanego do śmierci bili y zabili na śmierć, czego się tają, ale im to bicie na oczy z tychże trzech Andruszko Haydajow syn dowodzi, ze y sam bił kijem, jako y oni y z tego bicia IP Musztafa sycia dokonczył.

Wszyscy trzy winni śmierci za swoy wystepk¹⁾.

Jacko Rabokoń z Cybulowa, oskarżony przez gromadę, ze kłul szlachcica Cędkowicza, do czego on się nie przyznaie, ale tylko przyznaie do miedzi y pierzyny zydzowskiej, jako y legominy, którą haydamacy zachowali złożywszy u człeka Zaciorki, które Rabokon z synem swoim wykopałszy legomine przepili a miedzi nowę na całej kazan będący za rubli 12 w Konele zprzedał, która miec y pinidze są w Tetyiowie odebrane przez W^o komędanta Misiewiczza.

Suspendatur.

Jacko Panasęko z Cybulowa, [462] oskarżony, ze wziął Opłowskię szeregowej koni parę, do których się przyznaie, ale takim sposobem, ze go haydamacy do tego przymusili, ze mu się w pole po te koni prowadzić rozkazali, y te haydamacy zabrali, za które on się płacił z nakazanego sąda pana swego, za które dac musiał wołów parę y rubli sześć, ażeby miał bydz w haydamakach y z nimi pic y rabowac, jako mu gromada zadaie, do tego nie przyznaie.

[Збоку приписано:] Ten wypuszczony za instancją IWPana Anton. Gutowskiego . . . ²⁾.

Samuel Szymanski z Kniazey Krynicy, pasiecznik popa Kniazey Krynicy, oskarżonego, ze w pasiece haydamakow trzymał, od których był posłany do podiażdzu polskiego, aby ludzi przeliczył y haydamakom obiawił, aby z pasieki uciec mogli. Do czego on się nie przyznaie, dowodzić kaze, gdyz u niego nigdy haydamacy w pasiece nie byli y to oskarżenie może niesprawiedliwe.

[Збоку приписано:] Ten wypuszczony za exuzą onęgo IP Rexyna ²⁾.

Iwan Czuyko y Chwesko Krzywy ze wsi Techlina, równie oskarżeni o zaboystwo IP Wazynskiego, do czego oni nie przynają, ale na haydamakow zkładają, ze go ieden haydamaka nozem y szablą zabił

¹⁾ Проти резолюції стоїть — НВ. ²⁾ Нерозібрані слова.

y ciało psy zjedli, jednakowoz jeden na drugiego powołuie, ze tegoz IP Wazynskiego wiazali y na woz haydamace sadzali.

Ciz dwoch decydowani są na smierc.

Iwan Dziak z Smilanszczyny, oskarzony ze był z haydamakami y wziął z cerkwi kielich, ktorego deptał nogami, jako oskarzony iest przez popa z Kochanowki szwagra swego.

Do czego on się nie przyznaie, tak do haydamactwa iak y do kielicha, y to sobie kaze dowodzie.

Ten winien swierci.

Tymko kozak Tetyiowski, jako sam przyznaie, ze był wzięty w konfederacyą, [463] od ktorey drugiego tygodnia w osob 14 uciekli y byli połapani y w turmie za to siedzieli w Przyłuce, a gdy ich IP marszałek z turmy wypuścił, przyrzekli wiernie słuzyć, a gdy ich pod Wernihorodkiem dunce rozprosyli zaiechał do Cybulowa y tam siedząc jako teraz oskarzony, ze był z haydamakami y zarznął tam kossą szlachciankę, do czego on się w tym nie przyznaie, aby sam zabił szlachciankę, ale haydamaka ieden tegoz Tymka kozaka kossą, z którą był we dworze na strozy, nie dawaiąc kossy ale zachowaną sam haydamaka wziął y nią dorznął szlachcianki.

Ten winien smierci.

Wasył Popowiczow, y Sufron Wołoszyn z Jałonca wsi Poberezki, ci oskarzeni ze byli z haydamakami y do Koneły przyiechawszy wzięli się do ludzi bic, ktorych tam wzięto w sekwestr, do czego oni nie przyznają, tylko ze uciekając od kapitana wołoskiego, ktorego serby z całą wsią zabrali y tu go trzymają za Helizawethem Petrykowie, u ktorego to wołoszyna obydwu służyli za kozakow na swoich koniach y przez głód ieden usiłowali do domow swoich uciekac, a gdy do Koneły przyiechali, ze przez paszportu wzięci y podiezdowi ze wszystkim oddani, a potym tu odprowadzeni zostali, nie przyznając do niczego.

Ad resolutionem, na ktorych się nic jawnego nie pokazuje.

Panas Byrkowego zięć z Cybulowa, oskarzony przez IP Godlewskiego ze z haydamakami rabował przez niedziel kilka, chodząc z nimi, y ludzi¹⁾ rznął czyli kłuł y za to wart smierci.

Ktory do niczego zgoła nie przyznaie, prawda ze był w ręku haydamackim, ale powiada ze gdy serbi napadli w Cybulowie haydamakow y strzelali, Panas natenczas szedł z łanu panskiego z sierpem, a gdy widział serbow na drodze przed laskiem, nie wiedząc tam o haydamakach, chcący się w lasek przed woyskiem uchylic, tam naszedł na samych haydamakow, ktory go złapali y puscic nie chcieli az wieczor y zaras do wsi powrócił y o haydamakach serbom opowiedział, ktorych nazajętrz dzien szukali z gro-

¹⁾ Закреслено — г.

małą [464] y nie wychodząc nigdzie nie tylko na niedziel kilka ale też y na dni dwa ze wsi, na co iest gromada.

Ten winien śmierci za dowodem.

Anton Sołomczęko z Białey Cerkwi, zbiegły z Białey Cerkwi wraz z oycem swym za granice moskiewską, z kąd wyszedłszy z oycem swym w polske granice ukradli koni siedmioro pod Suchym Jarem, z których w Głuchowie zprzedali szescioro a klacz ziodną człeku, ktorego była uznana oddac musieli, który to Anton tu w granicach polskich złapany, a oyciec jego iest zagranicą¹⁾.

Ten winien śmierci z dowodow jem u.

Stepan Homenko z Sieniawy Białocerkiewski, ten sluzywszy w gardy-zonie piechoty Białocerkiewski uciekł y znowu przyięty został po złapaniu onego, który powrotnie uciekł y przystał do kozakow Rokitnianskich, od których przed haydamaczązną uciekł, nie wiedząc gdzie przez ten czas przebywał, o czym w swych konfessatach pierwey ani wspomniął, ze był w gardy-zonie uciekł, tylko ze służył w Budyszczach pod samą Lisianką y na zadnych rabunkach ani też zaboystwie zeby był nie przyznaie, ale tu oskarzony od tescia swego dworowi swemu, ze przyszedł do Sieniawy, nie wiedziec z kąd y zone chciał wyprowadzić nie wiedziec dokąd, przez to iest na niego porozumienie, ze był w haydamakach, do czego on nie przyznaie.

Ten winien śmierci przez udanie [tescia] jego.

Ilko Habło,
Stepan Marka Dyslowego syn,
Maxym Tychohodow zięc z Po-
powki,
Klim Makowoniuk,
Andry Konopelczuk z Zakrynicza
Zywotowskiego.

Ci pięci winni śmierci.

Ci wszyscy zmowiwszy się na sianozency kosząc wysłali z między siebie jednego Habła po haydamakow do Zywotowa, którzy haydamacy zabili zydow²⁾ dwuch y zydowkę iedne, którzy byli zachowani przed haydamakami pod pasieką blisko ich sianozency y ci haydamacy zywych zydowek z dziećmi zabrali do Zywotowa osob sześć, których tam wykrzcili cisz ludzie inkarceraci, haydamakow sprowadzili, konie im trzymali, y co haydamacy nie zabrali mąki zytni y pszenney, y jagieł po osmusce do domow swoich zabrali, siekierę, switkę złą y skory kawałek na przyszwę.

[465] 1. — Za nieboszczyka Lewadowskiego, ktorego gromada sama złapali y odwiezli do haydamakow, jako ja natęczas w domu nie był w Torczy u ziekcjarow.

Nie przyznają gromada ani szlachta.

¹⁾ Проти цього пункту збоку стоїть цифра — 16.

²⁾ Закреслено — trzech.

2. — Za tymzem niebozczykiem poszedłem był g dworu, ale mnie gromada nie dopuszczała prosić tego samego aydamaky Szuchojarskiego, którego oni sami na to sobie hultaia podwiedli dla haydamastwa, y potom ze dworu wruciwszy się chcieli mnie skłuc.

Y tego gromada nie przyznaie.

3. — W cerkwie po nabożeństwie jako zwyczaj duchowny zakazywac, zebyś spysow nie robili, a oni ys zerkwi mnie nie wypuscili y chcieli mnie zabyc na cwytarzu.

Y tego gromada nie przyznaie.

4. — Szlachta, która ysła z Ukrainy wozuw pietnascie a Wasiliski ludzi wypadszy ze wsi te szlachte zdarli.

To prawda, ale za to stracony Kiry.. Bezuchy.

5. — Gromada Wasiliska mnie samego padbiała y pęzała ze wsi, abym jechał do Peraiałowia na szyzme.

Y do tego nie przyznaie gromada.

6. — Semen Łychy z lutosci, ze nie mogli mnie samemu co uczynić, to wołom nogi popodcinali y zabranili mnie nabożeństwa odprawywac na całe lato.

Y do tego gromada nie przyznaie.

7. — Lawrin Omelczuk haydamackym sposobem zastopił mnie z popadio wulicy ydącego y jak wzieni byc to mało do smierci nie pozabiali.

Y na to gromada nie przyznaie ¹⁾.

Temu lat cztery.

8. — Grzegorz czyli Hrycko Czernisz przywieden był do tego y posyłał, aby nieboszyka złapali, bo jak nie złapacie, to kozak całe wiec wypali y posyłał do bahatyrky za tymze haydamako Opanasa ²⁾ Zęcukom.

Na to wszyscy do odprysiężenia gotowi ludzie siodmiu y szlachty trzech.

9. — Wielmożny pan zierzawca te muwił słowa, jakoby ja przed jasnie wielmożnym panem reymatarzem opisałem y oskarżyłem gromade y za to mnie zabijał y skrzywawił we dworze swoim zaprosiwszy.

10. — Wielmożnego pana Szczepaskiego zierzawszy Waszylka przyzwał człowieka po było paske do Wasyličky to y nocno sprawo, a ktośy do dcwonow y zaraz stały na gwałt zwonic y tę człowiek musiał zaraz w nocy wciekac od wszystkiego y iecze to częcia jego co warty uliczne obminoł co dali y głowo ys zęcem nie mozo snić, co ta gromada wyrobiała ze y zieciam moim nie mozo na ulice wyjść.

[467] 1-m. — Jako swiadek wie, iz od roznych koment był poymany y o rozni kryminały był oskarzony.

2. — Jako podstarosciego Lewandowskiego lazancemu mu u nog wydał do haydamakow do zabicia ³⁾.

3-tio. — Iz z processcyą wychodził w stuli haydamakow przyimowac.

¹⁾ § 7 закреслено.

²⁾ Опанаса — написано над закреслением — Матвиеом.

³⁾ § 2 закреслено.

4. — Jako klucze odebrał od Lewandowskey ode dworu y s tym oswiadczeniem, ze gdy moy siestrzeniec przydzie z Siczy to bydzie ¹⁾ panował nad całym kluczem Torczyskiem y z tego poddanstwa czaty czyli warty rostawił.

5-to. — Gdzie kolwiek o haydamakach się dowiedział y o ich rznięciu do nich jezdził y z nimi się naradzał.

6-to. — Nabozenstwo y wszystkie ceremonie odprawiał symatycznie.

7-mo. — Szlachtę Wasylowską czynszową do wykrzcenia przyprowadzał y przeczył y obowiązywał przysięgą, aby się do buntów łączyli.

8. — Podczas służby odprawiający, gdzie się przyzwoi zpominac oyca s-go y fundatorow, on spisanych niemałym rejestrem haydamakow spomina ²⁾).

9-no. — Jako na zabicie pana swego y brata panskiego przechwałki czynił.

10. — Chłopow Wasylowskich nauczał, aby sobie nieprzyjaznych alias szlachty y katolikow tenmi słowy przeklinali: — a boday cie psy zjadły, iak pobitych lachow ³⁾).

11. — Jako ten pop, gdy się dowiedział o pryiechołym posłanem od pana, zaras kazał na gwałt [dzwo]nic y na zabicie łapac. Co się działo po zam[or]dowaniu podstarosciego.

[468] ⁴⁾ 12. — Jako IP Szczepanski Semiona popa nie bił ani tez za włosy targał.

Jako żaden swiadek nie wiedział o tym, kiedy szukali Lewandowskiego w błocie.

[469] 1-mo. — Jako swiadek wied., iz odwaznie urod. Sobystyan Kozielski Chorogwi Pancer. IW^o Potockiego starosty Bełskiego, będąc ordynowany na załostwo do wsi Wernyhorodka od komędy WImcPana Jerlicza szwadronisty, gdzie stał na załostwie przez niedziel sześć bez zadny roty.

2-do. — Po siano podwojdy byli ząbrani z teyze wsi ⁵⁾ ktorey to wsi iest possessorem WImc Czosnowski.

3-cio. — A ze siano zwoząc złamała się ⁶⁾ oś u woza pod sianem na stepie Biłyłowskim, chorozy nadworny Krusielnicki, objeżdżając stepy, ten woz z sianem porzucony z konmi zabrał do siebie do Siestrzynowski y do Imxiędza Czosnowskiego, o siano zabrane zaniosł sam rekwizycyą.

4-to. — W teyze wsi odwaznie urod. Kozielski u pominionego chorążego upominał się oddaniu koni z wozem, który deklarował oddac y zaras po te konie rozkazał do wsi Siestrzenowki do siebie jechac.

5-to. — Jako tegoz załoge ⁷⁾ chorąży zaprosił do karczcy na gorzałkę y tam chłopi ich poczęstowali po kubku wudki.

[470] 6-to. — Jako swiadek wiecieł, ze tam przyiechało kozakow dwuch rosyiskich y pytali się: — czy ty ⁸⁾ załoga, — którym odpowiedział, ze jestem od komędy załogo, ktorych pytając, czego wam potrzeba, — kozacy odpowiedzieli: — pokazemy tobie, czego nam potrzeba, — w tym sobie rozkazali dać puł kwarty gorzałki, ktore w sieniach pili.

¹⁾ Закреслено — панował. ²⁾ §§ 4, 5, 6, 7 i 8 закреслено. ³⁾ § 10 закреслено

⁴⁾ Вгорі сторінки написано — На рора з Wasylisky. Proba całami.

⁵⁾ Закреслено — między. ⁶⁾ Закреслено — зламаła się. ⁷⁾ Закреслено — IP.

⁸⁾ Закреслено — за.

7-mo. — Jako kozak rosyjski uderzył Kozielskiego w piersi, mówiąc: — ty konfederat, — w tym zdiał z niego Kozielski strzelbę, za co Kozielskiego uderzył w kark drugi kozak, a gdy się o to pogodzili, tam na stojącą spis nieostroźnie nadszedł Kozielski, którą złamał.

8-vo. — Jako cisz kozacy wsiadłszy na konie tegoż Kozielskiego załogę bili ratyszem przełomany, rane w prawey nodzie uczynili, a drugą spisa w bok lewy podkłoli.

9-no. — Jako Krusielnicki choroczy obwiniony z kozakiem podczas bicia kozakow Kazielskiego szeptał do tychże kozakow, nie wiedząc co.

10. — Jako etc. kon chorążego stał u załogi z karczmy przyprowadzony, rozumiejąc, że to kon załogi wyięli kozacy pistolety, które gdy gromada opowiedziała, że to chorążego, oddali one.

[471] Ad primam punktum et secundum concordat.

Ad 3 zgadza się, przydając, że te iego własne siano, zabrane na tym wozie zastał.

Ad 4-tum zgadza się ze wszystkim.

Ad 5-tum concordat.

Ad 6-tum ignorat.

Ad 7-mum ignorat gdyz natenczas był w korczmie nie w sieniach.

Ad 8-vum ignorat similiter.

Ad 9-num negat.

Ad 10 confirmat,

11 — Negat, tylko że słyszał strzelenie, gdyz nie był w kwaterzi ale koło karczmy.

12 — Ignorat.

13 — Negat, tylko że naprzod wyiechał ze wsi od tych kozakow do zencow swoich.

Ad 1-mum. — Stanowszy tu swiadkowie przed sądem niniejszym zeznają wraz wszyscy, jako załoga odwaznie urodzony Kozielski bez zadney rot y stał u nich na tymże załostwie.

Ad 2-dum. — Ci wszyscy swiadkowie zgadzają się we wszystkim.

Ad 3-cium. — Zgadzą się wraz wszyscy.

Ad 4-tum. — Natenczas nie znaydowali się y nie wiedzą.

[472] Ad 5-tum. — Ignorat.

Ad 6-tum.

[473] Interogatorya z strony powodowy szlachetnego Kozielskiego So-bestyana szeregowego zpod znaku pańczernego IW^o starosty Bełskiego podani do sądu wojskowego Partyiow Ukrainskey y Podolski, die 8-vo 8-bris 1769 Anno w Kodni, przeciwko IPanu Krusielnickiemu chorążemu nadwor-nemu IO kasztelana Krakowskiego hetmanskiego koronnego:

1-mo. — Będąc szlachetny Kozielski za ordynansem IW^o regimętarza komęderowany na załostwo do wsi Wernihorodka, y tam stojąc podług przyzwoitosci swoiey służby szeregowy, a gdy tam przyiechał ImPan Krusielnicki z kozakami dwoma duncami do karczmy, zastał szlachetnego Kozielskiego szeregowego załogę, nie wdawając się szeregowy z tymże IP

chorążym pili gorzałkę, ktorey wypili puł kwarty, za którą zapłacić nie chcieli, a gdy się odezwał załoga o zapłacenie wypity daney sobie gorzałki, o co się IP chorozy rozniewał y pchał załogę szeregowego, który za swoje pospozycyą, jako niemniey y komędy swoiey także oddepchnął chorążego ¹⁾).

[474] 11. — Jako ettc., jako chorąży dopomagając kompanji kozakom rosyiskim, przyszedł do kwatery załogi y przy nim odbiwszy komorę wzięli pistolety y szarawary szeregowi, wzięszy te w izbie z jednego wystrzelili, na co patrzeć pominionej chorąży śmiał się z tego.

12. — Jako ettc., jako Kozielskiego załogę ludzie gromadcy ukryli w burzanach ²⁾), przebrawszy onego po chłopsku.

13. — Jako tenże chorąży z tymisz kozakami wraz ze wsi wyiechał.

Swiadkowie:

Jgnat Mielnik +,

Dmitro Węgryn +,

Jakow Bednarczuk +,

Hrycko Oleynik +,

Zacharko Tkaczuk +,

Anton Hosarzow zięc +,

Antoni Czubyłowicz Slussarzuw zienc swajo renko.

[475] Die 13 7-bris 1769 Anno w Kodni,

Jan Wisniowski służył u wataszki Szwaczki y to czynił, co mu Szwaczka rozkazał, rabował y zabijał za rozkazem Szwaczki strzylał z innemi kozakami, do szeysciu kozakow także haydamakow, ktorych Szwaczka roztrzelać kazał, do zadnego zas zaboystwa szlachcica ani zyda nie przyznaie, tylko ze rabował z tym Szwaczką y był w Błuszczyncach gdy chcieli haydamacy znieść Białocerkiew.

[Збоку приписано:] Scięty.

1. Wasyl Bobaczek z Sokołowki Humanski.

Ten we wsi Wołoszynowce Humanski rabował y zabijał, do panny strzelawszy zabił, y IP Przemyiskiego podkłutego od innych spisał dokłut, mówiąc te słowa IP Antoniemu Przemyiskiemu synowi zabitego:—a wiesz ty o tym, przekłęty lachu, ze was wszystkich lachow suka na morzu w kępie rodzi y wy ztąd pochodzicie wszyscy y początek swoy od tego rodzaju maice.

Smierci godzien.

2. Petro Taran z Sokołowki Humanski.

Ten we wsi Wołoszynowce z innem rabował y rozne fanty pozabierał.

Wart smierci.

3. Semen ze wsi Repetuchy.

Ten rabował mielnika z innemi y maystra ciesle Iwana we wsi Dułheńkim.

Wart smierci.

[Проти останніх трьох збоку приписано:] Przyprawdzonych z Humanszczynzy.

¹⁾ З початку 473-ої сторінки до цього місця перекреслено.

²⁾ burzanach — написано над закресленим — musiali.

4 - tus ¹⁾ — Jarembian Łupuł.

Smierci godzien.

Ten oskarżony przez całą gromadę własci Humanski, iz po wsiach jeżdżąc z przybranymi do siebie rabował, obdzierał y ostatnie ludziom zabierał fanty, bydła, konie, owce, pasieki, które gromady każda zosobna swe pretensye w urzędzie mieyskim Humanskim zeznała, które bydzie na kilkanascie tysięcy.

Ten ma bydz ścięty ²⁾.

5 - tus. — Wasyl Pałamaręko z Koczerzyniec Humanskich. Ten był w nowozaciągach, a gdy się powrócił, był we wsi w Hromach, tam szlachciankę Czaplińską [476] tescie IPana Spępkowskiego, na co sam tenże IP Stepkowski świadczy, że ten Wasyl, wzięszy drąga podkłątą IP Czaplińską drugim dobijał, a gdy go inne kobiety od tego odgoniali, ta się poty do niey jeszcze żywey zkradał, że ią dobił y z rozbity główey muzk psom do iedzenia wyrzucał.

Wart smierci.

6 - to. — Wasyl Lewczęko z Łozowatki Human. Tenże przystał do sotnika Łupuła, u którego był przez niedziel kilka chory, ażeby zas miał powiedzieć, że Łupuła rabował, tego nie wie y nie powiedział, tylko mu to przypisali.

Rozg 500 u pręgierza ³⁾.

7 - mus. — Maxym Drzyzakow zięć z Zelenkowa. Ten był na rabunek wzięty z młyna, aby zaprowadził do człeka Zadaręka, którego Iwan Czarny w osmiu osobach rabował, wzięli rubli 16 y temu Maxymowi dali grzywien ⁴⁾ 7.

Ten ma bydz karany rozg 300.

8. — Michayło Taran z Iwachnow Konelskich.

Ten był wraz w zaciągach z Łupułem, do niczego nie przyznaie.

Rozg 500 u pręgierza ⁵⁾.

9 - nus. — Iwan Jaremczko. Ten wcale się winnym nie pokazuje, jezeli poszedł za granice, to z tey racyi, że pana swego wyprowadził ze wsi, o czym haydamakom gromada gdy doniosła, musiał przed haydamakami za granice uciekać, a za to że zagranice uciekł, wzięty w sekwestr został w Humanu.

Ten ma bydz wolny.

[477] ⁶⁾ Maxym Szeremet ma bydz obwieszony.

Jakub Kapłan ma bydz obwieszony ⁷⁾.

¹⁾ Закреслено — Іеремчук Іван.

²⁾ Закреслено — Ten zostawiony.

³⁾ Закреслено — Ten zostawiony.

⁴⁾ Закреслено — 8.

⁵⁾ Закреслено — ма bydz zatrzymany.

⁶⁾ На початку 477-ої закреслено Нюрасым Сорока з Митниці винин смierci.

⁷⁾ Obwieszony — написано над закреслением — karan y puszczoney.

Iwan Sęk ma bydz obwieszony.

Iwan Szewc z synom y maia bydz karani y puszczeni.

Paweł syn Hapki ma bydz takze karany.

Łoś ma bydz obwieszony.

Senka Osiczny ma bydz wolny, ale zatrzymany.

Kondrat Bondar z Wasylihy ma bydz zatrzymany.

Kiryło Mały z Wasylichy ma bydz obwieszony.

Chwedor Dyżłowy z Porchomowki ¹⁾ ma bydz wolny.

Dymitro Tyktor z Porchomowki obwieszony.

Iwan Zamkowy z Porchomowki obwieszony.

Anton Szewc z Porchomowki obwieszony.

Demian Sokubęko ma bydz karany y uwolniony.

Ignat asawuła Skwirski obwieszony.

Anton Tkacz z Rozek obwieszony.

Hawryło Bryzko z Tatarynowki ma bydz karany y uwolniony.

Iwan Zytyna z Tatarynowki obwieszony.

Stefan Slusarz z Bereżny obwieszony.

Kiryło Cymbalista z Kozowki ma bydz wolny.

Iwan Pasiecznik z Krzywoszyniec ma bydz wolny.

Semen Szerbaty ma bydz wolny.

Iwan Motur ma bydz bity.

Chwedko Kowal z Zernowki ma bydz bity.

Chweydko Bosiuk z Popowki obwieszony.

Kornji Kowal z Porchomowki ma bydz obwieszony.

Chwedor Kowal z Ruzyna ²⁾.

[479] 1.—Stefan Chomenko ze wsi Sieniawy Białocerkiewskiey mieszkał w Sieniawie, a w czasie rabowania y wyrznięcia Lisiąki znaydywał się we wsi Budyszczach pod Lisianką, zeby zas sam miał rabowac y zabiać z inkwizycyi nie pokazuje się.

Ad resolutionem.

2.—Wasyl Kuczuryna ze wsi Huńczy zpod Granowa, we wsi Rasztowce z drugimi haydamakami rabował, zabierając płotna, namitki, strzelbe, pińędzy rubli 15 cerkiewnych y u inszych ludzi po rubli kilka y co mogli zabierali.

Winien smierci.

3, 4, 5.—Hryczko Pauluczenko ze wsi Chmielowki wzięty z Ostapem Motylem ze wsi Srokociahow, Pawło Andruszczenko ze wsi Cybulowa, z temiz razem przyprorowadzony, ktorzy byli w Łukaszowce, na ktorych się nie pokazuje zaden rabonek, tylko ze wsi Łukaszowki oyca asawułowego z horązym od nowozaciężnych wyprowadzić chcieli, za-co gromada wzięwszy onychże do Tetyiowa do podjazdu odwiezli, ktorych decyduje się do konwikcyi przez gromade z Łukaszowki,

Ad resolutionem.

¹⁾ Закреслено — obwieszony.

²⁾ Внизу в правовому кутку написано: Папиery ехекуци в Лисiance, Стаwiszczach y Kodni inkarceratow haydamakow.

6. — Kondrat Pilipenko Szandrajowki wsi Lisianskiej, wzięty w sekwestrę w Ruzynie idący ze Lwowa bez żadnego testimonium, który tenże inkarcerat był odesłany wraz z inszemi haydamakami zpod Szerbow do Lwowa, ztamtąd, iak powiada inkarcerat, ze miał bydz wypuszczony przez komendantow WłmciPana Korytowskiego, na co nie miał żadnego testimonium, siedząc przez cały rok we Lwowie, supponily ze uciekł, temuz aresztantowi dowodził w Rozynie szlakcić, ze jego z inszemi rabował.

7. — Hryczko Krawiec ze wsi Bałanowki z Niemierowskiej, oskarzonego ze przysłał do Dońcow y przed tym przez lat dwie po roznych mieyscach się tułał, ktoremu nie dowodzi zaden, zeby był w haydamastwie, tego się decyduje, azeby pod pręgierzem wzian rozeg trzysta.

8, 9. — Michayło Leontego syn¹⁾ ze wsi Piszczany, oskarzonego ymieć zaprzysięzanego z oyczymem swoim Leontem przez pracowitych Juszka Mazura polaka, Wasyla Cetwertowego rusina ze wsi Piszczanow obywatelow, którzy zabieraniem się do wykonania przysięgi jako pracowici Leontego syn Michayło y Leonty oyczymym tegoz byli z haydamakami w Bałcie za dowodem imze znajdujących się na złych akcyach.

Deczyza-winni smierci.

[480] Trochim Kołomyczenko, ze miał bydz w Lisiance²⁾ tylko udany.

Iosyp Wowenko obydwu z wlosci Smielanskiej z Horodyszcza y. Walawy, miał bydz w Umaniu, do czego nie przyznają, wiecz są zatrzymani do dowiedzenia im zupełnego.

Wasył Syczenko za kradziesz skrzienki zydowi u Syngurach, którzy on ieszcze nie rozbił, w całosci temuz zydowi z rublami siedemnastu powrocilo bez wszelkiej straty z tey skrzynki, tego się decyduje, aby trzysta rozeg pod pręgierzem wzią y wolnym został.

[481] Działo się w miasteczku Kodni przy Komendzie subalterne Generalney, dnia 7-mgo czerwca tysiäcnego siedmsetnego szendziesiätego dziewiątego roku.

1.

Iwan Łapka byl w nowozaciecznym woyska komendy Romanenka sotnika Smilanskiego potym z tymze do Moskwy przysłał.

2.

Demko Kuroczenko, ze nie chciał iechać z haydamakami, wzieli mu konia, a on schował się y nie poiahał.

3.

Andrey Dubina winien smierci za rabunek, z Wasylem Szelestem wzięty przez secund-majora.

4.

Iwan Slusarenko zagraniczny był z watazką Wasylem Szelestem w rabunkach, wzięty od podiazdu secund-majora. Winien smierci.

¹⁾ Закреслено — а. ²⁾ Закреслено слово.

5. — U m a r ł.

6 — t u s.

Nazar Kuspikowego zięcia syn zagraniczny, był z Szelestem na rabunkach, z których iedni zabici od podjazdu insi y on sam wzięci żywo. Winien śmierci.

7 — m u s u m a r ł.

8 — v u s.

Iwan Reutenko zadneprzański, był z Szelestem na rabunkach. Winien śmierci¹⁾.

9 — n u s u m a r ł.

10 — m u s u m a r ł.

11 — m u s.

Demko²⁾ Pisarenko z Czerkass miasta y ten był na rabunkach z Szelestem. Winien śmierci.

12.

Trochym Sakatenko ze wsi Dementowa zagraniczny, był z Szelestem watazką, rowney podlega karze³⁾.

13 — U m a r ł.

14 — U m a r ł.

15.

Iwan Chmarenko ze wsi Pszenicznikow Kaniowskich, był wzięty dla roboty od Szelesta, gdyz był krawcem, zasłużył na karę, ale nie na śmierć.

16.

Wasył Sarana ze wsi Skrzelowki klucza Fastowskiego za kointelligen-
cją w Fastowie będącemi odprowadzenie p-a Gutowskiego na zabicie
z haydamakom y innych szlachty wydawanie, passow dwa udarty ma bydz
y ścięty.

Tenze Sarana cepem za szyję prowadził p. Gutowskiego.

Jarema Kuczenko nie ussyłował brata swego, azeby odwiozł pana Gutowskiego na zabicie haydamakom. Umarł.

[483] 17. Harasym Hładenki z Stawku slobody do Fastowa należący
za wozenie szlachty y wydawanie ich haydamakom, pobrawszy od nich
zapłatę, azeby ich zachował pry zyciu i nie powiadał. Winien śmierci. Co
iest zaprzysiężono, cwertowany ma bydz żywo.

18. Iwan Krytycza ze wsi Skrechlowki, był kiedy brali y wiezli na za-
bicie pana Gutowskiego, corka iego dawała znac haydamakom. Winien szu-
bienicy, oskarżony przez Sarana.

19. — U m a r ł.

20 Matwiey syn wdowy Małaszkki, ziemia go zabiła.
Z U ł a n o w a.

1⁴⁾ Tymoftey diak ze wsi Zealowki do Pikowa należący przez pian-
stwo nie chciał pracowac, ale kopyki wybierając u ludzi do woyska Ros-

¹⁾ Збоку стоїть — NB. ²⁾ Над — Demko — написано — Klim.

³⁾ Збоку написано — NB. ⁴⁾ Перед — 1 — закреслено — 2.

syiskiego przystac oswiadczał się, skłonnym był iednak do rabunkow, iako sam się oswiadcza.

Ma bydz powieszony.

2. Umarł Kazimierz Metelczuk.

3. Mikołay Czopowski szlachcic z Mędzyrzecza, był w haydamakach ¹⁾, p. Bewinskiego dwor spalił z drugim watazką Sawką ²⁾ z watazką Niezywym z Wasylem Szelestem w Kaniowie trzech żołnierzy pokłoli na śmierć, na lod wyprowadziwszy przy Czopowskim, ale iak się pokazuie z swiactwa, ze sam zabił Czopowski z temi trzema watazkami, rabował y kłuł. Na pal ma bydz warty.

4. Daniło Szapował z Martynowski wsi, był z watazką Szelestem na rabunkach y był przy zaboystwie żołnierzy. Ma bydz powieszony.

5. Makara Wykowczenko z Moszen, był z watazką Wasylem Szelestem na rabunkach. Ma bydz powieszony.

6. Sawka Plychanenko, watazkuiący do Tryki miasteczka Białey Cerkwi należącego, y tam swoją ręką zabił IPana Przygockiego, namiesnika wsi Połoweckey Małey, przy tymze zabity IPn Brzezecki namesnik Trykiski ³⁾ we wsi Romanowce, arędara y szlachty dwóch rabował to iest Głowackiego y Mychowskiego, we wsi Scznowie zydw 5 zabił y rabował, tamze wzioł rubli 50 y rozne fanty w Byszowie miescie rabował, zabierając pieniądze, fanty we wsi Lisnie rabował y zyda zabił, w przeszłym roku ieszcze chodził z haydamakami y na zniesienie Białey Cerkwi we wsi Błoszczyncach, był takze u Sawki watazki, był w Romanowie u szlachty 20 rubli wziali ⁴⁾. W koło wpleciony ma bydz.

[483] 7. Fedor Bazarny zaporoziec, był na rozboiu z watazką Sawką. Ma bydz powieszony.

8. Lewko Mały zaporoziec, był z Sawką Płyhanenkiem na Trikskim zaboystwie, rabunku, y innych zabiał zydw y szlachtę. Ma bydz cwiertowany.

9. Klim Biły zaporoziec ⁵⁾ w tymze rabunku będący y zabiaiaący. Ma bydz ⁶⁾ cwiertowany.

10. Stefan Piotrowski zabił ⁷⁾ Rogulskiego, Beniowskiego ⁸⁾, przystał do haydamakow y rabował. Scięty ma bydz.

11. Wasyl Pismynenko pod watazką Maxymem był z wyzeyrzczoneym Piotrowskim, przebierał się na Polisie dla rabunkow. Ma bydz powieszony.

¹⁾ Закреслено — двор zpałił.

²⁾ Закреслено три нерозбірних слова.

³⁾ Закреслено — zydw pięciu w Trykach zabił y rabował.

⁴⁾ Закреслено — W koło wpletać, cwiertować zywo.

⁵⁾ Закреслено — y Sawka Mały zaporoziec w tymze rabunku będąc przy zabiaiających.

⁶⁾ Закреслено — cwiertowany na świętego.

⁷⁾ Закреслено — z trzech szlachty.

⁸⁾ Закреслено — y Jakuba Kurytowicza y uciekł do Berezanki, cwiertowany bydz ma.

12. Dawid Szpaczenko z za Dniepra, był pod atamanem Hryckiem Taranem watazką y w Kaniowie będąc¹⁾ od Okcentego sotnika Kaniowskiego złapany²⁾, na rabunek się wybierali. Ma bydz powieszony.

13. Olichwir Zaboienko przystał y ten do haydamakow, ktoremu zaraz dali moderunek, rabowali w Kowalach wsi. Ma bydz powieszony.

14. Musyi Sęczek był z haydamakami, namowiony z karczmy, azeby im grał na skrypcach, z ktoremi tylko przenocował y wzięty zaraz. Ad resolutionem. W protokole 14-nasty.

15. Karpo Zabokryk ze wsi Makedon Kaniowskich, tylko od haydamakow krowę kupił, z niemi nigdzie nie był na rabunku, nie zasłużył na smierc.

16. Czerniec Łaryona z manasteru Kaniowskiego, do cerkwi klucza dobrawszy otworzył y tam tylko wosku ok 4 ukradł, mając mysl y więcej-kroc, gdyby co było. Ad resolutionem.

17. Fedor Mierny ze wsi Kwitek Koniowskiej, uciekł za granicę y przystał do pikinierow, ztamtąd wziowszy z sobą dwóch ludzi wyjechał na tę stronę, azeby zonę mógł wyprowadzić, y pod Kwitkami odebrawszy człeku dobrego konia a słabego dawszy złapany, od ktorzych spisy y strzelby odebrane przez kozakow Korsunskich, u arędarza ukradł konia. Ma bydz powieszony.

[484] 18. Fedor Łowczy zabity przez oberwanie jamy.

19. Hawryło Cybenko umarł.

20. Sawka Iurenko ze wsi Medwedowki Czehrynskiej, złapany od duncow w manasterze Motrynen. y oddany, ale nic nie przyznaie. Ad resolutionem.

21. Harasym Ryszczewki zagraniczny y ten od duncow wzięty w tymże manasterze, także się nic nie pokazuje, ktorego dunce probowali biiąc, ale nic nie przyznał. Ad resolut.

22. Petro Niemy z temiz dwoma wzięty razem od duncow y przed konfessatami onie miał. Ad resolut.

23. Ostap Winnik ze wsi Towstey Smilanskiej, umarł.

24. Wasyl Czyrnenko zagraniczny ze wsi Sawiniec, nic dobrowolnie nie przyznaie. Ma bydz wzięty na korporalne konfessata³⁾.

25. Wasyl Kowalczuk z Maydanowki, haydamakow 12 było w jego chałupie y pili, a on o nich nie dał znać. Plag — 50.

26. Wasyl Weczeczenko umarł.

27. Petro Konowalczuk z Wodiannik umarł.

28. Wasyl Prokopenko z Kijowa, wzięty przez duncow we wsi Żnotyowce Smilanskiej, był z watazką Sawkem, rabowali Kahaerlik y tam bitwę mieli z podiazd. r-ta koron. w Wasylowsczyzni, rabowali koni, kilka od podjazdu z moderunkiem zabrali. Ma bydz powieszony.

¹⁾ Закреслено — на рабунках уcieкаіаc y потым.

²⁾ Закреслено — mieli.

³⁾ Від № 20 до № 25 збоку окреслено рисою.

29. Fedor Tryfunczenko ze wsi Dziwnichy, nic się nie pokazuje na niego. Wolnym ma bydz.

30. Jakim Sykunenko z Baranego Pola wsi Bohusławskiej, Panas Sykunenko brat jego z ¹⁾ drugim haydamaką w chałupie Jakima Sykunenko zabili szlachcica woyn., czemu był przytomny. Ma bydz powieszony.

31. Michayło Worobeć ze wsi Kamionki Czarney Humanskiej, był z haydamakami, kiedy kłoli p. Dorozynskiego ekonoma Kamioneckiego y zdobyczę im wozil po zabitym tymze panu Dorozynskim, lubo sam nie przyznaie ale inszy daie swiadectwo Jakim Kokinik, ze wzięty od duncow, iadąc do młyna y iest zaboysca. Ma bydz powieszony.

[486] ²⁾ 46. Hwedor Bazarny, wziętego wraz z Dawidem Horbem, ciz za rabonki y zaboystwo, jako się pokazuje. Mają bydz powieszony.

47. Musyi Czarny zaporcziec, wzięty przez kozakow Korzonkich, będąc w haydamakach pod watazka Szambrą kozakiem korynia Duryłoskiego, mając onych zebranych człeka sto, z których oderwawszy się osmiu przysli do wsi Mliwa ³⁾ Smielanskiej, których tam kozacy Korzonscy napadłszy kilku zabiwszy, a terazniejszego inkarcerata w sekwestrz wzięli, który ma bydz śmiercią karany.

48-vo. Jakim Czerewko zagraniczny, wyszedł pod watazka Wasylem człekiem Smielanskim wraz z Wasylem Taranem w osob zebranych piędziesiąt, usiłujących na rozne rabonki y gdy przysli do wsi Brezonki, tam przez kozakow horodowych rosproszeni y niektorzy połapani zostali. Sentencya decyduje suspendatum.

49-no. Michayło Malohowszczuk wraz wzięty na tey akcyi haydamacki z Akimym Czerewkim. Sentencya decyduje suspendat.

50. Konrat Gurbenko dziak słobody Antonowki, za zdradzenie pana swego podczas haydamaszczyzny WłmcP Podgorskiego sądziego wojskowego o zyda zabicie, tenze inkarcerat oskarżony y pana swego wniwecz zniczenie, jako y inszych niemało poczynionych szkod w rabowaniu przeznaie. Sentencya decyduje suspendat.

51-mo. Wyexpedyowany.

52-do. Wyexpedyowany.

53-tio. Stefan Homenko z Sianiawy Białocerkiewskiej, który został bydz wzięty przez namiesnika Białocerkiewskiego za to, ze się aligenował na służbę do wsi Budysc blisko Lisiąki będących y podczas Lisiąki wyrznicia od haydamakow tamze w Budyszczach znaydującego się, w czym podeyrzany zostaje, ze miał bydz w Lisiące, do czego się on nie przyznaie. Zostawiony.

[Збоку приписано:] №. Ad resol.

54-to. Łozinski pisarczuk Powołocki, sam się (się) oswiadczył, ze mu cointelligencyą y na xiedza plebana Pawołockiego Kulickiego nazwanego

¹⁾ Закреслено — innem.

²⁾ №№ 32 — 45 бракує сторінки, починаючи з 485 і до 491 — переплутані при зшиванню.

³⁾ Закреслено — Koniowskiy.

przegrozki czynił, chwając dzielność rycerską haydamakow, zadnego broni ani postrzału nie bojących się, z dobrowolnych iednak konfessat nie pokazuje się, tylko mając pretensyą do popa o zabranie rzeczy po oycu swoim nadmienil: — znajdę ia, kto się z moich krewnych o taką krzywdę upomni,— słyszał zas tylko o złapaniu iednego haydamaki, ktorego przywiązanego do słupa za rozkazem komendy Rossyiskich dla rozstrzelania kula się nie chwyciała.

[Збоку приписано:] №. Ad resolutionem. Wypuszczony.

[485] 55. Wasyl Biłodub z Połonnego, społeczeństwo z haydamakami y ukradzenie konia dowiedziona. Suspendat.

56. Maxym Szwiec zaporoziacz był w między 50 haydamakami watazki Wasyla Smilanskiego na rabunkach. Ma bydz powieszony.

57. Andryi Horb w teyze był kompan y z Wasylem watazką. Rowney obwieszenia podlega karze.

58. Stefan Kosmaciuk ze wsi Winogradu, był na rabunku wsi Kuryanca we trzy osoby, zostawiwszy u rezerwe w lesie osob 10, ktorym daiąc odpor szlachta tamteysi iednego zabili.

59. Anton Polisiuk z Ułanowa u człeka Płaczkowskiego nazwanego skrzynkę z pieniędzmi ukradł, gdzie nie zastał więcej tylko rubla 1, główek 2. Suspendat.

Tenze zydw dla zabicia od haydamakow trzech przytrzymał.

60. Fedor Jurkow syn z Stadnicy wsi za poroznienie się ¹⁾ z aszaułą tamteyszym, będąc kozakiem horodowym, za to został wzięty.

[Збоку приписано:] №. Ad resolutionem.

61. Kost Maryniczow syn szewci z Raygroodka przysłany, ludzi fomentował, przystawszy sam do duncow, azeby pani swoiey IPani Pośławskiej pansczyzny nie robili. Suspend.

62. Pilip Stadnik ze wsi Spiczyniec z Martynem Lobodą niżej specyfikowanym szlachciankę Maryannę Babkiewiczową na zabicie do haydamakow prowadził, która ²⁾ popa w drodze prowadzenia odebrana y obroniena. Suspendat.

[489] Die 30 7-bris A[nn]o 1769-no w Kodni.

Sentencyarz inkarceratow.

1 - mo. Josyp Wowenko z Horodyszczu Smielanskiego.

2 - do. Trochim Kalmyienko z Walawy Smielanskiey.

[Проти цих двох №№ приписано:] Trochim. Ciz obydw są wypuszczeni.

3 - tio. Wasyl Popowicz ze wsi Jalańca y Sufron Doroktejow wołoszyn z tegoz Jalańca, oskarzeni ze przyiechali na koniach do miasta Koneły, mając rusznicę, spisy, natruski i pistolet jeden, tam mieli ludzi bic y roskazywac sobie czynic wszelką wygodę, do ktorego haydamastwa się nie przyznają z tą odpowiedzią, że oni uciekali za Myrhoroda Moskiewskiego

¹⁾ Закреслено — z watazką swoim, assaułą.

²⁾ Закреслено — potym od.

ze wsi Petrykowa od kapitana wołoskiego, a ze bez paszportu przyiechali do Koneły y tam od kozaków wzięci y do podjazdu oddani, zgadzając się wraz z sobą w słowo słowo, tylko w tym się nie zgadzają, że Wasyl Popowicz powiada że nie byli na żadnym kałaurze y owszem omiiając one, a Sufron Wołoszyn przez tłumacza odpowiedział, że byli na kałaurze Mojekowskim y tam od kapitana wołoskiego od służby uwolnieni zostali, tak opowiedzieli, że idą do swoich domów, których to kałaur wolno przepuścił, nie dawszy im żadnego biletu do przejechania w czym tu podeyrzeni zostają, gdyzby takowych ludzi nie przepuścili moskale. Ad resolutionem tychże się odsyła.

[Збоку приписано:] Sufron umarł.

4-to. Michayło Leontego pasierb, dekretowany na śmierć, ten z s płacu wprowadzony y do dalszego czasu zatrzymany.

Ad resolutionem z futorów Winickich.

[Збоку приписано:] Ten puszczony — 1.

5-to. Jeremian Łupał z Humanszczyzny, dekretowany na śmierć. Wasyl Lewczenko z Łozowatki y Michayło Taran ze wsi Iwachnow, dekretowani na karę po rozeg 500 pod pręgierzem, wziąć których egzekucya zatrzyma do przybycia Imci Pana Rudzkiego komissarza Humanskiego.

Ad resolutionem.

[Збоку приписано:] Łupał umarł, ci karani — 3.

6-to. Iwan Przysięzny Swerlik y Hwedor Kislica woyt, obydwu z Dziunkowa, nie będąc na dobrowolnych konfessatach. Ad resolutionem odsyła się.

[Збоку приписано:] 2.

7-mo. Hwedor Dziaczynko z Harkiem Dziaczynkiem bracia rodzeni ze wzi Hodorowca starostwa Traktamierowskiego, wzięci w sekwestr Hwedor za syna swego, a Harko za synowca, który poszedł w chaydamaki y nie wiedzieć gdzie się obraca, także y trzeci Hwedor Szeptucha z tegoż Hodorowa, wzięty za swego pasierba Petra, który, poszedł w chaydamaki. Ci tylko wypytani, na których niemasz żadnego oskarżenia, y sami do niczego się nie oskarżają, potrzebna dla nich konwikcyja od Imci pana Sawickiego rotmistrza Rokitnianskiego, który ich wziął y za co. Ad resolutionem tychże się odsyła.

[Збоку приписано:] Szeptucha umarł — 3.

8-vo. Petro Puaczenko y Wasyli Klimenko obydwu ze wsi Zurawlichy Białocerkiewski. Ciz wzięci w sekwestr o napadnienie Imci pana Leniewicza w Żydowski Grobli z innemi w osob czterech, których tu niemasz nowozacieżnemi z Symenem Cyłuykiem y Malutą kazakami y tam Imci pana Leniewicza w Żydoski Grobli zrabowali, jako świadczy oskarżenie onych z maydeburyi Białocerkieski, które z nimi przysłane iest. Petro Puaczenko y Wasyl Klemenko do tegoż zaciągu przystali y po Ukrainie wraz w osob czterech zieżdzieli¹⁾ podwodami do Poczapinieć wsi pod Lisianke, którzy

¹⁾ Закреслено — рз.

powrotem wstąpili do Żydowski Grobli Semen Cyłuyko, Maluta y Wasyl Klimenko, tamże komore Imci pana Leniewicza odbili, wzięli zupan granatowy, kiosze y papiery, do ktorey się oni nie przyznają, [490] tylko ze Cyłuyko z tego rabonku dał zupan granatowy Wasylowi Klimenkowi, ktorego zaraz obległ na siebie y w tymże przyjechał do Żurawlichy y z tegoż biorąc go w sekwestrz zdnieśli, przeto ten Klimenko za przytomność tegoż rabonku, śmiercią ma bydz karany, a za ten Petrenko Puaczenko, nie znajdujący się na tym rabonku, jako też od Wasyla Klimenka o tym nie jest rabonku oskarżony y owszem, że tam nie był przytomny, przetoż jego za zaciąg do nowozaciężnych, karanego 500 rozg uznaje sent.

[Збоку приписано:] Wasyl ścięty. Petro karany — 2.

9-no. Ułas Daniczysł syn ze wsi Sasanowki, zebrawszy się w czterech parobkach pili. Popiwszy się gorzalką nasli na karczmę w Moskwitynowce y tam arendarza zyda tenże Ułas piiany nozem tegoż samego zyda wziętym garło poderznął y rękę skaliczył, za który excess inni pouciekali, a Ułas w sekwestrz wzięty, za co ma bydz śmiercią karany.

[Збоку приписано:] Scięty — 1.

10. Stefan Ilicki ze wsi Ostyryk Białocerkiewskich, wzięty w sekwestrz z zamku Białaczerskiego, oskarżonego że będącym chaydamakom w roku przeszłym w Bieszczyncach był przewodnikiem y haydamakow naprowadzał po slobodach Włomosciow panow Podgorskiego sędziego Kamienkiego y innym, przez których nie mała szkoda w rzeczach, sprzętach, w bydle, koniach chaydamacy poczynili, za co tenże Ilicki za swoy excess ma bydz śmiercią karany.

[Збоку приписано:] Scięty — 1.

11. Ilko Dudnikow zięć z Rabczynek Wołodarskich wsi, wziętego w sekwestrz przez człeka Ohmatowa wsi poddanego, u ktorego tenże Ilko Dudnik ukradł wołów cztery, który człek Ohmatowski dognawszy go w Lisiaće, za co w sekwestrz wzięty y tu odesłany. Za który excess ma bydz śmiercią karany.

[Приписано:] Zatrzymany — 1.

12. Ilko Semenowicz ze wsi Sniatynki Chwastowskiey, który to Ilko Semenowicz Koziomiaka, przyjechawszy na jarmark do Skwiery, sam chcąc poznać kolegow swego Woytowicza Humanskiego wklepał się w pisarza Skwirskiego, ktorego pytał: — siela szlachty y żydow zabił w Humanu, — ktoremu Ilko Koziomiaka odpowiedział, zem zabił co bog dał, na która słowa, jako słyszał Hawryło pisarz Skwierski zaprzysiąg, za które się wydanie śmiercią ma bydz karany.

[Збоку приписано:] Scięty — 1.

13. Pańko Przynicznego syn z miasteczka Dzwynogrodki, wziętego w sekwestrz przez pisarza prowontow Lisianskich wraz z Andryiem Demodrajenkiem, który uciekł, w prowadzeniu onego w Czerwony, z którym zrabowawszy jadacą kobietę z czlekiem jadącym z Welnianki Koszowacki,

u ktorey wzięni rubli osmnascie, za co tu odesłani zostali, przeto tenze Panko Przynicznego syn za rabonek y za nieogłoszenie ucieczki drugiego ma śmiercią bydz karany.

[Збоку приписано:] Сціты — 1.

14. Tereszka ze wsi Olchowca Lisianskiego, wziętego w sekwestrz przez pisarza prowontow Lisianskich ¹⁾ Krzyzanoskiego bez zadnego oskarżenia, tylko z tego samego wyznania, ze służył u człeka Semena Ziemianego w Olchowcu przez lat cztery, ktoremu nie zapłaciwszy wzięł wołów cztery y to za wiadomością Iwana Bandarenka, a gdy przedawał w Lisiące te woły za którą przedarz [487] iest wzięty. Daley do zadnego chaydamastwa nie iest oskarżony y sam nie przyznaie. Ten ma zostawac do dalszey dyspozycyi. Ad resolutionem.

[Збоку приписано:] Wolno. Chory, wypuszczony — 1.

15. Hryczko Lewczenko zagraniczny, wzięty w sekwestrz przez kozakow Daczowskich, zbiegłego od armij Moskiewski z obozu zpod Kamienca bez zadney testimonij do futora Popowego, zagranicą będącego do oycaswego Łewka Manylenka spieszącego, w Daszewie został wzięty y tu bez zadnego oskarżenia odesłany, ktorem y sam wcale do zadnego excessu haydamackiego nie przyznaie się, tylko ze uciekł z armij, będąc z pułku Czarnego rothy trzenastey. Ad resolutionem.

[Збоку приписано:] — 1.

16. Fedko Słobodziannik ze wsi Wysokiego Tetyiowskiego, wzięty w sekwestrz pszez służącego Popowskiego w WłmcP Tyszkowskiego, oskarżony ze gdy w przeszłym roku będąc assawułą w teyze wsi Wysokim, porozbierali ludzie gromadcy rozne rzeczy tegoz W Tyszkowskiego, ktore ²⁾ rozkazano oddawac, wiele ich nie stało, za co tylko terazniejszy inkarcerat w sekwestr iest wzięty, ze ludzi nie wydał ktorzyby co zabrali, o czym y on doskonale nie wie, ale co tylko mógł wiedziec to wszystko wydał. Ad resolutionem.

[Збоку приписано:] Ten xiędzy augustyanom oddany — 1.

17. Mikita Moskolenko ciesla ze wsi Buzowki Tetyiowski, oskarżonego, jako y samego jego wyznania, iz był w Humaniu podczas rznięcia szlachty y zydwow, do ktorego sam nie przyznaje się, tylko ze zabiaając zydwowke, od innych widząc, a ten sam ktorey dom budował, ktora chcąc się salwowac jego obroną zycia swego, uwiesiła mu się rękami za szyie, którą z mocą swoią zaboycom zrucil z siebie, którą natychmiast zabili. Tenze Mikita na dniu drugim zpodkawszy zyda Felura, terazniejszego Jozefa Dobrowolskiego wychrzonego, ktorego mającym polanem po piersiach uderzył, usiłując go zabic, y toby był wykonał, zeby byli insi chaydamacy od tego jego nie obronili, za ktory exces ma bydz śmiercią karany.

[Збоку приписано:] Сціты — 1.

¹⁾ Закреслено — озкарzonego.

²⁾ Закреслено -- ch.

18. Pracowity Wasyl Marczenko ze wsi Wołoszowki do Karpowiec należący, s konfratowanych z nim przysłanych konfessat, jako ludzi z dobr Karpowieckich w Humanszczyzne wyprowadzał y one buntował, na co cała włosc Karpowiec y Wołoszowki gromad na to swiadczą, że tenze był w Humanu podczas rznienia szlachty, zydw, jako tez taz gromada swoje instancją zanosi, zeby lepiej ten Wasyl nie zył, anizeli zemste niepochamowaną miał czynić, za który exces ma bydz śmiercią karany.

[Збоку приписано:] Scięty — 1.

19. Hryczko Pawluczenko ze wsi Chmielowki do wsi Bałabanowki należący y Ostap Motyl ze wsi Szrokociahow Tetyiowskich, oskarzonych wraz. ze posli na nowe zaciągi do dońcow, przystawszy do officera korneta onych na kilka set, których w Rozynie rospuscili, z którego rospuszczenia posli do Łukaszowki ze swemi zaciążnemi chorążym, dziakiem Łukosiewieckim y assawułą tamteyszym, który to assawuła mającego tam oyca swego, którego chciał az do Smiły wyprowadzić, czego gromada tamieczna pozwolic nie chciała y ztąd między ni[488]mi stał się tumult, gdzie y wszystkich pięciu gromada zabrała, chorążego tamtejszego rodaka dobrowolnie wypuscieli, a assawuła uciekł, a terazniejszych inkarceratow Hryczka Pawłuczynka, y Ostapa Motyla, y Pawła Andruszczuka iuż tu uwolnionego ImciP Rytaroskiemu w sekwestrz gromada wziąwszy y podiażdu w Tetyiowie stojącego oddała, oskarzeni zas przez to, ze przystali do nowozaciążnych w Łukaszowie, zeby co mieli złego uczynić oskarzenia niemasz, tylko co się wyraziło. Tych dwóch Hryczka Pauluczenka, Ostapa Motyla odsyła się ad resolutionem.

[Збоку приписано:] Wypuszczony — 2.

20. Wasyl Czerniejow syn z Stomaszpola wsi zpod Pikowa, przyprowadzony od podjazdu z Tetyiowa, wzięty w sekwestrz przez ImciP Dłużanskiego¹⁾, od którego na tegoz inkarcerata zadnego oskarżenia niemasz, on się wcale do niczego nie przyznaie, tylko ze nie chciał służyć u tegoz Imci pana Dłużanskiego, za co iest wzięty y oddany. Ad resolutionem.

[Збоку приписано:] Wypuszczony — 1.

21 - mo. Mikoła Rudenko zpod Wysokiego wsi Bałabanowki, wzięty prze wojskowych we wsi²⁾ Podwisokim za to tylko, ze przeszedł tylko do siostry swojej z Malinek do Podwysokiego, y gdy go się pytali tam y gdzie był w przeszłym roku, którego ludzie z Podwysokiego nie wiedzieli, gdzieby się w przeszłym roku znajdował, o czym oni nie wiedzą, który nie iest wykuzowany za co iest wzięty. Ad resolutionem.

[Збоку приписано:] Kował NB. — 1.

22 - do. Mikola Skrzypnik z Horosękowa wsi Tetyiowski, wzięty jako opowiada bez zadnego oskarżenia na siebie, ze wzięty w sekwestrz na drodze

¹⁾ Закреслено — у.

²⁾ Закреслено — Malinkach.

z jarmarku z Patyor idacego, który się do niczego nie przyznaje bez żadnych dowodów.

Ten ma bydz przytrzymany do czasu ktorego.

Uwolnini inkarceraci:

Ostap Motyl WIPanu Pomorskiemu,

Chrycko Pawluczeko WIPanu porucznikowi Komorowskiemu.

Tereszko z wsi Olchowca wolny, słaby,

Feytko Słobodzianik, ten do xięzy augustyianow,

Wasyl Czernijow syn z Tomaszpola, tego wziął instygator,

Michayło Rudenko ImcPanu Zarębie oddany.

[491]¹⁾ Iwan Owerko z Telepiny Smilanski, die 15 X-bris umarł.

Wasyl Sydoręko z Humania przedmiescia, oskarzony ze podczas rznienia Humania był y rznął, do czego on nie przyznaie.

Ten ma śmiercią bydz karany.

Panas Hałaykowski przysłany w sekwestr z Sokołowki przez IPana Zebrowskiego, wzięty y podiazdowi oddany do zadney rzeczy nie przyznaie, tylko ze przez IP Zebrowskiego przysłany. Ma bydz winien.

Ten ma bydz śmiercią karany.

Michayło Sokowego zięc ze wsi Szarnypola z klucza Konelskiego, oskarzony o rabunek w Cybulowie z haydamakami, do czego on nie przyznaie, tylko ze go wzięli do Cybulowa, aby im grał na bandurze, którym grał y dali mu za to kamzelkę y spodnice szlachecką, którą od niego odebrał IP Dolinski, ze jego była, a do rabunku ani zaboystwa zydow dwuch, ktorych tam przy nim haydamacy zabili nie przyznaie, aby im pomagał, tylko grał, a oni sami przy nim rabowali y zydow dwuch na smierc zabili.

Ten winien smierci,

Die 18 januarij Anno 1770.

Jozef Dziak Mytynski nazwiskiem, wzięty na drodze idący bez paszportu, a jako ma bydz podciwy odwołuie się na xiędza protopopę Leszczynskiego. Ad resolutionem. Ma bydz przytrzymany. Ten ma bydz karany rozeg 300.

Andry Łabunczeko kozak przedtym Humanski, ten się exkuzuie, ze natenczas w Humaniu nie był, ale w konfederacyi y zagranicą był Turecką, a zas jezeli wzięty iest to przez Omelkę inszego Tkacza, ze niedalego mieszka assawuły, ktorego Tkacza nie napisali imienia, to tego za tamtego wzięto.

Ten ad resolutionem odsyła się, a ze pokazuje się przez Jozefa Felura, ze w konfederacyi nie był, ale dopiero miał wynisc, jako twierdzi że miał wraz z drugiem.

Ten ma bydz śmiercią karany.

Mikoła Ławręczuk ze wsi Walnianki, ten wcale nie przyznaie do zadny rzeczy, a tam natenczas był kiedy tamteysza gromada wyrzneła szlachty 18

¹⁾ Кожен запис на ст. 491 — 494 — закреслено, окрім записів про Степана Чмержа і Луцька Поліщенка.

w lesie zachowanych przed śmiercią y dzieci małe, za co potraconi zostali w Białey Cerkwi, a terazniejszy inkarc. wzięty w sekwest przez tamteyszego podstarosciego y ten odesłany.

Ten winien śmierci.

[492] Marko Burłaka ze wsi Szpoły Smilanski, oskarżony ze był przy tym kiedy gospodarz jego Michayło Kuc u człeka szynkarza nieznajomego piniędzy samemi dynyszkami rubli n-ro 25, z ktoremi nie mógł ¹⁾ uciecz, za pogonią onych, te piniędzy Kuc porzuciwszy uciekł, a terazniejszego inkarcerata, stojącego y patrzącego się na to y przy tey kradziezi będącego w sekwestr wzięto y tu odprowadzono; do chaydamactwa zadnego nie przyznaje. Ad resolutionem do dalszey konwikcyi jemu.

Post resolutionem ten ma bydz śmiercią karany.

Hwedor Szewc y Petro Krzywy ze wsi Wereszczak Humanskich, obydwa przyiechawszy do wsi Łobaczowa Tetyiowskiego z trzecim Łukianym Łobaczewskim podeyrzanym o haydamactwo, wziętych wszystkich trzech w sekwestr do Tetyiowa, z kąd tenze Łukian podeyrzany z sekwestru uciekł ... do zadney rzeczy się nie przyznaie, ktorzy są zatrzymany do dalszey konwikcyi.

Ci mają bydz karany śmiercią.

Dmitro Kołymyczuk ze wsi Osijowki, oskarżony o haydamactwo przez Imci pana Krzyzanowskiego pisarza Lisianskiego, do czego on się nie przyznaje.

Ten winien ma bydz śmierci podług oskarżenia.

Stepan Czmerz z Porebysz o zaboystwo zony swey do maydeburyi Białocerkiewski ma bydz odesłany z dekretu remissionis.

Mikoła Skrzypnik z Horozkowa Tetyiowskiego, ten idacy z jarmarku z Piatyor, wzięty na drodze, na ktorego dotąd zadney konwikcyi nie masz, a sam do zadnego się excessu nie przyznaje, który ma bydz po karze wypuszczony.

Wypuszczony.

Stefan Artymenko z Jeziorny, na tego zadney konwikcyi nie masz ani oskarżenia, do czego y on się nie przyznaie do niczego, tylko co u popa był w Jeziorny. Ten ma bydz wolny, za którym się interessuje xiędz ritus graeci, ze ma bydz potciwy.

Wypuszczony.

Wasyl Radomski z Dymirza czumaka, wzięty w Czerwony u szwadronu Włmci pana Szulerzyckiego rotmistrza, ze do siebie przyiąn jadacy z bani parobkow dwóch Semen y Iwana braci rodzonych z Kijowa zbiegłych od armij Moskiewskiej podwoscikow, ktorych miał podwiesć ku granicy do Kijowa, który o zadne chaydamastwo nie iest oskarżony. Ci ad resolutionem odsyłają, siedzą w kurdygardzie polski.

Wypuszczony.

[493] Die 9 9-bris w Kodni 1769.

¹⁾ Закреслено — es.

1.

Ilko Siniuszko z Sokołowki Humanski za niedoniesienie dworowi o korałach mających. Na korporalne konfessata. Ma bydz ścięty,

3.

Mikoła y Roman Filuki ze wsi Kurawy Przylucki.

Tym konwikcyi od IP Słabkowskiego oznacza się.

4.

Łesko Zaika ze wsi Wobczy zpod Tarnogrodu.

Ten winien kary 500 łozow.

5.

Chrycko Zawaluka zięc z miasta Lipowca, tem za kradziesz cerkwi ma bydz przez mistrza karany śmiercią wprzod uciawszy rękę prawa.

6.

Wasył Tymiszczęko ze wsi Zakutyniec, ten oskarżony o kradziesz siostry swej płotna, płachty y czemleta, poddany IP Hrabowskiego.

Ten bydzie bity łozow 900 przez mistrza.

7.

Jakim Bakalina ze wsi Wasylkowa Smilanskiego przysłany z Liniec, do niczego się nie przyznaie, tylko ze go szlachta wzięła Liniecka za innego człeka, który temu szlachcicowi wołow parę ukradł y teraz gdy był pod Lincami po drodze idący po sol przeżyty uciekł, to tego zabrano y tu odesłano.

Ten się odsyła ad resolutionem, ktorego konwikcyi potrzeba.

3.

Ułas Lihohrudenko z Rokitny kozak, o zabicie szlachcica na drodze jadącego, temu niedziel dwie bydzie z Rosowskim.

Ścięty przez mistrza ¹⁾.

9.

Rogowski ante szeregowy zaboyca szlachcica na drodze jadącego wraz z temze Ułasem na stepie o mil trzy od Pikowa.

Ten śmierci godzien. Zywo ma bydz cwiertowany przez mistrza.

10.

Jan Bilinski o pojęcie zon trzy dekretem maydeburyi Białocerkiewski osądzony na smier, aby był przez mistrza spawiedliwosci tu w miasteczku Kodni ścięty.

Ten osądzony z maydeburyi Białocerkiewski na smierc.

11.

Pracowici Iwan Pasiecznik, Feytko Krawiec y Iwan Berehowy wszyscy ze wsi Czyzowki Lisianski.

Poscinani.

15 ²⁾).

Jan Bilinski, ten z dekretu Białocerkiewskiego maydeburyi na smierc osądzony za zony mające trzy.

Tu ścięty.

¹⁾ Закреслено — Ten ma bydz zatrzymany.

²⁾ 15 — написано по — 12.

16¹⁾.

Antoni Bukowski czyli Szwabski y Aftonowicz dekretem na smierc osądzony trzech nazwisk.

Iwan Nosęko z Pochrebyszcz, ten ma bydz karany rozg 500.

Iwan Panasęko ze wsi Ryzanowki Lisianski, oskarżony o zaboystwo zyda arędarza tamecznego.

Winien smierci.

Łucko Poliszczęko z Obozowki Humanski, oskarżony ze poiął panną Laskowską za zone, ktoremu hayd[amacy] ryzuny za zonę dali, z którą slub u pana wziął.

[494] Chwedor Berehowy z Dmitruszek Małych Humanskich, die 29 9-bris tu w Kodni w jamie umarł, pochowany pod cerkwią 1769 Anno.

Dorosz Supruczęko z Babanow wsi Humanski, oskarżony ze się u niego naydował pas lacki, za ktorego dał krowe drugiemu człeku y ten mu dwor odebrał; do więcy nie przyznał.

Ten winien smierci. Scięnty.

Stepan Panasęko z Hyzny y Chwedor Szczupka kozacy Humanscy, oskarżeni ze byli podtenczas rznienia pod komędą sotnika Gunty y juz po wyrznienciu byli na rabunku szlachty w Bawie, ci zaś, tylko ze byli w Bawie na rabunku z chorążym swoim, który uciekł za granice.

Ci dwoch winni smierci za swoją excessa.

Scięnci.

Andry Szyszkowego zięc ze wsi Baczkuryna, ten oskarżony ze pana swego odstąpił y do haydamakow poszedł, od których dwie beczki miodu prowadził, z którym był złapany w Manasteryszczach y tam mu nogę prawą kozacy na wylot przełamali za to jako ze y pana swego dwor rabował.

Ten winien smierci.

Scięnty.

Dorosz Suprunęko, oskarżony ze ludzi szlachteczny y za to w Lincach złapany y tu odesłany.

Pracowici Stepan Rudy,

Iwan Baraniuk,

Martyn Lebedz wuytow zięc,

Ilko Wdowiczęko, ten natenczas był w młynie,

Ignat Iwaszuk,

Łucko Wdowiczęko,

Michayło Matwijchy wdowy syn.

Ci wszyscy podług obwinienia ich mają bydz wszyscy smiercią karani.

Scięnci.

Lucko ze wsi Mołodecki Humanski, die 14 X-bris umarł w jamie.

Takze y Swiec Konon umarł z samego Humanu przed ym.

Chwedor Swiec ze wsi Wereszczak Smilanskich y Petro Krzywy z tychze Wereszczak, do zadny rzeczy haydamactwa nie przyznają tylko ze wyiechali

¹⁾ 16 — написано по — 13.

na jarmark do Bukow, a z Bukow przyiechali z Łukianem do Łobacz[wa], który uciekł y tam zostali pobrani. Konwikcyi potrzeba.

Ci mają bydz przytrzymani do konwikcyi dalszey.

[495] Jakim Zarudni, Kyrło ¹⁾ Romaniuk, Opanas Titorow zięc, Hwedor woyt Dworok, Iwan Huczała, Hryczko Szwiec stary, Roman Tkacz z synem swym Mykitą z Szarnypola, wszyscy z Konelskiego.

Jakim Zarudni lyczac się sotnikiem, który dowodzca był wszystkiego złego zaboystwa szlakty osob 22 yz oycy własnego dzieci y szwagra, niemniey gubernatora Konelskiego y pisarza y z sługą jego, na co przez tegoz urodzonego Jana Szczawinskiego za przysiężony został. Ten ma bydz żywo cwiertowany przez mistrza.

Kyrło Romaniuk także z Sarnypola za wyprowadzenie na smierc ultajom xiędza franciszkana kwestarza w chlewie zachowanego, IP gubernatora Konelskiego z jego kolegą pisarzem y z sługą jego, których do zabicia ultajom oddał. Ten ma bydz żywcem cwiertowany przez mistrza.

Panas Teterow zięc z Szarnypola za przyprowadzenie szlalcica Zalewskiego w lesie wynalezioneo y zaboycom na smierc przez siebie wydane. Ten ma bydz ścięty.

Hwedor Dworok woyt z Szarnypola, oskarżony ze za roskazem namitow kozakow u tychze gromady służących, od nichze samych do zaboystwa szlachty obrany roskazy czynił, będąc woytem y głową gromady roskazy wszelkie ultajow y zaboycow pełnił, a tamteyszych służących, którychby mogli usmierzyć, a tego nie uczynili, za który excess ma bydz śmiercią karany.

Iwan Huczała z Szarnypola assawuła, mając u siebie xiędza franciszkana w chlewie zachowanego ²⁾ dwom ultajom zaboycom, będąc ossawu[łą] okrutnie zabic dopuścił y całą gromadę na widowistwo tego okrucienstwa Szarnypolską sprowadził, którzy się na to patrzeli y sam będąc przytomny, za który excess ma bydz śmiercią karany.

Hryczko Szewc stary z Sarnypola, ze gdy pobrali szlakte do karczmy.. mając onych na zabicie, których y dopuscili zabic. Ten wziąwszy szlalcica ImciPana Buczniewskiego zaprowadził z innemi do jego własney hałupy, aby onym oddał pieniądze, ktoren wzię od nich za kupion[ego] konia do konfederacyi, która pieniądze odebrawszy i innym oddawał y sam swoje porcyą na niego przypadającą odebrał, przyłożywszy te słowa mówiąc:—dosyc wam iuz ³⁾ tu panowac. Za który excess ma bydz śmiercią karany.

Roman Tkacz Lysy za rabienie do Sarnypola należących, za dopuszczenie synowi swemu starszemu do zaboystwa Kalinnikowi haydamastwa y rabonkow przy swej starosci, a nie utrzymując synow swoich.

Ten ma bydz ścięty prze.....

Syn zas tegoz Mykita, nie oskarżony będąc w niwczym, po exekucyi ma bydz wolno puszczoney.

¹⁾ Закреслено — Zarud.

²⁾ Закреслено — u siebie.

³⁾ Закреслено — wam.

[496] ¹⁾ Prokop Dziekcierzenko ²⁾ ze wsi Kozacki Doliny Smielanskiey, ten za rabonek dwakroc we wsi Koszowaty y szwagra swego pieczenie.

Ma bydz przez mistrza ścięty.

Ignat ³⁾ Michalczenko z Zydowiec z Porchbiskich o rabonek zyda na slaku pod karczmami Hodoczkowskiemi, takze w Staniłowce popa y na innych mieyscach z ultajami zagranicznymi.

Ten ma bydz śmiercią karany.

Marko Burlaka ze wsi Szpoły. Ten ma bydz ścięty.

Andry Łabunczko z Humania. Ten ma bydz ścięty.

Jozef Mytynski dziak. Ma bydz karany.

Romana Szewca syn Mykita wolny.

[497] ⁴⁾ Die 2 january 1770 ⁵⁾.

Bazyli y Piotr bracia rodzeni Oborniccy za popełnione haydamactwo zydowki Meyszi y syna jey zrabowania y prawie do śmierci z rąbanie y pinigzy zabranie.

Ci winni śmierci.

Nazar Kolesnik te same zydówkę na mieysce zasiadłych Obornickich ze zaprowadził. Ten ma bydz ścięty.

P o s c i n a n i.

Ludwik Gajewski, Senko Poberezniuk, y zyd Haim syn Zająca z Peczery, będąc powołani od tychze Obornickich, ze był[i] na tym samym rabunku y rąbali zydówkę y zyda, do czego oni nie przyznają.

[Збоку приписано:] Odsyłaia się ad resolutionem ci trzyey.—Wypuszczony wszyszey trzyey.—
Wypuszczony.

Prokop Skraha bandurzysty z Ostołopowa. Ten naprowadził na rabunek dancow IPana Spęndowskiego y sam tegoz wiązał y bił y zrabował. Ten ma bydz ścięty.

Jozep Popowicz arędarz wsi Stepanek za pobicie zyda arędarza Zezulenickiego na drodze, rozkazuiąc sobie dac kopily, którą mu zyd dał, za to karany kanczukami, die 21 january 1770 Anno.

Die 25 january 1770 w Kodni zatrzymani inkarceraci przysłani z Bohuslawia.

Die 15 februar. 1770 Anno w Kodni Chwedor Gawrasi z Korsunskiego starostwa futora umarł y pochowany pod cerkwią w Kodni.

Die 20 februar. 1770 Anno umarł pop z Popowiec Pochrebyskich WIPana Opackiego.

Pop z Horodyszcza Smilanskiego umarł w kardygardzie.

[498] [На звороті реєстрів написано:] Sententiarze.

¹⁾ Записи на 496 стор. закреслено.

²⁾ Закреслено — z Kozacki.

³⁾ Ignat — написано над закресленим — Iwan.

⁴⁾ Записи на 497 стор. кінчаючи Прокопом Скрагою — закреслено.

⁵⁾ 70 — виправлено з — 69.

[ВІЙСЬКОВИЙ СУД НАД ДЕЗЕРТИРОМ З ПОЛЬСЬКОГО ВІЙСЬКА ЯНОМ МІЛКЕВИЧЕМ, 7 ВЕРЕСНЯ 1769 Р.]

Działo się w Kodni obkwaterze regimētarski, die 1 7-bris 1769 Anno.

My ¹⁾ komēderowani na oznaczony Kryzreth żołnierza Jana Milkiewicza zpod gardyzony fortecy Berdyczowski dezertorowanego zpod Komēdy Generalney IW⁰ regimētarsza woysk koronych Partyjow Ukrainskiej y Podolski Jozef Hatowski porucznik, Piotr Komarowski porucznik, Daniel Międzyrzycy chorąży, Antoni Jasiński sierzant, Franciszek Zawacki sierzant, Jan Poziemski gifreytor, Jan Burgierd gifreytor, Kazimierz Bujarski gimeyn., Wawrzyniec Błazejewski gimeyn., zasiadszy y do przeczytania inkwizycyi ku die 29 augusty z Jana Milkiewicza wyprowadzoney żołnierza przystąpiwszy, z ktorey dostatecznie wyczytawszy y one dobrze wyrozumiawszy, z ktorey inkwizycyi oczywiscie sądowi swemu dowiedziono iest, iz żołnierz Jan Milkiewicz bez zadney racyi z barwą y karabinem nabitym y ładunkami dziewiętnastą y pałaszem uciekł az pod Korostyszewem, przez komēderowanych złapany został, mniey sobie waząc y za zasłużoną barwę mając, ktorey ieszcze nie zasłużył, gdyz one na dwa roki wzięszy, a tylko rok prosluzywszy ieszcze, do tego skarbowy karabin y pałasz niby za nalezance zasługi niedziel dziewięć zagrabieniem zabrał, z którym uciekł nie pamiętając na przysięgę, którą przy zaczęty służbie wykonał, aby swą ucieczką nigdy nie zdradził, którą teras wykonał. Przeto przystąpiwszy do samey sprawiedliwosci y do artykułow woyskowych o uciekaniu opisanych wynnym pominionego Milkiewicza deztertera, uznawszy luboby ²⁾ według artykułow opisanych smiertelney podlegac ³⁾ powinien karze lecz do mnieyszy przystąpiwszy [500] nakazuie, azeby przez ⁴⁾ w pszyszli (przyszli) poniedziałek y piątek przez ludzi 300 przechodził na dobrą monete po rozg dziesięć bez wszelkiego miłosierdzia dla przykładu innym, azeby się takowego ucieka żaden czynic nie wazył ⁵⁾. Od poniedziałku do piątku po pierwszy exekucyi ma w łancuszkie zostawac, po ktorey odebraney karze ma lepiey w tymze gardyzonie bez zadny zdrady słuzyć.

[СПРАВА НАЧАЛЬНИКА ПОЛЬСЬКОГО ПАТРУЛЯ ВАВЖИНЦЯ КАМІНСЬКОГО, ОБВИНУВАЧЕНОГО У ВІДСТУПЛЕННЮ ПЕРЕД ГАЙДАМАКАМИ, 3 ЛИСТОПАДА 1770 РОКУ.]

[501] Działo się w miasteczku Troianowie przy Kommendzie Generalney w obkwaterze Woyska Kor. Partyiow Ukrainski y Podolskiej, dnia trzeciego miesiąca listopada 1770 Roku.

Na dniu dzisieyszym w akcie wyrazonym za ordynansem IW oboznego polnego koronnego generalnego tychze Partyiow regimētarsza, my komēde-

¹⁾ Закреслено — нizey podpisani.

²⁾ Закреслено — luboby.

³⁾ Закреслено — karze.

⁴⁾ Закреслено — два піятки przez.

⁵⁾ Закреслено — декрету tego моча.

rowani do wysłuchania inkwizycji między ImcPanem Wawrzyncem Kaminskim chorągwi pancerny IW stty. Wiskiego towarzyszem, a kommandantem wysłanego patrolu na Pobereze, w którym maszeręku od haydamakow napadniony będąc, gdzie go z nimze kommanderowani będąci nieiaci w naypilniejszy potrszebie odstąpili, przez którą odstompienie zginęło osob czterech z żołnierzey y kilku pleyzerowanych zostało, do których inkwizycji expediowania natychmiast a to dla dostatoeczniejszego informowania się IP Kamińskiego kommandanta tegoz patrolu przysłuchania się przystęmpuiemy.

1 - mus.

ImcPan Kaminski kommandant patrolu.

R.: Wyszedszy z Troianowa od Kommędy Generalney w nalezytym porządku y ostroznosci na patrol ku Poberezu, nie słysząc nigdzie o haydamakach, przyszedzsy z swoją kommędą pod Berszadą do wsi Werbki, wziowszy wiadomosc od ludzi gromadckich, iz hultaystwa haydamakow siedmiu z wozami pod toz wsią nocuią, wysłałem natychmiast zpod kommędy swoiey komęderowanych do zabrania onych, których wszystkich z wozami dwoma przyprowadzoną, oswiadczaiać mi ciz sami haydamacy, ze nas tu iest więcy takowych ludzi, przy ktorey wiadomosci, onych wziąć z wozami rozkazałem w sekwestr, a gdym się onych pytał, siłaby ich było więcey, odpowiedzieli, ze nas nad pułtorasta iest, ruszyłem z kommędą swoją y tych siedmiu złapa... [502] zabrawszy ze wszystkiemi ich mającemi rzeczami, stanółem w Białym-Kamieniu o godzinie dwunasty przed południem, gdzie prawie z przysciem moim napadli mnie haydamacy z przypuszczonym atakiem, którym broniłem się z całą moią kommędą przez godzin kilka az ku zachodowi słońca, w iedney y drugiey odstrzeliwaiąc się chałupie, az puki obydwuch nie zapalili y gumna, gdzie zabity ieden szeregowy z korpusu został, gdy mi przyszło do reyterady ku wsi Piatkowcą, wypadała mi przeprawa grobla, nad którą wstrzymałem się y odstrzeliłem nieprzyaciela, a gdy mnie nacisneli mocno, zem się iuz utrzymać nie mogł, umysliłem porządną uczynic reytaradą, iaką przynależy żołnirzowi, ale gdy zobaczyli moiey kommędy ludzie wielką liczbę haydamakow wstrzymać onych nie mogłem, wzięli się do rospruszki, w którym ataku zginął towarzysz z przedniey strazy od chorągwi W^o Zakrzewskiego rotmistrza Chrosciechowski, w ktorey ucieczce naypwiewey uciekał IP Zachorowski towarzysz z przedniey strazy W^o rotmistrza Cinskiego y kapral Pawłowski zpod chorągwi husarskiey IW woiewody Wilinskiego, od ¹⁾ ucieczki przecie wstrzymali się poczty z przedniey strazy y odstrzeliwali się, iako y z korpusu Fedorowicz chorągwi pancerny IW^o woiewody Wołyńskiego, drugi Marczewski zpod chorągwi IW^o straznika koronnego obrocili się y odstrzeliwali, innych zas nie widziałem, gdyz poszli za kapralem az w Piatkuwię za groblą ²⁾, gdziesmy dali haydamakom na przeprawie odpur z ImPanem Rakowskim towarzyszem W^o rotmistrza Koszuckiego y Fedorowiczem szeregowym zpod znaku IW^o woiewody Wo-

¹⁾ Закреслено — да.

²⁾ Закреслено — ло.

łyńskiego, [503] którzy hultaie odstompili, dopierą z resztą komędzy ziecha-
lem się. Tu IP Kaminski zakonczył swoją relacją.

2 - dus.

Urodzony Stanisław Wasylkowski towarzysz z przedni strazy W^o pol-
kownika Turkuta.

R., zgadzając się wraz słowo w słowo z IP Kaminskim swym komę-
dantem, że w Werbce przenocowali, gdzie ludzie tamteysi oznaymili IP
Kamińskiemu o stojących za wsio haydamakach z wozami, których IP Ka-
minski komędant zabrac ze wszystkim wozami dwoma roskazał, z ktorymi
zabranemi w sekwestr ruszyliśmy do Białego Kamienia, y tam tylko cosmy
przyszli, zaraz nas napadli haydamacy y atakowali, chałupy y humna palili,
gdzie szeregowy Kulesza z przedniey strazy postrzelony został, z ktorego
kazu w Berszadzie umarł, a gdysmy wszyscy reytarade uczynili, do grobelki
tam będącey, gdzie zginął IP Chrosciechowski towarzysz z przedniey strazy
W^o rotmistrza Zakrzewskiego, dostawszy się za przeprawę, umysliwszy się
bronic, tam zostałem postrzelony w ręką a pierwiy iuz przed przeprawo
w krzyżę, y tam dostałem się haydamacę w rękę, ktoremum ratyszcze wy-
darł, który ode mnie uciekł a w ty ucieczce ode mnie znalaz spise nie wie-
dziec iakim sposobem porzucono IPana Zahorowskiego, toz samą powruciwszy
podkłuł mnie w plecy, do ktoregom obrocił złapałem mu za spise, a potym
porwalismy się za barki, a gdy drudzy haydamacy nadeszli, chcieli mnie
skłuc, tenze sam haydamaka z którym zastali nie dopuścił, ale im
[504] za tymi co uciekaia, y tak poiechali, a ten mnie obdarszy roskazał m
się zachowac w burian, com uczynił, y tego nie wiem, iak się nasi obroci
gdyz ia siedząc do zmroku w burianie, a w nocy poszedłem do wsi Piatkuwki
y tam wziowszy podwodę, iadąc do Berszady za kommędą, napotkałem na
drodze W^o sędziego Synhaiewskiego, po ktorego ktoregom z sobą wził do
Piatkuwki, y tamem go porzucił słabego, gdyz nie mógł daliy iechac, a sam
poiechałem do Berszady y tam kommędą swoją zastałem, gdzie my się ulo-
kowali goiąc się; więcej nie wiem iako y o uciekających.

3 - tius.

Urod. Jan Ignatowski towarzysz z przedniey strazy IP ułana rott.

R., zgadzając się z pierwszemi.

Pytany IP Ignatowski, kto się został w odwodzie y kto sukursował
kommędą.

R., iz z przedniy strazy towarzystwo Rakowski, Wasylkowski, pocztow
z przedniey strazy chterech y pocztow korpusowych dwóch, nie wiedząc
onych nazwiska, ale są wyzey namienieni przez IP Kaminskiego Fedorowicz
y Marczewski, areszta z kapralem uciekali, a IP Zahorowski, gdy iechał,
na ostatku mówił do mnie, że konia ztrzemac nie mogą, y za kapralem
y pocztami pobiegł, z którym ia iuz nie widziałem się, az w Piatkuwcę na
grobli, gdziesmy się doiechali wraz z kommędą; w innych zas pytaniach
zgadza się z pierwszemi; więcej nie ma co powiedziec.

4 - tus.

Woienny Iozef Pietrowski szeregowy z przedniej strazy chorągwi W⁰ rotmistrza Niewęłowskiego.

R., zgadzając się we wszystkim z pierwszymi, to przydając, ze szeregowi z przedniej strazy Paszyński W⁰ [505] pułkownika Ostrowskiego Olaszewski W⁰ rotmistrza Koszuckiego odstrzeliwali IP Ignatowskiego towarzysza, a szeregowy Makowski, y kapral korpusowi najpierwsi byli do uciecki, a zas ImPana Zahorowskiego tylko com go za grobelko widział; więcęcy nie ma co powiedziec.

5 - tus.

Woięny Tomasz Parcewski zpod znaku pancyrnego IW⁰ straznika koronnego.

R., zgadzając się we wszystkim z pierwszymi, tego zas nie wie ani widział, ktoby pierwey zaczął uciekac, tego nie wazając, gdyz się znaydował w odwodzie przy kommędzię, nie ma co więcęcy powiedziec.

6 - tus.

Woienny Jacęty Binkowski zpod chorągwi przedniej strazy IP rotmistrza Buczackiego szeregowy.

R. zgadzając się w początku do reytarady, będąc wraz z IP Kaminiskim kommędantem swoim, a gdy posłał IP kommędant Dudkiewicza szeregowego z przedniej strazy zpod chorągwi W⁰ rotmistrza Przyłuskiego do IPana straznika Zahorowskiego, iuz naprzod wymkłego, aby się powrocił na odwod z sukursem, czego ¹⁾ IP Zahorowski nie uczynił, sam się nie wrocił, tylko na pocztę wołał, aby się po dwóch do odwodu reytarowali, czego kapral, ani zaden nie uczynił z szeregowych; o Makowskim szeregowym przydaie, ze nie miał karabina, ani szabli, gdzieby zas swuy oręż podział, tego nie wiem, a ktorzy uciekali, nie oparłe się, az we wsi Piatkuwcę na groble o mily, z ktorými my się ziechali; więcęcy nie ma co przydac.

[506] 7 - tus ²⁾.

Woienny Piotr Fedorowicz szeregowy zpod znaku pancernego IW⁰ woiewody Wołyńskiego.

R. we wszystkim zgadzając się z pierwszymi y w uciekaniu wyrazony wyzey bez więcęcy przydatku znayduią się zas sam przy kommędzię; nie ma co więcęcy powiedieć.

8 - mus ³⁾.

Woienny Iędrzey Piekucki szeregowy zpod znaku IW⁰ starosty Wińnickiego.

R. zgadając się we wszystkim do reytarady, w ktorey haydamakow odstrzeliwał, będąc w odstrzeliwaniu na koniu, od kommędy z koniem

¹⁾ Закреслено — jest.

²⁾ 7 — написано по закресленому — 6.

³⁾ 8 — написано по закресленому — 7.

odsadzony, nie mogąc onego zhukanego ztrzymać, wyprzedził wszystkich bez powrotu, tego zaś nie uważał, ktoby najpierw zaczął uciekać; więc nie ma co powiedzieć.

9 - vus ¹⁾).

Woienny Witwicki szeregowy zpod znaku pancyrnego IW⁰ woie-dy Kijowskiego.

R., iż od razu podkłucia w ataku od haydamaky za przeprawą spadłem z konia który pobiegł, minoł mnie IP kommendant, za którym haydamacy gonili, a gdy haydamacy przebiegli, poszedłem pieszo w burian, w którym przechowawszy się z życiem w nocy przyszedłem do Piatkuwki, z ktorej mnie człek przywiozł do Berszady na dniu trzecim w poniedziałek, a wprzecie zaś uciekających nie wiem, gdym tego nie uważał, ale kto miał konia dobrego, ten był naprzecie, y bez razu zadnego został y o tym nie wiem, czegoby się na odwodzie został IP kommendant, [507] tom tylko widział z początku, że na pierwszey gorze od Rudki przeprawy uciekających kozaka IP Paszkowskiego y szeregowego Makowskiego y kto miał konia złego, ten zabity został; do więc nie czyni relacyi.

10 - nus ²⁾).

Woienny Iozef Bykowski szeregowy zpod znaku pancyrnego W⁰ chorążego Winnickiego.

R. zgadzając się z pierwszemi do reytarady za przeprawę, gdzie się z haydamakami potykali godzin kilka y tam zostałem razy pięć od haydamakow spisami podkłuty, y za niezywego porzucony y obdarty do koszuli, po którym uspokoeniu w nocy zwlukłem się y zaszedł pieszo do wsi Piatkuwki, z ktory odwoził mnie człek do Berszady, o uciekających najprzod wiem y widziałem, że najprzod uciekali kaprał a potym IP Zahorowski; o więc nie wiem, gdym podkłuty przy kommędzie został y iuzem nic nie widział.

Undecimus.

Woienny Stefan Paszynski szeregowy zpod znaku pancyrnego IW⁰ chorążycy koronnego.

R. zgadzając się we wszystkim do mieysca reytarady, w ktorej potykaliśmy się, zkąd ichodziliśmy w wraz z IP kommendantem ku Piatkuwce, a gdy mi koń nie wiedząc z czego czyli z postrzalu ustał y stanął, tam mnie haydamakow czterech obkoczyli, do ktorych gdym z karabina wystrzelił, podkłuli mnie w ręką y s konia zbili, a na ziemi podkłuli w krszyzey w rękę postrzelali, [508] do koszuli obdarli, własną moją szablę głowę zrabali razy trzzy y za niezywego porzucili, a potym W⁰ IP Synhalewskiego skłuli y za niezywego obdarszy porzucili, który ieszcze zyje; zkąd ia salwując się burianami, dostałem się do wsi Demuwki, y ztąd mnie człek do Berszady odwoził.

Pytany Paszynski szeregowy, kto najpierw zaczął ucieka.

¹⁾ 9 — написано по закресленому — 8.

²⁾ 10 — написано по закресленому — 9.

R., iz kozak IP Paszkowskiego, a potym widziałem ze byli naprzędzie iuz na gorze za przeprawą szeregowy Makowski, kapral od chorągwi husarski y IP Zahorowski towarzysz, gdzie się znaydował y luzak IP Rakowskiego; o więcej ni ma co powiedziec.

D u o d e c i m u s .

Urod. Szymon Zahorowski towarzysz z przedniey strazy chorągwi W^o rotmistrza Cinskiego z aresztu woyskowego stawionego na tymze patrolu straznikiem będącego, lat 64 mającego.

Pytany IP Zahorowski, za co kommędy swoiey odstąpił.

R. IP Zaharowski, zgadzając, się z pierwszymi, gdy przyszli do wsi Werbki na noc, iako tych haydamakow siedmiu z wozami sam komęderowany po tych będąc z szesciu pocztami z przedniey strazy, ktorych wziołem y do kommędy swoiey ze wszystkim odprowadziłem y oddałem, z ktorymysmy aresztantami ruszyli ze wsi Werbki do Białego Kamienia, gdzie tylko stannowczy, tam nas haydamacy napadli, atakowali, chałupy palili, ktorym my się wszyscy bronili, a potym reytarade za błotko sami poczty uczynili, [509] bez roskazu kommędy, którą porzucili ieszcze w chałupach, do ktorych to pocztow ia przybiegłszy na koniu mówiąc do pocztow: — zsiadaycie z koney, tu się bronieć będziemy, — czego poczty słuchac nie chcieli, a gdy się przeprawili, nie staneli, ale zaraz w gore się udali z wypuszczeniem koney, co widząc IP kommędant, przystał do mnie szeregowego, abym uciekających ztrzymał y zawrucił, czego szeregowi słuchac nie chcieli, iako y kapral Pawłowski, a iam sam nie uciekał y nie odstąpił.

Pytany IP. Zahorowski, czemu by się sam do kommędy nie powrucił, kiedy poczty wrocic się nie chcieli.

R., iz iuz mielismy za zabitego IP kommędanta, iako y tych wszystkich, ktorzy się zostali, a widziawszy haydamakow czterech, nas przerzynających od przeprawy naszej, do ktorey my donzyli, salwuiąc zycia nasze, przed którą przeprawą dognał nas IP kommędant y iuz z tym przeprawę te przebylismy do Piatkuwki.

Pytany IP Zahorowski, z kim IPan kommędant przybiegł do tey przeprawy.

R., iz z IPP Rakowskim y Ignatowskim towarzystwem, y pocztow kilku, ktorzy mi nie są znaiomi.

Pytany IP Zahorowski, gdzie się ten szeregowy podział, co przyjeżdżał od IP kommędanta aby się zawrucic.

R., iz iuz z nami został, niepowracając do kommędy y tak kilku od kommędy do nas przybiegło pocztow, ktorych nie wiem iak się zowią.

Pytany IP Zahorowski, iakim sposobem spise swoię zgubił, którą haydamaka z ziemi podjowszy, y to sama iuz pleyzerowanego IP Wasylkowskiego powtornie tenze haydamaka podkłuł.

R., iz spisy natęczas nie miałem, bom one oddał swemu człeku [510] nie wiem iak utracił, tylkom miał sztuciec y pistolety przy sobie.

Pytany IP Zahorowski, siła razy wystrzelił na nieprzyziaciela.

R., iz y razu nie wystrzeliłem, bo mi nie przyszło na blizkie strzelenie, tylcom namierzył, tom odpędził.

Pytany IP Zahorowski, kto zaczął uciekac.

R., iz kapral Pawłowski z dwoma pocztami Makowskim y drugim, co mu twarz prochem spalono.

Pytany IP Zahorowski, kto napierwiew przybiegł, uciekając do wsi Piatkuwki.

R., iz szeregowych trszech widziałem iuz na grobli będących, iakiem ia przybiegł, ale nie wiem iak się zowio, tylko ieden na bjałym koniu; więcey nie mam co powiedziec.

Dimissus ad arestum.

Decimus tercius.

Woienny Maciey Pawłowski zpod znaku husarskiego IW^o woiewody Wilńskiego kapral.

R. zgadzaiąc się z przysciem do Werbki y tam zabranie haydamakow siedmiu z ich wozami ładownemi dwoma, z ktoremi ia szedłem do Białego Kamienia ze wszystkimi pocztami, a IP kommendant pierwiew stanął w Białym Kamieniu, a gdy my staneli z niewolnikiem u Kommędy, zaraz natychmiast na nas napadli haydamacy, ktorym my się wraz wszyscy bronili, a gdy chałupy wzieli palic, zakrszykneli wszyscy nasi do koni, y ruszyliśmy za błoto wszyscy, tam zaraz kozak IP Paszkowskiego wyiechał na gore, za ktorym szeregowy Makowski bez karabina y szabli, y trszeci szeregowy co ma prochem twarz zpaloną, a gdys my się za przeprawą wszyscy zciagneli, tam mocno od haydamakow obłoczeni z natarczywosią zostali ¹⁾, y w tey rozproszeni byli, do drugiego iaru będąc wraz z nami IP kommendant, [511] a gdy zostalismy od haydamakow w drugi iar pogonieni, z tego udalismy się w gore, nie obracając się az do samey wsi Piatkuwki, a za nami biegł IP kommendant zaraz niedaleko do samey gory, nad Piatkuwką będącey.

Pytany kapral, kto z nich na perwiew stanął w Piatkuwce na grobli.

R., iz tego nie wiem, ktoby naypierwiew stanął, gdyz ia iuz kilku pocztow na grobli zastał y szeregowego Dudkiewicza, ktory iuz był zsiadł z s konia, poprawiając kulbakę, innych zas nie wiem nazwiska, a IPana Zahorowskiego nie widziałem, gdyz juz był naprszedzie koło młyna y więcey szeregowych.

Pytany kapral, czemuby się nie powrucił do kommędy, kiedy kommęda do niego posyłała, aby się wstrzymał y obrocił, z surszem do kommędy ieszcze z początku w naywieńkszey potrzebie zguby ludzi.

R., iz do mnie IP kommendant nie posyłał, a nim tego słowa od zadnego przysłanego nie słyzał, dopierom w Piatkuwce od szeregowych słyzał y od IP kommianta samego, ze mówił do IP Zahorowskiego, zem do WPana posyłał, abys się zatrzymał y zawrucił, a iam tego nie słyzał, aby co mówił IP Zahorowski do mnie.

¹⁾ Закреслено — w klo.

Pytany kapral, iak zes to nie slyszął, kiedys był wraz z panem Zahorowskim, gdy wołał, aby się po dwa konie do kommędy zawrocili, toć tobie było iako kapralowi z całą kommędą pocztow, ktorzy z tobą uciekali, zawrocic się bez IP Zahorowskiego, wiedząc dobrsze, że on nad tobą kommędy nie miał.

R., iz nie słyshałem zadnych rozkazow od IP kommędanta, anim tego słyshał, aby czynił IP Zahorowski te dyspozycyę, zeby się po dwóch pocztow wracac miało za rozkazem kommędy.

Pytany kapral, dla czego kommędanta swego odstompili, ze się musiał na odwodzie zostac.

R., iz ia temu nie winien ze się IP kommędant na odwodzie został, bo gdy się wszyscy prawie do uciekania wziali, tak y ia za niemi.

[512] Pytany kapral, czemu się zostało przy kommędancie towarzystwa kilku y szeregowych, a ty kapral, czemuś tego nie uczynił ales uciekał.

R. Na to zadney rezolucyi nie daie; więcey nie ma co powiedziec.

Dimissus ad carceres.

Decimus qvartus.

Woienny Ierzy Makowski szeregowy zpod znaku pancernego W^o stty Koropieckiego.

R. zgadzając się do napadnienia na nich haydamakow, będąc na rezydencyi natenczas y na szelwachu o aresztantow, a gdy napadli, zaraz ieden aresztant do nich w dybach będący ode mnie zpod szelwacha suynoł się, ktoregom ia karabinem uderzywszy zawrucił do kordygardy.

Pytany Makowski, czemuś nie strzelił y zabił, widząc mającego się do haydamakow y mówiącego te słowa: — siuda nasi.

R., iz tego rozkazu nie było, gdyz w drugi chałupie kommęda wpodli stała, a raptowe było napadnienie, gdzie zaraz szeregowy zginol, do ktorego mnie IP kommędant posłał, czy ieszcze zyie, abym obaczył, a gdym poszedł spodkał mnie IP Sędzia Synhaiewski y wzioł ode mnie karabina do wystrzelenia do haydamaki, a sam poszedłem szeregowego trszyzwie, ktoregom iuz zywego nie zastał, a gdym się powrucił iuzem y W^o siedziego na tym mieyscu nie zastał, y tak bez karabina zostałem się, a gdym się udał do konia swego, zastałem pistolet z oysta wytrącony y na ziemie leżący złamany, ktorego koń z huku wytrącił y złamał, y tylkom się przy iednym pistolecie został, a gdym widział innych pocztow w reytaradzie, do ktorey y ia udałem się iadąc naprzod przed kommędantem, a nie wraz z kapralem, poniewaz y koń moy był zesłabiony.

Pytany Makowski kto, nayprzod ... zaczął uciekac.

R., iz kozak IP Paszkowskiego, a [513] potym IP Zahorowski, a potym y kapral y inne pocztzy za kapralem, a ia iechałem we srodku za kapralem przed kommędantem, ktory był na odwodzie.

Pytany Makowski, czemuś się kapral Pawłowski nie powrucił, po ktorego IP kommędant posyłał, aby się powrucił y sukursował odwod samego kommędanta y innych.

R., iz ia tego nie wiem ani o tym słyżał.

Pytany Makowski, ktorzyby się obracali y odstrszeliwali.

R., iz tylko widziałem pocztow¹⁾ dwóch z przedniey strazy W^o rotmistrzow Koszuckiego y Buczackiego y s korpusu pocztow trszech Parczewskiego, Fedorowicza, y Pikuckiego; więcey nie ma co powiedziec.

Dekret iest u W^o Drohojowskiego komędanta y szwadronisty.

[СПРАВА ГАЙДАМАКИ ЙОСИПА МИТИНСЬКОГО ДЯКА, ШВАЧЧИНОГО БРАТА.]

[515] Działo się w miasteczku Kodni przy Komendzie Generalney Woyska Koronnego Parthejow Ukraińskiej y Podolskiej, dnia pietnastego, miesiąca grudnia, tysiącznego siedmsetnego szescdziesiąt dziewiątego roku.

Konfessata dobrowolne stawionego incarcerationata pracowitego Jozefa Mytyńskiego dziaka po rozných parachwijach diakuiącego, wziętego w sekwestr przez kozakow Humańskich, idącego na drodze Winnicy na Oczeretne, Pochrebysza, y udał się iść ku Kodni, y gdy przyszedł pod siedlisko Bosy Brod nazwane, tam go zpodkali kozacy Humanscy, ktorzy prowadzili tu do Kodni niewolnika ze wsi Popudni, y tak terazniejszego inkarcerata wzięli y odprowadzili, ze szedł prze zadney testimony; do haydamactwa zadnego nie przyznaie ani tez zaboystwa.

Pytany, gdzie się rodził.

R., iz w Krasilowie z oyca Daniela matki Tetianny Mytyńskich Woznych, sam lat mający trzydziesci y trzy, z Krasilowa wzięty do metropolity Kiiowskiego y tam był za spiewaka y szafarza, tamze w Radomyslu bawił przez lat trzy, potem poszedł do Krasilowa do stryia swego y tam bawił, poszedł do protopopy Zabłońskiego do Janowa y tam był przez puł roku, z ktorym po wizytach cerkwi jedził w roku przeszłym, a gdy zachorował, zimował w Oczeretni y tam latował az do czasu terazniejszego, temu niedziel sześć idąc powoli, bawjąc się po rozných cerkwiach po dni kilka y tygodnie, umysliwszy iść tu do Kodni y wyrobic sobie paszport do Krasilowa, a gdy przyszedł pod Bosy Brod tam został wzięty przez kozakow Humanskich, iako wyzey opowiedział, a zas do zadnego haydamactwa nie przyznaie, odwołując się na xiedza protopope Skalskiego w Leszczynie mieszkaiącego.

Dimissus ad carceres.

Ten zawłoczęga karany pod szubieneco łozami ruzg trzysta.

Tegoz Jozefa Mytyńskiego z Pohoryły wsi.

Indegacya w sprawie y akcyi względem niejakiogo Szwaczki, buntuiącego ludzi do hultayskich akcyi we wsi Pohoryle w possessyi ImcPana Grocholskiego miecznika Kijowskiego gruncie w miescie Starym Konstantynowie spisany, (die 3 junij 1770), [516] dnia trzeciego junij tysiącznego siedmsetnego siedmdziesiątego.

¹⁾ Закреслено — дво.

1 - mo. Dnia trzeciego maia ruskiego kalendarza przed pułnocą Iozyf Szwaczka przyszedłszy do wsi Pohoryley do kapłana y zastawszy śpiących, przebudził onych, a gdy go tenże paroch kazał do izby zaswiciwszy puścić, tenże Szwaczka zaczął zaraz te słowa muwić:—ne znaiete, jakocho hostia maiete w domu swoim,—a potym koniecznie prosił, aby mu z karczmy gorzałki przyniesli, ale kapłan zbywając go, nie chciał posyłać y swoiey gorzałki mając trochę, dał mu y pił z nim, oraz dziaki spiewali iemu w nocy, oraz jak się dzień uczynił, tak zaraz dał znać tenże kapłan do dworu do dyspozytora tamecznego Sobeszczkańskiego, w którym to dworze stał porucznik Moskiewski karabinierski, a dowiedziawszy się o tym hultaiu posłał po niego, ktorego już w karczmie zastali y wzięli go do dworu.

2 - do. A gdy był przyprowadzony do komendy y do dworu tamecznego examinał go scisle, tenże porucznik, y batozkami go bito mocno, aby się przyznał, czyli on Szwaczki brat, przy którym biciu przyznawał się, że tylko dwóch żydów zabił, ale ja mam swoich w Krasławowie kapłana Chawanka y w Mikołajowie gumienego, ja zaś jezdem rodem z Pohrebisk, zowie się Jozeph Kowałow syn z teyże wsi odesłany do Jahodynec do porucznika Moskiewskiego, a ztamtąd do komendy do Międzyboza, gdzie w Międzybozu, jak tenże hultay stał, zaraz posłano po kapłana Pohorylskiego serzanta y dwóch kozaków, który to kapłan dla oczewisty dania prawdy zjeżdżał, gdzie indegacya była naocznie w kancelaryi Moskiewskiej, tam też słowa same jakie tylko szłyszał, kapłan mówił pod przysięgo y to mu do oka dowodził, jako się chlubił przed nim, że ma pięć tysięcy woyska za Chmielnikiem stojącego, oraz że będziem zasiedłszy z gury od Brodów szlachty, żydów, popów rzyały aż do Dniepru,—a tobi daiec, otcze, libertacyą, aby tobi nie było niczoho,—y dał swoy podpis, poniewaz ia jezdem generał Bytow, y na papierze gołym podpisał się, na co się podpisuiemy Michał Sobeszczkański, X. Korneliusz Plesowski mp., Jakub stangryt panski +, Wasyl Hrabczuk +, Hrynko Hrabczuk +, Pawło Stawczuk +, Olexa Kucharzow syn +, [517] Stepan Maystrak świadczy +, że tenże Szwaczka chodził po szkołkach y ka(za)zał sobie spiewać dziakom.

Libertacya dana popowi Pohoryleckiemu od tegoz Szwaczka: Był zdeś Jozyf Szwaczka w domu u przewielebnego xiędzia Kornalyia Plisowskiego w Pohoryley, ten będący ubogim zawołany iest u nayiasniejszey monarchini carowey Katarzyny Alexyiowny generałem Bytowym zadney krzywdy nie uczynił, tylko odpoczoł y poszedł ubogą.

Działo się w miasteczku Kodni przy
Kommendzie Generalney Woyska Koron-
nego Parthejow Ukraińskijey y Podolskiej,
dnia dziewiątego miesiąca lipca tysiąc
siedmset siedmdziesiątego roku.

Iuz tu powtornie przyprowadzony Juzef Mytynski dziak włóczęga, który się nazwał Szwaczką, będąc ciotecznym bratem Szwaczki, z którym się widział podczasz iego haydamactwa y był u niego przez niedziel dwie

do samego zabrania, y pod Wołodarko rozkazał mu Szwaczka dwóch zydow zabic, ktory on sam ręką swoją własną na śmierć zabił.

Pytany, kohoby więcej zabił z lachow y zydow.

Odpowiada, iz idąc z bratem swoim nad granico Moskiewską, tam pod Trypołem zpodkali jadących kupcow tureckich trzech, z których Szwaczka zabił dwóch, a terazniejszy Jozyph jednego kupca, y ten wszystek ich towar onych pięć moskale od nich odbili y do Kijowa zabrali w roku tysiącnym siedmsetnym szescdziesiątym osmym w same Piotrowkę, poganiacze zaś tych brykow pouciekali y iuz potym w Bohusławie od moskalow zabrane zostali y do Kijowa oddani, gdzie Szwaczke Jakowa knotowali y nas poszarпали y nasiłnie odesłali, a terazniejszego Jozypha puscili, y z Kijowa przyszedł tu pod Kodnią gdzie wzięty w sekwestr został [518] y siedział więcej puł roku, a gdy się do zadnego haydamactwa nie przyznał, został bity lozami pod szubienicą rozg trzysta y był odproszony od wielł. ImcPana Słotwinskiego, a gdy się od lozow bicia wygoił, rozkazała mu pani:—puść sobie z Bogiem—y poszedł do Meropola y tam przez całą zime przesiedział w szkole u cerkwi Pokrowski, a o czasie po przewodach w tydzień poszedł do wsi Pohoryły y tam iak był u popa y co tam czynił y gadał to wszystko podług popa Kornelego wyznania y opisanja to samo przyznanie tego zas taji, aby miał ludzi namuwionych pięć tysięcy, gdyz to tylko z jedney chluby mowił, aby mu wszędy dali ieść y pić.

Pytany, jak to tylko czynił z chluby, kiedy to w samey rzeczy gdyz o tym wszędy ludzie wiedzieli y wydawali cie s tego.

Odpowiada, iz gdy przyszedł z Pohoryły do Lubara, nocował w szkole w cerkwi Spaskiej y tam przed studentami to samo gadał, ze ja byłem w Kodni w niewoli y mam brata Szwaczkę y zbieram swoje kommande, z którą puyde do granicy Tureckiej (puyde do granicy Tureckiej), a gdy turkow nie zastane, będą od samey granicy rabował y rżnoł lachow y zydow, popow, ktorzy to studenci szłyszac, y inne ludzie z nego się nasmiawali, inne zaś mowili, ze dobrze, pujdziemy y my, ktorych on ludzi nie znał, gdyz to popijanu z nimi gadał, y tak chodził ode wsi do wsi y to samo gadał aby pił y iadł, a tych ludzi zadnego nie wie, ale by ich poznał, bo mu się na to nie pisali, bo gdy widział ze się na niego ludzie ¹⁾ szeptem zmawiali, zaraz się od nich wynosił, aby go nie złapali, alesz go przecie pop w Pohoryle złapał, gdy się do niego z swey podrozy powrocił.

Pytany, kto mu dał ten zupan czarny.

R., iz w Międzybozu umarł szlachcić u wdowy syn, nad którym wuczynał razy dziewięć psalterz, y dali mu ten zupan; do więcej zaboystwa nie przyznaie, procz tylko do zydow dwych y arnouta iednego.

Dimissus ad carceres.

Z xiąg Woysk. Par. Ukr. y Podol. wydano.

Dziwczopolski, instyg. mp.

Lectum cum actis.

¹⁾ Закреслено — т.

[ІНКВІЗИЦІЇ З СЕЛЯН, ОБВИНУВАЧЕНИХ У ГАЙДАМАЦТВІ.]

[519] Inkwizycyscia wyprowadzona z rozkazu pana y dobrodzieia moiego.

Na chłopą Semeną poddanego Osiczenskiego na imię Semeną Rozputniuka najpierwszy access do złego uczynku od niego popełnionego to jest, dobywszy się do stepnika pana Woyciecha Krynickiego, wydar pczół pni osminascie, ktoreń to miodł złodzieyskim sposobem y nocnem zydowi arendarzowi na Osicznij przedawszy, ktorego złapawczy sądzono dworską okrutną karą, ktoreń trzy razy był cięty powiesiwzy uz krwią spływł, iz cuzi. Osiczny wypędzić rozkazano, zeby się więci nie znaydował, ktoreń już przez puł roku po ty karzę y wypendzeniu ze wsi dotąd nie wiedziec gdzie się obrać, ktoreń namowiwszy z sobą człeka niewinnego rozniego, uwodząc, aby z nim jechał do wsi Osicznij, ktoreń we wsi Osiczni znowu klacz ukradł u urodzonego ImciP Kumnackiego, ktorey to klaczy nie było przez dnij trzy, a na dniu czwartem szukaąc teyze klaczy ImcPan Kumnacki, spodkał klacz biegącą do domu do zrybiencia y tegoz samego dnia tężze imosc spodkał się z tym zę złoczencą, ktorego wziął zaraz w atęcyią gdzie z niem będnący tęż, ktorego niewinnem czynią, wyznał dobrowolnie y pod plagową karą, iz tenże Semen miał dobrą intencją ulesc dla zdobyczy w kumory urodzonego pana Pawłowskiego, na ktore to punkta ichmosc urodzoni slachta instyguią Osiczynskię, ktorzy to ichmosc już przez lat kilka skodę ponoszą y nie mając więcey ni na kogo porozumienia, tylko na tego Semeną zwyzywrazonego, na co dla lepszy wiary y w ktorze rekami własnymi podpisuiami się, ktoreń to ImPan Krynicki sam instygował ze on już dawno za pczoly szubienicy wart.

Działo się, w zamku Jurowieckim, die 3 9-bris Anno 1772.

Adam Martanski,

W. Krynicki +,

J. Kumnacki +,

A. Pawłowski +.

[На звороті написано заголовок:]

[520] Inkwizyciia ze wsi Jurowki.

Tych inkarcetatów inkwizycye przysłana od W^o Głembockiego stolnika Kijowskiego.

[На звороті унизу сторінки написано:]

Swiadetstwo.

Pod dzierzawą wsi moiey obywatele wsi Kamianecznego Fedor Mukoid, Hrycko Deyno iedzie za arestowanemi końmi do wsi Rososza swemi prawdziwemi nie słusznie zabranemi, w niczym nie podeyrzani, ludzie dobrze zyięci, upraszając tak Rossyiskich iako y Polskich kommend y za pokazaniem tego dokumente te koni aby oddane byli bez wszelkiego ich uciemienienia, którą testimonium ręką swoją podpisuię z przycisnieniem pieczęci. Datt w Kamianeczym, die 19 9-bris 1772 A.

Iwan Podlesecki.

[521] Inkwizycya wyprowadzona we wsi Nahorney w starostwie Bialocerkiewskim leżącey z woyta y gromady zahornianskiey tudziez y z Juzefa Gołębiowskiego, mieszkaiącego w Bidnym Jeziorze w Panstwie Smilanskim.

1 - mo. Jako swiadczą woyt y gromada Nahornianska, iz Jakow diak, mieszkaiący lat cztery w Bidnym Jeziorze za pokoju, a pod wzięty bunt w całej Ukrainę przyszed do wsi Nahorney, pytał ludzi o panią Mysłowską, gdzie jest (:odpowiedzieli mu ze jest:), to usłyszawszy Jakow Diak y opytałszy się, gdzieby się miała znaydowac, a wynalazszy pytał mowiając, gdzie są moje rzeczy, na ktore słowa odpowiedziała pani Mysłowska, zem ja twoich rzeczy nie brała y nie wiem o nich, ktoby ię miał brac, te słowa wyrzekszy płakac zaczęła.

2 - do. Jako swiadek wie y słyszał iz Jakow Diak odpowiedział na te wyrecone słowa: — ty mi musisz teraz oddac, wiesz ty o tym, zes ty teraz w swoim zyciu nie wolna. — Te słowa wyrzekszy poczoł się łzyc słowami nie ucciwemi do upodobania; co usłyszawszy mazur służący mowil: — za coz tak sieżko naszą panią łzysz takimi słowami.

3 - tio. Jako swiadkowie widzieli, iz jak tylko wymowił te słowa do Jakowa Diaka, tak zaraz zaciętnony słońcią Jakow Diak porwał Mazura za łeb, y tak ciężko zabijał, ze gą ledwe zywego na mieyscu zostawił, a sam wzięszy wołow parę, poszedł.

4 - to. Jako swiadczą woyt y gromada, iz w dni kilka przyszli risuny y panią Mysłowskie zabili.

My swiadkowie gromadzey na te wszystkie punkta podpisuiemy się y kładziemy znaki krzyza świętego: Petro Woyt +, Lewko Poliszuk +.

Ja będąc uproszony do wysłuchania tey inkwizycyi, ktorey wysłuchawszy wraz z ImcPanem Pierockym na tę punkta opisane rękoma własnąmi podpisuiemy się:

Benedykt Laskowsky namiesnik Skybinski. Anton Pierocki.

[522] Jako ja mając dyspozycyą nad tą wsię Nahorną te punkta przeczytawszy y wyrozumiawszy aprobuję.

Datt w Krasifowcę, die 13 julij 1770 Anno Antoni Glinka namiesnik Krasifowski mp.

Inkwizycya druga wysłuchana y dobrowolnie zeznana przez Jozefa Gołębiowskiego, mieszkaiącego w Bidnym Jeziorze w panstwie Smilanskim.

1 - mo. Jako swiadek wie y opowiedział: Ja Jakow Diak przez niedziel dwie y więcey nie był w domu podczas zaczętych buntów Ukrainskich.

2 - do. Jako tenze swiadek wie, widział y opowiedział, iz Jakow Diak przywoził zydką y okrzył.

3 - tio. Jako tenze swiadek wie, słyszał y opowiedział, iz tenze zydek wykrzcony powiadał, ze oycy jego zabito w polu w jarze y Jakow Diak wzioł gą wtenczas z sobą.

4 - to. Jako tenze swiadek wie, widział y opowiedział, iz Jakow Diak przywiozł wtenczas z sobą zydzowski zupan kitajowy y poduszek dwie cwilichowych.

5 - to. Jako tenze swiadek wie, widział y opowiedział, iz Jakow Diak z domu swęgą dwa razy do Tetyjowa w te bunty nocnym sposobem wyjezdzał y dwa razy z Tetyjowa podtenzeczas nocnym sposobem do domu swego przyjeżdżał.

6 - to. Jako sam Jakow Diak przyznał nayperwey dobrowolnie y przyлюдnie, iz z zabitego zyda zdarł w jarze zupan kitajowy, a powtore powie-dział, ze jeździł z domu umyslnie do Tetijowa y był w zamku Tetijowskim u sotnika haydamac[523]kiego y jakoby na jego prozbę y poduszek dwie.

7 - mo. Jako tenze sam Jakow Diak przyznał dobrowolnie y przyлюдnie, iz zupan kitajowy zydzowski oddał popowi Kniazowskiemu, a powtorze po-wie-dział, ze tenze zupan oddając zydky wykrzconego, oddając Imci Panu Andruszkiewiczowi gubernatorowi Tetijowskiemu z tymze zydkiem oddał.

Na to punkta jako sprawiedliwe przeze mnie opowidziane ręko moię własną podpisuję się Jozef Gołębiowski +.

Jako te punkta podane przez Jozefa Gołębiowskiego opowiedziane słyszałem podpisuję A. Mierzwinski mp.

Te wszystkie punkta przez ImcPana Benidykta Laskowskiego y Pie-rockiego inkwizycyą wyprowadzone y opisane na excessanta tegoz o przy-wodcy do zabicia siostry moiey s. p. Rozalij Mysłowskiej przeczytawszy, y z drugiey strony wysłuchawszy podpisuie.

Datt w Zwinogrodce, die 13-tia julij 1770 Anno. J. Czesnicki mp.

[524] Stawający tu sam dobrowolnie u Komędy Generalney woyska koronnego part. Ukrain. y Pod. w Trojanowie Stepan Drewianka poddany wsi Biednego Jeziora Smilan-go, die 21 7-bris 1770 Anno, który sam wyznaie teras dobrowolnie, ze sam swoją ręką spisą zabił IPanią Mysłowską y to za rozkazem Mykity sotnika Czarnego zaporoyca korzenia Paszkowskiego, ktorego inni haydamacy w Woronnym roztrzelali, którą rozkazał zabic ossaczy Głowacki Nahurny, za co sam napał został wbity w Stawiszczach za dekretem Białocerkiewskim, ktore zaboystwo na siebie wyznał teraznieyszy Stepan IP Mysłowski y innych zydzow w Humanu do osob czterech, za co był sądzony w Lwowie, a w Rohatynie exekwowany ucięciem ręki prawy y nogi lewy, z czego wygoiwszy się żyje do tego czasu, na co wszystko zaprzysiąc domaga się, ze więcey w swym hultaystwie zaboystwa nie popełnił, tylko to ktore teras wyznaie y w Lowie wyznał; a zas o dziaku Jakowie o zadnym zaboystwie ni wie y o innych excessach jego, o ktore iest oskarzony inkwizycyą, tylko to wie y na to usiłuię zaprzysiąc, ze ten Diak nie iest żadną przyczyną iey zaboystwa gdyz y natenczas nie znaydował się ani na zadnym zaboystwie ani rabunku widziany nie był tenze

Diak ¹⁾ Jakow y to zaboystwo IP Mysłowski stało się, gdy sli do Humania na zniesienie onego.

[Збоку приписано:] Dziaka z Winnogradki, Jakowa Dziaka Ghwesciuka z Bidnego Ieziora.

[Внизу приписано:] Jakow Dziak umarł, a Krzywy wypuszczony z Trojanowa.

[РЕЄСТРИ АРЕШТОВАНИХ В ГАЙДАМАЦЬКИХ СПРАВАХ З ПОМІТКАМИ ПРО ВИРОК ТА ЙОГО ВИКОНАННЯ.]

[525] Die 29 januarij 1770 Anno w Kodni.
Aresztanci będąci w Polskiej kardygar-
dzie raportem podany.

1.

Pop Piotr z Nastazki Białocer-
kiewski; umarł.

Wzięty przez ludzi nadwornych
Białocerkiewskich.

2.

Pop Bazyli Ionackiewicz z Po-
powiec; umarł

Wzięty od ImPana Opackiego za
sprowadzenie haydamakow na oyca
IP Opackiego.

3.

Pop Stefan z Wasylichy. Ten
dyponowany na smierc.

Wzięty przez WIPana Szczepan-
skiego od tegoz, przekonany swiad-
kami 12 za wyprawienie na smierc
podstarosciego Lewandowskiego.

5.

Jan Michałowski, Łukasz Krzyza-
nowski y Szymko Dobrowolski, słudzy.

Ci słudzy obydwu wychrysty IP
Cudowskiego, Michałowski polak z
powiatu Orszanskiego.

Jozef Kryglewicz, wypuszczony.
Stefan Tyszecki umarł.

Tyszecki umarł. Kryglewicz wy-
puszczony die 28 febru.

Wzięci w podwody we wsi Czor-
nyckim IW⁰ podkomorzego Czaploca
przez Jana Cudowskiego s-tta de.

Tyszewski umarł.

12.

Semen Garwasi z futora Korsun-
skiego, umarł.

Przysłany przez Im Pana Sucho-
dolskiego kommissarza Staro Korsun-
skiego. Umarł.

13.—14.

Semen Holubniczy z Basani za-
graniczny, wzięty z bratem swoim
Iwanem. Semen odesłany do Połonego.
Die 3 febru. Iwan umarł.

Przez WIP Sulerzyckiego rotta.
będąc z woyszczykami zbiegłemi od
armij Moskiewskiej. Semen odesłany
do Polonnego.

¹⁾ Закреслено — Stepan.

15.

Kazimierz Dobrowski, kucharz
IP rotta Koszuckiego. Ten z obliga-
cyi W^o roth. Koszuckiego zatrzymany.

16. — 17.

Urod. Jozef Ciszewski y Jędrzy
Tyszkiewicz, die 6-ta febr. wypusz-
czeni zostali.

[526]U piechoty w kurdygardzie—

Daniel Popowicz syn popa z Wa-
silychi, wypuszczony die 28 februa.

Inkarceraci w jamie będąci.

8.

Ci ktorzy ¹⁾ wysli zagranicy do
wsi Maydanowki Smilanski po siano
osmiu, z tych Dziak umarł.

Matwey Krzywy z słobody Za-
lewskiego z Lisianszczyzny.

Ten umarł.

10.

Antyn wuyt z Malinek Spiczy-
nieckich. Die 11 februa. wypuszczony.

11.

Kiryło Wołk z Medwedowki
Czehrynski.

Dekretowany na smierc, iest za-
trzymany.

12.

Mikoła Puchaczęko z Łobaczo-
wa Tetyiowskiego, za poręką wypusz-
czony.

13. — 14.

Szlachta Bazyli Zurawski y Mi-
chal Łęczycki.

Ci za kradziesz pszczoł pod prę-
gierzem karani rozg łozow 500, die
2 marcy.

Oddany tu w sekwest przez słu-
zancego W^o rotta Koszuckiego, oskar-
zony, ze gdy się powrocił od pana,
zrabował polską wies, czego on nie
przyznaie.

Przysłani od W^o Jakubowsk...
stolnika stolni Kijowskiej.

inkarcerat jeden.

Odesłany tu przez W^o Szczepan-
skiego na swiadectwo o pozostałe w
skrzyni rzeczy oyca swego.

Z tych ieden Dango Dziak die
9 febr. umarł.

Wzięci przez podiazd WImcPana
chorążego Dzierzka.

Wzięty przez jakiegoz szlachcica,
sam nie wie, y oddany do podiazdu.

Ten został do sentencyi zatrzy-
many.

Oddany w sekwestr przez ImP Bli-
zinskiego y Grabowskiego, za którym
iest poręka y list od W^o Karwowskiego.

Wzięty przez podiazd W^o cho-
rążego Dzierzka.

Ten zatrzymany y juz dekreto-
wany na smierc.

Ten przysłany od IP Suchodol-
skiego gubernatora Tetyiowskiego;
wypuszczony.

Przysłani z Czerniawki przez IP
Rządkowskiego towarzysza, konwik-
cyi nimasz.

¹⁾ Закреслено — ktorzy.

[527] 17.

Chwedor Stolarz.

Iwan Olejnik. Ten umarł.

Mysko Stepianiuk ze wsi Hizyniec
Czudnowskich.Od podiazdu W^o Siminskiego.

18.

Kalenik Wdowiczęko winnik ze
wsi Kluwak Moszanskich ¹⁾).Ten ni mając zadney konwikcyi
bity u pręgierzu, die 2 marcy.Ten oddany do podiazdu z Mo-
szen do Bohusławia, ktory od senten-
cyi ist zatrzymany.

19.

Stepan Polisiuczęko ze wsi Ze-
lazniakow.Wzięty przez podiazd W^o Chor.
Dzierzka, był w Lisiance y juz sen-
tencyowany na smierce.

20.

Demian Trzeciaczęko z Jadko-
wicz I W^o kasz. Hołoniewskiego. Umarł.Oddany tu przez zyda za rabu-
nek y podklucie, do czego on nie
przyznaie, tylko za innego zyda de-
kretowany w Janowce.

21.

Karpo Tkacz z Anyszpola.

Odesłany przez W^o Poslawskiego
z Frydrowa.

22.

Szlach. Jan Dębowski, u prę-
gierza bity y odpędzony.Odesłany tu przez kommissarza
sam nie wie jakiego.

Die 5-ta februa. przyprowadzono aresztantow pięciu powołany od
exekwowanych ze wsi Konelski Szarnypola, z tych ieden Hrusza umarł,
Czarny umarł y Wołko Trubęńko umar, Kornij Moskal ktorego inkwizycya
iest z Bariczczowa.

[528] ²⁾ Z Bohusławia przywiezionych osmiu, z Białey Cerkwi pięciu,
z tych umarł Chwedor Koscianiec die 12 marcij, umarł y pochowany ³⁾ pod
cerkwią w Kodni.

Przywiezli z Telezyniec jednego.

Z kurdygardy Omelko wuyt z Andruszowki february wypusz-
czony.¹⁾ Закреслено — Moszanskich.²⁾ Закреслено — Z Bohusławia y z tych ieden umarł, die 12 marcij 1770 Anno w
Kodni y pochowani. Chwedora.³⁾ Закреслено — y pochowany.

[ДОПИТ ДИМИРСЬКИХ СЕЛЯН, ОБВИНУВАЧЕНИХ В ГАЙДАМАЦТВІ.]

[529] Inkwizycya wyprowadzona z ludziy Dymirskich, ktorych powołuie Ihnat woyt Dymirski, die 20 augusti wyprowadzona w Dymirzę 1770 Anno.

1 - mo. Semen Diak na wolnych przyznaie się konfessatach, że pop kilka razy przysyłał po niego chłopca, aby z nim iechał, po czwarto razo sam przybiegł z wielko furią: — a czoho ty boisia, siday, kanalia, — nie spominając przed nim, gdzie poiedzie, az wyiechawszy za miasto Dymirz, wtęczas wspomniął ze poedziem do Makarowa do Bondaręka, tenze Semen Diak, nic nie zwazając, konie poganiał, przyiechawszy do Makarowa, zaraz pop z Danyłem Kowalem poszli do Bondaręka, y tam się bawili zrania do południa, Semen zaś Diak koniy pilnował, przyszedłszy pop z Kowalem do Bondaręka, kazali Diakowi konie zaprzęgac, nic nie spominając przed nim co wskurali, z Makarowa ruszywszy prostym traktem, donzyli do Borodianki, y stanął koło cmentarza, pop zsiadłszy z wozka, poszedł do protopopy Borodianskiegą, ktorych się pytał tedy: — de ty, mosci oycze, ydesz y de buw, — ten pop Dymirski odpowiedział: — buwem u Bondaręka, złeste zrobiły, bo ladczyzna iak buła, tak budę, — dopiero pop wsiadłszy na wozek z Kowalem, poiechał do siebie, y pili obydwu z Kowalem u popa młodszegą, który sam opowi, bo się musiał im akkomodowac.

2 - do. Wyznaie Semen Diak, że pop drugą razą koniecznie kazał iechac wierszchem do Bondaręka z Ostapem Diaczkem, ktorzy posiadłszy na konie, wyiechali o puł mili, staneli koło brodu, y tam bawili do wieczora, przyiechawszy wieczorem powiedzieli popowi, że iuż niemasz Bondaręka, ktoren im nic nie odpowiedział.

3 - tio. Pawlik Lipniczko wyznaie, że gdy im woyt zakazywał o podwodą natenczas iechac, nie mógł, gdyz ręką będąc na panszczyne mocno skaliczył, takže konia zaprzac nie mog y dopraszał się woyta, aby im człeka pieszegą dał, ktoremu woyt Semenowi Diakowi miał powiedziec, ale gą był, wywioził, a potym z woytem poradziwszy się pop nie kazał co i to się działo we czwartek, a w sobote wbitą, podtenczas Pawlik był w polu, nie wiedział iak ubity niebozczyk, y za Pawlikem Liptyczkiem wsiadłszy gromada ze nie mógł żadną miarą weizć, iak wyz namieniłem, bo gdyz słaby był y tych słów nie wynurzał, ktorych woyt na niego powiada, Patelepow Zacharko, Iwan Zachar, Harasym Imczęką, a wszyscy chcą przysiąc, iako nie był sprzynny tylko rękę miał skaliczoną.

4 - to. Iuchim Kulisz ¹⁾ wyznaia, że im woyt kazał iechac w podwodą, ten się wzięwszy przyszedł do dworu y nie zastał ImcPana Wonsowskiegą, ktoren wpł w karcmie z woytem z ImcPanem Zerebiłem, Daniłem Kowalem, y Rubinem Kijowskim człekem, ktoren podtenczas razem wszyscy pili, ImcPan Wąsowski powiedział Juchymowi, że ia znaiu hde poidesz ²⁾, piwsitok

¹⁾ Kulisz — написано над закресленим — Kulysz.

²⁾ Закреслено — ро.

powezesz, to yd teper do domu, a ia kozaka piszlu do Koznitynki to pryweze piwsetok, to mozesz y werchom widwezty — tegą dnia poiechał ImcPan Zerebiło z Rubinem Kijowskim y Lukianem Hrynenkiem pod granice Moskiewską poiechał, y ten Rubin, podsypki z pistoletow ImcPana Zerebiła powysypywał, znak to ten był, ze gą chciał ubic, kturegą przesztzegłszy Zawszko poddany Dymirski, ze utikay, pane, bo y podsypki powysypaw. ImcPan Zerebiło, zwazywszy ze zle uciekł z Lukianiem Hrynękiem, y podtenczas w chliwie nocowali tey nocy, zaraz niebozczyka ubito ImcPan Zerebiło dawszy na drugi dzien dwa rubli, aby go wiwiozł Hrynęko Zarubko do Horopola.

5-to. Juchim Kulisz, przyswiadcza takze Jurko Kowszuw, dziwka Marysia, ze w rok po smierci szedłszy z Kijowa y nadybali Priskę Weredychę, która szła na zniwa do Kijowa y powiadała przed nimi te słowa, ze ia sama prosiła na ulicy woyta, aby staroho wywezty kazał, ktoren woyt odpowiedział te słowa: — ot ieho chłopci na ułyci kijami były, — Zaweredycha teraz się znayduie w Kijowe, y powiadała teraz, ze ni na koho ni narikaytę, tylko na woyta, popa y Danyła Kowala.

[Збоку приписано:] Wuyt niegał.

6-to. Wyznaie Ostap Diaczko, iz zdybawszy pop ich na ulicy, kazał im koniecznie jechac do Bondaręka, ten się mocno gą prosił, aby gą mógł od tegą uwolnic, pop porwał [530] za barki, uderzył o ziemię: — koniecznie iedz, bo ia sam ich na tebe naprowadzu, to tebę zabiut y batka twoho, — tenz Ostap zląkszy się mocno, rad nie rad musiał się na koni y z Seme-nem Diakim przyiechawszy pod Rudnie, zaczęli się między sobą radzić, ze nie iedmo do Bondaręka, bo nam łycho budę, na to oba zniewolili, ze daliy nie jechali, bawiac chwile niemałą w lesie, pod południe zdybali ich chłopci, ktorzy swiadco juramętem po prawie usłuią, ze daliy nie iezdźili, iak do Rudni Szybeńskiey, bo to tylko dla oka czynili, zeby pop ich nie pobił, y bawili się do wieczora, a nazad powrucili do Dymirza y powiedzieli przed popem ze Bondaręka nima.

7-mo. Ostap Palipotenko wyznaie, ze podtenczas kolacye iadł, iak przybiegł Sydor Chomenko pod okno y krzyknoł: — Ostape, a czoho haydamaky w misti, — a ten porzuciwszy iesc porwał rusznice z szkoły z Sydorem ulicą przeskoczył parkan y zasiadł na haydamakow, stałszy czas długi nie słysząc nic, az w momencie przybiega Małaszych z chałupy, włosy opuszczone z curko swoją y krzykiem wielkim y płaczem, zoczywszy Ostap y Sydor, skoczyli w chałupę: — a szczo takie, — pana starostu ubyły haydamaky, bahacko ich było, desiat, — obiegłszy chałupę, obaczyłszy na ziemi leżącegą, stali płakac y wzięli z ziemi na ławkie położyli, pytaiąc się: — a de sia podiły, — pobihły do dworu, — tak Ostap z Sydorem skoczyli za nimi, y zasiadłszy w tych miejscach, w ktorych mieliby (mieliby) przechodzic, gdzie długą czekali, nie przechodzili, potym wsiadłszy do domu, zdybali się z Daniłem Kowalem: — a szczo czuwaty, — haydamaky pana starostu ubyły, — dobre, szczo ledaszczo ubyły, — Kowal te słowa mowił przed Ostapem Palipotenkiem.

8 - vo. Sydor Hominiak kozak przyswiadcza, na ktorych baba powołuie, gdzie mieli się znaydowac w chałupie podtenczas, gdy staregą ubili, ale falsz, bo gdyz juramętem chcą poprawic, ze nie znaydowali się przy tym, tylko na krzyk nabiegli, widząc ze baby biegaia z rozpuszczonemi włosami y w izbie zasmucone zostali, pobiegli iak wyz wyraziłem z haydamakami, gdy iuz powracali powtore do dworu, usłyszeli y poczeła się gromada zcho-dzic y do białegą dnia pilnowali, y ci nie byli iak niebozczyka chowali, bo podtenczas z huzarami z starosty Holkiewicza był w podiezdzie.

9 - no. Grzegorz podtenczas był ieszcze dyakonem nazwiskiem Mandzi-chowski, ktoren nie miał ieszczę dyspęsy, tym się rządzie, ale na tę pierwszą zasłanę inkwizycyą przyswiadczyć zamysla y juramętem poprawic, ani przy-łożyc, ani umnieyszyc, y ten namieniony paroch był przywodem ¹⁾ niebozczy-kowi, kazał trumno zrobic, grob wykopac, zoczywszy, ze się na szlaku cos kurzy uciekł od grobu.

Ta inkwizycya iest wyprowadzona przed cało gromado y parochami tamteyszemi, ImcPanem gubernatorem tamteyszym Pawłowskim, ImcPanem Wąsowskim, ImcPanem Felicianem Zerebiłą, ze gromada z s tym oswiadcze-niem y te ręką kładą za Pawlika Lipneczkę, Juchyma Kułyszęka, Ostapa Palipotenka, Sydora Chomęka, y z Semenem Diakiem, Ostapem Diaczkęm, po rękę kładą juramętem poprawic usiłuią, ze za dalszą rekwizycyą powinni ich stawic, iezeliby nie stawili, to powinna cała gromada bydz w odpow-iedzi za tych wyznamienionych, na co podpisuią się:

Woyciech Pawłowski,
Felician Wąsowski,
Felician Zerebiło,
Grzegor Mandzikowski,
Andri Rosłyczęko,
Zacharka Patelepon,
Harasym Iamczęko,
Danyło Mazarski,
Semen Kowszun,

Iwan Izaięko,
Jakow Samko,
Iwan Dawyszuk,
Lesko Dawyszuk,
Fedor Szerzęko,
Stepan Zdyr,
Iwan Pawluk,
Stepan Kulisz.

[531] Y przy tych wyrazonych imionach y przyzwiskach cała gromada Dymirska gotowa bydz w odpowiedzi.

Zas co się tych o rzeczy IP Wąsowskiego, ktore znaydowali się w Ma-laszchy, którą był oddał w zwyż namienione do schowania, ze Kowal z po-pem wziółszy suknie z sobą przedali za granicą za rubli y szesnascie, zas bielizna znaydowała się w Małaszchy, którą wytrząsem iak iest wiadoma WWPanu dobrodziejowi, te gromada chcą zagodzic za tę suknie y zapłacic quod dignum et justum, iak IPan Wąsowski juramętem chce poprawic, ze wartuiąc rubli dwadziescia trzy, to gromada na to przystaie, aby zupełną odebrała kwitacyą od IPana Wąsowskiegą, zeby się więcey nie raczył upo-minać o nalezytosc swoią, zas za bielizne powiada gromada, rzeczy Małaszynie

¹⁾ Закреслено — смерці.

sprzedac y pieniądzę podług taxy włożoney IPanu oddac, to do decesy dalszey WWPD oddac się, iezeli się może¹⁾ zdac, ze to dobrze, czekam chętnie widokiem jeneralney rezolucyi od WW Pana dobrodzieja

M. K. Łagowski kom. pod.

Die 25 7-bris 1770 Anno w Trojanowie, konfrontuiąc²⁾ konfessata baby Motry Małaszychy z Dymierza o zaboystwo w jey chałupie IP Wąsowskiego, ktorego imienia nie wie, jako tez y nazwiska nie wiedziała.

Pytana, gdzie się rodziła.

R., iz rodziła się w Dymirzu z oycy Jakowa, matki Habki Małachow, lat mająca więcey 50.

Pytana, jak tam został w jey chałupie zabity stary IP Wąsowski.

R. Małaszycha, ze gdy był syn u tegoz IP Wąsowskiego starego, tam przy oycu pozostawiał swoje suknie y inne rzeczy, ktore oyciec konserwował um mnie w chałupie, na których stary sypiał, a gdy juz miał wyiezzdac do Czarnobyła, a ze mu wuyt lhnat nie chciał dac podwody, musiał nocowac przez kilka nocy poki się na zabicie IP Wąsowskiego nie znowili, a gdy na dniu trzecim juz wieczorem nie wiedząc ja o niczym, przysli do moiey chałupy Kowal Danyło, Opanas Łahodenko y pop Petro Dymirski, ktorzy pouciekali do Kjiowa, tam zaras Danyło Kowal leżącego IP Wąsowskiego młodkiem swym kowalskim bił y zabił na smierc, a gdy go poczał bic rozumiałam, ze to haydamacy y wybiegłam na ulice z corką swojā, gwałt uczyniwszy, gdzie się ludzie zesli y ciało obmili, a nazajętrz dzien pochowali; pop, Kowal y Ostap posli do gospody, zabrawszy suknie IP Wąsowskiego.

Pytana Motra, za coby gwałtu wołała y większy czyniła, toc się przez co sama wydaiesz bydz winā, ześ widziała swoich własnych ludzi y po zaboystwie tenes gwałt czyniłas, rozumiejąc, ze haydamacy nie prawda, bobys nigdy przy haydamakach gwałtu nie czyniła, to się oczywiscie pokazuie, zes sama o tym wiedziała y na tos naprowadziła, jakos rzeczy pozabierała y z temi do Kjiowa uciekła.

R. baba, ze na to gwałtu wołała, aby się ludzie zbiegli y..... jaki ratunek, a co to prawda zem rzeczy zabrała [532] dwie, koszule jedne y poszewek trzy, a kilomek oddałam IP Wysockiemu, a ze uciekłam do Kjiowa to przez bojazn, gdyz mi ludzie śmiercią odgrazali, czego nigdy nie uczyniła, aby była iakā przyczynā śmierci IP Wąsowskiego.

Pytana Motra o wycie Ignacie, coby był winien tego zaboystwa.

R. baba, ze na wuyta nie wiem nie więcy, tylko ze nie dał podwody IP Wąsowskiemu, ktorzyby nie był zabity, zeby był wyiechał, zeby zas wuyt o tym wiedział zaboystwie, tego nie wie y za co tu iest przysłany o lozepie Ganczarzu nie wie, za co iest tu wzięty, tylko ze wraz uciekł zagranice z popem Dymirskim.

Stawiony tu wuyt Ignat Dymirski, aby na oczy wymowił Motrze babie, coby na nie wiedział o zaboystwie IP Wąsowskiego, ktorey opowiada w

¹⁾ Закреслено — zd,

²⁾ Закреслено — swoje.

oczy Motrze, ze ta przybrawszy sobie drugo babę Warkę Prowotarkę z którą upoiwszy Kowala przyprowadzili do zabicia IP Wąsowskiego y zabrawszy po nim rzeczy, Warka boty, uciekły do Kjiowa, którą to terazniejszą Małaszychę złapano w Ostomlu, do czego Małaszyka nie przyznaie, aby Kowala poila.

O sobie zas więcy Ignat wuyt nie powiada, tylko ze na swiadectwo tu iest przysłany na Motre Małaszychę, a co podwodę co dnia wyganiał, ale zaden wiesc nie chciał IP Wąsowskiego, azeby miał o tym zaboystwie wiedziec, tego nie przyznaie.

O Ganczarzu Iozefie wuyt Ignat opowiada, ze za to tu iest wzięty w sekwestr, ze z Dymirza wraz z popem Dymirskim do Kjiowa uciekł, o uczynku zas złym tegoz Ganczarza wuyt nie wie.

Pytany tu Jozyp Ganczarz z Dymirza, dla iaki racyi uciekł z Dymirza wraz z popem Dymirskim do Kjiowa.

R. Jozyp Ganczarz, ze nie dla inney racyi uciekł, tylko dla wielki panszczyny, a do zadny rzeczy złego uczynku y o tym zaboystwie nie wiem, anim o tym od popa słyszał y tego nie wiem, przez coby mnie tu odesłał WIP Olęcki, gdyz za mną y gromada prosiła, ale mnie uwolnic nie zechciano.

[ЗІЗНАННЯ ГУЛЬТЯЯ КОРНІЯ, ОБВИНУВАЧЕНОГО В ГАЙДАМАЦТВІ.]

[533] Examen czyli konfesata dobrowolna tudziez nieco y korporalne Kornieja niejakiegos hultaja z całego swiata rodem, ktoren pomieniony Kornej sam na siebie wyznał nieco dobrowolnie, co gdzie się go postraszyli na cieie.

Naypierwiefy to dobrowolnie wyznał, ze się zbliżwszy ku Polesiu z dalszych Ukrainskich krajow, to jest do Didowszczyzny, y w Dgidowszczyźnie, to w Radomyslu, to po innych wsiach, miasteczkach za parobka służywał po maydanach salitrzanych brzeznych stawał, zarabiał u chłopa w Dgidowszczyźnie lat 3, za parobka służył u Ostapa Cabakalęka, pierwiefy nim był u chłopa był u xiedza Gizycza dziekana bez lato, a potym w drugiego chłopa brata Hawryła Cabakalęka bez 2 lecie zazynał, zarabiał, a bez zimy po winnicach, po zydach zarabiał, bawił się w Didowszczyźnie y około Dgidowszyny po wielu wsiach, miasteczka więcey lat 10-tka, a potym z Dgidowszyny poszedł daley w Polesię na Budę Woynarowską, gdzie na te pytanie, czy się ukradłes gdzie czego, kiedy wyznają to, ze z Dgidowszczyzny idąc ukradł kozuch y siekiere u chłopa támeyszego Harasymy Nezuryszczęka, ktoren kozuch y siekiere w Meloniach zydowi przepił y w maydanie saletrzonym, jak stał w Radomyslu y w Dgidowszczyźnie ukradł 3 barany, kradł prosięta, kury, rozne ptastwo i tem więcy w Tymoszwowce będąc u chłopa Harasyma Kidryięka uciekł od niego y takoz kozuch y siekiere przepił w Jurowce w dobrach WImPana Dunajewskiego, z Budy Woynarowskiej gdy uciekł zbiwszy budnika mało nie do smierci, przyszedł na Bude Kowalewską y tam był do tej wiosny nieszczęśliwą, w ktoro się zaczęła rezanina swy-

wola, a gdy więcej nie chciał wyznać dobrowolnie, gdzie się nieco sprobo-
wało korporalnie, ktoren pomieniony Kornij na pierwszy probie wyznaje
na pytanie, czy nie zabiłeś kogo gdzie.

Wyznaie ze zabił chłopca w Didowszczyźnie na śmierć, ktoren chłop
był z Czarnobyli z jakiegoś wsi osiadły, mający żonę y dzieci imieniem
Jędrzey, natenczas był na zaznię w Didowszczyźnie, a pomieniony Kornij
zabiwszy wraz teyże nocy, uciekł z Dżidowszczyzny y natenczas zachwyił
wyzpomieniony kozuch y siekiere y więcej się nie chciał przyznac, a gdy
go powtórnie się spytał korporaliter, więcej czy nie zabiłeś kogo albo czy
nie byłeś haydamako y gdzieś był w rezaninie, na które pytanie za naspie-
wac piękno.

Tey wziowszy, w który się zaczęła swywola rezanina w Ukrainę, o kto-
rey dowiedziawszy się pomieniony Kornij będący natenczas na Budzie Ko-
walewskiej uciekł z oney y udawszy się w Ukrainę na Fastow [534] do
Brusiłowa, a gdzie nie znalazzy dla siebie sposobności takowy w zamys-
łach, wyszedł z Brusiłowa umysliwszy iść do Karabaczna, a gdy tylko wy-
chodzi z miasta Brusiłowa, az go spotyka Bądaręko watazka samo czwart
tylko jadący na rabunek Brusiłowa, y tak pomienionego Kornija przyioł do
swojej kompanii y wrociwszy go z sobą do Brusiłowa, dał mu spis y nim
wraz rabował, zapijał az jako sam wyznawa na siebie, ze swoją własną ręką
dwóch żydów skłuli, a zrabowawszy miasteczko poszli do Hruzkiej y tam
porabowawszy stali u popa gospodą przez niemały czas w winicach dwor-
kiej y żydowską gorzałkę kurzyli, pili, nocowali dzienno y nocno, a z Hruz-
kiej poszli do Byszowa y tam zrabowali żydów 7 skłuli y szlachty skłuli
3 y xiędza skłuwszy powiesili nad xiędzem psa y żyda, y pomieniony Kornij
sam na siebie wyznaie, ze zobopolnie kłoli y xiędza wieszał z drugim nie-
jakim Pokotyło komparem swoim, z Byszowa wyszli idąc na Jędrzejówkę,
zrabowali y szlachcianko przez chłopca tameyszego wydano za rękę przy-
prowadzono zastrzelili, mają ją przez 2 dni przy sobie, trzeciego dnia za
cel sobie wyznaczyszy, do oney strzelali exercytują się a stamtąd do Rozowa,
co zrabowawszy Rozow do Makarowa przyszli, gdzie wpadłszy do miasta
sputkali żyda uciekającego z miasta z żoną, dziećmi, którego tamże na grobli
ze 2 synami skłuli, a trzeciego syna namowili okrzeczenia się y do matki
własney kazali strzelic, kto gdy to uczynił przyioł go watazka pomieniony
Bondaręko sobie za chłopca y wykrzic go kazał tamże w Makarowie, y da-
ley w mieście co zostali żydostwa, katolików wykłoli, zrabowali, gdzie
równiey wszystko robił z swoim towarzystwem y pomieniony Kornij, będąc
przez wszystkie tygodniejow, sam wyznaje, przy... watazce Bondaręku,
a gdy go kozacy (kozacy) zaczęli braci w Makarowie, natenczas pomieniony
Korniej uciekł bez żadney broni, konia tylko jak ...ł, a uciekszy od swy-
wolney swojej kupy, przyszedł do Rogozney y tam u szlachcica Paszkie-
wicza do jesieni zazynał y bez zimę zamłocał a stamtąd przeszłego lata z Ro-
guzney poszedłszy błakał się w Holoczłach, w Korcystyszowie po żydach, po
winicach az do tego czasu.

[РЕЗС. ПРИ АРЕШТОВАНИХ ІЗ ЗАЗНАЧЕННЯМ ЇХ ВИНИ, ВИРОКУ НАД НИМИ ТА ЇГОГО ВИКОНАННЯ.]

[535] Die 11 maji 1770 w Kodni.

Aresztanci wykonotowani w kordygardach w Polskiey.

1-mus. Pop Stefan Soszynski z Wasylchy wsi. Ten dwunastu świadkami przekonany¹⁾).

2-dus. Pop Piotr Kućkowiecz z Nastaszki Białocerkiewski przekonany świadectwem, że zyda krztu żądającego okrzcie nie chciał, którego zyda haydamacy w zydowski wierze zabili, ten die 20 maji w kardygardzie umarł, pochowany w cerkwi na Zakusiłowce w Kodni.

3-cius. Szlach. Jan Michałowski słuzancy u Cudowskiego w Czarnobyłu.

4-tus. Szymko Dobrowolski wykrzta słuzancy u Cudowskiego u Czarnobyłu.

5-tus. Łukasz Krzyzanowski wykrzta słuzancy u Cudowskiego w Czarnobyłu.

6-tus. Kazimierz kucharz²⁾ WłmPana rothmistrza Koszuckiego, nie mając dotąd instygatora na siebie.

7-mus. Szlach. Stanisław Zwolinski przysłany w detencyą od WłmPana Woynarowskiego chorążego pancernego, oskarzonego o kradzież sukien y konia y innych rzeczy, ten do WIP chorążego Woynarowskiego wypuszczony die 6 augusti.

8-vus. Szlach. Teodor Matuszewski z Kozłowa oskarżony, że szlachcie bił, ludziom bydła zabierał y rznął, iadł y przedawał, po wsiach iedząc paszporty Mozkiewskie czytał, szlachcie y zydym oczywiscie konie zabierał, wołoszyna z kozucha odarł, ten po karze wypuszczony, die 29 maji 1770 Anno.

9-nus. Wasyl Swiec z Kozłowa, kumornik tegoz p. Matuszewskiego, ten za rozkazem Matuszewskiego troie bydła z pola zajął y tą porzniętą jedli y przedawali, a ten sam Swiec wykrzta skory z tego bydła y z innego wyprawiał.

Ten po karze wypuszczony.

10. Taras Masowczęko z Hruszki.

11. Toma Masowczęko brat tegoz rodzony z Hruszki.

Ci uwolnini z sekwestru, die 22 maji Anni p-sentis³⁾).

[536] W kardygardzie u piechoty.

1-mus. Antoni Stochalski szwagier Cudowskiego zpod Zviahła z słobotki.

[Приписано:] Do Czarnobyła szeregowy.

2-dus. Marcin Derlakowski szeregowy zpod znaku IW^o podczago koronnego w sekwest wzięty, że uciekł z konfederacyi pleyzerowany w nogę

¹⁾ Закреслено — Ten die 20 maji w kurdygardzie umarł, pochowany w cerkwi na Zakusiłowce.

²⁾ Kucharz — написано над закреслением — stangret.

³⁾ На цій сторінці блідими чорнилами для „проби пера“ в різних кутках понапи-

do Lisianki z koniem y moderunkiem, nie przyechawszy do woyska, tu znayduiącego się, ale konia y moderunek oddał za woły IP Krzyzanowskiemu pisarzowi Lisianskiemu, a kulbabę skarbową mu ukradziono, kon y moderunek znayduie się u p. Krzyzanowskiego w Lisiance.

[Приписано:] Wypuszczony.

3 - cius. Antoni Głowacki rymarz z Boćkow, który robiąc u komedy ImPana porucznika Raszka z złości umysłu stancyą podpalił y ta zgorzała. Ten uwolniony y oddany IP chorążemu Kowalskiemu.

Areszanci w jamie.

1 - mus. Kyrýło Wołk już na śmierć dekretowany y z płacu zatrzymaney, ten już niepotrzebny WImP Trzeciakowi jest, że wsi Medwedowki Chyński.

[Приписано:] Ma być ścięty.

2 - dus. Iwan Worobczęko ze wsi Kamionki Smilanskiej. Ten chodził za wataszką Zeleznikiem do Korsunia za zabraniami koni, a potem poszedł do manasteru Onufryjskiego y tam siedząc ukradli wołu z tamteszym dyakonem, którego zabili y zjedli, do żadnego zaś haydamactwa nie przyznaie, z manasteru Onufryjskiego wzięty.

[Приписано:] Do Czarnobyła posłany.

Ten ma być przez mistrza ścięty.

3 - cius. Trohim Tokaręko z Winnogradki. Ten był w Lisiance podczas rżnięcia z wataszką Wusem y tam iako sam wyznał, że swoją ręką trzech żydów na śmierć zkuł, wzięty przez podjazd WImP Dzierzka chorążego.

Ten ma być przez mistrza ścięty.

4 - tus. Marko ¹⁾ Płastunęko.

Ten w jamie umarł.

5 - tus ²⁾. Musji Lebedenczęko z Więzowka Smilanskiego wzięci przez podjazd WImPana chorążego Dzierzka. Ci będąc z wataszką haydamaką Sarazynem w Bojarce [537] do rabunku y zaboystwa żadnego nie przyznają, opowiadając że już nie było co rabować, gdyż już szli po Zelezniku.

[Приписано і закреслено:] Ci do [Czar]noby[la] odesła[ni].

Ci obydwaj mają być przez ścięci.

6 - tus. Pawło Popowicz ze wsi Sachnowki, brat popa Sachnowki Korsunski parocha przysłanego od podjazdu WImPana chorążego Dzierzka. Ten do żadnej rzeczy na siebie nie przyznaie. Tylko opowiada, że brat jego rodzony Wasyl był w haydamakach, który uciekł, za którego został wzięty pop Sachowiecki Iwan do zamku Korsunskiego, y ten pop uciekł z detencyi dworski Korsunski, za którego to popa terazniejszy Pawło Popowicz wzięty y tu odesłany iest.

[Приписано:] Do Czarnobyła odesłany.

¹⁾ Над — Marko — приписано — Makar, — а з боку — Makar do Czarnobyła.

²⁾ Під — 5-tus — приписано — chory.

Ten się odsyła ad resolutionem.

7-mus. Michayło Dziak z miasteczka Smilanskiego z Białożoru przysłany od tegoz podiazdu W^o Dzierzka. Ten oskarżony od urod. Stockich, ze był w Humaniu, jako też od ImPani Sławkowej, ze ją rabował, czego on nie taji, ale żeby w Humaniu zabijał, tego nie przyznaie.

Ten ma bydz przez mistrza ścięty.

8-vus. Kornii Mozkałeko włóczęga przyprowadzony z Barzczowa. Ten był z wataszką Bondarękiem na rabunku w Byszowie y tam xiędza, zyda y psa na wrotach cmęntarza WWOO dominikanow obwiesili y sam wieszał, opowiadając ze mu haydamacy kazali.

Ten ma bydz przez mistrza ścięty.

9-nus. Ignat Mielniczeko.

10-mus. Iwan Mielniczeko brat tegoz.

11-us. Michaylo Sidaczeko.

12. Prokop Olexjienko ze wsi Klityni z zagranicy, ktorzy przysłani od podiazdu W^o Dzierzka, nie przyznają do zadnego haydamactwa, tylko ze z orężem y amonicyą polapani wo wsi Mandanowce Smilanski, opowiadając się bydz zagranicznymi, a tu się wszyscy w polskich granicach rodzili, przydając ze są przysłani po kupione siano do wsi Maydanowki za biletom sobie danym Romana Mykitynowego chorążego, ktorych gdy brata w sekwest komęda W^o chorążego Dzierzka natychmiast przybiegł uzar serbski z rekwiżycyą, ze ci sami hultaie tegoz uzara zrabowali y pasiekę zabrali, do czego oni tu nie przyznają. Insi zas wymarli.

Ci mają czterech przez mistrza ścięci.

[538] 13-us. Olexa Koczubay ze wsi z Skrzelowki Fastowski przyprowadzonego przez dwor tamteyszy z innemi. Ten oskarżony od urod. Rusieckich, ze przeiezdających y uciekających, stojąc na warcie we wsi Skrzelowce, złapali uciekających szlachte Olszewskiego z zoną, tegoz zięcia Rusieckiego z zoną, corkami czterema y tych złapanych zaras odesłali watoszce Szwadce do Fastowa do zabicia, ktorych tam na smierc pozabijano, tylko dwie corek wataszka wykrzcie rozkazał y od smierci uwolnił, który do więcey nie przyznaie, tylko ze na strozy stał.

[Приписано:] Die 2 junij umarł w jamie, pochowany pod cerkwią w Kodni.

Ten ma bydz przez mistrza ścięty.

14-tus. Wasyl Juszczeko z Skrzelowki. Ten tych szlachte Olszewskich y Rusieckich z rozkazu gromady woził do Fastowa, za co mu dał Kuzma Antonęko kopijek siedm.

Ten ma bydz przez mistrza ścięty.

15-tus. Kuzma Tkaczeko z Skrzelowki tych szlachte do Fastowa woził, za którą fatygę wziął od Kuzmy Antonęka kopijek siedm.

Ten ma bydz przez mistrza ścięty.

16-us. Wasyl Kotlaręko mieszkającego we wsi Gurowce Byszowski, który umowiwszy się z haydamakami, za ktorych protekcyą wziął z przymusu haydamackiego za zonę panne Studzinską y był z haydamakami, kiedy

dwor Jurowiecki rabowali y dali mu zwierciadło arkuszwowe y misse cenową, a potym cierkiew Jurowiecką z piniędzy okradł, na ostatek Tomę dziaka y Iwana tychze parobka z 54 rubli okradł, ktorego to dziaka Tomę upominającego się o szkodę haydamakom spiewanie powołał, y ten kilka dni w sekwestrze siedział z bratem swoim.

Ten iuz dekreutowany na smierc.

17. Chrycko Mayborodenko ze wsi Hunczy zpod Heysyna, ze z bratem swoim, ktory do niego przyszedł niedawnymi czasy z przybranymi serbami, przy ktorych brat iego zostaje, swego własnego podstarosciego tu został odesłany.

Ten ma bydz przez mistrza ścięty.

18-vus. Pawła Tkaczęka syna Neczypora Tkacza ze wsi Wepryka do Fastowa nalezancey, przysłanego y oskarzonego od ekonoma y całej gromady, ze Szwadce wataszce swą przysługę czynił, do ktorey on tu nie przyznaie, tylko ze gdy haydamacy [539] złapanego polaka szlachcica nieznanomego wiezli, a gdy im kon uciekł, łapał go onym, a napotym tegoz szlachcica wartował na wozie za rozkazem haydamakow pokiby się w karczmie nie ponapijali gorzałki.

[Приписано:] Do Czarnobyła odesłany.

Ten się odsyła, ad resolutionem.

19-nus. Wasyl Krasowski krawiec z Połowecki Wielki Białocerkiewski wagus. Ten od samy ryzaniny, wołęsa się będąc pod same ryzaniny za Białocerkwią różnie y na fabryce jezuicki w Białey Cerkwi, y potym u mozkalow, o ktorego akcyach y w Białey Cerkwi dowiedziec się nie mogą, a on tez do haydamactwa nie przyznaie, a bardzo jego włoczęgo do tego oczewista.

[Приписано:] Do Czarnobyła odesłany.

Dla dowodow temuz większych ma bydz przytrzymany.

20. Semen Harbuzniak tkacz ze wsi Ochrymowey Konelskiej, przysłany tu przez podstarosciego tamteyszego Raczkiewicza bez zadnego oskarzenia, sam się tez do zadne nie przyznaie haydamactwa.

[Приписано:] Ten die 5-ta junji w jamie umarł.

Ten ma bydz zatrzymany dla dowodow.

21. Pawło Rewa, tu z Kodni oskarzony ze do mozkalow jezdził od gromad z supliką, do czego on nie przyznaie, o tym tylko przyznaie, ze jezdził z zydem Ickiem do wsi Klityni za granice do serbow, z ktorym zyd nie jezdził, bo się został w Piatyhorach Tetyjowskich, a to z tey racyi ze tegoz zyda upraszali haydamacy w jamie siedzący, aby o nich dał znac do Klityni, czego się ten zyd podiał wzięszy tylko testimonium od IP instygatora jechania do Tetyiowa y Zubrychy, a on się domyslił Pawła Rewe posyłać do wsi Klityni nad samą granicą będącą y oznaymił o siedzących tu haydamakach, za co zydowi deklarowali za kazdego po rubli 10 za to doniesienie.

[Приписано:] Ten wypuszczony.

Ten się odsyła ad resolutionem komendy.

22. Stepan Polisiuczęko z slobody Zelezniaczki Zwinnogrodzkiey. Ten był w Lisiance podczas rżnięcia, do czego przyznaie, że był za konmi, na co człek Grabowy przyznał, że zadnego konia ni miał; oskarżony tenze Stepan, że zabił szlachciankę Mandeburkę, co y do tego nie przyznał, składając to na innego zaboystwo kuczera.

[Приписано:] Do Czarnobyła posłany.

Ten ma bydz przez mistrza ścięty.

23. Stepan Głowacki wataszka.

Ten ma bydz cwiertowany zywym.

24. Stepan Szustopał.

25. Jurko Szustopałow brat.

26. Chwedor Siry.

[540] 27. Iwan Zaiąc.

Stracony.

28. Iwan Taran.

Ściętu.

29. Wasyl Mykitenko, wszyscy ze wsi Dmitrowki z zagranicy. Ci wszyscy z wataszką swoim wychodźszy zagranicy rabowali w Szpole z jarmarku jadących ludzi solarzow, od których zabrali rubli 28 w roku terazniejszy, potym przyiechali do Bohusławia na spiegi na jarmark z wołami, iedni woły przedawali, a drudzy na szlaki wyjeżdżali y ludzi rabowali y tam znowu u solarzow rubli 40 zabrali, potym futor wsi Łazanowki y mielnika rabowali, którzy od podiazdu ImPana Szuszczevicza połapani y tu odesłani, czego wszystkiego nie tają, a co do zaboystwa zadnego nie przyznali, których było 11, inni pouciekali.

Tych wszystkich szesci mają bydz przez mistrza ścięci.

30. Michayło Bondaręko ze wsi Rossosza Humanskiego.

Cwiertowany.

31. Szlach. Szymon Kulikowski ze wsi Słobodki.

Wypuszczony.

32. Bazyli Ramocki popowicz z teyze Słobodki Humanskiey, namowwszy się teras niedawno na rabunek zyda arędarza we wsi Więżowicy, ktorego napadłszy zydw tam będących jednego podkłuli spisą, drugiego zrabali, a trzeciego zbili płazami, piniędzy w złocie ₪ 15 rubli całkowitych 26 y denezkami rubli 10, do ktorego to rabunku zydw był początkiem Michayło Bondaręko, iako dawniejszy haydamaka, do czego on nie przyznaie, tylko do zdobyczy, którą nabył od drugiego, gdy one zakopał, to te od niego ukradł.

Tych trzech mają bydz przez mistrza poscinani.

33. Hrycko Hruszczęko ze wsi Hulak do Dżidowszczyzny nalezających, oskarżony że był w Makarowie, z wataszką Iwanem Bondarękiem w Makarowie, z którym Makarow y inne miasta, wsie, dwory z nim chodząc rabowali, czego on nie taji, ale tym się broni, że z całej włosci Byszowski koczacy byli, gdyz im haydamacy pod utratą zycia bydz u siebie rozkazali y to

czynic musielo, tez do zaboystwa panien trzech nie przyznaie, tylko ze tey samy kopy jezdziło po te panny Strutynskie y wdowe innych trzech, którzy one zaprowadzili do Fastowa y tam pobite zostały, [541] pozabijani na smierc zostały, ale nie wszystkie, o których uwolnionych od smierci nie wie, zdobyczy zas więcy nie miał, iak iedne losice losią którą wziął w Jurowieckim dworze.

Ten ma bydz przez mistrza ścięty.

34. Iwan Janowski chłop zagraniczny, ktorego namowił wataszka haydamaka dawny Jakow Saczek, y z tym tu wyszedł teras temu niedziel dwie na rabunki w polskie granice, y gdy się w lesie przystał zgubił wataszkę swego, zkąd zablākany przyszedł do wsi Dymidowki y tam przez ludzi gromadcich złapany y do woyska oddany został, gdzieby zas rabowac mieli, tego od wataszki nie słyżał, tylko to ze mowił: — puydziemi wglubsz Polski ku Białey Cerkwi, — jeszcze nie rabowali, ani tez nikogo zabili, a terazniejszy Iwan mowi, ze tu w pierwiey raz udał się.

Ten ma bydz przez mistrza ścięty.

35. Dmitro Kluczka ze wsi Pomynika Humanskiego, zkąd zbiegłego, a teraz Kjiowskiego.

Ścięty.

36. Andry Jacęko z Kjiowa, będąc w Humanu y tam mieszkał do samy rzezby, w ktorey zydw kłuł y ztamtąd przez duncow zagranice wzięty został.

Ścięty.

37. Olexa chłopiec, Dmitra Kluczki wychowaniec, którzy to wyiechawszy z Kjiowa za paszportami, z ratusza Podolskiego Kjiowskiego na miesięcy szesc im dane, gdy wyiechali teraz z Kjiowa, juz powtornie ukradli z pola koni dwoie y te zprzedali szlachcicowi y zydwowi we wsi Motyzynie, potym poiechawszy na jarmark do Korostyszowa tam pod Korostyszowem ganczarza z synem bez widzenia u nich zadnych piniędzy, tylko woły dwa y woz czerepią missek, których popoiwszy gorzałką wszyscy wraz trzech onych z chłopcem na smierc ganczarzow workami udusili y w rzekę Teter zawiezli y poporzucali, zabrawszy woły z czerepiem.

Ci trzech mają bydz przez mistrza ścięci.

Iozef Mitynski dziak włóczęga, brat cioteczny Szwadzki, będzący z tymze Szwadzką na rabunkach, na których wykonał zaboystwa zydw dwoch y arnauta kupca Tureckiego swoją ręką zabił, napotym dostał się w sekwestr woyskowy, a gdy się do niczego nie przyznał, bity był łozami u szubienicy y wzięty do W Słotwinskiego, zkąd oddalony chodził ode wsi do wsi z usiłowaniam namawiac ludzi.

Die 16 julji ścięty.

[543] W protokule arestanci dobrowolnemi konfessantami expediowani zaczętym die 8-wa nowembris 1769 Anní.

1-mus. Ilko Siniuszka z miasta Sokołuwki Umańskiej ścięty.

2-do. Poręka za Iwana Szewca z Tetyiowa.

3 - tio. Antoniego Cierpickiego.

4 - to. Mikoły Filuka ze wsi Kurawy z bratem swoim Romanem, ścięci.

5 - to. Laszka Zahikowatego z Przyłuki, u pińgerza bity.

6 - to. Hrycko Zawaluk szwiec z Lipowca miasta, temu ucięto rękę, a potym ścięty.

7 - mo. Wasyl Tymiszczęko z Zakutyniec, u pringerza bity.

8 - vo. Stanisław Rogowski, cwiertowany.

9 - no. Antoni Bukowski, Antonowicz, y Szwabski, iednego nazwiska, ścięty.

10. Iwan Pasiecznik ze wsi Markowiec, ścięty.

11. Fedko Krawiec ze wsi Czyzuwki, ścięty.

12. Iwana ¹⁾ Panasęka ze wsi Ryzanuwki, ścięty.

13. Łucka Poliszczuka ze wsi Obozowiska Umańskiego, wolno wypuszczony.

14. Punkta na popa Nastaskiego.

15. Illacya ImcPanny Elzbity Łaskowski.

16. Dorosz Supruczko z Babanow wsi Umańskiey, ścięty.

17. Stepan Juszczo z wsi Chizney, ścięty.

18. Chwedor Szczupka z Chizney, ścięty.

19. Illacya ImcPana Pińkowskiego na popa Tatarynowskiego, który umarł.

20. Andrey Szyszkowego zięc z Baczkuryna Manastyryskiego, ścięty.

21 - mo. Illacya ImcPana Antoniego Kosowskiego na Filukow.

22 - do. Stepan Rudy ze wsi Popudni, ścięty z innymi.

23. Chwedora Szewca ze wsi Wereszczek Smilanskich, ścięty.

24. Petro Mokronos z Wereszczek, ścięty.

25. Wasyl Sydoręko z Umania, ścięty.

[544] 26. Panas Hasaiowski z Sokołuwki.

27. Michayło Sakowego zięc z Szarnypola, ścięty.

28. Jozef Mytyński diak, bity, a napotym złapany ścięty; cigniąc się Szwaczką.

29. Andrey kozak Łabunczko z Umania, ścięty.

30. Mikoła Łauręczuk ze wsi Wołniaky, ścięty.

31. Pop Horodyski z Smilanszczyzny, umarł.

32. Semen Gabraś z futora Smilanskiego, umarł.

33. Obornickich szlachty z testamętem y Poberuzniukiem, ścięci.

34. Prokop Skraha z Niemirowa, ścięty.

35. Poreka za Seńka Poberezniuka z Petraszuwki.

36. Zyda y szlachcica Gaiewskiego.

37. Jakim z Zarudni Szarnypola, cwiertowany, inni zas poscinani.

38. Kyryla Romaniuka z Szarnypola ścięto z innemi.

39. Prokop Dziegciaręko, ścięty.

40. Demian Trzeciaczko ze wsi Milczkowa, umarł.

¹⁾ Закреслено — Pasieczn.

41. Daniela Popowicza z Wasylihy wypuszczono.
42. Illacya urodzonego Grabowskiego y dekret z panem Szuskowskim y innemi.
43. Musiy Wysoki ze wsi Michalanki, wypuszczony.
44. Szlachetny Łenczycki ¹⁾ wypuszczony, bity u prińgerza.
45. Bazyli Żurawski, bity u prińgerza.
46. Mykoła Pahaczęko z Łobaczewa, wypuszczony, za którego poręka na tymże numerze 46.
47. Szeregowego Dorsakowskiego indegacia.
48. Sponsio ImcPana Sonoczyńskiego na odebrania chłopca, który służył u Czudowskiego rok.
49. Przysięga ludzi z Kozakuwki za zbiegłego błuznira s. Jana.
50. Degradacya kaprała Mikulskiego IW starosty Sierackiego.
51. Iwan Worobczęko ze wsi Kamiąki.
52. Trochim Tokaręko z Winogradki.
53. Sawka Sydoręko z Kamionki Smilańskiej, umar.
54. Juzka Ostręka z Więzuwka Smilańskiego, die 25 maji umarł, pochowany pod cerkwią.
- [545] 55. Marko Płastunęko z Więzuwka.
56. Musiy Łebedenczenko z Więzuwka.
57. Sawka Winik ze wsi Jabłonuwki Lisiański, podany WIP Komorowskiemu reymętarzowi.
58. Pawło Popowicz brat popa Sachnowskiego z Korsunia.
59. Michayło Diak z Białozora.
60. Semena Czarnego z Szarnypola, umar.
61. Mikoła Kobryn z Szarnypola, wypuszczony za przysięgą urodzonego Szczawinskiego.
62. Kornija Moskałęka z Barszczewa.
63. Mikoły Stafaniuka ze wsi Chizyniec Czudnowskich, umar.
64. Indegacya szeregowego Kompana.
65. Indegacya Zmurałowicza ze Lwowa expediowany.
66. Wasyla kowala Semenczuka, wypuszczony za efidiucie ImcPana Zalewskiego.
67. Ludzie zagraniczni z Klityni.
68. Pilipowcow, którzy odesłani do Letyczowa do fertmarszał Moskiewskiego.
69. Iuramęt Sawki oddanego WIP reymętarzowi Komorowskiemu.
70. Mikołay Krucęka pilipowca, y ten odesłany do fertmarszałka.
71. Olexa Koczubay ze wsi Skrzyluwki.
72. Wasyl Juszcęko z Skrzyluwki.
73. Kuzma Tkaczęko z Skrzyluwki.
74. Wasyl Dubina z Litwinuwki, wypuszczony z synem.
75. Jurament za Wasyla Dubine.

¹⁾ Łenczycki — виправлено з — Łęczycki.

76. Jurament ImcPana Szczawinskiego za Kobryna z Szarnypola.

77. Parchom Lyseko z Roskopeney, wypuszczony za poręko, którego przy tychże konfessatach jest kwit y testimonia ablatowana.

78. Wasyl Kotlaręka z Juruwki, a teraz z Komoroch.

79. Hrycko Mayborodęko ze wsi Hunczy Przyłuckiey.

80. Pawło Tkaczęko ze wsi Wepryka.

81. Wasyla Krasowskiego krawca z Makarowa przyslanogą.

82. Semena Harbuzniaka ze wsi Ochrinowey.

83. Pawła Rewy z s Kodni,

[549]¹⁾ Sentenciarz excessantow roznych w Kodni w jamie będących y tu w Troianowie w kordygarcie obwach-towey, die 20 8-bris 1771 Anno pisany.

1. Kondrat Pismieny rodem z Krzemienczuka, który tu wyszedł z oycem swym więcey lat 20 do wsi Kulikowki Smiłańskiej, y tam się ozenił, y poszedł za granicą w służbę serbską do połku Czarnego, będąc kapralem, uciekł tu w polskie granice, oskarżony ze był na rabunku mielnika pod wsią Telepinem, którego we czterech osob zrabowali y spiekli, ze tym hul-taiom zbiegłym rabującym konie trzymał, czego on tu zaparł.

2 - dus. Roman Diak ze wsi Zborowki zpod Szarogrodu, włączęga, tu był w serbskiej służbie, od ktorey uciekł, oskarżony ze gdy powrócił od serbow, przyszedł do wsi Hodoliiuwki y tam na gromadzie wymagał z od-grozkami zapłaty sobie za diakowstwo, y iako tenże sam diak miał napasć na ImcPana Wiczałkowskiego, tam na komendzie stojącego, broń mu zabrac y w haydamaki pusć, do czego on tu nie przyznał.

3 - tius. Kost Kacanow syn ze wsi Tyszkowki zagranicznejey.

4 - tus. Wasyl Horoszko ze wsi Kropiwney zagranicznejey, zebrawszy się w osob trzech z Ostapem Bazylskiego zięciem z miasteczka Hlinska zagra-nicznego, który uciekł isc w polskie granice na rabunki, co uczynili, na-padszy futor Mikulski nazwany w kilka chalupach y młynie będącym tam, czerca z mających rzeczy zrabowali, iako te instrumenta zelazne od robienia łyzek y inne rzeczy mające jako u czyrca, azeby y jak naywięcey pieniędzy by zastali, toby byli zrabowali.

[550] 5 - tus. Mykita Kressa rodem z Archanhoroda zagranicznego.

6 - tus. Miron Szwec z Zabotyńa Smilanskiego, ci do zadnego hayda-macstwa nie przyznali, tylko tez zagranicy z pomieszkania tam swego wyię-chali z praporczykiem serbskim do Sobotowa na jarmark kupienia kuł y odebrania kamieni młyńskich, na którą tenże praporczyk od roku miał dać zadatek kamieniarzowi, którego w domu nie było, a gdy się praporczyk u zony kamieniarza domagał kamieni, których nie miała, y zadatku zaparła, została uderzona od praporczyka kijem, a będący tam natenczas IP Kostrzycki pułkownik Czeherynski zabrał ich w sekwestr y do komendy do Korsunia odesłał, a praporczyka pusił, a siedząc w sekwestrze w Korsuniu, nama-wiali struza Korsunskiego, obiecuiąc mu rubla, aby poszedł za granice

¹⁾ Сторінки 547 — 554 — неправильно вшиті.

y obwiesił huzarom, że woysko polskie zabili godnego officera, czego oni napotym w swych konfessatach w Korsuniu y tu zaparli, tylko tak opowiadają. że namawiali struza, aby zonom ich opowiedział aby przez nie z sekwestru wyręczeniu bydz mogli.

7 - mus. Olexa Boyczęko ze wsi Czerniawki Smilanskiey do zadnego excessu haydamacstwa nie przyznał, tylko że był wzięty za rekruta od serbow od nich podpoiony, y chcąc nie chcąc musiał służyć od Wodochryszcz do Werbny, y od tych uciekł, a przyszedszy do wsi Zamialnyki, tamteyszy kozak pytał onego, zkądby był, a gdy uczynił relacją, że od serbow ucieka, odpowiedział mu kozak tamteyszy:—kiedy ty od moskalow uciekasz, to tacy zrabowali straznika w Jablunowce przeszły nocy,—do ktorego on rabunku tak w Korsuniu, iako y tu nie przyznał ani do zadnego, dodając to, że służył za kozaka we wsi Czerniawce Cheherynskiey.

[547] 8 -vus. Iwan Mielnik zagraniczny ze wsi Hyzek. nazywający się pikinierem tylko z tey racyi, że ich trzech gospodarzow expensuie na iednego pikiniera, o haydamacstwo sam się nie oskża, ani tez przyznaie, o której przez gromade Kwitcke wsi Korsunskiey oskarżony y wzięty został, że z watazką Romanczenkiem rabował, iako y w Kwitkach chałupy palił, y z tych z żoną zagranice uciekł.

Ten ścięty.

9 - nus. Jusko Perewertayło, zaporozic.

10. Tymisz Biły.

11. Stepan Bilec.

12. Maxym Magro

13. y Iwan Hladyręko, wszyscy zagraniczni, ieden w drugiego teologowie, ktorzy do zadnych rabunkow tak w Korsuniu, iako y tu nie przyznają, tylko o tym opowiedzieli, że wychodzili z koszowym siczowym Kalnyszem po dwa razy do armij y z kawoziem tatarow zagranice swoją odprawdzali, zimując niedaleko zagranicą, zebrawszy ich się osob pięciu, ktorzy tu są, z przybranym szostym Krawcem, który się znajduie w Korsuniu, w roku teraznieyszym wyszli z bronią, amonicyą tu w polskie granice bez zadnego paszportu, y tu połapani zostali, przy ktorych tylko woyską polską znalazło im dany paszport od protopopy zagranicznego, u ktorego zimowali y to do Siczy idącym, a nie w granice polską, ale będący tu Wasyl Wiszniowski chłopiec Zelezniaka watazki o tychże samych wszystkich' opowiada y w oczy dowodzi, że tych wszystkich uznał po koniu iednym, ktorego zna doskonale, że ci sami poczowszy od Zabotyńa, Smiły, Korsunia, Bohusławia, Lisianki w Humanu rzneli y rabowali, do czego wszystkiego ciz inkarceraci wcale nie przyznają, ale w swych konfessatach tylko swe biegłość opowiedzieli; ci powypuszczeni.

[548] 14. Wasyl Wiszniowski, ten dobrowolnie wyznał, że służąc za chłopca u watazki Zelezniaka, gdy przyszli do Humania, tam ręką swoją własną zabił żydow pięciu y szlachcica iednego.

Ścięty.

15. Iwan Szwec z Ryzaney Krynicy za xiązkę chesłowci w Kijowie kupioną uderzony od straznika tam kupca expedyuiącego w gębę y xiązkę tę miał popsutą, o czym załoga moskał w Ryzaney Krynicy będący dowiedziawszy się tegoz straznika pobił za Szewca, przeto ze bez przyczyny pobity pierwey Szwec od straznika, a za pobicie straznika od moskała załogi wzięty w sekwestr niewinnym tegoz sądzi y z aresztu uwolnia.

16. Fedor Hanczarenko zagraniczny ze wsi Sobyczowa, służąc u kapitana Rossyiskiego Czerniewicza z przymuszenia za rozkazem tegoz wołów parę na stepie Bohusławskim ukradł y przy tey kradzieży złapany, więcey ze mu nic nie iest dowiedziono lubo y ten excess karę smierci na siebie zaciąga, ze iednak ten człowiek za granicą się rodził y z roskazu pana swego tę popełnił kradzież pierwszy raz, od smierci uwolnia ma bydz, iednak bity przez mistrza sprawiedliwosci, to iest plag 500 łozami y szubienica na czole temuz ma bydz wypieczona.

17. Iwan Raboszapka, wzięty z podwodą na Woloszczyznę od woyska Rossyiskiego, zkąd uciekszy, nie idąc traktem zwyczajnym do domu za granicę, ale na Ierki y inne wsie, gdzie naywięcey haydamacy przebywaią, złapany przeto ze tak z dobrowolnych¹⁾ konfessat iako y bicia nic mu nie iest dowiedziono, więcey tylko ucieczka od podwod, wolnym z sekwestru czyni.

18. Anton Korobczenko, iadący do wsi Hołowkowki dla kupienia koł, nocuiąc w polu, wzięty od gromady, ze nie miał paszportu, iako mu nic nie iest dowiedziono, wolnym z sekwestru czyni.

19. Hrycko Hołyczenko z Mykitą Bednarzem y innemi wzięli pie[553]-niądze w stodole zachowane u Michayła Ryzniczenka y Pilipa braci we wsi Cybulowce, ale za dowodzeniem się y rekwizycyą oddali, Mykita potym uciekł, Hryckowi zas, ze nic nie iest więcey dowiedziono, wolnym od smierci czyni, plagami iednak skarany bydz sądzi przez mistrza spawiedliwosci, a po odniesionej karze wolnym czyni.

20. Kiryła Skrypniczenka wraz z Hryckiem będącego y jego społecznika rowney karze podległym sądzi y uwolnia.

21. Hrycka Wdowiczenka, ktoremu dowiedzone iest rozbicie Andriia Poliszuka y Kuzmy brata jego, zabranie u nich pieniędzy z Iwanem Lebediem winnym smierci sądzi, aby przed mistrza sprawiedliwosci był ścięty²⁾.

22. Hrycka Kowalenka, ktoremu nic nie iest dowiedziono, tylko ze gdy wził Zeleznik u jego oycy konie, chodził za temi konmi oyciec, ale nie odebrał y owszem zbity został, Hrycko zas y przy tym nie był, przeto niewinnym sądząc z sekwestru uwolnia.

23. Procko Jamkow, gdy nie iest dostatecznie zkonwinkowany, potrzebne bydz stawienie się ImPana Piaseckiego dla dowiedzenia zadanego z haydamakami zabiiania y rabowania, niemniej y od ImPana Grodzickiego, ktorego skrzynia była zakopana, a rzeczy przez gromadę y tegoz zabrane.

¹⁾ Закреслено — ich, бicia, корпоралных.

²⁾ Закреслено три рядки.

24. Pop Jan Starzewski paroch wsi Zawadowki Smilańskiej, nie iest ieszcze zkonwinkowany, potrzebne zupełniejsze dowody.

25. Prokop Lebed, przy okradzeniu zyda Zywtowskiego był, ale [554] z tych pieniędzy nic nie wziął ale ślusarz z Konowałem rozbiwszy skrzynię, pieniądze obydwu między siebie podzielili, z tych Ślusarz uciekł, zyd uspokoiiony zabranemi dobytками Ślusarza, Konował u ImPana Suchodolskiego dotychczas znayduie się, więc karę na Prokopa Lebedia zawizia do stawienia Konowała przez ImPana Suchodolskiego, który był początkiem okradzenia zyda.

26. Anton Diak z wielu podobienstw obwiniony, a nie zupełnie zkonwinkowany ma poysć na korporalne konfessata, do których punkta z protokołu mają bydz wypisane.

27. Pawło ataman, lubo nie iest mu dowiedziono, żeby rabował, służąc w woysku Rossyiskim, ale ze jego pod komandzie zrabowali zyda y w Czukowie, za gorzałkę zydowi dali inne rzeczy, w sakwach mieli, tego nie reportował serzantowi, od którego byli komendy, ma bydz bity łozami przez mistrza sprawiedliwosci to iest plag 300.

28. Pilip Rozumowiczenko z inszemi wspolcznikami zrabował straznika w Jabłonowce Smilanskiej y rzeczami zrabowanemi podzielili się. Ma bydz ścięty.

29. Maxym Węłyki, za powodem Hrycka załogi zyda na szlaku z inszemi wspolcznikami zrabował, a ten był zyd z Iliniec, y te rzeczy w Czukowie u zyda przepili, ze mu więcey nic nie iest dowiedziono, tylko z przymuszenia własnie innych społczników tego zyda odarac, wolnym od kryminalney kary czyni, dla poskromienia jednak y zrabowania podobniey swywoli plag 500 łozami od mistrza sprawiedliwosci ma wziąć y wolnym z sekwestru czyni.

I. Dunin Łabęcki reg. woysk do wziędzenia wyznaczony.

[СПРАВА АНТОНА ДЯКА, КОСТЯ КОЦОНОВОГО СИНА, МИКИТИ КРИСИ, МИРОНА ШЕВЦЯ. КІНДРАТА ПИСЬМЕННОГО, РОМАНА ДЯКА, ОЛЕКСІЯ БОЙЧЕНКА ТА ІВАНА МЕЛЬНИКА, ОБВИНУВАЧЕНИХ У ГАЙДАМАЦТВІ.]

[551] Die 15 9-bris 1771 A. w Trojanowie.

A poniewaz pracowity Anton Diak ze wsi Chodiakow Czerkaskich po roznych mieyscach podczas haydamaczyzny rznięcia, iako y potem peregrynacyo swey włóczęgi wałensał się, o czym dostatecznie sąd woyskowy z dobrowolnych konfessat informowany bydz nie może o iego złych akcyach, rozmaicie one twierdząc, ze bywał u haydamakow, od tychze do woyska polskiego, iako y od tegoz będącym szpiegem do konfederatow ni tak ni siak opowiada się, przeto dla dostateczniejszego dowiedzenia się prawdziwego wyznania tegoz pracowitego Antona Diaka sąd na korporalne destynue konfessata y odsyła do mistrza sprawiedliwosci, azeby przez tegoz przy pozwolonym y opisanym prawie był potrzykroc pociągniony z przydaniem ognia, iezeliby tego potrzeba wyciągac miała, termin tey exekucyi naznaczając dzien 15 miesiąca listopada roku terazniejszego 1771 po odbitym capstrzyku tey sętecyi mocą.

Punkta do korporalnych konfessat Antona Diaka.

1 - mo. Od kogo był szpiegiem, czyli od Sawy chyli od haydamakow.

R., ze zadnym spiegiem nie byłem, ale gdy mnie bili y o co ma tylko pytali, to to samo z bulu powiedziałem na ich pytanie, alem zadnym spiegiem nie był.

2 - do. Z jakimi haydamakami chodził y gdzie rabowali y zabijali y zkađ tych 40 było, o których powiadasz y gdzie się znayduie.

R., zem z zadnemi haydamakami nie chodził y nigdzie nie rabowałem, y o zadnych haydamakach nie wiem, tylko com opowiedział o 40 haydamakach, to to wszystko z bolu mowiłem, ale onych anim widział, tylko o co mnie pytano, tom samo z bicie powiadał.

[552] 3 - tio. Na którym mieyscu y od kogo postrzelony zostales w nogą.

Postrzalu w nodzę zadnegom nie miał, tylko rozo, a gdy mnie bito y mowiono, zem postrzelony, tom samo powiedział, zem postrzelony; do haydamacstwa ani zaboystwa zadnego nie przyznał, będąc potrzykroc ciągniony y swiecami potrzykroc palon.

[555] Sub eodem actu.

Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerata pracowitego Koscia Koconowego syna ze wsi Tyszkowki zagraniczny rodem, gdzie wzrosł, siedząc przy oycu swym, od ktorego bez wiadomosci namowiony został od Horoszka, który tu iest y Ostapa Bazylskiego zięcia z Hlinska, który uciekł tu w polskie granice na rabunki, y tak wysli we trzech osob y przysli do lasu Matryninskiego do pasieki y tam nayprzod czerca zrabowali, co miał, zabrawszy mu zełazne instrumenta do robienia lyzek, a gdy wysli z lasu złapani przez rotmistrza Zobotynskiego zostali, ja z Horoszkim, a Ostap Bazylskiego uciekł, gdzieby zas więcy usiłowali rabowac, do tego przyznac nie chce, pikinierem zadnym nie jestem, tylko to moy oyciec był, ale y teras siedzi w domu; do więcy nie przyznaie, y to mu się pierwszy ras trafiło, ze go na te rabunki namowili Horozko z Bazylskiego zięciem, o których przed tym rabunkach nie wie.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerata pracowitego Mykity Kressy rodem z Anhanhoroda, będąc poddanym pikiniera kozaka Iwana Kowaleka, mieszkającego we wsi Lipniaszcze. Ten do zadnego rabunku ani zaboystwa nie przyznaie, tylko tu w polskie granice wyszedł do Sobotowa z praporczykiem Matą od pułku Żołtego Serbskiego za kaminia młynskimi, na ktore od roku tenze praporczyk dał rubla zadatku Hurnikowi kaminiarzowi, a gdy tegoz kaminiarza nie zastali tylko zone jego, która gdy kamini ni miała ani rubla oddac nie chciała, uderzył ią praporczyk razy kilkanascie kijem, a na sam tenczas przyjechał tam IP Kostrzycki pułkownik Czehrynski, zabrał nas wszystkich, praporczyka y Mirona, który tu iest, y oddali

nas do komędy do Zabotyńa, a ztamtąd do Korsunia, o strozie w Korsunie będącym y onego namowianiu zgadza się z swemi przysłanymi konfessatami, ale go tylko namawiał, aby doniósł zonie jego o sekwestrze [556] swoim, aby mógł bydz wyręczony z niego, a do więcy wcale haydamactwa, rabunku y zaboystwa nie przyznaie.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

Konfessata dobrowolne z stawionego inkrarcerata pracowitego Mirona Szewca rodem polskich granic z Zabotyńa, a ztąd przesli z oycem swoim zagranice do wsi Załobeczki y tam siedząc¹⁾ poddanym pod Martynem Szewczkiem pikinierem, który y teras znayduie się zagranicę w domu swoim pod Cybulowem, zkąd ja po Wielke Nocy wyiechałem na jarmark do Sobotowa dla kupienia koł y zabrania kamieni młynskich z praporczykiem Matą, zkąd nas zabrał IP Kostrzycki pułkownik Czehryński²⁾ do Zabotyńa, a ztamtąd do Korsunia, zgadzając się we wszystkim z Mykitą Kressą y o strozie, ze go namawiali, aby o ich sekwestrowaniu donios zonom zagranice; do zadnego zas haydamactwa nie przyznaie, będąc już człekiem starym.

Dimissus ad carceres.

[557] Die 2 avgusti 1771 Anno w Kodni.

Kondrat Pismienny, rodem z Krzęmienczuka zagranicznego, zkąd wyszedł z oycem swym temu lat 22 do wsi Kulikowki Smilanski y tam wzrosł, ozeniwszy się we wsi Bałaklij z dziwką Habką u człeka Wasyla Bednarza, będąc już w służbie kozacki nadworny Smilanski z Kulikowki od kozaka Bigana rok ieden, a z Bałakliji od kozaka Andryia Kotołupy przez pułtora roku służąc, a gdy tam w Smilanszczyzne przyszło woysko Polskie niegdy W Zielonka komędę mając, zebrawszy nas kozakow na 150 pozlismy nad granice Moskiewską od miasteczka naszego polskiego Turyi, a moskiewskiego Mirhoroda, od ktorego to Mirhoroda uczynili ser[by] most do Turyi, ktorey nigdy nie bywał ani bydz nie powinien według opisanych w sojuszach granic, który most gdysmy rąbali, napadli na nas moskale³⁾, stojąci na stepie naszym polskim, ktorego byli odebrali do swych granic na mil dwie, a gdy ogniu z armaty do nas wydali, kon upadł pode mną, z ktoregom spadł y wtenczas zostałem od serbow wzięty do Mirhoroda w sekwestr, w którym byłem rok bez niedziel trzech, a gdy Horwat generał swoy ukaz ogłosił, ze kto z niewolnikow zaprzysię [ze], ze s Turyi, ten będzie wolny do służby, y tak y ja uczynił, zaprzysięgłszy przystałem do pulku Czarneho, w którym byłem serbinom prostym przez lat pięć, a dwa [558] kapralem pod rothą 11, służąc do czasu do przeszłego Dmitra, y ztamtąd z zoną już ze mną będącą uciegłem tu do Kulikowki do matki swey, gdzie siedział,

¹⁾ Закреслено — pod.

²⁾ Czehryński — написано по — Zabotyński.

³⁾ Над — moskale — написано — serbi.

a w przeszły post wielki przyiechali do mnie do Kulikowki trzech ludzi Burhał zaporoziec, Ilko nazwany zaporoysem ze wsi Hacek Czerkawskich y Michayło Nazaręko z Czerniawki Czerkawski, którzy pouciekali nie wiem gdzie, ci mnie namawiali na rabunek mielnika pod Telepin, ktorego ja nie znam, z którymi ja na ten rabunek iść nie chciał y nie byłem.

Pytany Kondrad Pismienny, jakto na tym rabunku nie byłeś, kiedys się sam w Korsuniu y w Zabotyńie przyznał, zes z nimy był y konie im trzymał y z tey payki rubla wzięłes.

R., Kondrad, ze mi to niesłusznie napisali, bo ja na tym rabunku nie był, a jezeli im konie trzymał, to we wsi Kulikowce wtenczas, gdy mnie namawiali y gorzałkëm z nimi pił, y rubla od nich zadnego danego nie brałem, tylko mi tak powiedzieli, ze my ci mieli dac rubla, ale go wolemy z tobą przepic, y tak my w Kulikowce rubla przepili, y oni sami na ten rabunek mielnika chodzili, juzem się więcę z nimi nie widział, a gdy zaszła rekwyzyca od pułku Czarnego za mną, aby mnie gubernator Zabotynski wydał, który mnie miał [559] wydać, a ze komendant IP Dumianski polski w Zabotyńie stojący nie pozwolił mnie wydanie tylko do wyszczy komędy do Korsunia odprowadzenie, która komęda gdy go zechce wydac, to iak zechce, y tak mnie do Korsunia oddano. y tam do Zabotyńa przyjeżdzał ten sam mielnik zrabowany, który powiedział na mnie, zem ja tego człeka na swym rabunku nie widział.

Pytany, kto rabował straznika w Jabłonowce.

R., iz ja na tym rabunku nie był tylko Pilip Rozumowiczęko, o czym sam opowie.

Pytany Kondrat, przez kogo wy moskalow obwiescili o sobie, którzy za wami gnali y odbic chcieli.

R., iz gdy wzięto popa z slobody IPana Łopatynskiego, popadya dała znac do Białey Cerkwi moskalom, którzy gdy przyiechali, pytali się nas w Poczuykach moskale, gdy do nas przysli, oblokowanych w stajni przy W^o komędancie Dzierzku, któryby z nas był w służbie Moskiewski, y tak my o sobie opowiedzieli, ja jakim służył w Czarnym pułku, a dla tegom uciekł, zem więcę słuzyć nie chciał y nimasz nas tu więcę, iak trzech, ktorzysmy byli w suzbie serbski ja Kondrat, Roman Dziak y Olexa z pułku Czerwonego, inni zas przed tymi moskalami opowiadali, ze są pikinierowie, a to dla tego, aby się mogli uwolnic przez tych samych moskalow, którzy się mocno popa odebrać domagali; do więcę nie przyznaie.

[560] Roman Dziak rodem ze wsi Zborowki zpod Szarogrodu polskich granic, bawiąc się dziakowaniem po roznym mieyscach, gdzie się y ozenił we wsi Czerkawski Zmahayłowce y tam przemieszkał lat 9, a gdy mu zona umarła, tamze pojał drugą, siedząc tam do czasu przeszlego wielkiego postu w tydzien, a gdy tam przyiechali serbi z Mohylowa, którzy werbowali do swego pułku Czerwonego, gdzie y ja napiwszy się z niemi gorzałki, y gdym się upił, wymowiłem się, ze do was przystane, y tak mnie pijanego spiącego wzięli y zawiezli do wsi Sobotowa, a gdym się na zajątrz wytrzymał, pomiarkowałem zem złe uczynił, mowiłem ze ja słuzyć nie będę, za co mnie

bic usiłowali y już rozebrali y musiałem chcąc nie chcąc w rotu ich się zapisac, u których tylko byłem przez dni dwa, a na dzień trzeci od nich uciegłem do wsi Jarowaty Zobotynski y tamem się od serbow przechowałem, a w niedzielę potym trzynastie poszedłem do wsi Hodolijowki do tamtejszy gromady, aby mi oddali należące zasługi rubli 10, których mi oddać nie chcieli y nie oddali, ale mnie jeszcze udali przed IP Wyczałkowskim, tam stojącym, jakobym miał u niego zabrac bron y puścić do serbow, czegom nigdy nie pomyślał, zgadzając się z swemi przysłanymi konfessatami, do rabunku ani zaboystwa zadnego nie przyznaie, odwołując się na IP Pana Pęczelskiego, że podczas ryzaniny z nim wraz był przy IP Zalewskim gubernatorze wsi Hudziakow.

Dimissus ad carceres

[561] *Sub eodem actu.*

Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerata prac-go Olexyia Boyczka ze wsi Czerniawki Czerkawski, rodził się we wsi Bijowcach Bohusławskich tu w granicach polskich z oycą Olexyia, matki Horpyny Boykow, sam lat mający 21, wyniesiony małym do wsi Czerniawki Czerkawski y tam wzrósł y tam się ożenił z dziewczką Domahą u człowieka Supruna, z którą tam mieszkał będąc na kozactwie przez rok jeden u kozaka Pilipa w Czerkasach, potym powrócił do Czerniawki y siedział z żoną do czasu przeszłych Wodochrzyszcz w roku terażniejszym, do której to wsi Czerniawki przyjechali moskale y wzięli mnie w podwodę do Sobotowa, których ja odwoził, a gdym przyjechał do Nowosielicy, tam mnie moskale podpoili tak dobrze, że nie wiem jakim przejechał do Sobotowa y tam dawali gorzałki do zwalania się, a gdym się nazajutrz dzień wyspał y zabierał się do domu powracac, przystali do mnie serby, nie dając mi iechac, opowiadając mi, że ty się wczoray do nas na służbę zapisał, czego ja się zbraniał, mówiąc, że jako żywo tegom nie uczynił, zebym się do was zapisał y teraz nie chce, a gdym tak powiedział, rozkazali mnie w dyby zabić y batoza przynieść y bić, już rozebrali, tak ja przez bojazn bicia musiałem onym przyrzec słuzyc, y tak służyłem do Werbny soboty, od których porzuciwszy tam swoje klacz uciegłem do Czerniawki, a z Czerniawki poszedłem do wsi Kapitanowki Czehrynski y tamem się przechował, że mnie serbi z pułku tegoz Czerwonego szukając [562] nie znaleźli, a gdym siedział we wsi Zamiatniey, pytał mnie kozak Zobotynski, cobym był za człowiek, któremu powiedziałem, że ja od serbow uciekłem, który to kozak mówił, że kiedyś ty od serbow uciekłem, toś ty zrabował strażnika w Jabłonowce, bo go zrabowali tacy, którzy od serbow puciekali, y tak mnie wzięto y do komedy odprowadzono, a gdy tam przyjechał, ten sam strażnik wypraszał mnie, że nic nie winien y aby mnie nie bito, bo mnie na swym rabunku nie widział; do więcę rabunku ani zaboystwa nie przyznaie.

Dimissus ad carceres.

Sub eodem actu.

Konfessata dobrowolne z stawionego inkarcerata pracowitego Iwana Mielnika rodem zagranicy, powiadającego się ze wsi Hyzek z pułku Nizinskiego y tylko co się zowie pikinierem, bo onych trzech na jednego kozaka expensuie, ktorego dali do pikinierow y tylko się z tego nazywa pikinierem.

Pytany Mielnik, za co z Kwitek uciekł zagranice y toc juz nie dla czego inszego, tylko zes z wataszką Romanczkiem y Łapą zaporoysem rabował y Kwitki wies palił, jakos iest oskarzony, od tey samey Kwitkowski gromady złapany y o to samo oskarzony, y chałupie swoje własną którą kupił porzucił, toc juz oczywistość pokazuie się, zes rabował y zabijał z wataszką Romanczkiem.

R. Mielnik, zem nigdzie nie rabował ani palił, a gdy mnie wziął gwałtem Romanczko za granice, zaprzysiągłem w służbę do pikinierow y siedziałem zagranicą, wzięwszy zone swoje z Kwitek, nie będąc już więcy w Kwitkach, a przez całą ryzaninę w nich siedziałem, dopiero na zime poszedłem w pikiniery; do więcy wcale przyznac nie chce.

Dimissus ad carceres.

[ДОПИТИ АРЕШТОВАНИХ ДЕЗЕРТИРІВ З РОСІЙСЬКОЇ АРМІЇ, 22 ЛЮТОГО 1772 Р.]

[563] Działo się w miasteczku Tetyowie przy Komendzie Generalney Woyska Koronnego Parthyiow Ukrainskiej y Podolskiej, die 22 februarij 1772 Anno.

Indegacya z wojennego Samsona Adamowego zpod pułku Rossyiskiego Niewskiego pieszego roty czwartey dyzertera z Połonnego od komendy IO kniazia Galiczyna.

Pytany, gdzie się rodził.

R., iz rodził się w horodzie Piendzi gubernij Kazanskiej, z oyca Tychona matki Teodory Adamow, sam lat mający 22, w Piendzie miescie zrosł do lat 17, wzięty w służbę do pomienionego pułku Niewskiego temu lat pięć, służąc pod rotą czwartą¹⁾ za sałdata, wyszedłem w pochod temu lat trzy do armij pod Chociń, a gdysmy tam turkow zniesli y w niewolą 400 wzieli, komenderowany byłem z temiz zabranemi turkami do Połonnego, y tam nas komenderowanych komenda Połonska jednych do armij odesłała, a ktorych sałdatow rothy w Połonnym znaydowały się do roth swoich odesłała, gdzie y mnie, y stałem w Połonnym przez lat dwie, drugiego roku będąc sałdatem nakazano mi odbywac służbę kapralską, którą odbywałem przez rok, miawszy iako kapral oznaczony płaszczow skarbowych 15, z ktorych mi dwa ukradziono, a gdy sirzant moy płaszcze mi przykazał wszystkie przed siebie przyniesc, z tych wszystkich dwuch, nie dostawało, przykazał mi surowo sierzant, abym się o dwa płaszcze starał y nazajutrz dzien oddał, z deklarowaną karą nieuczynienia temu zadosyć, wiedząc dobrze, ze

¹⁾ Czwartą — написано над закреслением — drugą.

tych płaszczow nie wynaydę, gdyz od kilku niedziel byli przed tym zgineli, obawiając się kary, namowiwszy sobie Trochima Konradowego zpod tey samey rothy czwartey sałdata, y drugiego Olexija Petrowego w przeszley jesieni z przypendzonych rekrutow wziętego do teyze rothy czwartey sałdata do uciekania w Polskie, gdzieby się Bog dał uchylic w służbę lub na robote iaką, co się działo w przeszło pilipowkie, ucieklismy z Połonnego we trzech osob ku Zwiahłu, idąc na rozne wsi y miasteczka, wziowszy ia z sobą mądur z wierszchnią suknią zieloną, katankie czerwone, pludry parciane, kapelusz, pałasz z pendentem rzemiennym, karabin z bagnetem. Trochim Kondratow w takiej samey katance czerwoney podartej, w swicie z pałaszem y kuczmą swoją własną. Olexi Petrow w takimze mądurze tylko zwierszchniey sukni y pludrach [564] czerwonych y pałaszem, a katankie w rothcie zostawił.

Pytany Samson Adamow, dla jakiey racyi z orężem uciekał.

R., iz u mnie tylko samego był karabin nasłusowany, a to dla tego uczyniłem, zebym miał łacwieysze przeyscie, bo gdybym tego oręza nie miał, toby nas lada chłop powiązał y do komendy odprowadził, a tak nam nasza podroz udawała się, bo nas spotkał kaprał, do Połonnego jadący od teyze samey naszej rothy, a gdy mnie spytał, gdziebym szedł, opowiedziałem, ze z komendą idę za furazem, bywszy iuz o mil pięć od Połonnego, mając pod siebie pierwszą wzięto podwodę, nie pamiętając z jakiey wsi, który to kaprał pogadawszy z nami na drogę, nazwiskiem Sarapułow, pojechał ku Połonnemu, a my w swoje podroz, która nam się udawała, przyechawszy do wsi Suchowey, weszliśmy z tamteyszym chłopem w rozmowę, pytaiąc się, czy nie masz tu jakiego moskala, na czym się chłop nie poznał, bosmy się bardziey, czy niema komenderowanego iakiego moskala, opowiedział nam chłop, ze iest moskał, robi w winnicy, na co my do siebie powiedzieli takiego: — tyz nam y potrzeba, — zaiechalismy do karczmy, wywiedziawszy się, gdzieby był ten moskał, a gdy nam opowiedziano, ze zapewne jest w młynie, umyslilismy onego wziąć, w dyby zabic y za dyzertera niby do komendy prowadzić, a to z tey racyi, zebysmy wszędzie prędzey podwody dostali, iakze nam się y to udało, bo gdy nam opowiedzieli, ze tu iest pan xiąże Kasper, to trzeba pierwey bydz u pana, do ktoregosmy poszli, a gdy nas zobaczył, nie pytaiąc nas o paszport, tylko zaraz do nas mowił: — a, pewnie wy po moskala przyszli, — na co my więcy nic nie powiedzieli, tylko: — da, da, — tak nam zaraz IO xiąże Kasper tegoz moskala, który się tam znajdował, przystawic roskazał, związac y nam oddał, y pod nas podwod dwie daną, y znowu swoje podroz kontynuując daley do wsi Starego Siła nazwanego, y tamesmy przepytali o dyzerterze sałdacie Illu, miałszy iuz Wasyla pierwszego, takimze sposobem związałszy, wzieni, a to my z tey racyi czynili, aby nas się nigdzie o paszport y order na wybieranie dyzerterow nie pytano, co nam wszędzie uchodziło, zesmy takowych dyzerterow do siebie usmiu zebrali, iako to:

1. Wasyla Tokarowego,
2. Illa nie wiedząc nazwiska,

3. Chwedora, nazwisku nie wiedząc,
4. Wasyla, nie wiedząc y tego przezwiska,
5. Kuzma Okatowa,
6. Iwana, nazwiska nie wiedząc,
- [565] 7. Stepana Kondraciuka,
8. Illa Konowała, który się został w Trojanowie.

Z temi wszystkiemi zebranemi mielismy puść w dalsze Polesie y tam na służbe lub robote obrucic się mieli, a napotym umyslilismy sobie, mając już tyli dyzerterow, a ieszcze nam się iaki trafi, z temi zebranemi do komendy swoiey do Połonnego lub do Piatki powrocić, a gdysmy przyszli pod Korostyszow, nie pamiętając do jakiey wsi, zastalismy tam woysko polskie od komendy WlPana generała Lubowidzkiego, którzy, gdy nas się pytali o paszport y ukaz naszego chodzenia, gdysmy tego nie pokazali, bosmy zadnego nie mieli, zostalismy zabrani wszyscy do Radomysza do komendy W^o generała Lubowidzkiego, który nas wyindegowawszy odesłał do Trojanowa, iako przyznanych się dyzerterow, a z Trojanowa odesłani zostalismy do Tetyiowa do polskiej Komendy Generalney, gdzie w kancelaryi woyskowej przy indegacyi z nas prawdziwie wyznalismy o naszym dyzerterowaniu z Połonnego.

Pytany Samson podkaprał, Olexiy Petrow, Trochim Kondratow, coby przy niech polscy żołnierze zabrali, gdy ich w sekwestr wziali.

R. Samson, ze mnie wsieli rubli całkich 4, karabin ¹⁾ z bagnetem, rękawice palczaste welniane, buty kozłowe, mydła pułtora funta, naczynnia szewskiego szydeł szesć y młotek, gdyz ia szewstwo robił.

R. Olexiy Petrow, ze ode mnie odebrali polscy żołnierze rubli jednego całkowitego y denezkami zł. poll. dwa.

R. Trochim Kondratow, ze u mnie wziali żołnierze polscy, ci którzy nas wziali pod Korostyszowem rubli dwa całkowitych.

Pytany Olexiy Petrow, gdzie się rodził.

R., iz rodziłem się w miescie Jarosławiu gubernij Moskiewskiej, z oycą Petra matki Maryny Hrebiniow, sam lat mający 17, przy rodzicach zrosł do lat 15, wzięty w służbe do rekrutow w Jarosławiu do Kijowa, będąc w Kijowie na exercitacyi przez miesiący osm, zostałem wysłany z innemi rekrutami w pochod do Połonnego temu rok drugi, y tam u komendy w służbie zostając w pułku Newskim rocie czwartey do czasu przeszley pilipowki, namowiony zostałem od Samsona podkaprała na dyzerterowanie, na ktorem zezwolił y wykonał, zgadzając się z podkapralem we wszystkim, iako dezertow wybierali y gdzie się ulokowac mieli, y w tym się zgadza, ze umyslili do komendy Połonskiej lub Piatki z pobranemi dyzerterami powrocić y swoje dyzerterowanie [566] tą przysługą pokryć y od kary się ublizyc.

Pytany Trochim Kondratow, gdzie się rodził.

R., iz rodziłem się we wsi Burmakinie pod miastem Jarosławiem gubernij Moskiewskiej, z oycą Kondrata matki Jawdochi Michayłow, sam lat

¹⁾ З.креслено — ем.

mający ex fisci więcej 30, zostałem wzięty w służbę w roku 1759 do pułku Newskiego rothy czwartey, do którego oddzielony zostałem od pułku kozackiego o przeszły Pokrowie rok będzie w jesieni pod komendę IO kniazia Galiczyna, będąc w teyże rothcie czwartey od Pokrowy przeszły do Pili-puwki także przeszły, namowiony zostałem od Samsona podkaprała y Olexija Petrowego sałdata na dyzerterowanie, na którą z zezwoleniem swym wyko-nałem, zgadzając się wraz słowo w słowo z pierwszymi Samsonem y Oleksijem.

Pytany Trochim Kondratow, gdzie mundur podział, gdyz tylko jedna swita na nim.

R. Trochim Kondratow, iz mondurow zadnego nie miałem, gdyz mi go jeszcze nie dano, tylko miałem sobie darowano od sałdata kopternarmusa katankie czerwono starą, ta mi się do szczętu zdarła y porzuciłem, y to bez guzików była, więcej skarbowego nic nie miałem, iak jeden pałasz, który jest.

Pytany Olexi Petrow, gdzieby katankie podział skarbową, ktorey na tobie niema.

R. Olexiy sałdat, zem kamzelki nie brał, którą zostawiłem w rothcie, tylko pałasz, zwierzszchnią suknie zieloną y pludry czerwone; więcej nie miał co powiedzieć.

Dimissi ad arestum.

Sub eodem actu.

Indegacya z wojennego Wasyla Jakimowego sałdata z woyska Rossyjskiego pułku Moskiewskiego rothy siódmej dyzertera.

Pytany Wasyl Jakimow, gdzie się rodził.

R. Wasyl, iz rodziłem się w miescie Kaludze guburnij Moskiewskiey z oycy Jakima matki Anny Klimenkov, sam lat mający 48, zrosłszy przy rodzicach do roku 1747, w tym zostałem wzięty w służbę do pułku Moskiewskiego rothy siódmej, którą kontynowałem do czasu będzie [567] lat dwie w jesieni, iakiem wyszedł w pochod do armij pod Prut, zkąd powrocilismy pułkiem do Lubaru, y tam przeszły zimy zimowalismy, iednych komenderowali do armij na lato, a drugich do Połonnego, gdzie y mnie trafiło się do Połonnego, będąc tam pod komendą kapitana Gregoroho Iwanowicza Haramikina, zpod ktorego komendy w same przeszło Spasuwkie uciekłem sam jeden, szczegulnie tylko za to, ze mnie częsta bili za pijanstwo, y nie brawszy zadney rzeczy skarbowey mądury ani pałazu, tylko w jedney switce swoiey własney, a skarbowe wszystkie rzeczy w rothcie zostawiłem, udałem się isc ku Polisiu, gdiem przyszedł do wsi Bleyzowa pod Turowem będącey, tam młuciłem u chłopca dzień lub drugi, bo więcej nie pozwolą naszym dyzerterom bawic, ze wsi wyganiaią, y tak ia brode zapusciwszy za zebrany chlebem ode wsi do wsi chodziłem, a gdym znowu przyszedł do Bleyzowa, tam się dowiedział o mnie podkaprał Samson, wzioł mnie y przyprowadził pod Korostyszow, zkąd my wszyscy przez woysko polskie zabrani zostali y do Komendy Generalney woyska polskiego to do Tetyiowa odesłani.

Pytany Wasyl Jakimow, za jakim ukazem was brali y gdzie was odprowadzić mieli ¹⁾, do jakiej komendy.

R., iż my nigdy o tym nie słyszeli, żeby nas mieli do jakiej komendy odprowadzić, tylko mówili, że my mamy, swego porucznika, anismy o pasportach żadnych nie wiedzieli, czy oni mają czy nie, y żeby się byli z wojskiem polskim pod Korostyszowym nie pokłucili, toby nas byli nie pobrali y byłiby nas włączyli sam nie wiem na jaki koniec, gdyż się z niczym nie wymawiali, gdzieby nas obrocic mieli, więcej nie ma co powiedzieć.

Dimissus ad arestum.

Pytany Chwedor Kozakow sałdat z tegoż pułku Moskiewskiego, gdzie się rodził.

R., iż rodziłem się w mieście Siwirsku z oycy Samsona matki Jawdochi Kozakow, sam lat mający 29, iako opowiada, przy rodzicach zrosłem y bawiłem się do lat 25, temu rok czwarty iakiem wzięty został do pułku Moskiewskiego rothy siodmey, w którym kontynuując służbę do czasu Świąt Zielonych w roku przeszłym, o którym w pochod wysłany zostałem do armij do pomienionego pułku y przy[568]szedłem do Berdyczowa, zastawszy tam swego pułku rothe, przy której byłem zostawiony, nie będąc dłużej przy tej rocie, iak do Wozneseniyu, uciekłem nie brawszy nic więcej skarbowego prócz ieden kaftan alias zwierzchnią suknie mądurową, którą pod wsią Halezynem oddałem żydom na drodze podroznym za kozuch, który teraz na mnie znajduje się, inny zaś moderunek skarbowy przy rothcie zostawiłem, przyszedłem do wsi Halezyna do Korostyszowa, y tak dali ode wsi do wsi chodziłem, gdyż mnie nigdzie przyjąć nie chcieli na robotę, tylko się tak tułał ode wsi do wsi, do gdy przyszedł do wsi Zubow-szczyzny, dowiedziawszy się chorąży WIPana Dubrawskiego podstarosty Owruckiego o Samsonie podkapralu, że dyzerterów Moskiewskich wybierał, wziął mnie y odwoził o milę do niego y oddał mnie, iako go wziął Samson podkaprał y nie wiedzieć, gdzie onych miał obrucic y jaki koniec z sobą włączył, zgadza się słowo w słowo z swoim kolegą Wasylem Jakimowym; więcej nie ma co powiedzieć.

[Збоку приписано:] Od tego wojsko Polskie wzięło zł. poł. trzy.

Dimissus ad arestum.

Pytany Wasyl Tokarew sałdat z pułku Kubardynskiego pieszego, gdzie się rodził.

R. Wasyl Tokarow, z którego się rodził w mieście Pindzie-tye gubernij Pindzińskiej, z oycy Semena matki Anny Tokarow sam lat mający 23, przy rodzicach zrosł, temu lat ²⁾ pięć gdy wzięty został w służbę do pomienionego pułku Kubardynskiego rothy pierwszej, kontynuując służbę na miejscu przez lat trzy, wysłany w pochod do armij pod Chocin zostałem ³⁾ temu lat dwie będzie o Wielkiej Nocy przyszlismy pod Międzyboż y tam pułk zimo-

¹⁾ Закреслено — cz.

²⁾ Закреслено — dwie.

³⁾ Закреслено -- u.

wał, a gdy na wiosne ruszył pod Chocin, a tam tylko doszedłszy uciekłem w skarbowym płaszczu błenkitnym, kamzelce czerwony, więcęcy nie skarbowego nie biorąc, w pułku zostawiłem, przyszedłszy do wsi pierwszej nie wiedząc oney nazwiska, z tamtejszym człekiem sobie nieznaionym przemieniałem płaszcz y katankie na swite, w ktorey swicie poszedłem daliy ku Polisiu na jakieby wsi nie pamiętam, przyszedłem do wsi Sachowy IO xięcia Czetwertynskiego, y tam bawiłem się więcęcy roku, robiąc po ludziach, którzy mi płacili, a gdy tam przyjechał Samson podkaprał wzioł mnie, [569] nie wiem za iakim ukazem y gdzieby mnie mieli obrucic; więcęcy nie ma co powiedzieć.

[Збоку приписано:] U tego woysko polskie przy braniu onych odebrała rubli trzy całkowitych.

Dimissus ad arestum.

Pytany Iwan Pałamarow sałdat z pułku Nowego Korpusowego rothy piąty, gdzie się rodził.

R. Iwan, iz rodziłem się we wsi Stowpinie w gubernij Nizyhorodzkiej, z oycy Iwana matki Lukierij Pałamarow, sam lat mający, iako opowiada 43, przy rodzicach zrosł, do lat 15, wzięty w służbę do pomienionego pułku piątego Nowokorpusowego rothy drugiej, w którym kontynowałem służbę swoją do wyscia całego korpusu pułkow szesć w sobie zawierającym do krula pruskiego pod Kistryn, gdzie będąc na batalij został pułk rozproszony, gdzie się y ja w niewolo dostał, będąc w niey przez pultora roku do wydanego w zamiane prusakow za naszych, a z oddanemi naszymi sałdatami poszliśmy do Marywerdynia, tam nieco zabawiwszy posłano nas za biletami do Grudzienca, gdzie y ja mając bilet, nie doszedłszy Grudzięca, udałem się do Pułtuska, y tam we wsi Drywałach przystałem do bydła pasienia, ktorem pas przez lat trzy, nie mając zadnego mondurowa ani moderunka skarbowego, bo mi wszystko zabrali, dostawszy się w niewolę, y takim się roznie bawił przez lat 13, będąc teraz przez lat trzy na Budzie Lipnianskiej, a gdy tam przyjechał podkaprał Samson od pułku Newskiego, wzioł mnie nie wiem za iakiem ukazem y gdzieby mnie miał obrucic, iednakoz spominał, ze mnie z innemi miał do Połonnego odesłać, jakich zabrało woysko polskie, zgadza się z innemi, ktore u niego zabrało pieniędzy złł. połł. dwa, czapke y rękawice, więcęcy nie ma co powiedzieć.

Dimissus ad arestum.

Pytany Kuzma Okatow sałdat z pułku Budyrskiego rotty pierwszy granaterskiej, gdzie się rodził.

R. Kuzma, iz rodziłem się we wsi Wasilewskiej pod Jarosławiem y teyze gubernij, z oycy Pawła matki Paraski Okatow, sam lat mający 33, iako opowiada, przy rodzicach zrosł do roku 1757, w którym do pomienionego pułku Budyrskiego rotty pierwszej granatyrskiej wzięty [570] w służbę, a gdy pułk poszedł do krula pruskiego, z którym my wojowali przez lat 4, powrociliśmy się z pułkiem na swoją leze do Smolensk, y tam bawia w pułku do czasu temu lat dwie, z tymże pułkiem wyszliśmy na turku pod Chociń,

będąc tam w armij przez dni trzy, zmowiwszy się z swym kolego od innego pułku niewiadomego na ucieczkie, ktoresmy wykonali, idąc z tym sałdatem, imienia ani nazwiska iego nie wiadomym, przez dzień jeden, przenocowawszy w lesie, na drugi dzień ode mnie uciekł, nie wiedziec gdzie, miałszy na sobie mondur y pałasz skarbowy, y pałasz, gdzieby to podział nie wiem, gdy zem się z nim nie widział więcey, jam zas wziół zwierzszchnio suknie skarbowe y płaszcz, a więcey rzeczy skarbowych nie wziółem, y ten płaszcz y zwierzszchnią suknie sprzedałem pisarzowi na Budzie W^o IPana Trzeciaka za złł. szesć, a gdy tam na Bude Liplansko podkaprał Samson wziół mnie z Budy, nie wiem gdzieby nas miał obrucic y za iakimby ukazem nas brał, to tylkom słyszał, ze miał nas do Połonnego odwozic; więcey nie ma co powiedziec.

Dimissus ad arestum.

Pytany Elias Butyniow sałdat z pułku Kiendynskiego rothy dziewiąty, gdzie się rodził.

R. Elias, iz rodziłem się w Małym horodzie Jarosławie gubernij Moskiewskiey, z oyca Martyna matki Jaryny Butyniow, sam lat mający, jako opowiada 26, przy swych rodzicach zrosł, bawiąc się do lat 22, wzięty został do pomienionego pułku w służbę, w którym kontynowałem na exercitacyi przez rok, temu rok czwarty, iakiem wyszedł z pułkiem do armij pod Chociń, bywszy pod Chociniem przez niedziel 4, poszlismy z pułkiem do armij pod Daraznie, zkąd uciekłem sam jeden pod Bar do wsi Kozub, y tam do człeka Kryszczuka przysiałem za parobka, u którego służyłem przez rok cały, sprawiwszy mi swite, chołosnie, w koszulach y butach iego chodziłem, pas, czapkie, z którym poproszczałem się podzienkowałem y poszedłem na Polisie do wsi Wirzycy, tamem robił po ludziach tam dzień, tam dwa, gdzie mogłem a gdy tam przyjechał [571] podkaprał do wsi Starego Seła nazwaney przysiał po mnie chłopow do Irzycy. ktorzy mnie do niego odprowadzili do Starego Seła, y wziół mnie, gdzieby mnie miał obrucic tego nie wiem, tylko spominał, ze do Połonnego ma nas odwieźć.

Pytany Elias sałdat, gdzie mundur swuy podział y pałasz.

R. Elias, izem zadney rzeczy skarbowej nie wziół, tylko jedne katankie, w ktorey byłem w łazarecie, y z tego uciekłem, y te katankie na sobie zdarłem do szczętu; żołnierze sas polscy, gdy mnie brali wzięli przy mnie rubli trzy całkowitych y złł. połł. dwa; więcey nie ma co powiedziec.

Dimissus ad arestum.

Pytany Stepan Newikow sałdat z pułku Kurynskiego rothy dziewiąty, gdzie się rodził.

R. Stepan, iz rodziłem się we wsi Olexijuwce pod miastem Simbirskiem gubernij Kazanskiey, z oyca Kondrata matki Marianny Newikow, sam lat mający, iako opowiada 37, przy rodzicach zrosł y był do lat 20, wzięty zostałem do pułku pomienionego Kurynskiego rothy dziewiąty w służbę, ktore kontynowałem przez lat trzy na miescu, potym z pułkiem poszedłem

do krola pruskiego y tam bawiłem przez pułtora roku przy armij, a gdy ztamtąd cała armia do Torunia ruszyła, z którą y ia poszedłem z Torunia do Chelmną, do Błoniow, z Błoniow poszlismy temu rok czwarty pod Chocin, y tam my stali przez lato na zime, poszlismy do Łatyczowa pod komende IW^o grafa Rumiancowa, a przezimowawszy poszlismy znowu pod Chocin, bawiąc się przez niedziel trzy, ztamtąd uciekłem w mądurze w zwierszchni sukni zieloney, pludrach czerwonych y kapaluszem, pałasz przy rocie zostawiłem, a przyszedłszy do miasta Grudka, tam szlachcicowi nieznaiomemu zwierszchnią suknią mondurową sprzedąłem za złł. połł. jeden, a kapelusz, pludry y buty schodziłem, udawszy się prosto isć do Warszawy, a tam przyszedłszy, robiłem na abrice krolewskiej pałacoway przez niedziel dziewięć, mając zapłaty punktualney na dzień [572] złł. jeden, a gdym nie chciał więcej robic poszedłem do miasta Ciekanowa, tanem się u szlachcica tych dobr pana naiół za haydaja do wołów do Gdanska, a gdy tam sprzedawszy woły, udałem się sam jeden isć do miasta Szereszowa, gdzie po mieszczanach robiłem przez niedziel 15, potym poszedłem do Pinska y tam przenocowawszy poszedłem do Czarnobyla, nie dochodząc we wsi Radołowiczach, dowiedziawszy się o mnie podkaprał Samson, wziół mnie, nie wiem za jakim paszportem y na iaki koniec mnie włoczył, tylko tom słyszał od podkaprała, że nas miał odwiezc do Połonnego, nieraz to mówił, o zabranii zas onych przez woysko polskie wraz zgadza się z innemi, którzy od niego odebrali złł. połł. dwa, gdy ich brali; więcej nie ma co powiedziec.

Dimissus ad arestum.

[СПРАВА ШЕРЕГОВОГО ПОЛЬСЬКОГО ВІЙСЬКА АНТОНА КРИЖАНОВСЬКОГО, ОБВИНУВАЧЕНОГО В РОЗТРАТІ ВІЙСЬКОВИХ ГРОШЕЙ І В ДЕЗЕРТИРСТВІ З ВІЙСЬКА, 11 ВЕРЕСНЯ 1773 РОКУ.]

Działo się w miescie Trojanowie przy Komendzie Generalney Woyska Koronnego Partyow Ukrainskiej y Podolskiej, die 11 7-bris 1773 Anno.

Indagacya z wojennego Antoniego Krzyzanowskiego szeregowego zpod chorągwi pancerny IW^o stty Brańskiego, rodzącego się w Kolbuszowie z oycy Herszka matki Rufla starozakonnych, przy których wychował się do lat 17, tamże obdarzony zostawszy laską ducha świętego do wiary katolickiej, z którą intencją sprawiedliwą do tamtejszych xięzej udał się, y został okrszczony temu lat siedm, bawiąc się u xięzy z puł roku, potym udał się do Szteyna niemca kupca na służbę, u którego służył więcej roku, potym poszedł do Dunaiewicz podzienkowawszy, y tam się ozenił we wsi Gorczychny z panną Maryanną corką Macieja Otwinowskiego, ante zpod teyze chorągwi szeregowego, z którą dotychczas mieszka, ztamtąd udał się do woyska tu, y przyszedł do Tatarynowki Wielkiej pod Trojanow, y przystał na szereg W^o chorążego Maczyńskiego, służywszy bez zadney noty przez lat cztery w szwadronie W^o generała Hadziewiczza, teraz na roku piątym został komenderowany od szwadronu na Ukraine do szwadronu W^o chorą-

zego Jerlicza, z Ukrainy ruszywszy do Braclawia, zkąd został komenderowany z niewolnikiem tu do Trojanowa do Komendy Generalney, oddawszy niewolnika, po[573]jechał do Syngur do W^o Hadziewicza szwadronisty, który to W^o szwadronista, wypytawszy onego, za czymby przyjechał od komendy swej, który opowiedziawszy za czym, wyprawił onego napowrót, dawszy mu na pocztow tamze na powinności będący od chorągwiow pancernych teyze IW^o stty Branskiego złł. połł. sto, n-ro 100, IW^o stty Kowelskiego złł. połł. 60, IW^o grafa Sułkowskiego złł. połł. 35, co uczyni wszystkich pieniędzy złł. połł. 195, które to pieniądze wziawszy y z temi przyjechał tu do Trojanowa, bawiać przez dzień, oczekując ekspedycji od Komendy Generalney do swej komendy, udał się w gre w kosci z różnemi ludźmi szeregowemi niewiadomemi nazwiska Szpyrkowskim trembaczem, Pawlinskim fayrem, Maciejem Węgrzynkiem z Kamienca przysłym, do których przegrał złł. 160 lub więcej, reszte na swoje potrzeb wyexpensował; nie przywiozszy więcej pieniędzy do komendy swej, tylko te dawszy szeregowemu Czerniawskiemu zpod chorągwi pancerny IW^o grafa Sutkowskiego złł. 15, Rubińskiemu zpod chorągwi pancerny IW^o stty Branskiego złł. pięć, Zwolin-skiemu teyze chorągwi złł. siedm, Skurskiemu teyze samey chorągwi złł. 10, Zaturskiemu teyze samey chorągwi złł. 3, Rudkowskiemu teyze chorągwi dwa, Łazowskiemu teyze chorągwi złł. dwa, Zukowskiemu teyze chorągwi złł. 1, Jaworskiemu teyze chor-wi złł. 1, Martynowskiemu teyze chorągwi złł. 10, Grocholskiemu IW^o stty Kowelskiego złł. 7, co uczyni wszystkich pieniędzy rozdanych pocztom złł. połł. 63, zostaje się tedy u terazniejszego areштanta utraconych pieniędzy złł. połł. 132.

Pytany wojenny Antoni Krzyzanowski, za coby się waził takowe pieniądze dane innym pracującym szeregowym przegrywać, nie pamiętając na kare artykułami obostrzoną.

R. Krzyzanowski, iż chciało mi się wygrać, inaczej się szczęście obruciło, ale mam zkąd wypłacenia tych pieniędzy, w chorągwi zasług należy mi się zasług za lat dwie, u Martynowskiego szeregowego mam złł. połł. 17, a o więcej wypłacenia się będę się dopraszał klemencyi w wypłaceniu się swemi zasługami podsciwie.

Pytany Antoni Krzyzanowski, gdys już złe uczynił, zes pieniądze przegrał, za cos od komendy swej dyzertował.

[574] R. Krzyzanowsky, zem nie uciekał od komendy, tylko to prawda, że bez wiadomości komendy swej, porzuciwszy wszystko swoje, konia z kułbaką y moderunkiem nawet y swoje różni bielizne, poszedłem do pana swego W^o Maczyńskiego chorążego, aby mi dał w tym iakie wsparcie wypłacenia mi zasług, abym mógł ten dług uspokoić, a dla tegom się nie opowiedział komendzie, zem się obawiał iey srogosci, u którego pana nicem nie wskurał, bo mi nic nie dał, a dowiedziawszy się W^o chorąży Jerlicz o mnie, przysłał po mnie szeregowego, który mnie wziął do komendy, z który komendy odesłał mnie W^o chorąży Jerlicz tu do Trojanowa do Komendy Generalney; więcej nie ma co powiedzieć.

.Dimissus ad arestum.

[ДОПИТ СЕЛЯН ЛИТВИНІВСЬКОЇ ГРОМАДИ В СПРАВІ ВАСИЛЯ ДУБИННОГО
ТА ЙОГО СИНА, ОБВИНУВАЧЕНИХ В ГАЙДАМАЦТВІ, 1770 РОКУ.]

[575] Interrogatoria y responsoria ze swiadkow opo-
wiedziane na Wasyla Dubinnego, Anno 1770 die w Litwinowce.

Interrogatoria

1. Jak przyiechali koliie do Lit-
winowki, co się działo we dworze.

2. Jak przysięgali Imci polacy
na ruskie, co im przekładał wyrze-
czonny Wasyl przed oczy.

3. Gdy przyiechali koliie z Te-
tyjowa do Zytnik, za czym Wasyl
Dubinny do nich chodził.

Responsoria.

1. Przybiegłszy koliie do dworu
zaczeli rabować, Wasyl Dubinny przy-
szedłszy do nich, zaprosił ich do siebie,
ktorzy już gotowi będąc do Lemie-
szczichi jechac, na jego instancją
uczynili, że poiechali do niego na
kwartyre, w ktorego nocowawszy ka-
zali nosic ze dworu wudkie, miód, y
prawie do pułnocy tam pili, pona-
piiawszy się z jego zatrzymania tey
samey nocy szlachty sztyrech zabili,
na to swiadkowie gotowi juramentem
poprawic. Iwan Osawuła, Jakim Kor-
nieenko, Stepan Dziuba, Andriy Gu-
mięny.

Kazał im, azeby się odrzekali
wiary świętey y obrządkow, jak dzie-
ci małe na akce, na to swiadczy Mi-
chało Pałamarz, Stepan Dziuba.

Przyszedłszy do Zytnik wyrze-
czony Wasyl y odpowiedział doku-
mętnie o chudobie tey panskiey a
zając się przed niemi na WWPana
Rzązewskiego stoł. Bracł., że niespra-
wiedliwie u mnie dziesięcine zabrał,
powtore służąc urod. Sliwinski świę-
tey pamięci WWPanstwa stołnikow-
stwa pomar, po ktorym niebozczyku
zostało się koniey styry, za co pro-
sze ja, azeby mi na cerkiew z jego
wołów co dali, bo te konie WWPan
Rzązewski obrocił na swoje potrzebe,
wyrzeczone onemu kazali wylęcyc
zgonowych wołów osiom, porzuciwszy
od z Zytnik zaraz uczynił podług ich
dyspozycyi, a koliię przybiegłszy ciz
sami z Zytnik zaieli stado panskie, na
co juramentem zeznaia swiadkowie
urod. Teresa Olszynska, Jacko Osad-
czy.

[576] 4. Po co chodził wyrzeczony Wasyl do tychże koliow.

5. Kto zakazał panszczyzny żeby nie robili.

6. Kto bluznił przeciwko wierze świętej.

7. Więcej z kogo pochodzili inne bluznierstwa.

8. Kto odbił spiklirz WWImci pana Duwała podczas koliow.

Powtore wyrzeczony Wasyl Dubinny przyechawszy z Zytznik od Kolunow do Litwinowki, zakazał gromadzie, ażeby staneli na warcie około wsi, bo słyshałem od kozakow ze so polacy w lesię Piatyhorskim, ażeby się nie mscili na was, bierzcie kosy, spisy, cepy, kto co ma, a nie daycie się, na to swiadczą urod. Terresa Olszynska, urod. Orłowski, Petro Dudar.

Przyszedłszy z Zytznik wyrzeczony Wasyl od kozakow, zakazał ludziom żeby panszczyzny nie robili, jak daleko ziemi do nieba, tak lacham do nas, bo już ich diabli zabrali, a jak będziecie tak robic, jakescie robili, to znowu wnącisię jakis diaboł do wsi, na to swiadczą Semen Wuyt, Stepan Dziuba, Iwan Osawuła, Petro Dudar, Semen Gamak.

Tenze Wasyl Dubinny przyszedłszy do mnie y powiada mi: — przystaiecie na wiarę prawosławno ale nie, na tako jak teraz, u nas nie takey, nam trzeba czyli bardziey, jak dotychczas była, jezeli przystaiecie to się trzeba wyrzekac wiary polskiej y obrządkow teyże niewiary y pkiekanie, y oyca s., co jest w Rzymie, bo to iest ancychrst, który ludzi omania, y tych piesni zaniechaycie, ktoresci dotychczas po kosciolach y cerkwiach wykwiutowywali, — na com gotowa juramentem poprawic urod. Terresa Olszynska.

Wyrzeczony Wasyl muwił te słowa, ze y wasza bogini uwierzyła w nieboszczyka Kosteckiego, a to nie jest zakonnici tylko sługa ancychrystow, [577] na co gotowa jezdem juramentem poprawic urod. Terresa Olszynska.

Wyrzeczony Wasyl poszedłszy do dworku ImcPana Duwała, w kto-

9. Kto więcej bluźnił przeciwko wierze świętej y uniatom

10. Kto doncow naprowadził na panską chudobę.

11. Jak przyiechali dące, kto kazał zganiac chudobę panską.

12. Co za początek był do sprowadzenia serbow.

rym dworku natenczas mieszkał Iwan Dziubiuk podczas tych koliiow y nie dopuszczał tegoz spiklirza odbiiać, Wasyl wchwyciwszy dowbnie, odbił je, na to swiadczy Stepan, Iwan Dziubiuk, Jacko Osadczy

Wyszedłszy z cerkwi gromada, Wasyl Dubinny mowi do nich:—przeklenty ten co prawi y ten co słucha unijatow, — na to swiadczy Stepan Dziuba.

Wyrzeczony Wasyl, na co cała gromada zezna pod juramentem.

Tenze Wasyl kazał zganiac, chociaż kto z ludzi y po chliwach pochował, to za cim biegał po wsi, azeby zgania, z między ktorych Kazimirz prosił tegoz Wasyla, ktoren zachował jednego woła:—niech się zostanie panu, — Wasyl odpowiada:—koniecznie przyeń niech się nie zstaie, bo to nasza praca,—na co swiadczy Semen Moskalenko, Kazimirz, Stepan Dziuba, Jauko Osadczy, Hnat Steciuk, Gemen Gancarz.

Przyszedłszy do mnie Wasyl a brat moy poczoł mnie straszyc Kodnią, azeby [578] jechał z nim zagranice protekcji szukac do moskalow, poniewaz jam mu persadował:—Wasylu, pamiętay się, posłuchay mnie młodszego,—a on mi powiada:—pamiętay się, ty co nie chcesz ze mną, chyba chcesz to będą w Kodni,—ja mu odpowiadam:—nie będę ja w Kodni, bom nic nie winien, czego ty zaluiesz, chyba jednego woła co go maj., a ja więcej nie załuję, dosyc juz bydz w poddanstwu panom polskim,—odpowiedział mu, ze nie pojade, potym jak wzioł mnie podbudzać, musiałem jechać, przyiechawszy do Targowicy do ciotki naszej, tam lepką wzioł dla siebie rade, z Targowicy poiechalismy daley ku granicy, zdy-

buiemy człeka idącego traktem, Wasyl pyta: — z kąd ty, człecz, — odpowiada mu on: — z zagranice. — „Coz tam słychac“.— „Słychac—powiada—powietrze“. Ja mu powiadam:—wrocmy się do Litwinowki, — zawrocił, poiechalismy do ¹⁾ Granowa, gdzie natenczas sta major, Wasyl poszedł do tegoz maiora prosić, ażeby mu dał jakowo protekciję, powraca do mnie y powiada, zem nic nie skurał, ztamtąd poiechalismy do Psiarowki, y tam zaraz poszedł do maiora w tym samym interesie prosić, potym wychodzi, zawołali y mnie, stając w maiora, powiada nam: — czego potrzebuiecie, — Wasyl odpowiada, że nie chcemy bydz pod polskimi panami, tylko pod moskalami, ja zaraz syna mego albo siostrzenca zapisze do woyska, lub panszczyzne będę robił, tylko trzeba bym miał stepu dosyc, lasu y wody, to będę słobode osadzał. Major odpowiada Wasylowi: — jedz ze do starszego maiora, a ja ci list napisze, to ci da protekcję y mieyce ci nayda y zaraz was zapisze w kancelarij, — ja [579] zmarkowawszy rzecz, wyszedłem zaraz z izby, Wasyl zabawiwszy się z majorem, ktoren major zaraz posłał po porucznika, przyszedłszy porucznik, zaraz pojechał z nami na noc na kwatyrę, w wieczor pytam: — Wasylu-bracec, co z tego będzie cos zaczął, do reszty sam się zniszczysz y mnie wniwec obrucisz, bo mnie ostatney mizery zbawicz, — odpowiedział mi Wasyl:—milcz, bo cie kiem głowe rozbiie, co do ciebie należy, tylko koniy patrz a sanek.— Ja wziółszy wodki z sanek, napilem się razy dwa, położyłem się w sankach spać, powtore przychodzi do mnie Wasyl y powiade:—bracie, ty się nie do czego

¹⁾ Закреслено — Gra.

nie trocay, tylko koniy patrzay. Major Wasylowi powiada, ze zaraz poszle z tobą porucznika y huzarow na załogę, azebys sobie wolnie siedział w Litwinowce do wiosny y zboze wymłacay, bo jednakowo, chociaż się teraz zabierzesz zagranicę, tą nie będziesz miał czym chudoby dozimowac, na ktoren punkt gotow juramętem poprawic Michayło brat Wasyla Dubinnego.

13. Co się działo w Buzowce, kiedy jechał do Litwinowki z serbami.

Jechawszy do Litwinowki Wasyl z serbami nocował w mielnika Buzowieckiego, wyjeżdżając rano od mielnika z temiz serbami, mielnik z mielniczko przyszli za podworze. Powiada mielniczka:—Wasyl, upamiętay się co robisz.—Odpowiada Wasyl—co baczysz, kumo, co ja tam zrobie,—na to mielnik Buzowe[cky] mielniczka Buzowiecy obywatele gotowi juramętem poprawic. Iakim Mielnik z żoną swoją.

14. Coz się działo tegoz dnia w Litwinowce, gdy naprowadził Wasyl serbow.

Przybiegłszy Wasyl z temiz do Litwinowki zaraz ich zaprowadził do siebie, ktorzy w tym momęci rozbiegli się po wsi, y zadni zaczęli brac podwody do Wasyla zganiac, ktor[zy] były z panskim zbozem wyładowane [580] co mieli iść na Wołyń, druzy wyzmianowani serbi pobiegli do wojta, chcieli go złapać, tylko co się wyrzek y wypusieć tegoz z wytwostwa, azeby go puscili, na co Semen wojt juramętem zezna.

15. Coz się działo we dworze, gdy przybiegli serbi po gumienego.

Przybiegłszy serbin do dworu zaraz wskoczył na tok, który wzięwszy gumienego stającego przy młockach za czupryne, y chciał go prowadzić do Wasyla, a to działo się pod bytnosć natenczas WWPana Rządewskiego stol. Bracł. y WWPana Hinna podczaszego, jako dano znac do pokoju, w cirolce wybiegł WPan podczaszy Hinn y liedwe obronił, na co pod juramętem zeznaie WWPan

Rzazewski stol. Bracł., WWPan Hinn podczaszy y ich słudzące, którzy to widzieli y ludzie gromadcy.

Interrogatoria Syna Wasylowego.

1. Jezeli chodził syn Wasylow w nocy z kolliami.

2. Kto rabował dworek WWPana Smidowicza łowczego.

Respasoria.

Tey samey nocy, ktorey wodził syn Wasylow kolliow w nocy zabili szlacht. sztyrech, na co swiadczą Michayło Pałamarz, Mikoła Gumienego zienc.

Tey samey nocy był we dworku z kolliami WWPana łowczego, ktoremu synowi Wasylowemu powiesili reliquiarzyk na szyi zwiastwowanie nayświęszy Panny Marij z relikwaiami, a wyrzeczony syn porwał z szyi y po-deptał nogami, na co gospodyni juramentem popraw. Maryna gospodyni WIPana Smidowicza.

Gabryel Hinn.

[582] [На звороті справи написано заголовок:] Interrogatoria y responsoria z gromady Litwinowskiey na Wasyla Dubinnego y syna jego.

[СПРАВА ШЛЯХТИЧА ЯСІНСЬКОГО ТА ДЯКА ІВАНА ЗОЗУЛЕНКА, ОБВИНУВАНІХ В ПОГРАБУВАННЮ ЦЕРКВИ, 1772 РОКУ.]

[583] Inkwizycja wyprowadzona w Lemieszach dnia 16 marta 1772 Roku z excessantow, to iest z Jasinskiego y drugiego diaczka, na ktorych zeznaie gromada Lemieszowska, ze kradli z cerkwi Lemieszowskiey, wyłupawszy skrzynkę, w ktorey sami nie mogą wiedziec bractwo wiele było, tenże sam lasinski z diaczkiem oraz przyznaia się w kradziezy swojej, którą wyłupali skrzynkę cerkiewną, ze w niey znalezli złotych dziewięć, więcy szkody w cerkwi Lemieszowskiey nie znajduie się, na ktorych złodziejow pokazało się, ze ukradli kobyłę u chłopca Lenia, drugą kobyłę u popadyi Lemieszowskiey, te konie, ktore oni pokradli, sami zeznaia, ze oyciec tegoz samego diaczka Iwan zaprowadził do Chwastowa, ktore przedał y wzięł za te kobyły rubli dwadziesia y osim, jak tylko wzięto lasinskiego y diaczka, tak zaraz tenże sam Iwan uciekł z pieniędzami od tychże samych złodziejow, ktorych wzięli, nalezli przy nich ¹⁾ dwa noze wielkie, berdysz y siekierką, którą wyłupywali pieniądze. Co się pokazało z inkwizycyi Raygroodka, ze konia jednego ukradł u zyda, y tego konia ukradłszy przedał w Potoku, za ktorego wzięł rubli pięć. W Raygrodku także odebrał firanki u karety, z ktorych firanek zrobił mitiuk na kulbakę. W tymże samym Raygrodku oraz z diaczkiem koło ukradli, przy ktorym zydzi złapali, y wzięci byli do

¹⁾ Тут приписано — №.

dworu, więc Iasinski opłacił się, grzywien dał czerwony ztty ieden, a diaczek był bity w Raygudku, tenze sam Iasinski w ratuszu u zyda arędarza koło ukradł, z którym złapany y za to kozuch zdienty.

Inkwizycya ze wsi Kropiwny, z ktorey pokazuje się, ze ten sam Iasinski wraz z diaczkiem Iwanem, dorobiwszy klucz sobie y otworzywszy cerkiew we dnie, wykradli skarbone cerkiewną, w ktorey wyrombali siekira (:co sami prziznaią:) groszy dwadziesia y ieden denezkami, więc teraz xiądz z bractwem prziznaie, ze swiectwa swego, ze się znaydowało więcey w teyze samey skarbonie, poniewaz tak sobie sądzą, ze mogło byc¹⁾ złotych 2 lub 3, z ktorey inkwizycyi pokazuje się więcey szkody cerkiewney [584] ani gromadzkiey, na co się podpisuie y gotow zeznac iestem juramentem na te inkwizycie oraz z b[r]aczykami x. A. Lenicki paroch Kropiwienski, manu propria.

Roku 1772. miesiąca maja 14 die, w Lemieszach wsi na gruncie, inkwizycia z Iwana Zozuluka, mającego lat dwadziesia o wykradzenie cerkiew dwoch, iedney Lemieszowskiey, drugiey Kropiwnickiey z dobrowolnych konfessat wyprowadzoną, iz to wyznał, ze naypierwey z Jasienskim, jadąc z Kropiwny na drodze namuwili się w cerkwi Lemieszowskiey wykraść skarbone y dzieła, y uczynili, wziowszy klucz ze szkoły, poszli z Jasinskim do cerkwi Lemieszowskiey, ten Iwan stał na warcie przy drzwiach, a Jasinski siekirą kowalową odbił skarbone y pieniądze wybrał, a oddał tylko Iwanowi złotych dziewięć, ktore napotym w stodole Jasinskiego rachowali y oddał mu do rąk, moiąc te słowa, ze ty schoway te pieniądze, a iak się to zatrze, to natęczas podzielimy się. Kropiwińską cerkiew tym sposobem y wykradli w niedziele zapustną ruską mięsną byli na niesporze, Iwan spiewał na kryłusie, a Jasinski stał przy drzwiach y upatrywał, jak się odmyka cerkiew, a przypatrzywszy się, iaki zamek, przyechawszy do Lemieszow klucz dorobił drwniany y we czwartek przyechawszy do Kropiwny cerkiew tym kluczem odemknęli, ten Iwan stał na warcie, a Jasinski odbił skrzynską, y ze pieniądze zamarzyły y zaciekły, siekirą²⁾ rombał, więcey nie wyrombał iak groszy dwadziesia y ieden, tak prziznaią, y za te pieniądze pili y nocowali u Semenichi spiewaczki, gdzie Iwan złapany y pieniądze przy nim odebrana, oddaną hospodynowi Kropiwińskiemu na akafest, porombany siekiro, z ktorych pieniendzy wydało się ze cerkiew Kropiwnicką okradli y tuteyszą Lemieszowską, y na co się my nizey wyrazeni podpisuiemy y to gotow będę ztwierdzic juramentem wraz z gromadą Lemieszowską.

Antt H. Piasecki mp.

Demko Maxymiuk +.

Len Syroidyn zienc +.

Daniło Cybaniuk +.

.. duktum Jozeph Dziwczopolski, instygat. milit. P. U. et P., mp.

[586] [На звороти справи написано заголовок:] Konfessata dobrowolne ze wsi Lemeszow na szlachetnego Jasinskiego y pracowitego Iwana diaczka Zozulenka.

¹⁾ Закреслено — lub. ²⁾ Закреслено — m.

[ЗІЗНАННЯ СЕЛЯНИНА РАБЧУНА В СПРАВІ КОТЮЖИНЕЦЬКОГО ПОПА, ОБВИНУВАЧЕНОГО В ОДБИРАННЮ РЕЧЕЙ ТА ГРОШЕЙ, ЩО ЗАЛИШИЛИСЯ ВІД ПОМЕРЛИХ ЛЮДЕЙ, 24 ЛЮТОГО 1772 Р.]

[587] Dobrowolne konfessata roboczego Rabczuna spisane die 24 februarij 1771 Anno w Kotiuzyncach.

1 - mo.—Pytany, iezeli był podtenczas, gdy paroch Kotiuzyniecki Iakob Kuszczynski wybiiał po zmarłych Kotiuzynieckich poddanych pasieki.

2 - do —Pytany tenze, iezeli był, kiedy gdy wspomniony hospodyn Kotiuzyniecki po zmarłych ludziach w Kotiuzyncach odbijał komory y brał pozostałą pieniądze y fanty.

3 - tio.—Pytany, iezeli był podtenczas gdy hospodyn Kotiuzyniecki w Mikołajowie w dobrach IO xięcia ... wojewody Ruskiego miód skarbowy toczył y czy tenze miód razem z nim y innemi pił. Tudziez pieniądze, fanty, koralę, pierscienie etc. po mieszanach zmarłych Mikołajowskich brał y na swoy pożytek obracał.

4 - to.—Pytany, iezeli wie o tym, ze szeregowy Niemierzycki y Hapka Czerkasuwna z fantow y pieniędzy etc. po zmarłych ludziach nie zabrali.

[588] 5 - to.—Pytany iezeli wie o tym, ze pop Kotiuzyniecki tak po zmarłych Mikołajewskich iako tez poddanych Kotiuzynieckich zabrawszy dobytki roznym przedawał y rozdarował.

Ad 1 - mo odpowiedział, ze nie tylko po woznym Czerkasiuku y po drugim Michałku Mazurze razem wspomnionym gospodynem wybiiał, ale ze tenze hospodyn po wszystkich zmarłych zabrał pasieki.

Ad 2 - do odpowiedział, ze był podtenczas gdy brał pieniądze, fanty, koralę y chudobę hospodyn po Zamoroznym y Mruciu poddanych, tudziez widział, ze wszystkie po wszystkich poddanych Kotiuzynieckich dobytki byli w cerkwi y to przyswiadcza, ze tez same pozostałą wyprzedał.

Ad 3 - tio odpowiedział, ze kozdego czasu był podtenczas gdy hospodyn Kotiuzyniecki Romanowi kozakowi kazał y tenze z Konstancją zoną Marcina syna architektowego tudziez z kapralem Barczyńskim y innemi obywatelami miasta Mikołajowa pił razem z hospodynem szafowac kazał y rzeczy po zmarłych Mikołajowskich ludziach, iako to pieniądze, odzieze, koralę, piersiunki etc. nayprzod do cerkwi y kościoła snosił, a potym na swoy obrocił pożytek.

Ad 4 - to odpowiedział, ze po Demku Czerkasiuku Hapka wszystkie zagarnęła maietki y ze Niemierzycki pop y Hapka iedno rozumieli y iednym tchną duchem y to ze Niemierzycki pop y Hapka, iezeli nie u popa to we dworze lub u Hapki pili.

Ad 5 - to odpowiedział, ze jemu samemu niektore darował fanty y Niemierzyckiemu po zmarłym Kobylinskim konia y wie o tym iak tenze hospodyn według swoiey wszystkie dobytki szafował myśli.

6-to.—Pytany, iezeli pop po zmarłych ludziach w komorach zostające w ziarnie brał zboże tudzież w snopach na polu będące.

7-mo.—Pytany, iezeli pop po zmarłym Mruciu zabrał skrzynie z pieniędzy, koralami, fantami etc.

Ad 6-to odpowiedział, że tak w ziarnie pozostałą iako y na polu będące w snopach pozabierał, y w gumnie tegoż składować rozkazał, iakoz y zaraz w gumnie tegoż hospodyna w snopie znajdował się pszenica y żyto.

Ad 7-mo odpowiedział, że z tymże naymytem z rozkazu popa do zmarłego Mrucia chałupy przyszedłszy y skrzynie tegoż zmarłego odbiwszy, nie chcąc liczyć pieniędzy y fantów w teyże skrzyni wiele będących wzięli y popowi do rąk oddali.

[СПРАВА ДЕМКА НОСЕНКА, ЗАПІДОЗРЕНОГО В ГАЙДАМАЦТВІ, 30 ВЕРЕСНЯ 1769 РОКУ.]

[589] Działo się w Kodni przy Komendzie Generalney, die 30 7-bris Anno 1769.

Konfessata dobrowolna z stawionego inkarcerata pracow-go Demka Nosenka z miasta Pohrebyszcz wziętego w sekwestr w Tetyiowie y tu odesłany bez zadnego oskarżenia, sam zas tu wyznaie, że już był sekwestrowany w przeszłym roku w wozie pod Donojuwcami, a pierwey ieszcze w Berdyczowie u wojska Moskiewskiego siedział, a potem z Berdyczowa wzięty dostał do Tulczyna, z Tulczyna do Szarogroda, a ztamtąd był odesłany do wojska Polskiego pod Donauiowce.

Pytany, za coby go tak w sekwestrze trzymano y oddawano.

R., iż gdy iechał na koniu z Pohrebyszcz do wsi Wasylkowiec za zgubionym strzyżakiem, tam go zpodkał iadący człek Moskiewski z dwoma kozakami wierzchem do wsi Malinek, który to miał bydz podradczyk, koreń wzioł terazniejszego inkarcerata za przewodnika, który go musiał do Malinek wsi prowadzić, a gdy tam tegoż moskala do Malinek zaprowadził, zaiechał prosto do dwora, tam do podstarosciego IP Grabowskiego, u którego znajdowała się panna siostrzenica tegoż podstarosciego, czego terazniejszy inkarcerat nie wie tego moskala, czy się przed tym znał z nimi czyli nie, tylko że zaraz skoro tam moskał stanął, zaraz się tey pannience ubierac rozkazał, koremu moskałowi panienka y podstaroscina ekuzowali się, że my chudzi pacholcy, nie mamy się w co ubierac, a będący tam człek tamtejszy na stroży piany mówili do tego moskala:—pudź do klucznika, a on tobie powie, gdzie ich odzieża,—do którego klucznika poszedł moskał y nie za długim czasem przywiezli sepetów pięć, które moskał otworzyć rozkazał y IPanne sam umywał y ubierac się w naylepsze suknie roz[590]kazał, która to czynić musiała, a gdy się ubrała, posłał po popa, który przyszedł y z tym poszli do cerkwi, y rozkazał sobie ten moskał Mikita nazwany szlub dac, po którym szlubie, obiad

ziadszy, wzięł moskał swoje już słubną zone z pięć sepetami ładownymi, na podwod dwie zabrawszy, w kołaske koni cztery zaprząwszy pojechał, iadąc na Pohrebyszcz, gdzie się został terazniejszy inkarcerat, a moskał pojechał do wsi Szarazyniec na noc y tam się ulokowawszy, o czym gdy się dowiedział ImPan gubernator Szyskowski Pohrebiski, wziowszy kozakow killkunastu pojechał do Szarazyniec y wzięł takoz moskała w sekwestrz ze wszystkim y odesłali moskała do Berdyczowa, a kozak ieden uciekł, a drugiego do Berdyczowa przytrzymany, a gdy ImPan Grabowski tey sprawy domagał się, wzięto w sekwestrz klucznika Gabe y Tymka Lesnego y stroza z Malinek, ten uciekł Gaba, przy tych terazniejszego inkarcerata do Berdyczowa, a gdy tam sprawy nie mogło bydz, odesłali do generała Moskiewskiego w Tulczynie stojącego, a tych ludzi klucznika y stroza zostawili w Berdyczowie, a terazniejszego inkarcerata do Tulczyna wzięli y tam z moskałem przed generałem stanęli y wszystkie tam opowiadziawszy, którego to moskała generał uderzywszy w gembe razy trzy y na tym się zakończyło, iednakowsz go pod areszt odesłali, a terazniejszego inkarcerata odesłano do Szarogroda, [591] a z Szarogroda do obozu polskiego pod Danałowce, y tam był w sekwestrze, a gdy się tam trafiła exekucya, cwiertowano haydamak z Ruzyna z Kamienowatą, do ktorey exekucyi y terazniejszy inkarcerat z innemi 25 był wyprowadzony na plac y bity był postronkami przez kata, po ktorey karze uwolniony został, a terazniejszy inkarcerat ztamtąd wyjechał z ImPanem Brzezinskim bez zadnego testimonium y przyjechał do doma swego z Wasylkowiec do Pohrebyszcz.

Pytany Demko, za coby go brano do Szarogroda, a potym do obozu polskiego, a tamtych klucznika y stroza nie brali, ale ich uwolnili, to ty musisz bydz do tego interessa winniejszym nizli tamci, musiales naprowadzić z umysłu tego moskała.

R., iz tego ¹⁾ nie wie, za co iego oddali do obozu polskiego, gdyz on nic niewinien, tylko co przyprowadził moskała do Malinek y to musiał.

Pytany, za co teraz iest wzięty y tu odprowadzony.

R., iz sam nie wie, za co iest tu odesłany.

A poniewasz Demko do zadney rzeczy tu nie przyznaie, to potrzebna konwikcya od IP Grabowskiego podstarosciego Malinek.

Dimissus ad carceres.

A poniewasz do tego czasu die 20 8-bris na Nosenka niemasz zadney konwikciji karany bydz ma, a po karze bydz ma uwolniony od prengierza czyli od szubienicy.

Extractum ex actis militariae Partiae Ucrainensis et

Podoliensis, extradatum.

[M. П.]

Dziwczopolski avditor mp.

Lectum cum actis mp.

[592] [На звороти справи написано заголовок:] *Konfessata dobrowolne z pracowitego Demka Nosenka z miasta Pohrebyszcz.*

¹⁾ Закреслено — mi.

[СПРАВА СЕЛЯНИНА ЯКОВА БІЛОШКУРЕНКА, ОБВИНУВАЧЕНОГО В СПІЛЦІ З ГАЙДАМАЦЬКИМ ВАТАЖКОМ МИКИТОЮ ЧОРНИМ, 16 ЖОВТНЯ 1772 Р.]

[593] Inkwizycya Jakowa Biłoszkuřęka poddanego wsi Woronnego z włości Umanskiey o haydamactwo w czasie buntow Ukrainskich przez swiadkow z dobrowolnych konfessat wyprowadzona w urzędzie Sokołowskim die 16-ta 8-bris 1772 Anno.

Stanowszy przed sądem naszym karcerat Jakow Biłoszkuřęko poddany ze wsi Woronnego powiadał, iż rodził się z oycza Iwana Biłoszkury, matki zaś Jawdochi w Woronnym w włości Umanskiey, lat sobie zeznaie dwadziescia cztery, gdzie zrosł syiac w Woronny, zeznaie iż w czasie ruiny buntow haydamackich, wyiachawszy wierzchem Jakow z Woronnego do Koneły do czapecznika, haydamacy stojąc wedle karczmy w Sabadaszu, obaczyli Jakowa gorą jadącego, poskoczywszy za nim, rozumiejąc, że konfederat, wzieni między siebie, z ktoremi jeżdżąc Jakow po wsiach przymuszony przez Mikite watazke haydamackiego, przyiechali do wsi Woronnego, a zaiechawszy do oycza pomienionego Jakowa, matka z płaczem prosiła, aby od nich był uwolniony, Mikita sotnik widząc matkę płaczącą, dobył pistoletu mówiąc: — Jezeli ze mną jego nie chcesz pusczyć, o to śmiercią wszyscy troje położyćcie, — ludzie widząc to mówili: — lepiej go pusczyć z niemi, nizeli ma śmiercią postradać: — Poiachawszy Jakow za chłopca z niemi do Baszteczek, tam rabowali, a Jakow tylko Mikicie bezorężny konia dozierał, z Baszteczek wyiachawszy haydamacy do Teterowki, zrabowali dwor y karczmę, y polakow kilka wziawszy na zabicie powiązali, przywiezli do Woronnego, y jednych pokrzcili, a drugich pokłoli, gdzie y szlachcica przyprowadzonego przez atamana Zielonorozkiego z Zielonego Rogu podtenczas w Szabadaszu zkloli.

2-do. — Tenże Jakow zeznaie, iż przyprowadziwszy Andriy Weliczko obywatel Woronianski rymarza polaka, ktorego oddał w ręce Mikicie Czar-nemu na zabicie, gdzie zabiwszy Mikita wraz z tamtymi co byli z Białocerkiewszczyzny w jednej jamie pochować kazał, a w tym razie z Mankowki nabiegłszy inni haydamacy do Woronnego y zastawszy Mikite atamana ze zdobyczą, którą zabrawszy, zabili go; dodaie y to pomieniony Jakow, iż przyiachawszy podtenczas z Mikitą watażko do Woronnego, zastali w kłodzie zabitego, siedzącego urodzonego Antoniego Raskiewicza, przyprowadzonego przez Iwana Szewczęka y Jurka Rybalkę (:ktorzy uszli na słobodę do Siekierzyniec pod Winnice:), do ktorego Raskiewicza przyskoczywszy Mikita kazał Jakowowi strelać do onego, Jakow przymuszony zostawszy strzelił z pistoletu, ktoren tylko był nabity fleytuchem y w strzelaniu wpuscił z rąk pistolet z przestachu, haydamacy widząc to zaczęli Jakowa bić, y po biciu jeden z haydamakow powtore strzelił y pistoletu do p. Raskiewicza, ktory żywy jeszcze będąc mówił: — Boże, zmiłuy się nademną. — potrzebując spowiedzi, a w tym zaprowadziwszy go w cheptą zakłuli.

Przywołany swiadek Wasyl zięć Nikifora Kramarza z Woronnego zeznał, iż podczas buntow Jakow Biłoszkuřęko sam dobrowolnie, wziawszy u oycza konia, do Mikity haydamaki, przeieżdżającego przez Woronne, przystał

y z niemi po wsiach [594] jeżdżąc zobopolnie rabował y przyiachawszy do Woronnego z rabunkow zastał siedzącego w kłodkie Antoniego Raskiewicza, za rozkazem Mikity haydamaki tenże Jakow Biłoszkuręko pomienionego Raskiewicza na śmierć z pistoletu zabił.

Drugi świadek przywołany Tetiana Nikiforowa zeznaie, iż Jakow Biłoszkuręko sam dobrowolnie przystał do Mikity haydamaki, y z nim jeżdżąc po wsiach rabował, nawet w Woronnym, spodziewaiąc się u Mikiforowej znaczney zdobyczy, Mikite haydamakie naprawiał, aby jey pieniądze y inne rzeczy zabrał, jakoż y szkoduie na rubli pięćdziesiąt, y w tym razie nabiegłszy haydamacy drudzy z Mankowki zabili Mikite y zdobycz zabrali, a Jakow Biłoszkuręko uciekł za granicą, a siedząc nieco za granicą przyiachał z husarem z Woronnego, gdzie złapany przez grómadę Woroniańską y oddany w karceres do Sokołowki.

Trzeci świadek Demko Poliszuk, przeszły ataman Woroniański zeznaie, iż Jakow Biłoszkoręko, spólnik Mikity haydamaki Czarnego, w Woronnym Antoniego Raskiewicza zabił swemi rękami na śmierć z pistoletu, tudzież z nim jeżdżąc rabował, przez co wszedłszy zagranicę ztamtąd przyiachawszy do Woronnego napadał na wyżpomienionego Demka w nocy z dobytym pistoletem, chcąc go zabić, że za niego corki swej w czasie ruiny nie wydał, ktoren przez swoje hultajstwo zpod aresztu przez razy trzy uciekał za granicę.

Tegoż Jakowa Biłoszkuręka pytano, u kogoby miał przesiadywać za granicą, ale Jakow Biłoszkuręko powiadał, że się zawsze przetrzymował u Skałowej u ImcPana Karaczuna kapitana tamecznego, ktoren kapitan zawsze go wyprawiał na Polską krainę y do Woronnego z swoim uzarem.

Do teyże inkwizycyi przydaie swoy punkt WImcPan Bułturnicki gubernato[r] miasta Sokołowki, iż w roku terazniejszy 1772-gim, mając rządy powierzone sobie na Woronnym, gdzie wyżpomieniony Jakow Biłoszkuręko, nabiegłszy skrycie do Woronnego w ludzie zagranicznych trzech a sam czwarty, czynił prechwałki na ImcPana gubernatora przed ludzmi Woroniańskimi, aby go miał aktualnie zabić, słysząc to ludzi Woroniańcy y arędarz ich, przestzegli ImcPana gubernatora, mówiąc te słowa: — jeżeli się pan dobrodziej w to nie włoży, aby temu zabiezyc naprzód, to y my z Woronnego przez niego poydziemy, bo y na nas się prechwała pozabijac nas, a to arędarza Woroniańskiego Orona y innych ludzi z nim, — ktorey inkwizycyi my, urząd przysięgły miasta Sokołowki, od słowa do słowa sprawiedliwie wysłuchawszy, na to się rękami naszemi własnymi podpisuiemy. Datt w urzędzie Sokołowskim, die 16-ta 8-bris 1772 Anno.

Szymon Dobrowolski woyt,

Андрей Мѣзяненко бурм.

Antoni Chreptowicz p. mp.

[Збоку приписано:] Scięty.

[596] [На звороті справи написано заголовок:] Inkwizycya Jakowa Biłoszkurenka poddanego wsi Woroniańskiego z włosci Umanskiey względem buntow haydamackich w ruiny spisana w urzędzie mieyskim przysięgłym Sokołowskim, die 16-ta 8-br[i]s 1772 Anno.

[РЕЕСТРИ КОДЕНСЬКИХ АРЕШТАНТІВ ІЗ ЗАЗНАЧЕННЯМ ВИРОКУ ТА ЙОГО ВИКОНАННЯ.]

[597] Inkarceraci w Kodni przy Kommendzie Generalney Woyska Koronnego Partyow Ukrainskiej y Podolskiej za excessa swoię dekretami exequowani w roku 1769 dnia 7 miesiąca marca.

Jan Boiemski ritus greci.

Pracowity Jakub Rymarz ze wsi Popowiec Pohrebiskich za haydamactwo wykonane na szubienicy powieszeni w Kodni die 7 marcij 1769 Anno — 2.

1769 dnia 10 miesiąca marca w Kodni.

Pracowici Maxym Szeremeta z Wełnianki Taraszczański.

Iwan Senk mieszczanin z Lisianki.

Tymko Łoś z Matwiichy Tetyiowski.

Kiryło Mały z Wasylichy Tetyiowski.

Dmitro Tyktur z Parchomuwki.

Kornij Kowal z Parchomuwki.

Iwan Zamkowy z Parchomuwki.

Anton Szwiec z Parchomuwki.

Ignat Asawuła z Skwiry.

Anton Tkacz z Ruzek Białocerkiewskich.

Iwan Dytyna z Tatarynowki Pohrebiskich.

Stefan Slusarz z Berezni Wołodarskiej.

Chwedor Bociuk z Popowiec.

Jakow Kapłan z Dubickiego Białocerkiewskiego.

Ci wszyscy na dniu iedenastym miesiąca marca na szubienicy powieszani zostali — 14.

Dnia iedenastego miesiąca lipca 1769 roku w Kodni.

Iwan Łapko.

Demko Luwszenko.

Andryi Dubina.

Iwan Slusarenko.

Nazar Kurpikow.

Demko Pisarenko.

Trochym Sakatenko.

Iwan Chmurenko.

Wasyl Sarana.

Jarema Iurczenko.

Harasim Hładenko.

[598] Iwan Krytycza.

Tymoftey Czopowski.

Daniło Szapował.

Makar Wykoczęko.

Sawka Płyhanenko.

Fedor Bazarny.

Lewko Mały.

Klim Biły.
 Stefan Piotrowski.
 Wasyl Pisminenko.
 Dawid Szpaczenko.
 Olechwior Zaboienko
 Musij ¹⁾ Sęczek.
 Karpo Zabokrzycki.
 Hilary Czerniec.
 Fedor Mirny.
 Sawko Jurenko.
 Harasym Ryszczenko.
 Petro Niemy.
 Wasyl Hyrnenko.
 Wasyl Kowalczuk.
 Wasyl Prokopenko.
 Fedor Tryfunczenko
 Jakim Sykanenko.
 Michayło Worobij.
 Jakim Kolesnik.
 Andryi Hołownia.
 Martyn Łoboda.
 Hawryło Mowczaniuk.
 Ostap Wyraczenko.
 Tarasz Kalenniczenko.
 Jurko Horenko, ten ze wsi Olszany.
 Mykita Czupryna ze wsi Olszany.
 Matwiy Bednarz ze wsi Horodyszc
 Dawid Horb.
 Fedor Bazarny.
 Musij Czarny.
 Jakim Czerewką.
 Michayło Małochowczuk.
 Kondrat Gubernenko.
 Wasyl Biłodub z Połonnego.
 Maxym Szwiec.
 Andryj Horb,
 Stefan Kosmaczuk ze wsi Winogradu.
 Anton Poliszuk.
 Kost ²⁾ Marynowy ³⁾ syn ⁴⁾ Szwiec.
 Pilip Stadnik ze wsi Spiczyniec.
 Ci wszyscy za haydamactwo wykonane na dniu dwunastym poscinani—59.
 [599] Die 13 julij 1769 Anno w Kodni.
 Pop Semian Ziniowicz z Jankowki.

¹⁾ Закреслено — от.

²⁾ Закреслено — ієт.

³⁾ Закреслено — т.

⁴⁾ Закреслено — ет.

Tyhon Zadorozniuk z Daszowa.
 Hrycko Hrebinnenko z Daszowa.
 Michayło Bondar z Daszowa.
 Andryi Szklarz z Daszowa.
 Andryi Probyhołowa z Daszowa.
 Anton Himiczenko z Daszowa.
 Ilko Adamenko z Daszowa.
 Prochur Korniczenko diak z Zywotowa.
 Iwan Semeniak z Zywotowa.
 Semen Mykitenko tkacz z Zywotoski wsi Rachnowki.
 Tymko Łebędenko z Bałanowki.
 Semen Pałamarczuk z Babanki.
 Panas Olhoła z Bałabanowki.
 Andryi Koziuk z Dziuryniec wsi Daszowskiej.
 Iwan Hawrylenko z Dziuryniec.
 Iwan Pastuszenko z Dziurzyniec.
 Semen Tyhon z Dziuryniec.
 Semen Chmieluk z Barazowki.
 Stefan Sydoruk z Barazowki.
 Olexa Chliborob z Ładyzyna.
 Kyrýło Dmitręko z Stubnika Ładyzynskiego.
 Hrycko Skoropadczenko z Torczycy.
 Stecko Ihnatczęko z Dziunkowa.
 Iwan Hyrenko z Rachnow Daszowskich.
 Wasyl Tymoszenko z Rachnow Daszowskich.
 Jakow Hroszenko z Kalnika.
 Jacko Patłay z Skibiniec Tetyowskich.
 Chwedor Rynczenko z Pohrebyszcz Tetyowskich.
 Semen Lyśęko z Tetyowa.
 Fedor Petrow syn z Studenicy wsi Tetyowski.
 Jozef Barułowicz z Tetyowa.
 Hrycko Owczarenko z Zywotowa.
 [600] Demian Jarymenko z Szepetuchy wsi.
 Iwan Musijenko ze wsi Dobry.
 Pilip Medniczęko ze wsi Krzywca.
 Fedko Ciesła ze wsi Ryzawki.
 Wasyl Ilaszszuk ze wsi Hominki zpod Liniec.
 Michayło Pawluk z Barazowki Tetyowskiej.
 Iwan Kizłyk z Barazowki zpod Lubaru.
 Iwan Niedzojuk z Kozanki Łipowiecki.
 Karpo Klimeko ze wsi Bohdanuwki.
 Dmitro Hocyk z Białey Cerkwi.
 Michayło Bondar ze wsi Wyszkwieciec Niemierowskich.
 Iwan Cwihun z tychze Wyszkwieciec.
 Iwan Assawulęko ze wsi Pinkowki Humanskiej.

Semen Patręko z teyze Pinkowki.
 Jacko Podzkalny ze wsi Pokotyhołowej Humanskiej.
 Jakub Polak z Sokołowki Humanskiej.
 Iwan Lysy z Bałabanowki.
 Iwan Chmiel z Bałabanowki.
 Lesko Snycyrz ze wsi Kniazy Krynicy.
 Iwan Kotorzesko ze wsi z Siemmierzyczy.
 Prokop Wereszcz(cz)ak z Iwnicy zpod Leszczyna.
 Iwan Tkacz ze wsi Kniazy Krynicy.
 Iwan Chomenczenko z Manasterzysk.
 Iwan Kostęko z Manasterzysk.
 Wasyl Krawczenko ze wsi Ulanicy.
 Iwan Hanczarenko ze wsi Horyiowki.
 Chwedko Podonoś z Diakowiec.
 Chwedko Wołoszyn z Dyhur z Paliowego Jeziora.
 Ci wszyscy za excessa haydamackie poscinani — 61.
 Die 11 augusti 1769 Anno w Kodni.
 Wasyl Kuczuryna ze wsi Hunczy zpod Granowa.
 Kondrat Pilipenko z tymze wraz będący na haydamactwie za ktore
 poscinani — 2.
 [601] Die 25 augusti 1769 Anno w Kodni.
 Wasyl Marłoszynego zięc ze wsi Srokociachow Tetyowskich.
 Chwedko Polisiuczenko.
 Hrycko Koszłaby.
 Jakow Pastuch ze wsi Ruzyczny Zywtowskiy.
 Za excessa haydamacki poscinani — 4.
 Die 15 7-bris 1769 w Kodni.
 Chwedor y Piotr bracia rodzeni Mykitenki.
 Panas Byrkon ze wsi Cybulowa.
 Chwedko Kieresza.
 Andryi Haydaiow syn.
 Jacko Robakon.
 Iwan Czuyka ze wsi Tehlina.
 Chwedko Krzywy ze wsi Tehlina.
 Iwa[n] Diak z Smilanszczyzny.
 Tymko Kozak z Tetyowa.
 Anton Sołomczenko z Olszanki wsi Białocerkiewskiy.
 Stefan Chomęko ze wsi Sieniawy Białocerkiewskiy.
 Ilko Habel.
 Stefan Markowego syn.
 Maxym Tyhohoda zięc ze wsi Popowki Zywtowskiy.
 Klim Makowoniuk.
 Andryi Konopelczuk ze wsi Zakrynicza Zywtowskiyego.
 Iwan Wisniowski służący u watazki Szwaczki.
 Ci wszy za excessa haydamackie poscinani — 18.

Jan Bilinski za dekretem maydeburyi Białocer. ścięty w Kodni — 1.
Die 16 7-bris 1769 Anno w Kodni.

Wasył Bobaczek z Sokołowki Humanskiej cwiertowany.

Petro Tarasz z teyze Sokołowki.

Semen ze wsi Repetuchy Humanskiej.

[602] Wasył Pałamaręko ze wsi Kotiuzyniec cwiertowany żywo.

Wasył Dryzakowego zięć ze wsi Zielinkowa u szybienicy bity.

A ci insi za excessa haydamackie poscinani — 4.

Die 18 7-bris 1769 Anno w Kodni.

Jeremian Łupał ten dekretowany na śmierć swoją śmiercią umarł — 1.

Inni zas karan.

Die 4 8-bris 1769 w Kodni.

Petro Puhaczęko ścięty.

Wasył Klimenko ze wsi Zurawlichy Białocerkiewskiej łozami cięty.

Stefan Ilnicki ze Stryiek Białocerkiewskich.

Wasył Marczenko ze wsi Wołosowki.

Ułas Daniliczichy syn ze wsi Sasanowki.

Ilko szwiec Koziamiaka ze wsi Snitynek Fastowskiej.

Mykita Moskałęko ciesla ze wsi Buzuwki Konelskiej.

Panko Pszeniczny kozak z Dzwynogrodki.

Za excessa swoją poscinani — 7.

Die 23 8-bris 1769 w Kodni.

Fedko Tyszczenkow zięć.

Prokop Tyszczenka syn.

Jacko Roszkow brat.

Iwan Szwiec Basaraba.

Lewko Boykow zięć.

Harasym Kulbaczęko.

Iwan Rybak Sawkow zię[c].

Lewko Juszczenko wszyscy ze Skibinieć Tetyowskich.

Iwan Saranczuk ze wsi Babaszek.

Wszyscy za excessa haydamackie poscinani — 9.

Die 8 9-bris 1769 w Kodni.

Petro Lichy ze wsi Tetyowki.

Semen Porywaniuk.

[603] Onufry Lewka krawca syn ze wsi Tetyiowskiej Horoszkowa.

Olexa Wełyki ze wsi Pohyblaka Białocerkiewskiego.

Panas Pastucha ze wsi Bosuwki Białocer.

Iwan Dworecki ze wsi Oyszychy Białocer.

Ci wszyscy za excessa haydamackie poscinani — 6.

Die 14 9-bris 1769 Anno w Kodni.

Ilko Siniuszka z miasta Sokołowki Humanskiej.

Hrycko Zawaluk z miasta Lipowca.

Szlachetny Stanisław Rogowski ten żywo cwiertowany.

Inni zas poscinani — 3.

Die 21 9-bris 1769 Anno w Kodni.

Iwan Pasiecznik.

Fedko Krawiec.

Iwan Berehowy, wszyscy ze wsi Cizowki Lisianskiej poscinani — 3.

Die 22 9-bris 1769 Anno w Kodni.

Antoni Bukowski ze wsi Bykowa za haydamactwo y kradzieze rozne swą był ścięty — 1.

Iwan Panasęko ze wsi Ryzanowki ścięty — 1.

Die 18 X-bris 1769 w Kodni.

Mikoła y Roman bracia rodzeni Filuki ze wsi Kurawy Przyłuckiej.

Stefan Rudy.

Iwan Baranczuk.

Martyn Łebed woŷta zięć.

Ilko, Łucko bracia rodzeni Wdowiczęki.

Ihnat Iwasiuk.

Michayło Matwijchy syn, wszyscy ze wsi Popudni Pohrebiskiej.

Ułas ¹⁾ kozak Lichohrudęko z Rokitny.

Jakim Bakalina ze wsi Wasilkowa Smilanskiego.

[604] Dorosz Suprucęko z Babanow wsi.

Stepan Panasęko.

Chwedor Szczapka ze wsi Chizyniec Humanskich.

Andryi Szyszkowego zięć ze wsi Baczkuryna Manast.

Ci wszyscy za excessa haydamackie poscinani — 15.

Die 2 januarij 1770 w Kodni.

Bazyli czyli Baltazar z Piotrem bracia rodzeni ²⁾ Oborniccy szlachta z ³⁾

Torkowa zpod Ladyzyna.

Nazar Kolesnik z Torkowa.

Prokop Skraha Bandura ze wsi Ostołopowa.

Ci za excessa haydamackie poscinani, insi zas przez tych Obornickich odwołani uweznieni zostali — 5.

Die 19 januarij 1770 w Kodni.

Jakim Zarudnij cwiertowany zywo.

Kiryło Romaniuk zywo cwiertowany.

Panas Tetera zięć.

Chwedor Dworak.

Iwan Hucała.

Hrycko Szwiec.

Roman Tkacz, wszyscy ze wsi Szarnypola Konelskiej.

Ci za excessa haydamacki poscinani, inni -zas ktorych się nie wyraża karani, — 7.

Die 27 januarij 1770 w Kodni.

Wasyl Postolenko.

¹⁾ Закреслено — ем.

²⁾ Закреслено — ми.

³⁾ Закреслено — W.

Jacko Rabotenko.

Chwedor Jednokoz.

Sawka Mały ze wsi Bohaczuwki.

Chwedor Dobrowenko.

Dacko Marczenko.

Chwedor Semera.

Stepan Podlisenko.

Iwan Krzyzenko ze wsi Kozacki Doliny Smilanskiej.

[605] Kornij Szwiec, Trochym-bracia rodzeni, Pasicznika z Lisianki synowie.

Karpo Nastyczenko ze wsi Jurkuwki Zwinnogrodzkiej.

Josyp Dziedzieręko ze wsi Zelezniakow.

Hrycko Abramenko z Zelezniakow.

Lukian Czapecznik z Bohusławia.

Kondrat asawuła Mykitenko z Bohusławia.

Jacka Karpenka zięć z Horodyszcza Smilanskiego.

Kiryk Wołk z Medwedowki Czehrynskiej.

Martyn Wernyhora ze wsi Miliowa Smilanskiego.

Wasyl Marczęko z Winnogrodki.

Iwan Szczerbina ze wsi Ryniowiec.

Ci wszyscy za haydamactwo poscinani, — 23 ¹⁾).

Die 15 martij 1770 w Kodni.

Marta Wykrzcianka z Pawołoczy z dekretu maydeburi Białocerkiewskiej ścięta w Kodni — 1.

Die 23 maji 1770 w Kodni.

Iwan Przysięzny z Dziunkowa za bunt y haydamackie ścięty w Kodni, — 1.

Dnia 21 kwietnia 1770.

Dnia 29 kwietnia 1770.

Dnia 14 maji.

Maydeburi ²⁾).

Dnia siódmego lipca.

Dnia 10 lipca.

Dnia 16 lipca.

Dnia 18 lipca.

Dnia pierwszego sierpnia.

Dnia 10 sierpnia.

Dnia 1 wrzesnia.

Dnia 13 wrzesnia.

Dnia 17 wrzesnia.

Dnia 17 wrzesnia.

Dnia 20 wrzesnia.

[606] Dnia 1 lipca 1770 roku w Kodni.

Hrycko Osmaczęko ze wsi Koneliuwki Korsunskiej ścięty.

¹⁾ 23 — написано над закресленим — 21.

²⁾ Перед — Meydeburij — закреслено — Dnia 5 lipca.

10 lipca Michayło Bondarenko ze wsi Rososza Humanskiego żywą
cwiertowany.

16 lipca Josyp Diak Mytynski, pierwiy dwa pasy udarto, a potym
żywo cwiertowany.

Dmytro Kluczka ze wsi Pomyruka Humanskiego.

Petro Pasięcznik z Koneły.

Wasyl Mykitenko z Dmitruwki.

Demko Remeniak.

Iwan Kolesniczeko z slobody Kobrynowey Lisianskiej.

Tymosz y Miron Giergielosęki ze wsi Orłowca Smilanskiego. Niemy.

8.— Ci osmiu na dniu 18 lipca 1770 roku poscinani.

Kiryło Wołk z Medweduwki Czeherynskiej.

Trochim Tokarenko z Winogradki.

Michayło Diak z Białozoru Smilanskiego.

Korniy Moskalenko z Barszczowa.

Iwan, y Ihnat bracia rodzeni Mielniczenki.

Prokop Olexiienko.

Michayło Sidaczęko ze wsi Klitynki pograniczney.

Wasyl Juszczęko, y Kuzma Tkaczęko Krzehluwki.

Wasil Kotlaręko z Byszuwskiej Juruwki.

Hrycko Mayborodenko z Hunczy.

№. Stepan Hłowacki.

Stepan Szostopał.

Jurko Szostopał.

Chwedor Syry.

Iwan Zaiąc.

Iwan Taran.

Szymon Kulikowski ze wsi Słobudki Zorniskiej.

Hrycko Hrusza ze Hulak.

Iwan Janowski.

Ilko Dudnika zięć ze wsi Rubczynek.

Hrycko Kolesniczeko ze wsi Rubiniec.

Semen Wasylenko z Zarubiniec Konelskich.

Iwan Ihnatenko z Zubrychi Tetyiowskiej.

Harasym Kozoriz z Cybulowa.

Iwan Dzwonik z Zielenkowa Humanskiego.

Chwedor Szczerbina z Kobyłaka Lisianskiego.

Wasylem Maliszczękiem z Krasnego Konta.

Jakim Us Stecenkiem z Humania.

Hawryło Semenczenko z Bałtyszki Smilanskiej.

Wasyl Biłynenko z Daszowa.

Anton Babenko.

Semen Tkacz z Oczeretney.

Iwan Szuhayło.

[A]wram Mateczenko.

[607] Samuel Kołomyieć z Kobryna Lisianskiego.
 Iwan Swiec z slobody Smilanskiej Lipnianski.
 Chwedor Ostapow syn z Wołosowa zpod Kotelni.
 Andriy Werba.
 Chwedor Uzwa z Paliowego Jeziora.
 Iwan Panasenko z Wasylkowa Smilanskiego.
 Josyp Pedczenko z Łozowatej Smilanskiej.
 Iwan Byk Zielonczyn zięc.
 Petro Suszczenko.
 Omelko Biły.
 Demko Mamay.
 Stepan Hapiy z Połoniecki.
 Iwan Szargalski z Połoniecki.
 Iwan Szamata z Annopola.
 Kallenik Tkacz z Zubar Białocerkiewskich.

Ci za haydamactwo na dniu pierwszym miesiąca sierpnia 1770 roku poscinani w Kodni, — 51.

Inkarceraci potraceni w Trojanowie.

Wasyl Martoszynego zięc ze wsi Srokotiahow Tetyiowskich.
 Chwedko Polisiuczeko y
 Hrycko Kosztaby obydwu ze wsi Rużyczney Zywtowskiej.
 Jakow Pastuch.

Ci na dniu 25 sierpnia poscinani — 4.

Kazimierz Dombrowski kucharz przez trzy piątki u pryngierza kazdego piątku po pięćset rozg był bitym na dniu 13 wrzesnia 1770 roku.
 Stepan Soszynski pop z Wasylichy za haydamactwo ścięty na dniu 20 wrzesnia.

Omelko Bayda diak z Dombrowicy Litewskiej ścięty na dniu pierwszym miesiąca pazdziernika 1770 roku.

Łesko Krzywoszia ze wsi Kontuw Humanskich.

Martyn Szwiec z Teplika Humanskiego.

Hrycko Jacenko diak ze wsi Talnego.

Ostap Sereda ze wsi Kamiennego.

Chwedor Husak z Medweduwki Czeherynskiej.

Jusko Hołowcan zagraniczny.

Hrycko Litwin z Nowosielicy.

Chwedor Dubina z Kitaygroda.

Andriy Marczeko z Wuytowiec Pawołockich.

Panko Białous wuyt ze wsi Hunczy.

Ci za haydamactwo y kradziez poscinani die 14 lipca, — 10.

Petro zas Maxymczuk ze wsi Zerdenuwki Niemierowskiej bity u p[ryn-gierza], a potem wypuszczony.

[608] . . . endenko z wsi Moryniec Smilanskich.

Dmitro Ostapenko Pismienny z slobody Iwanickiego.

Chwedor Tkacz y

Pawło Ganczaręko kozak ze wsi Dzwynogrodki.

Andryi Czerednik.

Ci wszyscy na dniu 9 stycznia 1771 roku poscinani, — 5.

Michayło Rabokon na dniu 17 junij 1771 A. ścięty z Torkonowki.

Znayduie się w protokule drugim pod Nu. 1770 w Kodni die 2-da
maji 1771 roku.

ПОКАЖЧИК ІМЕН.

- Абраменко Грицько, гайдамака, 291, 389.
 Адамов Самсон, дезертир з російського війська, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369.
 Адамов Тихон, великоросіянин, 362.
 Адамова Теодора, великоросіянка, 362.
 Адаменко Ілько, гайдамака, 385.
 Александер, з чорного полку, 250.
 Андржейовський, писар Ходаковської буди, 137.
 Андрієнко, селянин, 214.
 Андрій, брат Хведора Осадчого, 264.
 Андрій, гайдамака, 84.
 Андрій, піп Таганецький, 71.
 Андрій — російський чоловік, 123.
 Андрій, селянин, 345.
 Андрій Федорів син, селянин, 139.
 Андрійович, прапорщик, 8.
 Андрушкевич, Тетіївський губернатор, 336.
 Андрушко, козак, 259.
 Андрущенко (Андрушук) Павло, гайдамака, 294, 306, 316.
 Анна Андрія Титаря дочка, жінка Івана Загороднього, 256.
 Анна Антонова дочка, жінка будника Михайла Іванова, 130.
 Анна, жінка будника Максима Коноваленка, 131.
 Анна, селянка, 241.
 Анна Степана Попраника дочка, жінка російського дезертира Хведора Циганка, 149.
 Антін, салдат, 124.
 Антін, селянин, 130; 296.
 Антін, вїт з с. Малинок, 338.
 Антоненко Кузьма, гайдамака, 348.
 Артименко Степан, гайдамака, 318.
 Артипармак, капітан, 36, 37, 40.
 Ассейхмованов, князь, 119.
 (А)фанасієв Фока, великоросіянин, 133.
 Афанасієва Феодосія, великоросіянка, 133.
 Афтонович, див. Буковський Антоній.
 Бабенко Антін, гайдамака, 390.
 Бабенко Іван, Гуманський бурмистр; 253, 261.
 Бабченко Миколай, піп, 72.
 Бабкевич, писар Лисянської буди, 291.
 Бабкевичева Маріянна, шляхтянка, 312.
 Базалінський Омелян, Вінницький бурмистр 103.
 Базарний Хведір, гайдамака 309, 311, 383, 384.
 Базильського зять Остап, гайдамака, 11, 26, 27, 29, 354, 358.
 Байда Омелько, дяк, 391.
 Бакалів зять Тимко, селянин, 258, 260, 261.
 Бакалина Яким, гайдамака, 319, 388.
 Бал, єврей, 156.
 Балевиц, прем'єр-майор, 120.
 Бандурка, гайдамацький ватажок, 8, 120, 292.
 Баран Василь, селянин, 243, 244.
 Бараній Трохим, паламар, 73.
 Баранов Савелій, дезертир з російського війська, 133, 157.
 Баран[чу]юк Іван, гайдамака, 320, 388.
 Баратов, князь, гусарський командир, 10, 60.
 Бариський alias Баришовський, Мошко, єврей, ватажок грабіжників, 184, 185, 186.
 Барулович Йосип, гайдамака, 385.
 Барцінський, учитель, 116.
 Барщевський, шляхтич, 16.
 Басараба Іван, швець, 387.
 Баскаков, офіцер, 121.
 Бачинська, шляхтянка, 67.
 Баша, осавул Богуславських козаків, 118.
 Бевінський, шляхтич, 309.
 Беднар Василь, селянин, 25.
 Беднар Матвій, 384.
 Беднар Микита, селянин, 5, 48, 59, 356.
 Беднарчук Яків, 304.
 Бедри(ч) Тимофтей, дезертир з російського війська, 136, 157.
 Бедрин Леонтій, великоросіянин, 136.
 Бедрина Домаха, великоросіянка 136.
 Бейнь, єврей, 196.
 Безклепний Семен, селянин, 273, 280.
 Безклепного зять Матвій, 269, 270, 271, 272, 277, 280.
 Безнос (Безносенко, Безноско), гайдамака, 8, 36, 37.
 Безухий Кирило (Кирик), гайдамака, 301.
 Більський, нотар білоцерківський, 53.
 Бендерєць Вівдя, селянка, 46.
 Бендерєць Михайло, селянин, 46.
 Бендерченко Корній, гайдамака, 17, 46.

- Беневський, шляхтич, 210, 309.
 Береговий, Іван, гайдамака, 319, 388.
 Береговий Хведір, гайдамака, 320.
 Берзинський, шляхтич, 189.
 Бернарзів зять Хведір, 202.
 Бернатович, шляхтич, 253, 254, 255.
 Бех, шляхтич, 230.
 Бещасна Одарка, селянка, 147.
 Бещасний Григор, салдат російської армії, 147, 148, 158.
 Бещасний Матвій, селянин, 147.
 Бик Іван, Зельончин син, гайдамака, 391.
 Биковський Юзеф, шереговий, 327.
 Биркового зять Панас, гайдамака, 299.
 Бискон Панас, гайдамака, 386.
 Бистрицький, підстароста, 287.
 Битов, гебрал, див. Митинський Йосип.
 Бичковський, машталір, 168.
 Бишовський, ксьондз, 236.
 Бідношия, селянин, 76.
 Біган, козак, 359.
 Біла Олена, селянка, 61.
 Білак Петро, козак, 217.
 Білан, поручник російського війська, 215.
 Білець Степан, гайдамака, 13, 30, 32, 355.
 Білий Клим, запорожець, 309, 384.
 Білий Марко, гайдамака, 296.
 Білий Омелько, гайдамака, 391.
 Білий Степан, селянин, 61.
 Білий Тиміш, гайдамака, 13, 30, 32, 355.
 Білик Федір, селянин, 257.
 Білич(н)енко Василь, гайдамака, 20, 29, 61, 52, 63, 64, 65, 390.
 Білишенко, див. Білоушенко.
 Білінський Ян, гайдамака, 319, 387.
 Біловусенко Юрко, селянин, 16, 17.
 Білодуб Василь, гайдамака, 312, 384.
 Білоус Анна, селянка, 45.
 Білоус Грицько, селянин, 226.
 Білоус Іван, селянин, 45.
 Білоус Панько, вїт с. Гунчої, 288, 391.
 Білоусенко Юсько, гайдамака, 45.
 Білоушенко Павло, селянин, 60, 61.
 Білошкура Іван, селянин, 381.
 Білошкура Євдоха, селянка, 381.
 Білошкурено Яків, гайдамака, 381, 382.
 Бінковський Яцентій, шереговий, 326.
 Бйодровська з Чернецьких Анна, 231.
 Бйодровський Вавржинец, 231.
 Бйодровський, Шимон, закристіян Чудновського костьола, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238.
 Блазівський Вавржинец, військовий, 323.
 Блізінський, шляхтич, товариш хоругви панцирної, 338; 269, 270.
 Бляхарський, шереговий, 206.
 Бобачек Василь, гайдамака, 304, 387.
 Бобошко Андрій, селянин, 241.
 Бобошків зять Тиміш, селянин, 240, 241, 242.
 Богдан, селянин, 253.
 Богун, гайдамацький ватажок, 15.
 Богуш Теодор, шляхтич, 119, 120, 121.
 Боемський Ян, 383.
 Бойків зять Левко, гайдамака, 357.
 Бойко Горпина, селянка, 361.
 Бойко Олексій, селянин, 27, 361.
 Бойко Федір, селянин, 241.
 Бойкова Горпина, селянка, 27.
 Бойченко Ігнат, селянин, 202.
 Бойченко Олексій, гайдамака, 2, 27, 355, 357, 360, 361.
 Бондар Кіндрат, гайдамака, 306.
 Бондар Михайло, гайдамака, 385.
 Бондаренко Данило, селянин, 241.
 Бондаренко Іван, гайдамацький ватажок, 340, 341, 345, 348, 350.
 Бондаренко Іван, селянин, 315.
 Бондаренко Михайло, гайдамака, 350, 350.
 Бондаря син Панас, 18.
 Бонелі, шляхтич, 118.
 Борковський, шляхтич, 268.
 Боровський, шляхтич, 101.
 Босюк Хведько, гайдамака, 306.
 Ботвин Семен, селянин, 40.
 Ботвиненко Іван, гайдамака, 19, 40.
 Ботвинова Варка, селянка, 40.
 Боцюк Хведір, 383.
 Бржездський, намісник Триків, 309.
 Бржезінський, шляхтич, 380.
 Бржиско Ядвіга, шляхтянка, 210.
 Бризко Гаврило, гайдамака, 306.
 Брищенко Василь, гайдамака, 296.
 Бровко Грицько, селянин, 256.
 Бродзінський, Тивровський губернатор, 202.
 Бродський, єврей, 184.
 Бродська Голда, 93.
 Бродський Абрамко, 93, 94, 95.
 Бродський Арон, кравець, 93, 94.
 Бродський Гершко, 94.
 Бубило, гайдамака, 42.
 Бугаєнко Олекса, гайдамака, 50, 51, 52, 53.
 Бугай Степан, селянин, 51.
 Бугоєнко, див. Бугаєнко Олекса.
 Будзінський хлопець, 214, 213.
 Будкевич Благодир, 154.
 Будник Максим, 141.
 Буковський Антоній, alias Швабський, alias Аф[н]тонович, гайдамака, 120, 352, 388.
 Бураченко Андрій, селянин, 215.
 Бургал, запорожець, 256, 360.
 Бургерд Ян, єфрейтор, 323.
 Буримовський, писар на буді, 129.
 Бурлака Данило, гайдамака, 55.
 Бурлака Дмитро, селянин, 227.
 Бурлака Марко, гайдамака, 318, 322.
 Бурлака Михайло, гайдамака, 245, 251.
 Бурлака Прокіп, селянин, 226.
 Бурлаченко, селянин, 217, 218.
 Бурназенко Іван, гайдамака, 39.
 Бурназь, сербін з Чорного полку, 39.
 Бурський, конюший, 232.
 Булюрицький, губернатор Соколовки, 382.
 Бутиньов Єліаш, дезертир з російського війська, 368.

- Бутиньов Мартин, великоросіянин, 368.
 Бутиньова Ярина, великоросіянка, 368.
 Буткевичева, шляхтянка, 298.
 Бучацький, шляхтич, 118, 288.
 Бучацький, ротмістр, 326, 331.
 Бучневський, шляхтич, 321.
 Буярський Казимир, військовий, 313.
 Бяловінський Габріель, шляхтич, 171, 174.
 Бяловінський Семен (Шимон), шляхтич, батько Габріеля, 171, 172, 173, 174, 179.
 Бялосукня, товариш панцирної хоругви, 110.
 Вазинський, шляхтич, 298, 299.
 Вареник Лук'ян, бурмістр Білоцерківський, 53.
 Вароцький Єлізар, шляхтич, 141.
 Варміцієнко Іван, селянин, 17.
 Василенко Грицько, селянин, 91.
 Василенко Іван, гайдамака, 14, 70.
 Василенко Іван, титар, 73, 74, 85, 87, 88, 89, 91.
 Василенко Кирик, наймит, 90, 91.
 Василенко Семен, гайдамака, 390.
 Василь — невідомий чоловік, 34, 180.
 Василь, селянин, 258.
 Василь, гайдамака, 84.
 Василь, зять Никифора Крамаря, селянин, 381.
 Василь, салдат, 138.
 Василь, дезертир з російського війська, 127, 364.
 Василь, козак, 48.
 Василь Коваля син, гайдамацький ватажок, 245, 246, 248, 249, 251, 252, 311, 312.
 Василь, піп, 221, 228.
 Васильєв Гришко, дезертир з російського війська, 127, 128, 129, 145, 153, 157.
 Васильєв Іван, селянин з Білоруси, 130.
 Васильєв Йосип, великоросіянин, 127.
 Васильєва Оксана, великоросіянка, 127.
 Васильєва Параска, білоруська селянка, 130.
 Васильковський Станіслав, товариш предньої стражі, 325, 328, 216.
 Васильчук Кузьма, селянин, 219, 223, 229, 258.
 Васька, Івана зайшого москаля дочка, жінка Грицька Васюка, 268.
 Васюк Грицько, 262, 267, 268, 269.
 Вахрила Грицько, селянин, 261.
 Вахрила Оксана, селянка, 261.
 Вдзеховський, шляхтич, 287, 288.
 Вдовиченко Грицько, гайдамака, 4, 5, 106, 107, 356.
 Вдовиченко Іван, 78.
 Вдовиченко Ілько, гайдамака, 320, 388.
 Вдовиченко Каленик, винник, гайдамака, 292, 339.
 Вдовиченко Луцько, гайдамака, 320, 388.
 Вейоровський, комендант, 220, 293, 295.
 Великий Максим, гайдамака, 296, 357.
 Великий Олекса, гайдамака, 387.
 Величко Андрій, селянин, 381.
 Вельогорський, шляхтич, 22, 287, 295, 296.
 Венгржинек Мацей, 370.
 Венгрин Дмитро, 304.
 Вендель Іван, сержант, 56.
 Вензик, шляхтич, 230.
 Верба Андрій, гайдамака, 391.
 Веремієнко Іван, гайдамака, 33.
 Верещак Прокіп, гайдамака, 386.
 Вернигора Мартин, гайдамака, 292, 389.
 Вечеченко Василь, гайдамака, 310.
 Вичоченко Макар, 383.
 Виговська з Ковальських Маріяна, шляхтянка, 230.
 Виговський Андрій, шляхтич, 207.
 Виговський Венедикт, шляхтич, 230.
 Виговський Даніель, шляхтич, 230.
 Виговський Теодор, шляхтич, 230.
 Виговський Ян, шляхтич, 230.
 Виковченко Макар, гайдамака, 309.
 Викржцянка Марта, 389.
 Виноградський Євстафій, міщанин, лавник, 104, 105, 106.
 Винник Остап, гайдамака, 310.
 Винник Савка, гайдамака, 353.
 Винниченко Демко, 15.
 Виняренко Захарко, 1, 263, 264, 265, 266, 267.
 Виращенко Остап, 384.
 Висноченко Мусій, 7.
 Високий Мусій гайдамака, 353.
 Висоцький, шляхтич, 343.
 Вишневський Василь, син Федора, гайдамака — хлопець на послугах у Залізняка, 8, 12, 13, 14, 21, 22, 24, 29, 32, 355.
 Вишньовський Іван, гайдамака з Шваччиної ватаги, 304, 386.
 Вишнюк Мусій, гайдамака, 42.
 Вишпольський, шляхтич, 125, 126, 141.
 Віддя, Прощькова дочка, жінка гайдамаки Якова Руденка, 49.
 Відавський Станіслав, шляхтич, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217.
 Відовський Ян, шляхтич, 202, 203.
 Війт Петро, селянин, 335.
 Війт Семен, селянин, 372, 375.
 Війченко Малашка, селянка, 56.
 Війченко Петро, селянин, 56.
 Віржбента, провентовий писар, 117.
 Вірченко Степан, гайдамака, 42.
 Вітвіцький, шереговий, 327.
 Вітковський, шляхтич, 42, 154.
 Вітт, генерал, 112.
 Віцйолковський, шляхтич, 26.
 Вічалковський, товариш прежньої медтожі, 11, 122, 354, 351.
 Вішньовський, шляхтич, 168.
 Вовенко Йосип, гайдамака, 294, 307, 312.
 Вовк Грицько, гайдамака, 118, 119.
 Вовк Кирика (ло), гайдамака, 292, 338, 347, 389, 390.
 Войнаровський, хорунжий панцерний, 346.
 Войцеховський, преор францисканського монастиря, 123.
 Войцеховський, шляхтич, 214, 218.

- Воль, єврей, 162.
 Волконський, князь, 190.
 Волошин Воль, єврей, 254.
 Волошин Софрон, гайдамака, 293, 299.
 Волошин Хведько, гайдамака, 386.
 Вонградський, комісар, 117.
 Вонсовський Феліціяна, шляхтич, 288, 340, 342, 344.
 Ворзель, шляхтич, 243.
 Воробець (Воробій) Михайло, гайдамака, 311, 384.
 Воробченко Іван, гайдамака, 347, 353.
 Ворона, селянин, 40.
 Воронін Іван, дезертир з російського війська, 150, 151, 158.
 Воронін Федот, великоросіянин, 150.
 Вороніна Галья, великоросіянка, 150.
 Воронич, каштелян Київський, 128.
 Ворченко Василь, бандурист-гайдамака, 292.
 Вржеш, військовий товариш, 262.
 Врублевський, шляхтич, 133.
 Вузлик Василь, білорус, 137, 157.
 Вузлик Євдоха, білоруска, 137.
 Вузлик Олексій, білорус, 137.
 Вуйтович Яків, 139.
 Вус, гайдамацький ватажок, 291, 347.
 Габло (Габель) Ілько, гайдамака, 300, 386.
 Габрась Семен, гайдамака, 352.
 Гавразій Хведір, гайдамака, 322.
 Гавриленко Іван, гайдамака, 385.
 Гаврило Сивого син, селянин, 273, 279.
 Гаврило, писар Сквирський, 314.
 Годзевич, швадроніста, 94, 204, 205, 364, 370.
 Гаєвський Людвик, шляхтич, розбійник, 322, 352.
 Газенко Михайло, гайдамака, 25.
 Гайдаїв син Андрушко (Андрій), гайдамака, 298, 386.
 Гайдайчук Грицько, хуторянин, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253.
 Гайдаш, гайдамацький ватажок, 19, 41.
 Галабурда Прокіп, гайдамака, 10, 40.
 Галабурда Юсько, селянин, 40.
 Галайковський Панас, гайдамака, 317.
 Галущенко Тарас, селянин, 15, 70, 91.
 Гаман Яцько, гайдамака, 50.
 Гаманенко Максим, 202.
 Гамак Семен, селянин, 372.
 Гамарник Гришка, див. Васильєв Гришко.
 Ганна — вдова, селянка, 51.
 Ганчар, пройжджий чоловік, 225.
 Ганчар Йосип, селянин, 343, 344.
 Ганчаренко Іван, гайдамака, 386.
 Ганчар Семен, селянин, 373.
 Ганчаренко Йосип, гайдамака, 288.
 Ганчаренко Кирик, селянин, 145.
 Ганчаренко Микита, 36.
 Ганчаренко Павло, гайдамака, 392.
 Ганчаренко Палажка, селянка, 55.
 Ганчаренко Петро, селянин, 55.
 Ганчаренко Хведір, гайдамака, 15, 55, 56, 356.
 Ганчарів брат Микита, 9.
 Гапанюк Грицько, селянин, 220, 227, 259.
 Гапанюк Хіма, селянка, 220, 227, 259.
 Гапій Степан, гайдамака, 391.
 Гапка, Андрія (Леська?) Швеця жінка, 223, 29, 257.
 Гапка Беднарова дочка, жінка гайдамаки Кіндрата Письменного, 24, 359.
 Гапка, Бобощка Андрія дочка, 241.
 Гапка, Леонова дочка, жінка будника Петра Какурина, 134, 135.
 Гапка, Миколайова дочка, жінка Андрія Куліша, 260.
 Гапка, Придущина дочка, жінка селянина Прокопа Рябого, 220, 227.
 Гаращенко Семен, селянин, 242.
 Гарбузняк Семен, гайдамака, 349, 354.
 Гарвазій Семен, 337.
 Гасайовський Панас, гайдамака, 352.
 Гатовський, поручник, 323.
 Гевсій — єврей, 217.
 Гейко Кіндрат, селянин, 263.
 Гервасій, Переяславський архірей, 76, 88.
 Гершко, єврей, 369.
 Гиренко Іван, 385.
 Гирненко Василь, 384.
 Гізелевський, офіцер, 121.
 Гінн Габріель, підчасій, 375, 376.
 Глада(и)ренко Іван, гайдамака, 13, 30, 32, 355.
 Гладенький (о) Гарасим, гайдамака, 308, 383.
 Гладкий, кушнір, 118.
 Глазов Дмитро, дезертир з російського війська, 148, 158.
 Глазов Іван, великоросіянин, 148.
 Глазова Настя, великоросіянка, 148.
 Гловацький Степан, гайдамацький ватажок, 350, 390.
 Глухий Іван, селянин, 216, 217.
 Говенко Матвій, селянин, 209, 212.
 Голиченко Грицько, кравець, гайдамака, 5, 48, 58, 59, 356.
 Головко Андрій, 7, 34, 35, 36.
 Головко Маруся, 34.
 Головко Прокіп, селянин, 273, 275.
 Головня Андрій, 384.
 Головцян Юсько, гайдамака, 286, 391.
 Голоневський, шляхтич, 339.
 Голота, приbrane прізвище гайдамаки Хведора Ірші, 52.
 Голуб Анна, селянка, 245.
 Голуб Ігнат, гайдамака, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253.
 Голуб Федір, селянин, 245.
 Голубничий Іван, брат Семена гайдамаки, 337.
 Голубничий Семен, гайдамака, 337.
 Голькевич, староста, 342.
 Гоміняк Сидір, козак, 342.
 Горб Андрій, гайдамака, 312, 384.
 Горб Давид, гайдамака, 311, 385.
 Горбата Катерина, селянка, 82.
 Горбатий Данило, селянин, 82.
 Горбачук Василь, селянин, 82.
 Горбачук Матвій, гайдамака, 82, 83, 84.
 Горемикин Григорій Іванович, капітан, 365.

- Горенко Юрко, 384.
 Горобчиха — вдова, селянка, 216.
 Горовський, гайдамака, 27.
 Городисський, піп із Смілянщини, 352.
 Горошко Василь, гайдамака, 9; 11; 26, 27; 29, 354, 358.
 (Г)орпина, жінка селянина Хведька Шевця, 221.
 Гоцик Дмитро, гайдамака, 385.
 Гошовський Костянтин, син соу-ника Теодора Гошовського, 156, 158.
 Гошовський Теодор, шляхтич, ко-зацький сотник, 122, 123, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 182, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 158.
 Грабар, крамар, 61.
 Грабовий, селянин, 350.
 Грабчук Григорій, селянин, 332.
 Граффов, майор Жовтого Гусарського полку, 12, 30.
 Гребенев Петро, великоросіянин, 364.
 Гребенева Марина, великоросіянка, 364.
 Гребиненко Грицько, гайдамака, 385.
 Григорів син Степан, селянин, 143.
 Григорій, селянин, 126.
 Григорова невістка, селянка, 280.
 Григорович Василина, селянка, 268.
 Григорович Іван, селянин, 268.
 Гриненко Лук'я, селянин, 341.
 Гринкевич, шляхтич, 123.
 Гринько, парубок панський, 66.
 Грицько, гайдамака, 357.
 Грицько, хлопець, 276.
 Грицько, швагер російського дезертира
 Гришка Васильєва, див. Нечаєв
 Грицько.
 Гришка, салдат, 124.
 Грищенко Семен, селянин, 266.
 Groшенко Яків, гайдамака, 385.
 Груша Гринько, гайдамака, 339, 340.
 Грущенко Грицько, гайдамака, 350.
 Губа, гайдамацький ватажок, 4.
 Губерненко Кіндрат, 384.
 Гудим Ігнат, гайдамака, 289.
 Гузар Семен, прапорщик, 285.
 Гузир Хведько, селянин, 241.
 Гуляничий Іван, селянин, 274.
 Гуманчик Семен, гайдамака, 46.
 Гуменний Андрій, селянин, 371.
 Гуменного зять Микола, селянин, 376.
 Гунчин зять Михайло, дяк, 239, 240.
 Гурбенко Кіндрат, дяк, 311.
 Гурник, каменяр, 358.
 Гусак Хведір, гайдамака, 285, 286, 391.
 Гусаковський, шляхтич, 67.
 Гусарів зять Антін, 304.
 Гуцала Іван, гайдамака, 388.
 Гуцулюк Василь, селянин, 261.
 Гучала Іван, осавула, гайдамака, 321.
 Габа Кіндрат, селянин, ключник, 270, 274, 276, 284, 380.
 Гадомський, комендант, 208.
 Голда, єврейка, 102.
 Гевдоха, великоросіянка, 151.
 Геленич, Марина, селянка, 221.
 Геленич Петро, селянин, 221.
 Гергель Лейба Янкелевич, орен-дар Білоцерківський, 1, 262, 263, 264.
 Гергельосенки Тиміш і Мирон, гайдамаки, 390.
 Герліч, шляхтич, 167.
 Гефімія, Михайла Курина дочка, жінка російського дезертира Григорія Орлова, 144.
 Гізич, ксьондз—декан, 344.
 Глембоцький, стольник Київський, 125, 126, 129, 334.
 Глінка Антоній, намісник Красилів-ський, 335.
 Гловацький, шляхтич, 309.
 Гловацький Антоній, римар, 347.
 Гловацький, Нагорнянський осадний, 336.
 Гмолявський Францішек, шляхтич, 216.
 Гневковський Казимир, віце-регент гродський Перемиський, 215, 216.
 Годлевський, шляхтич, 299.
 Голіцин, князь, 362, 365.
 Голембіовський Юзеф, 335, 336.
 Голішевський Томаш, 297.
 Гонта, гайдамацький ватажок, 83, 320.
 Грабовська, жінка Малинківського орен-даря, 274, 275.
 Грабовський старший, шереговий, 182.
 Грабовський, шляхтич, 319; 338; 353.
 Грабовський Ян, підстароста с. Мали-нок, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 276, 277, 278, 279, 280, 283, 379, 380.
 Градовський з Дунін-Борковських Зофія, шляхтянка, 117.
 Градовський, державця с. Кам'яна Гребля, 285.
 Градовський Андрій, шляхтич, 117.
 Градовський Ян, шляхтич, Богуслав-ський скарбовий писар, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122.
 Гржибовський Юзеф, шляхтич, 161, 162, 163, 165, 167, 169, 172, 178.
 Гродецька, шляхтянка, 64.
 Гродзіцький, губернатор Корсунський, 231.
 Гродзіцький, хорунжий, 68, 69, 118; 356.
 Грохольський, мечник Київський, 331.
 Грохольський, шляхтич, 134, 135, 142.
 Гудзенки Микита і Василь, гайда-маки, 18.
 Гузол Хведір, селянин, 188, 189.
 Гутовський, шляхтич, 308.
 Гутовський Антоній, шляхтич, 298.
 Давид, селянин, 147.
 Давиденко Микита, гайдамака, 50, 52.
 Давишук Лесько, селянин, 342.
 Даниленко Ярема, лавник Гуманський, 253, 261.
 Даниличихи син Улас, гайдамака, 314, 387.
 Данило, селянин, 259, 261.
 Данило Миколайович, вахмистр Мол-давського полку, 246, 250, 252.

- Даничисил Улас, див. Даниличихи син.
 Дацько Михайло, селянин, 273.
 Дворецький Іван, гайдамака, 387.
 Дворак Хведір, вїт, гайдамака, 321, 388.
 Дегтяр Іван, селянин, 220, 227.
 Дегтяр Пулька, селянка, 220, 227.
 Дегтяренко Прокіп, гайдамака, 322, 352.
 Дейно Грицько, селянин, 242, 243, 244, 334.
 Дембовецька, шляхтянка, 289.
 Дембовський Ян, шляхтич, 339.
 Демко, цехмістр, 69.
 Демодраенко Андрій, гайдамака, 314.
 Демченко Ігнат, селянин, 288.
 Демчук, хлопець, 216.
 Дем'янець Дем'ян, козак, 241.
 Денис, козак, 240.
 Дерляковський Марцін, шереговий, 346, 353.
 Джурджа, гайдамацький ватажок, 15.
 Дзаманицький (Дзаманюк) Андрій, гайдамака, 23, 49.
 Дзвоник Іван, гайдамака, 390.
 Дзедзеренко Йосип, гайдамака, 291, 389.
 Дзекунський, шляхтич, 6, 45.
 Держановський, ротмістр, 287, 288.
 Держак, комендант під'їздів, 21, 26, 75, 122, 230, 231, 237, 262, 338, 339, 347, 348, 360.
 Дзівчопольський Юзеф, інстигатор військовий, 53, 112, 160, 272, 273, 333, 377, 380.
 Дзюба Антін, вїт, 269, 270, 273.
 Дзюба Степан, селянин, 371, 372, 373.
 Дзюбленко Іван, селянин, 74.
 Дзюбленко Степан, селянин, 89, 90.
 Дзюбюк Іван, селянин, 373.
 Дзяковський Ілько, вїт, 68.
 Дзячинко Харко, селянин, 313.
 Дзячинко Хведір, селянин, Хорків брат, 313.
 Дидиган Данило, Тавровський мешканець, 97.
 Дитина Іван, 383.
 Дишловий Хведір, гайдамака, 306.
 Дишлового Марка син Степан, гайдамака, 300.
 Діденко Іван селянин, 266.
 Ділінський Ян, шляхтич, 200.
 Длужанський, шляхтич, 316.
 Дмитро, протопоп Крилівський, 30.
 Дмитренко Кирило, гайдамака, 385.
 Добржанський, шляхтич, 118.
 Добровенко Хведір, гайдамака, 290, 291, 389.
 Добровольський Шимко, слуга, 337, 346.
 Добровольський Шимон, вїт, 382.
 Добровольський Юзеф, шереговий, 226, 253, 254, 255, 315, 317.
 Домбровський Казимир, кухар, 338, 346, 391.
 Довгополий (Довгий) Федір, отаман, 256.
 Докія, Куценка Дацька жінка, 222.
 Долінський, шляхтич, 317.
 Доля Василь, селянин, 261.
 Домаха, міщанина Святині дочка, попада, 76.
 Домаха, Супрунова дочка, жінка гайдамаки Олексія Бойченка, селянка, 28, 361.
 Домбровська Ягнішка, шляхтянка, 159.
 Домбровський, писар, 5.
 Домбровський, посесор, 289.
 Домбровський Стефан, шляхтич, 159.
 Домбровський, шляхтич, 206.
 Домбровський Юзеф, дезертир з польського війська 158, 159, 160.
 Дон, єврей, 184, 185, 186.
 Дорожинський, шляхтич, оконом Кам'янецький (на Гуманщині), 311.
 Дороктейов, Софрон, волошин, гайдамака, 312, 313.
 Драч Семен, селянин, 258.
 Дрижаків зять Максим, гайдамака, 305.
 Дрижакового зять Василь, 387.
 Дринькевич, шляхтич, 230.
 Древянко Степан, гайдамака, 336.
 Дрогоровський, комендант і швадроніста, 29, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 295, 331.
 Дрозд Пилип, гайдамака, 15, 70, 87.
 Дрозденко Хведір, селянин, 15, 70, 91.
 Дроздович, намісник Боярський, 68, 69, 119.
 Дубина Андрій, гайдамака, 307, 333.
 Дубина Василь, гайдамака, 353.
 Дубина Хведіко, гайдамака, 286, 391.
 Дубиненко Данько, селянин, 74, 90, 91.
 Дубинний Михайло, брат Василя, 375.
 Дубинний Василь, гайдамака, 371, 372, 373, 374, 375, 376.
 Дубинного Василя син, гайдамака, 376.
 Дубіцький Микита, міщанин, 103.
 Дубкова Кулина, 36.
 Дубок Петро, 36.
 Дубравський, підстароста, 151, 366.
 Дуваль, шляхтич, 372.
 Дувид, єврей, 186.
 Дувидович Мешко, 194, 195, 196.
 Дуда, 6.
 Дуда Заїка, див. Заїка Дуда.
 Дудар Петро, селянин, 372.
 Дудко Іван, селянин, 264, 266, 267.
 Дудників зять Ілько, гайдамака, 293, 314, 350.
 Дудкевич, шереговий, 326, 329.
 Дудник, див. Дудників зять.
 Думчов Юхим, великоросіянин, 134.
 Думчова Настя, великоросіянка, 134.
 Думянський, комендант, 360.
 Дунайовський Король, ловчий Лєтичівський, 2, 262, 256, 267, 344.
 Дунін-Лабенцький І., товариш панцирної хоругви, суддя військовий, 19, 42, 197, 357.
 Дурдук піп з с. Шкаровки, 77.
 Дурдук Іван, піп з Ольшана, 77.
 Духовський, шляхтич, 286.
 Дяк Андрій, гайдамака, 68.

- Дяк Антін, гайдамака, 357, 358.
 Дяк Грицько, селянин, 277.
 Дяк Данько (Dango), гайдамака, 338.
 Дяк Іван, гайдамака, 259, 386.
 Дяк Михайло, гайдамака, 348, 353, 357, 390.
 Дяк Роман, гайдамака, 26, 354, 360.
 Дяк Семен, гайдамака, 340, 341, 342.
 Дяк Яків, гайдамака, 335, 336, 337.
 Дяконенко Гаврило, гайдамака, 21, 24, 296.
 Дяченко Остап, гайдамака, 340, 341, 342.
 Дяченки Хведір і Харко, брати, селяни, 293.
 Дячок Павло, селянин, 227.
 Ель, єврей, 207, 208.
 Євдокія, жінка попа Старжевського, 71.
 Євдоха, Василя Батечка дочка, жінка Грицька Шаркового брата, 256.
 Євдоха, дівка служебна, 233.
 Євдоха, жінка будника Василя Вузлика, 137.
 Євдоха, Івана Шевця дочка, жінка російського дезертира Тимофія Ковальова, 149.
 Євхименко Олекса, 9.
 Єдлецький, 209, 211, 212, 213, 214.
 Єднокоз Хведір, гайдамака, 290, 389.
 Єдутинко Юхим, селянин, 41.
 Єдутинкова Варка, селянка, 41.
 Єловицький, шляхтич, 123.
 Ємець Тиміш, війт, 104, 105, 106.
 Єндржейовський Стефан, шляхтич, шероговий, 287, 288.
 Єремчук Іван, див. Лупул Єреміян.
 Єрліч, швадроніста, 227, 302, 370.
 Єрозолим Андрій, селянин, 56.
 Жабокрик (цький) Карпо, гайдамака, 310, 384.
 Жеребіло Феліціян, шляхтич, 340, 341, 342.
 Жеребко Михайло, підстароста, 86.
 Жолінський, товариш предньої сторожі, 65.
 Жуковський, шероговий, 370.
 Журавський Базилій, шляхтич, 338, 353.
 Забіцький, шероговий, 182.
 Заблонський, протопол, 331.
 Заблоцька Любка, гайдучка, 220, 227.
 Заблоцький Петро, гайдук, 220, 227.
 Забоєнко Олехвир, гайдамака, 310, 383.
 Заболотня вдова, селянка, 259.
 Забрязглої брат Семен, селянин, 241.
 Завалюк(а) Грицько, гайдамака, 319, 351, 387.
 Завацький Францішек, сержант, 323.
 Завшенко, селянин, 341.
 Загодзій Настя, селянка, 221, 228, 255.
 Загодзій Тимко, селянин, 221, 228, 255.
 Загоровський Шимон, товариш військовий, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330.
 Загородній Іван, 200, 220, 227, 256.
 Задоренко, селянин, 305.
 Задорожнюк Тихін, селянин, 214, 385.
 Заяць Іван, гайдамака, 350, 390.
 Заяць Клим, 36.
 Заїка Дуда, селянин, 44.
 Заїка Лесько, гайдамака, 319.
 Заїковатий Ляшко, гайдамака, 352.
 Зайонц, орендар П'ятигорський, 205.
 Зайонца син Хаїм, єврей, розбійник, 322.
 Зайончковська Агнішка, 208.
 Зайончковський Мацей, шероговий, 203, 207, 208.
 Зайончковський Собестіян, брат Мацея, 208.
 Зайончковський Ян, 208.
 Зайцев (Zaïasow) Федор, капітан, 184, 185.
 Закржевський, ротмистр, 324, 325.
 Залевський, невідомий чоловік, 167, 168.
 Залевський, намісник с. Худяків, 26.
 Залевський, шляхтич, 203, 241, 242, 256; 286; 321, 353.
 Залізник, гайдамацький ватажок, 7, 8, 10, 11, 14, 15, 19, 21, 31, 32, 33, 37, 40, 60, 61, 67, 68, 70, 72, 73, 74, 75, 85, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 117, 118, 292, 347, 355, 356.
 Замковий Іван, гайдамака, 306, 383.
 Заплатинський, ротмистр, 3, 11, 286.
 Заморозний, селянин, 378.
 Заремба, товариш панцирної хоругви, 113, 189, 317.
 Заржицький, шляхтич, 214.
 Зарудний Яким, гайдамацький сотник, 321, 388.
 Зарудський Войцех, товариш знаку панцерного, 107.
 Затурський, шероговий, 370.
 Захар Іван, селянин, 340.
 Зацьорка, селянин, 298.
 Заярюк Юхим, селянин, 223, 229.
 Зборовецький, комендант, шляхтич, 115; 287, 288.
 Здир Степан, селянин, 342.
 Зволінський Станіслав, шляхтич, 346.
 Зволінський, шероговий, 370.
 Зебровський, шляхтич, 317.
 Зелік, єврей, 100, 103.
 Зелікович Геня, 100.
 Зелік(ович) Лейба, 96, 99, 100, 103, 104, 107, 108, 109.
 Зельман, єврей, 196.
 Зельонка, шляхтич, 25, 359.
 Зембіцький, полковник, 18.
 Зембовський, сержант, 114, 115, 116.
 Земляний Семен, селянин, 515.
 Зенчук Опанас, гайдамака, 301.
 Зиган Михайло, 184.
 Зиган Степан, капітан 184.
 Зиганова, капітанова жінка, 185.
 Зитина Іван, гайдамака, 306.
 Зіновій, секретар канцелярії Карабинерської роти, 32.

- Зінович Семен, піп, 384.
 Злота, вдова, єврейка, 192.
 Змуралович, 353.
 Зозуленко (юк) Іван, дяк, 376, 377.
 Зразевський Базилій (Василь),
 протопоп, 76, 77, 79, 81.
 Зразевський Мойсій, протопоп, бать-
 ко протопопа Василя, 80, 81.
 Зразевський Теодор, попович, 80.
 Зразевський Ян, попович, 80.
 Зубрицький, шляхтич, 147.
 Іван, гайдамака, 84.
 Іван, наймит, 6.
 Іван, возний Почуйківський, 242.
 Іван, москаль зайшлий, 268.
 Іван, невідомий на прізвище, дезертир
 з російського війська, 364.
 Іван, парубок, підводчик-дезертир з росії-
 ської армії, 318.
 Іван, парубок, 349.
 Іван, піп в Політві, 77.
 Іван, піп Сахновський, 347.
 Іван, тесля, 304.
 Іван Васильович (Круков), дезертир
 з російського війська, 134, 157.
 Іван Іванович, 4.
 Іван Петрів брат, селянин, 129.
 Іваниця, 8.
 Іванко, писар сотника Гошовського, 141,
 143, 140.
 Іванов Григорій, дезертир з росій-
 ського війська, 158.
 Іванов Михайло, будник з Білоруси, 130,
 131, 157.
 Іванченко, б. козацький ротмистр, 246,
 250, 261.
 Іванюта Василь, 61.
 Івасів син, козак, 7.
 Івашу (сю)к Ігнат, гайдамака, 320, 388.
 Ігнат, вїт, 340, 343, 344.
 Ігнат, осавула, гайдамака, 306.
 Ігнатенко Іван, гайдамака, 390.
 Ігнатовський Ян, військовий товариш
 325, 326, 328.
 Ігнатченко Стецько, гайдамака, 385.
 Іжевський Якуб, шляхтич, злодій, 296.
 Ілінович Улас, 191.
 Ілі(ьни)цький Степан, гайдамака,
 314, 387.
 Ілько, запорожець, 2, 25, 360.
 Ілля, невідомий на прізвище, дезертир з ро-
 сійського війська, 363.
 Ілляковський І, 190.
 Ілляшук Василь, гайдамака, 385.
 Ірша Хведір, гайдамака, 50, 52.
 Ісаєнко Іван, селянин, 342.
 Іцко, єврей, 186; 192; 349.
 Іцко, орендар Мелешківський, 215.
 Іцкович Давид, 193.
 Іцкович Флига, 193.
 Йовхимчук Гаврило, 275.
 Йозефович (Йосьович) Давид, 194,
 195, 196.
 Йойко Данило, селянин, 82.
 Йойко Яцько, селянин, 82.
 Йонацкевич Базилій, піп, 337.
 Йось, єврей, кушнір, 166.
 Кавун Іван, селянин, 76.
 Казан Михайло, гайдамака, 19, 42.
 Казимир, селянин, 373.
 Какурин Пархом, великоросіянин, 134.
 Какурин Петро, дезертир з російського
 війська, 134, 135, 157.
 Какурина Ефросинія, великоросіянка,
 134.
 Калениченко Тарас, 384.
 Каличинко Луцько, селянин, 224, 225.
 Каліка Іван, селянин, 224.
 Каліка Марія, селянка, 224.
 Калмиєнко Трохим, гайдамака, 312.
 Кальніш Петро, кошовий, 30, 285, 355.
 Калюжний Захарко, гайдамака, 7, 21,
 22, 24, 42.
 Каменський, полковник козацький, 284.
 Каменський, шляхтич, 281.
 Камінський, шляхтич, 190.
 Камінський Вавржинець, товариш
 панцирної хоругви, 323, 324, 325, 326.
 Канйодський, староста Сандецький, 107.
 Канюковський, шляхтич, 189.
 Каплан, єврей, 224.
 Каплан Яків, гайдамака, 305, 383.
 Карапиш, гайдамака, 45.
 Карачун, капітан, 382.
 Карвовський, шляхтич, 338.
 Карлаш Кіндрат, селянин, 18, 41.
 Карпенка зять Яцько, гайдамака,
 292, 389.
 Карпенчиха вдова, селянка, 40.
 Карпо, 2.
 Карпо (єнко) Боцюр (єнко) як Іван,
 батько і син того-ж імені, пилипівці,
 96, 100, 201, 102, 103.
 Карпович, шляхтич, 152.
 Карчевський, шляхтич, 189.
 Катерина і Катерина Алексєєвна,
 імператриця, 97, 332.
 Катовський Кароль, 297.
 Катря, друга жінка будника Хведора Суп-
 руненка, 145.
 Катря, мати Офанасюка Степана, дезер-
 тира з російського війська, 126.
 Катря (Катерина), Прицуци Павла
 жінка, 220, 227, 259.
 Катря, Цапова жінка, мати гайдамаки
 Павла Цапенка, 37.
 Ка(о)ца(о)нів син Кость, гайдамака,
 11, 267, 354, 357, 358.
 Качатков Хведір, великоросіянин, 143.
 Качаткова Євдоха, великоросіянка,
 143.
 Кевбенко Михайло, селянин, 273.
 Кевбенко Юсько, селянин, 279.
 Кендзерський, капрал, 208.
 Кереша Хведько, гайдамака, 298, 386.
 Киктенко Степан, 59.
 Кидриєнко Гарасим, селянин, 344.
 Кирил(ч)енко Василь, отаман Машен-
 ський, 6, 43, 44.
 Кирило, піп, 77.

- Кириєв Онофрій, великоросіянин, 133.
Кириєва Марія, великоросіянка, 133.
Кирпич Федір, 3.
Кисіль Данило, селянин, 271.
Кисіль Лесько, 273, 274, 275, 276, 277.
Кисіль Хведір, селянин, 241.
Кислиця Хведір, війт, гайдамака, 293, 313.
Кізлик Іван, гайдамака, 385.
Кіндрат, челядник, 53.
Кіяненко Хвесько, 266.
Клапятий, селянин, 217.
Клим, ватажок гайдамацький, 246, 247, 250, 251, 252.
Клим з Черепина, гайдамака, 289.
Клименко Анна, великоросіянка, 365.
Клименко Василь, гайдамака, 313, 314, 887.
Клименко Карпо, гайдамака, 385.
Клименко Яким, великоросіянин, 365.
Ключка Дмитро, гайдамака, 351, 390.
Кобилинський, 378.
Кобрин Микола, гайдамака, 353, 354.
Коваленко Грицько, гайдамака, 21, 60, 356.
Коваленко Іван, козак-пікінер, 27, 358.
Коваленко Іван, селянин, 60.
Коваленко Федір, дяк, 239, 240.
Ковалів син Йосип, див. Митинський Йосип.
Коваль Василь, селянин, 239.
Коваль Василь див. Василь Коваль син.
Коваль Грицько, 60, 61.
Коваль Данило, гайдамака, 288.
Коваль Данило, селянин, 340, 341, 342, 343, 344.
Коваль Кіндрат, гайдамака, 41.
Коваль Корній, гайдамака, 306, 383.
Коваль Левко, батько гайдамацького ватажка Василя, 246, 248, 251, 252, 253.
Коваль Малашка, 60.
Коваль Палажка, селянка, 239.
Коваль Хведір, гайдамака, 306.
Коваль Хведько, гайдамака, 306.
Коваль Прудкого зять Іван, гайдамака, 59, 60.
Ковальов Андрій, дезертир з російського війська, 142, 158.
Ковальов Іван, великоросіянин, 142.
Ковальов Михайло, тесля, дезертир з російського війська, 144, 158.
Ковальов Петро, великоросіянин, 149.
Ковальов Тимофій, дезертир з російського війська, 149, 158.
Ковальова Марина, великоросіянка, 149.
Ковальова Тетяна, великоросіянка, 142.
Ковальська з Макаревичів Катерина, шляхтянка, 47.
Ковальська з Старжинських Маріянна, шляхтянка, 47.
Ковальський, хорунжий, 347.
Ковальський Микола, селянин, 21.
Ковальський Миколай, шляхтич, 47.
Ковальський Ян, шляхтич, 47.
Ковальчук Василь, гайдамака, 310, 384.
Ковбаса Іван, селянин, 259.
Ковбасюк Лесько, селянин, 221, 228, 257.
Ковінко Максим, селянин, 61.
Ковшув Юрко, селянин, 341.
Ковшун Семен, селянин, 342.
Кожем'яка Ілько (Іван Семенович), швець, 314, 387.
Козак Тимко, гайдамака, 386.
Козаков Самсон, великоросіянин, 366.
Козаков Хведор, дезертир з російського війська, 366.
Козакова Явдоха, великоросіянка, 365.
Козаченко Пилип, селянин, 201.
Козачук Кирило, селянин, 241.
Козел Іван, козацький сотник, 248.
Козельський Собестіян, шляхтич, шереговий, 302, 303, 304.
Козловський, 232.
Козловський, ксьондз, 233, 234, 235, 238.
Козловські Валентій і Станіслав, брати ксьондза, 233.
Козоріз Гарасим, гайдамака, 390.
Козюк Андрій, гайдамака 385.
Козярчук Грицько, селянин, 241.
Кокиник Яким, гайдамака, 311.
Колесник Назар, гайдамака, 322, 388.
Колесниченко Грицько, гайдамака, 390.
Колесниченко Іван, гайдамака, 340.
Колиба Кіндрат, селянин, 274.
Колесник Яким, 384.
Колимчук Дмитро, гайдамака, 318.
Коломийченко Трохим, гайдамака, 295, 307.
Коломєць Самійло, гайдамака, 391.
Комарницький Степан, попович, шереговий, 296.
Коморовський Пйотр, поручник, 262, 317, 323.
Коморовський Якуб, полковник, 167, 168, 169, 170, 172, 178, 179, 182, 190, 204, 206, 363.
Компан, шереговий, 353.
Кондратов Трохим, дезертир з російського війська, 363, 364, 365.
Кондрацька, шляхтянка, 67.
Кондрацький, шляхтич, 7, 41.
Кондрацюк Степан, дезертир з російського війська, 364.
Коновал, пасічник, 247.
Коновал, гайдамака, 357.
Коновал Ілля, дезертир з рос війська, 364.
Коновалов Григорій, великоросіянин, 131.
Коновалов Олексій, великоросіянин, 140.
Коновалов Пйотр Алексєєв, дезертир з російського війська, 140, 141, 158.
Коновалова Кулина, великоросіянка, 131.
Коновалова Мотря, великоросіянка, 140.

- Коновал (ьчук)юк (Коновалов) Ма-
ксим, дезертир з російського війська,
131, 157.
- Коновальчук Петро, гайдамака, 310.
- Конон, будник 128.
- Конопельчук Андрій, гайдамака,
300, 386.
- Констанція, жінка Марціна сина архі-
текторового, 378.
- Концевич, шляхтич, 6, 45.
- Корба, майор, 9.
- Кордецька Гехімія, шляхтянка, жінка
сотника Гошовського, 154.
- Кордовський Ігнатій, шереговий, 161,
162, 164.
- Корженевський Міхал, товариш пан-
цирної хоругви, 270, 271.
- Корженьовський Ян, капітан, 273,
274, 280, 281.
- Корзанський, осавул, 230.
- Коринюк Семен, селянин, 69.
- Коритовський, комендант, 114, 294,
307.
- Корній, гультий, 344, 345.
- Корнієнко Яким, селянин, 371.
- Корніченко Прохір, дяк, 385.
- Коробка Антін, гайдамака 57, 58.
- Коробка Тетяна, селянка, 57.
- Коробка Хведір, селянин, 57.
- Коробченко Антін, селянин, 21, 356.
- Корчак Гарасим, гайдамака, 55.
- Корчинський Войцех, хлопець, 20, 29,
48, 61, 62, 63, 64, 65.
- Косий Іван, гайдамака, 50, 52.
- Космацю (чу)к Степан, гайдамака, 312,
384.
- Коссовський Антоній, шляхтич, 352.
- Коссовський Міхал, шляхтич, 197,
198, 199, 200, 201, 202.
- Костенко Грицько, селянин, 47.
- Костенко Іван, гайдамака, 386.
- Костецький, шляхтич, 372.
- Костів зять Іван, селянин, 223, 230,
257.
- Кострицький, полковник, 9, 10, 25,
354, 358, 359.
- Кость, селянин, 215.
- Костянець Хведір, гайдамака, 339.
- Кот Зінець, селянин, 87.
- Котик Кирило, селянин, 202.
- Котляр, єврей, 106.
- Котляренко Василь, гайдамака, 348,
354, 390.
- Котолуба Андрій, козак, 25, 359.
- Которжеско Іван, гайдамака, 386.
- Коханченко Микола, гайдамака, 21,
22, 24, 287, 289, 295, 296.
- Коцаненко Кость, гайдамака, 29.
- Кочубай Олекса, гайдамака, 348, 353.
- Кошовий Юхим, селянин, 259.
- Кошлатий Грицько, гайдамака, 386.
- Кошульський Ігнатій, генерал, 253.
- Кошуцький, ротмістр, 226, 231, 324, 326,
331, 338, 346.
- Кравець Абрамко, єврей, 198.
- Кравець Василь, селянин, 186, 187.
- Кравець Грицько, гайдамака, 294, 307.
- Кравець Грицько, селянин, 145, 153.
- Кравець Іван, гайдамака, 30, 31, 32,
33, 355.
- Кравець Хведько Василів син,
186, 187.
- Кравець Хведько, гайдамака, 319, 352,
388.
- Кравець Юхим, селянин, 66.
- Кравченко Василь, гайдамака, 386.
- Кравченко Дмитро, селянин, 156, 157.
- Красіцький, граф, староста Висоцький,
186.
- Краско, два брати гайдамаки, 287.
- Красносельський, ревізор комор, 121,
122.
- Красовський Василь, кравець, гайда-
мака, 349, 354.
- Кречетник (ов), генерал, 138, 155.
- Кржижановський, писар Лисянський,
314, 315, 318, 347.
- Кржижановський Антоній, шлях-
тич, 117, 118, 120, 121, 369, 370.
- Кржижановський Лукаш, слуга, 337,
346.
- Кривий Іван, ткач, 222, 258, 261.
- Кривий Матвій, гайдамака, 290, 333.
- Кривий Петро, гайдамака, 318, 320, 337.
- Кривий Хвесько, (Хведько), гайда-
мака, 298, 386.
- Кривошиєнко Луцько, гайдамака, 285.
- Кривошия Лесько, гайдамака, 391.
- Криглевич Юзеф, 337.
- Криз(н)енко Іван, гайдамака, 291,
389.
- Кримський, шереговий, 166, 167, 176,
182, 183.
- Криницький Войцех, шляхтич, 334.
- Крис(а) Микита, гайдамака, 5, 9, 27,
354, 357, 358, 359.
- Критича Іван, гайдамака, 308, 383.
- Криштоф, панський кучер, 163, 165, 166.
- Кришук, селянин, 368.
- Кроленко Шимон, 6.
- Кротенко Семен, селянин, 44.
- Круков Василь, великоросіянин, 184.
- Крукова Гвядвоха (?), великоросіянка,
134.
- Круковський, підстароста, 241.
- Круценко Миколай, пилиповець, 353.
- Кручин Олексій, великоросіянин, 149.
- Кручина Домаха, великоросіянка, 149.
- Крушельницький, хорунжий, 302, 303.
- Кубилі(я)нський Габріель, шлях-
тич, 177, 178.
- Кубилянська з Мінаковських
Маріянна, шляхтянка, 177.
- Кубилянські Миколай і Самуель,
брати Габріеля Кубилянського, 178.
- Кузнецов Іван, будник, 131.
- Кузухов, капітан, 132.
- Кузьма Слупицького зять, 257.
- Куклярський, шляхтич, 114.
- Куколів зять Хвесько, 9.
- Кукутенко Хвесько, 37.
- Кулеша, шереговий, 325.
- Кулик (овський) Андрій, вїт, 253,
261.

- Кулина Юхимова дочка, жінка російського дезертира Терентія Федорова, 151.
- Куличок Трохим, 9, 36.
- Куліковський Шимон, шляхтич, 350, 390.
- Куліцький, ксьондз, 311.
- Куліш Андрій (Андрюшко), 260.
- Куліш Степан, селянин, 342.
- Куліш Хведір, гайдамака, 15, 70, 88.
- Кулішенко Іван, селянин, 74, 90.
- Куліш (енко) Ігнат, гайдамака, 14, 70, 74, 89, 90, 91.
- Куліш (енко) Юхим, гайдамака, 340, 341, 342.
- Кульбаченко Гарасим, гайдамака, 387.
- Кульчицький Андрій, шляхтич, 198, 199, 201, 202.
- Кульчицький Якуб, шляхтич, розбійник, 289.
- Кумановський Фр., комендант панцирної хоругви, 93, 94, 95, 113.
- Кумнацький, шляхтич, 334.
- Кундзер Настя, селянка, 222, 258.
- Кундзер Яцько, селянин, 222, 258.
- Ку(о)рдян Ян, шляхтич, 197, 198, 199, 200, 201, 202.
- Курин Михайло, селянин, 144.
- Курипович Якуб, шляхтич, 309.
- Куроченко Демко, гайдамака, 307.
- Курчевський Іван, селянин, 273, 278.
- Кус(р)пикового зятя син Назар, alias Курпиків Назар, гайдамака, 303.
- Кухарів зять Олекса, селянин, 332.
- Кухарська з Ковальських Анна, шляхтичка, 53.
- Кухарський Антоній, шляхтич, 53.
- Кухарський Юзеф, шляхтич, 53.
- Куц Михайло, гайдамака, 318.
- Куценко Василь, селянин, 222, 223, 229.
- Куценко Дацько, селянин, 222, 229.
- Куценко Іван, селянин, 223.
- Куценко Тетяна, селянка, 222, 223, 229.
- Куценко (вич) Петро, піп, 78, 346.
- Куций Петро, селянин, 265, 266.
- Куцопал Семен, гайдамака, 268.
- Кучер, селянин, 40.
- Кученко Ярема, гайдамака, 308.
- Кучинська з Кучевських Анна, шляхтичка, 122.
- Кучинський Леон, батько й син одного імені, шляхтичі, 122, 123, 125, 131, 133, 134, 135, 142, 143, 147, 148, 153, 155, 157.
- Кучковський, шляхтич, 122.
- Кучмарук Михайло, селянин, 140.
- Кучурина Василь, гайдамака, 294, 306, 386.
- Кушнір Іван, селянин, 49.
- Кушков Іван, дезертир з російського війська, 126, 127.
- Лабунченко Андрій, гайдамака, 317, 322, 352.
- Лавренчук Микола, гайдамака, 317, 352.
- Лаврін, селянин, 256.
- Лаговський М. К., комсндант під'їздовий, 343.
- Лагоденко Опанас, селянин, 343.
- Лада шляхтич 207.
- Лазовська, шляхтичка, 213, 216.
- Лазовський, шереговий, 370.
- Лангієр Борис Карлович. майор, 154.
- Лапа, запорожець, 28, 362.
- Лапка (о) Іван, гайдамака, 307, 383.
- Ларіон (Гілярій), чернець, 310, 384.
- Ластовка Денис, погонич, 226.
- Лебеденченко Мусій, гайдамака, 347, 353.
- Лебединський, капрал, 206.
- Лебеденко Тимко, гайдамака, 385.
- Лебедій Іван, гайдамака, 4, 5, 256.
- Лебедь Мартин, войтів зять, гайдамака, 320, 383.
- Лебедь Прокіп, гайдамака, 357.
- Левандовська, шляхтичка, 302.
- Левандовський, підстароста, 300, 301, 302, 337.
- Левицький, шереговий, 206.
- Левицький Костянтин, шляхтич, 197, 198, 199, 202, 203.
- Левицький Олександр, син Костянтина, 197, 198, 199, 201, 202.
- Левицький Михайло, шляхтич, 64.
- Левицький Стефан, 297.
- Левко, гайдамака, 269. 270. 272. 275. 281.
- Левковський, шляхтич, 226.
- Левченко Василь, гайдамака. 305. 313.
- Левченко Грицько, дезертир з російського війська, 293. 315.
- Лейбка, єврей, 236.
- Лейзерович Двора, 96.
- Лейзерович Шимон, 96.
- Лемпівський, шляхтич, 53.
- Леневич, шляхтич, 313, 314.
- Леніцький А., парох, 371.
- Ленчицький Міхал, шляхтич, 338. 353.
- Лень, селянин. 376.
- Леон, будник, 134.
- Леон, селянин, 146.
- Леон. Леонович, Леонович, Леонтій, див. Кучинський Леон.
- Леонта Кофаля Ян, грек, 337.
- Леонтів син Степан, погонич в російській армії, 146, 158.
- Леонтій, гайдамака, 307.
- Леонтого син Михайло, гайдамака, 294, 307, 313.
- Лесецький, шляхтич, 179.
- Лесньовський, ротмістр, 123.
- Лесько, селянин, 203.
- Лещинська, шляхтичка, 233.
- Лещинський, протопоп, 317.
- Липниченко Павлик, гайдамака, 340, 342.
- Лисенко Іван, прикажчий майора Графова, 30, 31.
- Лисенко Пархім, гайдамака, 354.

- Лисий Іван, гайдамака, 386.
 Лисий Михайло, запорожець, 246, 247, 250, 251, 252.
 Лисий Федько, селянин, 69.
 Лисичків син, парубок, 67.
 Литвин, невідомий чоловік, 72.
 Литвин Грицько, гайдамака, 286, 391.
 Лихварчук Гаврило, вїйт, 104, 105, 106.
 Лихий Петро, гайдамака, 387.
 Лихий Семен, гайдамака, 301.
 Лихогруденко Улас, гайдамака, 319, 388.
 Ліпінський, шляхтич, 286.
 Лісничий Антін, селянин, 279,
 Лісний (Лісовий) Тимко, селянин, 270, 271, 272, 380.
 Лісовський, шляхтич, 41; 262.
 Лісовські, двоє шляхтичів, 18, 41.
 Літинський, диспозитор, 213.
 Літинський Юзеф, рахмістр провентів 215, 216.
 Лобода, гайдамака, 23.
 Лобода Мартин, вїйт; гайдамака, 49, 50; 312, 384.
 Лобода Яцько, гайдамака, 23.
 Лобурченко (Лобруненко) Василь, гайдамака, 4, 39.
 Лобуренко Мартин, „сербин“, салдат сербського полку, 39.
 Ловчий Федіо, гайдамака, 310.
 Лозинський, писарчук, 311.
 Лозовський (Лозазький), шляхтич, 18, 41,
 Лопатинський, шляхтич, 25, 75, 76, 360.
 Лопот, шляхтич, 137.
 Лопуські, шляхтичі, 154.
 Лось, гайдамака, 306.
 Лохвин, поручник.
 Лукашевич Ян, шереговий, 203.
 Лукашенко Іван, селянин, 213.
 Лук'ян з Лобачова, гайдамака, 318, 321.
 Лук'янчук Павло, селянин, 261.
 Лук'янчук Пилип, селянин, 261.
 Лупул Ерем'ян, сотник, 306, 313, 387.
 Луцько, лісничий, 188.
 Луцько, гайдамака, 320.
 Лушинський, шляхтич, 82.
 Любавський, шляхтич, 252.
 Любавський Антоній, підстолий Звенигородський, 112.
 Любарський Микита, гайдамака, 289.
 Любинський, священник, 71.
 Любка, Івана Костьового зятя жінка, 223, 230, 257.
 Любовідський, генерал, 364.
 Любомірський Марцін, князь, 189, 210.
 Любомірський Каспр, князь, 96, 98, 101, 133, 136, 363.
 Лювшенко Демко, 383.
 Лютий Іван, гайдамака, 296.
 Ляковська, панна, 320.
 Ляковська Ёлжбіта, шляхтянка, 352.
 Ляковський, шляхтич 289.
 Ляковський Бенедикт, намісник Скибинський, 335, 336.
 Ляковський Теодор, шляхтич, грабіжник, 297.
 Лях Степан, селянин, 142.
 Магро (Марко) Максим, гайдамака, 13, 21, 22, 23, 24, 30, 32, 355,
 Магро Юрко, гайдамака 22.
 Маєвський Костянтин, писар, 261.
 Мажарський Данило, селянин, 342.
 Мазур, слуга, 335.
 Мазур Михалко, селянин, 378.
 Мазур Францішек, селянин, 223, 229, 260, 261.
 Мазур Я(ю)сько, поляк, 294, 307,
 Майбороденко Грицько, гайдамака, 349, 354, 390.
 Майор, єврей, 227.
 Майструк Степан, селянин, 332.
 Макаров Василь, дезертир з російського війська, 139, 140, 157.
 Макаров Спиридон, великоросіянин, 139.
 Макарова Марія, великоросіянка, 139.
 Макаро(є)вичі, два брати, розбійники, 296.
 Маковський, шляхтич. 207.
 Маковський Ёржи, шереговий, 326, 327, 328, 329, 330, 331.
 Макованюк Клим, гайдамака, 300, 386.
 Максим, гайдамака, 84.
 Максим, гайдамацький ватажок, 309,
 Максим, будник, 131.
 Максименко Петро, теся, 285.
 Максимчук Петро, гайдамака, 391,
 Максимюк Демко, селянин, 377.
 Мал(а) Леур, прапорщик, 9, 10.
 Малах Гапка, селянка, 343.
 Малах Яків, селянин, 343.
 Малашиха, баба, 288.
 Малашиха Мотря, селянка, 341, 342, 343, 344.
 Малашка, вдова, селянка, 308.
 Малашка Іванчиха, друга жінка Хведора Осадного, 263.
 Малашка Мельникова дочка, друга жінка гайдамаки Юська Білоусенка, 45.
 Малашка Трачева дочка, перша жінка гайдамаки Юська Білоусенка, 45.
 Малий Андрій, гайдамака, 296.
 Малий Грицько, гайдамака, 296.
 Малий Гришка, дезертир з російського війська, 155.
 Малий Кирило, гайдамака, 306, 383,
 Малий Левко, запорожець, 309, 383.
 Малий Савка, гайдамака, 290, 389.
 Малий Савка, запорожець, 309.
 Малищенко Василь, гайдамака, 390.
 Малишинський, посесор, 212.
 Малицький, шляхтич, 186.
 Малошовчук Михайло, гайдамака, 311, 384.
 Малюта, гайдамака, 313, 314.
 Мальований Лесько, селянин, 273, 278.
 Мамай Демко, гайдамака, 390.

- Мамалига Василь, селянин, 187.
Мамалига Яків Василів син, 187, 138.
Мандебурка, шляхтянка, 350.
Мандзік(к)овський Григорій, ді-
якон, 342.
Мандзюшка, козак, 279.
Маниленко Левко, селянин, 315.
Мардарій, чернець Волоський, 227.
Марина, господиня, 376.
Марина, дівка, наймичка, 161.
Марина Нечипорового зятя жін-
ка, селянка, 45.
Мариничів зять (син) Кость, гайда-
мака, 312, 384.
Марися, дівка, 341.
Марія, жінка Івана Кривого, 258.
Марія Карпенчихи дочка, жінка
гайдамаки Івана Ботвиненка, 40.
Марків Панько, козак, 18.
Маркового зять Степан, гайдамака,
386.
Мартанський Адам, шляхтич, 334.
Мартиненко Ігнат, 4.
Мартинівський, шереговий, 370,
Мартошиного зять Василь, гайда-
мака, 386, 391.
Маруся, вдова, друга жінка гайдамаки Кор-
нія Беднарченка, 46.
Маруся Кравцева дочка, жінка гай-
дамаки Івана Шевця, 66.
Маруся Савкунова дочка, жінка
гайдамаки Михайла Казана, 42.
Марха, жінка Степана Офанасюка, дезер-
тира з російського війська, 126.
Марцінко, слуга, 121.
Марчевський, шереговий, 324, 325.
Марченко Андрій, гайдамака, 287, 391.
Марченко Василь, гайдамака, 316, 387,
389.
Марченко Дацько, гайдамака, 290, 389.
Масиченко, селянин, 60.
Матвіїх вдови син Михайло, гай-
дамака, 220, 388.
Матвій, син вдови Малашихи, гай-
дамака, 308.
Матченко Аврам, гайдамака, 320.
Матто, прапорщик, 27, 358, 359.
Матушевський Теодор, шляхтич, 346.
Мацевич, поручник, 22; 286.
Мацько, мазур, гуменний, 49, 50.
Мачинський, хорунжий, 369, 370.
Медведев Михайло, великоросіянин,
146.
Медведев Оксентій, дезертир з росій-
ського війська, 146, 158.
Медведева Анастасія, великоросіян-
ка, 146.
Медвіль Іван, селянин, 213.
Медниченко Пилип, гайдамака, 385.
Мейша, єврейка, 322.
Мелашка, селянка, 258.
Мельник Василь, 261.
Мельник Гапка, селянка, 110.
Мельник Грицько, селянин, 45, 226.
Мельник Іван, гайдамака, 3, 28, 355,
357, 362.
Мельник Ігнат, 304.
Мельник Мусій, 213.
Мельник Хведір, селянин, 110.
Мельник Юсько, гайдамака, 46.
Мельник Яким, 375.
Мельниченки Іван та Ігнат, брати,
гайдамаки, 348, 390.
Мендзиржицький Даніель, хорун-
жий, 323.
Менчинський Вйонзувський губерна-
тор, 128.
Мержвинський А., шляхтич, 336.
Мержевський Андрій, касир скарбу
коронного Української провінції, 96.
Метельський, хорунжий, 117.
Метельчук Казимир, гайдамака, 309.
Мизюк Павло, гайдамака, 55.
Микитенко Василь, гайдамака, 350, 390.
Микитенко Кіндрат, осавула, гайда-
мака, 292, 389.
Микитенко Петро, гайдамака, 298, 386.
Микитенко Семен, ткач, 885.
Микитенко Хведько, гайдамака, 298,
386.
Микитинов Роман, хорунжий, 348.
Миклашевський Олександр, мі-
щанин, 103.
Миколай Іванович, майор, 132.
Микульський, капрал, 353.
Миловський, шляхтич, 509.
Мисловська Розалія, шляхтянка, 335,
336, 337.
Мисляченко Іван, селянин, 34.
Митинський Йосип, дяк, гайдамака,
Шваччин брат, 317, 322, 831, 332, 833,
351, 352, 390.
Михайло, піп, 77.
Михайло, парубок, 249.
Михайлов Іван, військовий писар, де-
зертир з російської армії, 152, 153, 158.
Михайлов Кіндрат, великоросіянин,
364.
Михайлова Явдоха, великоросіянка,
364.
Михалко, 141.
Михалко, погонич в російській армії, 145.
Михальченко Ігнат, гайдамака, 322.
Мізяненко Андрій, бурмистр, 382.
Мілець (всь) кий, намісник Гребінський,
50, 52.
Мількевич, Ян, дезертир з польського
війська, 323.
Мінаковська, жінка Войцеха Мінаков-
ського, 173.
Мінаковська Розалія див. Пора-
довська.
Мінаковський Войцех, шляхтич, 161,
169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177,
178, 179, 180, 181, 182, 183.
Мінаковський Лукаш, шереговий,
162, 163, 165, 166, 168, 169, 170, 171, 175,
176, 177, 178, 181, 182, 183.
Мінаковський Мацей, шляхтич, 170,
172, 173, 174, 175, 176, 179.
Мінаковський Ян, шляхтич, 161, 162,
163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171,
172, 175, 176, 177, 182, 183.

- Мінеха, єврейка, жінка Абрамка Мошковича, 195.
 Міркута Олехвір, великоросіянин, 126.
 Міркута Тетяна, великоросіянка, 126.
 Мірний Федір, гайдамака, 310, 384.
 Місевич, комендант, 298.
 Міхаловська, вдова, шляхтянка, 254.
 Міхаловський Ян, шляхтич, 337, 346.
 Міхальський, учитель, 114.
 Міхельович Іцко, 273.
 Міхневич, учитель, 114.
 Молодецький, шляхтич, 242, 243, 244.
 Мовчанюк Гаврило, 384.
 Мойсієнко Іван, 14.
 Мойсієнко Назар, 15.
 Мокрицький, ксьондз, офіціал Український, 14, 71, 85, 240.
 Мокроніс Петро, гайдамака, 352.
 Молодецький Миколай, шереговий, 295.
 Мольханов Аврам, дезертир з російського війська, 142, 143, 158.
 Мо(є)лханов Дмитро, великоросіянин, 142.
 Мо(є)лханова Теодосія, великоросіянка, 142.
 Монішкевич Міхал, шляхтич, 207.
 Монішкевич Якуб, шереговий, 203, 205, 206, 207.
 Монішкевичова з Виговських Катерина, шляхтянка, 207.
 Моргун Клим, гайдамака, 6, 43, 44.
 Мордко, єврей, кравець, 94.
 Мороз, селянин, 253.
 Москаленко Корній, гайдамака, 348, 353, 390.
 Москаленко Микита, тесля, гайдамака, 315, 387.
 Москаленко Семен, селянин, 373.
 Москалик Іван, гайдамака, 297.
 Москаль Аврам, селянин, 140.
 Москаль Микит(к)а, гайдамацький ватажок, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 277, 278, 281, 379.
 Мосовченко Тарас, гайдамака, 346.
 Мосовченко Тома, гайдамака, 346.
 Мотиль Остап, гайдамака, 294, 306, 316, 317.
 Мотря, жінка Хведора Осадчого, 263.
 Мотря Мошанського дочка, жінка гайдамаки Грицька Коваленка, 60.
 Мотря, перша жінка гайдамаки Антона Коробки, 57.
 Мотря, Петра Косенка жінка, 222, 229.
 Мотря-Рибальчина дочка, жінка гайдамаки Корнія Бендарченка, 46.
 Мотур Іван, гайдамака, 306.
 Мошанський, селянин, 60.
 Мошенко Василь, гайдамака, 20.
 Мошко, батько Йони Мошковича, 191.
 Мошко з Волощини, 192.
 Мошко, див. Бориський Мошко.
 Мошко, єврей, 195.
 Мошко, салдат, 124.
 Мошко, золотник, 100.
 Мошко, alias Дувидович, орендар дьогтьовий, 192, 193, 195, 197.
 Мошкович Абрамка, 194, 195, 196, 197.
 Мошкович Йона, (Йовнаш), 191, 193, 194, 196, 197.
 Мруць, селянин, 378, 379.
 Музика Іван, селянин, 132.
 Музика Павло, селянин, 241.
 Мукоїд Федір, селянин, 334.
 Мукоїденко Антін, селянин, 242, 243, 244.
 Мукосій Петро, селянин, 54.
 Мукосій Хіма, селянка, 54.
 Мукосійчук Іван, гайдамака, 54, 55.
 Мукосійчук Савка, гайдамака, 55.
 Му(о)радович Міхал, шляхтич, 166, 178.
 Мусівко Іван, гайдамака, 70, 385.
 Мусівко Назар, селянин, 70.
 Муштафа, шляхтич, 298.
 Нагурнячук Андрій, гайдамака, 22.
 Назаренко Михайло, гайдамака, 2, 360.
 Наймибудка Панас, селянин, 15, 70, 91.
 Настенко Петро, гуманський мешканець, 260, 261.
 Настиченко Карпо, гайдамака, 291, 389.
 Настя, жінка гайдамаки Василя Лобуренка, 39.
 Настя, жінка гайдамаки Прокопа Галабурди, 40.
 Настя Максима будника дочка, жінка дезертира з російського війська Миколая Тирукова, 141.
 Настя Обертупова дочка, жінка гайдамаки Семена Підпригоренка, 48.
 Наталка Іванова дочка, жінка пилипця Пархома Панасенка, 98.
 Невенгльовський, ротмістр, 326.
 Невіков Кондрат, великоросіянин, 368.
 Невіков Степан, дезертир з російської армії, 368.
 Невікова Маріянна, великоросіянка, 368.
 Недоюк Іван, гайдамака, 385.
 Неживий, гайдамацький ватажок, 19, 41, 292, 309.
 Нежурищенко Гарасим, селянин, 344.
 Немержицький, шереговий, 378.
 Несміхів, козак, 18.
 Несячковський, ротмістр, 5.
 Нечай(єв) Грицько, пилиповець, 129, 130, 157.
 Нечаєв Філон, пилиповець, 129.
 Нечаєва Гапка, жінка Філона Нечаєва, 129.
 Нечипорів-зять Грицько, селянин, 45.
 Нечипорів син Наум, селянин, 49.
 Нечитайленко Іван, селянин, 224, 225.
 Нещадим Іван, 8.
 Никифорова Тетяна, селянка, 382.
 Нисович Мошко, 195.
 Нисович Хайка, 195.
 Німий Петро, гайдамака, 310, 384.

- Ніс, гайдамацький ватажок, 290.
 Ніс Михайло, селянин, 74.
 Новіцький, поручник, 190.
 Новіцький, шляхтич, 20.
 Носенко Демко, гайдамака, 269, 270, 271, 272, 274, 275, 277, 278, 279, 281, 284, 379, 380.
 Носенко Іван, гайдамака, 320.
 Носенко Петро, селянин, 222, 223, 229.
 Носенко Яків, Демків брат, 284.
 Носуль Грицько, селянин, 41.
 Носуль Катря, селянка, 41.
 Нусим, єврей, 161.
- Обертинський Антоній**, шляхтич, 249.
Обертун Хведір, селянин, 48.
Оборницькі Базілій (Балтазар), і **Пйотр**, шляхтичі, 322, 352, 388.
Овдюшка дочка Степана Ляха, жінка будника **Семена Пилипова**, 142.
Овдюшка Кононова дочка, жінка дезертира з російського війська **Гришки Васильєва**, 128.
Оверко Іван, гайдамака, 317.
Овсієнко Іван, селянин, 86, 87, 89, 91.
Овсієнко Назар, гайдамака, 74, 88, 90, 91.
Овчаренко Грицько, гайдамака, 385.
Овчинников Андрій, великоросіянин, 132.
Овчинников Гаврило, дезертир з російського війська, 132, 157.
Овчинникова Орина, великоросіянка, 132.
Одарка, мати гайдамаки **Прокопа Галабурди**, 40.
Одар(ч)енко Павло, гайдамака, 50, 52.
Окатов Кузьма, дезертир з російського війська, 364, 367.
Окатов Павло, великоросіянин, 367.
Окатова Параска, великоросіянка, 367.
Оксана, жінка гайдамаки **Олекси Бугаєнка**, 51.
Оксана, козачка, 240.
Оксантій, селянин, 259.
Оксівко, дезертир, з російського війська, 255.
Оксян, наймит, 123, 124.
Окцентій, сотник, 30.
Олгола Панас, гайдамака, 385.
Олекса, вїт, 286.
Олекса, з Червоного полку, 26.
Олекса, хлопець, гайдамака, 351.
Олексієнко Прокіп, гайдамака, 348, 390.
Олексій, піп, 77.
Олексій Іванович, підпоручник, 151.
Олексійов Миколай, дезертир з російського війська, 153.
Олексійов Михайло, дезертир з російського війська, 149, 153.
Олексійов Пйотр, див. **Коновалов Пйотр**.
Оленс(ц)ький, комендант, 288, 344.
Олійник Грицько, 304.
Олійник Іван, гайдамака, 339.
- Олійник Яків**, побережник, гайдамака, 86.
Ольшевська з Лосів Магдалена, шляхтянка, 210.
Ольшевський, шереговий, 226.
Ольшевський, шляхтич, 348.
Ольшевський Войцех, шляхтич, 210.
Ольшевський Юзеф, підкоморій, 210.
Ольшевський Яв, шляхтич, 124, 209, 210, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 226.
Ольминська Тереза, шляхтянка, 371, 372.
Омелько, вїт, 339.
Омельчук Лаврін, гайдамака, 301.
Онисон Трохим, 191.
Онисько, гайдамака, 59.
Онисько, селянин, 150.
Онофриха, вдова, селянка, 261.
Онофрійов Федот, дезертир з російського війська, 133, 157.
Онуфрій, Левка кравця син, гайдамака, 387.
Опанас, гайдамака, 288.
Опанас, невідомий на прізвище великоруський селянин, 126.
Опанасюк Степан, див. **Офанасюк**.
Опацький, шляхтич, 322, 337.
Ординський, писар Солодирської буди, 130.
Ординський, шереговий, 206.
Орлик, запорожець, курінний отаман, 8.
Орлов Григорій Іванов, дезертир з російського війська, 144.
Орлов Іван, великоросіянин, 144.
Орлова Агрифіна, великоросіянка, 144.
Орловський, губернатор Зятковський, 217.
Орловський, шляхтич, 372.
Орон, орендар, 383.
Осавула(енко) Іван, селянин, 371, 372, 385.
Осавула Ігнат, 383.
Осадчий, гусар, 32.
Осадчий Хведір (Хведько), 1, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269.
Осадчий Якуб, 139.
Осадчий Яцько, селянин, 371, 373.
Осадчуківна Олена, селянка, 51.
Осічний Сенька, гайдамака, 306.
Остапів син Хведір, гайдамака, 391.
Остренко Юсько, гайдамака, 353.
Островський, полковник, 207, 326.
Островський, шляхтич, посесор, 186.
Островський Антоній, шляхтич, 115.
Островський Богдан, шляхтич, 215, 216.
Островський Мартин, шляхтич, 114, 115, 116.
Остроніс(осий) Василь, коваль, гайдамака, 225; 290.
Осьмаченко Грицько, гайдамака, 389.
Осяненко Дмитро, Письменний, гайдамака, 391.
Отвіновська Маріянна, 369.
Отвіновський Мацей, 369.
Офанасюк Степан, дезертир з російського війська, 126, 157.

- Павлінський, сурмач, 370.
 Павло, гайдамака, 84.
 Павло, отаман, 357.
 Павло, син Гапки, гайдамака, 306.
 Павловська, шляхтянка, 297.
 Павловський А., шляхтич, 334.
 Павловський Войцех, губернатор, 342.
 Павлоцький Мацей, капрал, 324, 328, 329, 330.
 Павлюк Іван, селянин, 342.
 Павлюк Михайло, гайдамака, 385.
 Павлюченко Грицько, гайдамака, 294, 306, 316, 317.
 Пакош, поручник, 190.
 Паламар Олексій, 80.
 Паламар Оришка, селянка, 80.
 Паламар Михайло, селянин, 371, 376.
 Паламар Роман, селянин, 80.
 Паламаренко Василь, гайдамака, 305, 387.
 Паламаров Іван, великоросіянин, 367.
 Паламаров Іван, дезертир з рос. війська, син попереднього, 367.
 Паламарова Лукер'я, великоросіянка, 367.
 Паламарчук Семен, гайдамака, 385.
 Паливода Семен, селянин, 60.
 Паліпотенко Остап, селянин, 341, 342.
 Панасенко Іван, гайдамака, 320, 352, 388, 391.
 Панасенко Степан, гайдамака, 320, 388.
 Панасенко Пархім, пилиповець, 96, 98, 99, 103, 104, 106, 107, 108, 109, 110.
 Панасюк, гайдамака, 45.
 Панасюк, отаман, 6, 7.
 Панасюк Замульоний, гайдамака, 46.
 Паралюш, гайдамацький ватажок, 6, 45.
 Параска, жінка будника Гаврила Овчинікова, 133.
 Параска, жінка Тимка Бакалового зятя, 261.
 Парчевський Томаш, шереговий, 326, 331.
 Пасічник, селянин, 291.
 Пасічник Зінько, гайдамака, 297.
 Пасічник Іван, гайдамака, 306, 319, 352, 388.
 Пасічник Петро, гайдамака, 390.
 Пасічник Трохим, гайдамака, 389.
 Пасічник Хведько, селянин, 289.
 Пастух Панас, гайдамака, 387.
 Пастух Яків, гайдамака 386, 391.
 Пастушенко Іван, гайдамака, 385.
 Паська, Куценка Івана жінка, 223, 229.
 Паська Прудкого дочка, жінка гайдамаки Івана Ковалю, 59.
 Паталепов(н) Захарко, селянин, 340, 342.
 Патлай Яцько, гайдамака, 385.
 Патренко Семен, гайдамака, 386.
 Пашинський Стефан, шереговий, 326, 327.
 Пашкевич, намісник Цибулівський, 202, 296.
 Пашкевич, шляхтич, 345.
 Пашковський, шляхтич, 327, 328, 329, 330.
 Пастушенко Іван, гайдамака, 385.
 Педченко Йосип, гайдамака, 391.
 Пе(і)куцький Ендржей, шереговий, 326, 331.
 Пелецький, комісар, 118, 119, 120, 122.
 Пенчельський, губернатор Черкаський, 26, 391.
 Перебиносенко Степан, селянин, 83, 84.
 Перевертайло Юсько, гайдамацький отаман, 12, 13, 21, 23, 24, 29, 30, 31, 32, 33, 355.
 Перегуденко Федір, селянин, 18.
 Передеріїв Іван, 145.
 Перетяткевич, шляхтич, 158.
 Пероцький Антін, шляхтич, 335, 336.
 Петр, піп з Насташки, 337.
 Петренко Карпо, 3.
 Петрицький Петро, гайдамака, 289.
 Петрів Дмитро, селянин, 144.
 Петро, піп Димирський, 343.
 Петро, хлопець, 233.
 Петро, селянин, 128, 129,
 Петро Алексеевич, монарх, 121.
 Петро Шептухи Хведора пасерб, гайдамака, 313.
 Петров Андрій, дезертир з російського війська, 137, 138, 139, 157.
 Петров Іван, поручник, 149.
 Петров Олексій, дезертир з російського війська, 363, 364, 365.
 Петровський Юзеф, шереговий, 326.
 Пехоцький, ловчий, 232.
 Пешинський, хорунжий, 253.
 Писаренко Демко, 383.
 Підпригора Іван, селянин, 47.
 Підпригора Хвеська, селянка, 47.
 Підпригор(а)енко Семен, сотник козацький, 5, 47, 48, 58, 59.
 Пилип, козак, 28, 361.
 Пилип, селянин, 5.
 Пилипенко Кіндрат, гайдамака, 294, 307, 386.
 Пилипов Семен, білорус, будник, 142, 158.
 Пилипович Григорій, парох, 275.
 Пилявська Малашка, селянка, 223, 229.
 Пилявський Василь, 223, 229.
 Пипікін Михайло, дезертир з російського війська, 136, 157.
 Пипікідин Роман, великоросіянин, 136.
 Пипікідина Стефанида, 136.
 Писаренко Демко, гайдамака, 308.
 Письмененко Василь, гайдамака, 309, 384.
 Письменний-Щербина Кіндрат 2, 3, 10, 21, 23, 24, 25, 26, 354, 357, 359, 360.
 Підскальний Яцько, гайдамака, 386.
 Пінковський, шляхтич, 352.
 Пісанкова, шляхтянка; 233, 224.
 Пісковський, ксьондз, 123.
 Пітушон Трохим, погонич, 226.
 Пйотровський, губернатор Кам'яного Броду, 68, 118.
 Пйотровський Стефан, гайдамака, 309, 384.

- Пластуненко Марко, гайдамака, 347, 353.
 Плахетник Микита, селянин, 274.
 Плахетничка, селянка, 280.
 Плачковський, селянин, 312.
 Пле(і)совський Корнелій, піп, 332, 333.
 Плиганенко Савка, гайдамака, 309, 383.
 Плухотник Василь, селянин, 256.
 Плюта-Гошовська з Шумлянських Анастасія, шляхтянка, 154.
 Плюта-Гошовський Ян, шляхтич, 154.
 Плюти, шляхтичі, 154.
 Побережнюк Сенько, гайдамака, 322, 352.
 Погребний Павло, селянин, 15, 16, 56.
 Погребняк Павло, селянин, 270.
 Подгорський, суддя військовий, 311, 314.
 Подлесецький Іван, посесор, шляхтич, 244, 334.
 Подлісенко Степан, гайдамака, 291, 389.
 Подлісний Семен, 216.
 Подоніс Хведько, гайдамака, 386.
 Поземський Ян, єфрейтор, 323.
 Позняк Фр., шляхтич, 189.
 Покотило, гайдамака 345.
 Полісюк Антін, гайдамака, 312.
 Полісюченко Степан, гайдамака, 291, 339, 350.
 Полісюченко Хведько, гайдамака, 386, 391.
 Полішу(сю)к, 187, 188.
 Полішук Антін, 384.
 Полішук Демко, отаман, 382.
 Полішук Кіндрат, гайдамака, 18.
 Полішук Кузьма, 5.
 Полішук Левко, 335.
 Полішук Яків, селянин, 265, 266.
 Поліщ(ш)ук Андрій і Кузьма, селянин, 5, 356.
 Поліщук Іван, 5.
 Поліщук(енко) Луцько, гайдамака, 320, 352.
 Полонський Гаврило, піп, 77.
 Полубача Іван, погонич в російській армії, 145.
 Поляк Берко, єврей, 215.
 Поляк Якуб, гайдамака, 386.
 Поляков Василь, погонич, 225.
 Помаський, шереговий, 182.
 Поморський, поручник, 183, 317.
 Попеля(ьо)вич Антоній, міщанин, 95, 107.
 Попов(ич) Василь, гайдамака, 293, 299, 312, 313, 347.
 Попович Данило, син попа з Василюхи, 338, 353.
 Попович Іван, гайдамака, 19.
 Попович Йосип, орендар, 322.
 Попович Криштоф, поручник, 245.
 Попович Павло, гайдамака, Василів брат, 347, 353.
 Поповський, службовець, 315.
 Попок Гаврило, гайдамака, 50, 52.
 Попок Кузьма, гайдамака, 50, 51, 52, 53.
 Попраник Степан, селянин, 149.
 Порадовська Розалія з Долгелов, за першим чоловіком Мінаковська, шляхтянка, 169, 170.
 Порадовський, шляхтич, 169.
 Пориванюк Семен, гайдамака, 387.
 Пославська, шляхтянка, 312.
 Пославський, шляхтич, 339.
 Постоленко Василь, гайдамака, 290, 388.
 Поступальська, шляхтянка, 233, 235.
 Потоцький, посесор, 240.
 Потоцький, староста Бельський, 302.
 Потоцький Адам, хорунжий, 232, 237.
 Пржевоцький Ян, шереговий, 164, 175.
 Пржемицький, батько і Пржемицький Антоній син, шляхтичі, 304.
 Пржигоцький, шляхтич, намісник с. Макої Половецької, 309.
 Пржилюцький, ротмистр, 326.
 Примович, ксьондз, офіціал, 71.
 Присяжний Іван, гайдамака, 389.
 Прищуца Павло, селянин, 220, 227, 259, 260.
 Причепенів зять Семен, гайдамака, 287.
 Пріська, друга жінка гайдамаки Антона Коробки, 57.
 Пріська, Шуляка Степана коморника жінка, 220.
 Пробийголова Андрій, гайдамака, 385.
 Провоторка Варка, баба, 344.
 Прокіп (Процько), 69.
 Прокіп, Василя гайдамацького ватажка брат, 246.
 Прокопенко Василь, гайдамака, 310, 384.
 Проспер, францисканський монах, 123.
 Протасов, полковник, 119, 120.
 Процько, селянин, 49.
 Прочухраненко Михайло, селянин, 15, 70, 91.
 Прудкий Іван, селянин, 59.
 Прудкого зять Іван, селянин, 17.
 Прус Павло, селянин, 266, 267.
 Прушинський Ян, городничий Овруцький, 296, 297.
 Пугаченко Микола, гайдамака, 338, 353.
 Пу(г)аченко Петро(енко), гайдамака, 313, 314, 387.
 Пулавський, шляхтич, 190.
 Пшеничного (зять Пшеничний) Панько, гайдамака, 314, 315, 387.
 Пясецький Ант. Н., ротмистр, 68, 69, 356, 377.
 Работенко Яцько, гайдамака, 290, 388.
 Рабчевський, ксьондз, 231, 233.
 Рабчун, селянин, 378.
 Радзівіл, князь, 139, 144.

- Радзівілова, княжна, 254.
 Радомський Василь, чумак, 318.
 Радощевський, губернатор Коденський, 38.
 Раецький, губернатор Кошовацький, 117.
 Раковський, військовий товариш, 324, 325, 328.
 Рамоцький Василь, попович, гайдамака, 350.
 Раскевич Антоній, шляхтич, 381, 382.
 Рачковський Юсько, парубок, 209, 213, 214, 216, 217, 218, 226.
 Рачкевич, підстароста, 339.
 Рашек, поручник, 347.
 Рева Павло, гайдамака, 349, 354.
 Рева (Ревенко), селянин, 59, 60.
 Рейзя Мошкова жінка, 192.
 Рексин, шляхтич, 294, 298.
 Рембицький alias Ремчинський, ксьондз, 234, 236, 237.
 Ремез, гайдамацький ватажок, 9; 36, 37, 292.
 Ременяк Демко, гайдамака, 390.
 Реутенко Іван, гайдамака, 308.
 Ржондковський, військовий товариш, 338.
 Ржонсевський, стольник Брацлавський, 371, 375, 376.
 Рибак Іван, Савків зять, гайдамака, 387.
 Рибак Маруся, селянка, 66.
 Рибак Матвій, селянин, 45.
 Рибак Семен, селянин, 66.
 Рибалка Гарасько, селянин, 46.
 Рибалка Юрко, гайдамака, 381.
 Рибалловський Т., 112.
 Рильська, шляхтянка, 288.
 Римар Влас (Блази), 233.
 Римар Яків, гайдамака, 383.
 Ринський Петро, гайдамака, 289.
 Ринченко Хведір, гайдамака, 385.
 Ритаровський, шляхтич, 316.
 Рихловський Ян, вїйт, 53.
 Рищевський (Рищенко) Гарасим, гайдамака 310, 384.
 Різник Борис, гайдамака, 118.
 Різниченко Іван, селянин, 226.
 Різниченко Михайло і Тиміш (Пилип), брати гайдамаки, 5, 19, 48, 58, 201, 356.
 Різниченко Пилип, селянин, 48.
 Роговський Станіслав, шереговий, розбійник, 319, 352, 387.
 Рогульський, шляхтич, 309.
 Розпутний Семен, гайдамака, 334.
 Розумовиченко Пилип, гайдамака, 3, 106, 107, 357, 360.
 Рокосовський, військовий писар, 219.
 Рокошевський, хорунжий, 120.
 Роман, козак, 378.
 Романенко, сотник, 307.
 Романовський, шляхтич, 226; 237.
 Романовський Францішек, військовий суддя, 154.
 Романський Ян, міський писар, 103.
 Романченко, гайдамацький ватажок, 3, 4, 28, 37; 291, 355, 362.
 Романченко Іван, пікінерський сотник, 16, 37.
 Романюк Кирило, гайдамака, 321, 352, 388.
 Росличенко Андрій, 342.
 Росцішевський, староста Рожовський, 267.
 Рошків брат Яцько гайдамака, 387.
 Рубин, чоловік Київський, 340, 341.
 Рубіковський, шереговий, 370.
 Руденко Микола (Михайло), гайдамака, 293, 316, 317.
 Руденко Яків, гайдамака, 21, 23, 24, 42, 50.
 Рудзький, комісар, 313.
 Рудий, ткач, 258.
 Рудий Василь Вусатий, гайдамацький ватажок, 50, 52.
 Рудий Михайло, запорожець, 246, 247, 250, 252.
 Рудий Степан, гайдамака, 320, 352, 388.
 Рудковський, комендант, 203.
 Рудковський, шереговий, 370.
 Руфля, єврейка, 369.
 Румейко, шляхтич, 120.
 Ру(о)мянцев, граф, генерал-фельдмаршал військ російських, 183, 184, 369.
 Русецький, шляхтич, 348.
 Руснак Франко, 200.
 Рущька, шляхтянка, 69.
 Рушковська Маріянна, шляхтянка.
 Рябий Прокіп, селянин, 220, 227, 259, 260.
 Рябокін, селянин, 59.
 Рябокін Яцько, гайдамака, 298, 386.
 Рябокони (Рябокін) Михайло, гайдамака, 296, 392.
 Рябокони син Михайло, 5.
 Рябошапка Іван, гайдамака, 18, 56, 57, 356.
 Сава, 358.
 Савечка, гайдамака, 119.
 Савіцький, комендант, 168, 206, 267, 268.
 Савіцький, ротмістр, 120, 293, 313.
 Савицький, учитель, 114.
 Савка, гайдамацький ватажок, 309, 310.
 Савка, гультай, 247.
 Савка, отаман Завадовський, 91.
 Савкуних, вдова селянка, 42.
 Савруки, шляхтичі, 154.
 Садовська, шляхтянка, 234.
 Садовський М., шляхтич, 231, 233, 234, 235, 236, 237, 238.
 Сакаревич, щляхтич, 217.
 Сакатенко Трохим, 308, 383.
 Сакового зять Михайло, гайдамака, 352.
 Сальніцький, конюший, 232.
 Самко Яків, селянин, 342.
 Самордак Іван, селянин, 274, 278, 279.
 Самохвал Василь, селянин, 246, 247, 250, 252.
 Сам(со)нов, див. Михайлов Іван.
 Самсонов Михайло, великоросіянин, 152.

- Самсонова Ониська, великоросіянка, 152.
- Сангушко, князь, 123.
- Сарана Василь, гайдамака, 308, 383.
- Саранчук Іван, гайдамака, 387.
- Саражин, гайдамацький ватажок, 347.
- Сарапулов, капрал, 463.
- Сахляцький, шляхтич, 286.
- Сахновський, піп, 353.
- Саченко Яків, гайдамацький ватажок, 351.
- Сашук Андрушко, парубок, 55.
- Свейковський, каноник Краківський, 232.
- Свейковський, полковник, 232.
- Свердлик Іван, гайдамака, 293, 313.
- Свідерський, товариш панцирної хоругви, 63, 110.
- Свош, шляхтич, 168, 179.
- Святиня Олекса, міщанин, 76.
- Сегенюк Андрушко, гайдамака, 55.
- Семашко, шляхтич, 9, 41.
- Семен, брат Мошенського попа Флимона, 43.
- Семен, парубок, підвідчик-дезертир з російської армії 318.
- Семен, гайдамака, 387.
- Семен, пасинок Малинківського войта Антона Дзьоби, 269, 270, 271, 272, 277.
- Семен, піп Василиський, 302.
- Семен, дезертир з російської армії, 127.
- Семен, кучер, 226.
- Семенець Іван, погонич-утікач, 225.
- Семениха, співачка в церкві, 377.
- Семенович Ілько, див Кожем'яка.
- Семенчук Василь, коваль, гайдамака, 253.
- Семенченко Андрій, селянин, 226.
- Семенченко Гаврило, 390.
- Семерий (Семера) Хведір, гайдамака, 291, 389.
- Сенк Іван, гайдамака, 306, 383.
- Сенчек Мусій, гайдамака, 310, 384.
- Середа Дмитро, хугорянин, 52.
- Середа Остап, гайдамака, 285, 391.
- Сидір, селянин, 245.
- Сидір син Хведора Гузла, парубок, 187, 183.
- Сидоренко Василь, гайдамака, 317, 352.
- Сидоренко Савка, гайдамака, 353.
- Сидорук Степан, 385.
- Сику(о)ненко Панасі Яким, брати, гайдамаки, 311, 389.
- Сила Семен Андрійович, вахмистр, 3.
- Сингаєвський, суддя, 325, 327, 330.
- Сингаї, шляхта, 263.
- Сингай Марина, шляхтянка, 263.
- Сингай Михайло, шляхтич, 262.
- Синюшко (а) Ілько, гайдамака, 319, 351, 387.
- Сироїдин зять Ленъ, селянин, 377.
- Ситник Федір, селянин, 261.
- Сиченко Василь, гайдамака, 295, 307.
- Сідаченко Михайло, гайдамака, 348, 390.
- Сікорський, капрал, 170, 171, 172, 176, 177, 183.
- Сімінський, комендант під'їздовий, 79, 80, 339.
- Сі(и)рій Хведір, гайдамака, 350, 390.
- Скальський, протопоп, 331.
- Ско(у)льський Яцентій, шляхтич, 198, 199, 201.
- Скорек Антон, дезертир з російського війська, 126, 157.
- Скорек Марія, великоросіянка, 126.
- Скорек Петро, великоросіянин, 126.
- Скляр Пилип, білорус, 142.
- Скляр Тетяна, білоруска, 142.
- Скоропадченко Грицько, гайдамака, 385.
- Скрага Прокіп, бандуриста-гайдамака 322, 352, 388.
- Скрельонек Улас, погонич, 225.
- Скрипник Іван, ткач, 258.
- Скрипник Микола, гайдамака, 294, 316.
- Скрипниченко Кирило, хлопець, 5, 6, 9, 10, 48, 356.
- Скроботун Антін, селянин, 274, 275.
- Скурський, шереговий, 370.
- Слабковський, шляхтич, 319.
- Славкова, шляхтянка, 548.
- Славінський, шляхтич, 371.
- Слободзяник Демко, селянин, 202.
- Слободзяник Федько, гайдамака, 290, 315, 317.
- Словінський, губернатор Чечельника, 215.
- Слонецький, товариш панцирної хоругви, 122.
- Слоньовська Маріянка, 123.
- Слоньовський Стефан, купець, 123.
- Слотвінський, шляхтич, 333, 351.
- Слоцьк (Слотяк) Іван, селянин, 223, 230, 257.
- Слоцьк Марія, селянка, 223, 230.
- Слупицький Василь, 257.
- Слупиченко Лесько, селянин, 257.
- Слюсар Іван, гайдамака, 33, 34, 357.
- Слюсар Степан, гайдамака, 306, 383.
- Слюсаренко Іван, гайдамака, 307, 383.
- Смаля(ю)вський, посесор, 212, 217.
- Смідович, ловчий, 376.
- Смоліков Степан, великоросіянин, 132.
- Смолікова Орина, великоросіянка, 132.
- Сницар Лесько, гайдамака, 386.
- Собещанський Міхал, диспозитор с. Погорілої, 332.
- Собко Савка, 9, 36.
- Совсунів зять Василь, 188, 189.
- Соколового зять Михайло, 317.
- Соколовський військовий товариш, 189.
- Соколовський, шляхтич, 118, 122, 230.
- Сокольніцький, чашник Жидачівський, 210.
- Сокольніцький Казимир, шляхтич, 203.
- Сокубенко Дем'ян, гайдамака, 306.

- Соломченко Антін, гайдамака, 300, 386.
- Солтик, шляхтич.
- Соночинський, шляхтич, 353.
- Сорока Гарасим, гайдамака, 305.
- Сошинський Стефан, піп, 346, 391.
- Спасовський, шереговий, 207, 208.
- Спемковський alias Степовський, шляхтич, 305.
- Спендовський, шляхтич, 255, 322.
- Ставчук Павло, селянин, 332.
- Стадник Пилип, гайдамака, 312, 384.
- Станкевич, шляхтич, 245, 249, 250, 251.
- Старжевська Параска, попадя, 71.
- Старжевський Ян, піп, батько Завадовського попа Яна, 71.
- Старжевський Ян, Завадовський піп, 14, 15, 70, 71, 73, 74, 75, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 227, 357.
- Старинкевич, писар на буді, 125, 131.
- Старосілець Степан, міщанин, лавник, 104, 105, 106.
- Ста(е)фанський, ксьондз, 231, 232, 233, 235.
- Стафанюк Микола, гайдамака, 353.
- Сташевський, губернатор Фастовський, 41.
- Шашевський Антоній, шляхтич, 113.
- Шашевський Петро, шляхтич, 113.
- Стельмашенко Гордій, гайдамака, 286.
- Стемпковський Юзеф-Габріель, генеральний регіментар Української й Польської партій, 191, 273, 295.
- Стемпковський, каштелян Київський, 240.
- Стемповський, шляхтич, 33.
- Степан з Богуслава, (Богуславський), 34, 35.
- Степан, піп, 77.
- Степан Хведорів зять, гайдамака, 55.
- Степанов Семен, дезертир з російського війська, 132, 157.
- Степанюк Мисько, гайдамака, 339.
- Степового зять Микита, селянин, 213.
- Степура, хлопець, 216.
- Стефан, піп, 337.
- Стефанович Петро, учитель („директор дітей“), 80, 81, 82.
- Стеценко, гайдамака, 390.
- Стецько, титар, 239, 240.
- Стецюк Гнат, селянин, 373.
- Столяр Хведір, гайдамака, 339.
- Стохальський Антоній, шляхтич, 346.
- Стоцькі, шляхтичі, 348.
- Стройновська, шляхтянка, 216.
- Строменецька з Сузанських Агата, шляхтянка, 189, 202.
- Строменецький Пйотр, шляхтич, 189.
- Строменецький Ян, шляхтич, 189, 190, 191, 202, 226.
- Струтинська, шляхтянка, 351.
- Студзінська, шляхтянка, 348.
- Стук Паламарів зять, гайдамака, 287.
- Ступницький, підстароста, 63.
- Стягайло Василь, селянин, 226.
- Сулержицький, ротмістр, 253, 254, 255, 318, 337.
- Сул(т)ковський, граф, 370.
- Супрун з Богуслава, гайдамака, 50, 52.
- Супрун Степан, селянин, 144.
- Супруненко Максим, селянин, 145, 158.
- Супруненко Хведір, будник, 144, 145, 158.
- Супрунова Гапка, селянка, 144.
- Супрученко Дорош, гайдамака, 320, 352, 383.
- Сура Абрамкова дочка, жінка Гершка Шмуйловича, 96.
- Сурма, селянин, орендар, 253.
- Суровська Вікторія, шляхтянка, 63.
- Суходольський, губернатор Тетіївський, 328.
- Суходольський, комендант під'їздів, 238, 240; 356.
- Суходольський, комісар Балабановський, 82, 83, 84.
- Суходольський, комісар Старо-Корсунський, 337.
- Сухоніс Лук'ян, гайдамака, 286.
- Сухоч Лазар, козак, 76.
- Сухоч Матвій, піп, 76, 77, 78, 79.
- Сухоч з Шаповалів Мотря, 76.
- Сущенко Петро, гайдамака, 391.
- Схобовський, шляхтич, 121.
- Тадеуш, кучер 276.
- Тайтель, єврей, 186.
- Тарабанчик Дроботунонковий, (Тарабанчик), довбиш козацький, 6, 43, 44.
- Таран, купець, 117.
- Таран Василь, гайдамака, 311.
- Таран Грицько, гайдамацький ватажок, 310.
- Таран Іван, гайдамака, 350, 390.
- Таран Іван, гайдамацький ватажок, 292.
- Таран Іван, селянин, 221, 228, 257.
- Таран Марія, селянка, 256.
- Таран Михайло, гайдамака, 305, 313.
- Таран Петро, гайдамака, 304.
- Таран Федір, селянин, 256.
- Таран Явдоха, селянка, 221, 228, 257.
- Тарас Петро, гайдамака, 387.
- Тарасиха, вдова, селянка, 36.
- Тарасів син Михайло, погонич в російській армії, 145, 158.
- Тар(о)новський, граф, староста Вінницький, 189.
- Тарновецький, швадроніста, 160.
- Тарногородський, шляхтич, 189.
- Тарчевський Юзеф, органіст костельний, 233.
- Тасавський Михайло, стражник Бердичівської комори, 107.
- Творжіянський, шляхтич, 232.
- Теодор, піп, 77.
- Терешко, гайдамака, 315, 317.
- Тернавський, диспозитор, 213.
- Тертичний Василь, гайдамака, 15, 70, 91.
- Тесля Федько, гайдамака, 325.

- Тетери зять Панас, гайдамака, 388.
 Тетяна Єрозолимова дочка, жінка гайдамаки Івана Рябошапки, 56.
 Тетяна. Кузьми Васильчука жінка, 223-229, 258.
 Тетяна Рибаківа дочка, жінка гайдамаки Гната Щербини, 45.
 Тикто(у)р Дмитро, гайдамака, 306, 383.
 Тиміщенко Василь, гайдамака, 319, 352.
 Тимко, гайдамака, 84.
 Тимко, козак, 299.
 Тимко, парубок, 216, 217; 295
 Тимко, селянин, 272.
 Тимофтей, дяк, 308.
 Тимофтей, запорожець, 246, 247, 250, 252.
 Тимофтей, капітан, 223, 229.
 Тимошенко Василь, гайдамака, 335.
 Тимошиха, вдова, селянка, 187.
 Тимошук Кирило, селянин 269, 270, 271, 272, 273, 277.
 Тимченко Петро, селянин, 269, 270, 271, 272, 273, 275, 277.
 Тимчиха, вдова, селянка, 280.
 Тируков Миколай Алексійов, дезертир з російського війська, 141.
 Тируков Олекса, великоросіянин, 141.
 Тиру(и)кова Герина, великоросіянка, 141.
 Титар Андрешко, селянин, 256.
 Титарів зять Опанас, гайдамака, 321.
 Тих(г)он Семен, гайдамака 385.
 Тихоходів зять Максим, гайдамака, 300, 386.
 Тишець(всь)кий Стефан, 337.
 Тишкевич Єндржи, шляхтич, 338.
 Тишкевич Мацей шляхтич, 219, 217.
 Тишковський, шляхтич, 315.
 Тищенко зять Хведько, гайдамака, 387.
 Тищенко син Прокіп, гайдамака, 387.
 Ткач, салдат, 124.
 Ткач Антін, гайдамака, 306, 383.
 Ткач Василь, 53.
 Ткач Дем'ян, селянин, 274, 280.
 Ткач Іван, будник з Білоруси, 131; 155.
 Ткач Іван, гайдамака, 261, 386.
 Ткач Микита, Каленик, сини Романа Ткача, гайдамаки, 321, 391.
 Ткач Карпо, гайдамака, 339.
 Ткач Нечипір, селянин, 349.
 Ткач Омелько, осавула, гайдамака, 317.
 Ткач (Лисий) Роман, гайдамака, 321, 388.
 Ткач Семен, гайдамака, 390
 Ткач Степан, селянин, 258.
 Ткач Хведір, гайдамака, 392.
 Ткаченко Кузьма, гайдамака 348, 353, 390.
 Ткаченко Павло, гайдамака, 349, 354.
 Ткачук Захарко, 304.
 Товстига, селянин, 77.
 Токарев Василь, дезертир з російського війська, 363, 366.
 Токаренко Трохим, гайдамака, 347, 353, 390.
 Токарев Семен, великоросіянин, 366.
 Токарева Анна, великоросіянка, 366.
 Томашцінський, трубач, 159.
 Трач Олекса, селянин, 45.
 Трємбавельський Петро, присяжний, 284.
 Третьченко Дем'ян, гайдамака, 339, 352.
 Трифунченко Федір, гайдамака, 311, 384
 Тржецяк, писар, 285,
 Тржецяк, шляхтич, 63; 134, 137, 170, 347, 368.
 Трохим, син пасічника, гайдамака, 291.
 Трошиншук Трохим, селянин, 291.
 Трубенко Волко (?), гайдамака, 339.
 Туркут, полковник, 325.
 Туровський, шляхтич, 121.
 Турчиненко Степан, селянин, 122.
 Турчинський, намісник Фастовський, 266.
 Тхоржевська Горпина, попадя, 79.
 Тхоржевський, Захар, попович, 79, 80.
 Тхоржевський Михайло, стражник Бердичівської комори, 96.
 Тхоржевський Павло, піп, 79.
 Тхоржевський Омелько, попович, 79, 80.
 Удуд Панас, гайдамака, 55.
 Ужва Хведір, гайдамака, 391,
 Ук(х)отич, одставний капітан, 8, 36.
 Уласенко Микола, козак, 18.
 Уласенко Савка, вїйт, 73, 89.
 Уляна, дочка вдови Кононихи, жінка пиліпівця Грицька Нечаєва, 129.
 Урбанський шляхтич, посесор, 115, 116.
 Ус Яким, гайдамака, 390.
 Устимович Александр, прапорщик, 245, 246, 249, 250.
 Устя, жінка гайдамаки Грицька Безносенка, 36.
 Ушенко Василь, гайдамака, 8.
 Фабулов, генерал, 280, 281.
 Файбиш, злотник, 96.
 Фалінковський Василь, попів син, 74, 86, 87, 88, 89, 90 91.
 Фалінковський Миколай, піп, 14, 15, 70, 72, 73, 75, 85, 87, 88, 90, 91, 93.
 Фалінковський Семен, попів син, 70, 73, 75, 85, 88, 89, 91, 92.
 Федор, великоросіянин, 151.
 Федорко, селянин, 139.
 Федоров Терентій, дезертир з російського війська, 151, 152, 158.
 Федорович Іван, селянин, 83, 84.
 Федорівч Петро, шереговий, 324, 325, 326, 331.
 Ф(Т)еодорович Стефан, шереговий, 110, 112.
 Федоровський, шляхтич, 42.
 Федько Демків син селянин, 69.

Фелісов Прокопій, капітан, 154.
 Филімон, піп, 6, 43.
 Филипович Антоній, міщанин, 297.
 Філюки Микола і Роман, брати, гайдамаки, 319, 352, 388.
 Фок, капітан, 190.
 Франко, будник, 130.

Жаванко, піп, 332.
 Хайка, жінка Мошка Дувидовича, 194.
 Хаїм, орендар, 98, 99, 108, 110.
 Халімон, білорус, 137.
 Хар'ко, гайдамака, 269.
 Хведор, невідомий на прізвище дезертир з російського війська, 364.
 Хведір, парубок, 55.
 Хведір, сторож дворський, 266.
 Хведір Прусів зять, 266.
 Хведоренко Гаврило, селянин, 91.
 Хведоренко Макар, гайдамака, 297.
 Хведорів Петро, селянин, 222, 229.
 Хведоров Василій, дезертир з російського війська, 143, 158.
 Хведорова Анна, селянка, 222, 229.
 Хведорович Павло, отамап грабіжників-пікінерів, 297.
 Хведоровський, підстароста, 7.
 Хведорченко Андрій, ландвійт, 104, 105, 106.
 Хведько, лісничий, 187, 188.
 Хведько, Василя Совсунова зять, 188.
 Хвеська, баба, 289.
 Хвеська (Феська), Францішка Мазура жінка, 223, 229, 260.
 Хвесун, сотник Бубновський, 7.
 Хвещенко Яків, гайдамака, 50, 52.
 Хвигун Іван, гайдамака, 385.
 Хвещук див. Дяк Яків.
 Хима, селянка, 146.
 Хима Гончаренка Кирика дочка, жінка будника Хведора Супруненка, 145.
 Химиченко Антін, гайдамака, 385.
 Хічевський, шляхтич, 198.
 Хлябовська з Криницьких Розалія, шляхтянка, 63.
 Хлябовський Марцін, шляхтич, 63.
 Хлябовський Юзеф, слуга, 20, 29, 48, 61, 62, 63.
 Хлібороб Олекса, гайдамака, 385.
 Хморенко Іван, гайдамака, 308, 383.
 Хмеле(ьо)вський Ян, писар, 253, 254, 255.
 Хмель Іван, гайдамака, 386.
 Хмелюк Семен, гайдамака, 385.
 Ходоровський, підстароста, 116.
 Хома (Тома), дяк, 349.
 Хоменко, селянин, 121; 253.
 Хоменко Василь, гайдамака, 37.
 Хоменко Сидір, селянин, 341, 342.
 Хоменко Степан, гайдамака, 294, 300, 306, 311, 386.
 Хоменченко Іван, гайдамака, 386.
 Х(Г)орватт, генерал, 35, 359.
 Хрептович Антоній, писар, 382.
 Христюк Степан, селянин, 202.

Хрионов Кузьма, великоросіянин, 144.
 Хриконова Агафія, великоросіянка, 144.
 Хросцеховський, військовий товариш, 324, 325.
 Хухровський Ян, урядник скарбу Котонного, 96, 102, 103.

Цабакаленки Гаврило і Остап, брати, селяни, 344.
 Цап Іван, селянин, 37.
 Цапенко, 4.
 Цапенко Василь, гайдамака, 16, 37, 38, 39.
 Цар Матвій, селянин, 274.
 Царук Самко, селянин, 274.
 Цедільчин Іван, дезертир з російського війська, 147, 158.
 Цендрович, шляхтич, 298.
 Церулик Гершко, 236.
 Церпичський Антоній, 362.
 Цибанюк Данило, селянин, 377.
 Цибенко Гаврило, гайдамака, 310.
 Циганок Іван, селянин, 149.
 Циганок Орина, селянка, 149.
 Циганок Хведір, погонич в російській армії, 149.
 Цидульков Клим, селянин з Смоленської губернії, 147.
 Цидулькова Настя, селянка, 147.
 Цимбалиста Кирило, гайдамака, 305.
 Ц(К)ирилій, піп, 286.
 Цілуйко Семен, гайдамака, 313, 314.
 Цімінський Антоній, комендант, 226, 253, 255.
 Цінський, ротмістр, 324, 328.
 Ціон(м)кало Іван, 12, 14.
 Ціховський М. А., комендант, 296.
 Цішевський Юзеф, шляхтич, 338.
 Цудик Василь, селянин, 259.
 Цудовський Ян, шляхтич 337, 346.
 Цуканов Кіндрат, дезертир з російського війська, 135, 157.
 Цуканов Федот, великоросіянин, 135.
 Цуканова Палажка, великоросіянка 135.
 Цуханов Хведор, дезертир з російського війська, 158.
 Цюрупа Олексій, селянин, 121.

Чабан Панас, пилипівець, 98.
 Чабан Хвеська, пилипівка, 98.
 Чайковський, шляхтич, 59.
 Чапа Іван, селянин, 261.
 Чаплінська, шляхтянка, 305.
 Чапльоц, підкоморій, 337.
 Чарніцька з Слюсарів Євдоха, 59.
 Чарніцький Грицько, 49.
 Чарніцький Юзеф, 59.
 Чекунський, шляхтич, 19.
 Чепки (?), Василь, гайдамака, 84.
 Червонященко Степан, гайдамака, 118.

- Черевко Яким, гайдамака, 311, 384.
 Чередник Андрій, гайдамака, 391.
 Черкасівна Гапка, 378.
 Черкасюк Демко, возний, 378.
 Черневич, капітан, 15, 55, 56, 356.
 Черниш Григор (Грицько), гайдамака, 301.
 Чернишов, генерал, 149.
 Чернявський, шереговий, 370.
 Чернявський, шляхтич, 281.
 Чесніцький І, шляхтич, 336.
 Четвертинський Януш, князь, 226, 367.
 Четвертовий Василь, селянин, 239, 307.
 Чеховський, намісник Настаський, 78.
 Чеховський Юзеф, шляхтич, 107.
 Чечель, шляхтич, 212.
 Чижевський, шляхтич, 72.
 Чирпенко Василь, гайдамака, 310.
 Чмерж Степан, гайдамака, 318.
 Чоленко Антін, селянин, 216.
 Чопенко Лесько, селянин, 257.
 Чоповський, вахмистр, 204, 205, 207.
 Чоповський Казимир, шляхтич, гайдамака, 309.
 Чоповський Тимофій, 383.
 Чудовський, шляхтич, 353.
 Чорненко Степан, гайдамака, 8, 20.
 Чорний, гайдамака, 339.
 Чорний, наймит, 271, 272, 275, 281.
 Чорний Василь, селянин, 36, 37.
 Чорний Іван, отаман залізнякової ватаги, гайдамацький ватажок, 19, 42, 305.
 Чорний Іван, селянин, 261.
 Чорний Петро, гайдамака, 50, 52.
 Чорний Микита, запорожець, гайдамацький сотник, 336, 381, 382.
 Чорний Мусій, запорожець, 311, 384.
 Чорний Семен, гайдамака, 353.
 Чорніїв син Василь, гайдамака, 316, 317.
 Чорноволичка Хвеська, селянка, 82.
 Чорноволичук Іван, селянин, 82.
 Чосновський, посесор, 302.
 Чосновський, старбста, 159.
 Чубилович Антоній, Слюсарів зять, 304.
 Чудовський, шляхтич, 353.
 Чуйко Іван, гайдамака, 298, 386.
 Чуприна Микита, 384.
- Ш**
 Шабас Михайло, селянин, 58.
 Шамота Іван, гайдамака, 391.
 Шамбра, гайдамацький ватажок, 311.
 Шамраїв зять, гайдамака, 17, 59.
 Шанін Іван, великоросіянин, 150.
 Шанін Петро, дезертир з російського війська, 160, 158.
 Шаніна Анна, великоросіянка, 150.
 Шантир, шляхтич, 190.
 Шаповал Данило, гайдамака, 309, 383.
 Шаповал Кирило, гайдамака, 50, 52.
 Шаповал Пилип, гайдамака, 246, 247, 250, 252.
- Ш**
 Шапошник Лук'ян, гайдамака, 291, 389.
 Шаргольський Іван, гайдамака, 391.
 Шарків брат Грицько, селянин, 221, 228, 255, 256.
 Шароворський, шляхтич, 8.
 Шашкевичева, шляхтянка, 233.
 Швабський, див. Буковський Антоній.
 Швачка Яків, гайдамацький ватажок, 3, 9, 41, 266, 267, 268, 269, 293, 304, 332, 333, 348, 349, 351, 386.
 Швачка Йосип, див. Митценський Йосип.
 Швець Андрій, селянин, 223, 229.
 Швець Антін, гайдамака, 306, 383.
 Швець Василь, коморник, 346.
 Швець Грицько, селянин, 60.
 Швець Грицько старий, гайдамака, 321, 388.
 Швець Дем'ян, пасічник, 296.
 Швець Іван, гайдамака, 16, 65, 67, 68, 306, 351, 355, 391.
 Швець Іван, селянин, 149.
 Швець Конон, гайдамака, 320.
 Швець Корній, гайдамака, 389.
 Швець Максим, запорожець, 312, 384.
 Швець Мартин, гайдамака, 285, 391.
 Швець Микита Романів син, гайдамака, 322.
 Швець Мирон, гайдамака, 9, 10, 27, 354, 357, 358, 359.
 Швець Роман, селянин, Хведьків брат, 221.
 Швець Трохим, пасічників син, гайдамака, 291.
 Швець Хведько, гайдамака, 318, 320, 352.
 Швець Хведько, селянин, 218, 219, 220, 221.
 Швець Яким, гайдамака, 245, 249, 251.
 Шевченко Іван, гайдамака, 381.
 Шевченко Мартин, пікінер, 27, 359.
 Шелест Василь, гайдамацький ватажок, 307, 308, 309.
 Шелест Кіндрат, сотник Богуславський, 117, 118, 119, 120, 121, 122.
 Шендеровські, студенти Крем'янецькі, 189.
 Шендеровський, шляхтич, 140.
 Шепеленки, селяни, 42.
 Шептицька з Боярських Марія, шляхтянка, 155.
 Шептицький Андрій, шляхтич, 155.
 Шептицький Антоній, сотник, 123, 124, 143, 153, 155, 156, 158.
 Шептуха Хведір, селянин, 293, 313.
 Шеремет Федір, селянин, 305.
 Шеремета Максим, селянин, 383.
 Шерженко Федір, селянин, 342.
 Шибайлов Пйотр, великоросіянин, 137.
 Шибайлова Кулина, великоросіянка, 137.
 Шигоцький, диспозитор, 213.
 Шиманський, шереговий, 288.

- Шиманський, шляхтич, 68.
 Шиманський Самійло, пасічник, 298.
 Шимко, єврей, 111.
 Шиманович Майорко, єврей, 183, 184, 185, 186.
 Шишков Михайло, великоросіянин, 146.
 Шишков Федор, дезертир з російської армії, 146, 158.
 Шишкова Ографіна, великоросіянка, 146.
 Шишкового зять Андрій, гайдамака, 320, 352, 388.
 Шиховський Еліяш, губернатор Погребинський, 270, 271, 272, 273, 274, 277, 278, 280, 281, 282, 283, 284, 353, 380.
 Шкляр Андрій, гайдамака, 385.
 Шмуйло, Золуський орендар, 247.
 Шмуйло, Шабастовський орендар, 188, 189.
 Шмуйлович Гершко, 95, 96, 97, 98, 103, 104, 105, 107, 108, 109.
 Шмуйлович Мордох (Мордко), 186.
 Шостаковська (С) Кулімовських Бригіда (Бреїда), 20, 48, 61, 63, 64.
 Шостаковський Михайло, шляхтич, 20, 29, 47, 61, 62, 63.
 Шостаченко Роман, дяк, 11.
 Шостопаало Степан, гайдамака, 350.
 Шостопалів брат Юрко, гайдамака, 350, 390.
 Шаковський Миколай, хлопець, 166, 167.
 Шаченко Давид, гайдамака, 310, 384.
 Шарковський, трубач, 370.
 Штейн, німець, купець, 369.
 Шугайло Іван, гайдамака, 390.
 Шуляка (ов) Степан, коморник, 220, 227, 239, 260.
 Шушевич, шляхтич, 350.
 Шавінський Ян, шляхтич, 322, 353, 354.
 Щенявський, староста Трахтомирівський, 96.
 Щепан[н]ський, шляхтич, 301, 302, 337, 338.
 Щербатий Семен, гайдамака, 306.
 Щербатий Степан, гайдамака, 296.
 Щербина Василь, пікінер, 16.
 Щербина Гаврило, приbrane прізвище гайдамаки Гаврила Попка, 52.
 Щербина Іван, гайдамака, 292, 389.
 Щербина Ігнат, 6, 45, 46.
 Щербина Кіндрат, див. Письменний.
 Щербина Степан, селянин, 216.
 Щербина Хведір, гайдамака, 390.
 Щорба, полковник Жовтого полку, 11.
 Шу(а)пка Хведір, гайдамака, 320, 352, 388.
 Юкат, шляхтич, 17.
 Юренко Савка, гайдамака, 310, 384.
 Юрків син Федір, гайдамака, 312.
 Юрченко Тимко, селянин, 224.
 Юрченко, Ярема, 388.
 Юсько, селянин, 241.
 Юхим, селянин, 151; 258.
 Юхименко Олекса, гайдамака, 41.
 Юхимов Пйотр, дезертир з російського війська, 134, 157.
 Ющенко Василь, гайдамака, 348, 353, 390.
 Ющенко Левко, гайдамака, 387.
 Ющенко Степан, гайдамака, 352.
 Ющенко Тарас, селянин, 145.
 Ющенко Тимко, див. Юрченко.
 Ющенкова Устя, селянка, 145.
 Яблонський Юрій, посесор, 209, 210, 211, 212, 213, 216, 217.
 Явдох, Грицька Шаркового брата жінка, 221, 228.
 Яворський, шереговий, 370.
 Язик (ов) Афанасій Захарович, капітан, 150.
 Язиков Григорій, великоросіянин, 127.
 Язиков Дем'ян, дезертир з російського війська, 127, 157.
 Язикова Наталка, великоросіянка, 127.
 Язловецький Абрамко, єврей, 184.
 Язловецький Шимон, єврей, 184.
 Яйченко, козак, 222.
 Якерович Симга, єврей, 180.
 Яким, гайдамака, 352.
 Якимов Василь, дезертир з рос. війська, 365, 366.
 Якимчук Гаврило, селянин, 274.
 Якуб, стангірт, 332.
 Якубек, хлопець, 164.
 Якубовський, підкоморій Житомирський, 170.
 Якубовський, стольник Київський, 338.
 Якубовський, шереговий, 206.
 Ялова, паламарка, 280.
 Ямків Процько, гайдамака, 356.
 Ямкова Аннушка, селянка, 68.
 Ямковий Михайло, селянин, 68.
 Ямковий Процько, гайдамака, 68, 69.
 Ямченко Гарасим, селянин, 340, 342.
 Ян, невідомий чоловік, 72.
 Янкель, золотник, 97, 98, 108, 109.
 Янкель, єврей Бережанський, 184, 185, 186.
 Янковський, губернатор Фастовський, 266.
 Янковський, шляхтич, 67.
 Янов, 254.
 Яновський Іван, гайдамака, 351, 390.
 Янчевський, шляхтич, 125.
 Янчицький, 231.
 Яременко Василь, гайдамака, 14, 70.
 Яременко Дем'ян, гайдамака, 385.

- Яременко Лазар, селянин, 91.
Яремченко Іван, гайдамака, 305.
Яроцький Ян, піп, 71.
Ярошевич, генерал-ад'ютант військ королівських, 128.
Ярошевичівна, шляхтянка, 114.
Ярошинський, підстолій Вінницький, 96.
Ясенецький, шляхтич, 207.
Ясінська з Павловських Маріяна, шляхтянка, 205.
Ясінський, грабіжник, 376, 387.
Ясінський, підстароста, 49.
Ясінський, ротмистр, 189.
Ясінський, шереговий, 203, 204, 205.
Ясінський, шляхтич, осадчий слободи, 167.
Ясінський, шляхтич, 230, 231.
Ясінський Антоній, сержант, 322.
Ясінський Антоній, шереговий, 284.
Ясінський Францішек, шляхтич, 277.
Ясільковський Войцех, шляхтич, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 226, 231,
Ясільковський Олександр, брат Войцеха, 198, 226.
Ястржемський Миколай, диспозитор, 197, 198, 201, 202,
Ясьович Нохемль, орендар, 270, 271, 272, 273, 277, 278, 279, 280, 284.
Яхимович Якуб, 297,
Яценко Андрій, гайдамака, 351,
Яценко Грицько, гайдамака, 285, 391,
-

ПОКАЖЧИК ГЕОГРАФІЧНИХ НАЗВ.

- Андріївка, с., 345.
 Андрушівка, с., 16, 17, 45, 339.
 Андрушки, с., 242.
 Аннополь, с., 391.
 Антонівка, село під Володаркою, 17, 59.
 Антонівка, слобода, 311.
 Ар(н)хан(гело)город (Архангельськ),
 9, 27, 354, 358.
- Бабани(ка), село Гуманське, 320, 352, 385.
 Бабашки, с. 387.
 Бава, 320.
 Багинова слобода, 134.
 Балабанівка, с., 82, 83, 84, 243, 293,
 316, 385, 386.
 Балаклія, с. Смілянське, 24, 25, 359.
 Баландин(х)а, с. 4, 7, 16, 38, 56.
 Баланівка, село Немирівське, 224, 225,
 294, 307, 385.
 Балта, на Побережжі, 192, 194, 258, 294,
 307.
 Балтишка, с. Смілянське, 390.
 Бар, 82, 96, 98, 101, 106, 368,
 Баранів-Поле, село Богуславське, 311.
 Бараші, село на Поліссі, 124, 137.
 Бариш, місто, 184, 185.
 Баришівська буда, 125, 132.
 Баришів, 339.
 Ба(о)рщів, 348, 353, 390.
 Басань, 337.
 Батури́нська сотня Ніженського
 полку, 55.
 Бачкурин, село Манастирське, 46, 320,
 352, 388.
 Баштєчка, 381.
 Белці (Білки?) село, 150.
 Бендарівка, с. 58.
 Бендер, 8, 10, 13, 32.
 Бендери, 132, 146, 147.
 Бердичів, 1, 68, 69, 94, 95, 98, 99, 106,
 108, 110, 111, 159, 169, 170, 172, 219, 220,
 227, 254, 256, 264, 267, 269, 280, 297, 366,
 379, 380.
 Бердичівська фортеця, 323.
 Береж(з)ани, 184, 185.
 Березанка, 309, 311.
 Березанка Велика, с. 18.
 Березанка Мала, с. 18.
 Березна (Бересте?), село Гуманське (Во-
 лодарське), 140, 194, 195, 197, 306, 383.
 Березки, с. 140.
- Березняки, село в Мошенській парохвії,
 14, 71, 72, 85.
 Березовська буда (Березовка) за Жи-
 томиром, 128, 129, 137, 145.
 Березянка, с. 18, 21.
 Березянка, Кошовацька, с., 41, 42, 47.
 Берестечко, 216.
 Берестовець, 260.
 Бершадь, 199, 200, 297, 324, 325, 327.
 Бершадський ключ, 258.
 Бистровка, с., 53.
 Бишів, місто, 309, 345, 348.
 Бишівська волость, 350.
 Бідне Озеро, село в Смілянщині, 335,
 336, 337.
 Біївці, Богуславські, 2, 27, 361.
 Біла Церква, 18, 20, 25, 41, 51, 68, 76,
 77, 78, 118, 120, 144, 262, 263, 264, 265,
 266, 267, 300, 304, 309, 318, 339, 349, 351,
 360, 385.
 Білий-Камінь, 324, 325, 328, 329.
 Білилівка, містечко, 21, 171, 204.
 Білилівський ключ, 47.
 Білилівський млин, 180.
 Білилівський степ, 302.
 Білки, див. Белці.
 Білгородська губернія, 135, 149.
 Білосор, м-ко Смілянське, 348, 353, 390.
 Білополе, с., 177.
 Білорусь, 130, 131, 135, 137, 142, 189,
 190.
 Білостав, 134.
 Білоцерківське староство, 75, 77,
 118, 239, 240, 335.
 Білоцерківщина, 366.
 Білошичі, село на Поліссі, 147, 151,
 152.
 Бішверден, місто в Пруссії, 127.
 Блейзов, с. під Туровом, 365.
 Блоні, в Пруссії, 369.
 Блощинці, с., 41, 77, 78, 291, 304, 309,
 314.
 Бог, р., 30, 82, 256, 258, 271, 285, 286.
 Богачівка, с., 389.
 Богдановка, с., 197, 385.
 Богуслав, 3, 8, 14, 21, 32, 34, 47, 50, 52,
 60, 66, 71, 116, 117, 118, 119, 120, 121,
 122, 156, 291, 292, 322, 332, 339, 350, 355,
 389.
 Богуславська парохвія, 286.
 Богуславський ключ, 3.
 Богуславський степ, 356.

- Богуславщина, 2.
 Бозовка, с. Конельське, 289, 387.
 Болтаський степ, 56.
 Болтиш, село, 16.
 Бондарівка, 5.
 Боренка (и), с., 56.
 Борисковці, с., 186.
 Боровиця, 9, 10.
 Борсуки, с., 251.
 Боровка, 11.
 Борщаївка, 278.
 Борщайовецька слобода, під Збара-
 жевим, 168.
 Босий Брод, „сідлисько“, 331.
 Босік, с. Білоцерківське, 387.
 Боцьки, 347.
 Боярка, 68, 69, 118, 347.
 Браїлів, 97, 100, 108, 132, 150, 220, 227.
 Браїловський ключ, 259.
 Брандербурчик, 14.
 Брацлав, 221, 228, 257, 369.
 Бровниці, 191.
 Броди, 184, 332.
 Бродецьке, село Кальниболоцького ключа, 256.
 Бруслив, 52, 136, 153, 155, 264, 345.
 Бруховецький курінь на Запоріжжі, 246.
 Бубнов, село, 7, 34.
 Бубновка, село Немирівське, 22, 287, 289, 295.
 Буда Княжа, 124.
 Буда Солодирська, 124, 126, 127, 129, 130, 131.
 Буда Холосновська, 125.
 Будища, село під Лисянкою, 6, 43, 294, 300, 306, 311.
 Будка (и), село під Браїловим, 220, 227, 259, 321.
 Будки, с. під Смілою, 20 42.
 Буж(а)нка, село в Лисянському графстві, 239, 240.
 Бузівка, село Тетіївське, 315, 375.
 Буки, м-ко „нове“ Гуманське, 56, 66, 67.
 Бурковці, с., 249.
 Бурмакин, с. під Ярославом, Московської губернії, 364.
 Бурсуківка, с. 245.
 Бутошани, 186.
 Бухачовка, село Звиногородське, 290.
 Буцнів, під Тарнополем, 205.
 Бялосток, 117, 121.
 Вазнянські ліси, Степановські, 245, 246.
 Валуєвське, містечко, 150.
 Валява, в Смілянській волості, 292, 295, 307, 312.
 Варшава, 144, 189, 190, 369.
 Васи́левське, с. в Ярославській губернії, 367.
 Василиха, с. Тетіївське, 306, 337, 346, 353, 383, 391.
 Васильків, 50, 52.
 Васильків, село Смілянське, 319, 388, 391.
 Васильківський ключ, 7, 9, 42.
 Васильківці, село, 274, 379, 380.
 Васильківщина, 41, 310.
 Васильок(ки), 301.
 Вахутинці, село під Богуславом, 14, 71.
 Велика Половецька, село Білоцерківське, 349.
 Ве(а)лянка, Кошовацька, (Таращанська), 314, 317, 383.
 Веприк, село належне до Фастова, 349, 354.
 Вербки, село, 324, 325, 328, 329.
 Верещак, с. Смілянське, 19, 318, 320, 352.
 Верія, м. в Московщині, 134.
 Вернигородок, 299, 302, 303.
 Вертеківка, с. Гуманське, 94, 219.
 Веселий Кут, государева слобода, 18, 34.
 Вигів, село на Поліссі, 207, 230.
 Видра, с. на Білорусі, 137.
 Виноград(ка), село Білоцерківське, 187, 312, 353, 384.
 Виска, с., 16.
 Висла, р. 134.
 Високе, село Тетіївське, 315.
 Витебськ, 137.
 Вишківці, с. Немирівське, 385.
 Вишневець, м., 122.
 Вишніполь, с., 259.
 Відка, м-ко, 151.
 Війтівці, с. Павлоцьке, 391.
 Вільно, 132.
 Вільськ, село за Житомиром, 126, 144, 145, 158, 159, 160.
 Вільшанка, с., 223, 229.
 Вінницькі хутори, 313.
 Вінниця, 4, 93, 94, 99, 100, 101, 103, 104, 105, 107, 108, 109, 133, 211, 261, 331, 381.
 Віняр, село в Краківському воеводстві, 232.
 Віржбівка, 8, 9.
 Віржбовець, село на Смілянщині, 36, 37.
 Віржиця, с. на Поліссі, 368.
 Віржиця, с., 124.
 Віржовка, м-ко, 197, 198.
 Вйонзовецька гамарня, 128.
 Вйонзувка(іца), село Смілянське, 60, 61, 128, 129, 347, 350, 353.
 Во́бча, село під Тарногородом, 319.
 Воги́лів, 20.
 Водзіслав, під Краковом, 189.
 Водяники, 292, 310.
 Войнаровська буда, 344.
 Войтівка, село Гуманське, 221, 228, 257.
 Войтовці, село Павлоцьке, 287.
 Во́лешня, с. Московської губернії, 141.
 Во́лика(ця), м., 96.
 Во́лика, див. Го́лика.
 Во́линь, 60, 143, 256, 268, 375.
 Во́ливець, 189.
 Во́лиця Котелянська, 230.
 Во́лняка(и), с., 352.
 Володи́рка, 17, 59, 64, 94, 161, 163, 178, 333.
 Володи́рська гре́бля, 163.
 Володи́мир, на Во́лині, 189.

- Володимир, город в Московщині, 140.
 Волосов, село під (Котелнею) Хмельником, 289, 391.
 Волосівка, с., 387.
 Волошинівка, село Гуманське, 304.
 Волошівка, село належне до Карповець, 315.
 Волощина, 4, 56, 192, 293, 356.
 Воля, с. Московської губернії, 146.
 Вонилів, село в Галицькій землі, 63.
 Ворбольов, с., 143.
 Воронівка, село над Дніпром на Чигиринщині, 4, 17, 46.
 Вороніж, город, 127.
 Воронізька губернія, 136.
 Воронне, с., 336, 381, 382.
 Вороновиця, с. під Тавровим, 39.
 Воскресенсь, село Нижегородської губернії, 139.
 Вотилівка, село в Білоцерківському старостві, 289, 240.
 Вроцлав, 5.
 Вржеснівка, с., 116.
 В'язма, 133.
 Газинка, село, 169, 170.
 Гайдайчукова пасіка або хутір, 244, 245, 247, 250.
 Га(е)йсин, 214, 260, 349.
 Галезин, с., 366.
 Галицька земля, 20, 63.
 Галич, 63.
 Гатко, фільварок під містечком Туриськом, 189, 202.
 Гач(ць)ки, с. Черкаське, 25, 350.
 Герездерівка, 247.
 Германівка, с., 77.
 Гетьманщина, 145.
 Глинськ, 11, 26, 30, 354, 358.
 Глухів, 300.
 Голіка, місто в Литві, 136, 154.
 Голованець (вське), м-ко, 219, 220, 223.
 Головин, село, 154.
 Головківка, с., 3, 21, 58, 356.
 Голачки, 345.
 Гомінки, с. під Линцями, 385.
 Горіївка, с., 386.
 Городенка, 184, 185, 227.
 Городище, Смілянської волости, 91, 292, 295, 307, 312, 222, 384, 389.
 Городище, село Житомирське, 225.
 Горополь, 341.
 Горошки, село, 124, 149.
 Горошків (Горосенково), село Тетіївське, 128, 293, 316, 318, 387.
 Горошківська буда, 128, 130.
 Горчишна, с., 369.
 Горщів, с., 146.
 (Г)остомль, 344.
 Гошов, село в Перемиському воеводстві, 154.
 Грабовець, на Підляшю, 207.
 Гранов, 8, 32, 82, 195, 209, 249, 251, 287, 288, 294, 306, 373, 386.
 Гребінки, 9, 41, 54.
 Гришков, село Смоленської губернії, 151.
 Грищів, 62.
 Громи, с., 305.
 Грузька, 345.
 Грушки, с. під Шаргородом, 241, 56, 346.
 Грязнов, м. під Москвою, 131.
 Гудасовці, с., 106.
 Гуляки, село належне до Дідовщини, 350, 390.
 Гунча, село Прилуцьке, під Грановом, 287, 288, 294, 306, 349, 354, 286, 390, 391.
 Гурівка, село Бишівське, 48.
 Гусацівка, с., 76, 77, 79, 80, 81.
 Гута Богуславська, 118.
 Гута Міхіївська, 123.
 Гадамці, село під Бердичевим, 256.
 Галантир, м-ко, 126, 133.
 Гардишівка, с., 110.
 Гданськ, 127, 369.
 Гляц, містечко в "Цезарії", 127.
 Городзьов, село, 256.
 Грудек, м., 369.
 Грудзенець, 367.
 Даразня, 135, 368.
 Дахнівка, село на Черкащині, 16.
 Дацьки, с. Корсунське, 42.
 Дашів, м., 21, 22, 94, 211, 258, 286, 287, 315, 385, 390.
 Дашівка, с. Черкаське, 45.
 Дембковці, с. під Любарем, 114.
 Дементів, с., 308.
 Демидівка, с., 351.
 Демівка, 327.
 Деренковець, с. Смілянське, 71, 86, 87.
 Дзеу(в)линки, с., 223, 229, 258.
 Дзюнків, с., 82, 83, 84, 159, 167, 179, 293, 313, 335, 389.
 Дзюринці, с. Дашовське, 385.
 Дивниха, с., 311.
 Дигури, с. під Паліївим Озером, 386.
 Диківка, 9, 10.
 Димир, 288, 289, 318, 340, 341, 343, 344.
 Дідовці, с. під Корцем, 149.
 Дідовщина, 267, 344, 345.
 Дін, р., 7, 51.
 Дмитрівка, с., 250, 390.
 Дніпро, р., 3, 11, 12, 17, 30, 35, 46, 50, 51, 82, 56, 57, 64, 131, 144, 190, 332.
 Дністер, р., 37, 39, 56, 82, 133.
 Добра, с. 385.
 Доброводи, с. Гуманське, 220, 227, 259.
 Довгалівка, с., 199.
 Довге (Долга), с., 63.
 Дов(а)геньке, с., 304.
 Долготецьке, с., 198.
 Домброва, в Краковському воеводстві, 231.
 Домбровіца, Литовська, 391.
 Дорогойськ, 184.
 Доростаї, с. під Моровицею, 220, 227.
 Дривали, 367.
 Дубіцьке, с. Білоцерківське, 383.
 Дубники, с. під Дарезнею, 135.

Дунаївці, 192, 369, 379, 380.

Дунай, р., 18, 32.

Дяковці, с. 386.

Езерна, 318.

Елизавет, 8, 10, 11, 15, 17, 18, 36, 118, 156, 299.

Ерки, с. 56, 57.

Жаботин, 2, 3, 9, 10, 11, 17, 18, 25, 27, 32, 33, 58, 59, 60, 354, 355, 359, 360.

Жабне, в Краковському воеводстві, 231.

Жаботана, 58.

Жабче, село під Іскоростю, 154.

Жеребки, с. під Чудновим, 140.

Жерденівка, с. Немирівське, 288, 391.

Животів, 33, 54, 55, 82, 83, 84, 159, 160, 193, 243, 300, 385.

Животовський двір, 54.

Жидівська Гребля, с., 313, 314.

Жидовці, с. Погребиське, 322.

Жирів, село в півмилі від с. Вйонаува, 129.

Житники, 371, 372.

Житомир, м., 95, 117, 144, 145, 156, 158, 177.

Житомирська буда, 135, 136.

Жолква, 222, 258.

Жолобне, с. під Звяглем, 49.

Журавлиха, с. Білоцерківське, 313, 314, 387.

Завадівка, с. Смілянське, 14, 15, 70, 71, 72, 74, 75, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 227, 357.

Займатня, с., 3.

Закриниче, с. Животовське, 300, 386.

Закусилівка, хутір Коднянський, 241, 346.

Закутинці, с., 319, 352.

Залещики, 183, 184, 186, 227.

Залізники, с., 101, 291, 339, 389.

Залізничка, слобода Звиногородська, 350.

Залобечка, с., 27, 359.

Замостьє, 208.

Замялинка, (Замятня), с., 28, 355, 361.

Запоріжжя, 12, 13, 245.

Зарнища, 224.

Зарубинці, с. Конельське, 7, 296, 390.

Зарудинці, село під Погребищами, 167, 169.

Зарудня, 352.

Заслав, 139.

Заторці, 261.

Збараж, село під Самгородком, 204.

Збораживка, с., 167, 168, 179, 385.

Зборівка, село під Шаргородом, 26, 354, 360.

Звиногородка, м-ко, 292, 314, 336, 337, 347, 387, 389, 390, 392.

Звиняча, с., 198, 199, 201, 203.

Звягель, 49, 123, 124, 132, 346, 363.

Звягельська слобідка, 346.

Звяглянська буда, 135, 136.

Зеалівка, с. під Пиковим, 308.

Зелений-Ріг, с., 381.

Зеленків, с. Гуманське, 305, 387, 390.

Зельонки, с., 71, 121, 122, 144.

Зернівка, 306.

Злочів, 190.

Змагайлівка, село Черкаське, 11, 26, 360.

Знотіївка, село Смілянське, 310.

Зозулинці, с. під Миколаївом, 65, 66.

Зубари, с. Білоцерківське, 391.

Зубовщина, с., 366.

Зубриха, с. Тетіївське, 7, 45, 84, 349, 390.

Зятківці, 210, 211, 214, 217.

Ібошня, „деревня“, 184.

Іванковці, село під Бердичевим, 170, 176.

Івановичи, с., 140.

Іваньки, 281.

Івахни, Конельські, 305, 313.

Івниця, с. під Лещином, 386.

Ігнішки, буда, 137.

Іллінці, 22, 357.

Ісайки, с., 118, 122.

Іскорость, с., 154.

Кагарлик, слобода, 261, 310.

Казанська губернія, 362, 358.

Казань, 132.

Казаучин, село на Волощині, 4.

Казимир, м., 241, 242.

Калуга, м. Московської губернії, 126, 134, 365.

Калша, 157.

Кальніболото, 4, 8, 11.

Кальніболотський ключ, 256.

Кальник, 385.

Кальцова, с. Нижегородської губернії, 144.

Каменече, село Гуманське, 242, 244, 285, 334.

Кам'яна Гребля, с. Гуманське, 285.

Кам'янець, 133, 293, 315, 370.

Кам'янецька буда, 132, 134, 135, 142.

Кам'яний брод, с. Білоцерківське, 68, 69, 240.

Кам'яний брод, с. Черніківське, 148.

Кам'янка, Гуманська (Смілянська), 111, 285, 347, 353.

Кам'яновата, 380.

Кам'янне, с., 391.

Канів, 61, 64, 119, 120, 309, 310.

Канівське староство, 63, 119.

Канівський курінь, 13.

Канівський монастир, 64, 310.

Капитанівка, с. Чигиринське, 3, 28, 361.

Карабач(и)н, 345.

Карашин(ка), с., 90, 92.

Карповецька волость, 316.

Карповці, с. на Гуманщині, 316.

Картешовичі, с. на Білорусі, 137.

Касанівка, с., 213, 214, 218.

- Квітки, с. Канівське, 3, 4, 2², 310, 355, 362.
- Келеберда, 13.
- Київ, 3, 7, 13, 24, 41, 42, 50, 51, 52, 56, 57, 66, 69, 76, 80, 81, 131, 132, 134, 144, 147, 148, 149, 151, 268, 283, 310, 318, 333, 341, 343, 344, 351, 356, 364.
- Київське воеводство, 120, 153, 155.
- Кирилівка, с. Смілянське(Канівське), 19, 20, 29, 48, 56, 61, 62, 63, 64, 65.
- Киселів, 184.
- Китайгород, в Копіївському ключі, 286, 391.
- Кірна, 130.
- Кістрин, 367.
- Кіщинці, с. Білодерківське, 265, 266, 268.
- Клебана, 193.
- Клітин(ка), с., 4, 348, 349, 353, 390.
- Клюваки, с. Мошанське, 292, 339.
- Княжа, с., 7.
- Княжа Криниця, с., 6, 45, 186, 189, 298, 386.
- Кобиляк, с. Лисянське, 340.
- Кобилячок, с., 292.
- Кобринова слобода (Кобрин), Лисянська, 3⁴⁰, 391.
- Ковалі, с. Черніхівське, 145, 310.
- Ковалівка, с. Немирівське, 221.
- Ковалівська буда, 344, 345.
- Ковель, 68.
- Кодаки, на Запоріжжі, 13.
- Кодима, 12.
- Кодня, м-ко, 7, 10, 24, 29, 34, 42, 44, 49, 78, 94, 110, 112, 118, 177, 178, 202, 203, 204, 220, 223, 227, 242, 269, 273, 285, 289, 290, 292, 295, 300, 304, 306, 307, 312, 318, 319, 320, 322, 323, 331, 333, 337, 339, 346, 348, 349, 354, 359, 373, 379, 383, 384, 385, 387, 388, 389, 391, 392.
- Кожанка, с. Липовецьке, 82, 385.
- Кожем'яки, у Києві на Подолі, 52.
- Кожушки, с., 139.
- Козодави, в Польщі, 189.
- Козаківка, с. 353.
- Козари, с. Чудновське, 129.
- Козарівка, с. Смілянське, 285.
- Козацька Долина, с. Смілянське, 290, 291, 292, 322, 389.
- Козелня, с., 111.
- Козівка, 306.
- Козлов, 346.
- Кознітинка, 341.
- Козуба, с. під Бором, 368.
- Колодіївка, с. за Вільськом, 126, 128, 149.
- Колюни, 372.
- Кольбушів, 369.
- Коморне, с., 21.
- Конела, місто, 293, 298, 299, 312, 313, 381, 390.
- Конелівка, с. Корсунське, 389.
- Конельський ключ, 317.
- Конти, село Гуманське, 285, 391.
- Конюхи, село на Поліссі, 5, 47.
- Котіївка, с., 226.
- Котіївський ключ, 286.
- Корабелівка, с., 217, 244, 245, 248, 252.
- Корець, на Волині, 124, 132, 137, 139, 144, 147, 268.
- Корецька гута, 147.
- Корецький ключ, 152.
- Коростишів, 8, 36, 130, 136, 138, 139, 144, 147, 151, 153, 156, 157, 323, 345, 351, 364, 365, 366.
- Корсунське староство, 322.
- Корсунський замок, 74.
- Корсунський монастир, 71.
- Корсунський хутір, 337.
- Корсунь, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 24, 25, 27, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 38, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 49, 55, 56, 58, 60, 61, 62, 65, 66, 67, 68, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 85, 88, 89, 90, 91, 92, 231, 347, 353, 354, 355, 359, 370.
- Ко(у)рчичі, с., 123, 124, 137, 155.
- Костянтинів, 100.
- Котелня, 240, 391.
- Котюжинці, с., 378, 387.
- Коханівка, с., 290, 299.
- Кочержинці, с. Гуманське, 305.
- Кочубіївка(ці), с. Гуманське, 219, 221.
- Кошовата, 18, 117, 290, 322.
- Кошовацький ключ, 18.
- Краков, 143, 189, 190, 232.
- Краковське воеводство, 231, 232.
- Красилів, 191, 192, 331, 332.
- Красилівка, с., 335.
- Красний Кут, 390.
- Красний Ліс, с. Білодерківське, 230.
- Красноселиця, 15.
- Красносілка, 4, 39.
- Красянка, с., 101.
- Кремінчук, 2, 8, 12, 24, 354, 359.
- Крем'янець, 189.
- Кривець, с., 385.
- Кривошинці, 306.
- Кривчик, під Дунаївцями, 192.
- Криклиць, с., 224, 225.
- Крилів, 3, 11, 12, 17.
- Крим, 245, 285.
- Кримський степ, 31.
- Кристіамполь, в Польщі, 189.
- Кристоївка, с., 216.
- Кричев, м. на Білорусі, 142.
- Кришинці, с., 82.
- Кропивна, с., 11, 29, 213, 354, 377.
- Кросненське, с. під Зорнищами, 224.
- Круподеринці, 281.
- Кублич, 214.
- Куда(и)ївці, с. під Баром, 98, 99, 108, 110.
- Кузмин, 192.
- Кулеші, с., 124.
- Куликів хутір, 8, 12, 13.
- Куликівка, с. Смілянське, 2, 24, 25, 29, 354, 359, 360.
- Ку(о)ни, с., 287, 289, 295.
- Кунка, с., 217, 218.
- Купища, с., 230.
- Курова, с. Прилуцьке, 319, 352, 388.
- Куріянець, с., 312.
- Куровинці, с. під Бердичевим, 159.
- Курськ, 127, 134, 143.

- Куча, с. на Подільно, 258.
 Кучманські ліси, 201.
 Кушинці, с., 209, 210, 211, 214, 216, 218, 226.
 Лабунь, 114, 115, 116, 135, 137, 139, 241.
 Ладизин, 82, 216, 217, 251, 287, 395, 388.
 Ладин, с. Прилуцького полку, 15.
 Лазанівка, с., 350.
 Лашова, с. Гуманське, 223, 230, 256, 257.
 Лебедин, 4, 292.
 Лебединський полк, 34.
 Левків, с. Житомирське, 154, 156, 157.
 Левківка, с. на Гуманщині, 258, 261.
 Ледашківська буда, 135, 149.
 Лєгезина, с., 259.
 Лєзньов, с. біля Суздаля, 146.
 Лелеківка, 10.
 Лемеші, 376, 377.
 Лемешиха, 371.
 Летичів, 353, 369.
 Лещин, 94, 281, 331, 386.
 Лещинці Великі, 181.
 Линці, 319, 320, 385.
 Липне, місто, 146.
 Липняжка, с., 9, 358.
 Липнянка, слобода Смілянська, 27, 391.
 Липн(л)янська буда, 132, 367, 368.
 Липове, 3.
 Липовець, місто, 56, 82, 243, 319, 359, 387.
 Липятин, 18, 41.
 Лисянка, 8, 15, 19, 32, 37, 41, 118, 121, 156, 287, 290, 291, 293, 294, 295, 300, 306, 307, 311, 313, 314, 315, 339, 347, 350, 355, 383, 389.
 Лисянська буда, 291.
 Лисянське графство, 239.
 Литва, 136, 144.
 Литвинівка, 353, 371, 372, 374, 375.
 Литинськ, 11.
 Ліскова, с., 6.
 Лісничє, с., 199, 200.
 Літин, 192.
 Ліхно(и), місто в Орловській губернії, 150.
 Лобачів, с. Тетіївське, 318, 321, 338, 353.
 Лович, в Польщі, 190.
 Ловков, 225, 290.
 Лойов, 137.
 Лозоват(к)а, Гуманська, 305, 312, 391.
 Ломовата, село в Черкаському старостві, 249.
 Лохвицька (Логвинська) сотня Лубенського полку, 56.
 Лохвиця, 18, 56.
 Лубенський полк, 7, 19, 56.
 Лугин, м-ко, 129, 150.
 Лука, с. під Межигірем, 8, 36.
 Лука Кошовацька, 47.
 Лукашівка, с., 294, 306, 316.
 Луків, с. на Підляшшу, 207.
 Лукомль, Лубенського полку, 7, 34.
 Луцьк, 136.
 Лучин, с., 263.
 Любар, 79, 114, 116, 159, 333, 365, 385.
 Люблин, 59.
 Львів, 114, 115, 127, 159, 257, 294, 307, 336, 353.
 Ляховці, 18.
 Майданіцьке, с., 256.
 Майданівка, с. Смілянське, 310, 338, 347.
 Макарів, 190, 267, 340, 345, 350, 354.
 Македони, с. Канівське, 310.
 Макіївка, с. Васильківського ключа, 7, 42.
 Мала-Половецька, с., 309.
 Маленбурк, місто в Пруссії, 127.
 Малий Город, в Ярославі, 368.
 Малинки, с. в Шпичинецькому ключі, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 277, 278, 280, 281, 293, 316, 338, 379, 380.
 Малі-Дмитрушки, Гуманські, 320.
 Манастирища(ська), с., 6, 45, 297, 320, 386.
 Манаковичі, 15.
 Маньківка, с. в Бершадському ключі, 258, 381, 382.
 Маржанівка, м-ко, 57, 58.
 Маріавердень (Маримієрдин), місто в Пруссії, 127, 142, 367.
 Марківка, м-ко на Побережжі, 224, 225, 259, 352.
 Маркуші, с. Бердичівське, 53.
 Мартинівка, с. під Баром, 96, 98, 106, 108, 307.
 Марьянівка, с., 21.
 Маслівка, с., 62.
 Маслово, с., 8.
 Матвіїха, Тетіївська, 383.
 Медведівка, с. під Бердичевом, 68, 69.
 Медведівка, с. на Чигиринщині, 3, 17, 46, 285, 292, 310, 338, 347, 389, 390, 391.
 Медведка, с., 101.
 Медвин, 118.
 Меджибіж, 133, 143, 192, 223, 229, 260, 332, 333, 366.
 Медянка, с. під Вінницею, 133.
 Межирич, Корецький, 36, 44, 142, 155.
 Мелешки, с., 217, 218.
 Мелешків, 246, 251.
 Мельники, с. Смілянське, 45.
 Мельони, 344.
 Микільський монастир, 11.
 Миколаїв, 66, 247, 332, 378.
 Миколаївка, с., 62, 245.
 Миколаївка, слобода, 246, 250, 252.
 Микульський хутір, 29, 354.
 Микульська, с. за Калугою, 134.
 Миргород, 8, 12, 14, 17, 25, 40, 57, 59, 156, 293, 312, 359.
 Миргородська (Нижегородська?) губернія, 147.
 Мирополь, 333.
 Мирославка, с. під Полонним, 139.
 Мисюров, 57.

- Митанівка, с., 214, 215.
 Митниця, 305.
 Михайлівка, с., 84.
 Мишківська гута, 155.
 Мільчків, с., 352.
 Міхалівка, с., 353.
 Міхіївка, с. під Корцем, 124, 147.
 Мліїв, с. на Смілянщині, 76, 292, 311, 389.
 Могилів, м. над Дніпром, 8, 16, 26, 37, 39, 56, 99, 108, 110, 180, 211, 241, 360.
 Могилів, Московський, 38.
 Могилівець, с.
 Могильна, с. за Звяглем, 123, 124.
 Модринець Великий, с. під Рубешовим, 210.
 Модржицька жупа, 190.
 Московський калаур, 313.
 Мозир, 190.
 Моклаківська буда, 133.
 Мокренщина, с. на Поліссі, 133.
 Молодецьке, с. Гуманське, 320.
 Молчанівка, с., 179.
 Моравиця, 220, 227.
 Моринці, с. Смілянське, 391.
 Москва, 3, 127, 131, 136, 137, 142, 144, 149, 151.
 Москвитинівка, с. 314.
 Московська губернія, 141, 146, 149, 150, 151, 364, 365, 368.
 Московщина, 11, 243, 300.
 Мотинин, с., 351.
 Мотовилівка, с., 52.
 Мотронинський ліс, 11, 26, 358.
 Мотронинський монастир, 8, 14, 310.
 Мочульки, с. Гуманське, 222, 223, 229, 245.
 Мошанський ключ, 71.
 Мошенська параквія, 14.
 Мошенський монастир, 43.
 Мошенщина, 14.
 Мошни, м-ко, 6, 8, 43, 72, 119, 123, 309, 839.
 Мурахва, с., 101.
 Мухова, с., 202.
 Муховці, с. під Немировим, 198.
 Муша(у)рів, с. під Кремінчуком, 12, 29.
 Мшанов, під Варшавою, 189.
 Мясковка, м-ко, 198.
- Нагорна**, село в Білоцерківському повіті, 335.
 Надзінківка, с., 37.
 Насташка, с. Білоцерківське, 76, 77, 78, 144, 327, 346.
 Немирів, 54, 56, 198, 352.
 Немирівська волость, 296.
 Немирівщина, 216.
 Неполоніщи, 190.
 Нерубайка, с. Гуманське, 249, 285.
 Нерубайський ліс, на Гуманщині, 245.
 Несвіж, 143, 150.
 Нестерівка, с., 11, 12, 31, 259.
- Нижегородська губернія, 139, 144, 367.
 Нижня, місто в Миргородській (Нижегородській?) губернії, 47.
 Никонівка, с. під Коднею, 7, 42.
 Ніженський полк, 15, 28, 55, 362.
 Нова Гребля, с. Гуманське, 186, 187, 188, 189.
 Новгородська губернія, 142.
 Нове Місто, в Гуманю, 55, 222, 259.
 Нове М'ясто, в Краківському воеводстві, 232.
 Новий Кодак, 8.
 Новоселиця, с. 28, 286, 361, 391.
 Носачівка, 3, 42.
 Носовці, село, 212, 213, 215.
- Ободинський ключ**, у Немирівській волості, 296.
 Обозівка (исько) Гуманська, 320, 352.
 Обухів, 7.
 Овруч, 130, 159, 160, 207, 208.
 Окнинець, с., 4, 5.
 Ойшиха, с. Білоцерківське, 387.
 Оксанина, с., 255, 256.
 Олександина, с. Гуманське, 221, 228.
 Олексіївка, с. під Сімбірськом, 368.
 Олексінка, с., 147.
 Олійна, с. за Заторцями, 261.
 Ольховець, с. Лисянське, 315.
 Ольшана, 3, 15, 41, 76, 77, 219, 384.
 Ольшан(к)а Княжа, село біля Білої Церкви, 18, 20, 79, 386.
 Ольшанка, с. Канівське, 61.
 Омільніха, річка, 12.
 Онуфріївський монастир, 3, 347.
 Оратов, с., 84.
 Орел, город в Московщині, 140, 144.
 Орловець, с. в Смілянщині, 19, 21, 42, 60, 61, 292, 390.
 Орловська губернія, 150.
 Оршанський повіт, 337.
 Оситняжка, 4, 15.
 Осіївка, 318.
 Осічка, с., 334.
 Осота, с. Смілянське, 17, 46.
 Остолопов, с., 322, 388.
 Острийки, с. Білоцерківське, 314.
 Острог, місто, 7, 117, 122, 127, 128, 142, 143, 232, 256.
 Острополь, 287.
 Отвінов, с. в Краковському воеводстві, 231, 232.
 Охматов, с., 293, 314.
 Охримов(к)а, Конельська, 6, 45, 46, 349, 354.
 Очаків, 12, 13, 30, 31.
 Очеретне(а), с., 84, 331, 390.
- Паволоч**, 61, 111, 112, 132, 242, 389.
 Паланка, с. Гуманське, 222, 223, 229.
 Паліве Озеро, 215, 386, 391.
 Паляничинці, село Білоцерківське, 117, 268.

- Папушинці, с. на Гуманщині, 9, 36.
Пархомівка, с., 163, 192, 254, 306, 383.
Пединівка, с., 19.
Пединки, с., 280.
Педоси, с., 280, 289.
Пекарі, 16.
Пенза, м. у Московщині, 362, 386.
Пензенська губернія, 366.
Переводчикова слобода, 12, 13, 32.
Переменка, с. 123.
Перемиське воеводство, 154.
Переяслав, 14, 17, 46, 71, 72, 73, 76, 77, 78, 82, 85, 86, 87, 118, 119, 144, 286, 301.
Переяславський монастир, 14.
Переяславський полк, 13.
Петрашівка, 352.
Петрики, с., 4.
Петриків, с. за Лизаветом, 293, 299, 313.
Печера, с., 322.
Печерський хутір чернечий, над Дніпром, 51.
Пешанці, с., 130.
Пецов, 129.
Пивці, с., 122.
Пиків, 243, 308, 316.
Пиковець, с. Гуманське, 246, 248, 252, 319.
Пилипи, с. Білоцерківське, 117.
Пилипівка, с. Білоцерківське, 266, 267.
Пилява, с. під Меджибожем, 223, 229, 260.
Пинчуки, с., 50, 51, 52.
Писарівка, слобода Цибулівської роти, 8.
Пищев, с. в Корецькому ключі, 152.
Підляшшя, 207.
Пінск, 369.
Пінківка, с. Гуманське, 385, 386.
Піски, с., 72.
Піски, с. Лешинське, 225.
Піщана, с., 294, 307.
Пйотрков, 189.
Побережжя, 4, 20, 63, 212, 224, 258, 324.
Погибляк, с. в Білоцерківському старостві, 118, 187.
Погоріле, с., 331, 332, 333.
Погребища, Тетіївські, 49, 100, 123, 167, 171, 172, 173, 174, 179, 181, 195, 219, 242, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 277, 278, 280, 281, 283, 284, 318, 320, 331, 332, 379, 380, 385.
Підвисоке, с. Гуманське, 249, 293, 316.
Підгайці, с., 63.
Підгір'я (Подгоже), 232.
Піддемець, с. під Корцем, 124.
Піддубці, с., 142.
Поділ, у Києві, 52, 80.
Поділля Кам'янецьке, 82, 258.
Подлubi, с., 124, 139.
Подобна, 260.
Покотиголова, с. Гуманське, 386.
Поліівка, с., 77.
Полісся, 5, 41, 47, 131, 133, 134, 137, 142, 146, 147, 149, 151, 154, 155, 207, 220, 227, 230, 259, 263, 266, 309, 344, 364, 365, 367, 368.
Полічинці, 69.
Половецьке, с. Білоцерківське, 230, 231.
Пологи, с. Білоцерківське, 50, 51, 52, 53.
Полонецьке, 6, 391.
Полонне, 57, 100, 124, 126, 127, 131, 139, 140, 141, 142, 147, 149, 154, 155, 190, 223, 241, 258, 297, 312, 337, 362, 363, 364, 365, 367, 368, 369, 384.
Полтава, 8.
Польща (Польські краї, Польські гра-ниці), 2, 8, 12, 13, 14, 15, 23, 24, 139, 232, 243, 245, 247, 249, 250, 252, 268, 300, 346, 351, 363.
Помінік (Поморук), с. Гуманське, 351, 390.
Понорниця, м-ко в Гетьманщині, 145.
Попели (Попелях), 215.
Поків хутір, „за границею“, 315.
Попівка, с. під Бором, 101, 300.
Попівці(ка), с. Погребиське (Животовське), 322, 337, 383, 386.
Попудня, с. Погребиське, 6, 7, 45, 331, 352, 388.
Попужинці, с., 292.
Посічиська, 188.
Потажня, с., 260.
Потіївка, с. в Білоцерківському старостві, 78, 240.
Поток, с. Канівське, 21, 47, 62, 65, 376, 377.
Почаїв, 66.
Почапинці, с. під Лисянкою, 313.
Почуйки, с., 26, 240, 241, 242, 360.
Пржелипів, с. Смоленської губернії, 147.
Прилука, с., 133, 167, 168, 243, 299, 352.
Прилуцький полк, 16.
Провітов, с., 230.
Проскуров, 292.
Протопопова слобода, під Криловим, 12.
Прохорівка, с. в Переяславському полку, 13.
Пруси, с. Смілянське під Жаботином, 17, 59, 60.
Прусія (Пруси), 127, 131, 132, 134, 139, 142, 149, 150.
Прут, р., 365.
Пряжев, 94.
Псярівка, 374.
Пузинці, с., 224, 230.
Пулин(и), с., 130, 140, 141, 150.
Пултуск, 367.
Пустовойти, с., 121.
Пшеничники, Канівські, 308.
Пясков, с. під Степаном, 155.
П'ятигори, м. Тетіївське, 54, 204, 205, 206, 294, 317, 349.
П'ятигорський ліс, 372.
П'ятки, 364.
П'ятківка(ці), с., 324, 325, 327, 328, 329.

- Рабчинки, с. Володарське, 314.
 Рагузка, с. Бершадське, 200.
 Радівка, с., під Коростишовим, 36.
 Радовичі, с. під Ковлем, 68.
 Радловичі, с., 369.
 Радомисль, 14, 71, 76, 85, 331, 334, 364.
 Райгород (ок), 209, 225, 312, 376.
 Рахни, с. Дашовське, 385.
 Рахнівка, с. Животовське, 385.
 Рашків, 296.
 Раштовка (Роставиця?), с., 294, 306.
 Ремань, м-ко, 215.
 Р(Ш)епетука, с. Гуманське, 304, 382, 385, 387.
 Рея, 177, 178.
 Ржавець, с. Орловської губернії, 150.
 Риджа, під Білоставом, 134.
 Рижавка, с. Гуманське, 222, 258, 259, 261, 385.
 Рижанівка, с. Лисянське, 320, 352, 388.
 Рим, 372.
 Ринівці, с. під Проскурівим, 292, 389.
 Різана Криниця, с. Гуманське, 16, 56, 65, 66, 67, 356.
 Рогатин, в Галичині, 336.
 Рогозна, 345.
 Рожки, 306.
 Рожов, 345.
 Розваж, с., 123.
 Розкопана, село Погребицьке, 253, 254, 289, 354.
 Розношинці, с., 223, 229, 258.
 Рокітна, 319, 388.
 Рокітянський ключ, 3.
 Романів, с. 309.
 Росія, 132, 134, 139.
 Роскопинці, с., 121.
 Росош, с. Липовецьке (Гуманське), 242, 243, 244, 334, 350, 390.
 Рось, р., 92.
 Рубешів, 210.
 Рубинці, с., 390.
 Рубчина (ці), с. Володарське, 293, 390.
 Руда Ловківська, 290.
 Рудка, р., 327.
 Рудня Шибенська, 341.
 Ру(о)жин, 294, 306, 307, 316, 380.
 Ружичка, с. Животовське, 386, 391.
 Рузки, с. Білоцерківське, 77, 383.
 Рум'янівська буда, 142.
 Сабадаш, 381.
 Саборівка, с., 42, 210, 211, 214.
 Савинці, с. на Лівобережжі, 130.
 Саврань, 12.
 Саксагань, р., 12, 30.
 Салтанівка, с. Білодерківське, 80, 81.
 Сальники, с., 101.
 Соляв(м)онки, с. Білоцерківське, 50, 51, 50, 52.
 Самбір, 217.
 Самгородок, 254.
 Сасанівка, с., 115, 314, 387.
 Сахнівка, Корсунська, 347.
 Сахова, с. на Поліссі, 367.
 Святин (ці), село за Білилівкою (в Шпичинецькому ключі), 171, 172, 173, 179.
 Севська (Сівейська) губернія, 143.
 Сеґединці, с., 19, 40, 41.
 Седлища, м-ко, 96, 101, 102.
 Секеринці, слобода під Вінницею, 381.
 Семенск, село в Московській губернії, 150.
 Семержиця, с., 386.
 Семигори, 3.
 Серби, 136, 294, 307.
 Сербівська буда, 136.
 Середи, 124.
 Серпецк, місто в Московській губернії, 146.
 Сестринівка, с., 302.
 Сибір, 136.
 Сильниця, село за Богом, миля від Тульчина, 82, 83, 84.
 Сингаї, с. на Поліссю, 154.
 Сингури, 94, 295, 307, 370.
 Синцов, с. під Москвою, 137.
 Синюха, р., 30, 245, 246, 249, 250, 251, 252.
 Синява, с. Білоцерківське, 115, 294, 300, 306, 311, 386.
 Ситнянка, с. на Смілянщині, 39.
 Сівірськ, м. в Московщині, 366.
 Сімбірськ, м. Казанської губернії, 368.
 Сітківці, с., 213.
 Січа Запорізька, 12, 13, 30, 31, 245, 302, 355.
 Скалова, 382.
 Скаловубів, с., 140.
 Сквиря, 314, 383.
 Скибинці, с. Тетіївське, 385, 387.
 Скоморихи, 354.
 Скребині, с. Стародубської губернії, 149.
 Скрелівка (Креґлівка), с. у Фастівському ключі, 308, 348, 353, 390.
 Слобода Артипармака, капітана, 36, 37, 40.
 Слобода Дмитра, протопопа Кирилівського, 30.
 Слобода Залевського, Лисянська, 50, 338.
 Слобода Іваницького, 391.
 Слобода Іванченка, під Тернівкою, 246, 250, 259.
 Слобода Лопатинського, 360.
 Слобода Миколая, прапорщика, 245, 251.
 Слобода (хутір) Поповича Криштофа, поручника, 245.
 Слобода Ухотича, капітана, 36.
 Слобода під Дзюнковом, 167.
 Слободища, 195, 196.
 Слобідка, с. Гуманське, 350.
 Слобідка, с. Жорнівське, 390.
 Слуцьк, 132.
 Сміла, 10, 11, 20, 32, 316, 355.
 Смілянська волость, 295, 307, 335.
 Смілянський ключ, 71.
 Смілянський хутір, 352.

- Смілянщина, 19, 25, 66, 76, 119, 120, 260, 299, 352, 359, 386.
 Смоленск, 127, 147, 367.
 Смоленська губернія, 133, 147, 151.
 Снігорівка, с., 289.
 Сні(я)тинка, с. Хвосівське, 314, 387.
 Собичів, с. в Ніженському полку, 15, 55, 356.
 Соболев, с., 28.
 Соколов, с. на Поліссі, 149.
 Соколівка, м. Гуманське, 32, 191, 192, 196, 197, 285, 304, 317, 351, 352, 382, 386, 387.
 Соколова Гора, 181.
 Соколовське староство, 190.
 Солодківці, с. на Поділлі, 82, 258.
 Солонець, с. за Львовом, 257.
 Солонка, с., 223, 230.
 Сонск, с. Білогородської губернії, 149.
 Сорокотяги, с. Тетіївське, 294, 306, 316, 386, 391.
 Ставидла, с., 16, 38.
 Ставища, 38, 306, 336.
 Ставки, с. на Поліссю, 220, 227.
 Ставок, слобода під Хвастовом, 308.
 Стадниця, с., 183, 312.
 Станілівка, 322.
 Станиславів, 49.
 Старе Місто, в Гуманю, 55.
 Старе Село, с., 363, 368.
 Старий Константинов, 136, 137, 243, 298, 331.
 Стародубська губернія, 149.
 Старосілечко, с. під Смілою, 10, 40.
 Старосільці, за Котельнею, 240.
 Стеблівський курінь, на Запоріжжі, 8.
 Сте(у)бник, с. Ладизинське, 385.
 Степанешти, с. на Волощині, 56.
 Степанівка, с., 246, 247, 248, 250, 251.
 Степанки, с., 322.
 Степановські ліси, 251, 252.
 Степань, 155.
 Стецьківці, 287.
 Стовпець, м-ко за Несвіжем, 150.
 Стовпин, с. в Нижегородській губернії, 367.
 Стражинці, с. на Поліссі, 263.
 Стратев, 190.
 Стратин, м. в Галичині, 20, 63.
 Стратіївка, с., 197.
 Стрийки, с. Білоцерківське, 387.
 Стрибух, с., 140.
 Стрижовка, під Коростишовим, 66, 130.
 Строжов, 123, 124.
 Студена, с. за Богом, 256.
 Студениця, с., 96, 100, 101.
 Ступник, с. за Бердичевом, 221, 227, 259.
 Суботів, 3, 9, 10, 26, 27, 28, 354, 358, 359, 360, 361.
 Суздаль, 132, 146.
 Суха-Воля, с. під Корцем, 124, 144, 155.
 Сухий Яр, уроч., 300.
 Сухова, с., 363.
 Сушки, с., 151.
 Таганча, 20, 61, 62, 64.
 Талгринівка, 224.
 Тальне, с. Гуманське, 285, 391.
 Тамбов, 136.
 Танське, с. Гуманське, 220, 227, 257, 259.
 Тарасівка, с., 19.
 Тарговиця, 9, 258, 285, 373.
 Тарногород, 319.
 Тарнопіль, 205, 258.
 Татаринівка (Велика), с. під Трояновом, (Погребиське), 111, 306, 369, 383.
 Ташлик, с., 7, 15.
 Теглин, с., 298, 386.
 Текуча, 3.
 Тележинці, с., 84, 339.
 Телепин, с. Смілянське, 2, 23, 25, 317, 354, 360.
 Телешівка, 3.
 Теплик, с. Смілянське (Гуманське), 43, 247, 250, 252, 259, 285, 391.
 Терешполь, 190.
 Тернівка, слобода, 245, 246, 249, 250, 251, 252.
 Тетер(ев), р., 351.
 Тетерівка, с., 381.
 Тетіїв(ка), 36, 56, 99, 100, 158, 159, 161, 163, 165, 167, 168, 169, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 186, 189, 190, 192, 193, 194, 196, 197, 202, 204, 205, 206, 209, 219, 249, 294, 298, 306, 316, 318, 236, 349, 351, 362, 364, 365, 379, 385, 386, 387.
 Тетіївський замок, 336.
 Тивров, м., 39, 96, 97, 103, 104, 108, 202, 203.
 Тимошівка, 344.
 Гитники, 7.
 Тишківка, с., 8, 11, 12, 26, 30, 354, 358.
 Товста, с. Смілянське, 310.
 Томашпіль, с. під Пиковом, 316, 317.
 Топча(є), с., 123.
 Торжок, м. в Новгородській губ., 142.
 Торканівка, с. у Немирівській волості, 5, 48, 59, 296, 392.
 Торків, під Ладжином, 388.
 Торунь, 127, 369.
 Торч(иця), 300, 385.
 Торчиський ключ, 302.
 Траби, м-ко, 144.
 Трахтомирівське староство, 293, 313.
 Третяківська буда, 132.
 Трибуховець(ці), 186.
 Трики, м-ко Білоцерківське, 309.
 Триліси, с., 52.
 Троковичі, с., 125, 127, 141, 157.
 Троянов, 1, 15, 21, 24, 29, 30, 33, 36, 41, 49, 54, 55, 56, 57, 58, 61, 62, 66, 69, 75, 82, 83, 84, 85, 94, 95, 99, 103, 104, 107, 109, 110, 111, 113, 116, 122, 128, 159, 160, 163, 167, 168, 169, 176, 177, 190, 197, 203, 204, 209, 215, 216, 218, 220, 230, 231, 237, 240, 242, 261, 262, 262, 285, 289, 323, 324, 336, 337, 343, 354, 357, 364, 369, 370, 391.

- Тула, м. в Московщині, 148.
 Тулія, м-ко, 25.
 Тульська губернія, 148.
 Тульчин, 82, 379, 380.
 Турбів, 243.
 Туреччина (Турки), 132, 137, 148.
 Туриськ, м-ко, 189, 202.
 Турія, м-ко, 6, 12, 15, 30, 31, 55, 359.
 Туров, 365.
- Угли, с. в Чудновському старостві, 296.
 Удаюмський полк, 8.
 Україна, 14, 19, 40, 85, 89, 90, 120, 146, 208, 210, 232, 243, 295, 301, 313, 335, 345, 369, 370.
 Українська провінція, 96, 107, 109.
 Українські краї, 344.
 Уланиця, с., 386.
 Уланов, м., 133, 312.
 Умань [Гумань], 3, 6, 7, 8, 9, 16, 19, 21, 22, 24, 31, 32, 37, 38, 54, 55, 61, 67, 68, 83, 84, 117, 118, 196, 210, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 227, 228, 229, 255, 258, 259, 260, 261, 287, 291, 295, 307, 315, 316, 317, 320, 322, 336, 337, 348, 351, 352, 355, 390.
 Уманська волость, 256, 381, 382.
 Уманщина, 4, 23, 50, 183, 209, 219, 227, 245, 246, 252, 255, 257, 258, 259, 260, 261, 304, 313, 316.
 Упалин, м-ко, 189.
- Фалькова, с. на Підгір'ю, 232.
 Фастів див. Хвастів.
 Фридрів, с., 297, 339.
- Хвастів, 1, 9, 91, 141, 148, 193, 264, 265, 266, 267, 268, 289, 308, 345, 348, 349, 351, 376.
 Хвастівський ключ, 1, 303.
 Хведюківка, с., 239, 240.
 Хелмно, 369.
 Хижинці, с. Чудновське (Гуманське), 339, 353, 388.
 Хижки, с. Ніженського полку, 28, 355, 362.
 Хижка, с., 256, 320, 352.
 Хмелівка, с. належне до с. Балабанівки, 244, 306, 316.
 Хмельник, 140, 190, 284, 332.
 Ходаки, с., 154.
 Ходаківська буда, 137.
 Ходоліївка, с., 11, 26, 35', 361.
 Ходорків, 287.
 Ходорово (ець), с. в Трахтомирівському старостві, 293, 313.
 Холоснівська (Холошнівська, Колоснівська) Буда, 130, 131.
 Хомонтівка, с., 254.
 Хотів, 232.
 Хотин, 126, 132, 133, 135, 136, 137, 140, 141, 142, 143, 145, 146, 150, 152, 186, 362, 366, 367, 368, 369.
- Хрестища, с., 197.
 Христинівка, с. Гуманське, 40, 222, 223, 229, 260.
 Хришинівка, с. в Лубенському полку, 19.
 Хронівка, с. під Шаргородом, 154.
 Худяки, с. Черкаське, 26, 357, 361.
- Цезарія, 127.
 Цеканов, в Польщі, 369.
 Цибулів, 6, 8, 10, 17, 27, 245, 294, 297, 298, 299, 306, 317, 359, 386, 390.
 Цибулівка, с., 5, 47, 48, 58, 197, 356, 198, 200, 201, 202, 296.
 Цибулівська рота, 8.
 Цибулівський ліс, 6.
- Чаліївка, 3.
 Чаус, на Білорусі, 135.
 Червона, м-ко під Бердичевом, 137, 177, 219.
 Червона (е), с. в Хвастівському ключі, 1, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 314, 318.
 Черемушка, с. Погребиське, 253.
 Черепин, с., 289.
 Черкаси, 21, 28, 46, 57, 117, 118, 120, 308.
 Черкаське староство, 46, 118, 249.
 Черкащина, 2, 11, 16, 17.
 Чернеча слобода, 9.
 Чернівці, м-ко на Побережжі, 63.
 Черніхів, м-ко, 155, 239.
 Черніхівський ключ, 133.
 Черніхівщина, 146.
 Черніцький майдан, 130.
 Чернявка, с. в Білківському ключі, 20, 47, 204, 230, 231, 338.
 Чернявка, с. Черкаське, 25, 27, 28, 56, 82, 355, 360, 361.
 Чернятин, с. під Бором, 98.
 Чехи, с. належне до Червоної, 177.
 Чечелівка, с., 214.
 Чечельник, 212, 215, 221.
 Чигирин, 12.
 Чигиринщина, 9, 10, 17.
 Чиживка, с. Лисянське, 319, 352, 388.
 Чиркас, с., 77.
 Чорна Кам'янка, с. Гуманське, 34.
 Чорницьке, с., 337.
 Чорнобиль, 144, 154, 343, 345, 346, 347, 349, 350, 369.
 Чорноводи, 192.
 Чорнорудка, с., 137.
 Чопівська буда, 134.
 Чоснівка, предмістя Вінниці, 101.
 Чотири Поляни, с., 138.
 Чуднів, 140, 227, 232, 236.
 Чудновська буда, 129, 145.
 Чуд(и)новське староство, 296.
 Чуків, 357.
 Чумгак, слобода в двох милях від Переяслава, 118.
 Чута, ліс, 8.

- Шабастівка, с., 187, 188.
 Шавки, с., на Поліссі, 259.
 Шандраївка, с. під Лисянкою, 294, 307.
 Ширазинці (Серазинці) Погребиські, 269, 270, 273, 275, 278, 281, 380.
 Шарніполь, вклячу Ковельською, 317, 321, 339, 352–354, 388.
 Шароград, 4, 11, 26, 39, 63, 64, 154, 192, 241, 354, 360, 379, 380.
 Шерби, 307.
 Шереметівка, с. під Вінницею, 261.
 Шереметка с., 101.
 Шерешів, місто, 369.
 Шепетуха, с., див. Репетуха.
 Шермівка (ці), с. Погребиське, 49, 171, 221, 225, 228.
 Шестеринці, с. Лисянське, 239.
 Шкалімірж, 190.
 Шкаравка, Білоцерківська, 77.
 Шклов, 190.
 Школюбов, 124.
 Шпичинці Павлоцькі, 23, 49, 232, 270, 312, 384.
 Шпичинецький ключ, 269.
 Шпола Смілянська, 8, 12, 318, 322.
 Шрокотяги, с. Гетіївське, див. Сорокотяги.
 Шумск, 219, 220.
 Шербина, с., 130.
 Шербинівський курінь на Запоріжжі, 246.
 Шнова с., 309.
 Шорбинх. під Могилевом, 16.
 Шурівка, на Запоріжжі, 245.
 Юзвинка, містечко, 97.
 Юрківка Звиногородська, 291.
 Юрувка, 354.
 Яблунівка с., 361.
 Яблунівка Білоцерківська, 117.
 Яблунівка Лисянська, 353.
 Яблунівка Смілянська, 10, 40, 355, 357.
 Ягодинці с., 138, 141.
 Язловець с., 124.
 Якимівка, с. під Животовим, 54, 101.
 Ялінці Погребиські, 12, 293, 299, 312.
 Янківка, с. Білоцерківське 75, 77, 384.
 Янківці, с. 94.
 Янів на Гуманщині, 254, 257, 298.
 Ярослав коло Жаботина, 361.
 Ярославль Московської губ., 364, 368.
 Яски с. коло Василькова, 9, 41.
 Ясногородка (грудка) 190.
-

ПРЕДМЕТОВИЙ ПОКАЖЧИК.

Августіяни, 315, 317; **Коденські**, 45.
Артилерії головної полк, 142.
Арханогродський піший полк, 141.
Архидіакон Київський, 238.
Архієрей Переяславський, 72.
Астраханський карабінерський полк, 136, 137.

Базиліяни, 64, 79.
Будирський полк, 367.
Бунти Українські, 335.

Виборзький піший полк 143.

Гарнізон, Бердичівський, 110, 11.; Білоцерківський, 300.
Гетьманці, 16.
Голуховський (Глуховський) піхотний полк, 147.
Гренадерський 4-й полк, 126.
Громада (люди: Березанська, 18; **Василиська**, 300, 301; **Віржовецька**, 37; **Волошівська**, 316; **Вронянська**, 382 **Гуманська**, 305; **Димерська**, 288, 340, 342; **Заводовська**, 70, 73, 74, 85, 90, 93; **Кам'яного**, 285; **Карповецька**, 316; **Квітківська**, 355, 362; **Круподер нецька**, 281; **Лемешівська**, 376, 377; **Литвинівська**, 371, 376; **Нагорнянська**, 335; **Погребиська**, 269; **Різної Крилиці (Різанська)**, 67; **Трошинська**, 287; **Шаражинецька**, 271, 273, 274, 281, 283; **Шарнипольська**, 321.
Гряниця Турецька, 333.

Гардинський полк, 134.

Двір, Гайсинський, 33; Жаботинський, 33; **Носовецький**, 216; **Юровецький**, 349, 351, **Домінікани**, 348.
Донці (козаки Донські), 18, 42, 49, 50, 96, 287, 288, 294, 299, 307, 310, 311, 312, 316, 373.

Жовтий Гусарський Сербський полк, 9, 11, 12, 27, 285, 358.

Замок, Білоцерківський, 314; **Богуславський**, 118, 119, 121; **Корсунський**, 347; **Погребиський**, 73, 278, 280; **Чудновський**, 233; **Юровецький**, 334.
Запорозці, 12, 14.

Інгерманландський карабінерський полк, 133.

Кагал Фастовський, 193, 262, 263.
Кармеліти босі, 110; **Доростайські**, 154.

Кендинський полк, 368.

Кляштор Домініканський в Любарі, 159.

Козаки, Білоцерківські, 69; **Богуславські**, 118, 292; **Грановські**, 244, 247, 248, 251, 252; **Гуманські**, 247, 250, 252, 331. **Дашівські**, 293, 313; **Канівські**, 119; **Корсунські**, 71, 310, 311; **Рокитянські**, 300.

Коліїщина, 4, 5.

Комора Бердичівська, 96, 107.

Корчми, Гадачківські, 322; **Гречані**, 243.

Костюл фарський, **Чудновський**, 231, 233, 237.

Кубардинський піший полк, 366.

Куринський піший полк, 144, 146, 368.

Куріні Запорозькі: Бруховецький, 252; **Дурилівський**, 311; **Незамаївський**, 252; **Пашківський**, 336; **Щербинівський**, 252.

Магдебургія (міський уряд), Білоцерківська, 263, 264, 313, 318, 319, 387, 389; **Вінницька**, 102, 103; **Гуманська**, 245, 249, 251, 255, 261, 305. **Соколівська**, 381, 382.

Мамаївщина, гайдамацький грабунок р. 1748, 245.

Манастир Волоський, 83.

Міліція надвірна (Надвірні люди), Білоцерківська, 68, 118, 119, 120, 347; **Богуславська**, 119; **Рокитянська**, 118, 119, 120.

Могилівський гусарський полк, 4, 39.

Молдавський Сербський полк, 246, 296, 250, 252.

Моровський полк, 129.

Московський полк, 146, 365, 366.

Московські кирасири, 210.

Мур Капуцинський, під Вінницею, 102.

Муромський піший полк, 136, 151.

Нашенбурзький піший полк, 127.
Навагіський піший полк, 133.

Невський Мушкетерський полк, 126, 352, 364, 365, 367.

Нижгородський Карабінерський полк, 132.
 Новгородський піший полк, 135.
 Новий Корпусовий полк, 367.
 Новотройський Кирасирський полк, 140.

Переяславський козацький полк, 154.
 Петербурзький Мушкетерський полк, 127.
 Пилипівці, 353.
 Полтавський полк, 131.

Ратуша, Київська Подільська, 351.
 Редут Могилівський, 16.
 Ризький Карабінерський полк, 150.

Сибірський полк, 132, 150.
 Смоленський полк, 134.
 Стародубський полк (російської армії), 148, 149.
 Суд, Гродський: Вінницький, 216; Овруцький, 128; Магдебурзький: Житомирський, 107, 108, 119.

Татари Білгородські, 12.
 Тверський Карабінерський полк, 139.
 Турки, 13, 49.

Українська і Подільська Партії, 75, 85, 107, 110, 113, 114, 116, 122, 154, 155, 158, 158, 160, 161, 183, 189, 191, 197, 202, 203, 209, 218, 230, 231, 249, 253, 262, 269, 273, 292, 303, 367, 323, 331, 332, 333, 336, 362, 369, 377, 380, 393.

Фельдмаршал Московський, 353.
 Франціскани, 321.

Церкви: Микульська в Мошнах, 6; Михайлівська монастирська, 72; Покровська в Мирополі, 333; Покровська в Білій Церкві, 77; Рождественська в Білій Церкві, 77; Юровецька, 349.

Червоний полк, 26, 28, 360, 361.
 Чернігівський полк, 145.

Чорний Гусарський полк, 8, 9, 15, 18, 25, 26, 39, 40, 55, 59, 223, 229, 250, 315, 354, 35, 360.

Ярмарок. Бердичівський, 102; Бершадський, 199, 200; Бозовський, 259; Брусилівський, 264; Буковський, 321; Володарський, 163; Коростишівський, 351; Павлоцький, 242; Погребиський, 163, 173, 174; 179; Сквирський, 314; Тарговицький, 258, Шполянський, 350.

ЗМІСТ.

Переднє слово	стор. I
-------------------------	------------

КОДЕНСЬКА КНИГА.

1. Допит Хведора Осадчого, обвинуваченого в розбишацтві, 11 червня 1771 р.	1
2. Допит 49-х запідозрених в гайдамацтві, в липні 1771 р.	2
3. Допит на тортурах гайдамак: Гаврила Дякуненка, Миколи Коханченка, Василя Вишневецького, Захарка Калюжного, Якова Руденка, Кондрата Письменного, Марка Магра і Юська Перевертайла	21
і постанова військового суду Української й Подільської партій про допит на тортурах Кіндрата Письменного, Захарка Калюжного, Якова Руденка, Гаврила Дякуненка та Миколи Коханченка, 16 листопада 1771 р.	24
4. Допит в Троянові та Кодні 52-х запідозрених в гайдамацтві в серпні місяці 1771 року з помітками про вирок та про його виконання	24
5. Контраверзія між Семеном Фалінковським, сином забитого Залізнякам уніятського священика Фалінковського, та благочестивим попом Яном Старжевським, обвинуваченим у переслідуванні покійного та в підготові вбивства, 2 жовтня 1771 р.	85
6. Допит єврея Абрамка Бродського, обвинуваченого в крадіжці грошей	93
7. Контраверзія перед судом Магдебургії в Троянові між урядниками коронного скарбу на Україні і групою фалшивомонетчиків на чолі з Гершком Шмуйловичем, 1771 р.	95
8. Присяга звільнених від кари на горло під умовою довічної праці Грицька Вдовченка й Пилипа Розумовиченка, 16 листопада 1771 р.	106
9. Продовження справи фалшивомонетчиків	107
10. Допит дезертира з польського війська Степана Федоровича	110
11. Справа шляхтича Сташевського з сином, обвинувачених у крадіжці грошей у шляхтича Заремби, 7 грудня 1771 р.	113
12. Допит шляхтича Мартина Островського, обвинуваченого в розбої та гультьяцтві, 21 листопада 1771 р.	114
13. Допит шляхтича - русина Яна Градовського, обвинуваченого в гайдамацтві 29 вересня 1771 р.	116
14. Справа козацького сотника, шляхтича Теодора Гошовського, що з доручення російського війська, арештовуючи по будах та майданах дезертирів з російської армії, чинив різні зловживання, а також і грабіжництва, 23 листопада 1771 р.	122
15. Допит дезертира з польського війська Юзефа Домбровського і вирок в його справі, дня 7 лютого 1771 р.	158
16. Справа шляхтичів братів Мінаковських, обвинувачених в крадіжці, 1771—1772 р.	161
17. Справа єврея Майорка Шимонівича, обвинуваченого в грабіжництві разом з іншими євреями, дня 7 травня 1772 р.	183
18. Справа Василя Кравця і його сина Хведька, обвинувачених в грабіжництві, дня 3 червня 1772 р.	186
19. Допит шляхтича Яна Страменецького, обвинуваченого в підробці паспортів для гультьїв-гайдамак, що йшли на Білорусь, дня 10 червня 1772 р.	189

20. Справа Йони Мошковича, обвинуваченого в переховуванні і перепродажѣ церковних речей	191
21. Справа шляхтичів Курдіяна, Левицьких, Кульчицького і Косовського, обвинувачених в крадіжках худоби, 9 червня 1772 р.	197
22. Допит шерегових польського війська шляхтичів Лукашевича, Ясінського, Монішкевича і Зайончковського, обвинувачених в убивстві і крадіжці грошей, 9 липня 1772 р.	203
23. Справа шляхтича Ольшевського, обвинуваченого в крадіжці худоби і різних речей 1772 р.	209
24. Справа підданного Хведька Шевця, обвинуваченого в крадіжці волів і в утечі від свого пана, 9 жовтня 1773 р.	218
25. Справа 35-х селян, обвинувачених в розбої та гайдамацтві, між іншим і в убивстві попа, що його вважали упирем, під час джуми, 18 липня 1772 р.	220
26. Допит шляхтича Бенедикта Виговського, обвинуваченого за сварку з шляхтичем Ясінським, 17 жовтня 1772 р.	230
27. Справа закрістияна Шимона Бідровського, обвинуваченого в крадіжці схованих від гайдамак в костюлі грошей і речей, 1771—1772 р.	231
28. Допит дяків Федора Коваленка і Михайла Гунчиного зятя, обвинувачених в агітації серед селян з приводу унії і уніятського духівництва	239
29. Допит Тимоша Бобошкова зятя, обвинуваченого в крадіжці коней, 17 жовтня 1772 р.	240
30. Допит Антона Мухойденка й Грицька Дейна, обвинувачених в грабіжництві на дорозі, 1772 р.	242
31. Справа гайдамаки Гната Голуба з товаришами і тих, хто його переховував 1771—1772 р.	244
32. Справа військового Юзефа Добровольського, обвинуваченого в шахрайстві, 6 серпня 1772 р.	253
33. Допит 8-х селян, обвинувачених в розбої, крадіжках і вбивствах, 28 березня 1772 р.	255
34. Справа Петра Настенка і Тимка Бакалова зятя, обвинувачених в крадіжці коней підчас гайдамаччин, 1771—1772 рр.	260
35. Справа Хведора Осадчого і Грицька Васюка, обвинувачених в грабіжництві підчас гайдамаччини і в допомозі гайдамакам, 1771 р.	262
36. Справа Демка Носенка з товаришами, обвинувачених в допомозі гайдамаці Микиті грабувати панські речі, 10 лютого 1770 р.	269
37. Справа про напад на с. Погребича гайдамак на чолі з Микиткою і про допомогу та участь селян	273
38. Перелік 17-х гайдамак і резолюція в їх справах, 14 вересня 1770 р.	285
39. Ревстр 11-х гайдамак з судовими вироками про них, 16 жовтня 1770 р.	289
40. Ревстр 23-х гайдамак з вироками про них, 26 січня 1770 р.	290
41. Ревстр 7-х гайдамак з вироками про них, 11 жовтня 1769 р.	292
42. Ревстр 10-х підсудних, обвинувачених в гайдамацтві, крадіжці і дезертирстві в війська, 11 серпня 1769 р.	294
43. Вироки над 19-ма гайдамаками і грабіжниками, 5 червня 1771 р.	295
44. Ревстр арештованих в справах гайдамацтва і розбійництва з вироками суду, 1769—1770 р.	297
45. Військовий суд над дезертиром з польського війська Яном Мількевичем, 7 вересня 1769 р.	323
46. Справа начальника польського Патруля Вавжинця Камінського, обвинуваченого у відступленні перед гайдамаками, 3 листопада 1770 р.	323
47. Справа гайдамаки Йосипа Митинського дяка Шваччиного брата, 1770 р.	331
48. Інквізиції з селян, обвинувачених у гайдамацтві, 1770—1772 р.	334
49. Ревстри арештованих в гайдамацьких справах з помітками про вирок та його виконання, 29 січня 1770 р.	337

50. Допит Димирських селян, обвинувачених в гайдамацтві, 20 серпня 1770 р.	340
51. Зізнання гульця Корнія, обвинуваченого в гайдамацтві	344
52. Ревстри арештованих із зазначенням їх вини, вироку над ними та його виконання, 1769—1771 р.р.	346
53. Справа Антона дяка, Костя Коцонового сина, Микити Криси, Мирона Шевця, Кіндрата Письменного, Романа Дяка, Олексія Бойченка та Івана Мельника, обвинувачених у гайдамацтві, 15 жовтня 1771 р.	357
54. Допити арештованих дезертирів з російської армії, 22 лютого 1772 р.	362
55. Справа шерегового польського війська Антона Крижановського, обвинуваченого в розтраті військових грошей і в дезертирстві з війська, 11 вересня 1773 р.	369
56. Допит селян Литвинівської громади в справі Василя Дибинного та його сина, обвинувачених в гайдамацтві, 1770 р.	371
57. Справа шляхтича Ясінського та дяка Івана Зозуленка, обвинувачених в пограбуванню церкви, 1772 р.	376
58. Зізнання селянина Рапчуна в справі Котюжинецького попа, обвинуваченого в одбиранню речей та грошей, що залишилися від померлих людей, 24 лютого 1771 р.	378
59. Справа Демка Носенка, запідозреного в гайдамацтві, 30 вересня 1769 р.	379
60. Справа селянина Якова Білошкуренка в спілці з гайдамацьким ватажком Микитою Чорним, 16 жовтня 1772 р.	381
61. Ревстри Коденських арештантів із зазначенням вироку та його виконання, 1769—1771 р.	383

ПОКАЖЧИКИ.

Покажчик імен	393
Покажчик географічних назв	418
Предметовий покажчик	430

ДРУКАРСЬКІ ПОМИЛКИ.

Сторінка	Рядок зверху	На д р у к о в а н о:	Т р е б а:
1	8	innych ludzi	innych się ludzi
1	36	2)	3)
3	12	za przed	że przed
3	28	Petrenka	Petrenkie
4	11	ciotecznoego	ciotecznoego
4	35	polszki	polski
4	44	Напис збоку стерся	Збоку написано здається: — Concordat.
8	30	no co brali	noco brali
8	34	od... przysnaie	odprowdzone przysnaie
8	48	ozim	osim
9	18	niniecyszy	ninieyszy
9	30	Mała	Mata
9	32	uf	uz
10	20	Małem	Matem
11	3	sin	się
11	30	zpodkal	zpotkal
11	33	ale sie	a lesie
11	42	rzerca	czerca
13	1	uf	uz
16	29	m dac	im dac.
16	34	wyznal: — ja wuyt	wyznal ja[k] wuyt
17	29	oddawal i	oddawali
22	10	zil	złł
25	6	Tuliy	Tulyi
26	5	sluzuc	sluzyc
27	34	mlyrskich	mlynskich
28	3	miizkał	mieszkał
28	36	lycy	tycy
32	2	zydow	zodow
32	7	cyganakiego	cyganskiego
32	42	sam	tam
35	15	Dimissus od carceress—	треба приєднати до верхнього
35	24	абзаца	тего
37	11	tey	wielkie
37	42	wielke	tu w
38	34	u w	dal mi
38	37	da mi	oycu
38	37	oycy	Michayła
48	6	Michayła	Buhajanka
51	6	Buhajanka	Iwana
56	26	Iwana	Misiurowa
57	38	Misuirowa	Kuryłuwki
63	12	Kurływki	geństwo
71	41	gensło	skarbonay
97	41	skarbo Nay	ze ia te
102	29	ze iate	pamiętam. Przeto
102	41	pamłętam, przeto	Thasawskiego
107	24	Thasawskiego	przy
109	37	rzy	przez łat
128	4	przez łat	

Сторінка	Рядок зверху	На д р у к о в а н о:	Т р е б а:
129	6	Luhin	Łuhin
131	14	acsi	acti
131	30	w Kijowie	w Kijowie
155	34	za coscie	za co cie
156	8	ale nle wiem	ale nie wiem
157	39	sagraniczny	zagraniczny
164	5	sierio	serio
168	10	Parawanica	parawanika
170	19	pytała, czyli to	pytała czyie to
173	29	jar marku	jarmarku
176	14	[258]	[259]
188	18	ma się (: iz	ma się. iz
192	28	isę	się
214	35	zam	tam
236	43	bezemnie	beze mnie
257—	кожну примітку петітом серед тексту треба однести до нижнього абзацу		
— 261			
298	10	zatyzymany	zatrzymany
299	9	swierci	smierci
306	2	synom y....	synom Izakm
307	18	Decyzya-winni	Decyzya — winni
310	12	więcey-kroc	więcey krasce
327	36	w krszyzey	w krszyse y
329	24	natarczywosią	natarczywoscią
334	9	iz cuzzi. Osiczný	iz cuzzi Osiczný
345	19	spis y ním	spis z nimi

